ISSN 1977-0995

Publicatieblad van de Europese Unie

C 225

Uitgave in de Nederlandse taal

55e jaargang

27 juli 2012

Mededelingen en bekendmakingen

Nummer | Inhoud | Bladzijde

I *Resoluties, aanbevelingen en adviezen*

ADVIEZEN

Comité van de Regio's

95e plenaire zitting van 3 en 4 mei 2012

2012/C 225/01 Advies van het Comité van de Regio's — Uitbreidingsstrategie en belangrijkste uitdagingen 2011-2012 1

2012/C 225/02 Advies van het Comité van de Regio's over het Groenboek over gezinshereniging 7

2012/C 225/03 Advies van het Comité van de Regio's — De herziening van het EU-beleid inzake luchtkwaliteit en emissies 11

2012/C 225/04 Advies van het Comité van de Regio's — Wetgevingsvoorstellen over de hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid 20

2012/C 225/05 Advies van het Comité van de Regio's — Actief ouder worden: innovatie — slimme gezondheid — hogere levenskwaliteit 46

2012/C 225/06 Advies van het Comité van de Regio's — Energie-efficiëntie in steden en regio's, met de verschillen tussen stad en platteland als invalshoek 52

NL

Prijs: 8,50 EUR

(Vervolg z.o.z.)

III *Voorbereidende handelingen*

COMITÉ VAN DE REGIO'S

95e plenaire zitting van 3 en 4 mei 2012

2012/C 225/07 Advies van het Comité van de Regio's over het voorstel voor een algemene verordening over de fondsen van het gemeenschappelijk strategisch kader 58

2012/C 225/08 Advies van het Comité van de Regio's over het voorstel voor een verordening inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO) 114

2012/C 225/09 Advies van het Comité van de Regio's over het voorstel voor een verordening inzake het Europees Sociaal Fonds 127

2012/C 225/10 Advies van het Comité van de Regio's over het voorstel voor een verordening betreffende het Cohesiefonds 143

2012/C 225/11 Advies van het Comité van de Regio's over de herziening van het wetgevingskader voor TEN-T 150

2012/C 225/12 Advies van het Comité van de Regio's — Het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering voor de periode 2014-2020 159

2012/C 225/13 Advies van het Comité van de Regio's over het programma van de EU voor sociale verandering en innovatie 167

2012/C 225/14 Advies van het Comité van de Regio's — Wetgevingsvoorstellen betreffende de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en het beleid voor plattelandsontwikkeling na 2013 174

2012/C 225/15 Advies van het Comité van de Regio's — Erasmus voor iedereen 200

2012/C 225/16 Advies van het Comité van de Regio's — Trans-Europese telecommunicatienetwerken 211

2012/C 225/17 Advies van het Comité van de Regio's — Een consumentenprogramma 2014-2020 217

2012/C 225/18 Advies van het Comité van de Regio's — Gezondheid voor groei, het derde meerjarig actieprogramma van de EU voor de periode 2014-2020 223

NL

I

(Resoluties, aanbevelingen en adviezen)

ADVIEZEN

COMITÉ VAN DE REGIO'S

95E PLENAIRE ZITTING VAN 3 EN 4 MEI 2012

Advies van het Comité van de Regio's — Uitbreidingsstrategie en belangrijkste uitdagingen 2011-2012

(2012/C 225/01)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

— wijst erop dat alle landen waarop de uitbreidingsstrategie betrekking heeft [1], het Verdrag inzake de rechten van de mens van de Raad van Europa en het Europees Handvest inzake Lokale Autonomie officieel hebben geratificeerd, en spoort die landen aan om hieraan een vervolg te geven en hun verplichtingen in dezen na te komen;

— benadrukt dat de opbouw en ontwikkeling van multilevel governance, onafhankelijke media en het maatschappelijk middenveld in de kandidaat-lidstaten van cruciaal belang zijn, en roept de betrokken landen op om steun te verlenen aan het respecteren van de civiele vrijheden en democratische politieke procedures;

— onderstreept dat een geïnstutionaliseerd mechanisme voor overleg tussen de op nationaal niveau bevoegde organen en de lokale en regionale overheden in alle fasen van het uitbreidingsproces van groot belang is, dat daarmee zal worden bijgedragen tot versterking van de maatschappelijke participatie, naleving van het subsidiariteitsbeginsel en verkleining van de afstand tot de burger, en dat een en ander het er ook gemakkelijker op zal maken om nieuwe wetgeving in te voeren en ertoe zal bijdragen dat IPA-middelen beter worden besteed, mits vertegenwoordigers van het lokale en regionale niveau goed worden voorgelicht over het integratieproces;

— dringt aan op de oprichting of, voor zover deze al bestaan, de versterking van verenigingen van lokale en regionale overheden en op samenwerking met zusterorganisaties uit de EU-lidstaten, zodat er ervaringen kunnen worden uitgewisseld en het integratieproces vooruit kan worden geholpen;

— acht het huidige integratieproces in de kandidaat-lidstaten als een positieve zaak, en vindt dat hiervan ook gebruik zal moeten worden gemaakt als middel ter bevordering van een proces van decentralisatie, gebaseerd op transparantie bij de uitvoering van maatregelen;

— onderstreept het belang van eerbiediging van het beginsel van goed nabuurschap tussen de EU-lidstaten, de kandidaat-lidstaten en andere landen en van een verdere ontwikkeling van de grensoverschrijdende en regionale samenwerking tussen deze landen.

[1] Met uitzondering van Kosovo (op grond van VN-resolutie 1244/1999).

Rapporteur	Stanisław SZWABSKI (EA/PL), voorzitter van de gemeenteraad van Gdynia
Referentiedocument	Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad: Uitbreidingsstrategie en belangrijkste uitdagingen 2011-2012 COM (2011) 666

I. **BELEIDSAANBEVELINGEN**

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

Algemene aanbevelingen

1. herinnert eraan dat het doel van de uitbreiding van de Europese Unie ligt in het vergroten van de ruimte van vreedzame groei en samenwerking in Europa. De EU staat dan ook open voor elk Europees land dat zich kan vinden in de democratische waarden, deze wil eerbiedigen en zich hieraan wenst te houden en dat voldoet aan de toetredingscriteria. Uitbreiding is alleen mogelijk als een succesvolle integratie van de toetredingslanden wordt gewaarborgd.

2. Alle landen waarop de uitbreidingsstrategie betrekking heeft ([2]), hebben het Verdrag inzake de rechten van de mens van de Raad van Europa en het Europees Handvest inzake Lokale Autonomie officieel geratificeerd. Het CvdR spoort de landen aan om hieraan een vervolg te geven en hun verplichtingen in dezen na te komen.

3. Het CvdR is ingenomen met het voorstel van de Commissie om op grotere schaal gebruik te maken van IPA-middelen ter stimulering en versnelling van het proces van resultaatgerichte hervormingen. Door de lokale en regionale overheden in voorkomende gevallen hierbij te betrekken kunnen de opvangmogelijkheden en de capaciteitsontwikkeling van de ontvangende landen worden verbeterd, waardoor ook de IPA-middelen effectiever kunnen worden besteed.

4. Het proces van uitbreiding zal leiden tot een stabilisering en verhoging van het welvaartspeil van de burgers in de EU en in de kandidaat-lidstaten en tot een op solidariteit gebaseerde verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van een steeds grotere ruimte van vrede, vrijheid, veiligheid en recht, incl. eengemaakte markt, waar de doelstellingen van economische, sociale en territoriale samenhang, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid van mannen en vrouwen worden nagestreefd.

5. Voorwaarde voor een geslaagd en duurzaam hervormingsproces is de betrokkenheid van alle maatschappelijke niveaus. Goed bestuur, incl. een zich op nationaal, regionaal en lokaal niveau synchroon voltrekkende modernisering van de openbare sector, schept betere voorwaarden voor een alomvattende en hecht verankerde democratie, een verbeterde transparantie en een minder door corruptie en nepotisme gekenmerkt systeem. Een gedecentraliseerde structuur geeft de burgers de mogelijkheid om inspraak te eisen en maakt het ook gemakkelijker om ze te betrekken bij besluitvormingsprocessen.

([2]) Met uitzondering van Kosovo (op grond van VN-resolutie 1244/1999).

6. Opbouw en ontwikkeling van multilevel governance, onafhankelijke media en het maatschappelijk middenveld in de kandidaat-lidstaten is van cruciaal belang. De betrokken landen worden opgeroepen om steun te verlenen aan het respecteren van de civiele vrijheden en democratische politieke procedures.

7. Een geïnstutionaliseerd mechanisme voor overleg tussen de op nationaal niveau bevoegde organen en de lokale en regionale overheden in alle fasen van het uitbreidingsproces is van groot belang. Daarmee zal worden bijgedragen tot versterking van de maatschappelijke participatie, naleving van het subsidiariteitsbeginsel en verkleining van de afstand tot de burger. Een en ander zal het er ook gemakkelijker op maken om nieuwe wetgeving in te voeren en ertoe bijdragen dat IPA-middelen beter worden besteed, mits vertegenwoordigers van het lokale en regionale niveau goed worden voorgelicht over het integratieproces.

8. Er moeten verenigingen van lokale en regionale overheden worden opgericht en, voor zover deze al bestaan, moeten deze worden versterkt. Ze dienen samen te werken met zusterorganisaties uit de EU-lidstaten, zodat er ervaringen kunnen worden uitgewisseld en het integratieproces vooruit kan worden geholpen.

9. Het huidige integratieproces in de kandidaat-lidstaten is een positieve zaak en hiervan zal ook gebruik moeten worden gemaakt als middel ter bevordering van een proces van decentralisatie, gebaseerd op transparantie bij de uitvoering van maatregelen.

10. Het verloop en het succes van het uitbreidingsproces zijn in de eerste plaats afhankelijk van de reële vooruitgang die de kandidaat-lidstaten boeken bij het doorvoeren van hervormingen op basis waarvan kan worden voldaan aan de criteria van Kopenhagen.

11. Het zou goed zijn als er bij de Raad meer vaart zou worden gezet achter de goedkeuring van de Adriatisch-Ionische macroregionale strategie, die als meerwaarde heeft dat ze kan zorgen voor een vlottere toetreding van kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten uit Zuidoost-Europa tot de Europese Unie en dit hele proces kan consolideren. Bovendien biedt dit de mogelijkheid om het democratiseringsproces in gebieden die tot het grotere Middellandse Zeegebied behoren, te intensiveren.

12. Eerbiediging van het beginsel van goed nabuurschap tussen de EU-lidstaten, de kandidaat-lidstaten en andere landen is essentieel. Het is van belang dat de grensoverschrijdende en regionale samenwerking tussen deze landen verder wordt ontwikkeld.

13. De centrale overheden van de landen die lid willen worden van de EU, zouden in samenwerking met de bestuursorganen op lokaal en regionaal niveau coherente nationale regels en strategieën moeten opstellen, terwijl de lokale en regionale overheden de nodige middelen moeten worden toegekend om de strategie ter integratie van gemarginaliseerde groepen ten uitvoer te leggen.

14. Er zal in de kandidaat-lidstaten een uitgebreide en evenwichtige voorlichtingscampagne moeten worden opgezet over de EU, haar instellingen, het integratieproces en de gevolgen daarvan voor de afzonderlijke landen alsook over de uitdagingen en kansen voor de burgers. Wil men ervoor zorgen dat burgers actief deelnemen aan de integratie van hun land in de EU en de voordelen van een eventueel lidmaatschap inzien, dan is deze informatie, die grotendeels door de overheden van de toetredende landen zelf zal moeten worden verspreid, van cruciaal belang.

15. Alle kandidaat-lidstaten worden opgeroepen om naar gelang hun formele mogelijkheden bij te dragen aan de ontwikkeling en versterking van de EU en de Europese instellingen.

16. Het is zaak dat de Europese Unie nogmaals duidelijk en onomwonden laat weten dat kandidaat-lidstaten die aan de voorwaarden voldoen, kunnen toetreden tot de EU.

KROATIË

De vorderingen van Kroatië op zijn weg naar toetreding tot de EU

17. Het CvdR begroet de ondertekening van het toetredingsverdrag met Kroatië, die een mijlpaal in het proces van Europese integratie is. Als de ratificatieprocedure met succes wordt afgesloten, hoopt het CvdR Kroatië met ingang van 1 juli 2013 als nieuw lid welkom te heten.

18. Het CvdR is uiterst voldaan over de vorderingen die Kroatië, vanaf de indiening van zijn toetredingsverzoek in 2003 tot en met de in juni 2011 succesvol afgesloten onderhandelingen, heeft geboekt om te kunnen voldoen aan de criteria voor toetreding, en staat achter het positieve advies m.b.t. het EU-lidmaatschap van het land dat de Commissie in oktober 2011 heeft gegeven.

19. Met voldoening wordt kennis genomen van het feit dat Slovenië en Kroatië hebben afgesproken om hun uitstaande grensgeschil voor te leggen aan een arbitragetribunaal. Het CvdR kijkt met verwachting uit naar de tenuitvoerlegging van het bilaterale grensverdrag tussen de twee landen.

20. Kroatië is al in veel opzichten rijp voor het lidmaatschap van de EU, maar zal zich nog meer moeten inspannen om het communautair acquis te consolideren en in zijn geheel over te nemen, m.n. op de terreinen nabuurschap, corruptiebestrijding, invoering van antidiscriminatiewetgeving, mededingingsbeleid en persvrijheid & mediapluralisme.

21. Het CvdR is ingenomen met de positieve uitslag van het referendum over de toetreding van Kroatië tot de EU, dat in januari 2012 is gehouden.

IJSLAND

Vorderingen van de kandidaat-lidstaat

22. In de toetredingsonderhandelingen met IJsland zijn goede vorderingen gemaakt. IJsland en de EU werken zeer constructief samen binnen het kader van de EER en de Schengenzone.

23. IJsland zou in de nabije toekomst lid kunnen worden van de EU op basis van het „eigen verdiensten"-beginsel. Het proces van aanpassing aan het acquis op de resterende terreinen zal met gepaste snelheid moeten worden voortgezet.

24. Het CvdR heeft waardering voor het feit dat IJsland erin is geslaagd, zijn moeilijke economische situatie gedeeltelijk te boven te komen, en dat het met volharding de nodige hervormingen heeft doorgevoerd.

25. Verontrustend is dat de maatschappelijke steun voor het integratieproces te wensen overlaat.

DE VOORMALIGE JOEGOSLAVISCHE REPUBLIEK MACEDONIË

Vorderingen van de kandidaat-lidstaat op de Westelijke Balkan

26. De inspanningen van de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië m.b.t. het toetredingsproces worden toegejuicht.

27. De regering van de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië onderneemt positieve stappen om de toetreding van het land tot de EU naderbij te brengen. Daarentegen moet helaas worden vastgesteld dat er weinig effectief te werk wordt gegaan als het erom gaat een bevredigende oplossing te vinden voor de officiële naam van het land. Het handhaven van goede nabuurschapsbetrekkingen, met inbegrip van onderhandelingen over een wederzijds aanvaardbare oplossing voor de naamskwestie onder aegide van de VN, is essentieel.

28. De stappen die op dit moment worden genomen in het kader van de aanpassing van de nationale rechtsstelsels aan de wet- en regelgeving van de EU, worden toegejuicht. Wel zijn er nog meer hervormingen nodig op het gebied van justitie, de grondrechten van vrouwen en minderheden en het openbaar bestuur.

29. De corruptie onder hooggeplaatste personen moet worden aangepakt en de persvrijheid moet worden beschermd.

30. Er is goede vooruitgang geboekt met de samenwerking tussen overheidsinstanties, de verschillende decentrale overheden en niet-gouvernementele organisaties.

31. Wat betreft de tenuitvoerlegging van de taalwet, het proces van decentralisering en het beginsel van billijke vertegenwoordiging zijn er vorderingen geboekt, al zullen er nog meer inspanningen moeten worden verricht om de huidige uitdagingen op bijv. het gebied van onderwijs en een harmonieuze verstandhouding tussen alle gemeenschappen het hoofd te bieden.

MONTENEGRO

Vorderingen van de kandidaat-lidstaat op de Westelijke Balkan

32. Met het oog op het door de Raad aangekondigde begin van de toetredingsonderhandelingen in juni 2012 zijn de veranderingen en aanpassingen die Montenegro heeft doorgevoerd in zijn wetgeving t.a.v. de hervorming van het openbaar bestuur, het bijhouden van nationale statistieken, de persvrijheid en de bestrijding van corruptie en georganiseerde misdaad, positief te waarderen. De situatie m.b.t. de naleving van de mensenrechten, de gelijkberechtiging van vrouwen en het respect voor de rechten van etnische minderheden is er eveneens duidelijk op vooruitgegaan.

33. De stappen die zijn genomen om de corruptie terug te dringen, worden begroet, al zullen er nog meer inspanningen moeten worden verricht ter bestrijding hiervan, m.n. op het gebied van privatiseringen, ruimtelijke ordening, onderwijs en gezondheidszorg alsmede bij de decentrale overheden.

34. Een goede zaak is ook de vooruitgang die is geboekt t.a.v. de bescherming van de rechten van minderheden en hun vertegenwoordiging in de rechtspraak en het decentrale bestuur.

35. Met instemming wordt kennis genomen van de oprichting van een Gemengd Raadgevend Comité (GRC), dat kan dienen als een platform voor dialoog tussen het Comité van de Regio's en de lokale overheden in Montenegro.

TURKIJE

Vorderingen van de kandidaat-lidstaat

36. De ontwikkelingen in de richting van democratisering van het politieke en maatschappelijke leven in Turkije stemmen tot tevredenheid. Het CvdR benadrukt dat Turkije gehouden is tot goede relaties met zijn naburen, en roept het land op om bedreigingen of acties, gericht tegen lidstaten en hun soevereine rechten, achterwege te laten, zoals ook is vastgelegd in de Kopenhagen-criteria en het EU-onderhandelingskader voor Turkije van 3 oktober 2005. Het uit zijn ongenoegen over de verklaringen van Turkije om de betrekkingen met het EU-voorzitterschap in de tweede helft van 2012 te bevriezen en stelt zijn hoop op de ontwikkeling van de regionale samenwerking.

37. Het CvdR is teleurgesteld dat Turkije nog steeds zijn verplichtingen ingevolge het Aanvullend Protocol bij de associatieovereenkomst tussen de EU en Turkije niet is nagekomen, en dringt er bij Turkije op aan werk te maken van de volledige inachtneming ervan.

38. Het baart zorgen dat er nog maar weinig is terechtgekomen van de tenuitvoerlegging van reeds goedgekeurde wetgeving die in overeenstemming is met de criteria van Kopenhagen. Helaas valt er geen duidelijke vooruitgang te bespeuren t.a.v. de ontwikkeling van het lokale zelfbestuur en de opbouw van het maatschappelijk middenveld. Niettemin valt te hopen dat het huidige proces van constitutionele hervormingen de voorwaarden schept voor belangrijke vorderingen op dit terrein. De oprichting van een Gemengd Raadgevend Comité voor het onderhouden van de contacten tussen het Comité van de Regio's en de Turkse lokale en regionale overheden moet ervoor zorgen dat de Europese eisen op het gebied van decentralisatie in aanmerking worden genomen.

39. Er wordt te weinig voortgang geboekt op de terreinen vrijheid van meningsuiting, persvrijheid, godsdienstvrijheid, vrouwenrechten en eerbiediging van de rechten van minderheden, terwijl ook de kwestie Cyprus nog altijd niet op een billijke manier is geregeld. De Turkse regering wordt opgeroepen de lopende onderhandelingen actief te ondersteunen en maatregelen te nemen met het oog op een algehele oplossing van de Cypriotische kwestie.

40. De situatie m.b.t. de eerbiediging van de grondrechten en vrijheden in de rechtspraak en het dagelijkse leven baart ernstige zorgen en Turkije wordt opgeroepen om hierin verbetering aan te brengen. De reële beperking van de persvrijheid, de rechtszaken tegen schrijvers, journalisten, academici, democratisch gekozen vertegenwoordigers en mensenrechtenactivisten alsmede de sluiting van websites – dit alles is zeer verontrustend en vraagt om maatregelen van de Turkse regering.

41. Turkije wordt opgeroepen om meer werk te maken van de hervorming van het lokale bestuur (Local Administrative Reform), zodat er meer decentralisering kan plaatsvinden en effectiever gebruik kan worden gemaakt van het lokale en regionale potentieel. Belangrijke punten zijn een meer uitgebreide en rechtvaardige financiering van het lokale niveau, vormen van overleg tussen de verschillende niveaus in overeenstemming met de beginselen van *multilevel governance* en meer steun voor de lokale overheden in het kader van de Europese integratie.

42. Het baart zorgen dat er zowel in de maatschappij als in de media een sterk afnemende belangstelling voor en geloof in een Turkse toetreding valt te bespeuren. De Europese Unie wordt dan ook opgeroepen om het onderhandelingsproces voort te zetten aan de hand van een „positieve agenda", die dient te worden uitgevoerd zodra Turkije voldoet aan de toetredingscriteria.

43. Het is verheugend te mogen constateren dat de Commissie heeft voorgesteld om de samenwerking tussen de territoriale overheden van de EU-lidstaten en hun tegenhangers in Turkije uit te breiden.

44. Het CvdR wil gebruikmaken van de bestaande EU-mechanismen voor samenwerking met Turkije – grensoverschrijdende programma's, regionale samenwerking en samenwerking tussen de decentrale bestuursorganen – om de ontwikkeling van het lokale zelfbestuur, de uitbreiding van het aantal beleidsterreinen waarop het subsidiariteitsbeginsel van toepassing is, en de democratisering van het openbare leven te bevorderen.

ALBANIË

Vorderingen van het land met de status van potentiële kandidaat-lidstaat

45. Er wordt een beroep gedaan op de Albanese autoriteiten om het hervormingsproces voort te zetten, aangezien de tot dusverre verwezenlijkte hervormingen het land slechts een klein stapje vooruithelpen bij het voldoen aan de criteria van Kopenhagen.

46. Het integratieproces heeft alleen kans van slagen als men zich houdt aan het beginsel van goed nabuurschap en regionale samenwerking nastreeft en als de democratische procedures, het lokale zelfbestuur en het maatschappelijk middenveld tot ontwikkeling worden gebracht.

47. De Albanese regering en de oppositie zouden opnieuw een constructieve politieke dialoog moeten beginnen ter versterking van de goede werking en onafhankelijkheid van de fundamentele democratische organen. De Albanese autoriteiten zouden zich meer moeten inspannen voor de bevordering en uitvoering van de noodzakelijke hervormingsmaatregelen in het kader van het toetredingsproces, m.n. op het gebied van mensenrechten, gelijkberechtiging van vrouwen, bescherming van minderheden, vermogensrechten, bestrijding van corruptie & georganiseerde misdaad en het voeren van een constructief migratiebeleid.

48. Het stemt tot zorg dat er onvoldoende vastberaden wordt opgetreden tegen de corruptie die de maatschappij doordringt. In de toekomst kan deze een serieus obstakel worden voor de ontwikkeling van het land.

49. De Albanese regering wordt aangespoord om zich samen met andere betrokken partijen actief in te zetten voor het proces van decentralisering en Europese integratie.

BOSNIË EN HERZEGOVINA

Vorderingen van het land met de status van potentiële kandidaat-lidstaat

50. De hervormingen die door de autoriteiten in Bosnië en Herzegovina zijn gerealiseerd, verdienen waardering. De activiteiten van alle bestuurslagen in het land, waaronder die van de Federatie van Bosnië en Herzegovina en de Servische Republiek, zouden echter beter op elkaar moeten worden afgestemd.

51. De autoriteiten in Bosnië en Herzegovina dienen zich meer in te spannen om deze hervormingen door te voeren. De hervormingen in de lijn van de criteria van Kopenhagen kunnen op de middellange termijn alleen worden gerealiseerd als de autoriteiten zich hiertoe sterk engageren, terwijl de hervormingen op milieugebied alleen op de lange termijn hun beslag kunnen krijgen.

52. De politieke impasse in het land baart zorgen, evenals het onvermogen van de verschillende politieke fracties om niet alleen het eigen voordeel na te jagen. Hierdoor wordt het toetredingsproces van Bosnië en Herzegovina aanzienlijk vertraagd. Door de relevante actoren, met name de lokale overheden, op ruimere schaal en nauwer hierbij te betrekken kunnen de IPA-middelen effectiever worden besteed en daarmee tastbaardere positieve resultaten opleveren voor de burgers. Daardoor zullen de individuele burgers ook duidelijker het nut van een toenadering tot de EU inzien.

53. Het CvdR kan zich vinden in de analyse die de Commissie maakt van de situatie in Bosnië en Herzegovina. Deze wordt gekenmerkt door onderlinge tegenstellingen, geblokkeerde besluitvorming en politieke stagnatie. Daarom wil het CvdR nog eens onderstrepen wat het al eerder, in 2010 ([3]), heeft benadrukt: het verdeelde Bosnië heeft behoefte aan leiders die in staat zijn om tegenstellingen te overbruggen en oplossingen aan te reiken die de mensen binden. De EU mag er geen twijfel over laten bestaan dat er maar één mogelijk politiek alternatief is: het land openstellen voor de vier vrijheden van de eengemaakte markt.

54. De samenwerking tussen de verschillende bestuurslagen in het land is zwak ontwikkeld. Hierin zal verbetering moeten worden aangebracht. Alle politieke krachten in Bosnië en Herzegovina zullen zich hiervoor nadrukkelijk moeten inzetten.

55. Om in het land een constructief samenwerkingsklimaat te creëren is het nodig om een goed functionerende bestuurlijke structuur te ontwikkelen waarbij de verschillende beleidsniveaus elkaar aanvullen en onderlinge tegenstellingen worden overbrugd. Het nationale niveau in Bosnië en Herzegovina zal op verschillende terreinen moeten worden versterkt. Hervormingsgezinde krachten die enerzijds ijveren voor een krachtigere staat en anderzijds voor een proces van decentralisering met sterkere gemeenten, dienen te worden gesteund.

56. De praktische grensoverschrijdende samenwerking en de samenwerking tussen de centrale, regionale en lokale overheden zullen moeten worden opgevoerd.

KOSOVO ([4])

Vorderingen van het land met de status van potentiële kandidaat-lidstaat

57. Verheugend is de toezegging van Kosovo om zich, in het kader van het proces dat moet leiden tot integratie met de EU, meer op Europa te richten.

58. Het CvdR hoopt dat het feit dat er onder de lidstaten van de EU geen consensus bestaat t.a.v. de officiële status van Kosovo, niet verhindert dat er formele stappen worden gezet om de betrekkingen tussen Kosovo en de EU via onderlinge akkoorden verder te ontwikkelen. Het CvdR meent dat thans praktische ad-hocoplossingen kunnen worden gezocht en gestimuleerd, op basis van een neutrale benadering van Kosovo's status.

59. Het CvdR benadrukt dat de EU, overeenkomstig de door haar geformuleerde beginselen, zich onomwonden uitgesproken heeft voor een Europees perspectief voor de westelijke Balkan, met inbegrip van Kosovo.

SERVIË

Vorderingen van het land met de status van kandidaat-lidstaat

60. Het is een goede zaak dat de Commissie heeft aanbevolen om Servië de status van kandidaat-lidstaat toe te kennen.

61. Het is een goede zaak dat de Europese Raad besloten heeft Servië de status van EU-kandidaat-lidstaat te verlenen. Servië wordt aangemoedigd om door te gaan met zijn structurele en systeemhervormingen. In het kader van het stabilisatie- en associatieproces zal moeten worden gewerkt aan de normalisering van de betrekkingen met Kosovo, waarbij de beginselen van regionale samenwerking, met deelname van alle betrokken partijen, volledig worden gerespecteerd. Hopelijk zullen daarbij geen stappen worden ondernomen die hun Europese vooruitzichten in het gedrang zouden kunnen brengen.

62. De Servische autoriteiten worden aangespoord om hun constructieve beleid, gericht op de ontwikkeling van de samenwerking en stabilisering van de situatie in de regio, voort te zetten.

([3]) CdR 345/2009.

([4]) Op grond van Resolutie 1244/1999 van de VN-Veiligheidsraad.

63. De vooruitgang die Servië in het kader van het pretoetredingsproces heeft geboekt, waaronder aanpassing aan de criteria van Helsinki van een reeks beleidsonderdelen op het gebied van mensenrechten, goed nabuurschap en persvrijheid, verdient alle lof.

64. Het integratieproces heeft alleen kans van slagen als men zich houdt aan het beginsel van goed nabuurschap en regionale samenwerking nastreeft en als de democratische procedures, de bescherming van de rechten van minderheden, het lokale zelfbestuur en het maatschappelijk middenveld tot ontwikkeling worden gebracht.

65. Het is een goede zaak dat het recht op een eigen taal voor de traditionele minderheid in het land wordt gerespecteerd, en dat er in september 2011 een wet op het openbaar eigendom is aangenomen, waarbij een deel van de bevoegdheden is overgedragen aan de provincie Vojvodina en de lokale overheden.

Brussel, 3 mei 2012

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
Mercedes BRESSO

Advies van het Comité van de Regio's over het Groenboek over gezinshereniging

(2012/C 225/02)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

— wijst erop dat de noodzaak om dieper in te gaan op de problematiek van gezinshereniging samenvalt met de aandacht voor een vernieuwde Europese agenda voor de integratie van onderdanen van derde landen (CdR 199/2011) en voor een „Europese cultuur van multilevel governance" (CdR 273/2011), waarvoor in het bijzonder de inzet van het CvdR nodig is;

— merkt op dat de richtlijn volgens het Groenboek soms wordt gebruikt om van gezinshereniging af te zien, en benadrukt dat de regeling voor gezinshereniging mag niet worden gezien als een middel om de migratiestromen aan banden te leggen, en dat gezinshereniging specifiek tot doel heeft om de integratie van legale migranten en de eerbiediging van het recht op een gezin te verbeteren;

— beklemtoont dat het recht van eenieder om in gezinsverband te leven, alsook het recht én de plicht van eenieder om zijn of haar kinderen te onderhouden, op te voeden en groot te brengen (en dus om zijn of haar kinderen bij zich te houden) grondrechten en -plichten zijn die los staan van nationaliteit en waaraan erkenning wordt gegeven in tal van verschillende nationale en internationale teksten die in dit opzicht eensluidend zijn;

— wijst erop dat de lidstaten bij hun praktische maatregelen steeds de geldende beginselen van evenredigheid en subsidiariteit in acht moeten nemen, zowel om de lokale en regionale overheden meer het initiatief te laten bij de uitvoering van intergratiebevorderende methoden als om die overheden een stabiel en rechtszekerheid biedend referentiekader te verschaffen;

— pleit voor meer betrokkenheid van lokale overheden in een stelsel van multilevel governance. Aan die voorwaarde moet beslist worden voldaan, omdat een samenhangend immigratiebeleid waarmee de grondrechten worden nageleefd en het welzijn van gastgemeenschappen en immigranten wordt verhoogd, anders niet mogelijk is.

Rapporteur	Sergio SOAVE (IT/PSE), burgemeester van Savigliano (CN)
Referentiedocument	Groenboek inzake het recht op gezinshereniging van onderdanen uit derde landen die in de Europese Unie verblijven (Richtlijn 2003/86/EG) COM(2011) 735 final

I. **BELEIDSAANBEVELINGEN**

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

Referentiekader

1. is ingenomen met het initiatief van de Commissie om een discussie op gang te brengen over gezinshereniging, waarover al een richtlijn is uitgevaardigd: Richtlijn 2003/86/EG. De bedoeling is dat wordt nagedacht over een aantal knelpunten bij de toepassing van deze richtlijn en dat wordt nagegaan wat de draagwijdte is van opmerkingen die van alle kanten zijn gemaakt (ngo's, lokale gemeenschappen, universiteiten).

2. De Commissie heeft terecht besloten om als stof voor deze discussie onderhavig Groenboek over gezinshereniging op te stellen, waarin niet alleen wordt gewezen op enkele van de voornaamste aspecten van Richtlijn 2003/86/EG, maar ook een reeks vragen wordt gesteld. Verder is het een goede zaak dat de Commissie het resultaat van het overleg afwacht alvorens eventueel een besluit te nemen over concrete maatregelen die moeten worden genomen.

3. Lokale en regionale overheden spelen een doorslaggevende rol als het erom gaat integratiebeleid en beleid voor sociale cohesie in goede banen te leiden. Daarom moeten deze overheden als volwaardige partners worden betrokken bij de discussie over de manier waarop de regeling voor gezinshereniging in praktijk wordt gebracht, teneinde zowel de volledige inburgering van immigranten als een mogelijke hervorming van de richtlijn te vergemakkelijken.

4. Met dit initiatief voor een discussie wordt gevolg gegeven aan het Programma van Stockholm (december 2009) en het Europees Pact inzake Immigratie en Asiel (september 2008).

5. De noodzaak om dieper in te gaan op de problematiek van gezinshereniging komt gelijktijdig naar voren met de aandacht voor een vernieuwde Europese agenda voor de integratie van onderdanen van derde landen (CdR 199/2011) en voor een „Europese cultuur van *multilevel governance*" (CdR 273/2011), waarvoor in het bijzonder de inzet van het CvdR nodig is.

Politieke context

6. Het CvdR wijst er met de nodige omzichtigheid op dat de economische crisis die Europa op zijn grondvesten doet schudden, het oordeel over de richtlijn kan vertekenen. Hetzelfde geldt voor de nieuwe stromen van migranten die in deze tijd van economische crisis Europa willen binnenkomen, bijvoorbeeld als gevolg van de grootse en op zich gunstige politieke beweging die de „Arabische lente" wordt genoemd en die veel landen aan de zuidelijke oever van de Middellandse Zee gemeen hebben.

Beginselen en beoordelingen

7. In het Groenboek wordt opgemerkt dat de toepassing van de richtlijn in sommige gevallen wordt gebruikt om van gezinshereniging te doen afzien. Het CvdR onderstreept in dat verband dat de regeling voor gezinshereniging niet mag worden gezien als een middel om de migratiestromen aan banden te leggen, een probleem dat bij de wortel en op een andere wijze moet worden aangepakt. Specifieke doelstellingen van gezinshereniging zijn echter een betere integratie van legale migranten en de eerbiediging van het recht op een gezin, een recht dat door alle handvesten wordt bekrachtigd.

8. Het recht van eenieder om in gezinsverband te leven, alsook het recht én de plicht van eenieder om zijn of haar kinderen te onderhouden, op te voeden en groot te brengen (en dus om zijn of haar kinderen bij zich te houden) zijn grondrechten en -plichten die los staan van nationaliteit. Daaraan wordt erkenning gegeven in tal van verschillende nationale en internationale teksten die in dit opzicht eensluidend zijn. Zo staat in artikel 16 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (1948) dat „*Het gezin … de natuurlijke en fundamentele groepseenheid van de maatschappij* [is]" en „*recht* [heeft] *op bescherming door de maatschappij en de Staat*", terwijl het recht op een gezin in artikel 9 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie zijn beslag krijgt als volwaardig grondrecht.

9. In beleid om de immigratiestromen in goede banen te leiden, moeten die rechten onverkort worden meegenomen, overeenkomstig de vonnissen van de gerechtshoven van Straatsburg en Luxemburg, die zich hierover bij herhaling onomwonden hebben uitgesproken.

10. Bovendien mogen alle gevolgen die gezinshereniging in de praktijk heeft, niet over het hoofd worden gezien. In de richtlijn staat al dat gezinshereniging bijdraagt tot een sociaalculturele stabiliteit die inburgering vergemakkelijkt en bevorderlijk is voor de sociaaleconomische samenhang, wat alleen maar voordelen oplevert voor de lokale overheden die immigranten en hun gezinnen ontvangen. Ook moet worden ingezien dat de toepassing van het recht op gezinshereniging een kwaliteitssprong is voor migratiebeleid. Immers, maatregelen in het kader van migratiebeleid getuigen van meer rijpheid als er aandacht is voor stabilisering als onmisbaar middel om te komen tot de effectieve sociaaleconomische integratie van immigranten in hun gastland. Ook is dit een doorslaggevende en concrete stap vooruit, omdat op die manier wordt bijgedragen tot de inperking van illegale immigratie en de terugdringing van gevaarlijke vormen van sociale uitsluiting.

11. In alle Europese grondwetten wordt het gezinsverband aangemerkt als een bron van specifieke verplichtingen om zich, zowel in economisch als in sociaal opzicht, solidair te tonen. Recht doen aan dit gezinsverband in het geval van migranten door de erkenning van hun recht op gezinshereniging steviger te onderbouwen, is met andere woorden een doelgericht middel om buitenlanders het besef bij te brengen dat de talrijke (administratieve en organisatorische) verplichtingen die hun worden opgelegd, niet domweg voortvloeien uit repressief beleid of

politionele maatregelen, maar onderdeel zijn van een ruimer plan, nl. om de samenleving als geheel te ontwikkelen, een ontwikkeling waaraan ook immigranten geacht worden *actief* bij te dragen. Dat laatste houdt in dat niet alleen rechten worden opgeëist, maar dat ook plichten worden aanvaard die invulling geven aan de beginselen van loyaliteit tussen burgers en verantwoordelijkheid voor anderen.

12. Tegen deze achtergrond moet de aandacht vooral uitgaan naar de bescherming van het zogenoemde „kerngezin", waarop de richtlijn al voornamelijk is gericht. Binnen dit referentiekader moet met name worden gekeken naar het recht op gezinshereniging voor minderjarige kinderen, die aanspraak kunnen maken op specifieke en een nog grotere bescherming. Wat de andere vormen betreft die het begrip „gezin/familie" kan aannemen naar gelang van het herkomstland van een migrant, is het aan iedere lidstaat om zich hierover - per geval of in het kader van een algemene regeling - een oordeel te vormen. Mocht de Commissie, na overleg, echter tot de conclusie komen dat er een gemeenschappelijke EU-definitie van het begrip „gezin/familie" moet worden goedgekeurd, dan moet die definitie wel stroken met de definities die al voor andere EU-instrumenten worden gehanteerd.

13. Gezien het belang van die beginselen en de invulling die aan het begrip „gezin/familie" moet worden gegeven, is het niet zinvol om de ruimte die de lidstaten in de richtlijn en later ook in het Verdrag van Lissabon wordt gelaten om zich daarover zelf een oordeel te vormen, beduidend in te perken. Dit neemt niet weg dat de lidstaten, als ze daartoe in de praktijk overgaan, steeds de beginselen van evenredigheid en subsidiariteit in acht moeten nemen, die beide van toepassing zijn. De toepassing van die beginselen impliceert niet alleen dat de lokale en regionale overheden meer het initiatief wordt gelaten als het gaat om methoden om de integratie van migranten te bevorderen, maar ook dat aan die overheden een stabiel en rechtszekerheid biedend referentiekader wordt verschaft.

II. VRAGEN UIT HET GROENBOEK

Het begrip „gezin" en de eisen die aan een gezinsverband worden gesteld

14. Alle onderdanen van landen buiten de EU die wettelijk in de EU verblijven, genieten het recht op gezinshereniging, maar dat de lidstaten van de EU aan dit recht voorwaarden willen verbinden, is begrijpelijk. Alleen moet de geest van de richtlijn - ofwel het doel daarvan: de vergemakkelijking van de integratie en de stabilisering van immigranten - daarbij onverlet worden gelaten.

15. Zoals de richtlijn nu is geformuleerd, kan rechtsonzekerheid of onzekerheid bij de interpretatie ervan niet worden uitgesloten. Overwogen moet worden om in EU-verband vast te leggen hoe lang iemand al minimaal in een lidstaat moet hebben verbleven om aan het stabiliteitsvereiste voor het recht op gezinshereniging te voldoen, om met cirkelmigratie vergelijkbare modellen in te voeren voor personen die deelnemen aan een programma voor vrijwillige terugkeer.

16. In de regel zou de minimale leeftijd van de echtgeno(o)t(e) om voor gezinshereniging in aanmerking te komen, moeten worden bepaald op de leeftijd waarop volgens de wetgeving van het gastland de meerderjarigheid wordt bereikt, waarbij die leeftijd alleen in uitzonderingsgevallen naar beneden toe kan worden bijgesteld. Als daarvan wordt uitgegaan, worden de voorzieningen zo veel mogelijk gelijkgetrokken en wordt discriminatie op grond van leeftijd zo veel mogelijk tegengegaan.

17. De twee uitzonderingen die op het recht op gezinshereniging van minderjarige kinderen worden gemaakt (lid 1, laatste alinea, en lid 6 van artikel 4), komen in de praktijk nauwelijks voor en zouden dan ook kunnen worden geschrapt. Hoe dan ook verdient het aanbeveling om bij besluiten hierover altijd het belang van het kind en van de bescherming van de rechten van minderjarigen voorop te stellen. Om dezelfde redenen zou het recht op gezinshereniging van minderjarige kinderen ook moeten worden uitgeoefend als de ouders niet getrouwd zijn, al was het maar om discriminatie tussen natuurlijke en wettige kinderen te voorkomen.

18. De lidstaten zou ruimte moeten worden gelaten om zich zelf een oordeel te vormen over de facultatieve clausule inzake andere gezins- of familieleden dan de echtgeno(o)t(e), de geregistreerde partner of de kinderen. Daarentegen wordt in de richtlijn niets geregeld voor de consequenties voor gezins- of familieleden als het huwelijk nietig wordt verklaard, als de wettig in een lidstaat verblijvende gezinshereniger komt te overlijden, in scheiding gaat, de lidstaat verlaat of als zijn vaderschap met succes wordt aangevochten. Dit zou wel moeten worden gedaan.

Maatregelen voor de integratie van immigranten

19. De ervaring die al met bepaalde maatregelen (maatregelen „vóór vertrek" en maatregelen in het gastland) is opgedaan, zou aan een preventieve doelmatigheidscontrole moeten worden onderworpen. Op grond van deze eerste screening beveelt het CvdR echter aan om geen maatregelen „vóór vertrek" te nemen die voor gezinsleden van een gezinshereniger problemen kunnen opleveren (vanwege analfabetisme, materiële kosten en de lange afstand tot steden, waardoor zij feitelijk zijn uitgesloten van het recht op gezinshereniging). Bovendien zouden verplichte taalcursussen (en/of cursussen „burgerschap" en/of geschiedenis en „maatschappijleer") na aankomst in het gastland gratis moeten worden aangeboden om discriminatie tussen arme en rijke immigranten te voorkomen. Ook moeten die cursussen concreet worden ingevuld door o.a. gebruik te maken van de „Europese integratiemodules".

Wachttijd en opnamecapaciteit

20. Als er aan de in een lidstaat verblijvende immigrant andere materiële voorwaarden worden gesteld (huisvesting, een ziektekostenverzekering, een toereikend vast inkomen), dan zouden die voorwaarden moeten stroken met het beginsel van evenredigheid en niet mogen uitmonden in willekeurige beperkingen. De lidstaten zouden voor de toepassing van de richtlijn een regeling moeten treffen waardoor voor de vaststelling of al dan niet aan die voorwaarden is voldaan, criteria worden gehanteerd die zowel objectief als natrekbaar zijn. Dergelijke criteria verdienen de voorkeur boven algemene voorschriften die naar willekeur restrictief kunnen worden uitgelegd.

21. De „opnamecapaciteit van een lidstaat" zou moeten worden geschrapt als criterium voor de toestemming voor gezinshereniging. Immers, een dergelijke maatstaf komt overeen met een extra middel om de migratiestromen in de hand te houden, wat haaks staat op de beginselen van het EU-recht.

22. De duur van de verblijfsvergunning van de gezinsleden van de gezinshereniger zou moeten worden afgestemd op die van de verblijfsvergunning van de gezinshereniger zelf. Daarbij zou in geval van deelname aan programma's voor vrijwillige terugkeer de mogelijkheid moeten worden overwogen om voor oplossingen te kiezen die stroken met de modellen voor cirkelmigratie.

Asielgerelateerde vraagstukken

23. Wat onderdanen van landen buiten de EU die in de EU bijzondere bescherming genieten (asielrecht, vluchtelingenstatus, subsidiaire bescherming), betreft, moeten de verschillende statussen, overeenstemming met het Programma van Stockholm, worden behandeld op grond van specifieke en autonome regels waarin rekening wordt gehouden met elke specifieke situatie (bijvoorbeeld omdat het voor betrokkene moeilijk is om de gevraagde informatie te verstrekken of bewijsstukken te leveren). De richtlijn waarin gezinshereniging in het algemeen is geregeld, zou dus niet moeten worden toegepast op de gezinsleden van buitenlanders die bepaalde vormen van bescherming krijgen. Voor dergelijke gezinsherenigingen, en ook voor gezinsbanden die kunnen zijn aangegaan nadat betrokkene op het grondgebied van het gastland is aangekomen, zou een op zich staande regeling moeten worden getroffen.

Fraude, misbruik en procedurele kwesties

24. Sommige lidstaten hebben besloten om DNA-testen in te voeren als middel om biologische kinderen te identificeren. Tenzij met de grootste behoedzaamheid uitgevoerd, kan met die testen het beginsel van evenredigheid worden geschonden, alsook grondrechten zoals het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en het gezinsleven (artikel 8 van het EVRM).

25. De vrees bestaat dat fraude wordt gepleegd in de vorm van schijnhuwelijken. De Commissie en/of de lidstaten zouden moeten kwantificeren wat de reële omvang van dit fenomeen is. Zolang er nog geen verifieerbare cijfers zijn, zou het dienstig zijn in alle lidstaten gerichte studies te verrichten om de realiteit nauwkeuriger in kaart te brengen en goede praktijken om dergelijke problemen het hoofd te bieden, te bevorderen.

26. Het kan voorkomen dat lidstaten de door de aanvrager van gezinshereniging te dragen administratieve kosten kunstmatig verhogen om de toegang tot hun grondgebied naar willekeur aan banden te leggen, wat volkomen indruist tegen het beginsel van evenredigheid, volgens welke de middelen op het doel moeten zijn afgestemd: het doel moet zijn dat de uitoefening van het recht op gezinshereniging wordt bevorderd, en niet tegengewerkt. Daarom zou de lidstaten moeten worden gevraagd om de uitgaven voor de gezinshereniger op een hoogte vast te stellen waardoor de werking van de richtlijn niet de facto op losse schroeven wordt gezet.

27. De lidstaten moet worden geadviseerd om zich te houden aan de in de richtlijn vastgelegde niet-verlengbare termijn waarbinnen het besluit over de gezinsherenigingsaanvraag moet worden genomen. Procedures die in afwijking daarvan door een lidstaat worden toegepast, met als gevolg dat die termijn tot in het onredelijke toe wordt opgerekt, zijn een obstakel voor de onverkorte toepassing van de richtlijn.

Naleving van de horizontale clausules

28. Gezien de moeilijkheden die er naar verluidt zijn om zich aan de twee horizontale clausules van de richtlijn te houden, zou de Commissie gebruik moeten maken van alle instrumenten en maatregelen die in de Verdragen zijn voorzien om bij de lidstaten de onverkorte naleving van het EU-recht af te dwingen.

III. SLOTOPMERKINGEN

29. Het CvdR pleit voor meer betrokkenheid van lokale overheden in een stelsel van *multilevel governance*. Aan die voorwaarde moet beslist worden voldaan, omdat een samenhangend immigratiebeleid waarmee de grondrechten worden nageleefd en het welzijn van gastgemeenschappen en immigranten wordt verhoogd, anders niet mogelijk is. Tal van Europese regio's en leefgemeenschappen vervullen een voorbeeldfunctie als het gaat om de integratie van immigranten en heel wat halfslachtigheden in het recht van de lidstaten (waarin aan de richtlijn een concrete uitleg moet worden gegeven) worden in de praktijk opgehelderd door de lokale overheden. Er moet op dit gebied zo veel mogelijk informatie worden bijeengebracht. Het CvdR is dan ook zonder meer bereid om samen met de lidstaten en de overige instellingen van de EU de op lokaal en regionaal niveau beschikbare gegevens en voorbeelden van geslaagde methoden te verzamelen en te verspreiden.

Brussel, 3 mei 2012

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
Mercedes BRESSO

Advies van het Comité van de Regio's — De herziening van het EU-beleid inzake luchtkwaliteit en emissies

(2012/C 225/03)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

— concludeert dat de trend, die een verminderde verbetering van de luchtkwaliteit laat zien, in belangrijke mate het gevolg is van te weinig ambitieus EU-bronbeleid en te weinig nationale maatregelen. Er is een grote last en verantwoordelijkheid bij lokale en regionale overheden neergelegd om de problemen op te lossen. Er is een multilevelbenadering nodig waarbij elke bestuurslaag (Europees, nationaal, regionaal en lokaal) haar verantwoordelijkheid moet nemen en die maatregelen neemt die door de desbetreffende bestuurslaag kunnen en moeten worden genomen;

— onderstreept dat samenhang tussen het immissie- en het emissiebeleid van de EU essentieel is. Dat houdt in dat de ambitieniveaus van de maatregelen op elkaar moeten worden afgestemd en dat de tijdspaden voor de uitwerking van het EU-bronbeleid en het immissiebeleid synchroon moeten lopen;

— pleit voor een versterking van het EU-emissiebeleid, m.n. via een ambitieuze herziening van de richtlijn inzake nationale emissieplafonds (NEC), zodat de achtergrondconcentraties kunnen worden teruggedrongen. Ook moeten de EURO-normen voor voertuigen inzake NO_2/NO_x en fijn stof en de emissie-eisen voor deeltjes en mobiele bronnen worden aangescherpt. Ten slotte moet de kloof worden gedicht tussen de EU-normen voor de uitstoot van voertuigen en de huidige „real world"-emisssies, en moeten de uitstoot van de scheep- en luchtvaart en de ammoniakuitstoot van de landbouw worden aangepakt;

— dringt erop aan dat in het kader van de herziening van de richtlijnen betreffende luchtkwaliteit (2008/50/EG en 2004/107/EG) het aantal stoffen en het aantal streef –en grenswaarden worden verminderd. Dit kan worden bereikt door zich te concentreren op de meest vervuilende stoffen en op de indicatoren die de gezondheidsaspecten het beste weergeven. Er moet worden nagegaan of deeltjesconcentratie en EC/roet betere indicatoren zijn en hoe zij in de richtlijn kunnen worden opgenomen; daarnaast moet worden gekeken naar het gebruik van jaargemiddelde grenswaarden voor PM_{10} op basis van meerjarige gemiddelde concentraties. Ten slotte moet de mogelijkheid van verlenging (extra derogatie) voor het verlagen van de NO_2-niveaus in bepaalde gevallen worden uitgebreid, en moeten er meer specifieke regels komen met betrekking tot de plaatsing van meetstations, zodat de gegevens beter vergelijkbaar zijn.

Rapporteur	Cor LAMERS (NL/EVP), Burgemeester van Houten
Referentiedocument	Brief van de vicevoorzitter van de Europese Commissie van 19 juli 2011

I. **BELEIDSAANBEVELINGEN**

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

A. ***Algemene opmerkingen***

1. Is bekend met het voornemen van de Europese Commissie om in 2013 een volledige herziening van het Europese luchtkwaliteitbeleid te presenteren met nieuwe langetermijndoelstellingen voor de periode na 2020. Dit voornemen betreft de volgende zeer uitgebreide herziening:

— de herziening van de Thematische Strategie inzake luchtverontreiniging (COM(2005) 446 final);

— een aanscherping van het EU bronbeleid;

— de samenvoeging van de volgende richtlijnen in één richtlijn:

  — de herziening van de richtlijnen betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa (2008/50/EG en 2004/107/EG);

  — de herziening van de richtlijn inzake nationale emissieplafonds (Richtlijn 2001/81/EG).

2. Heeft waardering voor het verzoek van de Europese Commissie voor een verkennend advies van het Comité over de toekomst van het EU-luchtkwaliteitbeleid.

3. Geeft aan dat in het advies [1] - omdat het een verkennend advies tijdens de expertfase van het EU-besluitvormingsproces betreft - zowel bestuurlijk/politieke als technische aspecten (aanbevelingen voor wetgeving en procesvoorstellen) worden gepresenteerd.

4. Stelt vast dat in zowel stedelijke als landelijke gebieden de luchtkwaliteit het dagelijks leven en de gezondheid van burgers beïnvloedt. Volksgezondheid en het milieu dienen centraal te staan bij de verbetering van de luchtkwaliteit. Tegelijkertijd moet gestreefd worden naar evenwicht tussen economische ontwikkeling en de aanpak van luchtverontreiniging. Een betere bescherming van het milieu en de volksgezondheid kan ook de economie stimuleren en de economische kosten van gezondheidsproblemen omlaag brengen.

5. Is verheugd dat de luchtkwaliteit in Europa sterk is verbeterd als gevolg van een combinatie van het EU- luchtkwaliteitbeleid en het beleid en de maatregelen van de lidstaten (nationale, regionale en lokale bestuurslagen). De laatste twee decennia laten een stijgende trend zien. Echter de recente afname van de stijgende lijn verontrust het Comité.

6. Geeft aan dat luchtverontreiniging in stedelijke agglomeraties de grootste problemen en knelpunten veroorzaakt. Ondanks alle lokale en regionale maatregelen kunnen veel Europese steden niet tijdig voldoen aan de normen voor fijn stof (PM_{10} en $PM_{2,5}$) en NO_2, waardoor een groot deel van de Europeanen in gebieden woont met voor de gezondheid schadelijke concentraties van luchtverontreiniging.

7. Ook plattelandsgebieden en voorsteden krijgen te maken met luchtverontreiniging, wat aanzienlijke gevolgen heeft voor het milieu, de landbouw en de leefomgeving.

8. Stelt dat de luchtverontreiniging moet worden teruggedrongen, maar dat tegelijkertijd een adequaat sociaal en economisch functioneren van onze steden gewaarborgd moet blijven. In de meeste lidstaten is het gemotoriseerde passagiers- en goederenvervoer (dat hoofdzakelijk rijdt op diesel en benzine) een van de belangrijkste directe veroorzakers van knelpunten van luchtverontreiniging NO_2. Een krachtiger aanpak is geboden, zowel wat de emissienormen als het verkeersbeleid betreft.

9. Is van mening dat de kernvraag bij de herziening van het EU-luchtkwaliteitbeleid moet zijn de wijze waarop (dat wil zeggen met welk type wetgeving en welke maatregelen) de EU-wetgeving in een verbetering van de luchtkwaliteit kan resulteren. Hiervoor zijn tenminste de volgende aspecten belangrijk: multilevel-governanceaanpak, een integrale benadering en de feitelijke realisatie van de EU-wetgeving in de Europese steden. Er moet prioriteit aan de uitvoerbaarheid van de EU-richtlijn en de uitvoeringsproblemen in steden en regio's worden gegeven.

10. Stelt dat governance een belangrijk aspect van de totstandkoming van de nieuwe EU-luchtkwaliteitswetgeving moet zijn. Luchtverontreiniging heeft grensoverschrijdende en nationale dimensies en vereist daarom actie op alle bestuurslagen (Europees, nationaal, regionaal en lokaal). Het Comité beveelt een multilevelbenadering aan waarbij elke bestuurslaag haar verantwoordelijkheid neemt en die maatregelen neemt die door de desbetreffende bestuurslaag het beste kunnen en moeten worden genomen.

11. Onderstreept een integrale benadering bij de totstandkoming van nieuwe EU-wetgeving. Verontreiniging moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Het is essentieel dat de oorzaken van verontreiniging worden geïdentificeerd en dat de emissies worden behandeld aan de bron, op de meest economisch-effectieve en milieuvriendelijke manier.

[1] Voor dit advies heeft het CvdR zijn Subsidiarity Monitoring Network geraadpleegd; het rapport daarover is gepubliceerd in december 2011.

12. Stelt dat de verbetering van de volksgezondheid om een ambitieus EU luchtkwaliteitsbeleid vraagt. Echter een immissiebeleid met EU-grenswaarden voor vervuilende stoffen kan niet zonder een effectief emissiebeleid met EU- bronmaatregelen. Het ambitieniveau van de herziene richtlijn moet daarom zorgvuldig worden afgestemd op het ambitieniveau van de nationale emissieplafonds en het EU-emissiebeleid (bronbeleid). In dit verband is het Comité van mening dat de samenvoeging van de richtlijnen luchtkwaliteit (2008/50/EG en 2004/107/EG) met de herziening van de richtlijn inzake nationale emissieplafonds (2001/81/EG) de afstemming van de verschillende ambitieniveaus zal bevorderen.

B. ***De Thematische Strategie Luchtkwaliteit en de implementatie in de Lidstaten***

De Thematische Strategie

13. Is van mening dat de Thematische Strategie inzake luchtverontreiniging een bijdrage heeft geleverd aan het verminderen van de blootstelling van burgers aan luchtverontreiniging en een verbetering van het milieu.

14. Betreurt het dat niet alle bronmaatregelen die in de Thematische Strategie zijn aangekondigd ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd. De meest opvallende EU-bronmaatregelen die ontbreken zijn:

— de ontwikkeling van een geïntegreerde aanpak van de stikstofkringloop;

— de herziening van de richtlijn inzake nationale emissieplafonds (2001/81/EG, NEC), die belangrijk is voor de aanpak van de achtergrondconcentraties maar die helaas herhaaldelijk is uitgesteld.

De implementatie op lokaal en regionaal niveau

15. Concludeert dat gemeenten en regio's vele inspanningen leveren voor de verbetering van de luchtkwaliteit, door maatregelen zoals:

— De bevordering van meer duurzame vormen van vervoer, zoals een efficiënter en aantrekkelijker openbaar vervoer, fietspaden, toegangsbeperkingen voor (de meest vervuilende) auto's en/of vrachtwagens (milieuzone's) en de bevordering van schone(re) auto's middels bijvoorbeeld preferentiële toegang en/of het parkeerbeleid.

— Verbetering op het gebied van het vervoersmanagement, een betere doorstroming, via snelheidsbeperkingen en via de ontwikkeling van innovatieve logistieke concepten voor de levering van goederen in binnensteden.

— Voorkomen van opwervelend stof door verbeterde wegbedekking en het verbod op het gebruik van spijkerbanden op binnenstedelijke straten.

— Infrastructuur en bebouwing zoals: lokale verwarmingverordeningen (indien de nationale wetgeving dit toelaat), vermindering van de emissies door de productie van ruimteverwarming, de bevordering van stadsverwarming, de modernisering van verwarmingsinstallaties, het creëren van meer ruimte tussen wegen en behuizing, de verhoging van het volume van groene ruimten. Bij dit laatste punt moet worden opgemerkt dat groene ruimten langs straten en bermen (isolatiegroen) weinig effect hebben. Alleen grote groene oppervlakten, zoals parken en bossen, hebben aantoonbare meerwaarde.

16. Stelt vast dat het Europese beleid, op alle niveaus, voortaan met name op een vermindering van de verkeershoeveelheid en een aanpassing, zowel in geografische als in sectorale zin, van het gemotoriseerd personen- en vrachtverkeer moet worden gericht. Er zij echter op gewezen dat door dergelijke maatregelen alléén niet aan de normen voor PM10 en PM2,5 en NO2 kan worden voldaan. De belangrijkste reden hiervoor zijn drie categorieën van belemmeringen: beperkte invloed, beperkte mogelijkheden en beperkte beleidsruimte (zie paragrafen 17, 19 en 22);

17. Is van mening dat individuele lokale en regionale overheden slechts een geografische beperkte invloed op de verbetering van de lokale luchtkwaliteit hebben (eerste categorie belemmeringen). Lokaal en regionaal beleid richt zich op de vermindering van emissies van plaatselijke bronnen, terwijl vooral een groot deel van de lokale concentraties van PM_{10}, $PM_{2,5}$ en ozon juist het gevolg is van grensoverschrijdende en/of bovenregionale emissies.

18. Stelt vast dat de waargenomen hoge achtergrondconcentraties van luchtverontreinigende stoffen en de vaak tekortschietende omzetting en herziening van de richtlijn inzake nationale emissieplafonds (2001/81/EG), een beperkende invloed hebben op de slaagkansen van maatregelen van lokale en regionale overheden om aan de EU-luchtkwaliteitsnormen te voldoen. Alle emissies bij elkaar (lokaal, regionaal, nationaal en internationaal) leiden tot de zogenaamde achtergrondconcentraties. Deze achtergrondconcentraties kunnen dusdanig hoog zijn dat er op lokaal niveau maar een kleine verontreiniging hoeft plaats te vinden om de grenswaarden te benaderen of te overschrijden. In zulke gevallen is de beïnvloedingsruimte van de steden en regio's in kwestie natuurlijk zeer beperkt.

19. Concludeert dat lokale en regionale overheden beperkte mogelijkheden hebben met betrekking tot het treffen van maatregelen (tweede categorie belemmeringen). Stedelijk beleid richt zich op mobiliteit, de ruimtelijke ordening en op het nemen van specifieke maatregelen voor het oplossen van de zogenaamde hotspots. Decentrale overheden kunnen bijna geen effectieve maatregelen nemen die gebaseerd zijn op de kenmerken van de bron.

20. Brengt naar voren dat lokale en regionale overheden bij de opstelling van hun luchtkwaliteitbeleid hebben geanticipeerd op de voordelen die zouden volgen op de invoering van EU-brede bronmaatregelen. Achteraf moet worden geconcludeerd dat een te weinig ambitieus bronbeleid - dat bovendien niet altijd heeft geleid tot het beoogde effect op de Europese wegen (zie deel D) – grotendeels debet is aan overschrijding van grenswaarden op lokaal en regionaal niveau.

21. Stelt vast dat een verdergaande verlaging van lokale concentraties met alleen lokale maatregelen een grote invloed op het dagelijks leven kan hebben en aanzienlijke kosten met zich meebrengt. Deze vergen financiële middelen waarover gemeenten en regio's vaak niet beschikken en waarvoor zij niet in alle lidstaten formeel bevoegd zijn. Bovendien is internationaal en Europees bronbeleid veel kosteneffectiever.

22. Stelt vast dat lokale en regionale overheden beperkte bevoegdheden hebben (derde categorie belemmeringen). Helaas worden in veel lidstaten ondersteunende maatregelen op nationaal niveau niet – of niet in voldoende mate - genomen, wat de armslag van de lokale en regionale overheden nog meer beperkt. Bijvoorbeeld niet elke lidstaat heeft een nationaal luchtkwaliteitsplan opgesteld. Er wordt meestal niet gekozen voor een geïntegreerde aanpak van de luchtkwaliteit die bindend is voor alle overheidslagen. Ook bestaan er gevallen waarin de nationale overheid lokale en regionale besturen afraadt of zelfs belemmert om aanvullende of strengere maatregelen te nemen. In een aantal lidstaten zijn lokale overheden bijvoorbeeld niet bevoegd tot invoering van lage emissie zones, maar is dit voorbehouden aan nationale overheden. Ook de EU interne marktregels vormen een belemmering voor lokale en regionale beleidsopties. Het vrij verkeer van goederen en personen wordt immers door de invoering van grote milieuzones (bijvoorbeeld regionale milieuzones) en het afsluiten van wegen en bruggen belemmerd. Ook het landelijk weren van vervuilende voertuigen is om deze reden onmogelijk.

23. Geeft aan dat in verschillende lidstaten nationale wetgeving wordt voorbereid waarmee de financiële boetes van EU-ingebrekestellingen kunnen worden verhaald op gemeenten en regio's. Decentrale overheden zijn gehouden aan de realisatie van de grenswaarden met de beperkte mogelijkheden en middelen waarover zij beschikken. De Europese en de nationale bestuursniveaus beschikken over veel ruimere en effectievere mogelijkheden en middelen. Daarom moeten - op het moment dat grenswaarden niet worden gehaald - de lidstaten verantwoordelijk blijven voor het betalen van de geldboeten. Het Comité acht elke „overdracht" van boetes aan lokale en regionale overheden onrechtvaardig en verzet zich daartegen.

Een multilevel-governanceaanpak

24. Concludeert dat de trend, die een verminderde verbetering van de luchtkwaliteit laat zien, in belangrijke mate het gevolg is van te weinig ambitieus EU-bronbeleid en te weinig nationale maatregelen. Er is een grote last en verantwoordelijkheid bij lokale en regionale overheden neergelegd om de problemen op te lossen.

25. De lidstaten stemmen hun maatregelen om luchtverontreiniging tegen te gaan niet voldoende op elkaar af. Zo hanteren buurlanden verschillende alarm- en informatiedrempels, zijn er geen regels voor de manier waarop de lidstaten bij verontreinigingspieken in real time informatie kunnen uitwisselen en ontbreekt het aan gecoördineerde actieplannen voor grensgebieden waar sprake is van zware verontreiniging.

26. Onderstreept dat de luchtkwaliteitsproblemen niet door één enkele bestuurslaag kunnen worden opgelost, noch dat het EU-beleid door één bestuurslaag kan worden uitgevoerd. Er is een multilevelbenadering nodig waarbij elke bestuurslaag (Europees, nationaal, regionaal en lokaal) haar verantwoordelijkheid moet nemen en die maatregelen neemt die door de desbetreffende bestuurslaag kunnen en moeten worden genomen.

27. Geeft aan dat lokale en regionale overheden voor een deel afhankelijk zijn van nationale en internationale bronmaatregelen die door vermindering van de uitstoot bijdragen aan het substantieel verlagen van de achtergrondconcentraties. Lokale en regionale overheden kunnen aan de hand hiervan weer eigen beleid formuleren, bijvoorbeeld in de vorm van aanscherping van de toegangseisen van milieuzones.

28. Is van mening dat de implementatie van luchtkwaliteitwetgeving niet alleen een kwestie van juridische implementatie is (de omzetting in nationale wetgeving). Indien de interne staatsinrichting van de lidstaat het mogelijk maakt, beveelt het Comité de opstelling van nationale en/of federale luchtkwaliteitplannen en/of reductieprogramma's aan met een geïntegreerde en gecoördineerde aanpak waarin rekening wordt gehouden met de transnationale aspecten van het te bestrijden fenomeen. Het Comité is een voorstander van een multilevelaanpak en wijst op de oprichting van interbestuurlijke teams in de lidstaten waarin experts van de verschillende overheidslagen gezamenlijk nationale plannen en programma's opstellen ([2]). Hierdoor wordt de integraliteit en de afstemming tussen de nationale en/of federale, regionale en lokale maatregelen bevorderd.

29. Spreekt zijn waardering uit voor de inspanningen van de Europese Commissie inzake het onder de aandacht brengen van best practices bij lokale en regionale overheden en verzoekt om voortzetting van dit beleid.

30. Geeft aan dat coherentie en synergie met de ontwikkelingen op internationaal niveau belangrijk zijn en wijst erop dat de emissieplafonds in het herziene Protocol van Göteborg een noodzakelijke aanvulling moeten zijn op de herziening van de EU-richtlijn inzake nationale emissieplafonds (2001/81/EG).

C. ***Samenhang en synergie tussen het EU emissie- en het EU immissiebeleid***

Een integrale benadering ([3])

31. Is van mening dat samenhang en synergie tussen de maatregelen ten aanzien van de verschillende vervuilende stoffen belangrijk is. Een integrale benadering van het EU-luchtkwaliteitbeleid met andere beleidsterreinen - met name klimaat, industrie, transport, huisvesting en energie - is hiervoor essentieel. Verduurzaming van het transportbeleid en de introductie van duurzame vormen van energieproductie en -consumptie kunnen leiden tot een aanzienlijke vermindering van de luchtverontreiniging.

([2]) De oprichting van dergelijke teams is aanbevolen in CdR 164/2010 fin.

([3]) Dit is een terugkerende aanbeveling van het CvdR: CdR 164/2010 fin en CdR 140/2011 fin.

32. Betreurt het dat de synergie tussen de maatregelen regelmatig ontbreekt. Maatregelen met een positief effect in één opzicht kunnen in een ander opzicht negatieve gevolgen hebben. Het toegenomen gebruik van biomassa – zoals biodiesel in kleinschalige installaties – kan bijvoorbeeld leiden tot een verhoogde uitstoot van roet en dit vormt een risico voor de luchtkwaliteit en de volksgezondheid. De toename van door diesel aangedreven voertuigen kan resulteren in een vermindering van de CO_2-uitstoot, maar heeft een negatief effect op de uitstoot van fijn stof. Emissiereductietechnieken voor fijn stof kunnen op hun beurt negatieve effecten hebben op de NO_2-uitstoot van dieselaangedreven voertuigen, waardoor de dalende trend van NO2 concentraties wordt (en is) vertraagd. Een versterkte beleidsintegratie moet dergelijke negatieve effecten zoveel mogelijk voorkomen en geadviseerd wordt om daarbij te streven naar een „win win"-situatie voor alle betrokken beleidsterreinen of ten minste criteria vast te leggen aan de hand waarvan kan worden beslist welke doelstelling voorrang moet krijgen.

33. Het is aan te bevelen om het beleid ter verbetering van de luchtkwaliteit te laten aansluiten op het beleid ter bevordering van het gebruik van alternatieve energiebronnen. Het gebruik van alternatieve energiebronnen (installaties voor het benutten van aardwarmte, zonnecollectoren e.d.) kan in aanzienlijke mate bijdragen tot een verbetering van de luchtkwaliteit.

34. Wijst erop dat onvoldoende is gezorgd voor aansluiting tussen beleidsmaatregelen tegen de klimaatverandering en beleidsmaatregelen voor een betere luchtkwaliteit. Luchtkwaliteitbeleid heeft in het algemeen een positieve invloed op de aanpak van klimaatverandering. Echter invloed van klimaatbeleid op de luchtvervuiling is gelimiteerd. Het klimaatbeleid kent namelijk een eigen dynamiek en ook een eigen tijdlijn. De focus van het klimaatbeleid is meer gericht op de lange termijn, in tegenstelling tot het luchtkwaliteitbeleid, dat gericht is op de korte en middellange termijn.

35. Is van mening dat luchtkwaliteit en het beleid inzake omgevingslawaai een zeer hoog potentieel voor synergie hebben, vooral wanneer verkeersvermindering kan worden bereikt, en dat ook hier gestreefd moet worden naar een „win win"-situatie voor beide beleidsterreinen ([4]).

36. Pleit ervoor dat de opsporing van emissies en immissies wordt uitgebreid met zgn. „integrated monitoring". Zulke monitoring betekent dat de opsporing en evaluatie van emissies op elkaar worden afgestemd, het stoffenpalet wordt uitgebreid, op voorwaarde dat afdoende is aangetoond dat de stoffen in kwestie werkelijk nadelig zijn voor de menselijke gezondheid of het milieu, of, als het gaat om evaluatie, deze beperkt blijft tot toezicht via modellen, verspreidingsmodellen worden gebruikt en de blootstelling en impact in ruimte en tijd worden geanalyseerd. Op uitdrukkelijke voorwaarde dat dit niet leidt tot een te grote administratieve lastenverzwaring.

De verbinding tussen het EU-emissiebeleid- en het EU- immissiebeleid

37. Onderstreept dat samenhang en synergie tussen immissiebeleid (EU-grenswaarden) en emissiebeleid (EU-bronmaatregelen) essentieel is. Immissies zijn immers het gevolg van emissieniveaus, de locatie van de emissies en de transmissie c.q. verspreidingscondities. Bovendien kan reductie van de immissies (concentratieniveaus) het meest effectief worden bewerkstelligd door een ambitieus emissiebeleid.

38. Concludeert dat het ambitieuze immissiebeleid van de EU niet automatisch heeft geleid tot een ambitieus emissiebeleid van de EU, zodat beide beleidsterreinen nu niet met elkaar in evenwicht zijn. De implementatieproblemen in vele Europese steden (zie deel B) en de vertragingen in de verbetering van de luchtkwaliteit zijn dan ook grotendeels te wijten aan de „mismatch" tussen het EU-immissiebeleid en het EU-emissiebeleid. Om het evenwicht te herstellen moet hieraan dan ook aandacht worden besteed bij toekomstige beleidsontwikkelingen en bij maatregelen op dit gebied:

a) Het ambitieniveau van de luchtkwaliteitrichtlijn is vooralsnog niet gelijkwaardig aan het ambitieniveau en het praktische resultaat van de EU-bronmaatregelen (zie deel D); deze niveaus moeten daarom op elkaar worden afgestemd.

b) De tijdspaden van het EU-immissie- en emissiebeleid lopen niet synchroon. De lidstaten moeten eerder voldoen aan de luchtkwaliteitnormen dan het tijdstip waarop de ambitie voor bijvoorbeeld de EURO normen op de Europese wegen daadwerkelijk wordt gerealiseerd. De effecten van de EURO normen (emissiewaarden) zijn pas na enige jaren merkbaar en meetbaar. EURO-normen zijn per definitie alleen van toepassing op een klein deel van het wagenpark: nieuwe voertuigen. Nieuwe emissienormen hebben alleen effect als oudere voertuigen worden vervangen en de vervanging van het wagenpark (en daarmee de doorwerking van nieuwe normen) neemt meerdere jaren in beslag („real-world"- verbeteringen).

c) Het Comité verzoekt de Europese Commissie om in de herziene Thematische Strategie aan te geven welke tijdsduur de vervangingscyclus van de aangekondigde bronmaatregelen nodig heeft, dat wil zeggen aan te geven wanneer na de invoering van de bronmaatregelen kan worden voldaan aan de grenswaarden in de „real-world"- omstandigheden. Ook is het belangrijk om een inschatting te maken van de periode die nodig is voordat het wagenpark is vervangen door schonere voertuigen. Aanpassingen in het immissiebeleid zouden op de vervangingscyclus moeten worden afgestemd.

39. Stelt vast dat nieuwe ambities met betrekking tot de gewenste luchtkwaliteit (aanscherping van de grenswaarden) realistisch en haalbaar moeten zijn en daarom hand in hand moeten gaan met (bron)maatregelen die effectief de uitstoot in heel Europa verminderen. Het EU-immissie- en het EU-emissiebeleid moeten aan elkaar worden gekoppeld. Hiervoor is noodzakelijk dat tijdens de beleidsontwikkelingsfase een gelijk ambitieniveau en gesynchroniseerde tijdspaden voor het EU-bronbeleid en EU-immissiebeleid worden ontwikkeld (zie vorige paragraaf). Ook vraagt het Comité aandacht voor de implementatiefase waarin de situatie kan ontstaan dat bepaalde in de herziene Thematische Strategie aangekondigde bronmaatregelen niet worden genomen òf in de praktijk niet resulteren in de beoogde vermindering van de uitstoot (zoals die in het emissiebeleid is vastgelegd). Het Comité stelt voor dat in een dergelijke situatie de Europese Commissie compenserende maatregelen neemt. Hiermee kan worden voorkomen dat de huidige „mismatch" tussen

([4]) Deze aanbeveling wordt ook gedaan in het CdR-advies over „De richtlijn omgevingslawaai: koersbepaling" (190/2011 rev 2).

emissie- en immissiebeleid zich opnieuw voordoet waardoor regionale en lokale overheden wederom voor een onmogelijke opgave komen te staan.

40. Stelt ten aanzien van de ontwikkeling van het toekomstige EU-luchtkwaliteitbeleid – vanwege de gewenste samenhang tussen immissiebeleid en emissiebeleid – het volgende tijdpad voor:

a) De presentatie van de herziene Thematische Strategie voor luchtkwaliteit aan het begin van 2013. De Strategie kan vervolgens in 2013 worden behandeld in het EU-besluitvormingproces.

b) De presentaties van de herziening van de luchtkwaliteitrichtlijn en de EU-bronmaatregelen aan het einde van 2013.

c) Tussentijdse evaluatie en bijstelmogelijkheden in 2017 in relatie tot nieuwe indicatoren (zie deel E).

D. ***Emissiebeleid***

EU bronbeleid

41. Stelt vast dat luchtverontreiniging voornamelijk wordt veroorzaakt door het wegverkeer, de lucht- en scheepvaart, verwarming, huishoudens, de industrie en de bio-industrie. Een ambitieus bronbeleid is dus noodzakelijk ([5]). Daarbij moet evenwel rekening worden gehouden met het feit dat het gemotoriseerde wegverkeer een van de belangrijkste directe veroorzakers is van de knelpunten inzake luchtverontreiniging in verstedelijkte gebieden.

42. Is vanuit het perspectief van de luchtkwaliteit positief over het ambitieniveau van het Witboek „Stappenplan voor een interne Europese vervoersruimte – werken aan een concurrerend en zuinig vervoerssysteem" (COM(2011) 144 final). Echter om het voor de luchtkwaliteit noodzakelijke ambitieniveau te halen pleit het Comité voor het opstellen van een Europees actieplan met daarin tussendoelen, concrete maatregelen (zoals EU-bronmaatregelen) en evaluatiemomenten ([6]).

43. Roept de EU op om systematischer dan tot nu toe niet alleen te streven naar vermindering van de emissies afkomstig van afzonderlijke mobiele of stationaire bronnen, maar ook naar vermindering van de totale hoeveelheid vervuilingsbronnen. De daarvoor vereiste kwantitatieve maatregelen zijn tot nu toe voornamelijk een zaak van gemeenten en regio's. De EU-bijdrage zou in dit verband allereerst kunnen bestaan uit de volgende maatregelen:

— voorrang geven aan collectieve vervoersmiddelen i.p.v. aan individuele vervoersmiddelen bij de planning en uitbreiding van trans-Europese netwerken;

— in het kader van de EU-productkwaliteit (waar tot nu toe alleen maatregelen worden genomen om de gevolgen voor gezondheid en milieu („eco-design") van producten te verkleinen) ook streven naar vermindering van het materiaal- en energiegebruik.

44. Is van mening dat het EU-emissiebeleid op normen (en doelbeleid met doelvoorschriften) moet worden gebaseerd, om verdere technische innovaties niet te belemmeren.

45. Beveelt de invoering aan van preventieve bepalingen (zoals die al in de afvalstoffenwetgeving bestaan), om beschikbare middelen adequaat te benutten.

46. De veel voorkomende overschrijdingen van NO2-grenswaarden zijn vooral te wijten aan de tekortschietende of vertraagde emissiebeperkingen (voor motorvoertuigen) door de EU. Daarom dienen de EURO-normen voor voertuigen inzake NO2/NOx en fijn stof zo snel mogelijk te worden aangescherpt. Het is belangrijk dat strikt wordt vastgehouden aan het tijdpad voor de introductie van EURO VI/6 normen.

47. Beveelt aan dat ook emissie-eisen voor andere mobiele bronnen aangescherpt worden, zoals bv. terreinvoertuigen (off road) en filters voor reeds in gebruik zijnde voertuigen (retrofit); een andere mogelijkheid is de Europese normen voor o.m. motorfietsen aan te passen.

48. Wijst op de marge tussen EU-wetgeving en feitelijke uitstoot van voertuigen op de weg. De EURO V/5 normen waren (en zijn) ambitieus, maar desondanks heeft deze ambitie niet geresulteerd in een sterke daling van de luchtverontreiniging. De belangrijkste reden hiervoor is dat er een marge bestaat tussen de juridische werkelijkheid van de EU-wetgeving en de feitelijke uitstoot van voertuigen op de weg. Al bij de introductie van de Euro-III vrachtauto's werd duidelijk dat de uitstoot in real-world rijomstandigheden hoger lag dan verwacht en niet de verwachte emissiereductie opleverde. Dit probleem is wederom waargenomen met betrekking tot Euro-IV/4 en Euro-V/5 voor respectievelijk dieselvrachtwagens en diesel personenauto's en, zij het in mindere mate, met betrekking tot de NOx-emissies van personenauto's. Om een ambitie van de EU-wetgeving te realiseren moet de normstelling EURO VI/6 voor de uitstoot van voertuigen in de testcylus beter overeen komen met de praktijk uitstoot bij een gemiddelde rit in de stad.

49. Ook wijst het Comité op het feit dat nieuw afgeleverde vrachtwagens in de praktijk regelmatig technisch worden bijgesteld, waardoor er in „real-world"-omstandigheden sprake is van meer uitstoot van stikstofoxiden en fijn stof dan op basis van de typegoedkeuringstest zou worden verwacht. Bij de introductie van de Euro VI vrachtwagens moet deze praktijk zoveel mogelijk worden voorkomen en worden beboet. Ter voorkoming van dit probleem verzoekt het Comité de Europese Commissie en de lidstaten om de wetgeving, de keuringen van vrachtwagens en inspecties hieromtrent te versterken. Ook moet worden onderzocht of dergelijke technische bijstellingen in de toekomst technisch onmogelijk kunnen worden gemaakt.

50. Vraagt om speciale aandacht voor zware voertuigen (bussen en vrachtwagens) die in het algemeen het meest vervuilend

([5]) Dit is een lang gekoesterde wens van het Comité: 190/2011 rev. 2, CdR 140/2011 fin, CdR 101/2011 fin, CdR 164/2010 fin, CdR 159/2008 fin.

([6]) Deze aanbeveling wordt ook gedaan in het CdR-advies 101/2011 fin.

zijn. Ook middelzware voertuigen (waaronder bestelverkeer) stoten beduidend meer NOx uit dan het gemiddelde personenvervoer. Het EU-emissiebeleid moet daarom speciale aandacht besteden aan de aanscherping van de normen van de uitstoot van deze zware en middelzware voertuigen maar ook van dieselpersonenwagens, gekoppeld aan adequate begeleidende maatregelen om commercieel vervoer in goede banen te leiden en lokaal openbaar vervoer te stimuleren en te verbeteren.

51. Constateert dat het slijten van banden, remschijven en het wegdek alsook de resuspensie van zwevende deeltjes bijdragen aan de hoge concentraties fijn stof en beveelt aan dat in het kader van het Europese Kaderprogramma voor Onderzoek de mogelijkheden voor vermindering van deze emissies worden onderzocht. Ook stelt het Comité voor dat een handleiding met goede praktijken wordt opgesteld, waarin wordt aanbevolen hoe stof kan worden gebonden ter voorkoming dat verontreinigende stoffen opnieuw in de lucht terechtkomen.

52. Constateert dat de industrie nog steeds een grote bijdrage levert aan de totale uitstoot in Europa. Vermindering van deze uitstoot wordt geregeld in de richtlijn Industriële Emissies (2010/75/EU, IED). Ambitieuze technische referentiedocumenten (BREF's) plus de conclusies daaruit zijn cruciale instrumenten om achtergrondconcentraties te verminderen. Om ook in de toekomst met de best beschikbare technieken (BAT) te kunnen werken, is het noodzakelijk dat de BREF's inclusief hun conclusies regelmatig worden herzien en ambitieus genoeg zijn om de achtergrondconcentraties in heel Europa te verlagen. Ook dient het gebruik van uitzonderingen zoveel mogelijk te worden beperkt ([7]).

53. Constateert dat landbouwbedrijven een bijdrage aan de luchtverontreiniging leveren. De ammoniakuitstoot draagt in grote mate bij aan de verzuring en vermesting. Voor het halen van de natuurdoelstellingen, onder andere voor de bescherming van Natura 2000-gebieden, is een verdere reductie van NH_3 noodzakelijk. Vermindering van deze uitstoot wordt geregeld in de richtlijn Industriële Emissies (2010/75/EU, IED). Ook voor grote, min of meer industrieel producerende landbouwbedrijven is het belangrijk om in de toekomst met de best beschikbare technieken te kunnen werken en daarom is het noodzakelijk dat de technische referentiedocumenten (BREFs) regelmatig worden herzien.

54. Stelt vast dat de invloed van de emissies van de scheepvaart op de concentraties luchtverontreinigende stoffen aanzienlijk kan zijn in havensteden en havengebieden en langs druk bevaren binnenwateren alsmede in steden en regio's die aan de kust gelegen zijn. Het Comité dringt er bij de nationale overheden op aan dat de richtlijnen van de International Maritime Organization (IMO) in alle Europese kustwateren overgenomen worden. Voor binnenvaartschepen moeten er maatregelen komen ter reductie van de uitstoot van deeltjes en NO_x.

55. De door de luchtvaart veroorzaakte uitstoot draagt bij aan de achtergrondconcentraties van luchtverontreinigende stoffen. Het CvdR roept de EU en de nationale overheden dan ook op om de nodige maatregelen te treffen en de eisen op het gebied van de uitstoot door vliegtuigen te verscherpen.

([7]) Deze aanbeveling wordt ook gedaan in het CdR-advies over „Industriële emissies" (CdR 159/2008 fin).

De herziening van de richtlijn inzake nationale emissieplafonds (2001/81/EG)

56. Onderstreept dat de richtlijn inzake nationale emissieplafonds (NEC) het instrument bij uitstek is om achtergrondconcentraties te verminderen. Grensoverschrijdende luchtverontreiniging vormt een zeer belangrijk deel van de achtergrondconcentraties in veel lidstaten en het niveau kan oplopen tot meer dan 50 % (gemiddeld over het land) voor bepaalde verontreinigende stoffen. Het Comité acht het van groot belang dat de herziening van de NEC-richtlijn ambitieus genoeg om achtergrondconcentraties in heel Europa te verlagen. Hierdoor wordt het lokale en regionale luchtkwaliteitbeleid realistisch en haalbaar.

57. Stelt vast dat de richtlijn inzake nationale emissieplafonds een belangrijk instrument is om lidstaten te dwingen om bronmaatregelen nemen. Echter hiervoor is het noodzakelijk dat het ambitieniveau van de herziening van de NEC-richtlijn en het ambitieniveau ten aanzien van het EU-bronbeleid aansluit bij het ambitieniveau van de richtlijnen luchtkwaliteit (2008/50/EG en 2004/107/EG). Alleen bij hoge ambities op deze onderdelen is een hoge ambitie voor de richtlijnen luchtkwaliteit waar te maken. In dit verband is het Comité van mening dat de samenvoeging van de NEC-richtlijn met de richtlijnen luchtkwaliteit de afstemming van de verschillende ambitieniveaus zal bevorderen.

58. Is bezorgd over het lage ambitieniveau van de lidstaten ten aanzien van de aanstaande herziening van het Protocol van Göteborg (hierin worden de internationale afspraken voor de emissieplafonds vastgelegd). Deze herziening is van invloed op de herziening van de NEC-richtlijn en daarmee ook van invloed op het ambitieniveau van de nieuwe EU-luchtkwaliteitwetgeving. Het Comité roept de lidstaten op om een hoger ambitieniveau te kiezen bij de aanstaande herziening van het Protocol van Göteborg.

59. Op zijn minst zou de uitstoot in kaart moeten worden gebracht van elementair koolstof of roet en zou moeten worden nagegaan of er nieuwe atmosferische verontreinigende stoffen zijn die later onder dit protocol zouden kunnen vallen.

E. ***Immissiebeleid: de herziening van de luchtkwaliteitrichtlijnen (2008/50/EG en 2004/107/EG)***

Algemene uitgangspunten ten aanzien van de herziening van de richtlijnen

60. Constateert dat de richtlijnen luchtkwaliteit (2008/50/EG en 2004/107/EG) zeer belangrijke instrumenten zijn om de blootstelling van burgers en milieu aan luchtverontreiniging te verminderen. De definitie van minimale beschermingsniveaus heeft in alle EU-landen geleid tot acties om de uitstoot te reduceren en de concentraties rond hotspots te verminderen. Een daling van de uitstoot in het ene land leidt tegelijkertijd tot een afname van grensoverschrijdende luchtverontreiniging, zodat buurlanden elkaar helpen bij het voldoen aan de grenswaarden.

61. Is van mening dat volksgezondheid en milieubescherming het uitgangspunt moeten zijn bij de herziening van de luchtkwaliteitsrichtlijnen. Voor de verbetering van de volksgezondheid zou een hoger ambitieniveau in overweging moeten worden genomen. Echter, zoals gezegd (in paragraaf 57) stelt het Comité hierbij als voorwaarde dat het ambitieniveau van de herziene richtlijn zorgvuldig wordt afgestemd op het ambitieniveau van de nationale emissieplafonds en het EU-emissiebeleid (bronbeleid).

62. Constateert dat de luchtkwaliteitsrichtlijnen momenteel 27 grens- en streefwaarden bevatten. Het Comité constateert tevens dat verschillende grenswaarden elkaar overlappen (bijvoorbeeld de dagelijkse en jaarlijkse grenswaarden voor PM_{10} en de jaarlijkse grenswaarden voor PM_{10} en $PM_{2,5}$) en dat verschillende grenswaarden al vele jaren lang niet zijn overschreden in een groot deel van de EU. Het Comité stelt daarom voor te onderzoeken of het concept van de streefwaarden wel een toegevoegde waarde heeft voor stoffen waar in de richtlijnen ook al grenswaarden voor worden gesteld.

63. Constateert dat de in de richtlijnen opgenomen rapportageverplichting van de waargenomen concentraties en van de opzet en status van de luchtkwaliteitplannen veel tijd vraagt en extra administratieve lasten met zich meebrengt voor lokale en regionale overheden.

64. Is van mening dat uit oogpunt van volksgezondheid en wetenschappelijk onderzoek alsmede *better regulation* en vermindering van de administratieve lasten en betere communicatie met de burger, het aantal stoffen en het aantal streef –en grenswaarden mogelijk kan worden verminderd. Dit kan worden bereikt door zich te concentreren op de meest vervuilende stoffen en op die indicatoren die de gezondheidsaspecten het beste weergeven.

Elementair Koolstof/roet

65. Beveelt aan om voor verkeersgerelateerde verontreiniging die indicator te kiezen die de gezondheidaspecten het beste weergeeft. De huidige richtlijn geeft hiervoor normen voor PM_{10}, $PM_{2,5}$ en NO_2. Echter, uit sommige studies valt op te maken dat elementair koolstof (EC/roet) en deeltjesconcentratie (verbrandingsgerelateerde aerosol) betere indicators lijken te zijn voor de componenten in de verkeersgerelateerde luchtvervuiling die relevant zijn voor de volksgezondheid. EC/roet is de roetfractie die vrijkomt bij de verbranding van alle op koolstof gebaseerde brandstoffen (waaronder dieselolie en benzine), onder andere in de motoren van voertuigen en schepen. Het Comité beveelt dan ook aan dat onderzocht wordt of een norm voor deeltjesconcentratie en EC/roet kan worden ingevoerd.

66. Constateert dat meer aandacht voor EC/roet in overeenstemming zou zijn met de aanbevelingen van het VN-milieuprogramma (UNEP) en de Conventie inzake grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand (CLRTAP).

67. Stelt voor dat in de richtlijn de mogelijkheid tot tussentijdse aanpassing (middels de recastprocedure) wordt opgenomen. Indien onderzoek (zie paragraaf 65) en positieve praktijkervaringen inderdaad laten zien dat de EC/roet-norm beter geschikt is om te gebruiken als indicator, kan hierdoor worden overwogen of en op welke wijze deze norm wordt opgenomen in de richtlijn.

Deeltjesvormige luchtverontreiniging

68. Wijst er op dat de huidige richtlijn drie grenswaarden en één reductiedoelstelling voor fijn stof (PM_{10} en $PM_{2,5}$) heeft. Daarnaast bestaan voor fijn stof verschillende waarden, jaargemiddelde waarden en daggemiddelde waarden. Dit leidt tot een ingewikkelde uitvoering in de praktijk en tot onnodige bestuurlijke uitvoeringslasten. Het Comité is zich bewust van de discussie om bovenstaande situatie te versimpelen door één van de fijn stof-normen - PM_{10} of $PM_{2,5}$ - te laten vervallen. Een dergelijke beslissing moet wel afdoende worden onderbouwd met onderzoek naar de gevolgen voor de volksgezondheid en het milieu. Het Comité neemt hierover geen standpunt in.

69. Geeft aan dat de grenswaarden voor PM_{10} op sommige plaatsen zeer moeilijk te halen zijn. Dat kan komen door lokale omstandigheden, lokale bronnen, bepaalde bijzondere meteorologische omstandigheden en/of door periodes van grootschalige luchtverontreiniging. Ook het vrachtvervoer over lange afstand kan verantwoordelijk zijn voor een flink deel van de totale vervuiling. Met het oog op gewenste flexibiliteit stelt het Comité voor te onderzoeken of toetsing aan de jaargemiddelde grenswaarde op basis van meerjarige gemiddelde concentraties kan plaatsvinden.

70. Concludeert dat de introductie van $PM_{2,5}$ positief is ontvangen, omdat deze component waarschijnlijk een betere correlatie heeft met gezondheidseffecten dan PM_{10}. Wel bestaan er voor $PM_{2,5}$ veel verschillende waarden, ook voor de blootstelling in het algemeen en een reductiepercentage. Dat maakt het voor overheden lastig om aan alle aspecten van deze waarden te voldoen. Het is nog onduidelijk of lokale en regionale overheden aan de $PM_{2,5}$ grenswaarde en het reductiepercentage kunnen voldoen. Informatie hierover is nog onvoldoende en het effect van maatregelen kan nog niet worden gekwantificeerd. Het Comité beveelt aan dat bij de evaluatie van de $PM_{2,5}$ normen het ontbreken van deze gegevens meegenomen wordt en dat bezien wordt of er voor bepaalde situaties meer tijd wordt gegeven om aan de normen te voldoen.

NO_x/NO_2

71. Stelt voor dat de Europese Commissie, in afwachting van het onderzoek naar een andere formulering van de norm de noodzaak van de grenswaarde voor de uurgemiddelde concentratie NO_2 heroverweegt, omdat de jaargrenswaarde „strenger" lijkt te zijn en maatregelen op lokaal niveau om de uurgemiddelde concentraties van NO_2 te beperken ondenkbaar zijn.

72. Stelt voor dat de richtlijn voorziet in een recht van burgers op uitwerking van een actieplan bij overschrijding van luchtkwaliteitsgrenswaarden.

73. Is van mening dat gezien de specifieke problemen bij het verlagen van de NO_2-niveaus in de lucht de mogelijkheid van verlenging (extra derogatie) moet worden uitgebreid. Voorwaarde hierbij is dat de desbetreffende lidstaat kan aantonen dat alle redelijke maatregelen zijn genomen, ook om de door voertuigen afgelegde afstanden te beperken, maar dat desondanks de EU-grenswaarde niet bereikt is, omdat de motoren

van voertuigen de in de Euronormen vastgelegde emissieniveaus op straat niet waarmaken (met andere woorden vanwege falend Europees bronbeleid).

Ozon

74. Geeft aan dat ozon (O_3) in de lucht wordt gevormd onder invloed van zonlicht door een reactie van zogenaamde „precursorstoffen": stikstofoxiden, koolmonoxide, methaan en andere vluchtige organische componenten. Hoge ozonconcentraties komen nog in verschillende steden voor, met name in Zuid-Europa. Lokale overheden hebben echter nauwelijks de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op de ozonconcentraties in hun eigen stad, maar kunnen door de vermindering van verkeersemissies wel bijdragen aan het verlagen van de concentraties elders. Het Comité beveelt aan dat reductie van hoge ozonconcentraties in stedelijk gebied vooral een uitdaging is voor het nationale en Europese luchtkwaliteitbeleid. Emissiebeleid voor vluchtige organische stoffen wordt als meest effectieve maatregel gezien.

75. Wijst op een analyse van het Nederlandse Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu ([8]), dat heeft aangetoond dat lidstaten weinig invloed hebben op de jaargemiddelde ozonconcentraties en bijna geen invloed hebben op de piekconcentraties van O_3 op hun grondgebied. Tegelijk lijken de grootschalige achtergrondconcentraties ozon licht toe te nemen. Het Comité is van mening dat hiermee rekening moet worden gehouden bij de beoordeling van de streefwaarden voor ozon (langetermijndoelstellingen) en bij de daarmee samenhangende gevolgen voor de ontwikkeling van beleid en rapportage. Het naleven van de streefwaarden voor ozon (langetermijndoelstellingen) is m.n. problematisch in de zuidelijke landen met een hoger aantal zonuren – meer zonnestraling –en een hogere gemiddelde temperatuur, waardoor de vorming van troposferisch ozon wordt versneld. Het CvdR beveelt aan te onderzoeken of dit fenomeen kan worden ondergebracht in de categorie „natuurlijke" luchtverontreiniging, zodat het op de zelfde manier wordt behandeld als zeezout en Saharazand.

76. Beveelt aan dat ter reductie van de ozonconcentraties met name ingezet wordt op het verminderen van de uitstoot van ozonvormende gassen via de herziening van de richtlijn Nationale Emissieplafonds (2001/81/EG) en door aanscherping van sectorale wetgeving voor belangrijke bronnen.

Flexibiliteit

77. Onderstreept dat weersomstandigheden een belangrijke ongunstige invloed op de niveaus van luchtverontreiniging kunnen hebben. Zo resulteerde de extreme droogte in de eerste maanden van 2011 in grote delen van West Europa tot hoge concentraties PM_{10}. Met lokale en regionale maatregelen kunnen deze invloeden onmogelijk worden tegengegaan en de Europese regelgeving moet hiermee rekening houden, door een voorziening te treffen voor extreme meteorologische jaren, bijvoorbeeld met behulp van de introductie van een meerjarig gemiddelde.

78. Wijst in dit verband op de relatie tussen economische trends en luchtverontreiniging, waar in de beleidsvorming rekening mee moet worden gehouden. De huidige economische crisis leidt tot minder economische activiteiten (mobiliteit, industrie en scheepvaart) en daardoor tot een vermindering van emissies. Bovendien zijn er momenteel beduidend minder financiële middelen voor innovaties op zowel particulier niveau (zoals de vernieuwing van verwarmingsystemen of voertuigen) als industrieel niveau. Op het moment dat de economie weer aantrekt, is het mogelijk dat er weer een kentering optreedt in deze ontwikkelingen.

Monitoring (meten) en modellering (rekenen)

79. Geeft aan dat de manier waarop meestations worden geplaatst kan variëren per lidstaat. Aangezien locaties verschillende geografische kenmerken hebben die de luchtkwaliteitswaarden kunnen beïnvloeden, beveelt het Comité aan dat monitoring (meten) verplicht moet blijven, maar dat deze wordt verbeterd door meer specifieke regels met betrekking tot de plaatsing van meetstations om zo de onderlinge vergelijkbaarheid van de meetwaarden te garanderen.

80. Stelt in dit verband voor om een in real time opererend platform voor de uitwisseling van informatie over de mate van luchtverontreiniging op te richten en voor uniforme informatie- en alarmdrempels te zorgen om de maatregelen die de lidstaten nemen bij acute stijgingen van de luchtverontreiniging beter te kunnen coördineren.

Brussel, 3 mei 2012

De voorzitster
van het Comité van de Regio's
Mercedes BRESSO

([8]) RIVM, „Dossier Ozon 2011: een overzicht van de huidige stand van kennis over ozon op leefniveau in Nederland", juni 2011.

Advies van het Comité van de Regio's — Wetgevingsvoorstellen over de hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid

(2012/C 225/04)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

— steunt de inspanningen die de Europese Commissie levert om de aanhoudende achteruitgang van talloze visbestanden een halt toe te roepen en waar mogelijk te zorgen voor een dusdanige exploitatie van mariene biologische hulpbronnen dat de maximale duurzame opbrengst tegen 2015 een feit kan zijn;

— vindt dat er waar mogelijk geleidelijk een verbod op het teruggooien van vangsten dat hoofdzakelijk betrekking heeft op vissoorten voor industrieel gebruik, zou moeten worden ingevoerd, maar dat mariene organismen die in staat zijn om te overleven als ze worden teruggegooid, wel over boord zouden mogen worden gezet;

— wijst op de mogelijke gevaren en negatieve gevolgen van een verplichte invoering van een systeem van overdraagbare visserijconcessies. Dergelijke systemen zouden enkel op vrijwillige basis mogen worden ingevoerd en zouden tot de bevoegdheid van de lidstaten moeten behoren;

— erkent dat het economische en strategische belang van de aquacultuur voldoende grond biedt voor de invoering van een eigen verordening;

— pleit voor een sterkere regionalisering van het gemeenschappelijk visserijbeleid en acht het zonder meer positief dat er een proces wordt opgestart waarin rekening wordt gehouden met de specifieke kenmerken en behoeften van de regio's en waarin met de regionale adviesraden wordt samengewerkt om instandhoudingsmaatregelen en technische maatregelen voor de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk visserijbeleid vast te stellen, om op die manier het beleid beter af te stemmen op de realiteit en de specifieke situatie van de afzonderlijke visserijtakken, met inbegrip van hun grensoverschrijdende problemen;

— vindt het een goede zaak dat het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMV) deel zal uitmaken van het nieuwe gemeenschappelijke strategische kader en wordt afgestemd op de andere fondsen voor regionale en plattelandsontwikkeling, maar vraagt wel om garanties inzake de financieringen die ten goede zullen komen aan de visserij en de aquacultuur, en om de deelname van de regio's aan de strategische uitvoering daarvan.

Rapporteur	de heer STRUK (PL/EVP), voorzitter van het regiobestuur van Pommeren
Referentiedocumenten	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende een gemeenschappelijke marktordening voor visserijproducten en aquacultuurproducten COM(2011) 416 final Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's - Hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid COM(2011) 417 final Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's inzake de rapportageverplichtingen op grond van Verordening (EG) nr. 2371/2002 van de Raad van 20 december 2002 inzake de instandhouding en de duurzame exploitatie van de visbestanden in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid COM(2011) 418 final Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's inzake de externe dimensie van het gemeenschappelijk visserijbeleid COM(2011) 424 final Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid COM(2011) 425 final

I. **BELEIDSAANBEVELINGEN**

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

Langetermijnbeheer

1. is van mening dat het gemeenschappelijk visserijbeleid op lange termijn moet bijdragen tot ecologische, economische en sociale duurzaamheid. Ook moet het de basis leggen voor een betere levensstandaard voor de werknemers in de visserijsector en een stabiele markt, en ervoor zorgen dat hulpbronnen beschikbaar zijn en de consument tegen een redelijke prijs van voedsel wordt voorzien.

2. Het Comité steunt de inspanningen die de Europese Commissie naar aanleiding van de verklaring van de in 2002 te Johannesburg gehouden Wereldtop inzake duurzame ontwikkeling levert om de aanhoudende achteruitgang van talloze visbestanden een halt toe te roepen en waar mogelijk te zorgen voor een dusdanige exploitatie van mariene biologische hulpbronnen dat de maximale duurzame opbrengst tegen 2015 een feit kan zijn.

3. Voor bepaalde visbestanden zijn dringend maatregelen nodig om deze doelstelling te verwezenlijken. Haast kan tot nadelige sociaaleconomische gevolgen leiden. Naast maatregelen ter beperking van de vangst en ter bescherming van bestanden zal er ook actief moeten worden gewerkt aan een reorganisatie op terreinen als bedrijfsontwikkeling, opleiding en degelijke oudedagsvoorzieningen. De middelen hiervoor moeten zowel op nationaal en regionaal niveau – in zoverre de mogelijkheden en bevoegdheden van de regio's dit toelaten – als op EU-niveau worden gezocht.

4. Het Comité is het ermee eens dat de duurzame exploitatie van mariene biologische hulpbronnen gebaseerd dient te zijn op het voorzorgsbeginsel en een op het ecosysteem gerichte aanpak, om zo de milieueffecten van de visserij te beperken en de ongewenste vangsten te verminderen en geleidelijk aan helemaal uit te bannen.

5. Met het oog op de nagestreefde duurzame exploitatie van mariene biologische hulpbronnen pleit het Comité voor een meerjarenaanpak van het visserijbeheer, waarbij in de eerste plaats wordt ingezet op het vaststellen van meerjarenplannen die zijn afgestemd op de specifieke kenmerken van de visserijtakken en die vrijwaringsmechanismen bevatten, zodat bij onvoorziene ontwikkelingen de noodzakelijke besluiten kunnen worden genomen.

6. Bestanden die gezamenlijk worden geëxploiteerd, zouden waar mogelijk in één meerjarenplan moeten worden ondergebracht, daarbij rekening houdend met de ecosystemen. Voor bestanden waarvoor geen meerjarenplan is vastgesteld, moet aan de hand van de vaststelling van vangst- en/of visserijinspanningsbeperkingen worden gegarandeerd dat een exploitatieniveau wordt bereikt waarmee de maximale duurzame opbrengst wordt gerealiseerd.

a. Meerjarenplannen dienen duidelijke doelstellingen te bevatten alsook termijnen om deze te verwezenlijken en periodieke controles. Zowel de termijnen als het tempo moeten worden afgestemd op de dynamiek van de vissoort in kwestie.

b. Bij de uitwerking en de uitvoering van meerjarenplannen moeten maatregelen worden voorgesteld op basis van economische prudentie, waarbij rekening wordt gehouden met de noodzaak om de vereiste veranderingen geleidelijk

door te voeren, zonder dat daarbij onnodig al te krappe termijnen worden opgelegd. Deze maatregelen moeten gebaseerd zijn op objectieve argumenten en vanuit sociaaleconomisch oogpunt haalbaar zijn. Daarnaast moet een sociaaleconomische effectbeoordeling worden verricht met bijdragen van de betrokken stakeholders of hun wettig erkende vertegenwoordigers.

7. Om de visserij op basis van het beste beschikbare wetenschappelijke advies te kunnen beheren, rekening houdend met de traditionele ecologische kennis van verschillende generaties vissers, zijn geharmoniseerde, degelijke en accurate gegevens nodig. Daarom worden de Commissie en de lidstaten verzocht ad-hocmiddelen uit te trekken voor onderzoek en expertise. Daarbij zij verwezen naar de rol van het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité voor de visserij (WTECV), het belangrijkste wetenschappelijke orgaan dat de Europese Commissie ondersteunt op het gebied van duurzaam visserijbeheer.

8. Tevens moeten de gegevens worden verzameld die nodig zijn voor de economische en sociaaleconomische beoordeling van enerzijds de actoren die actief zijn in de visserijsector, de aquacultuur en de verwerking van visserij- en aquacultuurproducten, en anderzijds de werkgelegenheidstendensen in deze sectoren. De EU dient nationale en regionale instanties dan ook gepaste middelen ter beschikking te stellen om dergelijke gegevens te verzamelen.

Toegang tot kustwateren

9. Het Comité schaart zich achter het standpunt van de Europese Commissie dat de bestaande voorschriften tot beperking van de toegang tot de hulpbronnen in de 12-zeemijlszone van de lidstaten goed werken, aangezien ze bijdragen tot de instandhouding daarvan en de visserijinspanning in de kwetsbaarste delen van de EU-wateren aan banden leggen. Deze voorschriften moeten dan ook van kracht blijven.

10. De mariene biologische hulpbronnen rond de ultraperifere regio's moeten, vanwege de structurele, sociale en economische situatie aldaar, speciale bescherming blijven genieten, aangezien deze de lokale economie draaiende houden.

11. Het Comité herinnert aan het beginsel van het land van oorsprong uit het VN-zeerechtverdrag en dringt erop aan dat de lidstaten de bepalingen van dit Verdrag uitvoeren in hun exclusieve economische zone om het voortbestaan van bedreigde wilde visbestanden die vanuit zee de rivieren optrekken om te paaien (anadrome visbestanden), te waarborgen.

12. Voorts zij erop gewezen dat de lidstaten binnen hun 12-zeemijlszone voor alle EU-vissersvaartuigen geldende instandhoudings- en beheersmaatregelen moeten kunnen nemen, rekening houdend met eventuele sociaaleconomische of milieueffecten op het niveau van geografische deelgebieden of op een lager niveau, op voorwaarde dat maatregelen die van toepassing zijn op EU-vissersvaartuigen uit andere lidstaten, niet tot discriminatie leiden en er voorafgaand op adequate wijze overleg heeft plaatsgevonden met de betrokken andere lidstaat en deze de nodige informatie heeft gekregen, en op voorwaarde dat de Unie geen maatregelen heeft vastgesteld die specifiek zijn gericht op instandhouding en beheer binnen die 12-zeemijlszone.

Teruggooibeperking

13. Het Comité is het er mee eens dat er maatregelen nodig zijn om de huidige hoge percentages ongewenste en over boord gezette vangsten, die in wezen tot aanzienlijke verspilling leiden en ook een negatief effect hebben op de duurzame exploitatie van mariene biologische hulpbronnen en mariene ecosystemen en ook op de rentabiliteit van de visserij, te verminderen en zo mogelijk tot nul terug te brengen. Het gebruik van selectievere vangstapparatuur en vangsttechnieken moet dan ook worden bevorderd om het teruggooien van vangsten zo veel mogelijk te beperken. Waar mogelijk zou er geleidelijk een verbod op het teruggooien van vangsten, dat hoofdzakelijk betrekking heeft op vissoorten voor industrieel gebruik, moeten worden ingevoerd. Mariene organismen die in staat zijn om te overleven als ze worden teruggegooid, zouden wel over boord mogen worden gezet.

14. Het Comité vindt dat de aanlanding van ongewenste vangsten de marktdeelnemers geen volledig economisch voordeel mag opleveren en dat verwerking tot vismeel niet de goede manier is om de milieudoelstellingen van de Commissie te verwezenlijken.

15. Voorts acht het Comité een basisverordening niet het juiste kader voor een uitgebreid overzicht van de soorten die verplicht moeten worden aangeland. Het zou beter zijn om deze verplichting uit te werken in de afzonderlijke soortspecifieke beheersplannen (die betrekking hebben op één of meerdere soorten).

Toegang tot hulpbronnen

16. Volgens het Comité is het met de huidige regelgeving al mogelijk voor de lidstaten om voor hun vissersvloot individuele overdraagbare visserijconcessies in te voeren, met consequenties die bekend zijn, zowel wat speculatie als wat concentratie betreft. Daarom is het geen goede zaak om iedere lidstaat tot de invoering van een systeem van verhandelbare of leasbare visrechten te verplichten.

17. Verder moet het aan de lidstaten blijven om te bepalen hoe lang welk systeem dan ook van overdraagbare visserijconcessies van kracht blijft.

18. Het wijst op de mogelijke gevaren en negatieve gevolgen van een verplichte invoering van een systeem van overdraagbare visserijconcessies. Dergelijke systemen zouden enkel op vrijwillige basis mogen worden ingevoerd en zouden tot de bevoegdheid van de lidstaten moeten behoren.

19. Het dringt er bij de lidstaten op aan dat ze vóór de invoering van een vrijwillig systeem van overdraagbare visserijconcessies hun eigen regelgeving aanpassen om ervoor te zorgen dat de belangen van de kustvisserij afdoende worden behartigd. De kustvisserij dient tevens te worden beschermd tegen de negatieve effecten van de invoering van het systeem, zoals overconcentratie en speculatie.

20. Wat de reductie van de overcapaciteit betreft, wijst het op de positieve ervaringen met de steunmaatregelen voor sloop.

21. Gezien de specifieke kenmerken, de sociaaleconomische kwetsbaarheid van de sector in veel lidstaten en de uiteenlopende sociaaleconomische beleidsprioriteiten van de lidstaten met betrekking tot de visserij, is het verplichte systeem van overdraagbare visserijconcessies ongeschikt en moet het aan de lidstaten blijven om te besluiten over de toewijzing van vangstmogelijkheden en regels voor overdrachten.

22. Het Comité zou ook graag zien dat er rekening wordt gehouden met de specifieke problemen van de ultraperifere regio's bij het vaststellen van de vlootcapaciteitsmaxima voor de kleinschalige visserij door de huidige referentiewaarden aan te houden.

De externe dimensie

23. Het Comité pleit ervoor dat de Europese Unie de doelstellingen van het gemeenschappelijk visserijbeleid wereldwijd onder de aandacht brengt. Daartoe moet ze ernaar streven om de prestaties van regionale en internationale organisaties op het gebied van instandhouding en beheer van internationale visbestanden te verbeteren door besluitvorming op basis van wetenschappelijke gegevens, betere naleving, grotere transparantie en participatie van de belanghebbenden – met name vissers – te stimuleren en door illegale, ongemelde en ongereglementeerde visserij (IOO-visserij) te bestrijden.

24. Het Comité stemt ermee in dat overeenkomsten met derde landen over duurzame visserij moeten voorzien in toegangsrechten (tegen betaling van een financiële vergoeding door de EU) en ook moeten bijdragen tot een degelijk bestuurskader in die landen dat met name borg staat voor doeltreffende maatregelen op het gebied van toezicht op, en controle en bewaking van duurzame exploitatie van de visbestanden. Overigens moeten de overeenkomsten met derde landen de desbetreffende visserijvloten van de Unie uitzicht bieden op stabiliteit, levensvatbaarheid en rentabiliteit, zodat hun toekomst veilig wordt gesteld.

25. Het Comité dringt erop aan dat partnerschapsovereenkomsten op visserijgebied met derde landen een wettelijk, economisch en milieukader creëren voor visserijactiviteiten door vaartuigen uit de EU alsmede voor investeringen door exploitanten uit de EU op visserijgebied, zulks in overeenstemming met de desbetreffende maatregelen die door internationale organisaties, m.i.v. RVO's, zijn goedgekeurd. Visserijovereenkomsten zijn onder meer bedoeld om te waarborgen dat visserijactiviteiten in derde landen plaatsvinden op basis van duurzame regelingen die beide partijen ten goede komen.

Aquacultuur

26. Het Comité erkent dat het economische en strategische belang van de aquacultuur voldoende grond biedt voor de invoering van een eigen verordening met EU-richtsnoeren voor nationale strategische plannen ter verbetering van het concurrentievermogen van deze sector. Dit kan worden gerealiseerd door de ontwikkeling en innovatie op het gebied van ecologische en sociaaleconomische duurzaamheid in de hele productie- en afzetketen te bevorderen, door de veredeling en diversifiëring op lokaal niveau aan te moedigen en door aldus ook indirect de kwaliteit van het bestaan in kust- en plattelandsgebieden te verbeteren. Daarnaast moeten er mechanismen worden ontwikkeld om informatie en goede praktijken tussen de lidstaten uit te wisselen via een open methode van coördinatie van nationale maatregelen op het gebied van zekerheid van het bedrijfsklimaat en toegang tot de wateren en het grondgebied van de EU, waarbij bijzondere aandacht moet uitgaan naar de compatibiliteit van milieubehoud en de ontwikkeling van activiteiten in gebieden die tot het Natura 2000-netwerk behoren, alsmede naar de administratieve vereenvoudiging van de vergunning- en machtigingverlening.

27. Het erkent de noodzaak van de oprichting van een raadgevend comité inzake aquacultuur, dat zonder meer als spreekbuis van de sector kan fungeren en waarin het bedrijfsleven (brancheorganisaties, producentenorganisaties of kamers van koophandel) dus ook in zekere mate is vertegenwoordigd.

Visserijmarkt

28. Het Comité is het ermee eens dat het vanwege de onvoorspelbaarheid van de visserijactiviteiten dienstig is, een mechanisme in te stellen voor de opslag van visserijproducten voor menselijke consumptie, teneinde de marktstabiliteit te bevorderen en de winst op de producten te verhogen door met name een meerwaarde te creëren. Dit mechanisme moet ook worden ingezet voor aquacultuurproducten.

29. Het erkent dat dankzij de toepassing van gemeenschappelijke handelsnormen het mogelijk moet zijn de markt te bevoorraden met duurzame producten, het potentieel van de interne markt voor visserij- en aquacultuurproducten volledig te benutten en het handelsverkeer op basis van eerlijke mededinging te vereenvoudigen en aldus bij te dragen tot verbetering van de rentabiliteit van de productie.

30. Ook ziet het Comité in dat het door de toenemende variëteit aan visserij- en aquacultuurproducten van essentieel belang is dat consumenten een minimum aan verplichte informatie over de belangrijkste kenmerken van de producten krijgen, die duidelijk en begrijpelijk moet zijn.

31. Het dringt aan op tenuitvoerlegging van de gemeenschappelijke marktordening, overeenkomstig de internationale verbintenissen van de Unie en met name de WTO-bepalingen. Daarnaast moeten echter ook de voorschriften op het gebied van hygiëne en gezondheid voor producten uit derde landen worden gelijkgetrokken en goedgekeurd, en moeten handelspraktijken voor de zeevaart en de visserij worden ontwikkeld die erop gericht zijn, de IUU-visserij uit te bannen.

32. Het pleit voor waar mogelijk een publieke certificering voor EU-visproducten, ter waarborging dat ze van behoorlijk beheerde visbedrijven afkomstig zijn.

Regionalisering

33. Het Comité pleit voor een sterkere regionalisering van het gemeenschappelijk visserijbeleid, zodat binnen dat beleid kan worden geprofiteerd van de kennis en ervaring van alle betrokken partijen, met name van de lokale en regionale overheden. Verder benadrukt het Comité het belang van macro-economische strategieën.

34. Het Comité wijst op de groeiende interactie tussen recreatieve visserij, beroepsvissers en vissersgemeenschappen.

35. Het is zonder meer positief dat er een proces wordt opgestart waarin rekening wordt gehouden met de specifieke kenmerken en behoeften van de regio's en waarin met de regionale adviesraden wordt samengewerkt om instandhoudingsmaatregelen en technische maatregelen voor de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk visserijbeleid vast te stellen, om op die manier het beleid beter af te stemmen op de realiteit en de specifieke situatie van de afzonderlijke visserijtakken, met inbegrip van hun grensoverschrijdende problemen.

36. Daarnaast is het nodig om de regionale adviesraden of andere hiermee te vergelijken partnerschapsstructuren te versterken, wat ervoor zal zorgen dat de lokale gemeenschappen niet alleen worden geraadpleegd, maar ook daadwerkelijk worden betrokken bij het beheer van de in hun omgeving voorkomende visserijhulpbronnen.

37. Het Comité dringt erop aan dat bij de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk visserijbeleid de interactie met andere maritieme aangelegenheden, zoals maritieme ruimtelijke ordening, in aanmerking wordt genomen, aangezien alle aspecten die te maken hebben met de Europese zeeën en oceanen, met elkaar samenhangen Dit houdt in dat het geïntegreerd maritiem beleid wordt versterkt.

38. Het GVB kan niet worden gevoerd zonder dat de mariene ecosystemen in al hun complexiteit en interactie worden beschermd. Daarbij moet rekening worden gehouden met de kwetsbaarheid van overgangswateren en van rivieren en meren als milieucorridors, alsook van de daarin levende vispopulaties. De aandacht moet vooral uitgaan naar de instandhouding en consolidering van met uitsterving bedreigde waardevolle vissoorten en meer in het bijzonder de anadrome en katadrome soorten.

Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij

39. Het Comité beseft dat de lidstaten, vanwege de problemen bij de ontwikkeling en het beheer van de visserijsector en de beperkte financiële middelen waarover zij beschikken, er zonder passende financiële bijstand niet in zullen slagen om de doelstellingen van het gemeenschappelijk visserijbeleid naar behoren te verwezenlijken.

40. Gezien het bovenstaande dringt het aan op een passende meerjarige financiële EU-ondersteuning van de prioriteiten van het gemeenschappelijk visserijbeleid, zodat kan worden bijgedragen aan de verwezenlijking van deze doelstellingen, met name aan de verbetering van het economische rendement van de sector, waarbij de vissersvloot in de eerste plaats komt, aan de generering van nieuwe arbeidsplaatsen en aan modernisering & innovatie, waaronder de ontwikkeling van veilige en duurzame schepen.

41. De financiële steun voor de innovatie en modernisering van de vissersvloten van de ultraperifere regio's moet in de periode 2014-2020 opnieuw worden ingevoerd.

42. Deze financiële steun van de Unie moet echter alleen worden geboden als de lidstaten en de marktdeelnemers de voorschriften van het gemeenschappelijk visserijbeleid naleven. Zodra de lidstaten de voorschriften van het gemeenschappelijk visserijbeleid niet naleven en de marktdeelnemers herhaaldelijk ernstige inbreuken plegen op deze voorschriften, moet de financiële steun onderbroken, geschorst of gecorrigeerd worden.

43. Het is een goede zaak dat het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMV) deel zal uitmaken van het nieuwe gemeenschappelijke strategische kader en wordt afgestemd op de andere fondsen voor regionale en plattelandsontwikkeling, zodat er kaders voor geïntegreerde lokale ontwikkeling tot stand kunnen komen en de toegang tot de fondsen op lokaal en regionaal niveau wordt vergemakkelijkt. Wel vraagt het Comité garanties inzake de financieringen die ten goede zullen komen aan de visserij en de aquacultuur, en de deelname van de regio's aan de strategische uitvoering daarvan.

44. Het Comité erkent de biologische, historische en productiewaarde van het visserijerfgoed en van de habitats in meren en rivieren en acht het derhalve noodzakelijk dat de Europese Unie deze sector financiële ondersteuning biedt, ook met het oog op een vermindering van de vangsten op zee en van de invoer en op een versterking van het territoriale concurrentievermogen.

Bevoegdheden van de Europese Commissie

45. Het Comité ziet in dat met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van het gemeenschappelijk visserijbeleid de Commissie de bevoegdheid moet krijgen om overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag handelingen aan te nemen die de invulling of wijziging van niet-essentiële onderdelen van de basisverordening tot doel hebben. Wel adviseert het Comité dat zo'n uitgebreid beroep van de Commissie op gedelegeerde handelingen vanuit juridisch en beleidsmatig oogpunt zorgvuldig wordt bekeken en onderzocht. Eerst zal moeten worden verzekerd dat deze machtiging duidelijk afgebakend is wat doel, inhoud, toepassingsgebied en duur ervan betreft.

46. Het roept de Commissie op om tijdens haar voorbereidende werkzaamheden voor de vaststelling van gedelegeerde handelingen passende raadplegingen te houden, o.m. op het niveau van experts en op dat van het regionale bestuur.

47. Bij het voorbereiden en opstellen van gedelegeerde handelingen zou de Commissie de relevante documenten gezamenlijk, tijdig en op passende wijze moeten doen toekomen aan het Europees Parlement en de Raad.

48. Het Comité is sterk geporteerd voor het gebruik van „vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling", zoals geformuleerd in de algemene verordening van de Commissie inzake het gemeenschappelijk strategische kader. Dit is de beste methode voor het lokale en regionale niveau om gebruik te maken van zowel de middelen uit de structuurfondsen en het fonds voor plattelandsontwikkeling als die uit het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij. De coördinatie van deze fondsen moet binnen een flexibel kader gebeuren en meer mogelijkheden scheppen om deze middelen in te zetten. De decentrale overheden moeten bij de uitwerking van het strategisch kader en de operationele programma's worden betrokken.

49. Het gemeenschappelijk visserijbeleid heeft slechts kans van slagen als het wordt uitgerust met een doeltreffend systeem voor controle, inspectie en handhaving, inclusief maatregelen om de IOO-visserij te bestrijden. Het gebruik van moderne technologieën in het kader van het EU-systeem voor controle, inspectie en handhaving moet worden gestimuleerd. Het moet mogelijk zijn om op het niveau van de lidstaten of van de Commissie proefprojecten op het gebied van nieuwe controletechnologieën en databeheersystemen ten uitvoer te leggen.

50. Om de vijf jaar zou moeten worden nagegaan hoe het staat met de naleving van de EU-verordening.

II. **AANBEVELINGEN VOOR WIJZIGINGSVOORSTELLEN**

COM(2011) 425 final

Wijzigingsvoorstel 1

Overweging (5)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Tijdens de Wereldtop inzake duurzame ontwikkeling die in 2002 in Johannesburg heeft plaatsgevonden, hebben de EU en haar lidstaten zich ertoe verbonden op te treden tegen de aanhoudende achteruitgang van tal van visbestanden. De Unie moet er dan ook via een verbetering van haar gemeenschappelijk visserijbeleid prioritair voor zorgen dat de niveaus waarop de mariene biologische hulpbronnen worden geëxploiteerd, uiterlijk in 2015 op een niveau worden gehouden of gebracht dat de maximale duurzame opbrengst van de populaties van de beviste bestanden kan opleveren. Wanneer minder wetenschappelijke informatie beschikbaar is, kan het noodzakelijk zijn schattingen toe te passen op de maximale duurzame opbrengst.	Tijdens de Wereldtop inzake duurzame ontwikkeling die in 2002 in Johannesburg heeft plaatsgevonden, hebben de EU en haar lidstaten zich ertoe verbonden op te treden tegen de aanhoudende achteruitgang van tal van visbestanden. De Unie moet er dan ook via een verbetering van haar gemeenschappelijk visserijbeleid prioritair voor zorgen dat de niveaus waarop de mariene biologische hulpbronnen worden geëxploiteerd, uiterlijk in 2015 op een niveau worden gehouden of gebracht dat waar mogelijk de maximale duurzame opbrengst van de populaties van de beviste bestanden kan opleveren. Wanneer minder wetenschappelijke informatie beschikbaar is, kan het noodzakelijk zijn schattingen toe te passen op de maximale duurzame opbrengst.

Motivering

In de overeenkomst van Johannesburg van 2002 wordt erkend dat het bij sommige soorten en bestanden onmogelijk kan blijken om tegen 2015 de maximale duurzame opbrengst te bereiken. Daarom worden de woorden „waar mogelijk" ingelast. De EU moet niet proberen verder te gaan dan wat haar internationale verplichtingen voorschrijven.

Wijzigingsvoorstel 2

Overweging (6)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
In het besluit van de Conferentie van de partijen bij het Verdrag inzake biologische diversiteit over het strategische plan voor de biodiversiteit 2011-2020 zijn streefdoelen voor de visserij vastgesteld en de inspanningen in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid moeten coherent zijn met de biodiversiteitsstreefdoelen die zijn vastgesteld door de Europese Raad en met de streefdoelen die zijn vastgesteld door de Commissie in de mededeling „Onze levensverzekering, ons natuurlijk kapitaal: een EU biodiversiteitsstrategie voor 2020", met name gezien de doelstelling om uiterlijk in 2015 de maximale duurzame opbrengst te halen.	In het besluit van de Conferentie van de partijen bij het Verdrag inzake biologische diversiteit over het strategische plan voor de biodiversiteit 2011-2020 zijn streefdoelen voor de visserij vastgesteld en de inspanningen in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid moeten coherent zijn met de biodiversiteitsstreefdoelen die zijn vastgesteld door de Europese Raad en met de streefdoelen die zijn vastgesteld door de Commissie in de mededeling „Onze levensverzekering, ons natuurlijk kapitaal: een EU-biodiversiteitsstrategie voor 2020", met name gezien de doelstelling om uiterlijk in 2015 waar mogelijk de maximale duurzame opbrengst te halen.

Motivering

In de overeenkomst van Johannesburg van 2002 wordt erkend dat het bij sommige soorten en bestanden onmogelijk kan blijken om tegen 2015 de maximale duurzame opbrengst te bereiken. Daarom worden de woorden „waar mogelijk" ingelast. De EU moet niet proberen verder te gaan dan wat haar internationale verplichtingen voorschrijven.

Wijzigingsvoorstel 3
Overweging (15)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Gezien de structurele, sociale en economische situatie van de Azoren, Madeira en de Canarische Eilanden moeten de mariene biologische hulpbronnen rond deze eilanden speciale bescherming blijven genieten aangezien zij bijdragen tot de instandhouding van de lokale economie van deze eilanden. Bepaalde visserijactiviteiten in deze wateren moeten bijgevolg voorbehouden blijven voor vissersvaartuigen die in de havens van de Azoren, Madeira en de Canarische Eilanden zijn geregistreerd.	Gezien de structurele, sociale en economische situatie van de ~~Azoren, Madeira en de Canarische Eilanden~~ ultraperifere regio's moeten de mariene biologische hulpbronnen rond deze eilanden speciale bescherming blijven genieten aangezien zij bijdragen tot de instandhouding van de lokale economie van deze eilanden. Bepaalde visserijactiviteiten in deze wateren moeten bijgevolg voorbehouden blijven voor vissersvaartuigen die in de havens van de ~~Azoren, Madeira en de Canarische Eilanden~~ ultraperifere regio's zijn geregistreerd.

Motivering

De ultraperifere regio's bevinden zich in een moeilijke situatie, waardoor zij allemaal speciale aandacht verdienen voor een betere ondersteuning van hun ontwikkeling, die nauw verband houdt met de goede staat van de mariene hulpbronnen en het zeemilieu in het algemeen. Dit wijzigingsvoorstel houdt rekening met alle ultraperifere regio's van de Europese Unie.

Wijzigingsvoorstel 4
Overweging (18)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Voorts zijn maatregelen nodig om de huidige hoge niveaus op het gebied van ongewenste vangsten en teruggooi naar beneden te halen en tot nul terug te brengen. Niet alleen leiden ongewenste vangsten en teruggooi tot aanzienlijke verspilling, zij hebben ook een negatieve invloed op de duurzame exploitatie van de mariene biologische hulpbronnen en de mariene ecosystemen, en op de rentabiliteit van de visserij. Daarom moet een verplichting worden vastgesteld om alle vangsten van beheerde bestanden die gedurende visserijactiviteiten in EU-wateren of door EU-vissersvaartuigen worden bovengehaald, aan te landen en dient die verplichting geleidelijk ten uitvoer te worden gelegd.	Voorts zijn maatregelen nodig om de huidige hoge niveaus op het gebied van ongewenste vangsten en teruggooi waar mogelijk en zo nodig naar beneden te halen en tot nul terug te brengen. Niet alleen leiden ongewenste vangsten en teruggooi tot aanzienlijke verspilling, zij kunnen~~hebben~~ ook een negatieve invloed hebben op de duurzame exploitatie van de mariene biologische hulpbronnen en de mariene ecosystemen, en op de rentabiliteit van de visserij. Daarom moet, mocht dit nodig zijn in verband met lage overlevingspercentages, een verplichting worden vastgesteld om alle vangsten van beheerde ~~bestanden~~ soorten die ~~gedurende visserijactiviteiten~~ in EU-wateren of door EU-vissersvaartuigen worden bovengehaald, aan te landen en dient die verplichting geleidelijk ten uitvoer te worden gelegd.

Wijzigingsvoorstel 5
Overweging (29)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Uiterlijk op 31 december 2013 moet voor alle vaartuigen met een lengte over alles van ten minste 12 meter en alle andere vaartuigen die met sleeptuig zijn uitgerust, een systeem van overdraagbare visserijconcessies ten uitvoer worden gelegd dat betrekking heeft op de meeste bestanden die in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid worden beheerd. Lidstaten kunnen vaartuigen met een lengte over alles van maximaal 12 meter die niet met sleeptuig zijn uitgerust, uitsluiten van de toepassing van overdraagbare visserijconcessies. Een dergelijk systeem moet mee bijdragen tot door de sector ondernomen vlootreducties en tot betere economische prestaties, en moet tegelijkertijd juridisch sluitende en exclusieve overdraagbare visserijconcessies opleveren die toegang verlenen tot een deel van de jaarlijkse vangstmogelijkheden van een lidstaat. Aangezien de mariene biologische hulpbronnen een gemeenschappelijk goed zijn, mogen in het kader van de overdraagbare visserijconcessies slechts rechten tot het gebruik van een deel van de jaarlijkse vangstmogelijkheden van een lidstaat worden gecreëerd, die overeenkomstig vastgestelde regels kunnen worden ingetrokken.	~~Uiterlijk op 31 december 2013 moet~~ Er kan voor alle vaartuigen met een lengte over alles van ten minste 12 meter en alle andere vaartuigen ~~die met sleeptuig zijn uitgerust,~~ waarmee op gereguleerde bestanden wordt gevist, een systeem van overdraagbare visserijconcessies ten uitvoer worden gelegd dat betrekking heeft op de meeste bestanden die in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid worden beheerd. ~~Lidstaten kunnen vaartuigen met een lengte over alles van maximaal 12 meter die niet met sleeptuig zijn uitgerust, uitsluiten van de toepassing van overdraagbare visserijconcessies.~~ Een dergelijk systeem moet mee bijdragen tot door de sector ondernomen vlootreducties en tot betere economische prestaties, en moet tegelijkertijd juridisch sluitende en exclusieve overdraagbare visserijconcessies opleveren die toegang verlenen tot een deel van de jaarlijkse vangstmogelijkheden van een lidstaat. Aangezien de mariene biologische hulpbronnen een gemeenschappelijk goed zijn, mogen in het kader van de overdraagbare visserijconcessies slechts rechten tot het gebruik van een deel van de jaarlijkse vangstmogelijkheden van een lidstaat worden gecreëerd, die overeenkomstig vastgestelde regels kunnen worden ingetrokken.

Motivering

Invoering van deze concessies is een zaak van de lidstaten; zij kunnen daar niet toe verplicht worden.

Wijzigingsvoorstel 6

Overweging (31)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Gezien de specifieke kenmerken en de sociaaleconomische kwetsbaarheid van sommige kleinschalige vloten is het gerechtvaardigd het verplichte systeem van overdraagbare visserijconcessies enkel toe te passen op grote vaartuigen. Het systeem van overdraagbare visserijconcessies dient van toepassing te zijn op bestanden waarvoor vangstmogelijkheden worden toegewezen.	Gezien de specifieke kenmerken en de sociaaleconomische kwetsbaarheid van sommige kleinschalige vloten is het gerechtvaardigd het ~~verplichte~~ systeem van overdraagbare visserijconcessies ~~enkel~~ bij voorrang toe te passen op grote vaartuigen. Het systeem van overdraagbare visserijconcessies dient van toepassing te zijn op bestanden waarvoor vangstmogelijkheden worden toegewezen.

Motivering

Deze overweging wordt gewijzigd om de tekst in overeenstemming te brengen met artikel 27, lid 1, en om het vrijwillige karakter van de overdraagbare visserijconcessies te benadrukken.

Wijzigingsvoorstel 7

Artikel 2, lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Algemene doelstellingen	**Algemene doelstellingen**
1. Het gemeenschappelijk visserijbeleid staat er borg voor dat de activiteiten in het kader van de visserij en de aquacultuur zorgen voor omstandigheden die uit ecologisch, economisch en sociaal oogpunt duurzaam op lange termijn zijn, en bijdragen tot de beschikbaarheid van voedselvoorraden.	1. Het gemeenschappelijk visserijbeleid staat er borg voor dat de activiteiten in het kader van de visserij en de aquacultuur zorgen voor omstandigheden die uit ecologisch, economisch en sociaal oogpunt duurzaam op lange termijn zijn, en bijdragen tot de beschikbaarheid van voedselvoorraden.
2. In het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid wordt de voorzorgsbenadering toegepast op het visserijbeheer en wordt ernaar gestreefd dat uiterlijk in 2015 de levende mariene biologische hulpbronnen zo worden geëxploiteerd dat de populaties van de gevangen soorten boven een peil wordt gebracht en gehouden dat de maximale duurzame opbrengst kan opleveren.	2. In het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid wordt de voorzorgsbenadering toegepast op het visserijbeheer en wordt ernaar gestreefd dat voor zover mogelijk uiterlijk in 2015 de levende mariene biologische hulpbronnen zo worden geëxploiteerd dat de populaties van de gevangen soorten op of boven een peil wordt gebracht en gehouden dat de maximale duurzame opbrengst kan opleveren.
3. In het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid wordt, met het oog op een beperkte impact van de visserij op het mariene ecosysteem, de ecosysteemgerichte benadering toegepast op het visserijbeheer.	3. In het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid wordt, met het oog op een beperkte impact van de visserij op het mariene ecosysteem, de ecosysteemgerichte benadering toegepast op het visserijbeheer.
4. De met de EU-milieuwetgeving samenhangende vereisten worden in het gemeenschappelijk visserijbeleid geïntegreerd.	4. De met de EU-milieuwetgeving samenhangende vereisten worden in het gemeenschappelijk visserijbeleid geïntegreerd.

Motivering

In de overeenkomst van Johannesburg van 2002 wordt erkend dat het bij sommige soorten en bestanden onmogelijk kan blijken om tegen 2015 de maximale duurzame opbrengst te bereiken. Daarom worden de woorden „waar mogelijk" ingelast. De EU moet niet proberen verder te gaan dan wat haar internationale verplichtingen voorschrijven.

Wijzigingsvoorstel 8

Artikel 2, lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
In het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid wordt, met het oog op een beperkte impact van de visserij op het mariene ecosysteem, de ecosysteemgerichte benadering toegepast op het visserijbeheer.	In het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid wordt, overeenkomstig de internationale verplichtingen van de EU, met het oog op een beperkte impact van de visserij op het mariene ecosysteem~~,~~ waar mogelijk de ecosysteemgerichte benadering toegepast op het visserijbeheer.

Motivering

In de overeenkomst van Johannesburg van 2002 wordt erkend dat bij sommige soorten en bestanden de maximaal duurzame vangst wellicht niet gehaald wordt in 2015. Met het oog daarop zijn daarin de woorden „waar mogelijk" toegevoegd.

Wijzigingsvoorstel 9

Artikel 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Specifieke doelstellingen	**Specifieke doelstellingen**
Teneinde de in artikel 2 vastgestelde algemene doelstellingen te halen, moet het gemeenschappelijk visserijbeleid specifiek tot doel hebben:	Teneinde de in artikel 2 vastgestelde algemene doelstellingen te halen, moet het gemeenschappelijk visserijbeleid specifiek tot doel hebben:
(a) ongewenste vangsten van commerciële bestanden te elimineren en geleidelijk toe te werken naar het aanlanden van alle vangsten van dergelijke bestanden;	(a) ongewenste vangsten van commerciële ~~bestanden~~ soorten geleidelijk te elimineren en ~~geleidelijk~~ – daar waar dat gezien de lage overlevingspercentages noodzakelijk is – toe te werken naar het aanlanden van alle vangsten van dergelijke ~~bestanden~~soorten, alsmede de selectiviteit van het vistuig voortdurend proberen te verbeteren alsook activiteiten om optimaal gebruik te maken van deze soorten te promoten;
(b) de voorwaarden te creëren om de visserijactiviteiten doeltreffend te laten verlopen in het kader van een rendabele en concurrerende visserijsector;	(b) de voorwaarden te creëren om de visserijactiviteiten doeltreffend te laten verlopen in het kader van een rendabele en concurrerende visserijsector;
(c) de ontwikkeling van de aquacultuuractiviteiten van de Unie te bevorderen om bij te dragen tot de voedselzekerheid en tot de werkgelegenheid in kust- en plattelandsgebieden;	(c) de ecologisch evenwichtige ontwikkeling van de aquacultuuractiviteiten van de Unie te bevorderen om bij te dragen tot de voedselzekerheid en tot de werkgelegenheid in kust en plattelandsgebieden;
	(d) de toestand van het milieu op een goed peil te brengen en te houden;
	(e) de instandhouding en consolidering te bevorderen van uit beschermings- of commercieel oogpunt van belang zijnde vissoorten die worden onderworpen aan buitensporige vangsten en met uitsterven worden bedreigd, o.a. door middel van de uitvoering en ontwikkeling van visgenetische activiteiten;
(d) bij te dragen tot een billijke levensstandaard voor degenen die afhankelijk zijn van visserijactiviteiten;	~~(d)~~f) bij te dragen tot een billijke levensstandaard voor degenen die afhankelijk zijn van visserijactiviteiten; in dit verband moet rekening worden gehouden met verschillende sociale en geografische kenmerken, waaronder de situatie van de verst afgelegen regio's en de positie van vrouwen in de visserijsector;
(e) rekening te houden met de belangen van de consument;	~~(e)~~g) rekening te houden met de belangen van de consument;
(f) te zorgen voor een systematische en geharmoniseerde aanpak van de verzameling en het beheer van gegevens.	~~(f)~~h) te zorgen voor een systematische en geharmoniseerde aanpak van de verzameling en het beheer van gegevens~~.~~;
	(i) een eengemaakte Europese markt voor zeeproducten tot stand te brengen en volledige harmonisatie van de nationale wetgevingen en een adequate standaardisering van de criteria en eisen voor producten uit derde landen te bevorderen.

Wijzigingsvoorstel 10

Artikel 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Beginselen van goed bestuur	**Beginselen van goed bestuur**
Het gemeenschappelijk visserijbeleid wordt gevoerd aan de hand van de volgende beginselen van goed bestuur:	Het gemeenschappelijk visserijbeleid wordt gevoerd aan de hand van de volgende beginselen van goed bestuur:
(a) duidelijke omschrijving van de verantwoordelijkheden op de uniale, nationale, regionale en lokale niveaus;	(a) duidelijke omschrijving van de verantwoordelijkheden op de uniale, nationale, regionale en lokale niveaus;

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
(b) vaststelling van maatregelen overeenkomstig het beste beschikbare wetenschappelijke advies;	(b) vaststelling van maatregelen overeenkomstig het beste beschikbare wetenschappelijke advies en rekening houdend met de noodzaak om aanpassingen geleidelijk uit te voeren;
	c) vaststelling van maatregelen die garant staan voor een geleidelijke overgang;
(c) een perspectief op lange termijn;	(~~c~~d) een perspectief op lange termijn;
(d) brede betrokkenheid van de belanghebbenden bij alle stadia van concipiëring tot tenuitvoerlegging van de maatregelen;	(~~d~~e) brede betrokkenheid van de belanghebbenden, met name de adviesraden, bij alle stadia van concipiëring tot tenuitvoerlegging van de maatregelen;
(e) de primaire verantwoordelijkheid van de vlaggenstaat;	(~~e~~f) de primaire verantwoordelijkheid van de vlaggenstaat;
(f) samenhang met het geïntegreerd maritiem beleid en met andere beleidsgebieden van de Unie.	(~~f~~g) samenhang met ~~het geïntegreerd maritiem beleid en met~~ andere beleidsgebieden van de Unie.

Motivering

Ter waarborging van goed bestuur moet bij de besluitvorming op dit gebied de politieke bevoegdheid van de Raad en het Europees Parlement voor de tenuitvoerlegging van de doelstellingen en beginselen ter zake worden gerespecteerd.

Aan de beginselen van goed bestuur bij de uitvoering van het gemeenschappelijk visserijbeleid moet een nieuw punt c) worden toegevoegd. Bij de uitvoering van het gemeenschappelijk visserijbeleid dient sprake te zijn van een geleidelijke overgang.

Ook moet het belang van de regionalisering van het GVB worden onderstreept door een grotere rol toe te kennen aan de regionale adviesraden.

Lid (g) is verwarrend, omdat daarin het geïntegreerd maritiem beleid op dezelfde hoogte met het GVB wordt geplaatst als de andere EU-beleidsterreinen. Het GVB dient echter integraal onderdeel uit te maken van het geïntegreerd maritiem beleid. Waar het om gaat is dat in hetzelfde beleid onder leiding van dezelfde verantwoordelijken voor interne samenhang wordt gezorgd.

Wijzigingsvoorstel 11

Artikel 5

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Definities	**Definities**
Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:	Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:
— „EU-wateren": de wateren onder de soevereiniteit of jurisdictie van de lidstaten, met uitzondering van wateren die grenzen aan de in bijlage II van het Verdrag genoemde gebieden;	— „EU-wateren": de wateren onder de soevereiniteit of jurisdictie van de lidstaten, met uitzondering van wateren die grenzen aan de in bijlage II van het Verdrag genoemde gebieden;
— „mariene biologische hulpbronnen": beschikbare en toegankelijke levende mariene aquatische soorten, met inbegrip van anadrome en katadrome soorten, in alle fasen van hun levenscyclus;	— „mariene biologische hulpbronnen": en toegankelijke levende mariene aquatische beschikbare soorten, met inbegrip van anadrome en katadrome soorten, in alle fasen van hun levenscyclus;
— „biologische zoetwaterhulpbronnen": beschikbare en toegankelijke levende aquatische zoetwatersoorten;	— „biologische zoetwaterhulpbronnen": beschikbare en toegankelijke levende aquatische zoetwatersoorten;
— „vissersvaartuig": elk vaartuig dat is uitgerust voor commerciële bevissing van mariene biologische hulpbronnen;	— „vissersvaartuig": elk vaartuig dat is uitgerust voor commerciële bevissing van mariene biologische hulpbronnen;

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
— „EU-vissersvaartuig": een vissersvaartuig dat de vlag van een lidstaat voert en in de Unie is geregistreerd;	— „EU-vissersvaartuig": een vissersvaartuig dat de vlag van een lidstaat voert en in de Unie is geregistreerd;
— „maximale duurzame opbrengst": de maximale vangst van een visbestand die gedurende onbeperkte tijd kan worden bovengehaald;	— „maximale duurzame opbrengst": de maximale vangst van een visbestand die ~~gedurende onbeperkte tijd~~ op de lange termijn kan worden bovengehaald door een bestand of gemengde visserij voor de totale vangst als geheel te exploiteren;
— „voorzorgsbenadering van het visserijbeheer": een benadering in het kader waarvan het ontbreken van adequate wetenschappelijke informatie niet mag worden gebruikt als een motief voor het uitstellen of achterwege laten van beheersmaatregelen voor de instandhouding van de doelsoorten, de geassocieerde of afhankelijke soorten en de niet-doelsoorten en hun milieu;	— „voorzorgsbenadering van het visserijbeheer": een benadering in het kader waarvan het ontbreken van adequate wetenschappelijke informatie niet mag worden gebruikt als een motief voor het uitstellen of achterwege laten van beheersmaatregelen voor de instandhouding van de doelsoorten, de geassocieerde of afhankelijke soorten en de niet-doelsoorten en hun milieu;
— „ecosysteemgerichte benadering van het visserijbeheer": een benadering in het kader waarvan wordt gegarandeerd dat de van levende aquatische hulpbronnen afkomstige baten hoog zijn en de directe en indirecte effecten van de visserijactiviteiten op de mariene ecosystemen laag zijn en niet nadelig zijn voor de toekomstige werking, diversiteit en integriteit van de betrokken ecosystemen;	— „ecosysteemgerichte benadering van het visserijbeheer": een benadering in het kader waarvan wordt gegarandeerd dat de van levende aquatische hulpbronnen afkomstige baten hoog zijn en de directe en indirecte effecten van de visserijactiviteiten op de mariene ecosystemen laag zijn en niet nadelig zijn voor de toekomstige werking, diversiteit en integriteit van de betrokken ecosystemen;
— „visserijsterftecoëfficiënt": de vangsten van een bestand over een bepaalde periode in verhouding tot het gemiddelde bestand dat in die periode voor de visserij beschikbaar is;	— „visserijsterftecoëfficiënt": het tempo waarin individuele exemplaren of biomassa uit het bestand verwijderd worden door visserij~~de vangsten van een bestand over een bepaalde periode in verhouding tot het gemiddelde bestand dat in die periode voor de visserij beschikbaar is~~;
— „bestand": een in een bepaald beheersgebied voorkomende mariene biologische hulpbron met specifieke kenmerken;	— „bestand": een subpopulatie van een bepaalde soort waarvoor de intrinsieke parameters (groei, herstel, natuurlijke sterfte en vissterfte) de enige factoren zijn die de dynamiek van de populatie beïnvloeden, terwijl de extrinsieke parameters (immigratie en emigratie) irrelevant geacht kunnen worden~~een in een bepaald beheersgebied voorkomende mariene biologische hulpbron met specifieke kenmerken~~;
— „vangstbeperking": een kwantitatieve beperking van de hoeveelheden van een visbestand of groep visbestanden die in een bepaalde periode worden aangeland;	— „vangstbeperking": een kwantitatieve beperking van de hoeveelheden van een visbestand of groep visbestanden die in een bepaalde periode worden aangeland;
— „instandhoudingsreferentiepunt": waarde van parameters voor de populatie van een visbestand (zoals biomassa of visserijsterfte) die in het visserijbeheer worden gebruikt, bijvoorbeeld voor het bepalen van een aanvaardbaar niveau van biologisch risico of een wenselijk opbrengstniveau;	— „instandhoudingsreferentiepunt": waarde van parameters voor de populatie van een visbestand (zoals biomassa of visserijsterfte) die in het visserijbeheer worden gebruikt, bijvoorbeeld voor het bepalen van een aanvaardbaar niveau van biologisch risico of een wenselijk opbrengstniveau;
— „vrijwaringsmaatregel": een voorzorgsmaatregel die ontworpen is ter bescherming of ter voorkoming van een onwenselijke gebeurtenis;	— „vrijwaringsmaatregel": een voorzorgsmaatregel die ontworpen is ter bescherming of ter voorkoming van een onwenselijke gebeurtenis;
— „technische maatregel": een maatregel om de soortensamenstelling en de groottesamenstelling van de vangsten, alsmede de impact van visserijactiviteiten op componenten van het ecosysteem te reguleren door voorwaarden vast te stellen voor het gebruik en de structuur van het vistuig en door de toegang tot visserijgebieden te beperken;	— „technische maatregel": een maatregel om de soortensamenstelling en de groottesamenstelling van de vangsten, alsmede de impact van visserijactiviteiten op componenten van het ecosysteem te reguleren door voorwaarden vast te stellen voor het gebruik en de structuur van het vistuig en door de toegang tot visserijgebieden te beperken;
— „vangstmogelijkheid": een gekwantificeerd wettelijk recht om te vissen, uitgedrukt als vangsten en/of visserijinspanning, en de functioneel daarmee verbonden voorwaarden voor het kwantificeren ervan op een bepaald niveau;	— „vangstmogelijkheid": een gekwantificeerd wettelijk recht om te vissen, uitgedrukt als vangsten en/of visserijinspanning, en de functioneel daarmee verbonden voorwaarden voor het kwantificeren ervan op een bepaald niveau;

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
— „visserijinspanning": het product van de capaciteit en de activiteit van een vissersvaartuig; voor een groep vaartuigen is dit de som van de visserijinspanning van alle vaartuigen in de groep;	— „visserijinspanning": het product van de capaciteit en de activiteit van een vissersvaartuig; voor een groep vaartuigen is dit de som van de visserijinspanning van alle vaartuigen in de groep;
— „overdraagbare visserijconcessies": intrekbare gebruikersrechten op een specifiek deel van de vangstmogelijkheden die aan een lidstaat zijn toegewezen of zijn vastgesteld in een door een lidstaat overeenkomstig artikel 19 van Verordening (EG) nr. 1967/2006 ([1]) aangenomen beheersplan, die de houder mag overdragen aan andere in aanmerking komende houders van dergelijke overdraagbare visserijconcessies;	— „overdraagbare visserijconcessies": intrekbare gebruikersrechten op een specifiek deel van de vangstmogelijkheden die aan ~~een lidstaat~~ de lidstaten zijn toegewezen of zijn vastgesteld in een door ~~een lidstaat~~ de lidstaten overeenkomstig artikel 19 van Verordening (EG) nr. 1967/2006 ([1]) aangenomen beheersplan, die de houder mag overdragen aan andere in aanmerking komende houders van dergelijke overdraagbare visserijconcessies;
— „individuele vangstmogelijkheden": jaarlijkse vangstmogelijkheden die aan houders van overdraagbare visserijconcessies in een lidstaat worden toegewezen op basis van het deel van de vangstmogelijkheden van die lidstaat;	— „individuele vangstmogelijkheden": jaarlijkse vangstmogelijkheden die aan houders van overdraagbare visserijconcessies in ~~een lidstaat~~ de lidstaten worden toegewezen op basis van het deel van de vangstmogelijkheden van die ~~lidstaat~~ lidstaten;
— „vangstcapaciteit": de tonnage van een vaartuig in GT (Gross Tonnage - brutotonnage) en het vermogen ervan in kW (kilowatt), zoals gedefinieerd in de artikelen 4 en 5 van Verordening (EEG) nr. 2930/86 ([2]) van de Raad;	— „vangstcapaciteit": de tonnage van een vaartuig in GT (Gross Tonnage - brutotonnage) en het vermogen ervan in kW (kilowatt), zoals gedefinieerd in de artikelen 4 en 5 van Verordening (EEG) nr. 2930/86 ([2]) van de Raad;
— „aquacultuur": de kweek of teelt van aquatische organismen, waarbij technieken worden gebruikt om de aangroei van de betrokken organismen te verhogen tot boven de natuurlijke capaciteiten van het milieu; deze organismen blijven in de gehele fase van de kweek of de teelt, tot en met de oogst, eigendom van een natuurlijke persoon of een rechtspersoon;	— „aquacultuur": de kweek of teelt van aquatische organismen, waarbij technieken worden gebruikt om de aangroei van de betrokken organismen te verhogen tot boven de natuurlijke capaciteiten van het milieu; deze organismen blijven in de gehele fase van de kweek of de teelt, tot en met de oogst, eigendom van een natuurlijke persoon of een rechtspersoon;
— „visvergunning": een vergunning zoals bedoeld in artikel 4, punt 9, van Verordening (EG) nr. 1224/2009;	— „visvergunning": een vergunning zoals bedoeld in artikel 4, punt 9, van Verordening (EG) nr. 1224/2009;
— „vismachtiging": een machtiging zoals bedoeld in artikel 4, punt 10, van Verordening (EG) nr. 1224/2009;	— „vismachtiging": een machtiging zoals bedoeld in artikel 4, punt 10, van Verordening (EG) nr. 1224/2009;
— „visserij": het verzamelen of vangen van in hun natuurlijke omgeving levende aquatische organismen, of het intentionele gebruik van om het even welk middel om aquatische organismen te verzamelen of te vangen;	— „visserij": het verzamelen of vangen van in hun natuurlijke omgeving levende aquatische organismen, of het intentionele gebruik van om het even welk middel om aquatische organismen te verzamelen of te vangen;
— „visserijproducten": de aquatische organismen die naar aanleiding van een visserijactiviteit worden bovengehaald;	— „visserijproducten": de aquatische organismen die naar aanleiding van een visserijactiviteit worden bovengehaald;
— „marktdeelnemer": de natuurlijke of de rechtspersoon die een bedrijf exploiteert of bezit waarvan de activiteiten betrekking hebben op een stadium van de productie-, verwerkings-, afzet-, distributie- en detailhandelsketen voor visserij- en aquacultuurproducten;	— „marktdeelnemer": de natuurlijke of de rechtspersoon die een bedrijf of andere organisatie exploiteert of bezit waarvan de activiteiten betrekking hebben op een stadium van de productie-, verwerkings-, afzet-, distributie- en detailhandelsketen voor visserij- en aquacultuurproducten;
— „ernstige inbreuk": een inbreuk zoals bedoeld in artikel 42, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1005/2008 van de Raad en in artikel 90, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad;	— „ernstige inbreuk": een inbreuk zoals bedoeld in artikel 42, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1005/2008 van de Raad en in artikel 90, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad;
— „eindgebruiker van wetenschappelijke gegevens": een orgaan dat met het oog op onderzoek of beheer belang heeft bij de wetenschappelijke analyse van gegevens in de visserijsector;	— „eindgebruiker van wetenschappelijke gegevens": een orgaan dat met het oog op onderzoek of beheer belang heeft bij de wetenschappelijke analyse van gegevens in de visserijsector;

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
— „overschot van de toegestane vangst": het deel van de toegestane vangst dat een kuststaat vanwege gebrek aan capaciteit niet kan vangen;	— „overschot van de toegestane vangst": het deel van de toegestane vangst dat een kuststaat vanwege gebrek aan capaciteit niet kan vangen;
— „aquacultuurproducten": de zich in een fase van hun levenscyclus bevindende aquatische organismen die in het kader van een aquacultuuractiviteit worden geproduceerd;	— „aquacultuurproducten": de zich in een fase van hun levenscyclus bevindende aquatische organismen die in het kader van een aquacultuuractiviteit worden geproduceerd;
— „paaibiomassa": de geraamde hoeveelheid vis van een specifiek bestand die zich op een bepaald moment voortplant en die bestaat uit mannetjes, vrouwtjes en levendbarende vis;	— „paaibiomassa": de geraamde hoeveelheid vis van een specifiek bestand die zich op een bepaald moment voortplant en die bestaat uit mannetjes, vrouwtjes en levendbarende vis;
— „gemengde visserij": een visserij waarbij meerdere soorten in het beviste gebied aanwezig zijn en met het vistuig kunnen worden gevangen.	— „gemengde visserij": een visserij waarbij meerdere soorten in het beviste gebied aanwezig zijn en met het vistuig kunnen worden gevangen.
— „duurzamevisserijovereenkomsten": internationale overeenkomsten die met een ander land worden gesloten met als doel om, in ruil voor een financiële vergoeding van de Unie, toegang te krijgen tot hulpbronnen of wateren.	— „duurzamevisserijovereenkomsten": internationale overeenkomsten die met een ander land worden gesloten met als doel om, in ruil voor een financiële vergoeding van de Unie, toegang te krijgen tot hulpbronnen of wateren;
_____	— „kleinschalige kustvisserij": de visserij door vissersvaartuigen met een lengte over alles van minder dan 12 meter die geen gebruik maken van gesleept vistuig, zoals genoemd in tabel 3 van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 26/2004 van de Commissie van 30 december 2003 betreffende het communautaire gegevensbestand over de vissersvloot;
(1) PB L 409 van 30.12.2006, blz. 11.	— „visgenetische activiteiten": activiteiten die tot doel hebben om in openbare wateren vispopulaties in stand te houden en te doen groeien, waaronder activiteiten om vissen te produceren door middel van herbevolking in welk stadium van de levenscyclus dan ook.
(2) PB L 274 van 25.9.1986, blz. 1.	_____
	(1) PB L 409 van 30.12.2006, blz. 11.
	(2) PB L 274 van 25.9.1986, blz. 1.

Motivering

De visserijsector heeft zich verbreed en omvat inmiddels nieuwe vormen van activiteit. Het begrip „marktdeelnemer" mag niet beperkt blijven tot natuurlijke of rechtspersonen die een bedrijf exploiteren of bezitten. Ook verenigingen en andere organisaties maken deel uit van de sector. Zo is in sommige delen van Europa de recreatieve visserij van groot belang voor de visvangst. Overal heeft de recreatieve visserij in het licht van de verstedelijking goede mogelijkheden om de mensen dichter bij de natuur te brengen. Dankzij deze vorm van recreatieve visserij krijgen de mensen zin om de natuur in te trekken en wordt hun de kans geboden om zich lichamelijk en geestelijk meer te ontspannen en hun gezondheid te verbeteren. Het aantal begeleide visexcursies en de toeristische visserij in het algemeen, evenals het economisch belang ervan, zijn groeiende. De visserij heeft ook een belangrijk aandeel in de ontwikkeling van de toeristische industrie en draagt er aldus toe bij dat plaatselijke gemeenschappen aan de kust en aan rivieren kunnen voortbestaan. Daarom zal het begrip „marktdeelnemer" een bredere invulling moeten krijgen. Hiervoor spreekt ook dat de vrijetijdsvisserij inmiddels onderdeel is van het gemeenschappelijk visserijbeleid, zowel via de controleverordening als via de nieuwe beheersplannen voor afzonderlijke vissoorten.

Om rekening te houden met de diversiteit en de specificiteit van de visserijtakken in de verschillende Europese regio's is er enige flexibiliteit geboden bij een eventuele Europese definitie van „kleinschalige kustvisserij".

Visgenetische activiteiten worden van doorslaggevend belang voor de instandhouding van de bestanden van waardevolle vissen door middel van herbevolking, als tegenwicht tegen exotische soorten die belangrijke niches van de habitats bezetten.

Wijzigingsvoorstel 12

Artikel 6

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Algemene voorschriften inzake toegang tot de wateren	**Algemene voorschriften inzake toegang tot de wateren**
1. Behoudens de in het kader van deel III vastgestelde maatregelen hebben EU vissersvaartuigen gelijke toegang tot de wateren en de bestanden in alle andere EU wateren dan die welke in de leden 2 en 3 worden bedoeld.	1. Behoudens de in het kader van deel III vastgestelde maatregelen hebben EU-vissersvaartuigen gelijke toegang tot de wateren en de bestanden in alle andere EU-wateren dan die welke in de leden 2 en 3 worden bedoeld.
2. In de wateren onder hun soevereiniteit of jurisdictie tot 12 zeemijl vanaf de basislijnen mogen de betrokken lidstaten vanaf 1 januari 2013 tot en met 31 december 2022 de visserij beperken tot de vissersvaartuigen die traditioneel in die wateren vissen vanuit havens aan de aangrenzende kust, onverminderd de regelingen die in het kader van bestaande nabuurschapsbetrekkingen tussen lidstaten gelden voor EU vissersvaartuigen die de vlag van een andere lidstaat voert, en onverminderd de regelingen die zijn opgenomen in bijlage I, waarin voor elke lidstaat de geografische zones van de kustwateren van de andere lidstaten zijn vastgesteld waar visserijactiviteiten mogen plaatsvinden, evenals de soorten waarop deze activiteiten betrekking mogen hebben. De lidstaten delen de beperkingen die zij uit hoofde van dit lid hebben ingevoerd, mee aan de Commissie.	2. In de wateren onder hun soevereiniteit of jurisdictie tot 12 zeemijl vanaf de basislijnen mogen de betrokken lidstaten vanaf 1 januari 2013 tot en met 31 december 2022 de visserij beperken tot de vissersvaartuigen die traditioneel in die wateren vissen vanuit havens aan de aangrenzende kust, onverminderd de regelingen die in het kader van bestaande nabuurschapsbetrekkingen tussen lidstaten gelden voor EU-vissersvaartuigen die de vlag van een andere lidstaat voert, en onverminderd de regelingen die zijn opgenomen in bijlage I, waarin voor elke lidstaat de geografische zones van de kustwateren van de andere lidstaten zijn vastgesteld waar visserijactiviteiten mogen plaatsvinden, evenals de soorten waarop deze activiteiten betrekking mogen hebben. De lidstaten delen de beperkingen die zij uit hoofde van dit lid hebben ingevoerd, mee aan de Commissie.
3. In de wateren tot 100 zeemijl vanaf de basislijnen van de Azoren, Madeira en de Canarische Eilanden mogen de betrokken lidstaten vanaf 1 januari 2013 tot en met 31 december 2022 de visserij beperken tot de vissersvaartuigen die in de havens van deze eilanden zijn geregistreerd. Dergelijke beperkingen zijn niet van toepassing op EU vaartuigen die traditioneel in die wateren vissen, op voorwaarde dat die vaartuigen de traditioneel uitgeoefende visserijinspanning niet overschrijden. De lidstaten delen de beperkingen die zij uit hoofde van dit lid hebben ingevoerd, mee aan de Commissie.	3. In de wateren tot 100 zeemijl vanaf de basislijnen van de ~~Azoren, Madeira en de Canarische Eilanden~~ ultraperifere regio's mogen de betrokken lidstaten vanaf 1 januari 2013 tot en met 31 december 2022 de visserij beperken tot de vissersvaartuigen die in de havens van deze eilanden zijn geregistreerd. Dergelijke beperkingen zijn niet van toepassing op EU-vaartuigen die traditioneel in die wateren vissen, op voorwaarde dat die vaartuigen de traditioneel uitgeoefende visserijinspanning niet overschrijden. De lidstaten delen de beperkingen die zij uit hoofde van dit lid hebben ingevoerd, mee aan de Commissie.
4. De bepalingen die van toepassing worden na afloop van de in de leden 2 en 3 bedoelde regelingen, worden vastgesteld vóór 31 december 2022.	4. De bepalingen die van toepassing worden na afloop van de in de leden 2 en 3 bedoelde regelingen, worden vastgesteld vóór 31 december 2022.

Motivering

De ultraperifere regio's bevinden zich in een moeilijke situatie, waardoor zij allemaal speciale aandacht verdienen v ondersteuning van hun ontwikkeling, die nauw verband houdt met de goede staat van de mariene hulpbronnen en het zeemilieu in het algemeen. Dit wijzigingsvoorstel houdt rekening met alle ultraperifere regio's van de Europese Unie.

Wijzigingsvoorstel 13

Artikel 8

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Technische maatregelen kunnen onder meer bestaan uit:	**Technische maatregelen kunnen onder meer bestaan uit:**
(i) wijzigingen of aanvullende inrichtingen om de selectiviteit te verbeteren of de impact op de bentische zone te reduceren;	(i) wijzigingen of aanvullende inrichtingen om de selectiviteit te verbeteren of de impact op ~~de bentische zone~~ het mariene milieu te reduceren;

Motivering

Artikel 8 heeft niet alleen betrekking op de bentische zone, maar ook op de pelagische zone en op het vistuig dat daar wordt gebruikt [noot van de vertaler: de eerste voorgestelde wijziging (vervanging van „verhogen" in de Poolse versie door „verbeteren") is niet van toepassing op de Nederlandse versie].

Wijzigingsvoorstel 14

Artikel 9

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Meerjarenplannen	**Meerjarenplannen**
1. Prioritair worden meerjarenplannen vastgesteld die instandhoudingsmaatregelen omvatten om de visbestanden boven een niveau te houden of te brengen dat de maximale duurzame opbrengst kan opleveren.	1. Prioritair worden, na raadpleging van de adviesraden, meerjarenplannen vastgesteld die instandhoudings-maatregelen omvatten om de visbestanden op of boven een niveau te houden of te brengen dat waar mogelijk de maximale duurzame opbrengst kan opleveren.
2. De meerjarenplannen omvatten:	2. De meerjarenplannen omvatten:
(a) de basis voor het vaststellen van de vangstmogelijkheden voor de betrokken bestanden op basis van vooraf omschreven instandhoudingsreferentiepunten; en	(a) de basis voor het vaststellen van de vangstmogelijkheden voor de betrokken bestanden op basis van vooraf omschreven instandhoudingsreferentiepunten; ~~en~~
(b) maatregelen om op doeltreffende wijze te voorkomen dat de instandhoudingsreferentiepunten worden overschreden.	(b) maatregelen die erop gericht zijn om op doeltreffende wijze te voorkomen dat de instandhoudingsreferentiepunten worden overschreden~~.~~;
	(c) teruggooibeperkingsdoelstellingen per regio;
	(d) maatregelen om het milieu in een goede toestand te herstellen en te behouden.
3. De meerjarenplannen hebben, waar mogelijk, betrekking op visserijtakken die afzonderlijke visbestanden exploiteren of op visserijtakken die meerdere bestanden door elkaar exploiteren, en houden naar behoren rekening met interacties tussen bestanden en visserijtakken.	3. De meerjarenplannen hebben, waar mogelijk, betrekking op visserijtakken die afzonderlijke visbestanden exploiteren of op visserijtakken die meerdere bestanden door elkaar exploiteren, en houden naar behoren rekening met interacties tussen bestanden en visserijtakken en met de belangen van ecosystemen in beschermde mariene zones.
4. Prioritair worden meerjarenplannen vastgesteld die instandhoudingsmaatregelen omvatten om de visbestanden boven een niveau te houden of te brengen dat de maximale duurzame opbrengst kan opleveren.	4. Prioritair worden meerjarenplannen vastgesteld die instandhoudingsmaatregelen omvatten om de visbestanden boven een niveau te houden of te brengen dat de maximale duurzame opbrengst kan opleveren.

Motivering

De Europese Unie heeft de regionale adviesraden in 2004 opgericht om na te gaan welke mogelijkheden een regionale aanpak binnen het gemeenschappelijk visserijbeleid kan bieden. Deze adviesraden dienen dan ook beter bij de besluitvorming te worden betrokken, met name door hen te raadplegen over de meerjarenplannen. Op die manier vinden de betrokken plannen makkelijker ingang binnen de sector en worden ze vlotter uitgevoerd.

In de overeenkomst van Johannesburg van 2002 wordt erkend dat het bij sommige soorten en bestanden onmogelijk kan blijken om tegen 2015 de maximale duurzame opbrengst te bereiken. Daarom worden de woorden „waar mogelijk" ingelast. De EU moet niet proberen verder te gaan dan wat haar internationale verplichtingen voorschrijven. In de meerjarenplannen zijn streefcijfers vastgelegd voor een geleidelijke teruggooibeperking door middel van per regio goedgekeurde maatregelen. Voor die maatregelen kunnen legio instrumenten worden ingezet, al naar gelang wat de betrokken partijen voorstellen: een selectieve aanpak, invoering in bepaalde gebieden en/of op bepaalde momenten van vangstquota voor bepaalde vissoorten die in bepaalde zones bedreigd worden enz. Via de geconsolideerde regionale adviesraden moeten de betrokken partijen daarin een hoofdrol spelen. In de meerjarenplannen moet ook formeel rekening worden gehouden met de belangen van beschermde mariene zones, omdat in sommige daarvan veel vis gevangen wordt. Anders gezegd moet daarin uitdrukkelijk worden gewezen op ecosystemen als waarborg voor de duurzame instandhouding van visbestanden.

Het is belangrijk te verduidelijken dat de meerjarenplannen ook maatregelen moeten bevatten om het milieu in een goede toestand te herstellen. Anders dreigt het milieu er nog verder op achteruit te gaan, met een vermindering van de natuurlijke productiecapaciteiten van de mariene ecosystemen tot gevolg.

Goed beheer van beschermde mariene zones is een van de doelstellingen van het Verdrag inzake biologische diversiteit. Het spreekt dus vanzelf dat hiermee in het gemeenschappelijk visserijbeleid rekening moet worden gehouden.

Wijzigingsvoorstel 15

Artikel 10

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Doelstellingen van de meerjarenplannen	**Doelstellingen van de meerjarenplannen**
1. In het kader van de meerjarenplannen moet de visserijsterftecoëfficiënt zo worden aangepast dat alle bestanden boven een niveau worden gehouden of gebracht dat uiterlijk in 2015 de maximale duurzame opbrengst kan opleveren.	1. In het kader van de meerjarenplannen moet de visserijsterftecoëfficiënt zo worden aangepast dat alle bestanden boven een niveau worden gehouden of gebracht dat waar mogelijk uiterlijk in 2015 de maximale duurzame opbrengst kan opleveren. Bovendien worden er in de meerjarenplannen per regio teruggooibeperkingsmaatregelen vastgelegd.
2. Wanneer het niet mogelijk is een visserijsterftecoëfficiënt te bepalen die het mogelijk maakt de bestanden boven een niveau te brengen en te houden dat de maximale duurzame opbrengst kan opleveren, worden in de meerjarenplannen voorzorgsmaatregelen vastgesteld die een vergelijkbaar niveau van instandhouding van de betrokken bestanden garanderen.	2. Wanneer het niet mogelijk is een visserijsterftecoëfficiënt te bepalen die het mogelijk maakt de bestanden boven een niveau te brengen en te houden dat de maximale duurzame opbrengst kan opleveren, worden in de meerjarenplannen voorzorgsmaatregelen vastgesteld die een vergelijkbaar niveau van instandhouding van de betrokken bestanden garanderen.

Wijzigingsvoorstel 16

Artikel 11

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Inhoud van de meerjarenplannen	**Inhoud van de meerjarenplannen**
Een meerjarenplan omvat:	Een meerjarenplan omvat:
a) het voorwerp waarop het meerjarenplan wordt toegepast, d.w.z. de betrokken bestanden, visserijtakken en mariene ecosystemen;	a) het voorwerp waarop het meerjarenplan wordt toegepast, d.w.z. de betrokken bestanden, visserijtakken en mariene ecosystemen;
b) doelstellingen die verenigbaar zijn met de in de artikelen 2 en 3 vastgestelde doelstellingen;	b) doelstellingen die verenigbaar zijn met de in de artikelen 2 en 3 vastgestelde doelstellingen;
c) kwantificeerbare streefdoelen die worden uitgedrukt in:	c) kwantificeerbare streefdoelen die worden uitgedrukt in:
i) visserijsterftecoëfficiënt, en/of	i) visserijsterftecoëfficiënt, en/of
ii) paaibiomassa, en	ii) paaibiomassa, en
ii) stabiliteit van de vangsten.	ii) stabiliteit van de vangsten.
d) een duidelijk tijdspad voor het halen van de kwantificeerbare streefdoelen;	d) een duidelijk tijdspad voor het halen van de kwantificeerbare streefdoelen;
e) technische maatregelen, met inbegrip van maatregelen betreffende het elimineren van ongewenste vangsten;	e) technische maatregelen, met inbegrip van maatregelen betreffende het elimineren van ongewenste vangsten;
f) kwantificeerbare indicatoren voor het periodieke monitoren en beoordelen van de vooruitgang in de richting van de streefdoelen van het meerjarenplan;	f) kwantificeerbare indicatoren voor het periodieke monitoren en beoordelen van de vooruitgang in de richting van de streefdoelen van het meerjarenplan;
g) specifieke maatregelen en doelstellingen voor het deel van de levenscyclus van anadrome en katadrome soorten dat zich in zoet water afspeelt;	g) specifieke maatregelen en doelstellingen voor het deel van de levenscyclus van anadrome en katadrome soorten dat zich in zoet water afspeelt;
	h) maatregelen om de omvang van de visserij op bedreigde migrerende visbestanden te berekenen op basis van de duurzaamheid van elk afzonderlijk visserijbestand;
h) het tot een minimum beperken van de impact van de visserij op het ecosysteem;	~~h~~ i) het tot een minimum beperken van de impact van de visserij op het ecosysteem;
i) vrijwaringsmaatregelen en criteria voor het in werking treden van deze vrijwaringsmaatregelen;	~~i~~ j) vrijwaringsmaatregelen en criteria voor het in werking treden van deze vrijwaringsmaatregelen;
j) andere maatregelen die geschikt zijn om de doelstellingen van de meerjarenplannen te halen.	~~j~~ k) andere maatregelen die geschikt zijn om de doelstellingen van de meerjarenplannen te halen~~.~~;
	l) een reactiemechanisme voor onvoorziene situaties;
	m) een evaluatie van de sociaaleconomische gevolgen voor de desbetreffende vloot en maatregelen om de negatieve impact tot een minimum te beperken.

Motivering

Vanuit een oogpunt van behoud van de biologische diversiteit en het duurzame karakter van de visserij is het noodzakelijk dat er maatregelen ter bescherming van migrerende visbestanden worden genomen. In het gemeenschappelijk visserijbeleid van de EU dient een speciale plaats ingeruimd te worden voor anadrome visbestanden (d.w.z. visbestanden die rivieren opzwemmen om er te paaien). In het gemeenschappelijk visserijbeleid zal principieel onderscheid moeten worden gemaakt tussen het beheer van anadrome visbestanden en dat van andere visbestanden. Bij het vastleggen van de principes voor de regulering van de visserij op migrerende visbestanden dient men zich te baseren op het VN-Verdrag inzake het recht van de zee, waar in artikel 66 van hoofdstuk V het beheer van anadrome visbestanden apart wordt geregeld.

Het beheer van de biologische hulpbronnen is een dynamisch proces en soms is het nodig om snel een besluit te nemen, hetgeen buitengewoon moeilijk is vanwege de zeer trage en bureaucratische medebeslissingsprocedure. Dat blijkt wel uit de ervaringen die tot nu toe zijn opgedaan in de Noord- en Oostzee. De meerjarenplannen bevatten clausules waarin staat dat het beheer na 3-5 jaar moet worden geëvalueerd. Er bestaat echter geen officiële procedure voor snelle reacties in onvoorziene situaties waarin direct moet worden gehandeld. De lidstaten zouden zelf moeten bepalen wanneer en hoe ze in dergelijke situaties actie ondernemen.

Wijzigingsvoorstel 17

Artikel 15

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Verplichting tot het aanlanden van alle vangsten	**~~Verplichting tot het aanlanden van alle vangsten~~ Invoering van plannen voor teruggooibeperking**
1. Alle vangsten van de volgende, aan vangstbeperkingen onderworpen visbestanden die worden gedaan tijdens visserijactiviteiten in EU-wateren of door EU-vissersvaartuigen in wateren buiten de Unie, worden overeenkomstig het volgende tijdspad aan boord van de vissersvaartuigen gebracht en gehouden, en worden geregistreerd en aangeland, behalve wanneer zij als levend aas worden gebruikt:	1. De plannen voorzien in doelstellingen voor de geleidelijke teruggooibeperking van ~~Alle~~ vangsten van de volgende, aan vangstbeperkingen onderworpen vis~~bestanden~~soorten die worden gedaan tijdens visserijactiviteiten in EU-wateren of door EU-vissersvaartuigen in wateren buiten de Unie~~, worden overeenkomstig het volgende tijdspad aan boord van de vissersvaartuigen gebracht en gehouden, en worden geregistreerd en aangeland, behalve wanneer zij als levend aas worden gebruikt~~:
(a) uiterlijk vanaf 1 januari 2014:	(a) uiterlijk vanaf 1 januari 2014:
— makreel, haring, horsmakreel, blauwe wijting, evervis, ansjovis, zilvervis, sardinella's, lodde;	— makreel, haring, horsmakreel, blauwe wijting, evervis, ansjovis, zilvervis, sardinella's, lodde;
— blauwvintonijn, zwaardvis, witte tonijn, grootoogtonijn, andere zeilvis,	— blauwvintonijn, zwaardvis, witte tonijn, grootoogtonijn, andere zeilvis,
(b) uiterlijk vanaf 1 januari 2015: kabeljauw, heek, tong,	(b) uiterlijk vanaf 1 januari 2015: kabeljauw, heek, tong,
(c) uiterlijk vanaf 1 januari 2016: schelvis, wijting, schartong, zeeduivel, schol, leng, zwarte koolvis, witte koolvis, tongschar, tarbot, griet, blauwe leng, zwarte haarstaartvis, grenadiersvis, Atlantische slijmkop, zwarte heilbot, torsk, roodbaars en de mediterrane demersale bestanden.	(c) uiterlijk vanaf 1 januari 2016: schelvis, wijting, schartong, zeeduivel, schol, leng, zwarte koolvis, witte koolvis, tongschar, tarbot, griet, blauwe leng, zwarte haarstaartvis, grenadiersvis, Atlantische slijmkop, zwarte heilbot, torsk, bot, roodbaars en de mediterrane demersale bestanden.
2. Voor de in lid 1 genoemde visbestanden worden op basis van het beste beschikbare wetenschappelijke advies minimale instandhoudingsreferentiegrootten vastgesteld. Vangsten van deze bestanden die de minimale instandhoudingsreferentiegrootte niet halen, mogen slechts worden verkocht om tot vismeel of diervoeder te worden verwerkt.	2. Voor de in lid 1 genoemde visbestanden worden op basis van het beste beschikbare wetenschappelijke advies minimale instandhoudingsreferentiegrootten vastgesteld. Vangsten van deze bestanden die de minimale instandhoudingsreferentiegrootte niet halen, mogen slechts worden verkocht om tot vismeel of diervoeder te worden verwerkt.
3. De handelsnormen voor vangsten van vis die de vastgestelde vangstmogelijkheden overschrijden, worden vastgesteld overeenkomstig artikel 27 van de verordening houdende een gemeenschappelijke marktordening voor visserijproducten en aquacultuurproducten.	3. De handelsnormen voor vangsten van vis die de vastgestelde vangstmogelijkheden overschrijden, worden vastgesteld overeenkomstig artikel 27 van de verordening houdende een gemeenschappelijke marktordening voor visserijproducten en aquacultuurproducten.
4. De lidstaten zorgen ervoor dat EU-vissersvaartuigen die hun vlag voeren, zo zijn uitgerust dat zij alle visserij- en verwerkingsactiviteiten volledig kunnen documenteren met het oog op het toezicht op de naleving van de verplichting om alle vangsten aan te landen.	4. De lidstaten zorgen ervoor dat EU-vissersvaartuigen die hun vlag voeren, zo zijn uitgerust dat zij alle visserij- en verwerkingsactiviteiten volledig kunnen documenteren met het oog op het toezicht op de ~~naleving~~ verwezenlijking van de ~~verplichting om alle vangsten aan te landen~~doelstellingen van de meerjarenplannen.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
5. Lid 1 is van toepassing onverminderd internationale verplichtingen.	5. Lid 1 is van toepassing onverminderd internationale verplichtingen.
6. De Commissie wordt gemachtigd om overeenkomstig artikel 55 gedelegeerde handelingen vast te stellen om de in lid 1 bedoelde maatregelen te specificeren met het oog op de naleving van de internationale verplichtingen van de Unie.	6. De Commissie wordt gemachtigd om overeenkomstig artikel 55 gedelegeerde handelingen vast te stellen om de in lid 1 bedoelde maatregelen te specificeren met het oog op de naleving van de internationale verplichtingen van de Unie.
	7. Er moet worden voorzien in een mechanisme dat uitzonderingen toestaat op de verplichting tot het aanlanden van alle vangsten, wanneer dit om redenen van insulariteit of om vergelijkbare redenen onmogelijk is. Voor al deze gevallen moeten regelingen worden uitgewerkt om de geleidelijke vervanging van het vistuig door andere, meer selectieve vistuigen te bevorderen.
	8. De visserij zal in een andere richting moeten worden gestuurd, waarbij gebruik wordt gemaakt van meer selectieve vangstmethoden en andere technieken waarmee bijvangsten kunnen worden vermeden.

Motivering

In het wijzigingsvoorstel wordt geopperd om het teruggooien van vangsten te beperken door middel van meerjarenplannen. Daarvan is in de behandelde documenten echter helemaal geen sprake. De Commissie stelt voor om te besluiten, het aanlanden van alle commerciële vangsten met ingang van een bepaalde datum verplicht te stellen. De maatregelen voor de tenuitvoerlegging van het Commissiebesluit moeten, afhankelijk van de situatie, door de regionale adviesraden of de lidstaten worden opgesteld. Het is daarom wellicht onjuist om van meerjarenplannen te spreken, aangezien die zich over een veel langere periode uitstrekken.

Het terugwerpen van vis in de zee is om veel redenen een gangbare praktijk. Door de in gebruik zijnde visserijmethoden te verbeteren en m.b.v. technische oplossingen selectiever te gaan vangen kan de hoeveelheid vis waarop niet bedoeld wordt gevist, worden teruggedrongen. De hier voorgestelde toevoeging is in het begin van ons advies als beleidsaanbeveling opgenomen, zodat het logisch is om haar ook in dit verband in het CvdR-wijzigingsvoorstel op te nemen.

Wijzigingsvoorstel 18

Artikel 16

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Vangstmogelijkheden	**Vangstmogelijkheden**
1. De vangstmogelijkheden worden zodanig aan de lidstaten toegewezen dat voor iedere lidstaat de relatieve stabiliteit van de visserijactiviteiten voor elk visbestand of elke visserijtak gewaarborgd is. Bij de toewijzing van nieuwe vangstmogelijkheden wordt rekening gehouden met de belangen van elke lidstaat.	1. De vangstmogelijkheden worden zodanig aan de lidstaten toegewezen dat voor iedere lidstaat de relatieve stabiliteit van de visserijactiviteiten voor elk visbestand of elke visserijtak gewaarborgd is. Bij de toewijzing van nieuwe vangstmogelijkheden wordt rekening gehouden met de belangen van elke lidstaat.
2. Een deel van de totale vangstmogelijkheden mag worden gereserveerd voor bijvangsten.	2. Een deel van de totale vangstmogelijkheden mag worden gereserveerd voor bijvangsten.
3. De vangstmogelijkheden moeten in overeenstemming zijn met de kwantificeerbare streefdoelen, termijnen en marges zoals vastgesteld overeenkomstig artikel 9, lid 2, en artikel 11, onder b), c) en h).	3. De vangstmogelijkheden moeten in overeenstemming zijn met de kwantificeerbare streefdoelen, termijnen en marges zoals vastgesteld overeenkomstig artikel 9, lid 2, en artikel 11, onder b), c) en h).
4. De lidstaten mogen, na mededeling aan de Commissie, de aan hen toegewezen vangstmogelijkheden geheel of gedeeltelijk uitwisselen.	4. De lidstaten mogen, na mededeling aan de Commissie, de aan hen toegewezen vangstmogelijkheden geheel of gedeeltelijk uitwisselen.
	5. Elke lidstaat neemt voor de vaartuigen die zijn vlag voeren, een besluit betreffende de methode voor de toewijzing van de voor die lidstaat bestemde vangstmogelijkheden, overeenkomstig het Gemeenschapsrecht. De lidstaat stelt de Commissie van de toewijzingsmethode in kennis.

Motivering

De toevoeging van deze nieuwe paragraaf sluit aan bij de huidige verordening inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid. Over de toewijzing van vangstmogelijkheden moeten de lidstaten blijven beslissen, daar deze toewijzing het belangrijkste beschikbare instrument is om de structuur en de prestaties van de visserijsector te beïnvloeden. Hierover moet worden beslist op het niveau van de lidstaten, naargelang van de sociaal-economische prioriteiten.

Wijzigingsvoorstel 19

Artikel 17

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Overeenkomstig meerjarenplannen vastgestelde instandhoudingsmaatregelen	**Overeenkomstig meerjarenplannen vastgestelde instandhoudingsmaatregelen**
	1. De meerjarenplannen en instandhoudingsmaatregelen worden vastgesteld na advies van de adviescomités.
1. De lidstaten kunnen worden gemachtigd om, in op grond van de artikelen 9, 10 en 11 vastgestelde meerjarenplannen en overeenkomstig die meerjarenplannen, maatregelen vast te stellen waarin wordt gespecificeerd welke instandhoudingsmaatregelen met betrekking tot in EU-wateren aanwezige bestanden waarvoor zij vangstmogelijkheden hebben gekregen, van toepassing zijn op de onder hun vlag varende vaartuigen.	~~1~~2. De lidstaten kunnen worden gemachtigd om, in op grond van de artikelen 9, 10 en 11 vastgestelde meerjarenplannen en overeenkomstig die meerjarenplannen, maatregelen vast te stellen waarin wordt gespecificeerd welke instandhoudingsmaatregelen met betrekking tot in EU-wateren aanwezige bestanden waarvoor zij vangstmogelijkheden hebben gekregen, van toepassing zijn op de onder hun vlag varende vaartuigen.
2. De lidstaten zien erop toe dat de overeenkomstig lid 1 vastgestelde instandhoudingsmaatregelen:	~~2~~3. De lidstaten zien erop toe dat de overeenkomstig lid ~~1~~2 vastgestelde instandhoudingsmaatregelen:
a) verenigbaar zijn met de in de artikelen 2 en 3 vastgestelde doelstellingen;	a) verenigbaar zijn met de in de artikelen 2 en 3 vastgestelde doelstellingen;
b) verenigbaar zijn met het toepassingsgebied en de doelstellingen van het meerjarenplan;	b) verenigbaar zijn met het toepassingsgebied en de doelstellingen van het meerjarenplan;
c) effectief zijn met het oog op de in het meerjarenplan vastgestelde doelstellingen en kwantificeerbare streefdoelen; en	c) effectief zijn met het oog op de in het meerjarenplan vastgestelde doelstellingen en kwantificeerbare streefdoelen; en
d) niet minder stringent zijn dan de in de EU-wetgeving vastgestelde instandhoudingsmaatregelen.	d) niet minder stringent zijn dan de in de EU-wetgeving vastgestelde instandhoudingsmaatregelen.

Motivering

De Europese Unie heeft de regionale adviesraden in 2004 opgericht om na te gaan welke mogelijkheden een regionale aanpak binnen het gemeenschappelijk visserijbeleid kan bieden. Deze adviesraden dienen dan ook beter bij de besluitvorming te worden betrokken, met name door hun advies over de meerjarenplannen in te winnen. Op die manier vinden de betrokken plannen makkelijker ingang binnen de sector en worden ze vlotter uitgevoerd.

Wijzigingsvoorstel 20

Artikel 21

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Technische maatregelen	**Technische maatregelen**
De lidstaten kunnen worden gemachtigd om, in een op grond van artikel 14 vastgesteld raamwerk van technische maatregelen en overeenkomstig dat raamwerk, maatregelen vast te stellen waarin wordt gespecificeerd welke technische maatregelen met betrekking tot in hun wateren aanwezige bestanden waarvoor zij vangstmogelijkheden hebben gekregen, van toepassing zijn op de onder hun vlag varende vaartuigen. De lidstaten zien erop toe dat deze technische maatregelen:	Na raadpleging van de adviescomités kunnen ~~De~~ de lidstaten ~~kunnen~~ worden gemachtigd om, in een op grond van artikel 14 vastgesteld raamwerk van technische maatregelen en overeenkomstig dat raamwerk, maatregelen vast te stellen waarin wordt gespecificeerd welke technische maatregelen met betrekking tot in hun wateren aanwezige bestanden waarvoor zij vangstmogelijkheden hebben gekregen, van toepassing zijn op de onder hun vlag varende vaartuigen. De lidstaten zien erop toe dat deze technische maatregelen:
a) verenigbaar zijn met de in de artikelen 2 en 3 vastgestelde doelstellingen;	a) verenigbaar zijn met de in de artikelen 2 en 3 vastgestelde doelstellingen;
b) verenigbaar zijn met de doelstellingen van overeenkomstig artikel 14 vastgestelde maatregelen;	b) verenigbaar zijn met de doelstellingen van overeenkomstig artikel 14 vastgestelde maatregelen;

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
c) effectief zijn met het oog op de doelstellingen die zijn vastgesteld in overeenkomstig artikel 14 vastgestelde maatregelen; en	c) effectief zijn met het oog op de doelstellingen die zijn vastgesteld in overeenkomstig artikel 14 vastgestelde maatregelen; en
d) niet minder stringent zijn dan de in de EU wetgeving vastgestelde technische maatregelen.	d) niet minder stringent zijn dan de in de EU-wetgeving vastgestelde technische maatregelen.

Motivering

De Europese Unie heeft de regionale adviesraden in 2004 opgericht om na te gaan welke mogelijkheden een regionale aanpak binnen het gemeenschappelijk visserijbeleid kan bieden. Deze adviesraden dienen dan ook beter bij de besluitvorming te worden betrokken, met name door hen te raadplegen over de meerjarenplannen. Op die manier vinden de betrokken plannen makkelijker ingang binnen de sector en worden ze vlotter uitgevoerd.

Wijzigingsvoorstel 21

Artikel 27, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
1. Elke lidstaat stelt uiterlijk op 31 december 2013 een systeem van overdraagbare visserijconcessies vast voor:	1. Elke lidstaat ~~stelt~~ kan ~~uiterlijk op 31 december 2013~~ op vrijwillige basis een systeem van overdraagbare visserijconcessies vaststellen voor:
(a) alle vissersvaartuigen met een lengte over alles van ten minste 12 meter; en	(a) alle vissersvaartuigen met een lengte over alles van ten minste 12 meter; en
(b) alle vissersvaartuigen met een lengte over alles van minder dan 12 meter die zijn uitgerust met sleeptuig.	(b) alle vissersvaartuigen met een lengte over alles van minder dan 12 meter voor visserij op gereguleerde bestanden ~~die zijn uitgerust met sleeptuig~~.

Motivering

De invoering van overdraagbare visserijconcessies moet worden bevorderd, maar daarover moeten de lidstaten evenwel t.z.t. kunnen beslissen. Dergelijke concessies gelden enkel voor gereglementeerde bestanden en elders werd al erkend dat de grootte van vaartuigen niet van invloed is op de bevissingsgraad van de betrokken bestanden.

Wijzigingsvoorstel 22

Artikel 27, lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
De lidstaten mogen het systeem van overdraagbare visserijconcessies uitbreiden tot vissersvaartuigen met een lengte over alles van minder dan 12 meter die met ander tuig dan sleeptuig zijn uitgerust, en delen dit aan de Commissie mee.	De lidstaten mogen het systeem van overdraagbare visserijconcessies uitbreiden tot vissersvaartuigen met een lengte over alles van minder dan 12 meter die ~~met~~van ander tuig dan sleeptuig ~~zijn uitgerust~~gebruikmaken, en delen dit aan de Commissie mee.

Motivering

Wijzigingsvoorstel 23

Artikel 28, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Toewijzing van overdraagbare visserijconcessies 1. Overdraagbare visserijconcessies behelzen het recht om gebruik te maken van overeenkomstig artikel 29, lid 1, toegewezen individuele vangstmogelijkheden.	**Toewijzing van overdraagbare visserijconcessies** 1. Als een lidstaat besluit een systeem van overdraagbare visserijconcessies te hanteren zoals bedoeld in artikel 27, behelzen o~~O~~verdraagbare visserijconcessies ~~behelzen~~ het recht om gebruik te maken van overeenkomstig artikel 29, lid 1, toegewezen individuele vangstmogelijkheden.

Motivering

De invoering van een systeem van overdraagbare visserijconcessies moet de lidstaten vrijstaan; als hierover overeenstemming bestaat, moet de tekst worden aangepast om aan te geven dat het kader voor het beheer van overdraagbare visserijconcessies alleen van toepassing is als voor deze optie wordt gekozen.

Wijzigingsvoorstel 24

Artikel 28, lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Elke lidstaat wijst op basis van transparante criteria overdraagbare visserijconcessies toe voor elk bestand of elke groep bestanden waarvoor overeenkomstig artikel 16 vangstmogelijkheden zijn toegewezen, behalve wanneer het vangstmogelijkheden betreft die zijn verkregen in het kader van duurzamevisserijovereenkomsten.	~~Elke~~ Wanneer een lidstaat besluit met een systeem van overdraagbare visserijconcessies ex artikel 27, lid 1, te gaan werken, dan wijst die lidstaat ~~wijst~~ op basis van transparante criteria overdraagbare visserijconcessies toe voor elk bestand of elke groep bestanden waarvoor overeenkomstig artikel 16 vangstmogelijkheden zijn toegewezen, behalve wanneer het vangstmogelijkheden betreft die zijn verkregen in het kader van duurzamevisserijovereenkomsten.

Wijzigingsvoorstel 25

Artikel 28, lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Toewijzing van overdraagbare visserijconcessies	**Toewijzing van overdraagbare visserijconcessies**
5. De lidstaten mogen de geldigheidsduur van overdraagbare visserijconcessies beperken tot ten minste 15 jaar met het oog op de hertoewijzing van deze concessies. Lidstaten die de geldigheidsduur van overdraagbare visserijconcessies niet hebben beperkt, mogen deze concessies na een voorafgaande kennisgevingstermijn van ten minste 15 jaar intrekken.	5. De lidstaten mogen de geldigheidsduur van overdraagbare visserijconcessies beperken~~ tot ten minste 1 een periode van niet minder dan 5 jaar met het oog op de hertoewijzing van deze concessies. Lidstaten die de geldigheidsduur van overdraagbare visserijconcessies niet hebben beperkt, mogen deze concessies na een voorafgaande kennisgevingstermijn van ten minste 1 minimaal 5 jaar intrekken~~.

Motivering

Iedere afzonderlijke lidstaat is bevoegd voor de modaliteiten betreffende de overdracht van visserijconcessies. Letland en sommige andere lidstaten kennen reeds een efficiënte regeling voor deze concessies. Invoering van een nieuw systeem brengt alleen maar administratieve rompslomp met zich mee en vergt bijkomende financiering, terwijl ook niet vaststaat of het doeltreffender zal zijn.

Wijzigingsvoorstel 26

Artikel 28, lid 6

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
6. Lidstaten mogen visserijconcessies na een kortere voorafgaande kennisgevingstermijn intrekken, indien wordt geconstateerd dat de houder van de concessies een ernstige inbreuk heeft gepleegd. Bij dergelijke intrekkingen, die waar nodig onmiddellijk van kracht worden, moeten het gemeenschappelijk visserijbeleid en het evenredigheidsbeginsel onverkort worden toegepast.	6. Lidstaten mogen visserijconcessies na een kortere voorafgaande kennisgevingstermijn intrekken, indien wordt geconstateerd dat de houder van de concessies een ernstige inbreuk op de daarvoor geldende bepalingen heeft gepleegd. Bij dergelijke intrekkingen, die waar nodig onmiddellijk van kracht worden, moeten het gemeenschappelijk visserijbeleid en het evenredigheidsbeginsel onverkort worden toegepast.

Wijzigingsvoorstel 27

Artikel 28, lid 7

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
7. Onverminderd de leden 5 en 6 mogen de lidstaten overdraagbare visserijconcessies die gedurende drie opeenvolgende jaren niet door het vissersvaartuig zijn gebruikt, intrekken.	7. Onverminderd de leden 5 en 6 mogen de lidstaten overdraagbare visserijconcessies die gedurende ~~drie~~twee opeenvolgende jaren niet door het vissersvaartuig zijn gebruikt, intrekken, behoudens afwijkende bepalingen van de lidstaat (duur van de werkzaamheden, risico's als vervuiling enz.).

Motivering

De voorgestelde termijn van drie jaar is te lang en nu al onderwerp van speculatie. Wat de duur betreft, is er enige flexibiliteit nodig om het voortbestaan van ondernemingen met bijzondere problemen niet in gevaar te brengen.

Wijzigingsvoorstel 28

Artikel 28, lid 8

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
	Nieuw lid toevoegen: 8. Bij de invoering van het systeem van overdraagbare visserijconcessies dienen de lidstaten hun regelgeving aan te passen om de belangen van de kustvisserij veilig te stellen en tegelijkertijd te beschermen tegen de negatieve aspecten van het systeem, zodat de nodige mechanismen worden ingebouwd om ervoor te zorgen dat rechten en vangstcapaciteit met elkaar stroken; de rechten moeten in handen van de vissers blijven, maar de mogelijkheid om rechten te cumuleren moet worden beperkt.

Wijzigingsvoorstel 29

Artikel 29

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Toewijzing van individuele vangstmogelijkheden	**Toewijzing van individuele vangstmogelijkheden**
1. De lidstaten wijzen individuele vangstmogelijkheden toe aan houders van in artikel 28 bedoelde overdraagbare visserijconcessies op basis van vangstmogelijkheden die aan de lidstaten zijn toegewezen of zijn vastgesteld in beheersplannen die de lidstaten overeenkomstig artikel 19 van Verordening (EG) nr. 1967/2006 hebben aangenomen.	~~1. De lidstaten wijzen individuele vangstmogelijkheden toe aan houders van in artikel 28 bedoelde overdraagbare visserijconcessies op basis van vangstmogelijkheden die aan de lidstaten zijn toegewezen of zijn vastgesteld in beheersplannen die de lidstaten overeenkomstig artikel 19 van Verordening (EG) nr. 1967/2006 hebben aangenomen.~~
2. Met betrekking tot soorten waarvoor de Raad geen vangstmogelijkheden heeft vastgesteld, bepalen de lidstaten welke vangstmogelijkheden op basis van het beste beschikbare wetenschappelijke advies kunnen worden toegewezen aan vissersvaartuigen die hun vlag voeren.	~~2. Met betrekking tot soorten waarvoor de Raad geen vangstmogelijkheden heeft vastgesteld, bepalen de lidstaten welke vangstmogelijkheden op basis van het beste beschikbare wetenschappelijke advies kunnen worden toegewezen aan vissersvaartuigen die hun vlag voeren.~~
3. De vissersvaartuigen verrichten slechts visserijactiviteiten wanneer zij in het bezit zijn van voldoende individuele vangstmogelijkheden om hun potentiële vangst volledig te dekken.	~~3. De vissersvaartuigen verrichten slechts visserijactiviteiten wanneer zij in het bezit zijn van voldoende individuele vangstmogelijkheden om hun potentiële vangst volledig te dekken.~~

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
4. De lidstaten mogen een reserve van maximaal 5 % van de vangstmogelijkheden aanleggen. Zij stellen doelstellingen en transparante criteria vast voor de toewijzing van deze gereserveerde vangstmogelijkheden. Deze vangstmogelijkheden mogen slechts worden toegewezen aan in artikel 28, lid 4, bedoelde in aanmerking komende houders van overdraagbare visserijconcessies.	~~4. De lidstaten mogen een reserve van maximaal 5 % van de vangstmogelijkheden aanleggen. Zij stellen doelstellingen en transparante criteria vast voor de toewijzing van deze gereserveerde vangstmogelijkheden. Deze vangstmogelijkheden mogen slechts worden toegewezen aan in artikel 28, lid 4, bedoelde in aanmerking komende houders van overdraagbare visserijconcessies.~~
5. Bij de toewijzing van overdraagbare visserijconcessies overeenkomstig artikel 28 en bij de toewijzing van vangstmogelijkheden overeenkomstig lid 1 van het onderhavige artikel mogen de lidstaten in het kader van de aan hen toegewezen vangstmogelijkheden voorzien in stimulansen voor vissersvaartuigen die zijn uitgerust met selectief vistuig dat ongewenste bijvangsten elimineert.	~~5~~1. Bij de toewijzing van overdraagbare visserijconcessies overeenkomstig artikel 28 en bij de toewijzing van vangstmogelijkheden overeenkomstig lid 1 van het onderhavige artikel mogen de lidstaten in het kader van de aan hen toegewezen vangstmogelijkheden voorzien in stimulansen voor vissersvaartuigen die zijn uitgerust met selectief vistuig dat ongewenste bijvangsten elimineert.
6. De lidstaten mogen vergoedingen voor het gebruik van individuele vangstmogelijkheden vaststellen om bij te dragen in de kosten voor visserijbeheer.	~~6~~2. De lidstaten mogen vergoedingen voor het gebruik van individuele vangstmogelijkheden vaststellen om bij te dragen in de kosten voor visserijbeheer.

Motivering

Toewijzing van vangstmogelijkheden dient een zaak van de lidstaten te blijven.

Wijzigingsvoorstel 30

Artikel 31, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Overdracht van overdraagbare visserijconcessies	**Overdracht van overdraagbare visserijconcessies**
1. Overdraagbare visserijconcessies mogen in een lidstaat geheel of gedeeltelijk worden overgedragen tussen in aanmerking komende houders van dergelijke concessies.	1. ~~Overdraagbare visserijconcessies~~ Heeft een lidstaat een systeem van overdraagbare visserijconcessies als bedoeld in artikel 27 ingevoerd, dan mogen die in een lidstaat geheel of gedeeltelijk worden overgedragen tussen in aanmerking komende houders van dergelijke concessies.
2. Een lidstaat mag de overdracht van overdraagbare visserijconcessies van en naar een andere lidstaat toestaan.	~~2. Een lidstaat mag de overdracht van overdraagbare visserijconcessies van en naar een andere lidstaat toestaan.~~
3. De lidstaten mogen de overdracht van overdraagbare visserijconcessies reglementeren door voorwaarden vast te stellen voor de overdracht op basis van transparante en objectieve criteria.	~~3~~2. De lidstaten mogen de overdracht van overdraagbare visserijconcessies reglementeren door voorwaarden vast te stellen voor de overdracht op basis van transparante en objectieve criteria.

Motivering

Dat systeem dient facultatief voor de lidstaten te zijn. De beheersregels zijn alleen van toepassing wanneer inderdaad voor het systeem is gekozen.

De overdraagbare visserijconcessies kunnen binnen een lidstaat worden overgedragen, maar alleen omwille van het behoud van de in artikel 16, lid 1, genoemd relatieve stabiliteit. Wil men niet terugkomen op het algemene en onbetwiste beginsel van relatieve stabiliteit, dan lijkt het ondenkbaar dat de overdracht van concessies wordt toegestaan.

Wijzigingsvoorstel 31

Artikel 32, lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Leasing van individuele vangstmogelijkheden	**Leasing van individuele vangstmogelijkheden**
1. Binnen een lidstaat mogen individuele vangstmogelijkheden geheel of gedeeltelijk worden geleast.	1. Binnen een lidstaat mogen individuele vangstmogelijkheden geheel of gedeeltelijk worden geleast.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
2. Een lidstaat mag de leasing van overdraagbare visserijconcessies van en naar een andere lidstaat toestaan.	~~2. Een lidstaat mag de leasing van overdraagbare visserijconcessies van en naar een andere lidstaat toestaan.~~

Motivering

De overdraagbare visserijconcessies kunnen binnen een lidstaat worden overgedragen, maar alleen omwille van het behoud van de in artikel 16, lid 1, genoemde relatieve stabiliteit. Wil men niet terugkomen op het algemene en onbetwiste beginsel van relatieve stabiliteit, dan lijkt het ondenkbaar dat de overdracht van concessies wordt toegestaan.

Wijzigingsvoorstel 32

Artikel 35

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
1. Voor de vloot van elke lidstaat geldt een in bijlage II vastgesteld vangstcapaciteitsmaximum.	1. Voor de vloot van elke lidstaat geldt een in bijlage II vastgesteld vangstcapaciteitsmaximum. Bij het vaststellen van de vangstcapaciteitsmaxima voor ultraperifere regio's moeten echter de huidige referentiewaarden worden aangehouden, om rekening te kunnen houden met de specifieke kenmerken van de vissersvloten van deze regio's.
2. De lidstaten mogen de Commissie vragen om vissersvaartuigen die onder een overeenkomstig artikel 27 vastgesteld systeem van overdraagbare visserijconcessies vallen, uit te sluiten van de in lid 1 bedoelde vangstcapaciteitsmaxima. In dat geval worden de betrokken vangstcapaciteitsmaxima herberekend teneinde rekening te houden met de vissersvaartuigen die niet onder een systeem van overdraagbare visserijconcessies vallen.	2. De lidstaten mogen de Commissie vragen om vissersvaartuigen die onder een overeenkomstig artikel 27 vastgesteld systeem van overdraagbare visserijconcessies vallen, uit te sluiten van de in lid 1 bedoelde vangstcapaciteitsmaxima. In dat geval worden de betrokken vangstcapaciteitsmaxima herberekend teneinde rekening te houden met de vissersvaartuigen die niet onder een systeem van overdraagbare visserijconcessies vallen.
3. De Commissie wordt gemachtigd om overeenkomstig artikel 55 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de herberekening van de in de leden 1 en 2 bedoelde vangstcapaciteitsmaxima.	3. De Commissie wordt gemachtigd om overeenkomstig artikel 55 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de herberekening van de in de leden 1 en 2 bedoelde vangstcapaciteitsmaxima.

Motivering

De vissersvloot van de ultraperifere regio's bestaat hoofdzakelijk uit kleine schepen, die zich hoofdzakelijk met kustvisserij bezighouden. Het gaat hier om kleinschalige visserij, die weinig opbrengt. De voorgestelde nieuwe referentiewaarden, die uitgaan van de situatie van de vloot op 31 december 2010, brengen de overlevingskansen van de visserij in de ultraperifere regio's in groot gevaar.

Wijzigingsvoorstel 33

Artikel 53

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Taken van de adviesraden	**Taken van de adviesraden**
1. De adviesraden kunnen:	1. De adviesraden ~~kunnen~~:
	a) brengen advies uit over de overeenkomstig de artikelen 9 en 14 vastgestelde meerjarenplannen en technische maatregelen en over voorstellen voor regelgevende maatregelen waarvoor zij bevoegd zijn;
	b) formuleren voorstellen t.a.v. beheersinstrumenten voor hun bevoegdheidsgebieden ter waarborging van een optimaal beheer van de hulpbronnen vanuit het oogpunt van het behoud van de mariene biologische hulpbronnen;

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
a) bij de Commissie of bij de betrokken lidstaten aanbevelingen en suggesties indienen inzake aangelegenheden die te maken hebben met visserijbeheer en aquacultuur;	c) dienen bij de Commissie of bij de betrokken lidstaten aanbevelingen en suggesties in~~dienen~~ inzake aangelegenheden die te maken hebben met visserijbeheer en aquacultuur;
b) de Commissie en de lidstaten op de hoogte brengen van problemen op het gebied van visserijbeheer en aquacultuur die zich in hun bevoegdheidszone voordoen;	~~b)~~d) brengen de Commissie en de lidstaten op de hoogte ~~brengen~~ van problemen op het gebied van visserijbeheer en aquacultuur die zich in hun bevoegdheidszone voordoen;
c) in nauwe samenwerking met wetenschappers bijdragen tot het verzamelen, aanleveren en analyseren van de gegevens die nodig zijn voor de ontwikkeling van instandhoudingsmaatregelen.	~~c)~~e) dragen in nauwe samenwerking met wetenschappers bij~~dragen~~ tot het verzamelen, aanleveren en analyseren van de gegevens die nodig zijn voor de ontwikkeling van instandhoudingsmaatregelen.
2. De Commissie en, in voorkomend geval, de betrokken lidstaat moeten binnen een redelijke termijn reageren op de aanbevelingen, suggesties of gegevens die zij op grond van lid 1 ontvangen.	2. De Commissie en, in voorkomend geval, de betrokken lidstaat moeten binnen een redelijke termijn reageren op de aanbevelingen, suggesties of gegevens die zij op grond van lid 1 ontvangen.

Motivering

De invoering van een gedecentraliseerd beheer moet worden aangemoedigd. Dit beheer zou moeten worden ingesteld bij de uitwerking van de regels voor het gemeenschappelijk visserijbeleid via een versterking van het regionale niveau bij de uitwerking van de voorschriften en vooral ook bij de uitvoering. De regionale adviesraden zouden een cruciale rol moeten spelen in dit gecentraliseerde beheer, hetgeen betekent dat ze meer bevoegdheden moeten krijgen om voorstellen te doen en dat er meer rekening moet wordt gehouden met hun adviezen. Dit veronderstelt ook een grotere betrokkenheid van de lidstaten en de verschillende partijen die aan hun werkzaamheden deelnemen. De regionale adviesraden, die zo meer legitimiteit verkrijgen, zullen een passend kader vormen om discussies te voeren volgens een benadering per visserijtak, en zouden afhankelijk van de regionale problemen voor een wetenschappelijke begeleiding kunnen zorgen. De regionale adviesraden dienen in aanmerking te komen voor financiële steun uit hoofde van de EFMZV-verordening en ook de lidstaten en de betrokken wetenschappelijke instellingen zouden deel moeten uitmaken van deze adviesraden. In het kader van deze nieuwe regeling zouden adviezen van de met de lidstaten en alle betrokken partijen „uitgebreide" regionale adviesraden met consensus moeten worden aangenomen. In de nieuwe voorstellen die de Commissie vervolgens bij de wetgever indient, zou rekening moeten worden gehouden met de uitgebrachte adviezen. De regionale adviesraden zouden eventueel ook regelgevingsvoorstellen bij de Commissie moeten kunnen indienen.

Wijzigingsvoorstel 34

Artikel 54

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Samenstelling, werking en financiering van de adviesraden	**Samenstelling, werking en financiering van de adviesraden**
1. Iedere adviesraad bestaat uit organisaties die de marktdeelnemers van de visserijsector vertegenwoordigen en uit andere belangengroepen die te maken hebben met het gemeenschappelijk visserijbeleid.	1. Iedere adviesraad bestaat uit vertegenwoordigers van de betrokken lidstaten, organisaties die de marktdeelnemers van de visserijsector vertegenwoordigen, erkende wetenschappelijke organen en ~~uit~~ andere belangengroepen die te maken hebben met het gemeenschappelijk visserijbeleid.
2. Iedere adviesraad bestaat uit een algemene vergadering en een uitvoerend comité en stelt de maatregelen vast die noodzakelijk zijn om zich naar behoren te organiseren en om te garanderen dat het werk transparant verloopt en dat alle naar voren gebrachte standpunten worden gerespecteerd.	2. Iedere adviesraad bestaat uit een algemene vergadering en een uitvoerend comité en stelt de maatregelen vast die noodzakelijk zijn om zich naar behoren te organiseren en om te garanderen dat het werk transparant verloopt en dat alle naar voren gebrachte standpunten worden gerespecteerd.
3. De adviesraden kunnen uit hoofde van hun functie als organen die een doelstelling van algemeen Europees belang nastreven, financiële EU-steun aanvragen.	3. De adviesraden kunnen uit hoofde van hun functie als organen die een doelstelling van algemeen Europees belang nastreven, financiële EU-steun aanvragen.
4. De Commissie wordt gemachtigd om overeenkomstig artikel 55 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de samenstelling en de werking van de adviesraden.	4. De Commissie wordt gemachtigd om overeenkomstig artikel 55 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de samenstelling en de werking van de adviesraden.

Motivering

Omwille van de doeltreffendheid en legitimiteit zouden de regionale adviesraden moeten worden uitgebreid met vertegenwoordigers van de lidstaten en de betrokken wetenschappelijke instellingen. Dit maakt het mogelijk om betere en zinvollere discussies te voeren over regionale visserijproblemen.

COM(2011) 416 final

Wijzigingsvoorstel 35

Artikel 8

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
b) ongewenste vangsten van commerciële bestanden optimaal gebruiken door:	b) ongewenste vangsten van commerciële bestanden optimaal gebruiken door:
— aangelande producten die niet de in artikel 39, lid 2, onder a), bedoelde minimummaat voor de afzet hebben, te bestemmen voor andere doeleinden dan menselijke consumptie**;**	— aangelande producten die niet de in artikel 39, lid 2, onder a), bedoelde minimummaat voor de afzet hebben, te bestemmen voor andere doeleinden dan menselijke consumptie**;**
— aangelande producten die de in artikel 39, lid 2, onder a), bedoelde minimummaat hebben, op de markt te brengen**;**	— aangelande producten die de in artikel 39, lid 2, onder a), bedoelde minimummaat hebben, op de markt te brengen**;**
— aangelande producten gratis uit te reiken voor liefdadigheidsdoeleinden**;**	— aangelande producten gratis ~~uit~~ ter beschikking te ~~reiken~~stellen voor liefdadigheidsdoeleinden**;**

Motivering

Er bestaat een wezenlijk verschil tussen gratis uitreiken (waarbij de kosten worden gedragen door de producentenorganisatie) en gratis ter beschikking stellen (waarbij de kosten door de producentenorganisatie of de ontvanger kunnen worden gedragen).

Brussel, 4 mei 2012

De voorzitster
van het Comité van de Regio's
Mercedes BRESSO

Advies van het Comité van de Regio's — Actief ouder worden: innovatie — slimme gezondheid — hogere levenskwaliteit

(2012/C 225/05)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

— roept de Europese Commissie op, in aansluiting op het Europees Jaar 2012 een Europees Burgemeestersconvenant inzake democratische veranderingen in het leven te roepen om lokale en regionale overheden die oplossingen op het gebied van innovatie, slimme gezondheid en beter leven ter ondersteuning van actief en gezond ouder worden willen promoten, bijeen te brengen; dit convenant zou administratieve en financiële ondersteuning moeten krijgen;

— deelt het beeld van het Samenwerkingsverband voor het Europees Jaar 2012 van een maatschappij voor alle leeftijden waarin iedereen in staat wordt gesteld actief aan de samenleving deel te nemen en dezelfde rechten en kansen te genieten in alle fasen van hun leven, ongeacht leeftijd, geslacht, ras of etnische afkomst, godsdienst of overtuiging, sociale of economische status, seksuele geaardheid, lichamelijke of geestelijke gesteldheid, of de behoefte aan zorg;

— beklemtoont dat het van belang is dat ouderen en hun verzorgers actief geraadpleegd en betrokken worden bij het in kaart brengen van hun behoeften, het uitwerken van oplossingen en het evalueren van prestaties. Met een dergelijke op participatie gerichte aanpak wordt de sociale inclusie bevorderd en ervoor gezorgd dat de diensten zo nauw mogelijk aansluiten bij de feitelijke behoeften van de afnemers;

— beveelt de Europese Commissie aan om de lokale en regionale overheden een actievere rol toe te kennen bij de beoordeling van de sociale effecten van de verschillende initiatieven ten behoeve van actief en gezond ouder worden; dit om te waarborgen dat de gevolgen voor oudere mannen en vrouwen in de dagelijkse praktijk adequaat worden beoordeeld.

Algemeen rapporteur	De heer Arnoldas ABRAMAVICIUS (LT/EVP), burgemeester en gemeenteraadslid van Zarasai
Referentiedocument	/

I. **INLEIDING**

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

1. Verwelkomt het initiatief van het Deense Voorzitterschap om subnationale overheden te betrekken bij de dialoog op EU-niveau over de vraag hoe de demografische uitdaging het hoofd geboden kan worden en hoe de kansen die een vergrijzende bevolking biedt, optimaal benut kunnen worden. Zoals in het advies van het CvdR over het *opvangen van de gevolgen van de vergrijzing in de EU* ([1]) en in het verslag van het Europees Parlement over het Europees Jaar 2012 ([2]) reeds gesteld is, beschikken lokale en regionale overheden in veel lidstaten over essentiële bevoegdheden op de drie gebieden waarop het Europees Jaar van actief ouder worden en van de solidariteit tussen de generaties betrekking heeft: werkgelegenheid, deelname aan de samenleving en zelfstandig leven.

2. Het CvdR benadrukt dat het aanpakken van de uitdagingen op het gebied van de vergrijzing een van de doelstellingen van de Europa 2020-strategie is. Aangezien de lokale en regionale overheden de behoeften van burgers van nabij zien en verantwoordelijk zijn voor het verlenen van het merendeel van de diensten die ouderen nodig hebben om hun oude dag waardig door te kunnen brengen, dienen zij rechtstreeks betrokken te worden bij al het overleg op EU-niveau over ouder worden: dit is van cruciaal belang om de doelstellingen van Europa 2020 te bereiken en zou ook bijdragen tot de sociale, economische en territoriale cohesie.

3. Het CvdR verwelkomt het Europees innovatiepartnerschap voor actief en gezond ouder worden, dat beoogt een breed scala aan stakeholders op alle niveaus te mobiliseren om de gezonde levensduur van de EU-burgers met twee jaar te verlengen, en herinnert eraan dat de lokale en regionale overheden beschikken over essentiële bevoegdheden op de drie gebieden die de pijlers van het innovatiepartnerschap vormen: preventie, screening en vroegtijdige diagnose; zorg en behandeling; en actief ouder worden en zelfstandig leven.

4. Het CvdR deelt het beeld van het Samenwerkingsverband voor het Europees Jaar 2012 van een maatschappij voor alle leeftijden waarin iedereen in staat wordt gesteld actief aan de samenleving deel te nemen en dezelfde rechten en kansen te genieten in alle fasen van hun leven, ongeacht leeftijd, geslacht, ras of etnische afkomst, godsdienst of overtuiging, sociale of economische status, seksuele geaardheid, lichamelijke of geestelijke gesteldheid, of de behoefte aan zorg.

5. Het CvdR pleit voor een positieve benadering van ouder worden en deelt de visie dat innovatie de dienstverlening aan onze vergrijzende bevolking kan verbeteren. Er moet wel worden beklemtoond dat innovatie niet slechts omwille van de verandering nagestreefd dient te worden; innovatie is eerder een waardevol aandrijfmechanisme om de kwaliteit en kostenefficiëntie van de maatregelen om aan de toenemende en zich ontwikkelende behoeften te beantwoorden in tijden van financiële beperkingen te verbeteren.

6. Het CvdR is van mening dat het door de economisch en financiële crisis dringender dan ooit is om de manier waarop onze samenleving functioneert, fundamenteel te herzien en ons tot het uiterste in te spannen om iedereen – jong en oud – in staat te stellen een actieve rol op de arbeidsmarkt en in hun gemeenschap te spelen en zo lang mogelijk onafhankelijk te leven. De vergrijzing kan het best worden benaderd door een impuls te geven aan leeftijdvriendelijke gemeenschappen, waarin openbare ruimte, vervoer, huisvesting en plaatselijke diensten worden opgezet vanuit de behoeften van alle generaties en waarin solidariteit en samenwerking tussen generaties gestimuleerd wordt. Dergelijke gemeenschappen zijn doorgaans ook milieuvriendelijker en leiden tot een grotere sociale cohesie en een grotere sociale participatie van andere kwetsbare groepen.

7. Het CvdR beklemtoont dat het van belang is dat ouderen en hun verzorgers actief worden geraadpleegd en betrokken bij het in kaart brengen van hun behoeften, het uitwerken van oplossingen en het evalueren van prestaties. Met een dergelijke op participatie gerichte aanpak wordt de sociale inclusie bevorderd en ervoor gezorgd dat de diensten zo nauw mogelijk aansluiten bij de feitelijke behoeften van de afnemers.

8. Het CvdR wijst erop dat het „zilveren economie"-concept in verschillende delen van Europa zijn intrede heeft gedaan; dit concept houdt in dat er een breed scala aan producten en diensten wordt ontwikkeld voor het toenemende aantal ouderen met behoefte aan gezondheidszorg en verzorging, mobiliteitsbeperkingen en beperkingen bij hun dagelijkse activiteiten. De zilveren economie heeft zich inmiddels uitgebreid tot andere marktsegmenten, zoals wellness, fitness, vrije tijd, reizen, cultuur, communicatie, entertainment en toegang tot nieuwe technologieën. Tal van kleine en middelgrote ondernemingen en bedrijvenclusters in diverse lidstaten specialiseren zich ook in innovatieve technologie voor ouderen, zoals op het gebied van domotica, dat geweldige groeimogelijkheden biedt. Ook moeten er weliswaar gespecialiseerde producten en diensten komen voor mensen met specifieke behoeften, maar het is wel zo dat de meeste ouderen het liefst gebruik willen kunnen maken van gewone goederen en diensten. Daarom zou er een bredere aanpak bevorderd moeten worden op basis van het concept „Design for All", waarbij de behoeften en verwachtingen van ouderen en mensen met beperkingen gemainstreamd worden, en daarnaast gespecialiseerde nicheproducten voor zeer specifieke behoeften worden ontwikkeld.

9. Het CvdR wijst op de tendens dat steeds meer lokale en regionale overheden kijken naar sociale innovatie en oplossingen op basis van ICT om de kwaliteit en kostenefficiëntie van hun gezondheidsdiensten en langdurige zorgverlening in zowel steden als landelijke gebieden te verbeteren, daar waar dergelijke

([1]) CdR 212/2009.
([2]) Kassler, P7_TA(2011) 0332.

oplossingen ertoe kunnen bijdragen ouderen essentiële diensten te verlenen tegen kosten die voor de overheid en de burger beter te dragen zijn. Dergelijke initiatieven vergen echter een zekere hoeveelheid investeringen en acties die door andere bestuurslagen uitgevoerd moeten worden om de overstap te maken van proefprojecten naar grootschalige modellen die op nationaal niveau of elders in de EU ingevoerd kunnen worden. Op dit gebied hebben de lokale en regionale overheden alle steun die zij van hun nationale regering en van de EU kunnen krijgen, hard nodig.

10. Het CvdR benadrukt dat er weliswaar veel voorbeelden zijn van innovatieve maatregelen op lokaal niveau ter ondersteuning van actief en gezond ouder worden en dat sociale incubatoren vaak lokale initiatieven zijn, dicht bij de behoeften waarin zij willen voorzien, maar dat een aanpak op projectbasis niet altijd de aangewezen manier is om een kritieke massa en betaalbaarheid op lange termijn tot stand te brengen. Er bestaat behoefte aan een overkoepelende strategische visie om een inclusieve en ondersteunende omgeving te creëren. Een duidelijk voorbeeld hiervan is het sociale-innovatieproject van de Deense gemeente Fredericia, waarbij wordt getracht de zelfredzaamheid van ouderen die hulp inroepen voor hun dagelijkse activiteiten, door middel van preventie, rehabilitatie, technologie en sociale netwerken te behouden of te herstellen. Hun benadering is gebaseerd op een paradigmaverschuiving: oudere mensen worden niet meer als „hulpeloze" patienten maar als „burgers met hulpbronnen" beschouwd. Dit initiatief werd als proefproject gesteund door het Deense Ministerie van Financiën en dient voortaan als model voor andere Deense gemeenten.

11. Het CvdR benadrukt dat de vergrijzingsproblematiek een sterke genderdimensie heeft en dat daarom extra aandacht moet uitgaan naar de gevolgen van de huidige hervormingen op het gebied van sociale bescherming en van de bezuinigingen op de sociale dienstverlening (met name kinderopvang en ouderenzorg) voor de inzetbaarheid van vrouwen en voor de loon- en pensioenverschillen tussen man en vrouw. De zorg voor hulpbehoevende verwanten zal namelijk meer terechtkomen op de schouders van mantelzorgers – voor het merendeel vrouwen – en zij zullen in te toekomst te maken krijgen met een grotere kans op armoede en sociale uitsluiting indien er niets aan deze onevenwichtigheden wordt gedaan. Stress en overbelasting in de zorgsector – waarin hoofdzakelijk vrouwen werkzaam zijn – kunnen in de toekomst ook nieuwe problemen voor oudere vrouwen opleveren.

II. AANBEVELINGEN VAN HET CVDR AAN DE RAAD EN DE EUROPESE COMMISSIE

12. Het CvdR meent dat er een betere coördinatie moet komen tussen de verschillende niveaus die zijn betrokken bij het ontwikkelen van oplossingen voor actief en gezond ouder worden en wijst erop dat een hogere mate van *multilevel governance* op dit gebied noodzakelijk is. Lokale en regionale overheden zouden niet slechts als uitvoerende partijen moeten worden beschouwd, maar moeten bij het gehele besluitvormings- en evaluatieproces worden betrokken.

13. Het CvdR meent dat een echte meerwaarde gecreëerd zou worden indien de EU een kader zou scheppen dat overheden en actoren op alle niveaus in staat stelt van elkaars ervaringen te profiteren, succesvolle initiatieven in kaart te brengen en van mislukkingen te leren zodat wordt voorkomen dat steeds dezelfde fouten worden gemaakt, en hen helpt om hun beperkte hulpbronnen te investeren in innovatieve oplossingen die doeltreffend zijn gebleken.

14. Het CvdR adviseert het Comité van de Regio's toe te laten als lid van de stuurgroep van het Europees innovatiepartnerschap voor actief en gezond ouder worden, om ervoor te zorgen dat de lokale en regionale overheden adequaat vertegenwoordigd worden in het besluitvormingsproces van het partnerschap en om het CvdR in staat te stellen een multiplierreffect te sorteren door een breed scala aan lokale en regionale overheden te mobiliseren om deel te nemen aan de uitvoering van het partnerschap – deze overheden beschikken immers over bevoegdheden op alle zes belangrijkste actiegebieden.

15. Het CvdR steunt het in het kader van het Europees Innovatiepartnerschap voor actief en gezond ouder worden gedane voorstel om een Europees netwerk van leeftijdsvriendelijke omgevingen op te zetten en is verheugd over de inspanningen van het AGE Platform Europe en de Wereldgezondheidsorganisatie om de aanzet te geven tot een dergelijk netwerk. Het CvdR beveelt aan dat er EU-middelen worden uitgetrokken om een dergelijk EU-netwerk in nauwe samenwerking met de WHO te kunnen ontwikkelen.

16. Het CvdR stelt voor dat de Commissie zich toelegt op kennis over hoogbejaarden; onder de verschillende actoren bestaat behoefte aan meer kennis over deze groep, die deels nog nieuw is. Er moet onderzoek worden gedaan om de doeltreffendheid en kosteneffectiviteit te beoordelen van gezondheidsbevorderende en preventieve maatregelen tijdens de gehele levensduur in het algemeen en tijdens de laatste levensfase in het bijzonder. Ook moet nader worden onderzocht hoe ouderen die moeilijk te bereiken zijn, gemotiveerd kunnen worden om hun leefgewoonten en leefstijl te veranderen. In statistieken en onderzoek moeten ook gegevens over hoogbejaarden opgenomen worden. De onderzoeksresultaten dienen verspreid te worden onder degenen die in de praktijk met ouderen werken.

17. Het CvdR roept de Europese Commissie op, in aansluiting op het Europees Jaar 2012 een Europees Burgemeestersconvenant inzake democratische veranderingen in het leven te roepen om lokale en regionale overheden die oplossingen op het gebied van innovatie, slimme gezondheid en beter leven ter ondersteuning van actief en gezond ouder worden willen promoten, bijeen te brengen; dit convenant zou administratieve en financiële ondersteuning moeten krijgen.

18. Het CvdR wijst erop dat de primaire bevoegdheden op het gebied van actief ouder worden weliswaar bij de lidstaten en hun lokale en regionale overheden berusten, maar dat de Europese Unie wetgeving kan uitvaardigen m.b.t. het functioneren van de interne markt teneinde belemmeringen van het vrije verkeer van personen uit te weg te ruimen, het vrije verkeer van diensten te bevorderen en een adequate consumentenbescherming te waarborgen. De ratificatie van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap door de EU schept nieuwe wettelijke verplichtingen: de EU moet ervoor zorgen dat mensen met een handicap en zwakke ouderen in staat zijn hun recht op vrij verkeer uit te oefenen en net als

andere burgers volledig deel te nemen aan het economische en sociale leven van hun gemeenschappen. Dit vergt optreden van de EU om een gecoördineerde reactie op EU-, nationaal en lokaal/regionaal niveau te waarborgen. Bovendien kan de EU de uitwisseling van ervaringen tussen landen vergemakkelijken en een impuls geven aan „zachte" maatregelen, zoals gedragscodes, om een optimale implementatie van de in de EU-verdragen verankerde fundamentele vrijheden te ondersteunen.

19. Het CvdR neemt er kennis van dat Europese Commissie voornemens is een wetgevingsvoorstel inzake toegankelijkheid in te dienen en benadrukt dat er behoefte is aan een EU-rechtskader om alle essentiële goederen en diensten in de hele EU toegankelijk te maken en gelijke spelregels voor alle bedrijven, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen, te creëren. Dit rechtskader dient echter wel proportioneel te zijn en mag niet tot extra bureaucratische lasten voor het mkb leiden. Ook zouden er EU-normen vastgesteld moeten worden om het bedrijfsleven te ondersteunen en een efficiënte interne markt tot stand te brengen van goederen en diensten die op de gehele bevolking zijn afgestemd. Er zou gezorgd moeten worden voor een toezichtsysteem om de naleving van de voorschriften te waarborgen, voor actieplannen voor nationale, regionale en lokale overheden en voor ondersteuning van lokale actoren en het lokale mkb.

20. Het CvdR herinnert eraan dat een adequaat rechtskader voor overheidsopdrachten op EU-, nationaal en lokaal niveau van het grootste belang is om ervoor te zorgen dat openbare investeringen de toegankelijkheid voor alle burgers bevorderen. Daarnaast zou toegankelijkheid een essentiële voorwaarde voor het verkrijgen van EU-financiering moeten worden (steun via de structuurfondsen, voor projecten of voor onderzoek) en moet er ondersteuning komen om minder ontwikkelde regio's te helpen aan de EU-wetgeving en -normen te voldoen. Er zou ook gedacht moeten worden aan financiële stimuleringsmaatregelen ter verbetering van de toegankelijkheid, met name voor overheden om bestaande gebouwen en woningen aan te passen en om investeringen in innovatieve oplossingen te ondersteunen.

21. Het CvdR benadrukt dat de belangrijkste wetgevingsmaatregelen geflankeerd moeten worden door initiatieven om mensen bewust te maken van de huidige situatie. Deze initiatieven zouden gericht moeten worden tot lokale en regionale overheden, fabrikanten, leveranciers en dienstverleners en de mensen in het algemeen. Maatregelen op het gebied van onderwijs en opleiding zijn van belang om de toegankelijkheid te verbeteren en de ondersteunen; het is een belangrijke vereiste dat ingenieurs, architecten, webdesigners, aannemers, stedenbouwkundigen enz. goed opgeleid zijn om toegankelijkheidsaspecten te mainstreamen en *universal design* toe te passen.

22. Het CvdR herinnert eraan dat een leven lang leren en vrijwilligerswerk in belangrijke mate bijdragen aan actief en gezond ouder worden. Volwasseneneducatie en vrijwilligerswerk door ouderen moet op EU-, nationaal en lokaal niveau worden ondersteund om mensen te helpen langer aan het werk te blijven, ook na hun pensioen actief te zijn en langer zelfstandig te blijven leven.

23. Het CvdR adviseert dan ook dat de doelstellingen van het Europees Jaar 2012 van actief ouder worden en van de solidariteit tussen de generaties en die van het Europees innovatiepartnerschap voor gezond en actief ouder worden in alle relevante toekomstige EU-financieringsinstrumenten worden ondergebracht, met inbegrip van de structuurfondsen, en dat de aanvraagprocedures voor de lokale en regionale actoren worden vereenvoudigd. Het CvdR is verheugd over de Europese Dag van de Solidariteit tussen de generaties, die juist in het Europees Jaar 2012 van betekenis is en die generatieoverschrijdende projecten tussen scholieren en ouderen bevordert en daarmee een belangrijke bijdrage aan de dialoog tussen de generaties levert.

24. Het CvdR is verheugd dat er in 2014 een kennis- en innovatiegemeenschap (KIG) opgezet zal worden dat gericht is op innovatie voor gezond leven en actief ouder worden, en adviseert het het Europees Instituut voor innovatie en technologie alles in het werk te stellen om lokale en regionale overheden en lokale/regionale actoren bij de implementatie van deze KIG te betrekken.

25. Het CvdR beveelt de Europese Commissie aan om de lokale en regionale overheden een actievere rol toe te kennen bij de beoordeling van de sociale effecten van de verschillende initiatieven ten behoeve van actief en gezond ouder worden; dit om te waarborgen dat de gevolgen voor oudere mannen en vrouwen in de dagelijkse praktijk adequaat worden beoordeeld.

26. Het CvdR herinnert eraan dat actief en gezond ouder worden een van de hoofddoelstellingen van Europa 2020 is, die wordt ondersteund door diverse vlaggenschipinitiatieven (nieuwe vaardigheden voor nieuwe banen, platform tegen armoede, digitale agenda) en een breed scala aan EU-financieringstrumenten ter beschikking van de lokale en regionale overheden, zoals ook staat in de brochure van het Comité van de Regio's, de Europese Commissie en het AGE Platform „*How to promote active ageing in Europe - EU support to local and regional actors" published in September 2011 as a contribution to the EY2012*" ([3]).

27. Het CvdR stelt dan ook vast dat de voorgestelde initiatieven geen problemen lijken op te leveren wat de naleving van de in de EU-verdragen vastgelegde beginselen van subsidiariteit en evenredigheid betreft.

III. **UITDAGINGEN**

28. Het CvdR herinnert eraan dat wordt aangenomen dat er in de periode tot 2060 in de EU-27 sprake zal zijn van een afname van het aantal jongeren met 9 % ([4]) en van de omvang van de beroepsbevolking (15-64 jaar) met 15 %. Bovendien zal het aantal ouderen naar verwachting met maar liefst 7 % toenemen. Deze demografische veranderingen hebben verschillende oorzaken, zoals de lagere vruchtbaarheidscijfers, de toegenomen leeftijdsverwachting, de totale netto migratie en de vergrijzing van de babyboomgeneratie die na de Tweede Wereldoorlog werd geboren. Het is overduidelijk dat deze demografische tendensen significante economische, sociale en budgettaire gevolgen voor het nationale en het regionale/lokale niveau zullen

([3]) http://bibli.reseauope.net/opac_css/index.php?lvl=author_see&id=264
([4]) Bron: Eurostat-statistieken over bevolkingsstructuur en vergrijzing.

hebben. In de studie van het CvdR over *actief ouder worden: lokale en regionale oplossingen* ([5]) worden de gevolgen treffend weergegeven: het arbeidsaanbod en de werkgelegenheid zullen afnemen, hetgeen een zware wissel zal trekken op de economische groei, terwijl de vraag naar diensten door ouderen zal stijgen. Bovendien zal de overheid naar verwachting steeds meer moeten uitgeven om de vergrijzende bevolking een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening te kunnen bieden en ook nog de gezondheidszorg voor en pensioenen van het toenemende aantal ouderen te financieren. De meeste lokale en regionale overheden hebben echter te maken gekregen met drastische budgettaire beperkingen, waardoor zij nu al de grootste moeite hebben om dynamische en moderne sociale diensten van adequaat niveau te verlenen.

29. Het CvdR beklemtoont dat er tusen landen en regio's enorme verschillen bestaan qua levensverwachting van mannen en vrouwen, gezonde levensduur, mediane leeftijd en afhankelijkheidsratio. Voor bijna alle 281 regio's van de EU-27 wordt een vergrijzing voorspeld. Slechts in zeven regio's zal de mediane leeftijd naar verwachting niet stijgen in de periode tot 2030: Wenen in Oostenrijk, Hamburg en Trier in Duitsland, Sterea Ellada en Peloponnesos in Griekenland en West Midlands en North Eastern Scotland in het VK ([6]). De afhankelijkheidsratio was in 2008 aan het ene uiterste bijna drie keer zo hoog als aan het andere uiterste (26,8 % tegenover 9,1 %). In 2030 zal het verschil bijna vier keer zo groot zijn (37,3 % tegenover 10,4 %) ([7]). Dit betekent dat de regio's zich niet allemaal in dezelfde situatie bevinden wat de vergrijzing betreft. In combinatie met de huidige economische crisis worden sommige lokale en regionale overheden dan ook harder getroffen dan andere.

30. Er zijn enorme verschillen tussen regio's en landen wat de staatsschuld aangaat; een aantal landen heeft de broekriem zo strak moeten aanhalen dat zij mogelijk niet meer kunnen profiteren van EU-steun uit de structuurfondsen of de gemeenschappelijke programma's inzake ouder worden.

31. Het CvdR herinnert aan zijn advies over *Adequate, houdbare en zekere Europese pensioenstelsels* ([8]), waarin het erop wijst dat de lokale en regionale overheden altijd de grootste werkgever uit de publieke sector zullen zijn en overheidspensioenen dus cruciaal blijven voor het veiligstellen van de pensioenregelingen. De pensioenen zullen echter steeds meer worden aangetast door budgettaire maatregelen en hervormingen. Er dient dan ook rekening te worden gehouden met het feit dat de lokale en regionale overheden ervoor moeten kunnen zorgen dat alle oudere vrouwen en mannen over een behoorlijke inkomen beschikken en de nodige hulp en zorg krijgen. Het CvdR pleit er al langer voor om het macro-economische toezicht ook een sociale dimensie te geven, zodat de gevolgen van de bezuinigingen worden afgezwakt.

([5]) www.cor.europa.eu/pages/DocumentTemplate.aspx?view=detail&id=e2251011-b374-4b8b-996d-05ccfb2a33e2
([6]) Eurostat, regional EUROPOP 2008.
([7]) Ibid.
([8]) CdR 319/2010.

32. In zijn advies over *Gezond ouder worden in de informatiemaatschappij* ([9]) merkt het CvdR op dat ICT-oplossingen de productiviteit van de sociale diensten en de gezondheidszorg ten goede kunnen komen, tenminste als de behoeften van ouderen in aanmerking worden genomen. Het wijst er hier nogmaals op dat de lokale en regionale overheden moeten worden betrokken bij nationaal en EU-onderzoek naar ICT-oplossingen voor ouder worden; in veel gevallen zijn het immers deze overheden die als eerste gebruik zullen maken van de bevindingen van dit onderzoek.

33. Het CvdR herhaalt echter dat de lokale en regionale overheden de doelstelling van actief en gezond ouder worden niet in hun eentje kunnen realiseren. Om resultaat te boeken moeten zij de nodige wettelijke, financiële en structurele ondersteuning krijgen, en zijn dus maatregelen nodig op nationaal én EU-niveau. Om bv. in alle regio's ICT-initiatieven ter ondersteuning van innovatie, slimme gezondheid en een beter leven te kunnen ontplooien zijn structurele investeringen op EU- en nationaal niveau vereist, zodat de breedbandtoegang kan worden uitgebreid; daarnaast moet er EU-wetgeving komen om de toegankelijkheidscriteria en de interoperabiliteitsnormen te harmoniseren.

34. Het aantal voorwaarden om in aanmerking te komen voor steun uit de structuurfondsen blijft stijgen, net als de boekhoudkundige, financiële en auditprocedures. Dat heeft tot gevolg dat projecten steeds vaker gericht zijn op meetbare resultaten, terwijl het aantal innovatieve en risicodragende projecten afneemt; de resultaten van deze laatste zijn immers moeilijker in cijfers te vatten en laten langer op zich wachten. In de praktijk wordt sociale innovatie in veel gevallen bemoeilijkt door factoren die vaker wel dan niet verband houden met het regelgevend klimaat en de auditcultuur. Overigens is dit een problematiek die niet beperkt blijft tot de structuurfondsen maar waar tal van andere EU- en nationale financieringsinstrumenten mee te maken krijgen.

35. Er moet verandering komen in de manier waarop de structuurfondsensteun wordt gebruikt: de voorwaarden moeten uitgaan van concrete resultaten, zodat de inspanningen om de meerwaarde en doeltreffendheid van de fondsen te vergroten, niet teniet worden gedaan. In Denemarken en Zweden zijn dergelijke procedures, waarbij feitenmateriaal moet worden aangereikt, al ingevoerd, zodat aan de hand van een reeks indicatoren kan worden nagegaan of en in hoeverre resultaat is geboekt. Die informatie kan dan worden verwerkt en gebruikt om de kwaliteit en kostenefficiëntie van de door de overheid verstrekte en gefinancierde diensten te verbeteren. De regering van het VK heeft onlangs *social-impact bonds* ingevoerd. Deze op resultaten gerichte overeenkomsten zijn bedoeld om nieuwe investeringen aan te trekken, wat zowel de individuele burger als de gemeenschap ten goede zal komen. Op grond van deze overeenkomsten worden particuliere investeringen gebruikt voor de financiering van projecten van dienstenaanbieders die hun sporen al hebben verdiend. Worden de sociale resultaten beter,

([9]) CdR 84/2007.

dan staat de overheid in voor de winst van de investeerders. Is er echter geen verbetering merkbaar, dan verdienen zij hun investering niet terug ([10]).

IV. **KANSEN**

36. Het CvdR wijst erop dat landen waar de toegankelijkheidsnormen voor de bebouwde omgeving, het vervoer en de ICT van een hoog niveau zijn, tevens de landen zijn met de hoogste participatiegraad van zowel oudere vrouwen als oudere mannen, en met de beste prestaties als men kijkt naar de „gezonde levensjaren"-indicatoren. Het zijn ook deze landen die de hoogste participatiegraad van vrouwen en personen met een handicap kennen, en die het best scoren op het gebied van gendergelijkheidsindicatoren (inkomensverschillen tussen mannen en vrouwen, pensioenkloof tussen mannen en vrouwen, enz.) Dit toont aan dat een proactieve bevordering van een leeftijdsvriendelijke lokale omgeving de economie niet belemmert, maar juist ten goede komt aan de samenleving en de economie in het algemeen. Een dergelijke omgeving maakt het leven er voor iedereen gemakkelijker op en bevordert de arbeidsparticipatie van vrouwen, oudere werknemers en personen met een handicap, en een actieve en productieve bijdrage van gepensioneerden aan hun gemeenschap. Bovendien wordt ervoor gezorgd dat informele zorgverleners hun werk en zorgtaken gemakkelijker kunnen combineren.

37. Het CvdR is ingenomen met het feit dat honderden lokale en regionale overheden uit de hele EU reeds deelnemen aan het programma voor leeftijdsvriendelijke steden van de Wereldgezondheidsorganisatie, en dat sommige lidstaten nationale programma's hebben opgezet om de lokale en regionale overheden daarbij te steunen.

38. Gezien het toenemende aantal ouderen dat aan Alzheimer en andere vormen van dementie lijdt, is het CvdR ingenomen met het initiatief van sommige lokale en regionale overheden om een Alzheimervriendelijke leefomgeving te creëren, teneinde een betere integratie van oudere dementiepatiënten en hun informele zorgverleners in de gemeenschap mogelijk te maken.

39. Het CvdR benadrukt dat de totstandkoming van een op de gehele bevolking afgestemde leefomgeving en de ondersteuning van het zelfstandig wonen van personen met een handicap of beperking kosteneffectief blijkt te zijn. Ervaringen in Zweden laten zien dat de dalende hulpvraag gedurende de afgelopen 15 jaar niet kan worden verklaard door verbeteringen van de gezondheid, omdat er geen bewijzen zijn dat de gezondheid van ouderen tijdens die periode zou zijn verbeterd in Zweden. De meest waarschijnlijke verklaring voor de gedaalde behoefte aan ouderenzorg is gelegen in de betere toegankelijkheidsnormen voor huisvesting en vervoer, en de betere toegang tot assistentietechnologie, waardoor het voor ouderen gemakkelijker is zich zonder hulp te redden. Van alle EU-lidstaten heeft Zweden de beste participatiegraad voor oudere werknemers en oudere vrouwen.

40. Maar terwijl een belangrijke rol is weggelegd voor de lokale en regionale overheden als afnemers van goederen en diensten, met name via openbare aanbestedingen waarmee zij politieke druk kunnen uitoefenen om een positieve benadering van „ouder worden" te promoten, moet er iets worden gedaan aan de versnippering van de bestaande en nieuwe markten voor innovatieve oplossingen ter ondersteuning van actief en gezond ouder worden, teneinde een echte eengemaakte markt voor de zilveren economie tot stand te brengen en schaalvoordelen mogelijk te maken voor openbare inschrijvers en consumenten. Met de komende Europese toegankelijkheidsakte zal worden getracht de belemmeringen aan te pakken voor de totstandkoming van een EU-markt waar lokale/regionale innovatieve oplossingen gemakkelijker kunnen worden gemodelleerd en op grotere schaal naar andere EU-regio's kunnen worden geëxporteerd. Kleine en middelgrote ondernemingen zijn koplopers op het gebied van innovatie en staan dichter bij de lokale markten. Zij bieden vaak een gepersonaliseerde dienstverlening en passen zich aan de behoeften van de consumenten aan. Zij zouden gebaat zijn bij duidelijke regels en normen die hen toegang geven tot de hele EU-markt en die de interoperabiliteit met andere goederen en diensten vergemakkelijken, voor een optimaal resultaat.

V. **CONCLUSIES**

41. Door te zorgen voor de ontwikkeling van toegankelijke en ondersteunende lokale omgevingen die op het concept „design for all" zijn gebaseerd, wordt bijgedragen tot langere beroepsloopbanen voor vrouwen en oudere werknemers, net als tot een lagere vraag naar zorg en bijstand voor de snel groeiende groep ouderen. Het CvdR is ervan overtuigd dat het EU-optreden ter ondersteuning van actief en gezond ouder worden en van de solidariteit tussen de generaties een impuls zal zijn voor innovatie en groeipotentieel overal in de EU. Tevens zal het economische voordelen opleveren voor zowel openbare als particuliere spelers, op lokaal, nationaal en EU niveau.

42. Het CvdR kan zich vinden in de aanpak die het Deense voorzitterschap inzake veroudering voorstaat. Om via sociale innovatie een antwoord te bieden op de vergrijzing van de samenleving is het van het allergrootste belang dat de EU een gemeenschappelijk kader schept waar het potentieel van sociale innovatie in de toekomst volledig wordt benut. Dankzij een gemeenschappelijk EU-kader ter ondersteuning van sociale innovatie zou het voor sociale innovatoren in de hele EU inderdaad eenvoudiger worden om actie te ondernemen, financiering te krijgen, aan netwerkvorming te doen en hun ondernemingen uit te breiden.

Brussel, 4 mei 2012

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
Mercedes BRESSO

([10]) http://www.socialfinance.org.uk/work/sibs

Advies van het Comité van de Regio's — Energie-efficiëntie in steden en regio's, met de verschillen tussen stad en platteland als invalshoek

(2012/C 225/06)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

— pleit ervoor dat energie-efficiëntie een centraal en integraal onderdeel wordt van het energiebeleid en dat daar voldoende prioriteit aan wordt gegeven in de hiërarchie van energiebeleidsmaatregelen;

— is voor een sterkere bundeling van de financiële steunmaatregelen voor energie-efficiëntie en energiebesparing in toekomstige EU-financieringsprogramma's;

— pleit voor krachtigere maatregelen om menselijk gedrag en energieverbruikpatronen te beïnvloeden en denkt dat daarvoor de methode van de „wortel en de stok" moet worden gebruikt, d.w.z. economische argumenten aanvoeren, maar indien nodig ook meer nadruk leggen op dwingende voorschriften;

— beseft dat met het oog op de verwezenlijking van de huidige doelstellingen het beleid thans op steden is gericht, maar benadrukt dat ook de uitdagingen en kansen van plattelandsgebieden op het punt van energieverbruik en -productie uitgebreider en op een meer gecoördineerde wijze aan de orde moeten komen;

— roept lokale en regionale overheden op om goede praktijken op het gebied van energie-efficiëntie en energiebesparing uit te wisselen en om hun veerkracht op het punt van energie te vergroten door bij de planning van en het toezicht op hun dienstverlening zo weinig mogelijk energie te verbruiken.

Rapporteur	Brian MEANEY (IE/EA), Clare County Council en Mid-West Regional Authority
Referentiedocument	Adviesaanvraag door het Deense EU-voorzitterschap van 12 januari 2012

I. **BELEIDSAANBEVELINGEN**

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S,

A. **Inleiding**

1. benadrukt dat energie-efficiëntie een centrale rol moet gaan spelen om de doelstellingen van de Europa 2020-strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei te halen. Daartoe moet worden overgestapt op een economie waarin efficiënt met hulpbronnen wordt omgegaan. Energie-efficiëntie houdt niet in dat er minder wordt geproduceerd of dat er minder economische activiteit is, maar dat voor eenzelfde productie het energieverbruik per productie-eenheid (of per geproduceerde eenheid) wordt teruggedrongen. Dit betekent dat energieverspilling moet worden opgespoord en tegengegaan en dat moet worden gezocht naar doeltreffendere productiemethoden.

2. Zorgwekkend is dat de EU naar verwachting maar de helft zal halen van de voor 2020 voorgestelde 20 % besparing op het verbruik van primaire energie. De verwezenlijking van de streefcijfers voor 2020 vraagt om een gecoördineerde inspanning op alle bestuursniveaus (EU, nationaal, regionaal en lokaal). Energie-efficiëntie moet de allerhoogste prioriteit krijgen en vergt een aangescherpt beleid op alle bestuursniveaus.

3. Om haar doelstellingen op het gebied van een duurzame, concurrerende en veilige energievoorziening te kunnen halen, moet de EU op solidaire en efficiënte wijze collectieve actie ondernemen: bestaande en nieuw opkomende technologische ontwikkelingen moeten worden opgespoord en in praktijk worden gebracht en er moet een gedragsverandering in gang worden gezet waardoor energie-efficiëntie gemakkelijker kan worden verwezenlijkt en bevorderd. In dit verband dient de EU op korte en middellange termijn prioriteit te geven aan invoering van de meest efficiënte en commercieel meest concurrerende technologieën.

4. Niet in de laatste plaats dankzij de inspanningen van lokale en regionale energie-instanties spelen steden, regio's en lokale overheden een belangrijke rol bij het vergemakkelijken, bevorderen en reguleren van energie-efficiëntie, zowel in hun eigen activiteiten en infrastructuurvoorzieningen als in hun betrekkingen met consumenten en energieproducenten. Om die taak te vervullen moeten overheden de nodige armslag krijgen op het gebied van financiering en ondersteuning. Aldus kunnen ze hun steentje bijdragen aan de uitvoering van maatregelen ter verbetering van de energie-efficiëntie.

5. Het CvdR wijst op de rol van de lokale en regionale overheden: zij hebben een voorbeeldfunctie, trekken investeringen aan en creëren werkgelegenheid. De EU zou een impuls moeten geven aan de uitwerking van lokale en regionale energie-efficiëntieplannen die bijdragen tot de nationale en Europese energiedoelstellingen, alsmede aan de verbetering van hun energie-informatiesystemen, en zou daartoe ondersteunende mechanismen moeten invoeren.

6. Dat 2012 tot het Internationale Jaar van duurzame energie voor iedereen is uitgeroepen, valt toe te juichen, omdat hierin een waardevolle kans ligt om de lokale, nationale, regionale en internationale overheden te doordringen van het belang van meer energie-efficiëntie en hernieuwbare energie. Als mensen geen toegang hebben tot schone, betaalbare en betrouwbare energie, wordt er een rem gelegd op de menselijke, sociale en economische ontwikkeling en is dit een enorm obstakel voor de verwezenlijking van de Millenniumdoelstellingen. De volledige omschakeling op duurzame energie moet worden geschraagd door versterkte inspanningen ter vermindering van het energieverbruik en door de ontsluiting van nieuwe energiebronnen, hetgeen er ook in zal resulteren dat we minder afhankelijk worden van de import van fossiele brandstoffen.

7. De economieën van India en China zijn zich nog maar aan het „warmlopen". Naar verwachting zal de vraag naar energie in China de pan uitrijzen: 75 % méér in 2035 [1]. De daaruit voortvloeiende fellere concurrentieslag om de energie die momenteel door de EU wordt ingevoerd, kan problemen opleveren op het gebied van levering, distributie en kosten, met mogelijk ernstige gevolgen voor de economie en de samenleving op tal van terreinen. Er moeten concrete en uitvoerbare actieplannen als reactie op deze ontwikkelingen worden opgesteld, bedoeld om zo snel mogelijk de behoeften te dekken via plaatselijk beschikbare duurzame energiebronnen. Steden, regio's en lokale overheden moeten bij de uitwerking van die plannen worden betrokken.

8. Er bestaat een nog niet gerealiseerd maatschappelijk voordeel dat kan worden bereikt door in gemeenten en regio's groene omschakelingsprojecten op touw te zetten. In dit verband zouden de Europese Commissie en de nationale regeringen aanzienlijke middelen moeten vrijmaken om openbare gebouwen energie-efficiënt te maken.

9. De richtlijn inzake energie-efficiëntie staat momenteel ter discussie. Er moet beslist een krachtige en ambitieuze tekst worden goedgekeurd. Steden en regio's zijn alleen maar gebaat bij meer energie-efficiëntie en minder energieverbruik: hun afhankelijkheid van de invoer van brandstoffen kan zo worden verminderd; verder kunnen er plaatselijk tot 2 miljoen banen worden gecreëerd door bouw- en retrofitwerkzaamheden [2], terwijl gezinnen behoorlijk op hun energierekening kunnen besparen. Daar komt bij dat de EU de uitstoot van broeikasgassen verder kan terugdringen en op dit gebied nog ambitieuzere doelstellingen voor zichzelf zou kunnen formuleren. De richtlijn die wordt voorgesteld, biedt een eerste stap om de huidige crisis te verlichten, maar schiet echter in brede zin tekort, omdat hiermee in eerste instantie economische doelstellingen worden nagestreefd, te weten: vermindering van de invoer van olie en gas en terugsluizing van de daardoor vrijgekomen miljarden

[1] IEA Global Energy Report 2011
[2] Europese Commissie.

euro's in de economie van de EU. Het ontbreekt evenwel aan concrete denkbeelden voor de noodzakelijke grootschalige verdere ontwikkeling van alternatieve energiebronnen. In dit geval is het van doorslaggevend belang dat elke lidstaat de gelegenheid krijgt om uit te gaan van zijn eigen specifieke situatie, zodat voor elk land de meest doeltreffende maatregelen kunnen worden genomen.

10. In dit verband valt het m.n. te betreuren dat een samenhangende langetermijnvisie op de noodzakelijke renovatie van het woningbestand ontbreekt, evenals uitdrukkelijke en specifieke engagementen m.b.t. de financiële bijstand aan lokale en regionale overheden voor het bevorderen van investeringen in energie-efficiëntie op lokaal en regionaal niveau. Hierbij dient aandacht te worden besteed aan het verschil tussen maatschappelijke en bedrijfseconomische doelstellingen. Voor een bedrijf is het belangrijk dat bij de renovatie van een gebouw wordt uitgegaan van wat bedrijfseconomisch mogelijk is, terwijl het voor de samenleving van belang is dat de sociale doelstellingen worden gerealiseerd.

11. De EU zou de informatiesystemen op het gebied van energie-efficiëntie moeten uitbreiden met: informatie over energie-efficiëntiemaatregelen op zowel nationaal als regionaal niveau; systemen voor de evaluatie van de procedures voor de controle op energiebesparingen op territoriaal niveau; energie-efficiëntie-indicatoren; databanken met toepasselijke normen voor besparingsmaatregelen; richtsnoeren voor goede praktijken, handelswijzen, enz. De Europese organisatie van lokale overheden *Energy Cities* stelt terecht dat er niets terecht zal komen van de voorgestelde maatregelen als er geen geld voor wordt vrijgemaakt. Zorgwekkend is ook dat de voorgestelde richtlijn inzake energie-efficiëntie geen bindende doelstellingen omvat, niet voorziet in adequate evaluatieprocedures en te gemakkelijk *opt-out*-mogelijkheden biedt. Het goede werk dat het Poolse EU-voorzitterschap op dit gebied is begonnen, wordt momenteel voortgezet door het Deense EU-voorzitterschap, dat ernaar streeft de nodige financieringsmaatregelen en andere ontbrekende elementen alsnog in de richtlijn op te nemen. Het CvdR schaart zich ook achter de inspanningen van het Deense EU-voorzitterschap om een politiek compromis te vinden waardoor overheden een voortrekkersrol op zich kunnen nemen m.b.t. het energie-efficiënt maken van hun gebouwen, rekening houdend met de lokale en regionale situatie in de lidstaten. Het voorstel om energiebedrijven ertoe te verplichten om ieder jaar gemiddeld 1,5 % energie te besparen, verdient bijzondere bijval.

12. Energie-efficiëntie kan niet worden bereikt via centraal vastgelegde en rigide maatregelen waarin geen rekening wordt gehouden met de situatie op lokaal en regionaal niveau. Daarom zou er moeten worden voorzien in de mogelijkheid om alternatieve benaderingen te volgen ter verwezenlijking van de energiebesparingsdoelstellingen, met dien verstande dat er een even grote besparing op het energieverbruik wordt gerealiseerd, terwijl gemeenten en regio's de kans zouden moeten krijgen om energiebesparende strategieën voor te stellen.

13. Het beleid van de EU en de manier waarop in de Unie over energie wordt gedacht, worden gekenmerkt door hokjesdenken. Zo wordt alles per sector bezien (het vervoer, de bouw enz.), wat ten koste gaat van de aandacht voor de ruimtelijke en territoriale ongelijkheden en mogelijkheden. Vooruitgang voor de hele EU is echter alleen mogelijk als ook rekening wordt gehouden met dit laatste.

14. Er moeten naast maatregelen voor meer energie-efficiëntie ook adequate acties ter bevordering van energiemanagement/energiebesparing worden uitgewerkt. Er is behoefte aan doelstellingen op dit gebied ter vermindering van het energieverbruik; deze zouden de doelstellingen ter bevordering van energie-efficiëntie kunnen ondersteunen of zelfs nog verder kunnen gaan dan deze.

15. Het Deense EU-voorzitterschap zou de rol van de lokale en regionale overheden bij de verwezenlijking van de energie-efficiëntiedoelstellingen van de Europa 2020-strategie moeten erkennen. Lokale en regionale overheden worden nauwelijks genoemd in de voorstellen van de Raad voor de onderhandelingen over de toekomstige richtlijn inzake energie-efficiëntie, wat ook geldt voor de mededeling van de Commissie over de routekaart voor energie 2050. Ook zouden de verbintenissen die op het gebied van energie-efficiëntie zijn aangegaan, duidelijker naar voren moeten komen in de herziene nationale hervormingsprogramma's en in de landenspecifieke aanbevelingen die zijn gedaan.

16. Het financieringsinitiatief „Intelligente Energie voor Europa" (IEE) wordt toegejuicht, vooral omdat daarmee wordt geprobeerd om marktbelemmeringen te overwinnen. Het IEE-programma zou met name moeten worden ingezet om acties voor gedragsverandering te promoten. Wel zou het CvdR graag willen dat de verspreiding van de resultaten van de IEE-projecten en de daaruit voortvloeiende aanbevelingen overal in de EU voortvarender wordt aangepakt (voorlichtingscampagnes, wetgevingsinitiatieven enz.), en dat tegelijkertijd in de begrotingsperiode 2014-2020 wordt voorzien in de financiering van het IEE-programma of van de programma's die hiervoor in de plaats komen.

17. Het CvdR benadrukt met het oog op de speciale territoriale dimensie van de problematiek dat

— plattelandsgebieden in de EU meer vervuilende energiebronnen gebruiken dan verstedelijkte gebieden. Daarom moet als tussenoplossing met name steun worden gegeven aan de vervanging van zwaar vervuilende fossiele brandstoffen door minder vervuilende fossiele brandstoffen of in het bijzonder door hernieuwbare energie;

— plattelandsgebieden bezig zijn met een inhaalslag, maar qua economische ontwikkeling nog steeds achterlopen bij het EU-gemiddelde, vooral in vergelijking met verstedelijkte gebieden. De kloof tussen plattelands- en verstedelijkte gebieden is met name heel erg groot in Oost- en Centraal-Europa. Vooral zorgwekkend is dat die kloof, vanwege de snel uitdijende hoofdsteden en andere metropolen, tussen 2000 en 2007 nog groter is geworden.

B. **Steden, regionale en lokale overheden**

18. In het beleid voor duurzame energie dat overal in de EU wordt gevoerd, moet beslist worden gezorgd voor een beter evenwicht tussen stad en platteland. Ook moet gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden die het platteland biedt voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de Europa 2020-strategie op het gebied van energie-efficiëntie. Immers, het platteland biedt veel mogelijkheden, zowel voor de opwekking van energie als voor de terugdringing van het energieverbruik: grote

terreinen voor de aanleg van windmolenparken of zonne-energiecentrales zijn alleen te vinden op het platteland. Daarentegen verbruikt de moderne landbouw enorme hoeveelheden energie. Het potentieel van de landbouw op het vlak van energiebezuiniging en ontsluiting van nieuwe energiebronnen wordt veelal over het hoofd gezien.

19. Er zijn aanzienlijke verschillen tussen stad en platteland. Qua energie-efficiëntie scoort het platteland slecht, iets wat zo snel mogelijk moet worden verholpen. Gezinnen en kleine bedrijven op het platteland ondervinden in meer dan één opzicht nadelen als het gaat om hun energieverbruik. Die nadelen zijn vooral terug te voeren op de aard van de huishoudens en de kwaliteit van het bouwbestand. Gebouwen op het platteland zijn over het algemeen veel ouder en voor de eigenaren is de renovatie duurder en vaak niet te bekostigen. Dit is onder meer te wijten aan de bevolkingsdichtheid: isolatie van eengezinswoningen op het platteland levert niet dezelfde schaalvoordelen op als in het geval van stadswoningen die een groter aantal bewoners herbergen. Daarom zijn in alle lidstaten – in een mate die per land varieert – de stookkosten naar verhouding hoger op het platteland, terwijl het inkomen per capita lager is (21 % à 62 %) ([3]).

20. Desalniettemin heeft het energiebeleid van de EU tot dusverre in het teken gestaan van de behoeften van grote steden. Beleggers hebben nagenoeg alleen oog voor infrastructuurvoorzieningen die speciaal zijn afgestemd op gebruik in verstedelijkte gebieden.

21. De toegang tot energie is over het algemeen duurder op het platteland en in afgelegen gebieden. Bovendien is de energie-efficiëntie er minder groot, omdat schone technologie en isolatie er schaarse goederen zijn. Er moeten goede oplossingen worden gevonden op het gebied van governance en financiering om plattelandsgebieden overal in de EU de kans te geven, de achterstand op steden in te halen, vooral door gebruik te maken van het potentieel van het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) en de hierop aansluitende Leader-aanpak. Er zijn tal van voorbeelden van geslaagde methoden en proefprojecten waaruit duidelijk is gebleken dat plattelandsgebieden het potentieel hebben om in hun eigen energiebehoeften te voorzien. Daarvoor kan worden geput uit diverse bronnen, zoals CO_2-neutrale energiebronnen die geen broeikasgassen uitstoten, en ook biomassa en brandstofcellen.

22. Bij ESF-steun voor capaciteitsontwikkeling, met name als het gaat om de uitbreiding van de vaardigheden van werknemers, waarbij ook kan worden gedacht aan het gebruik van traditionele technieken en materialen die kenmerkend zijn voor een bepaalde regio, moet rekening worden gehouden met de verschillen in behoeften van stad en platteland om te voorkomen dat werknemers op het platteland aan hun lot worden overgelaten. Zo niet, dan ontstaat er een tekort aan vaardigheden om voor het platteland geschikte technologie toe te passen en wordt de energiekloof tussen stad en platteland nog groter.

23. Het onderwijsbeleid kan een belangrijke rol spelen bij de bewustmaking van energie-efficiëntie en een aanzet geven tot de benodigde gedragsverandering bij de mensen. De bestaande onderwijsinitiatieven zouden met elkaar moeten worden vergeleken, zodat kan worden vastgesteld wat een goede aanpak is en er leerplannen kunnen worden ontwikkeld die al in het vroegste stadium van het formele onderwijs voorzien in lessen duurzaamheid. Voorts zouden er met de volgende versie van het programma „Erasmus voor iedereen" kennisallianties moeten worden gesmeed tussen universiteiten en groene bedrijven ter ontwikkeling van nieuwe leerplannen, waarmee het gebrek aan innovatie en vaardigheden op het gebied van energie-efficiëntie en energiebesparing wordt aangepakt.

24. Lokale en regionale overheden kunnen ook bijdragen tot meer energie-efficiëntie door in al hun aanbestedingsprocedures milieuvereisten op te nemen. Het voorstel van de Commissie voor een richtlijn met nieuwe regels voor de gunning van overheidsopdrachten ([4]), valt in goede aarde. Volgens dit voorstel moeten lokale en regionale overheden de mogelijkheid hebben om milieufactoren in aanmerking te nemen, zodat ze bijv. bij aanbestedingsprocedures om energie-efficiëntie kunnen vragen. De lokale en regionale overheden dienen te worden aangemoedigd om bij de beoordeling van offertes gebruik te maken van het criterium MEAT (Most Economical Advantageous Tender), zodat gedurende de hele aanbestedingsprocedure rekening kan worden gehouden met energiebesparingen.

C. **Consumenten**

25. Er speelt hier ook een sociaal aspect, omdat energiearmoede bijzonder nadelige gevolgen kan hebben voor lagere inkomensgroepen. Ook wat de oorzaken en effecten van energiearmoede betreft, bestaan er grote verschillen tussen stedelijke en plattelandsgebieden. Daarmee moet bij de te nemen maatregelen rekening worden gehouden. Er mag niet blindelings worden afgegaan op de algehele energie-efficiëntie van bepaalde landen of regio's.

26. Er is behoefte aan maatregelen waardoor consumenten zich actief kunnen opstellen in hun contacten met producenten en/of leveranciers, zodat ze bepaalde voordelige regelingen kunnen afdwingen in ruil voor een verandering van hun verbruikspatroon. Als particulieren bijv. collectief overschakelen op energieverbruik tijdens daluren, zouden ze net als afnemers van grote hoeveelheden goederen in aanmerking moeten kunnen komen voor kortingen. Ook de ontwikkeling van geavanceerde slimme netwerktechnologieën voor meting en facturering, die het mogelijk maken de energie-efficiëntieniveaus van de leveranciers (dankzij efficiënt netwerkbeheer, beter onderhoud van netwerken en materiaal, enz.) en van de consumenten (dankzij een beter inzicht in verbruiksmeters, facturering, energielevering, netwerkdiensten, intelligent interactief verbruik, enz.) te verhogen, dient te worden ondersteund als iets wat de gehele maatschappij ten goede komt. Bovendien mag verzet hiertegen van de kant van het bedrijfsleven niet worden getolereerd en dient de algemene invoering ervan eerder plaats te vinden dan thans is voorzien. Er dient op te worden toegezien dat de consumenten niet de rekening van de installatie van geavanceerde meetapparatuur gepresenteerd krijgen.

27. De aan het voorstel voor een programma ter invoering van keurmerken voor stroombesparende kantoorapparatuur verbonden vernieuwing en voortzetting van het Energy-Star-keurmerkprogramma verdient bijval. Het voorstel voor een verordening COM(2012) 109 final voorziet in verlenging van de Energy-Star-overeenkomst in combinatie met een besluit van de

([3]) Eurostat.

([4]) COM(2011) 896 final.

Raad over een akkoord tussen de VS en de EU inzake de coördinatie van keurmerkprogramma's voor stroombesparende kantoorapparatuur (COM(2012) 108 final). Het gebruik van de Energy Star-programma's moet worden aangemoedigd. Het is bekend dat hoge energiekosten de verkoop van toestellen met een hoge energie-efficiëntie doen stijgen. Voorts zou het gebruik van etiketten met gegevens over de ingebedde energie die nodig is om een product te fabriceren, door de Commissie in overweging moeten worden genomen.

D. **Financiering**

28. Het CvdR herhaalt zijn reeds in het advies over klimaatverandering en de toekomst van de EU ([5]) uitgesproken bezorgdheid over de nadruk die dezer dagen wordt gelegd op besparingsmaatregelen, waarbij er tegen de achtergrond van de toekomstige EU-begroting (periode 2014-2020) nauwelijks nog aandacht is voor kwesties die verband houden met de reële economie. Zorgwekkend is vooral het feit dat er niet meer wordt gesproken over de zo dringend noodzakelijke uitbreiding van de middelen die de EU uittrekt voor investeringen in duurzame energie op lokaal en regionaal niveau, zowel in steden als op het platteland, iets waarop het CvdR in eerdere adviezen heeft aangedrongen. Het is daarentegen een goede zaak dat „overgang naar een koolstofarme economie in alle bedrijfstakken" als een investeringsprioriteit is opgenomen in het gemeenschappelijk strategisch kader (GSK) ([6]), al zal erop moeten worden toegezien dat de GSK-fondsen niet alleen worden gebruikt om bepaalde regionale uitdagingen aan te gaan, maar dat ook moet worden gezocht naar een evenwicht tussen duurzame productie en energie-efficiëntie.

29. Het is te betreuren dat de Raad het niet nodig heeft geacht om in de tekst van de energie-efficiëntierichtlijn een bepaling op te nemen over het oormerken van financiële middelen, zoals de nationale energie-efficiëntiefondsen. Het is noodzakelijk om de rol van de Europese Investeringsbank (EIB) via nationale en lokale kredietinstellingen een overtuigende impuls te geven teneinde investeringen in energie-efficiëntie te financieren.

30. Het Deense voorzitterschap wordt verzocht, ervoor te zorgen dat de toekomstige subsidiëring van maatregelen ter bevordering van een efficiënte ruimteverwarming en -koeling wordt gekoppeld aan de omvang van de besparingen die per geval op het gebied van energieverbruik worden gerealiseerd.

31. De Europese Commissie wordt verzocht om in de aanstaande EU-begroting rekening te houden met het voorstel voor een richtlijn inzake energie-efficiëntie en ervoor te zorgen dat er genoeg middelen worden vrijgemaakt voor het bevorderen van energie-efficiënte bouwmethoden op het platteland.

32. Een van de grote problemen voor plattelandsgebieden betreft de moeilijkheden die op lokaal en regionaal niveau worden ondervonden bij het verkrijgen van toegang tot bestaande financieringsbronnen, te weten:

— de financiële mechanismen (ELENA e.d.) en energie-efficiëntiefondsen (zoals het EEEF);

— de onvolledige benutting van de voor energie-efficiëntie bestemde middelen uit de structuurfondsen, zoals blijkt uit de in de huidige financieringsperiode opgedane ervaringen. Daarom moet er bij het financiële kader voor 2014-2020, dat zelfs nog meer middelen voor die efficiëntie bevat, op worden gelet dat de lokale en regionale overheden gemakkelijker toegang tot die middelen krijgen.

33. Niet vergeten mag worden dat er in deze tijden waarin steeds minder overheidsgelden te besteden zijn, nog andere financiële instrumenten ter beschikking staan om initiatieven op het gebied van energie-efficiëntie aan te moedigen, zoals energieprestatiecontracten, publiek-private partnerschappen en nationale en regionale energie-efficiëntiefondsen. In de huidige situatie van beperkte overheidsmiddelen en in het licht van de moeilijkheden die op het ogenblik door tal van kleine en middelgrote ondernemingen worden ondervonden, zal er in het bijzonder op moeten worden toegezien dat de steun van de EU optimaal wordt verdeeld tussen enerzijds grootscheepse infrastructuurprojecten en anderzijds een gedecentraliseerde energieproductie, die essentieel is voor de energievoorziening op het platteland. Daarnaast dient de EU de rol van energiedienstenbedrijven als partijen die investeringen in efficiëntie financieren, op Europees niveau te bevorderen en te reguleren, waarmee deze bedrijven ook toegang kunnen krijgen tot relevante Europese middelen.

34. Om de toegang tot financiering te verbeteren zijn er instrumenten nodig die het voor consumenten en overheden gemakkelijker maken om te voldoen aan de eisen inzake cofinanciering en om innovatieve plannen ter verbetering van kredietverstrekking uit te werken.

35. Uit de begin 2010 door het CvdR gehouden Europa 2020-enquête naar „Duurzaam energiebeleid" is gebleken dat lokale en regionale initiatieven gewoonlijk neerkomen op sectoroverschrijdende, geïntegreerde acties die in gelijke mate gericht zijn op bevordering van het concurrentievermogen, de groei en de werkgelegenheid. Het is dan ook zaak dat deze feitelijke situatie op adequate wijze in aanmerking wordt genomen bij de toekomstige uitwerking van de EU-begroting.

36. De lokale en regionale overheden moeten de nodige capaciteit krijgen om energie-efficiëntie te integreren in hun eisen op het gebied van ruimtelijke ordening en stadsplanning.

E. **Logistiek**

37. Het is belangrijk dat er logistieke systemen die de gehele EU beslaan, worden ontwikkeld, zoals een Centraal Europees Logistiek Systeem („CELS"), waardoor het vrachtvervoer efficiënter kan worden georganiseerd. Het zou hier o.a. om een cartografisch systeem gaan waarbij alle Europese vervoerswijzen (per spoor, over de weg, door de lucht, over zee en via binnenwateren) als geïntegreerd geheel in beeld worden gebracht.

38. Een CELS zou behulpzaam kunnen zijn bij het leveren van de gevisualiseerde cartografie en kostenanalyses die nodig zijn om een groene, kosteneffectieve en doeltreffende intermodale koppeling van vervoerswijzen te bevorderen. Een en ander zou neerkomen op een digitaal vrachtvervoerdersbestand, waarvoor elke ondernemer die goederen over de weg, per spoor, door de lucht, via binnenwateren of over zee transporteert, zich

([5]) Verkennend advies over mainstreaming van de klimaatverandering en de begroting van de Europese Unie (CdR 104/2011).

([6]) Voorstel voor een verordening houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het EFRO, het ESF, het Cohesiefonds, het ELFPO en het EFMZ, die onder het gemeenschappelijk strategisch kader vallen (COM2011 615 final).

kan opgeven, zodat een en ander kan uitgroeien tot het meest uitgebreide bestand van vrachtvervoerders überhaupt. Met behulp hiervan kan ook worden aangegeven welke routes geschikt zijn voor gecombineerd vervoer, waardoor kan worden gekozen voor het kortste alternatief over de weg.

39. Een geïntegreerd en sectoroverschrijdend beleid inzake duurzame energie, met nadruk op enerzijds energie-efficiëntie in gebouwen, het vervoer enz. en anderzijds een gedecentraliseerde productie van hernieuwbare energie, is van groot belang voor plattelandsgebieden.

F. **Conclusies**

40. Het cohesiebeleid kan in dit verband een raamwerk bieden voor een gecoördineerde aanpak waarmee deze complexe uitdaging het hoofd kan worden geboden. De dwarsverbanden tussen de verschillende doelstellingen van de Europa 2020-strategie vragen erom dat de beleidsmakers in de EU zich duidelijk realiseren dat er alleen verbeteringen kunnen worden doorgevoerd op alle onderdelen van de Europa 2020-strategie als de maatregelen ter bevordering van energie-efficiëntie op grote schaal in de gehele EU ten uitvoering worden gebracht.

41. De interne en externe dimensies van de energievoorziening in de EU zullen beter met elkaar in evenwicht moeten worden gebracht. Er zal minstens evenveel aandacht moeten worden besteed aan de bevordering van onderzoek en toepassing van energie-efficiëntie als aan investeringen in nieuwe pijpleidingen voor fossiele brandstoffen uit derde landen. De Europese Commissie moet zich realiseren dat er nog altijd miljarden euro's in de sectoren huisvesting en vervoer moeten worden geïnvesteerd om de doelstelling van energie-efficiëntie te verwezenlijken. Ook energiemanagement/energiebesparing zal moeten worden erkend als een onverminderd actuele prioriteit, die vraagt om passende maatregelen.

42. Er zij eens te meer op gewezen dat de lidstaten een raadplegingsprocedure in gang moeten zetten waarbij regionale en lokale actoren een rol krijgen bij het opstellen van de nationale energie-efficiëntieplannen (bottom-upbenadering), zodat ze in overeenstemming kunnen worden gebracht met de lokale en regionale doelstellingen en mogelijkheden. De lokale en regionale overheden zouden ook betrokken moeten worden bij de follow-upfase, aangezien zij verantwoordelijk zijn voor de tenuitvoerlegging.

43. Het CvdR wijst andermaal op het belang van het Burgemeestersconvenant, dat kan worden beschouwd als een tastbaar bewijs van het vaste voornemen van het lokale bestuursniveau om energie-efficiëntie te bevorderen en de uitdaging van de klimaatverandering aan te gaan, al dient te worden gezegd dat de ondertekenaars van het convenant geen onderling overeengekomen rapportagemethode hanteren. Het Burgemeesterconvenant is een initiatief waarbij van de regio's wordt verlangd dat ze verslag uitbrengen over hun prestaties op het gebied van energie-efficiëntie met gebruikmaking van strikte en gemeenschappelijke rapportagecriteria ([7]).

44. Het CvdR verzoekt de Commissie om onmiddellijk actie te ondernemen met het oog op de eventuele totstandbrenging van Europese energiedistributienetwerken. Zo kan de EU ervoor zorgen dat al haar burgers gegarandeerd toegang hebben tot een betrouwbare energievoorziening. Ook vanuit een oogpunt van veiligheidsbeleid is dit belangrijk, omdat Europa dan minder afhankelijk wordt van fossiele brandstoffen uit landen met autoritaire regimes.

45. Kernboodschappen – actiepunten

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

a) pleit ervoor dat energie-efficiëntie een centraal en integraal onderdeel wordt van het energiebeleid en dat daar voldoende prioriteit aan wordt gegeven in de hiërarchie van energiebeleidsmaatregelen;

(b) is voor een sterkere bundeling van de financiële steunmaatregelen voor energie-efficiëntie en energiebesparing in toekomstige EU-financieringsprogramma's

(c) pleit voor krachtigere maatregelen om menselijk gedrag en energieverbruikpatronen te beïnvloeden en denkt dat daarvoor de methode van de „wortel en de stok" moet worden gebruikt, d.w.z. economische argumenten aanvoeren, maar indien nodig ook meer nadruk leggen op dwingende voorschriften;

(d) beseft dat met het oog op de verwezenlijking van de huidige doelstellingen het beleid thans op steden is gericht, maar benadrukt dat ook de uitdagingen en kansen van plattelandsgebieden op het punt van energieverbruik en -productie uitgebreider en op een meer gecoördineerde wijze aan de orde moeten komen;

(e) roept lokale en regionale overheden op om goede praktijken op het gebied van energie-efficiëntie en energiebesparing uit te wisselen en om hun veerkracht op het punt van energie te vergroten door bij de planning van en het toezicht op hun dienstverlening zo weinig mogelijk energie te verbruiken.

Brussel, 4 mei 2012

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
Mercedes BRESSO

([7]) http://ec.europa.eu/energy/publications/doc/2012_thinkbooklet.pdf.

III

(Voorbereidende handelingen)

COMITÉ VAN DE REGIO'S

95E PLENAIRE ZITTING VAN 3 EN 4 MEI 2012

Advies van het Comité van de Regio's over het voorstel voor een algemene verordening over de fondsen van het gemeenschappelijk strategisch kader

(2012/C 225/07)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

— dringt aan op een ambitieuze begroting voor het toekomstige cohesiebeleid (2014-2020) om de ambities van het Verdrag en van de Europa 2020-strategie waar te maken; dringt er tevens op aan dat rekening wordt gehouden met andere criteria dan het bbp bij de beoordeling van het ontwikkelingsniveau en de verdeling van de middelen;

— steunt de door de Commissie voorgestelde structuur, gebaseerd op twee grote doelstellingen („investeren in groei en werkgelegenheid" en „Europese territoriale samenwerking"), waarmee het ESF binnen de sfeer van het cohesiebeleid blijft, en de invoering van de categorie „overgangsregio's", een vangnet voor regio's die niet meer volledig onder de convergentiedoelstelling vallen;

— dringt aan op grotere flexibiliteit bij de verdeling van de structuurfondsen, die meer is aangepast aan de territoriale behoeften, door de lokale en regionale overheden hier rechtstreeks bij te betrekken; deze flexibiliteit zou betrekking moeten hebben op de verdeling tussen het EFRO en het ESF en op de thematische concentratie van de steun op bepaalde doelstellingen van de Europa 2020-strategie; in dit verband vraagt het dat de minimumdrempels uit de specifieke verordeningen aanzienlijk worden verlaagd of versoepeld;

— steunt de strategische benadering van het gemeenschappelijk strategisch kader, waarin alle fondsen die zijn bestemd voor regionale doeleinden worden geïntegreerd, wat zal leiden tot een betere coördinatie met het ELFPO en het EMVF; hoopt dat meer rekening wordt gehouden met het beginsel van territoriale samenhang, via stedelijke acties, lokale ontwikkelingsacties, geïntegreerde territoriale investeringen en gezamenlijke actieplannen, maar zou willen dat meer aandacht wordt besteed aan gebieden die een industriële overgang doormaken en regio's die kampen met demografische belemmeringen;

— dringt erop aan dat de mogelijkheid van op meerdere fondsen gebaseerde programma's (EFRO, ESF, Cohesiefonds, ELFPO, EMVF) wordt aangemoedigd en dat de Commissie maatregelen neemt om de vaststelling en uitvoering hiervan mogelijk te maken, met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel;

— verwerpt de macro-economische voorwaarden en de prestatiereserve, omdat deze strijdig zijn met de primaire doelstelling van het cohesiebeleid; wel is het voorstander van een flexibiliteitsreserve, bestaande uit de middelen die vrijkomen na het ambtshalve doorhalen van vastleggingen, voor de financiering van experimentele initiatieven; ook stemt het in met het beginsel van de ex-anteconditionaliteit, dat wel moet worden gestroomlijnd en meer preventief dan repressief moet zijn;

— dringt aan op een echte vereenvoudiging van de beheersregels, met name voor de controle- en auditautoriteiten, inkomsten genererende acties en forfaitaire bedragen.

Rapporteur	Mevrouw MARINI (IT/PSE), voorzitter van de regioraad van Umbrië
Referentiedocument	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds, het Cohesiefonds, het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij, die onder het gemeenschappelijk strategisch kader vallen, en houdende algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Cohesiefonds en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1083/2006 COM(2011) 615 final

I. **BELEIDSAANBEVELINGEN**

A. ***EU-begroting en toewijzing van de middelen***

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S,

Voor een adequate en evenwichtige EU-begroting

1. herinnert eraan dat de Europese Unie over voldoende middelen moet kunnen beschikken om de doeltreffendheid van het cohesiebeleid te waarborgen en te **beantwoorden aan de ambities van de Europa 2020-strategie**.

2. Het CvdR dringt erop aan dat voor iedere categorie regio's **de communautaire steun ten minste op hetzelfde niveau blijft** als tijdens de huidige programmeringsperiode.

3. De huidige ernstige economische, financiële en sociale crisis veroorzaakt op Europees niveau een situatie van een blijvend tekort aan werkgelegenheid, met een sterke zij het verschillende impact op alle regio's van de EU. Tegen deze achtergrond vormen de structuurfondsen een onmisbare financieringsbron om de crisis te bestrijden en de ontwikkeling van de Europese regio's te steunen.

De absorptieproblemen beperken

4. Het CvdR verzoekt de Commissie deugdelijke initiatieven te nemen om **de absorptiemoeilijkheden** waar sommige lidstaten mee kampen, **op te vangen** door het beheer van de EU-fondsen te verbeteren – met name via een vereenvoudiging en vernieuwing van de beheers- en controlesystemen – en de resultaatgerichtheid te stimuleren.

Rechtvaardigere en evenwichtigere criteria voor de verdeling van de middelen

5. Door de economische en financiële crisis is er nog meer behoefte aan vergelijkbare en tijdig beschikbare gegevens met betrekking tot het bbp en **andere indicatoren** om het reële ontwikkelingsniveau van de Europese regio's correcter te kunnen meten [1], waarbij de middelen uiteraard op de regio's met een ontwikkelingsachterstand moeten worden geconcentreerd.

6. Met het oog op de verdeling van de middelen moet adequaat rekening worden gehouden met de specifieke kenmerken van lidstaten die worden gekenmerkt door sterke interne economische verschillen. Het CvdR maakt zich met name zorgen over het criterium voor de verdeling van de middelen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) – zie het voorstel voor een meerjarig financieel kader – omdat hierin onvoldoende rekening wordt gehouden met sociale, economische en structurele verschillen.

B. ***Opzet van het cohesiebeleid***

Een vereenvoudigde opzet

7. Het CvdR stemt in met de aanwijzing van **twee grote doelstellingen**: „investeren in groei en werkgelegenheid" en „Europese territoriale samenwerking", die helpen om de opzet van het cohesiebeleid te vereenvoudigen.

8. Het is ingenomen met de invoering van de categorie **overgangsregio's, vooral te financieren met middelen afkomstig van de regio's en landen die niet meer onder de convergentiedoelstelling en het cohesiefonds vallen**, zonder dat de twee andere categorieën regio's daardoor minder steun krijgen. Ook is het ingenomen met het vangnet dat is voorgesteld voor regio's die niet meer volledig onder de convergentiedoelstelling vallen. Met deze categorie kunnen regio's die niet langer onder de convergentiedoelstelling vallen beter worden gesteund, maar ook alle andere regio's met een bbp per inwoner tussen 75 en 90 % van het EU-gemiddelde. De categorie maakt het ook mogelijk de Europese steun te differentiëren naargelang de verschillende ontwikkelingsniveaus en de in de huidige programmeringsperiode geconstateerde drempeleffecten enigszins op te vangen. Deze regeling moet voor alle GSK-fondsen gelden.

9. Het Comité herhaalt dat ook de richtsnoeren voor regionale steun 2014-2020 met de structuur van het toekomstige cohesiebeleid moeten stroken en dat bij de vastlegging van de steungebieden tegenstrijdigheden tussen het cohesiebeleid en het mededingingsrecht moeten worden voorkomen.

[1] Advies van het Comité van de Regio's „Het bbp en verder - meting van de vooruitgang" (CdR 163/2010 fin)

Een adequate rol van het ESF in het cohesiebeleid

10. Het CvdR is ermee ingenomen dat het **ESF** binnen het cohesiebeleid een fundamenteel instrument blijft voor de werkgelegenheid, de verbetering van de persoonlijke vaardigheden en de sociale inclusie.

11. Wel dringt het erop aan dat de **keuze van de investeringsprioriteiten** en de verdeling van de structuurfondsmiddelen tussen het EFRO en het ESF wordt gemaakt door de regionale en bevoegde lokale overheden, overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel.

C. ***Beginselen die alle fondsen gemeen hebben***

Versterkt partnerschap en meerlagig bestuur

12. Het CvdR dringt erop aan dat de decentrale overheden in iedere lidstaat, overeenkomstig het beginsel van **multilevel governance** (meerlagig bestuur) en de interne bevoegdheidsverdeling als volwaardige partners worden betrokken bij de onderhandelingen over en de vaststelling en uitvoering van de strategische documenten, te weten het gemeenschappelijk strategisch kader (hierna: GSK) en met name het partnerschapscontract. Territoriale pacten tussen lokale, regionale en nationale overheden zouden ook een manier moeten zijn om partnerschapsafspraken in samenwerking met nationale regeringen vorm te geven.

13. Het CvdR acht het onterecht dat de regionale en lokale overheden als het gaat om **partnerschappen** op hetzelfde niveau worden geplaatst als de economische en sociale partners: de regionale overheden, die het algemeen belang van de door hen bestuurde gemeenschappen vertegenwoordigen, zijn immers medebeheerders – binnen de institutionele kaders van de lidstaten – en medefinancierders van de cohesiebeleidsprojecten.

Een medefinancieringspercentage dat is aangepast aan het ontwikkelingsniveau van de regio's

14. Het CvdR betuigt opnieuw zijn **steun aan het Europese medefinancieringsbeginsel** waarmee de territoriale actoren medeverantwoordelijk worden gemaakt.

15. Het CvdR is van mening dat niet-**terugvorderbare** BTW wel subsidiabel zou moeten zijn.

16. Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen maatschappelijke stakeholders en partners uit de publieke sector. De bevoegde lokale en regionale overheden of hun vertegenwoordigers zouden op nationaal en niet alleen op regionaal niveau volledig moeten worden betrokken bij de onderhandelingen ter voorbereiding van de partnerschapscontracten of -overeenkomsten.

D. ***Verband tussen het cohesiebeleid en de europa 2020-strategie***

Een harmonieuze en flexibele thematische concentratie

17. Het CvdR neemt kennis van de **thematische concentratie** van de steun op de kerndoelstellingen van de Europa 2020-strategie en die van artikel 174 van het VWEU, die zijn voortgevloeid uit een lijst communautaire thema's, maar maakt zich zorgen over het gebrek aan flexibiliteit in de keuze van thematische doelstellingen, die op basis van een territoriale analyse hadden moeten worden vastgesteld.

18. **Het dringt dan ook aan op echte flexibiliteit** voor alle fondsen van het GSK, waarbij iedere beheersautoriteit de grootst mogelijke vrijheid heeft om de thematische doelstellingen te kiezen waarop de middelen worden geconcentreerd. Ook vraagt het dat de **minimumdrempels** uit de specifieke verordeningen aanzienlijk worden verlaagd of versoepeld.

E. ***Strategische aanpak en governance van het cohesiebeleid***

Gemeenschappelijk strategisch kader: grotere integratie van de fondsen met een territoriale dimensie

19. Het CvdR is voorstander van een **betere integratie van de fondsen en stemt in met de opname in het GSK van het ELFPO en het EMVF, waarbij ieder fonds zijn specifieke karakter behoudt**.

20. Het acht het wenselijk dat het GSK wordt goedgekeurd door het Europees Parlement en de Europese Raad. Dit document zou immers op de **grootst mogelijke steun** van de Europese instellingen en de lidstaten moeten kunnen rekenen. Daarom steunt het de opname van het GSK in een bijlage bij de algemene verordening.

21. De in het gemeenschappelijk strategisch kader beschreven mechanismen moeten **voldoende flexibel** zijn om een echte integratie met het regionaal beleid en het lokale ontwikkelingsbeleid mogelijk te maken.

22. Het gemeenschappelijk strategisch kader moet in de eerste plaats de weg vrijmaken voor een **territoriale bottom-upbenadering en de integratie van financiering**. De in het gemeenschappelijk strategisch kader geformuleerde aanbevelingen moeten niet te normatief zijn, zodat voldoende flexibiliteit mogelijk is bij de keuze van de middelen om de thematische doelstellingen en investeringsprioriteiten te verwezenlijken die zijn gedefinieerd in de verordeningen inzake de structuurfondsen en het cohesiefonds.

23. Het gemeenschappelijk strategisch kader moet een duidelijk verband leggen tussen de thematische doelstellingen uit artikel 9 van de algemene verordening en de investeringsprioriteiten die worden opgesomd in de verordeningen inzake het EFRO, ESF, Cohesiefonds, ELFPO en EFMZV. Ook moet het gemeenschappelijk strategisch kader rechtszekerheid verschaffen over de verenigbaarheid van prioriteiten alsmede hiaten en overlappingen tussen prioriteiten voorkomen, zodat uit meerdere fondsen gefinancierde en multithematische prioritaire projecten op een geïntegreerde en consistente wijze kunnen worden uitgevoerd.

Partnerschapscontract: meer contract dan partnerschap

24. Het zou graag zien dat, rekening houdend met de uiteenlopende institutionele systemen, de **regionale overheden en de bevoegde lokale overheden**, als financierders en beheerders van het cohesiebeleid, als volwaardige partners deelnemen aan de onderhandelingen over en de vaststelling, uitvoering en wijziging van de partnerschapscontracten (art. 13, lid 2).

25. In het bijzonder zouden, rekening houdend met de uiteenlopende institutionele systemen, de regionale overheden in het kader van het contract rechtstreeks moeten worden betrokken bij de vaststelling van de **interne voorwaarden** en de bijbehorende sancties (art. 14).

26. Het CvdR maakt zich zorgen over mogelijke vertraging als gevolg van het feit dat het partnerschapscontract en de operationele programma's gelijktijdig moeten worden ingediend. Het vraagt derhalve dat de programma's uiterlijk 6 maanden na de indiening van het contract moeten worden ingediend.

Regionaal en geïntegreerd beheer van operationele programma's

27. Het CvdR beveelt aan dat de regionale en lokale gemeenschappen – overeenkomstig het institutionele systeem van iedere lidstaat – een grote rol moeten krijgen bij het **beheer van de Europese fondsen** op, en dringt met klem aan op de vaststelling van programma's die op meerdere fondsen zijn gebaseerd.

28. Het wijst erop dat **betere harmonisatie** van de gemeenschappelijke bepalingen betreffende de uitvoering van de verschillende fondsen hun integratie ten goede zou komen, en de doeltreffendheid en impact ervan zou vergroten en de administratieve rompslomp voor de eindbegunstigden zou verminderen.

29. De Commissie zou de werking, de gevolgen en de meerwaarde van de huidige **macroregionale strategieën** moeten evalueren.

F. ***Een op resultaten en evaluatie gerichte programmering***

Macro-economische voorwaarden: lidstaten dubbel bestraft

30. Het CvdR verwerpt met kracht de voorstellen om het cohesiebeleid te koppelen aan de naleving van het stabiliteitspact (macro-economische conditionaliteit). Het is van mening dat met de **macro-economische voorwaarden** heel andere doelstellingen worden gediend dan die van het cohesiebeleid.

31. **Decentrale overheden** mogen niet worden gestraft voor het feit dat sommige lidstaten hun verplichtingen – met name op het gebied van het begrotingstekort – niet nakomen (art. 21).

Versoepeling van de ex-antevoorwaarden, en meer preventie in plaats van repressie

32. Het CvdR stemt in met het beginsel van de **ex-anteconditionaliteit**, wanneer dit inhoudt dat er **fundamentele voorwaarden** zijn waaraan moet worden voldaan willen de investeringen doeltreffend zijn, met inbegrip van een evaluatie van eerdere ervaringen. Wel moet worden voorkomen dat het cohesiebeleid oneigenlijke verantwoordelijkheden krijgt en dat de administratieve lasten worden verzwaard.

33. Het vreest echter dat de voorwaarden waaraan moet worden voldaan door een derde (zoals het omzetten van Europese richtlijnen) de opstelling en uitvoering van programma's en projecten op regionaal en lokaal niveau in gevaar kan brengen. Het is daarom van mening dat de ex-antevoorwaarden zich moeten beperken tot zaken die rechtstreeks van toepassing zijn op de uitvoering van het cohesiebeleid.

34. Ook wijst het CvdR er de Commissie op dat de ex-antevoorwaarden **geenszins mogen leiden tot opschorting van betalingen of financiële correcties**, met uitzondering van voorwaarden tot de uitvoering waarvan de lidstaat zich heeft verbonden.

Prestatiereserve

35. Het CvdR maakt zich zorgen over de invoering van een **prestatiereserve**, omdat het vreest dat dit mechanisme de vaststelling van zeer bescheiden en dus makkelijk haalbare doelstellingen in de hand werkt, om maar in aanmerking te komen voor extra financiële steun, waardoor weinig ambitieuze projecten voorrang krijgen en innovatie wordt ontmoedigd. Het wijst in dit verband op de volgende opmerking uit advies 7/2011 van de Europese Rekenkamer: „In de periode 2000-2006 bestond een soortgelijke prestatiereserve die maar beperkt succes had vanwege het zeer lage aantal uitgaven dat op tijd was afgerond voor de tussentijdse evaluatie en vanwege het gebrek aan geschikte methoden om de door de programma's geboekte vooruitgang te beoordelen."

36. Wel is het voorstander van een **flexibiliteitsreserve**, bestaande uit de middelen die vrijkomen na het ambtshalve doorhalen van vastleggingen, voor de financiering van experimentele initiatieven op het gebied van slimme, duurzame en inclusieve groei of om maatregelen te kunnen treffen in geval van crisis.

Het prestatiekader als sturend instrument

37. Het **prestatiekader** omvat de vaststelling van stapsgewijze doelstellingen („mijlpalen") voor iedere prioriteit, te verwezenlijken in 2016 en 2018. Dit moet volgens het CvdR een instrument zijn voor het sturen en controleren van de doelstellingen die tijdens de gehele programmeringsperiode worden behaald, zonder dat dit aanleiding mag geven tot toepassing van financiële correcties op de betrokken prioritaire assen wanneer uit het eindverslag over de uitvoering van het operationele programma blijkt dat de streefdoelen niet zijn behaald. Dat kan namelijk het gevolg zijn van door nationale en regionale overheden doorgevoerde noodzakelijke beleidswijzigingen n.a.v. veranderde sociaaleconomische omstandigheden.

38. Het CvdR is van mening dat **deze nieuwe bepaling niets nuttigs toevoegt aan de verschillende voorwaarden** die de Commissie heeft voorgesteld (macro-economische, ex-ante en ex-post), noch aan het systeem van evaluaties (ex-ante, tijdens de programmeringsperiode en ex-post), evenals de vaststelling van kwantificeerbare doelstellingen en resultaatindicatoren. Het CvdR dringt aan op een nauwere koppeling met de in de artt. 48, 49 en 50 genoemde **evaluatie**.

Verhoging van de voorschotten

39. Het CvdR is ingenomen met het voorstel om de beheersautoriteiten te verplichten eerst de begunstigden te betalen en pas daarna een vergoeding aan de Commissie te vragen. Om de liquiditeit van de beheersautoriteiten te verbeteren zou het **systeem van voorschotten flexibeler** moeten worden gemaakt en zouden de voorschotten moeten worden verhoogd.

Sancties en financiële correcties: meer preventie in plaats van repressie

40. Indien een lidstaat in **ernstige financiële crisis** steun ontvangt van de Unie, zou de Commissie het partnerschapscontract en de operationele programma's moeten kunnen wijzigen in het kader van een constructieve dialoog met de lidstaat en de betrokken decentrale overheden. De deskundigen van de Commissie zouden in dat geval de nationale en regionale overheden moeten helpen de Europese fondsen op doeltreffende wijze te beheren.

G. ***Versterking van het cohesiebeginsel***

Bevorderen van lokale en stedelijke ontwikkelingsacties en geïntegreerde territoriale investeringen

41. Het CvdR stemt volmondig in met de aandacht voor het thema geïntegreerde stedelijke ontwikkeling en is met name ingenomen met de voorstellen van de Commissie met betrekking tot **lokale ontwikkelingsacties** en **geïntegreerde territoriale investeringen**, die in de volgende programmeringsperiode belangrijke uitvoeringsinstrumenten zouden moeten worden, maar vraagt wel meer uitleg over de uitvoering van deze nieuwe bepalingen.

42. Deze bepalingen zouden met bijzondere aandacht moeten worden toegepast om **te waarborgen** dat de geïntegreerde territoriale ontwikkeling **op doeltreffende wijze haar beslag krijgt**. Hierbij valt te denken aan coördinatie van de steun van de verschillende fondsen (met name EFRO en ELFPO in periurbane en functionele gebieden), integratie van de fondsen, vaststelling van projectgebieden, uitwerking van een samenhangende strategie, enz.

43. Het CvdR is zeer ingenomen met de toeslag van 10 % extra medefinanciering voor vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling en bepleit eenzelfde toeslag voor geïntegreerde territoriale investeringen. Het vindt dat de beheersautoriteiten en de lokale partners op nationaal niveau overeenstemming moeten bereiken over de organisatie en werking van de lokale actiegroepen.

44. De bepaling dat overheden niet meer dan 49 % van de stemrechten mogen hebben, moet worden herzien als er al geïnstitutionaliseerde lokale ontwikkelingspartnerschappen bestaan.

45. Lokale ontwikkeling moet worden beschouwd als totaalconcept in het kader waarvan geïntegreerde territoriale investeringen, stedelijke acties en gezamenlijke actieplannen kunnen worden uitgevoerd.

Een passende aanpak voor regio's met specifieke geografische en demografische kenmerken

46. Er zou **bijzondere aandacht** moeten worden besteed aan gebieden die een industriële overgang doormaken en regio's die kampen met ernstige en permanente natuurlijke of demografische belemmeringen en daardoor qua economische en territoriale cohesie naar verhouding achterliggen, maar ook aan ultraperifere regio's (artt.174 en 349 VWEU).

Via de financiering van infrastructuur de onderlinge koppeling van territoria blijven ondersteunen

47. Verontrustend is dat er wat de ontwikkelde regio's betreft geen aandacht wordt besteed aan de financiering van infrastructuur, waarbij met name ultrasnelle ICT-netwerken van belang zijn.

H. ***Vereenvoudiging van de beheers-, controle- en auditregels***

Verdere vereenvoudiging van het beheer en gedeelde verantwoordelijkheid voor de controles

48. Het CvdR dringt aan op een **echte vereenvoudiging van de uitvoeringsbepalingen** voor de beheers-, controle- en auditautoriteiten, zodat de begunstigden ook gemakkelijker toegang krijgen tot financiering.

49. Het baart het CvdR zorgen dat de steun voor administratieve capaciteit voor het ESF beperkt is tot lidstaten met minder ontwikkelde regio's of regio's die in aanmerking komen voor het cohesiefonds, terwijl dit niet het geval is voor het EFRO, hoewel voor de nationale systemen voor de twee fondsen vergelijkbare voorwaarden gelden.

50. Het CvdR hoopt dat een grotere **resultaatgerichtheid** zal leiden tot meer aandacht voor de prestaties, de kwaliteit en de doeltreffendheid van de wijze waarop de fondsen worden gebruikt, en niet zozeer voor de formele naleving van de voorschriften en de omvang van de uitgaven.

51. Het CvdR is van mening dat het **buitensporige gebruik van gedelegeerde handelingen** van de Commissie (circa 50 maal genoemd in de verordening) het gebruik van de fondsen kan vertragen, en stelt dan ook voor om de uitvoeringsvoorschriften op voorhand vast te leggen in een uitvoeringsverordening van de Commissie.

Proportionelere en beter gecoördineerde controles

52. Het CvdR heeft twijfels over de **aanwijzing van een accreditatie-instantie** op ministerieel niveau, die een extra en onnodige controlelaag zou vormen en tot taak zou krijgen de beheers- en certificeringsautoriteiten te accrediteren op basis van een voorafgaand onderzoek. De accreditatie zou namelijk meer betrekking moeten hebben op de systemen dan op de beheersautoriteiten.

53. Verkeerde toepassing van het **evenredigheidsbeginsel** kan ongelijke behandeling van de lidstaten in de hand werken. De controles en audits dreigen veel zwaarder te zijn voor lidstaten die de meeste steun ontvangen uit de structuurfondsen. Het niveau van de controles aanpassen aan de financiële omvang van de programma's zou bovendien de keuze voor op meerdere fondsen gebaseerde programma's kunnen ontmoedigen.

54. De voorgestelde jaarlijkse goedkeuring van de rekeningen zou facultatief moeten zijn, zodat beheersautoriteiten desgewenst de afsluitende procedure aan het einde van de periode kunnen vereenvoudigen en de termijn voor het bewaren van boekhoudkundige documenten kunnen inkorten (artt. 67, 76, 77 en 131).

55. Het CvdR wil voorkomen dat er een **opeenstapeling van controles** is die door de nationale of regionale auditautoriteit, de Commissie of de Rekenkamer en de operatoren zelf worden uitgevoerd. Het stelt daarentegen voor om systematisch gemeenschappelijke audits te organiseren in een bepaald gebied, om dubbel werk te voorkomen en gezamenlijke „diagnoses" te bevorderen (art. 65, lid 2).

Eenvoudigere en op ondernemerschap gerichte financieringsinstrumenten

56. Er moet meer duidelijkheid komen over het gebruik van financieringsinstrumenten wat betreft de boekhoudkundige vastlegging van het gebruik van EU-middelen, het toezicht en het ownership. Het CvdR stemt echter in met het **gebruik van financieringsinstrumenten** om het hefboomeffect van de fondsen te vergroten, op voorwaarde dat dit een aanvulling vormt op en niet ten koste gaat van het steunelement van het cohesiebeleid en dat de steun beperkt blijft tot conventionele vormen van financieringsinstrumenten (aandelendeelnemingen, leningen, garanties) en steun voor ondoorzichtige financieringsinstrumenten, zoals derivaten of gestructureerde financieringsinstrumenten, is uitgesloten.

57. De bepaling dat de financieringsinstrumenten **binnen twee jaar** na hun activering en voor een periode van ten minste tien jaar na de afsluiting van het programma overeenkomstig de doelen van het programma moeten worden gebruikt, is naar de mening van het CvdR excessief.

Gemeenschappelijk actieplan: een welkome vernieuwing

58. Het CvdR is ingenomen met het voorstel van de Commissie om **gemeenschappelijke actieplannen** vast te stellen. Een gemeenschappelijk actieplan omvat een groep projecten die in het kader van een of meer operationele programma's onder verantwoordelijkheid van de begunstigde worden uitgevoerd, in ruil voor een **aanzienlijke** terugdringing van de voorschriften inzake beheer en controle. Wel betreurt het CvdR dat infrastructuurprojecten uitgesloten zijn.

59. Het gemeenschappelijk actieplan zou samen met de Commissie, de lidstaat en de bij het programma betrokken decentrale overheden moeten worden goedgekeurd, mede gezien de hoogte van de steun (de drempel zou moeten worden verlaagd tot 5 miljoen euro).

Inkomstengenererende maatregelen: noodzaak van meer flexibiliteit

60. Het CvdR geeft er de voorkeur aan om opnieuw uit te gaan van de voor de periode 2000-2006 geldende voorschriften, die inhielden dat voor inkomstengenererende projecten een **specifiek en uniform (gereduceerd) steunpercentage** werd gehanteerd.

Forfaitaire vaststelling van de kosten: een vereenvoudiging die maar niet van de grond lijkt te komen

61. Het CvdR is ingenomen met het voorstel van de Commissie betreffende de **verschillende soorten vereenvoudigde subsidies** en moedigt de beheersautoriteiten en begunstigden aan om meer gebruik te maken van de standaardschalen van eenheidskosten, forfaitaire bedragen en forfaitaire financiering.

62. Het dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan om **zo snel mogelijk over te gaan tot goedkeuring** van een eerlijke, billijke en controleerbare berekeningsmethode en methodes en standaardschalen van eenheidskosten, zodat de exploitanten van projecten hier bij aanvang van de programmering gebruik van kunnen maken. Hierbij moet rekening worden gehouden met de ervaringen die tijdens de huidige programmeringsperiode zijn opgedaan.

II. AANBEVELINGEN VOOR WIJZIGINGEN

Wijzigingsvoorstel 1

Overweging (14)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De Commissie moet door middel van een gedelegeerde handeling een gemeenschappelijk strategisch kader goedkeuren dat de doelstellingen van de Unie vertaalt in kernacties voor de GSK-fondsen, teneinde het programmeringsproces van de lidstaten en de regio's een duidelijker strategische richting te bieden. Het gemeenschappelijk strategisch kader moet de sectorale en territoriale coördinatie van steunmaatregelen van de Unie in het kader van de GSK-fondsen en de coördinatie met ander beleid en andere instrumenten van de Unie op dit gebied vergemakkelijken	In een bijlage bij deze verordening stelt d~~D~~e Commissie ~~moet door middel van een gedelegeerde handeling~~ een gemeenschappelijk strategisch kader voor ~~goedkeuren~~ dat de doelstellingen van de Unie vertaalt in kernacties voor de GSK-fondsen, teneinde het programmeringsproces van de lidstaten en de regio's een duidelijker strategische richting te bieden. Het gemeenschappelijk strategisch kader moet de sectorale en territoriale coördinatie van steunmaatregelen van de Unie in het kader van de GSK-fondsen en de coördinatie met ander beleid en andere instrumenten van de Unie op dit gebied vergemakkelijken

Motivering

Gedelegeerde handelingen bieden de wetgever de mogelijkheid aan de Commissie de bevoegdheid over te dragen om niet-wetgevingshandelingen van algemene strekking vast te stellen ter aanvulling of wijziging van bepaalde niet-essentiële onderdelen van een wetgevingshandeling. Het gemeenschappelijk strategisch kader is bedoeld om gemeenschappelijke richtsnoeren en regels vast te stellen voor alle fondsen met gedeeld beheer. Het bevat dus essentiële onderdelen die aan alle communautaire instellingen moeten worden voorgelegd en eventueel kunnen worden gewijzigd.

Wijzigingsvoorstel 2

Overweging (16)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Op basis van het door de Commissie goedgekeurde gemeenschappelijk strategisch kader moet elke lidstaat, in samenwerking met zijn partners en in overleg met de Commissie, een partnerschapscontract opstellen. Dit moet de in het gemeenschappelijk strategisch kader opgenomen elementen vertalen naar de nationale context en vaste verbintenissen bevatten om de doelstellingen van de Unie te bereiken door middel van de programmering van de GSK-fondsen.	Op basis van het door de Commissie goedgekeurde gemeenschappelijk strategisch kader moet elke lidstaat, in samenwerking met zijn eigen regionale en lokale overheden en zijn partners en in overleg met de Commissie, een partnerschapscontract opstellen. Dit moet de in het gemeenschappelijk strategisch kader opgenomen elementen vertalen naar de nationale context en ~~vaste~~ verbintenissen bevatten om de doelstellingen van de Unie te bereiken door middel van de programmering van de GSK-fondsen.

Motivering

De regionale en lokale overheden, als financierders en uitvoerders van het cohesiebeleid, zouden als volwaardige partners moeten deelnemen aan de onderhandelingen over en de vaststelling, uitvoering en wijziging van het partnerschapscontract.

Wijzigingsvoorstel 3

Overweging (18)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Voor elk programma moet een prestatiekader worden vastgesteld teneinde toezicht te kunnen uitoefenen op de vorderingen die in de loop van de programmeringsperiode met betrekking tot de doelstellingen en streefdoelen van elk programma worden gemaakt. De Commissie moet de prestaties in 2017 en 2019 evalueren in samenwerking met de lidstaten. Er moet worden voorzien in een prestatiereserve die in 2019 moet worden toegewezen wanneer de in het prestatiekader gestelde mijlpalen zijn bereikt. Omdat de programma's in het kader van de Europese territoriale samenwerking sterk uiteenlopen en meer dan een land bestrijken, moet er voor deze programma's geen prestatiereserve komen. Wanneer de tekortkomingen bij het bereiken van mijlpalen of streefdoelen significant zijn, moet de Commissie betalingen aan het programma kunnen schorsen of, aan het eind van de programmeringsperiode, financiële correcties kunnen toepassen om ervoor te zorgen dat de begroting van de Unie niet wordt verspild of inefficiënt wordt gebruikt.	Voor elk programma moet een prestatiekader worden vastgesteld teneinde toezicht te kunnen uitoefenen op de vorderingen die in de loop van de programmeringsperiode met betrekking tot de doelstellingen en streefdoelen van elk programma worden gemaakt. De Commissie moet de prestaties in 2017 en 2019 evalueren in samenwerking met de lidstaten. Er moet worden voorzien in een flexibiliteitsreserve bestaande uit de middelen die vrijkomen na het ambtshalve doorhalen van vastleggingen, om tijdens de programmeringsperiode experimentele initiatieven te financieren op het gebied van slimme, duurzame en inclusieve groei of om het gebruik van de structuurfondsen mogelijk te maken in geval van economische, sociale of milieucrisis. ~~prestatiereserve die in 2019 moet worden toegewezen wanneer de in het prestatiekader gestelde mijlpalen zijn bereikt. Omdat de programma's in het kader van de Europese territoriale samenwerking sterk uiteenlopen en meer dan een land bestrijken, moet er voor deze programma's geen prestatiereserve komen. Wanneer de tekortkomingen bij het bereiken van mijlpalen of streefdoelen significant zijn, moet de Commissie betalingen aan het programma kunnen schorsen of, aan het eind van de programmeringsperiode, financiële correcties kunnen toepassen om ervoor te zorgen dat de begroting van de Unie niet wordt verspild of inefficiënt wordt gebruikt.~~

Motivering

Het wijzigingsvoorstel weerspiegelt de bezorgdheid over de invoering van een nationale **prestatiereserve**, omdat wordt gevreesd dat dit mechanisme de vaststelling van zeer bescheiden en dus makkelijk haalbare doelstellingen in de hand werkt, om maar in aanmerking te komen voor extra financiële steun, waardoor weinig ambitieuze projecten voorrang krijgen en innovatie wordt ontmoedigd.

Wel is het CvdR voorstander van een **flexibiliteitsreserve**, bestaande uit de middelen die vrijkomen na het ambtshalve doorhalen van vastleggingen, voor de financiering van experimentele initiatieven op het gebied van slimme, duurzame en inclusieve groei of om maatregelen te kunnen treffen in geval van crisis.

Wijzigingsvoorstel 4

Overweging (19)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Wanneer een nauwere band tussen het cohesiebeleid en het economisch bestuur van de Unie tot stand wordt gebracht, wordt gewaarborgd dat de doeltreffendheid van de uitgaven in het kader van de GSK-fondsen gebaseerd is op gezond economisch beleid en dat de GSK-fondsen zo nodig kunnen worden omgebogen naar de aanpak van economische problemen waarmee een land te kampen heeft. Dit proces moet geleidelijk plaatsvinden, te beginnen met wijzigingen in het partnerschapscontract en de programma's, ter ondersteuning van aanbevelingen van de Raad om macro-economische onevenwichtigheden en sociale en economische problemen aan te pakken. Wanneer een lidstaat ondanks het toegenomen gebruik van de GSK-fondsen geen doeltreffende actie in het kader van het economisch bestuur onderneemt, moet de Commissie het recht hebben alle betalingen en verbintenissen of een deel daarvan te schorsen. Besluiten over schorsingen moeten evenwichtig en doeltreffend zijn en rekening houden met het effect van de afzonderlijke programma's voor de aanpak van de economische en sociale situatie van de betrokken lidstaat en met eerdere wijzigingen van het partnerschapscontract. Bij besluiten over een schorsing moet de Commissie ook een gelijke behandeling van de lidstaten in acht nemen en daarbij in het bijzonder rekening houden met het effect van de schorsing voor de economie van de betrokken lidstaat. De schorsing moet worden beëindigd en er moeten weer fondsen voor de betrokken lidstaat beschikbaar zijn zodra deze de noodzakelijke actie onderneemt.	Wanneer een nauwere band tussen het cohesiebeleid en het economisch bestuur van de Unie tot stand wordt gebracht, wordt gewaarborgd dat de doeltreffendheid van de uitgaven in het kader van de GSK-fondsen gebaseerd is op gezond economisch beleid en dat de GSK-fondsen zo nodig kunnen worden omgebogen naar de aanpak van economische problemen waarmee een land te kampen heeft. Dit proces moet geleidelijk plaatsvinden, te beginnen met wijzigingen in het partnerschapscontract en de programma's, ter ondersteuning van aanbevelingen van de Raad om macro-economische onevenwichtigheden en sociale en economische problemen aan te pakken. ~~Wanneer een lidstaat ondanks het toegenomen gebruik van de GSK-fondsen geen doeltreffende actie in het kader van het economisch bestuur onderneemt, moet de Commissie het recht hebben alle betalingen en verbintenissen of een deel daarvan te schorsen. Besluiten over schorsingen moeten evenwichtig en doeltreffend zijn en rekening houden met het effect van de afzonderlijke programma's voor de aanpak van de economische en sociale situatie van de betrokken lidstaat en met eerdere wijzigingen van het partnerschapscontract. Bij besluiten over een schorsing moet de Commissie ook een gelijke behandeling van de lidstaten in acht nemen en daarbij in het bijzonder rekening houden met het effect van de schorsing voor de economie van de betrokken lidstaat. De schorsing moet worden beëindigd en er moeten weer fondsen voor de betrokken lidstaat beschikbaar zijn zodra deze de noodzakelijke actie onderneemt.~~

Motivering

Het Comité van de Regio's maakt bezwaar tegen de bepalingen op het gebied van macro-economische voorwaarden. Het toepassen van sancties of financiële prikkels die zijn gekoppeld aan het stabiliteits- en groeipact, om zo de naleving van de macro-economische voorwaarden te waarborgen, dreigt zeer nadelig te zijn voor regionale en lokale overheden die zelf niet verantwoordelijk kunnen worden gehouden voor het feit dat sommige lidstaten hun verplichtingen niet nakomen.

Wijzigingsvoorstel 5

Overweging (29)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De regelingen van de GSK-fondsen inzake toezicht en verslaglegging moeten op elkaar worden afgestemd om de beheersregelingen op alle niveaus te vereenvoudigen. Het is van belang te zorgen voor evenredige verslagleggingsvereisten, maar daarnaast ook voor de beschikbaarheid van uitgebreide informatie over de vorderingen die op de belangrijkste geëvalueerde punten zijn gemaakt. Daarom moeten de verslagleggingsvereisten aangepast zijn aan de informatiebehoeften in bepaalde jaren en afgestemd zijn op het tijdschema voor de prestatie-evaluaties.	De regelingen van de GSK-fondsen inzake toezicht en verslaglegging moeten op elkaar worden afgestemd om de beheersregelingen op alle niveaus te vereenvoudigen. Het is van belang te zorgen voor evenredige verslagleggingsvereisten, maar daarnaast ook voor de beschikbaarheid van uitgebreide informatie over de vorderingen die op de belangrijkste geëvalueerde punten zijn gemaakt. Daarom moeten de verslagleggingsvereisten aangepast zijn aan de informatiebehoeften in bepaalde jaren ~~en afgestemd zijn op het tijdschema voor de prestatie-evaluaties~~.

Motivering

Met betrekking tot de prestatie-evaluaties is het Comité van mening dat dit een instrument moet zijn voor het sturen en controleren van de doelstellingen die tijdens de gehele programmeringsperiode worden behaald.

Wijzigingsvoorstel 6

Overweging (43)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
In overeenstemming met het beginsel van gedeeld beheer dienen de lidstaten, via hun beheers- en controlesystemen, in eerste instantie verantwoordelijk te zijn voor de uitvoering van en het toezicht op de concrete acties in de programma's. Om de doeltreffendheid van het toezicht op de selectie en uitvoering van concrete acties en de werking van het beheers- en controlesysteem te versterken, moeten de functies van de beheersautoriteit worden gespecificeerd.	In overeenstemming met het beginsel van gedeeld beheer dienen de lidstaten en de regionale en lokale overheden, via hun beheers- en controlesystemen, in eerste instantie verantwoordelijk te zijn voor de uitvoering van en het toezicht op de concrete acties in de programma's. Om de doeltreffendheid van het toezicht op de selectie en uitvoering van concrete acties en de werking van het beheers- en controlesysteem te versterken, moeten de functies van de beheersautoriteit worden gespecificeerd.

Motivering

De fondsen van het gemeenschappelijk strategisch kader vallen binnen het toepassingsgebied van het regionaal beleid, zodat telkens wanneer in de Verordening wordt verwezen naar de deelnemende overheden, niet mag worden voorbijgegaan aan de belangrijkste hoofdrolspelers, te weten de regionale en lokale overheden.

Wijzigingsvoorstel 7

Overweging (44)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Om zekerheid vooraf te geven met betrekking tot de structuur en opzet van de belangrijkste beheers- en controlesystemen, moeten de lidstaten een accreditatie-instantie aanwijzen die verantwoordelijk is voor de accreditatie en de intrekking van de accreditatie van beheers- en controleorganen.	~~Om zekerheid vooraf te geven met betrekking tot de structuur en opzet van de belangrijkste beheers- en controlesystemen, moeten de lidstaten een accreditatie-instantie aanwijzen die verantwoordelijk is voor de accreditatie en de intrekking van de accreditatie van beheers- en controleorganen.~~

Motivering

Om te voorkomen dat er nog meer instanties in het leven worden geroepen die het beheers- en controlesysteem alleen maar ingewikkelder zouden maken.

Wijzigingsvoorstel 8

Nieuwe overweging na overweging (55)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
	Tegen de achtergrond van de strategische koppeling van de fondsen is het nodig om de procedures voor planning en uitvoering van alle fondsen te uniformeren, met name met het oog op uniforme medefinancieringspercentages van het ELFPO en de EU-structuurfondsen en de categorisering van de overgangsregio's. Gepland is dat de overgangsregelingen ook voor het ELFPO gelden.

Motivering

Het streven naar gemeenschappelijke bepalingen voor de respectieve fondsen met het oog op overgangsregelingen en de daarmee verbonden quota voor medefinanciering door de EU is nog niet geconcretiseerd. Voor het EFRO en het ESF bestaan overgangsregelingen (inclusief een vangnet) maar voor het ELFPO is dat niet het geval. Dat leidt tot duidelijk verschillende steunvoorwaarden per fonds. Dat strijdt met de nagestreefde harmonisatie en daarom moeten de overgangsregelingen ook voor het ELFPO gelden.

Wijzigingsvoorstel 9

Overweging (58)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Om de resultaatgerichtheid en de nadruk op het bereiken van de doelstellingen en streefdoelen van de Europa 2020-strategie te vergroten, moet vijf procent van de middelen voor het doel „investeren in groei en werkgelegenheid" apart worden gezet als prestatiereserve voor elk Fonds en categorie regio's in elke lidstaat.	~~Om de resultaatgerichtheid en de nadruk op het bereiken van de doelstellingen en streefdoelen van de Europa 2020-strategie te vergroten, moet vijf procent van de middelen voor het doel „investeren in groei en werkgelegenheid" apart worden gezet als prestatiereserve voor elk Fonds en categorie regio's in elke lidstaat.~~

Motivering

Het wijzigingsvoorstel weerspiegelt de bezorgdheid over de invoering van een nationale **prestatiereserve**, omdat wordt gevreesd dat dit mechanisme de vaststelling van zeer bescheiden en dus makkelijk haalbare doelstellingen in de hand werkt, om maar in aanmerking te komen voor extra financiële steun, waardoor weinig ambitieuze projecten voorrang krijgen en innovatie wordt ontmoedigd.

Wel is het CvdR voorstander van een **flexibiliteitsreserve**, bestaande uit de middelen die vrijkomen na het ambtshalve doorhalen van vastleggingen, voor de financiering van experimentele initiatieven op het gebied van slimme, duurzame en inclusieve groei of om maatregelen te kunnen treffen in geval van crisis. Deze reserve zou verbonden moeten zijn aan het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering en het Solidariteitsfonds van de Europese Unie.

Wijzigingsvoorstel 10

Overweging (84)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De jaarlijkse goedkeuring van de rekeningen moet gepaard gaan met een jaarlijkse afsluiting van voltooide concrete acties (voor het EFRO en het CF) of de uitgaven (voor het ESF). Om de kosten in verband met de eindafsluiting van operationele programma's te beperken, de administratieve last voor de begunstigden te verminderen en rechtszekerheid te verschaffen, moet de jaarlijkse afsluiting verplicht zijn, waardoor de periode dat de bewijsstukken bewaard moeten blijven, er een audit van de concrete acties kan worden gehouden en er financiële correcties kunnen worden toegepast, wordt ingekort.	De jaarlijkse goedkeuring van de rekeningen ~~moet~~ kan gepaard gaan met een jaarlijkse afsluiting van voltooide concrete acties (voor het EFRO en het CF) of de uitgaven (voor het ESF). Om de kosten in verband met de eindafsluiting van operationele programma's te beperken, de administratieve last voor de begunstigden te verminderen en rechtszekerheid te verschaffen, ~~moet~~ mogen lidstaten kiezen voor een ~~de~~ jaarlijkse afsluiting ~~verplicht zijn~~, waardoor de periode dat de bewijsstukken bewaard moeten blijven, er een audit van de concrete acties kan worden gehouden en er financiële correcties kunnen worden toegepast, wordt ingekort.

Motivering

Het voorstel voor een jaarlijkse goedkeuring van de rekeningen leidt in feite tot de invoering van een jaarlijkse afsluiting. Het gevolg is dat de administratieve rompslomp zal toenemen, er verplicht financiële correcties zullen moeten worden doorgevoerd indien de Europese Commissie en/of de Europese Rekenkamer onregelmatigheden constateren, en het minder eenvoudig zal worden om „verschoven" uitgaven op te geven en te vervangen, hetgeen in de huidige periode (2007-2013) wel mogelijk is.

Wijzigingsvoorstel 11

Overweging (87)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De frequentie van audits van concrete acties moet evenredig zijn aan de omvang van de steun die de Unie uit de Fondsen verstrekt. Met name moeten minder audits worden uitgevoerd wanneer de totale subsidiabele uitgaven voor een concrete actie 100 000 euro niet overschrijden. Desondanks moet het mogelijk zijn te allen tijde een audit uit te voeren wanneer er ernstige aanwijzingen zijn dat er sprake is van onregelmatigheden of fraude, dan wel, na afsluiting van een voltooide concrete actie, als onderdeel van een auditsteekproef. Om ervoor te zorgen dat de omvang van de auditing door de Commissie evenredig is aan het risico, moet de Commissie haar auditwerkzaamheden kunnen verminderen voor operationele programma's die geen grote tekortkomingen te zien geven of waarvoor op de auditautoriteit kan worden vertrouwd	De frequentie van audits van concrete acties moet evenredig zijn aan de omvang van de steun die de Unie uit de Fondsen verstrekt. Met name moet~~en minder~~ er slechts een enkele audit~~s~~ worden uitgevoerd, en alleen wanneer de totale subsidiabele uitgaven voor een concrete actie 250 000 ~~100 000~~ euro niet overschrijden. Desondanks moet het mogelijk zijn te allen tijde een audit uit te voeren wanneer er ernstige aanwijzingen zijn dat er sprake is van onregelmatigheden of fraude, dan wel, na afsluiting van een voltooide concrete actie, als onderdeel van een auditsteekproef. Om ervoor te zorgen dat de omvang van de auditing door de Commissie evenredig is aan het risico, moet de Commissie haar auditwerkzaamheden kunnen verminderen voor operationele programma's die geen grote tekortkomingen te zien geven of waarvoor op de auditautoriteit kan worden vertrouwd

Motivering

Om te zorgen voor een echte evenredigheid bij de controle op operationele programma's stelt het Comité voor dat concrete acties waarvan de subsidiabele uitgaven niet meer dan 250 000 euro bedragen, aan niet meer dan één audit worden onderworpen.

Wijzigingsvoorstel 12

Overweging (88)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Om bepaalde niet-essentiële onderdelen van deze verordening te kunnen aanvullen of wijzigen, moet de Commissie de bevoegdheid krijgen om overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag gedelegeerde handelingen vast te stellen inzake een gedragscode betreffende de doelstellingen en criteria ter ondersteuning van de uitvoering van partnerschappen, de goedkeuring van een gezamenlijk strategisch kader, aanvullende regels over de toewijzing van de reserve voor groei en concurrentievermogen, de vaststelling van het gebied en de bevolking waarop de strategieën voor lokale ontwikkeling van toepassing zijn, gedetailleerde regels voor financieringsinstrumenten (ex-antebeoordeling, subsidiabiliteit van uitgaven, soorten activiteiten waarvoor geen steun wordt verleend, combinatie van steun, overdracht en beheer van activa, betalingsverzoeken, kapitalisatie van jaartranches), de vaststelling van het forfaitaire bedrag voor inkomsten genererende concrete acties, de verantwoordelijkheden van de lidstaten ten aanzien van de procedure voor het melden van onregelmatigheden en de terugvordering van onverschuldigd betaalde bedragen, het model van de jaarlijkse beheersverklaring over de werking van het beheers- en controlesysteem, de voorwaarden voor nationale audits, de accreditatiecriteria voor beheers- en certificeringsautoriteiten, de identificatie van algemeen aanvaarde gegevensdragers, de hoogte van de toe te passen financiële correctie, de wijziging van bijlagen en de specifieke maatregelen die nodig zijn voor de vereenvoudiging van de overgang van Verordening (EG) nr. 1083/2006. De Commissie moet ook de bevoegdheid krijgen de bijlagen I en IV te wijzigen om deze aan toekomstige behoeften aan te passen. Het is van bijzonder belang dat de Commissie tijdens haar voorbereidende werkzaamheden het nodige overleg pleegt, ook op deskundigenniveau.	Om bepaalde niet-essentiële onderdelen van deze verordening te kunnen aanvullen of wijzigen, moet de Commissie de bevoegdheid krijgen om overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag gedelegeerde handelingen vast te stellen inzake een gedragscode betreffende de doelstellingen en criteria ter ondersteuning van de uitvoering van partnerschappen, ~~de goedkeuring van een gezamenlijk strategisch kader, aanvullende regels over de toewijzing van de reserve voor groei en concurrentievermogen, de vaststelling van het gebied en de bevolking waarop de strategieën voor lokale ontwikkeling van toepassing zijn,~~ gedetailleerde regels voor financieringsinstrumenten (ex-antebeoordeling, subsidiabiliteit van uitgaven, soorten activiteiten waarvoor geen steun wordt verleend, combinatie van steun, overdracht en beheer van activa, betalingsverzoeken, kapitalisatie van jaartranches), de vaststelling van het forfaitaire bedrag voor inkomsten genererende concrete acties, de verantwoordelijkheden van de lidstaten ten aanzien van de procedure voor het melden van onregelmatigheden en de terugvordering van onverschuldigd betaalde bedragen, het model van de jaarlijkse beheersverklaring over de werking van het beheers- en controlesysteem, de voorwaarden voor nationale audits, de accreditatiecriteria voor beheers- en certificeringsautoriteiten, de identificatie van algemeen aanvaarde gegevensdragers, de hoogte van de toe te passen financiële correctie, de wijziging van bijlagen en de specifieke maatregelen die nodig zijn voor de vereenvoudiging van de overgang van Verordening (EG) nr. 1083/2006. De Commissie moet ook de bevoegdheid krijgen de bijlagen I en IV te wijzigen om deze aan toekomstige behoeften aan te passen. Het is van bijzonder belang dat de Commissie tijdens haar voorbereidende werkzaamheden het nodige overleg pleegt, ook op deskundigenniveau.

Motivering

Met gedelegeerde handelingen biedt de wetgever de mogelijkheid aan de Europese Commissie om niet-wetgevingshandelingen vast te stellen ter aanvulling of wijziging van bepaalde onderdelen van een wetgevingshandeling. Het voorstel om tekst te schrappen is in overeenstemming met de standpunten in het advies ten aanzien van art. 12 over het gemeenschappelijk strategisch kader, art. 18 over de prestatiereserve en art. 29 over de strategieën voor lokale ontwikkeling.

Wijzigingsvoorstel 13

Overweging (90)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De Commissie moet de bevoegdheid krijgen om door middel van uitvoeringshandelingen met betrekking tot alle GSK-fondsen besluiten tot goedkeuring van partnerschapscontracten, tot toewijzing van de prestatiereserve en tot schorsing van betalingen in verband met het economisch beleid van de lidstaten, en met betrekking tot de Fondsen besluiten tot vaststelling van operationele programma's, tot goedkeuring van belangrijke projecten, tot schorsing van betalingen en tot vaststelling van financiële correcties goed te keuren.	De Commissie moet de bevoegdheid krijgen om door middel van uitvoeringshandelingen met betrekking tot alle GSK-fondsen besluiten tot goedkeuring van partnerschapscontracten, ~~tot toewijzing van de prestatiereserve en tot schorsing van betalingen in verband met het economisch beleid van de lidstaten, en met betrekking tot de Fondsen~~ besluiten tot vaststelling van operationele programma's, tot goedkeuring van belangrijke projecten, tot schorsing van betalingen en tot vaststelling van financiële correcties goed te keuren.

Motivering

Het wijzigingsvoorstel weerspiegelt de bezorgdheid over de invoering van een nationale **prestatiereserve**, omdat wordt gevreesd dat dit mechanisme de vaststelling van zeer bescheiden en dus makkelijk haalbare doelstellingen in de hand werkt, om maar in aanmerking te komen voor extra financiële steun, waardoor weinig ambitieuze projecten voorrang krijgen en innovatie wordt ontmoedigd.

Wijzigingsvoorstel 14

Artikel 5, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Partnerschap en meerlagig bestuur	**Partnerschap en meerlagig bestuur**
1. Een lidstaat brengt voor het partnerschapscontract en voor elk programma een partnerschap tot stand met de volgende partners:	1. ~~Een lidstaat brengt~~ De lidstaten en de regionale en lokale overheden brengen voor het partnerschapscontract en voor elk programma een partnerschap tot stand met de volgende partners:
a) de bevoegde regionale, plaatselijke, stedelijke en andere overheden;	a) de andere bevoegde ~~regionale, plaatselijke, stedelijke en andere~~ overheden;
b) de economische en sociale partners; en	b) de economische en sociale partners; en
c) instanties die het maatschappelijk middenveld vertegenwoordigen, waaronder milieupartners, niet-gouvernementele organisaties en instanties die tot taak hebben gelijkheid en non-discriminatie te bevorderen.	c) instanties die het maatschappelijk middenveld vertegenwoordigen, waaronder milieupartners, niet-gouvernementele organisaties en instanties die tot taak hebben gelijkheid en non-discriminatie te bevorderen.

Motivering

Het wijzigingsvoorstel wil benadrukken dat de decentrale overheden in iedere lidstaat, overeenkomstig het beginsel van ***multilevel governance*** als volwaardige partners worden betrokken bij de onderhandelingen over en de vaststelling en uitvoering van de strategische documenten, te weten het gemeenschappelijk strategisch kader (GSK), het partnerschapscontract en de operationele programma's. Het CvdR acht het onterecht dat de regionale en lokale overheden als het gaat om partnerschappen op hetzelfde niveau worden geplaatst als de economische en sociale partners: de regionale en lokale overheden, die het algemeen belang van de door hen bestuurde burgers en gebieden vertegenwoordigen, zijn immers medebeheerders en medefinancierders van de structuurfondsen.

Wijzigingsvoorstel 15

Artikel 9, lid 6 en 11

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Thematische doelstellingen	**Thematische doelstellingen**
[…]	[…]
6) bescherming van het milieu en bevordering van efficiënt gebruik van hulpbronnen;	6) bescherming van het milieu en het cultureel erfgoed en bevordering van efficiënt gebruik van hulpbronnen;
[…]	[…]
11) vergroting van de institutionele capaciteit en een doelmatig openbaar bestuur.	11) vergroting van de institutionele capaciteit en een doelmatig openbaar bestuur en verschaffing van een strategische oriëntatie voor territoriale ontwikkeling in het kader van de Europa 2020-strategie op alle bestuursniveaus middels de Territoriale agenda van de Europese Unie.

Motivering

Met betrekking tot lid 6:

Het is van fundamenteel belang om bescherming van het cultureel erfgoed op te nemen bij de thematische doelstellingen van de GSK-fondsen. Dit sluit bovendien aan op de bepalingen van art. 5, lid 6 c) van het voorstel voor een verordening inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling.

Met betrekking tot lid 11:

Technische bijstand dient er ook toe om de strategische aanpak van onderop te vereenvoudigen. De in 2011 door de lidstaten goedgekeurde Territoriale agenda 2020 bevat zeer nuttige aanbevelingen met betrekking tot de territoriale ontwikkeling in de EU.

Wijzigingsvoorstel 16

Artikel 11

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
In het gemeenschappelijk strategisch kader wordt het volgende vastgesteld:	In het gemeenschappelijk strategisch kader wordt het volgende vastgesteld:
a) voor elke thematische doelstelling: de kernacties die door elk GSK-fonds zullen worden ondersteund;	a) voor elke thematische doelstelling: de kernacties die door elk GSK-fonds zullen worden ondersteund;
b) de voornaamste territoriale vraagstukken voor stedelijke, plattelands-, kust- en visserijgebieden, alsook voor gebieden met bijzondere territoriale kenmerken, zoals bedoeld in de artikelen 174 en 349 van het Verdrag, die door de GSK-fondsen zullen worden aangepakt;	~~b) de voornaamste territoriale vraagstukken voor stedelijke, plattelands , kust- en visserijgebieden, alsook voor gebieden met bijzondere territoriale kenmerken, zoals bedoeld in de artikelen 174 en 349 van het Verdrag, die door de GSK-fondsen zullen worden aangepakt;~~
c) horizontale beginselen en beleidsdoelstellingen voor de uitvoering van de GSK-fondsen;	b~~e~~) horizontale beginselen en beleidsdoelstellingen voor de uitvoering van de GSK-fondsen;
d) prioritaire gebieden voor samenwerkingsactiviteiten voor elk van de GSK-fondsen, waarbij in voorkomend geval rekening wordt gehouden met macroregionale en zeegebiedstrategieën;	~~d) prioritaire gebieden voor samenwerkingsactiviteiten voor elk van de GSK-fondsen, waarbij in voorkomend geval rekening wordt gehouden met macroregionale en zeegebiedstrategieën;~~
e) mechanismen voor de coördinatie tussen de GSK-fondsen, alsmede met andere relevante beleidsmaatregelen en instrumenten van de Unie, waaronder externe instrumenten voor samenwerking;	c~~e~~) mechanismen voor de coördinatie tussen de GSK-fondsen, alsmede met andere relevante beleidsmaatregelen en instrumenten van de Unie, waaronder externe instrumenten voor samenwerking;
f) mechanismen om de samenhang en de consistentie van de programmering van de GSK-fondsen met de specifieke aanbevelingen per land uit hoofde van artikel 121, lid 2, van het Verdrag en de desbetreffende aanbevelingen van de Raad uit hoofde van artikel 148, lid 4, van het Verdrag, te waarborgen.	d~~f~~) mechanismen om de samenhang en de consistentie van de programmering van de GSK-fondsen met de specifieke aanbevelingen per land uit hoofde van artikel 121, lid 2, van het Verdrag en de desbetreffende aanbevelingen van de Raad uit hoofde van artikel 148, lid 4, van het Verdrag, te waarborgen.

Motivering

Het CvdR is van mening dat de kernacties die door de Commissie in het gemeenschappelijk strategisch kader worden voorgesteld, een nieuwe vorm van concentratie zijn. Bovendien is het van mening dat de territoriale vraagstukken in het kader van de operationele programma's moeten worden behandeld. Hetzelfde geldt voor de eventuele wisselwerking tussen de regionale strategieën en, in voorkomend geval, de macroregionale strategieën.

Wijzigingsvoorstel 17

Artikel 12

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De Commissie is bevoegd binnen drie maanden na de vaststelling van deze verordening overeenkomstig artikel 142 een gedelegeerde handeling vast te stellen met betrekking tot het gemeenschappelijk strategisch kader.	In een bijlage bij deze verordening stelt d~~D~~de Commissie ~~is bevoegd binnen drie maanden na de vaststelling van deze verordening overeenkomstig artikel 142 een gedelegeerde handeling vast te stellen met betrekking tot het~~ een gemeenschappelijk strategisch kader voor.
Als de strategie van de Unie voor slimme, duurzame en inclusieve groei ingrijpend wordt gewijzigd, voert de Commissie een evaluatie uit en stelt zij zo nodig bij gedelegeerde handeling overeenkomstig artikel 142 een herzien gemeenschappelijk strategisch kader vast.	Als de strategie van de Unie voor slimme, duurzame en inclusieve groei ingrijpend wordt gewijzigd, voert de Commissie een evaluatie uit en stelt zij zo nodig bij gedelegeerde handeling overeenkomstig artikel 142 een herzien gemeenschappelijk strategisch kader vast.
De lidstaten stellen zo nodig binnen zes maanden na de vaststelling van een herzien gemeenschappelijk strategisch kader wijzigingen op hun partnerschapscontract en programma's voor om te waarborgen dat deze consistent zijn met het herziene gemeenschappelijk strategisch kader.	De lidstaten stellen zo nodig binnen zes maanden na de vaststelling van een herzien gemeenschappelijk strategisch kader wijzigingen op hun partnerschapscontract en programma's voor om te waarborgen dat deze consistent zijn met het herziene gemeenschappelijk strategisch kader.

Motivering

Gedelegeerde handelingen bieden de wetgever de mogelijkheid aan de Commissie de bevoegdheid over te dragen om niet-wetgevingshandelingen van algemene strekking vast te stellen ter aanvulling of wijziging van bepaalde niet-essentiële onderdelen van een wetgevingshandeling. Het gemeenschappelijk strategisch kader is bedoeld om gemeenschappelijke richtsnoeren en regels vast te stellen voor alle fondsen met gedeeld beheer. Het bevat dus essentiële onderdelen die aan alle communautaire instellingen moeten worden voorgelegd en eventueel kunnen worden gewijzigd.

Wijzigingsvoorstel 18

Artikel 13

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Voorbereiding van het partnerschapscontract	**Voorbereiding van het partnerschapscontract**
1. Elke lidstaat bereidt een partnerschapscontract voor dat de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2020 behelst.	1. Elke lidstaat bereidt samen met zijn regionale en lokale overheden een partnerschapscontract voor dat de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2020 behelst.
2. De lidstaten stellen het partnerschapscontract op in samenwerking met de in artikel 5 bedoelde partners. Het partnerschapscontract wordt in dialoog met de Commissie voorbereid.	2. In de lidstaten waar de regio's en lokale overheden op grond van de interne rechtsorde of bestuurlijke bepalingen bevoegd zijn om operationele programma's uit te voeren nemen deze als volwaardige partners deel aan de vaststelling van het partnerschapscontract.
3. Het partnerschapscontract heeft betrekking op alle steun uit de GSK-fondsen in de betrokken lidstaat.	3~~2~~. De lidstaten stellen het partnerschapscontract op in samenwerking met de in artikel 5 bedoelde partners. Het partnerschapscontract wordt in dialoog met de Commissie voorbereid.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
4. Elke lidstaat doet zijn partnerschapscontract binnen drie maanden na de vaststelling van het gemeenschappelijk strategisch kader aan de Commissie toekomen.	4. Het partnerschapscontract heeft betrekking op alle steun uit de GSK-fondsen in de betrokken lidstaat. 5. Elke lidstaat doet zijn partnerschapscontract binnen vijf ~~drie~~ maanden na de vaststelling van het gemeenschappelijk strategisch kader aan de Commissie toekomen.

Motivering

De regionale en lokale overheden, als financierders en uitvoerders van het cohesiebeleid, zouden als volwaardige partners moeten deelnemen aan de onderhandelingen over en de vaststelling, uitvoering en wijziging van het partnerschapscontract. Rekening houdend met de hoeveelheid gedetailleerde informatie die gevraagd wordt, met het feit dat de programma's tegelijk met het contract moeten worden ingediend (zie art. 23, lid 3) en met de noodzaak om een doeltreffend partnerschap tot stand te brengen, is het CvdR van mening dat dit méér tijd vergt.

Wijzigingsvoorstel 19

Artikel 14

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Inhoud van het partnerschapscontract	**Inhoud van het partnerschapscontract**
Het partnerschapscontract omvat het volgende:	Het partnerschapscontract omvat het volgende:
a) regelingen om afstemming op de strategie van de Unie voor slimme, duurzame en inclusieve groei te waarborgen, met inbegrip van:	a) regelingen om afstemming op de strategie van de Unie voor slimme, duurzame en inclusieve groei te waarborgen, met inbegrip van:
i) een analyse van de ongelijkheden en ontwikkelingsbehoeften ten aanzien van de in het gemeenschappelijk strategisch kader vastgestelde thematische doelstellingen en kernacties, alsook ten aanzien van de streefdoelen die zijn vastgesteld in de specifieke aanbevelingen per land uit hoofde van artikel 121, lid 2, van het Verdrag en in de desbetreffende aanbevelingen van de Raad uit hoofde van artikel 148, lid 4, van het Verdrag;	i) een analyse van de ongelijkheden en ontwikkelingsbehoeften ten aanzien van de in het gemeenschappelijk strategisch kader vastgestelde thematische doelstellingen en kernacties, alsook ten aanzien van de streefdoelen die zijn vastgesteld in de specifieke aanbevelingen per land uit hoofde van artikel 121, lid 2, van het Verdrag en in de desbetreffende aanbevelingen van de Raad uit hoofde van artikel 148, lid 4, van het Verdrag;
ii) een samenvattende analyse van de ex-ante-evaluaties van de programma's die de selectie van de thematische doelstellingen en de indicatieve toewijzingen van de GSK-fondsen rechtvaardigen;	~~ii)~~ ~~een samenvattende analyse van de ex-ante-evaluaties van de programma's die de selectie van de thematische doelstellingen en de indicatieve toewijzingen van de GSK-fondsen rechtvaardigen;~~
iii) voor elke thematische doelstelling: een samenvatting van de voornaamste verwachte resultaten voor elk van de GSK-fondsen;	iii~~i~~) voor elke thematische doelstelling: een samenvatting van de voornaamste verwachte resultaten voor elk van de GSK-fondsen;
iv) de indicatieve toewijzing van steun door de Unie per thematische doelstelling op nationaal niveau voor elk van de GSK-fondsen, alsook het indicatieve totaalbedrag van de voorziene steun voor doelstellingen op het gebied van klimaatverandering;	~~iv)~~ ~~de indicatieve toewijzing van steun door de Unie per thematische doelstelling op nationaal niveau voor elk van de GSK-fondsen, alsook het indicatieve totaalbedrag van de voorziene steun voor doelstellingen op het gebied van klimaatverandering;~~
v) de belangrijkste prioritaire gebieden voor samenwerking, waarbij in voorkomend geval rekening wordt gehouden met macroregionale en zeegebiedstrategieën;	~~v)~~ ~~de belangrijkste prioritaire gebieden voor samenwerking, waarbij in voorkomend geval rekening wordt gehouden met macroregionale en zeegebiedstrategieën;~~
vi) horizontale beginselen en beleidsdoelstellingen voor de uitvoering van de GSK-fondsen;	iii~~vi~~) horizontale beginselen en beleidsdoelstellingen voor de uitvoering van de GSK-fondsen;
vii) de lijst van de programma's van het EFRO, het ESF en het CF, met uitzondering van die voor het doel „Europese territoriale samenwerking", en van de programma's van het Elfpo en het EFMZV, met de respectieve indicatieve toewijzingen per GSK-fonds en per jaar;	iv~~ii~~) de lijst van de programma's van het EFRO, het ESF en het CF, met uitzondering van die voor het doel „Europese territoriale samenwerking", en van de programma's van het Elfpo en het EFMZV, met de respectieve indicatieve toewijzingen per GSK-fonds en per jaar;

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
b) een geïntegreerde benadering voor de door de GSK-fondsen gesteunde territoriale ontwikkeling, waarin het volgende wordt uiteengezet:	b) een geïntegreerde benadering voor de door de GSK-fondsen gesteunde territoriale ontwikkeling, waarin het volgende wordt uiteengezet:
i) de mechanismen op nationaal en regionaal niveau die zorgen voor coördinatie tussen de GSK-fondsen en andere financieringsinstrumenten van de Unie en de lidstaten, alsook met de EIB;	i) de mechanismen op nationaal en regionaal niveau die zorgen voor coördinatie tussen de GSK-fondsen en andere financieringsinstrumenten van de Unie en de lidstaten, alsook met de EIB;
ii) de regelingen die zorgen voor een geïntegreerde aanpak voor het gebruik van de GSK-fondsen voor de territoriale ontwikkeling van stedelijke, plattelands-, kust- en visserijgebieden, alsook van gebieden met bijzondere territoriale kenmerken, in het bijzonder de uitvoeringsregelingen voor de artikelen 28, 29 en 99, in voorkomend geval vergezeld van een lijst van de steden die aan het in artikel 8 van de EFRO-verordening bedoelde platform voor stedelijke ontwikkeling zullen deelnemen;	ii) de regelingen die zorgen voor een geïntegreerde aanpak voor het gebruik van de GSK-fondsen voor de territoriale ontwikkeling van stedelijke, peri-urbane, functionele, plattelands-, kust- en visserijgebieden, alsook van gebieden met bijzondere territoriale kenmerken, in het bijzonder de uitvoeringsregelingen voor de artikelen 28, 29 en 99, in voorkomend geval vergezeld van een lijst van de steden die aan het in artikel 8 van de EFRO-verordening bedoelde platform voor stedelijke ontwikkeling zullen deelnemen;
[….]	[….]
e) regelingen om een doelmatige uitvoering van de GSK-fondsen te waarborgen, met inbegrip van:	e) regelingen om een doelmatige uitvoering van de GSK-fondsen te waarborgen, met inbegrip van:
i) een beoordeling of de administratieve capaciteit van de autoriteiten, en in voorkomend geval van de begunstigden, moet worden vergroot, alsook de maatregelen die hiervoor nodig zijn;	~~i) een beoordeling of de administratieve capaciteit van de autoriteiten, en in voorkomend geval van de begunstigden, moet worden vergroot, alsook de maatregelen die hiervoor nodig zijn;~~
ii) een samenvatting van de geplande maatregelen en de desbetreffende streefdoelen in de programma's om de administratieve belasting van de begunstigden te reduceren;	~~ii)~~ een samenvatting van de geplande maatregelen en de desbetreffende streefdoelen in de programma's om de administratieve belasting van de begunstigden te reduceren;
iii) een beoordeling van de bestaande systemen voor de elektronische uitwisseling van gegevens en de geplande maatregelen om het mogelijk te maken dat de uitwisseling van alle informatie tussen de begunstigden en de autoriteiten die voor het beheer en de controle van de programma's verantwoordelijk zijn, uitsluitend elektronisch plaatsvindt.	~~iii)~~ een beoordeling van de bestaande systemen voor de elektronische uitwisseling van gegevens en de geplande maatregelen om het mogelijk te maken dat de uitwisseling van alle informatie tussen de begunstigden en de autoriteiten die voor het beheer en de controle van de programma's verantwoordelijk zijn, uitsluitend elektronisch plaatsvindt.
	De programma's voor territoriale samenwerking maken daarentegen geen deel van de partnerschapsovereenkomsten uit.

Motivering

Het CvdR vindt het niet nodig dat het partnerschapscontract gegevens bevat die al in de operationele programma's staan. Deze bepalingen zijn dan ook overbodig en dragen niet bij tot een vereenvoudiging. Bovendien kunnen de lidstaten geen verbintenissen aangaan die al eerder op regionaal en lokaal niveau zijn aangegaan.

Een geïntegreerd gebruik van de GSK-fondsen in peri-urbane gebieden is van essentieel belang. Anders dreigen deze gebieden niet alleen voor plattelandszones, maar ook voor steden bestemde gelden mis te lopen, en dat terwijl hun aantal hand over hand toeneemt in de EU.

De Europese territoriale samenwerking kan vanwege haar multilaterale aard niet via partnerschapsovereenkomsten worden gestuurd. Daarom moet die buiten de reikwijdte van de partnerschapsovereenkomsten blijven.

Wijzigingsvoorstel 20

Artikel 16

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Thematische concentratie	**Thematische concentratie**
De lidstaten concentreren de steun, overeenkomstig de fondsspecifieke voorschriften, op acties die de grootste meerwaarde opleveren ten aanzien van de strategie van de Unie voor slimme, duurzame en inclusieve groei, die de vraagstukken aanpakken die in de specifieke aanbevelingen per land uit hoofde van artikel 121, lid 2, van het Verdrag en in de desbetreffende aanbevelingen van de Raad uit hoofde van artikel 148, lid 4, van het Verdrag zijn vastgesteld en die rekening houden met de nationale en regionale behoeften.	De lidstaten concentreren de steun, overeenkomstig de fondsspecifieke voorschriften, op acties die de grootste meerwaarde opleveren ten aanzien van de strategie van de Unie voor slimme, duurzame en inclusieve groei, die de vraagstukken aanpakken die in de specifieke aanbevelingen per land uit hoofde van artikel 121, lid 2, van het Verdrag en in de desbetreffende aanbevelingen van de Raad uit hoofde van artikel 148, lid 4, van het Verdrag zijn vastgesteld en die rekening houden met de nationale en regionale behoeften. Overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel kiezen de beheersautoriteiten zelf de thematische doelstellingen en de investeringsprioriteiten waarop de communautaire steun wordt geconcentreerd.

Motivering

Het Comité stemt ermee in dat het grootste deel van de middelen op een beperkt aantal thematische doelstellingen c.q. investeringsprioriteiten moet worden geconcentreerd, maar is wel van mening dat de keuze van doelstellingen en prioriteiten aan de beheersautoriteiten moet worden overgelaten, door een lokale invulling te geven aan de doelstellingen van Europa-2020 en het gemeenschappelijk strategisch kader.

Wijzigingsvoorstel 21

Artikel 17

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Ex-antevoorwaarden	**Ex-antevoorwaarden**
1. In de fondsspecifieke voorschriften worden voor elk GSK-fonds ex-antevoorwaarden vastgesteld.	1. In de fondsspecifieke voorschriften worden voor elk GSK-fonds ex-antevoorwaarden vastgesteld.
2. De lidstaten beoordelen of aan de toepasselijke ex-antevoorwaarden wordt voldaan.	2. De lidstaten beoordelen samen met de eigen regionale en lokale overheden of aan de toepasselijke ex-antevoorwaarden wordt voldaan, rekening houdend met de verdeling van de bevoegdheden over de verschillende bestuursniveaus.
3. Als op de datum van indiening van het partnerschapscontract niet aan de ex-antevoorwaarden wordt voldaan, nemen de lidstaten in het partnerschapscontract een samenvatting op van de maatregelen die op nationaal of regionaal niveau moeten worden genomen, met een tijdschema voor de uitvoering van die maatregelen, om te waarborgen dat uiterlijk twee jaar na de vaststelling van het partnerschapscontract, of als dat eerder is uiterlijk op 31 december 2016, aan die voorwaarden wordt voldaan.	3. Als op de datum van indiening van het partnerschapscontract niet aan de ex-antevoorwaarden wordt voldaan, nemen de lidstaten in het partnerschapscontract een samenvatting op van de maatregelen die op nationaal of regionaal niveau moeten worden genomen, met een tijdschema voor de uitvoering van die maatregelen, om te waarborgen dat uiterlijk drie ~~twee~~ jaar na de vaststelling van het partnerschapscontract, of als dat eerder is uiterlijk op 31 december 2016, aan die voorwaarden wordt voldaan.
4. De lidstaten beschrijven in de desbetreffende programma's in detail de maatregelen die nodig zijn om aan de ex-antevoorwaarden te voldoen, met een tijdschema voor de uitvoering van die maatregelen.	4. De lidstaten en de regionale en lokale overheden beschrijven in de desbetreffende programma's ~~in detail~~ de maatregelen die nodig zijn om aan de ex-antevoorwaarden te voldoen, met een tijdschema voor de uitvoering van die maatregelen.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
5. Bij haar beoordeling van het partnerschapscontract en de programma's beoordeelt de Commissie ook de informatie die wordt gegeven over het vervullen van de ex-antevoorwaarden. Wanneer zij een programma vaststelt, kan zij besluiten de tussentijdse betalingen aan het programma geheel of gedeeltelijk te schorsen totdat de maatregelen om aan een ex-antevoorwaarde te voldoen, naar tevredenheid zijn voltooid. Wanneer de maatregelen om aan een ex-antevoorwaarde te voldoen niet op de in het programma vastgestelde uiterste termijn zijn voltooid, vormt dit voor de Commissie een grond om haar betalingen te schorsen.	5. Bij haar beoordeling van het partnerschapscontract en de programma's beoordeelt de Commissie ook de informatie die wordt gegeven over het vervullen van de ex-antevoorwaarden. ~~Wanneer zij een programma vaststelt, kan zij besluiten de tussentijdse betalingen aan het programma geheel of gedeeltelijk te schorsen totdat de maatregelen om aan een ex-antevoorwaarde te voldoen, naar tevredenheid zijn voltooid.~~ Wanneer de maatregelen om aan een ex-antevoorwaarde te voldoen niet op de in het programma vastgestelde uiterste termijn zijn voltooid, kan ~~vormt~~ dit voor de Commissie een grond vormen om haar betalingen te schorsen.
6. De leden 1 tot en met 5 zijn niet van toepassing op programma's in het kader van het doel „Europese territoriale samenwerking".	6. De leden 1 tot en met 5 zijn niet van toepassing op programma's in het kader van het doel „Europese territoriale samenwerking".

Motivering

Het CvdR is van mening dat de ex-antevoorwaarden **geenszins mogen leiden tot opschorting van betalingen of financiële correcties**, met uitzondering van voorwaarden tot de uitvoering waarvan de lidstaat zich heeft verbonden. Immers, indien aan het begin van de programmeringsperiode niet aan de ex-antevoorwaarden is voldaan zal de daaraan verbonden investering niet kunnen worden geprogrammeerd, zodat er ook geen reden is om achteraf sancties op te leggen. Verder is het van fundamenteel belang dat de Commissie rekening houdt met de institutionele context van iedere lidstaat, en de interne bevoegdheidsverdeling. Het is immers ondenkbaar dat een lidstaat verbintenissen aangaat ten aanzien van bevoegdheden die toebehoren aan de regionale of lokale overheden, en omgekeerd.

Wijzigingsvoorstel 22

Artikel 18

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Prestatiereserve 5 % van de aan elk GSK-fonds en elke lidstaat toegewezen middelen, met uitzondering van de aan het doel „Europese territoriale samenwerking" en aan titel V van de EFMZV-verordening toegewezen middelen, vormt een prestatiereserve, die overeenkomstig artikel 20 zal worden toegewezen.	**Flexibiliteits**~~Prestatie~~reserve Er wordt een flexibiliteitsreserve voorzien, bestaande uit de middelen die vrijkomen na het ambtshalve doorhalen van vastleggingen, om in het kader van de aan iedere lidstaat toegewezen middelen tijdens de programmeringsperiode: i) experimentele initiatieven te financieren op het gebied van slimme, duurzame en inclusieve groei; ii) het gebruik van de structuurfondsen mogelijk te maken in geval van economische, sociale of milieucrisis. ~~5 % van de aan elk GSK-fonds en elke lidstaat toegewezen middelen, met uitzondering van de aan het doel „Europese territoriale samenwerking" en aan titel V van de EFMZV-verordening toegewezen middelen, vormt een prestatiereserve, die overeenkomstig artikel 20 zal worden toegewezen.~~

Motivering

Het wijzigingsvoorstel weerspiegelt de bezorgdheid over de invoering van een nationale **prestatiereserve**, omdat wordt gevreesd dat dit mechanisme de vaststelling van zeer bescheiden en dus makkelijk haalbare doelstellingen in de hand werkt, om maar in aanmerking te komen voor extra financiële steun, waardoor weinig ambitieuze projecten voorrang krijgen en innovatie wordt ontmoedigd.

Wel is het CvdR voorstander van een **flexibiliteitsreserve**, bestaande uit de middelen die vrijkomen na het ambtshalve doorhalen van vastleggingen, voor de financiering van experimentele initiatieven op het gebied van slimme, duurzame en inclusieve groei of om maatregelen te kunnen treffen in geval van crisis, zonder de aan iedere lidstaat toegewezen middelen te overschrijden.

Wijzigingsvoorstel 23

Artikel 19

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Evaluatie van de prestaties	**Evaluatie van de prestaties**
1. In 2017 en 2019 verricht de Commissie, in samenwerking met de lidstaten, een evaluatie van de prestaties van de programma's in elke lidstaat ten opzichte van het in het partnerschapscontract en de programma's vastgestelde prestatiekader. De methode voor de vaststelling van het prestatiekader is opgenomen in bijlage I.	1. In 2017 en 2019 verricht de Commissie, in samenwerking met de lidstaten, een evaluatie van de prestaties van de programma's in elke lidstaat ten opzichte van het in het partnerschapscontract en de programma's vastgestelde prestatiekader. De methode voor de vaststelling van het prestatiekader is opgenomen in bijlage I.
2. Bij deze evaluatie wordt aan de hand van de informatie en de beoordelingen in de in 2017 en 2019 door de lidstaten ingediende voortgangsverslagen nagegaan of de mijlpalen van de programma's op het niveau van de prioriteiten zijn bereikt.	2. Bij deze evaluatie wordt aan de hand van de informatie en de beoordelingen in de in 2017 en 2019 door de lidstaten ingediende voortgangsverslagen nagegaan of de mijlpalen van de programma's op het niveau van de prioriteiten zijn bereikt.
	3. Wanneer in 2017 en 2019 bij de evaluatie blijkt dat ten aanzien van een prioriteit van een programma de voor 2016 en 2018 vastgestelde mijlpalen niet zijn bereikt, richt de Commissie aanbevelingen tot de betrokken lidstaat en biedt zij de beheersautoriteit zo nodig technische ondersteuning.

Motivering

Het wijzigingsvoorstel weerspiegelt de bezorgdheid over de invoering van een nationale **prestatiereserve**, omdat wordt gevreesd dat dit mechanisme de vaststelling van zeer bescheiden en dus makkelijk haalbare doelstellingen in de hand werkt, om maar in aanmerking te komen voor extra financiële steun, waardoor weinig ambitieuze projecten voorrang krijgen en innovatie wordt ontmoedigd.

Wat het prestatiekader betreft is het CvdR van mening dat dit een mechanisme moet zijn om de tijdens de programmeringsperiode behaalde doelstellingen te controleren en bij te sturen. Indien de doelstellingen niet worden gehaald moet dit niet leiden tot financiële correcties maar tot een technische ondersteuning door de Commissie.

Wijzigingsvoorstel 24

Artikel 20

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Toewijzing van prestatiereserve	~~**Toewijzing van prestatiereserve**~~
1. Wanneer in 2017 bij de evaluatie van de prestaties blijkt dat ten aanzien van een prioriteit van een programma de voor 2016 vastgestelde mijlpalen niet zijn bereikt, richt de Commissie aanbevelingen tot de betrokken lidstaat.	~~1. Wanneer in 2017 bij de evaluatie van de prestaties blijkt dat ten aanzien van een prioriteit van een programma de voor 2016 vastgestelde mijlpalen niet zijn bereikt, richt de Commissie aanbevelingen tot de betrokken lidstaat.~~
2. Op grond van de evaluatie van 2019 stelt de Commissie door middel van uitvoeringshandelingen een besluit vast om voor elk GSK-fonds en elke lidstaat te bepalen welke programma's en prioriteiten hun mijlpalen hebben bereikt. De lidstaten doen een voorstel voor de toewijzing van de prestatiereserve aan de in dat besluit van de Commissie vermelde programma's en prioriteiten. De Commissie keurt de wijziging van de betrokken programma's overeenkomstig artikel 26 goed. Wanneer een lidstaat nalaat informatie overeenkomstig artikel 46, leden 2 en 3, te verstrekken, wordt de prestatiereserve voor de betrokken programma's of prioriteiten niet toegewezen.	~~2. Op grond van de evaluatie van 2019 stelt de Commissie door middel van uitvoeringshandelingen een besluit vast om voor elk GSK-fonds en elke lidstaat te bepalen welke programma's en prioriteiten hun mijlpalen hebben bereikt. De lidstaten doen een voorstel voor de toewijzing van de prestatiereserve aan de in dat besluit van de Commissie vermelde programma's en prioriteiten. De Commissie keurt de wijziging van de betrokken programma's overeenkomstig artikel 26 goed. Wanneer een lidstaat nalaat informatie overeenkomstig artikel 46, leden 2 en 3, te verstrekken, wordt de prestatiereserve voor de betrokken programma's of prioriteiten niet toegewezen.~~

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
3. Wanneer een evaluatie van de prestaties uitwijst dat de in het prestatiekader vastgestelde mijlpalen voor een prioriteit niet zijn bereikt, kan de Commissie een tussentijdse betaling voor een prioriteit van een programma geheel of gedeeltelijk schorsen volgens de in de fondsspecifieke voorschriften vastgestelde procedure.	~~3. Wanneer een evaluatie van de prestaties uitwijst dat de in het prestatiekader vastgestelde mijlpalen voor een prioriteit niet zijn bereikt, kan de Commissie een tussentijdse betaling voor een prioriteit van een programma geheel of gedeeltelijk schorsen volgens de in de fondsspecifieke voorschriften vastgestelde procedure.~~
4. Wanneer de Commissie na bestudering van het eindverslag over de uitvoering van het programma vaststelt dat ernstig tekortgeschoten is bij het bereiken van de in het prestatiekader vastgestelde streefdoelen, kan zij financiële correcties voor de betrokken prioriteiten toepassen overeenkomstig de fondsspecifieke voorschriften. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 142 gedelegeerde handelingen vast te stellen om de criteria en de methode voor het bepalen van de hoogte van de toe te passen financiële correctie vast te leggen.	~~4. Wanneer de Commissie na bestudering van het eindverslag over de uitvoering van het programma vaststelt dat ernstig tekortgeschoten is bij het bereiken van de in het prestatiekader vastgestelde streefdoelen, kan zij financiële correcties voor de betrokken prioriteiten toepassen overeenkomstig de fondsspecifieke voorschriften. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 142 gedelegeerde handelingen vast te stellen om de criteria en de methode voor het bepalen van de hoogte van de toe te passen financiële correctie vast te leggen.~~
5. Lid 2 is niet van toepassing op programma's voor het doel „Europese territoriale samenwerking" en op titel V van de EFMZV-verordening.	~~5. Lid 2 is niet van toepassing op programma's voor het doel „Europese territoriale samenwerking" en op titel V van de EFMZV-verordening.~~

Motivering

Het wijzigingsvoorstel weerspiegelt de bezorgdheid over de invoering van een nationale **prestatiereserve**, omdat wordt gevreesd dat dit mechanisme de vaststelling van zeer bescheiden en dus makkelijk haalbare doelstellingen in de hand werkt, om maar in aanmerking te komen voor extra financiële steun, waardoor weinig ambitieuze projecten voorrang krijgen en innovatie wordt ontmoedigd.

Wijzigingsvoorstel 25

Artikel 21

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Voorwaardelijkheid in verband met de coördinatie van economisch beleid van de lidstaten	**Voorwaardelijkheid in verband met de coördinatie van economisch beleid van de lidstaten**
[…]	[…]
4. In afwijking van lid 1 kan de Commissie, als financiële bijstand overeenkomstig lid 1, onder d), aan een lidstaat ter beschikking wordt gesteld die verband houdt met een aanpassingsprogramma, het partnerschapscontract en de programma's zonder voorstel van de lidstaat wijzigen om het effect van de beschikbare GSK-fondsen op de groei en het concurrentievermogen zo groot mogelijk te maken. Om een doeltreffende uitvoering van het partnerschapscontract en de betrokken programma's te waarborgen, wordt de Commissie bij het beheer betrokken zoals bepaald is in het aanpassingsprogramma of in het met de betrokken lidstaat gesloten memorandum van overeenstemming.	~~4. In afwijking van lid 1 kan de Commissie, als financiële bijstand overeenkomstig lid 1, onder d), aan een lidstaat ter beschikking wordt gesteld die verband houdt met een aanpassingsprogramma, het partnerschapscontract en de programma's zonder voorstel van de lidstaat wijzigen om het effect van de beschikbare GSK-fondsen op de groei en het concurrentievermogen zo groot mogelijk te maken. Om een doeltreffende uitvoering van het partnerschapscontract en de betrokken programma's te waarborgen, wordt de Commissie bij het beheer betrokken zoals bepaald is in het aanpassingsprogramma of in het met de betrokken lidstaat gesloten memorandum van overeenstemming.~~
5. Wanneer de lidstaat niet antwoordt op het in lid 1 bedoelde verzoek van de Commissie of niet binnen een maand naar tevredenheid antwoordt op de in lid 2 bedoelde opmerkingen van de Commissie, kan de Commissie binnen drie maanden nadat zij opmerkingen heeft gemaakt door middel van uitvoeringshandelingen een besluit tot schorsing van alle of een deel van de betalingen voor de betrokken programma's vaststellen.	~~5. Wanneer de lidstaat niet antwoordt op het in lid 1 bedoelde verzoek van de Commissie of niet binnen een maand naar tevredenheid antwoordt op de in lid 2 bedoelde opmerkingen van de Commissie, kan de Commissie binnen drie maanden nadat zij opmerkingen heeft gemaakt door middel van uitvoeringshandelingen een besluit tot schorsing van alle of een deel van de betalingen voor de betrokken programma's vaststellen.~~
6. De Commissie schorst door middel van uitvoeringshandelingen alle of een deel van de betalingen en vastleggingen voor de betrokken programma's wanneer:	~~6. De Commissie schorst door middel van uitvoeringshandelingen alle of een deel van de betalingen en vastleggingen voor de betrokken programma's wanneer:~~

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
a) de Raad besluit dat de lidstaat niet voldoet aan specifieke maatregelen die de Raad overeenkomstig artikel 136, lid 1, van het Verdrag heeft vastgesteld;	~~a) de Raad besluit dat de lidstaat niet voldoet aan specifieke maatregelen die de Raad overeenkomstig artikel 136, lid 1, van het Verdrag heeft vastgesteld;~~
b) de Raad overeenkomstig artikel 126, lid 8 of 11, van het Verdrag besluit dat de betrokken lidstaat geen effectieve maatregelen heeft genomen om zijn buitensporige tekort te corrigeren;	~~b) de Raad overeenkomstig artikel 126, lid 8 of 11, van het Verdrag besluit dat de betrokken lidstaat geen effectieve maatregelen heeft genomen om zijn buitensporige tekort te corrigeren;~~
c) de Raad overeenkomstig artikel 8, lid 3, van Verordening (EU) nr. […]/2011 [betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden] vaststelt dat de lidstaat twee opeenvolgende keren geen toereikend plan met corrigerende maatregelen heeft ingediend of de Raad overeenkomstig artikel 10, lid 4, van die verordening een besluit vaststelt waarin niet-naleving wordt geconstateerd;	~~c) de Raad overeenkomstig artikel 8, lid 3, van Verordening (EU) nr. […]/2011 [betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden] vaststelt dat de lidstaat twee opeenvolgende keren geen toereikend plan met corrigerende maatregelen heeft ingediend of de Raad overeenkomstig artikel 10, lid 4, van die verordening een besluit vaststelt waarin niet-naleving wordt geconstateerd;~~
d) de Commissie vaststelt dat de lidstaat geen maatregelen heeft genomen om een aanpassingsprogramma als bedoeld in Verordening (EU) nr. 407/2010 van de Raad of Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad uit te voeren en bijgevolg besluit de uitbetaling van de aan deze lidstaat toegekende financiële bijstand niet goed te keuren; of	~~d) de Commissie vaststelt dat de lidstaat geen maatregelen heeft genomen om een aanpassingsprogramma als bedoeld in Verordening (EU) nr. 407/2010 van de Raad of Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad uit te voeren en bijgevolg besluit de uitbetaling van de aan deze lidstaat toegekende financiële bijstand niet goed te keuren; of~~
e) de Raad van bewind van het Europees Stabiliteitsmechanisme vaststelt dat niet voldaan is aan een voorwaarden die verbonden is aan financiële bijstand uit het ESM in de vorm van een ESM-lening aan de betrokken lidstaat en bijgevolg besluit de aan deze lidstaat toegekende stabiliteitssteun niet uit te betalen.	~~e) de Raad van bewind van het Europees Stabiliteitsmechanisme vaststelt dat niet voldaan is aan een voorwaarden die verbonden is aan financiële bijstand uit het ESM in de vorm van een ESM-lening aan de betrokken lidstaat en bijgevolg besluit de aan deze lidstaat toegekende stabiliteitssteun niet uit te betalen.~~
7. Wanneer de Commissie besluit betalingen of vastleggingen overeenkomstig lid 5, respectievelijk lid 6 geheel of gedeeltelijk te schorsen, zorgt de Commissie ervoor dat de schorsing evenredig en doeltreffend is, rekening houdend met de sociaaleconomische omstandigheden van de betrokken lidstaat, en dat de lidstaten gelijk worden behandeld, in het bijzonder ten aanzien van het effect van de schorsing op de economie van de betrokken lidstaat.	~~7. Wanneer de Commissie besluit betalingen of vastleggingen overeenkomstig lid 5, respectievelijk lid 6 geheel of gedeeltelijk te schorsen, zorgt de Commissie ervoor dat de schorsing evenredig en doeltreffend is, rekening houdend met de sociaaleconomische omstandigheden van de betrokken lidstaat, en dat de lidstaten gelijk worden behandeld, in het bijzonder ten aanzien van het effect van de schorsing op de economie van de betrokken lidstaat.~~
8. De Commissie heft de schorsing van betalingen en vastleggingen onverwijld op wanneer de lidstaat wijzigingen op het partnerschapscontract en de betrokken programma's heeft voorgesteld, zoals gevraagd door de Commissie, die door de Commissie zijn goedgekeurd, en, indien van toepassing:	~~8. De Commissie heft de schorsing van betalingen en vastleggingen onverwijld op wanneer de lidstaat wijzigingen op het partnerschapscontract en de betrokken programma's heeft voorgesteld, zoals gevraagd door de Commissie, die door de Commissie zijn goedgekeurd, en, indien van toepassing:~~
a) de Raad heeft besloten dat de lidstaat voldoet aan de specifieke maatregelen die de Raad overeenkomstig artikel 136, lid 1, van het Verdrag heeft vastgesteld;	~~a) de Raad heeft besloten dat de lidstaat voldoet aan de specifieke maatregelen die de Raad overeenkomstig artikel 136, lid 1, van het Verdrag heeft vastgesteld;~~
b) de procedure bij buitensporige tekorten overeenkomstig artikel 9 van Verordening (EG) nr. 1467/97 is opgeschort of de Raad overeenkomstig artikel 126, lid 12, van het Verdrag heeft besloten het besluit betreffende het bestaan van een buitensporig tekort in te trekken;	~~b) de procedure bij buitensporige tekorten overeenkomstig artikel 9 van Verordening (EG) nr. 1467/97 is opgeschort of de Raad overeenkomstig artikel 126, lid 12, van het Verdrag heeft besloten het besluit betreffende het bestaan van een buitensporig tekort in te trekken;~~
c) de Raad het door de betrokken lidstaat ingediende plan met corrigerende maatregelen overeenkomstig artikel 8, lid 2, van Verordening (EU) nr. […] [EIP-verordening] heeft onderschreven of de procedure bij buitensporige onevenwichtigheden overeenkomstig artikel 10, lid 5, van die verordening is opgeschort, dan wel de Raad de procedure bij buitensporige onevenwichtigheden overeenkomstig artikel 11 van die verordening heeft afgesloten;	~~c) de Raad het door de betrokken lidstaat ingediende plan met corrigerende maatregelen overeenkomstig artikel 8, lid 2, van Verordening (EU) nr. […] [EIP-verordening] heeft onderschreven of de procedure bij buitensporige onevenwichtigheden overeenkomstig artikel 10, lid 5, van die verordening is opgeschort, dan wel de Raad de procedure bij buitensporige onevenwichtigheden overeenkomstig artikel 11 van die verordening heeft afgesloten;~~

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
d) de Commissie heeft vastgesteld dat de lidstaat maatregelen heeft genomen om een aanpassingsprogramma als bedoeld in Verordening (EU) nr. 407/2010 van de Raad of Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad uit te voeren en bijgevolg de uitbetaling van de aan deze lidstaat toegekende financiële bijstand heeft goedgekeurd; of	~~d) de Commissie heeft vastgesteld dat de lidstaat maatregelen heeft genomen om een aanpassingsprogramma als bedoeld in Verordening (EU) nr. 407/2010 van de Raad of Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad uit te voeren en bijgevolg de uitbetaling van de aan deze lidstaat toegekende financiële bijstand heeft goedgekeurd; of~~
e) de Raad van bewind van het Europees Stabiliteitsmechanisme heeft vastgesteld dat voldaan is aan een voorwaarden die verbonden is aan financiële bijstand in de vorm van een ESM-lening aan de betrokken lidstaat en bijgevolg heeft besloten de aan deze lidstaat toegekende stabiliteitssteun uit te betalen.	~~e) de Raad van bewind van het Europees Stabiliteitsmechanisme heeft vastgesteld dat voldaan is aan een voorwaarden die verbonden is aan financiële bijstand in de vorm van een ESM-lening aan de betrokken lidstaat en bijgevolg heeft besloten de aan deze lidstaat toegekende stabiliteitssteun uit te betalen.~~
Terzelfder tijd besluit de Raad, op voorstel van de Commissie, om de geschorste vastleggingen overeenkomstig artikel 8 van Verordening (EU) nr. […] van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2014-2020, opnieuw op de begroting te plaatsen.	~~Terzelfder tijd besluit de Raad, op voorstel van de Commissie, om de geschorste vastleggingen overeenkomstig artikel 8 van Verordening (EU) nr. […] van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2014-2020, opnieuw op de begroting te plaatsen.~~

Motivering

Het CvdR verwerpt met kracht de voorstellen om het cohesiebeleid te koppelen aan de naleving van het stabiliteitspact (macro-economische conditionaliteit). Het is van mening dat met de **macro-economische voorwaarden** heel andere doelstellingen worden gediend dan die van het cohesiebeleid. **Decentrale overheden** mogen niet worden gestraft voor het feit dat sommige lidstaten hun verplichtingen – met name op het gebied van het begrotingstekort – niet nakomen. Het CvdR erkent dat het in sommige gevallen noodzakelijk is om wijzigingen aan te brengen in het partnerschapscontract en de operationele programma's, maar verwerpt de mogelijkheid om over te gaan tot schorsing van alle of een deel van de betalingen.

Wijzigingsvoorstel 26

Artikel 23

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Voorbereiding van programma's	**Voorbereiding van programma's**
1. De GSK-fondsen worden uitgevoerd door middel van programma's overeenkomstig het partnerschapscontract. Elk programma heeft betrekking op de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2020.	1. De GSK-fondsen worden uitgevoerd door middel van programma's overeenkomstig het partnerschapscontract. Elk programma heeft betrekking op de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2020.
2. De programma's worden opgesteld door de lidstaten of door een door hen aangewezen autoriteit, in samenwerking met de partners.	2. De programma's worden opgesteld door de lidstaten of door een door hen aangewezen autoriteit, in samenwerking met de partners.
3. De programma's worden door de lidstaten gelijktijdig met het partnerschapscontract ingediend, met uitzondering van programma's voor Europese territoriale samenwerking, die binnen zes maanden na goedkeuring van het gemeenschappelijk strategisch kader worden ingediend. Alle programma's gaan vergezeld van een ex-ante-evaluatie overeenkomstig artikel 48.	3. De mogelijkheid van op meerderde fondsen gebaseerde operationele programma's (EFRO, ESF, Cohesiefonds, ELFPO, EMVF) moet worden aangemoedigd. De Commissie neemt maatregelen om de vaststelling en uitvoering hiervan mogelijk te maken, met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel. ~~4~~3. De programma's worden door de lidstaten binnen zes maanden volgend op de indiening van ~~gelijktijdig met~~ het partnerschapscontract ingediend, met uitzondering van programma's voor Europese territoriale samenwerking, die binnen zes maanden na goedkeuring van het gemeenschappelijk strategisch kader worden ingediend. Alle programma's gaan vergezeld van een ex-ante-evaluatie overeenkomstig artikel 48.

Motivering

Het Comité is van mening dat de eventuele keuze voor op meerdere fondsen gebaseerde programma's (waarvan het Comité een groot voorstander is) moet worden aangemoedigd en concreet moet worden gesteund door alle actoren (Europese Commissie, lidstaten, lokale en regionale overheden). De Commissie zou hiervoor alle procedurele belemmeringen moeten wegnemen. Ook moet worden voorkómen dat er een opeenstapeling van controles komt die – op grond van het evenredigheidsbeginsel – het gevolg zou kunnen zijn van het feit dat een op meerdere fondsen gebaseerd programma een groter financieel volume heeft. Verder vreest het Comité dat de gelijktijdige indiening van het contract en de programma's de start van de werkzaamheden kan vertragen, zodat het een termijn van zes maanden voorstelt.

Wijzigingsvoorstel 27

Artikel 25, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Procedure voor de vaststelling van programma's	**Procedure voor de vaststelling van programma's**
1. De Commissie beoordeelt, rekening houdend met de ex-ante-evaluatie, of de programma's verenigbaar zijn met deze verordening, met de fondsspecifieke voorschriften, met het gemeenschappelijk strategisch kader, met het partnerschapscontract, met de specifieke aanbevelingen per land uit hoofde van artikel 121, lid 2, van het Verdrag en met de aanbevelingen van de Raad uit hoofde van artikel 148, lid 4, van het Verdrag, alsook de feitelijke bijdrage van het programma tot de verwezenlijking van de specifieke thematische doelstellingen en prioriteiten van de Unie voor elk GSK-fonds. In de beoordeling wordt in het bijzonder gelet op de toereikendheid van de programmastrategie, de overeenkomstige doelstellingen, indicatoren en streefdoelen, en de toewijzing van begrotingsmiddelen.	1. De Commissie beoordeelt, rekening houdend met de ex-ante-evaluatie, of de programma's verenigbaar zijn met deze verordening, met de fondsspecifieke voorschriften, met het gemeenschappelijk strategisch kader, met het partnerschapscontract, met de specifieke aanbevelingen per land uit hoofde van artikel 121, lid 2, van het Verdrag en met de aanbevelingen van de Raad uit hoofde van artikel 148, lid 4, van het Verdrag, alsook de feitelijke bijdrage van het programma tot de verwezenlijking van de specifieke thematische doelstellingen en prioriteiten van de Unie voor elk GSK-fonds. In de beoordeling wordt in het bijzonder gelet op de toereikendheid en haalbaarheid van de programmastrategie, de overeenkomstige doelstellingen, indicatoren en streefdoelen, en de toewijzing van begrotingsmiddelen.

Motivering

Om te onderstrepen dat de beoordeling ook betrekking moet hebben op de concrete haalbaarheid van de strategie, naast de toereikendheid.

Wijzigingsvoorstel 28

Artikel 28, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling	**Vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling**
1. Vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling, in verband met het Elfpo „plaatselijke ontwikkeling in het kader van LEADER" genoemd, moet:	1. Vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling, in verband met het Elfpo „plaatselijke ontwikkeling in het kader van LEADER" genoemd, moet:
a) gericht zijn op specifieke subregionale grondgebieden;	a) gericht zijn op specifieke subregionale grondgebieden;
b) worden geleid vanuit de gemeenschap, namelijk door plaatselijke actiegroepen bestaande uit vertegenwoordigers van de publieke en private lokale sociaaleconomische belangen, waarbij de overheidssector of één belangengroep niet meer dan 49 % van de stemrechten voor de besluitvorming mag hebben;	b) worden geleid vanuit de gemeenschap, namelijk door plaatselijke actiegroepen bestaande uit vertegenwoordigers van de publieke en private lokale sociaaleconomische belangen, waarbij de overheidssector of één **belangengroep n principe niet meer dan 49 % van de stemrechten voor de besluitvorming mag hebben, maar binnen de operationele programma's uitzonderingen kunnen worden toegestaan voor bestaande geïnstitutionaliseerde lokale ontwikkelingsstructuren waar een andere stemprocedure geldt;**

Motivering

Bestaande lokale partnerschappen mogen niet onrechtmatig worden benadeeld omdat hun interne stemprocedure niet volledig overeenkomt met wat de ontwerprichtlijn voorschrijft. In de verordening moet de partners voldoende speelruimte worden gelaten om tijdens de voorbereiding van het partnerschapschapscontract een werkbare oplossing te vinden.

Wijzigingsvoorstel 29

Artikel 29

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Strategieën voor lokale ontwikkeling	**Strategieën voor lokale ontwikkeling**
1. Een strategie voor lokale ontwikkeling omvat ten minste de volgende elementen:	1. Een strategie voor lokale ontwikkeling omvat ~~ten minste~~ de volgende elementen:
a) een definitie van het gebied en de populatie waarop de strategie betrekking heeft;	a) een definitie van het gebied en de populatie waarop de strategie betrekking heeft;
b) een analyse van de ontwikkelingsbehoeften en mogelijkheden van het gebied, met een analyse van de sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen;	b) een analyse van de ontwikkelingsbehoeften en mogelijkheden van het gebied, met een analyse van de sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen;
c) een beschrijving van de strategie en de doelstellingen ervan, een beschrijving van de geïntegreerde en innovatieve aard van de strategie en een hiërarchie van doelstellingen, met duidelijke en meetbare streefdoelen voor outputs of resultaten. De strategie moet verenigbaar zijn met de desbetreffende programma's van alle betrokken GSK-fondsen;	c) een beschrijving van de strategie en de doelstellingen ervan, met een beschrijving van de geïntegreerde aard ervan, met name voor strategieën in peri-urbane en functionele gebieden waarbij steden en plattelandsgebieden zijn betrokken ~~van de strategie en een hiërarchie van doelstellingen, met duidelijke en meetbare streefdoelen voor outputs of resultaten. De strategie moet verenigbaar zijn met de desbetreffende programma's van alle betrokken GSK-fondsen~~;
d) een beschrijving van het proces om de gemeenschap bij de ontwikkeling van de strategie te betrekken;	~~d) een beschrijving van het proces om de gemeenschap bij de ontwikkeling van de strategie te betrekken;~~
e) een actieplan waaruit blijkt hoe de doelstellingen in acties worden omgezet;	de) een actieplan waaruit blijkt hoe de doelstellingen in acties worden omgezet;
f) een beschrijving van de beheer- en toezichtregelingen van de strategie waaruit blijkt dat de plaatselijke actiegroep in staat is de strategie uit te voeren en een beschrijving van de specifieke evaluatieregelingen;	ef) een beschrijving van de beheer- en toezichtregelingen van de strategie waaruit blijkt dat de plaatselijke actiegroep in staat is de strategie uit te voeren en een beschrijving van de specifieke evaluatieregelingen;
g) het financiële plan van de strategie, met de geplande toewijzing uit elk van de GSK-fondsen.	fg) het financiële plan van de strategie, met de geplande toewijzing uit elk van de GSK-fondsen en – in het bijzonder – geïntegreerde territoriale investeringen, stedelijke ontwikkeling en gemeenschappelijke actieplannen.
2. De lidstaten stellen de criteria voor de selectie van strategieën voor lokale ontwikkeling vast. In de fondsspecifieke voorschriften kunnen selectiecriteria worden vastgesteld.	2. De lidstaten stellen in overleg met de regionale en lokale overheden de criteria voor de selectie van strategieën voor lokale ontwikkeling vast. In de fondsspecifieke voorschriften kunnen selectiecriteria worden vastgesteld.
[….]	[….]
6. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 142 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de in lid 1, onder a), bedoelde definitie van het gebied en de populatie waarop de strategie betrekking heeft.	~~6. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 142 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de in lid 1, onder a), bedoelde definitie van het gebied en de populatie waarop de strategie betrekking heeft.~~

Motivering

Het Comité is ingenomen met de voorstellen van de Commissie met betrekking tot **lokale ontwikkelingsacties** en **geïntegreerde territoriale investeringen**, maar dringt tevens aan op een vereenvoudiging van de modaliteiten en procedures in verband met de uitvoering van deze nieuwe bepalingen, om te voorkomen dat de lokale actoren worden ontmoedigd hiervan gebruik te maken. Het Comité vindt dat het te ver gaat om een gedelegeerde handeling vast te stellen voor de definitie van het gebied en de populatie waarop de strategie voor lokale ontwikkeling betrekking heeft, aangezien dit een typische bevoegdheid van de regionale en lokale overheden is omdat het een specifieke kennis van de lokale dynamiek en problematiek veronderstelt. Ook zou het mogelijk moeten zijn om in bepaalde gevallen strategieën voor lokale ontwikkeling te combineren met de tenuitvoerlegging van geïntegreerde territoriale investeringen en gemeenschappelijke actieplannen.

Bovendien is het belangrijk dat de strategieën voor lokale ontwikkeling tot een betere afstemming tussen stad en platteland kunnen leiden en dat lokale actoren in peri-urbane gebieden als volwaardige partij bij deze strategieën worden betrokken.

Wijzigingsvoorstel 30

Artikel 35

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Betalingsverzoeken die uitgaven voor financieringsinstrumenten omvatten [….] 2. De totale subsidiabele uitgaven die vermeld worden in betalingsverzoeken voor de in artikel 33, lid 1, onder b), bedoelde financieringsinstrumenten die overeenkomstig artikel 33, lid 4, onder a) en b), ten uitvoer worden gelegd, omvatten het totaalbedrag van de aan het financieringsinstrument betaalde of naar verwachting te betalen steun voor investeringen in eindontvangers die zullen worden gedaan in een van tevoren vastgestelde periode van ten hoogste twee jaar, met inbegrip van de beheerskosten of –vergoedingen; dit bedrag wordt afzonderlijk vermeld. 3. De overeenkomstig lid 2 bepaalde bedragen worden in latere betalingsverzoeken gecorrigeerd voor verschillen tussen het bedrag van de eerder aan de betrokken financieringsinstrumenten betaalde steun en het bedrag dat feitelijk in eindontvangers is geïnvesteerd, vermeerderd met de betaalde beheerskosten en vergoedingen. Deze bedragen worden in de betalingsverzoeken afzonderlijk vermeld. [….]	**Betalingsverzoeken die uitgaven voor financieringsinstrumenten omvatten** [….] 2. De totale subsidiabele uitgaven die vermeld worden in betalingsverzoeken voor de in artikel 33, lid 1, onder b), bedoelde financieringsinstrumenten die overeenkomstig artikel 33, lid 4, onder a) en b), ten uitvoer worden gelegd, omvatten het totaalbedrag van de aan het financieringsinstrument betaalde of naar verwachting te betalen steun ~~voor~~ om tegemoet te komen aan juridisch bindende verplichtingen met betrekking tot investeringen in eindontvangers die zullen worden gedaan in een van tevoren vastgestelde periode van ten hoogste twee jaar, met inbegrip van de beheerskosten of –vergoedingen; dit bedrag wordt afzonderlijk vermeld. 3. ~~De overeenkomstig lid 2 bepaalde bedragen worden in latere betalingsverzoeken gecorrigeerd voor verschillen tussen het bedrag van de eerder aan de betrokken financieringsinstrumenten betaalde steun en het bedrag dat feitelijk in eindontvangers is geïnvesteerd, vermeerderd met de betaalde beheerskosten en vergoedingen. Deze bedragen worden in de betalingsverzoeken afzonderlijk vermeld.~~ De latere betalingsverzoeken worden berekend overeenkomstig het bepaalde in lid 2. In het betalingsverzoek worden de werkelijk betaalde bedragen afzonderlijk vermeld, namelijk de bedragen die zijn geïnvesteerd in eindontvangers of de bedragen die zijn betaald voor beheerskosten en vergoedingen, evenals de juridisch bindende verplichtingen die zijn aangegaan ten aanzien van investeringen in eindontvangers voor beheerskosten en vergoedingen. Wanneer de hoogte van de werkelijk gedane uitgaven voor juridisch bindende verplichtingen minder dan 20 % bedraagt, zal dit kleinere bedrag in mindering worden gebracht op het betalingsverzoek en uitsluitend in aanmerking worden genomen in latere betalingsverzoeken wanneer deze uitgaven daadwerkelijk zijn gedaan. [….]

Motivering

In het voorstel voor een verordening wordt het gebruik van de klassieke instrumenten die de Commissie in het leven heeft geroepen, sterk aangemoedigd, om een overmatig gebruik van de financieringsinstrumenten louter voor het certificeren van uitgaven af te remmen, wat een lovenswaardige doelstelling is. De door het Comité voorgestelde wijzigingen streven ernaar het evenwicht te herstellen, mede door een grotere diversifiëring van bepalingen en voorwaarden en de invoering van een tolerantiemarge voor de capaciteit om aan de verwachtingen te voldoen.

Wijzigingsvoorstel 31

Artikel 39

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Gebruik van resterende middelen na afsluiting van het programma	**Gebruik van resterende middelen na afsluiting van het programma**
De lidstaten nemen de nodige maatregelen om te waarborgen dat de kapitale middelen en de voordelen en andere verdiensten of opbrengsten die aan de steun uit de GSK-fondsen aan de financieringsinstrumenten kunnen worden toegeschreven, tot ten minste tien jaar na de afsluiting van het programma overeenkomstig de doelen van het programma worden gebruikt.	De lidstaten nemen de nodige maatregelen om te waarborgen dat de kapitale middelen en de voordelen en andere verdiensten of opbrengsten die aan de steun uit de GSK-fondsen aan de financieringsinstrumenten kunnen worden toegeschreven, tot ten minste vijf ~~tien~~ jaar na de afsluiting van het programma overeenkomstig de doelen van het programma worden gebruikt.

Motivering

Het Comité is van mening dat de periode waarin men verplicht is de financieringsinstrumenten en de daarvan afkomstige middelen te gebruiken, niet zo lang moet zijn. Een periode van 10 jaar na de afsluiting van het programma creëert gedurende lange tijd een situatie van rechtsonzekerheid.

Wijzigingsvoorstel 32

Artikel 40, lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Verslag over de uitvoering van de financieringsinstrumenten	**Verslag over de uitvoering van de financieringsinstrumenten**
2. In het in lid 1 bedoelde verslag wordt voor elk financieringsinstrument de volgende informatie opgenomen:	2. In het in lid 1 bedoelde verslag wordt voor elk financieringsinstrument de volgende informatie opgenomen:
a) vermelding van het programma en van de prioriteit op grond waarvan de steun uit het GSK-fonds wordt verleend;	a) vermelding van het programma en van de prioriteit op grond waarvan de steun uit het GSK-fonds wordt verleend;
[….]	[….]
e) naar programma en prioriteit of maatregel uitgesplitst totaalbedrag van de steun die door het financieringsinstrument aan de eindontvangers is betaald of in garantiecontracten is vastgelegd, als vermeld in bij de Commissie ingediende betalingsverzoeken;	e) naar programma en prioriteit of maatregel uitgesplitst totaalbedrag van de steun die door het financieringsinstrument aan de eindontvangers is betaald of in garantiecontracten is vastgelegd, als vermeld in bij de Commissie ingediende betalingsverzoeken;
f) inkomsten van en terugbetalingen aan het financieringsinstrument;	~~f) inkomsten van en terugbetalingen aan het financieringsinstrument;~~
g) multiplicatoreffect van de door het financieringsinstrument gedane investeringen en waarde van de investeringen en deelnemingen;	f~~g~~) multiplicatoreffect van de door het financieringsinstrument gedane investeringen en waarde van de investeringen en deelnemingen;
h) bijdrage van het financieringsinstrument tot de verwezenlijking van de indicatoren van het programma en van de prioriteit.	~~h) bijdrage van het financieringsinstrument tot de verwezenlijking van de indicatoren van het programma en van de prioriteit.~~
[….]	[….]

Motivering

Om de jaarlijkse verslagleggingsplicht (*reporting*) aan de Commissie met betrekking tot de financieringsinstrumenten te vereenvoudigen.

Wijzigingsvoorstel 33

Artikel 42, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Samenstelling van het toezichtcomité	**Samenstelling van het toezichtcomité**
1. Het toezichtcomité bestaat uit vertegenwoordigers van de beheersautoriteit en intermediaire instanties en van de partners. Elk lid van het toezichtcomité heeft een stemrecht.	1. Het toezichtcomité bestaat uit vertegenwoordigers van de beheersautoriteit en intermediaire instanties en van de partners. Elk lid van het toezichtcomité heeft een stemrecht.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Het toezichtcomité van programma's in het kader van het doel „Europese territoriale samenwerking" omvat ook vertegenwoordigers van eventuele aan dat programma deelnemende derde landen.	Het toezichtcomité van programma's in het kader van het doel „Europese territoriale samenwerking" omvat ook vertegenwoordigers van eventuele aan dat programma deelnemende derde landen, op voorwaarde dat deze landen financieel bijdragen aan deze programma's.

Motivering

Onduidelijk is hoe de deelname van derde landen en aan ultraperifere gebieden grenzende gebieden aan de grensoverschrijdende samenwerking geregeld zal zijn. In het geval van programma's die naast de EFRO-steun worden gefinancierd met middelen uit het Europees nabuurschapsinstrument (ENI) of het Instrument voor pretoetredingssteun (IPA), waarnaar wordt verwezen in artikel 28 van de Verordening betreffende territoriale samenwerking, is duidelijk dat de deelname van derde landen noodzakelijk is. Echter, in het geval van ultraperifere gebieden vallen derde landen en aangrenzende gebieden (met uitzondering van de Canarische eilanden en Marokko) noch onder het ENI noch onder het IPA; zij ontvangen steun van het Europees Ontwikkelingsfonds en dragen geen extra middelen bij aan de Europese territoriale samenwerking. Om die reden voorzien de programma's voor territoriale samenwerking van de ultraperifere gebieden, hoewel moet worden samengewerkt met derde landen, enkel bijdragen uit het EFRO, ofschoon 30 % hiervan buiten het grondgebied van de Unie kan worden gebruikt, en moeten derde landen niet deelnemen aan het toezichtcomité.

Wijzigingsvoorstel 34

Artikel 43, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Functies van het toezichtcomité	**Functies van het toezichtcomité**
1. Het toezichtcomité vergadert ten minste een keer per jaar en evalueert de uitvoering van het programma en de vooruitgang die geboekt is met de verwezenlijking van de doelstellingen ervan. Daarbij kijkt het naar de financiële gegevens, de gemeenschappelijke en programmaspecifieke indicatoren, met inbegrip van veranderingen in de resultaatindicatoren en de vooruitgang ten opzichte van de gekwantificeerde streefwaarden, en de in het prestatiekader vastgestelde mijlpalen.	1. Het toezichtcomité vergadert ten minste een keer per jaar en evalueert de uitvoering van het programma en de vooruitgang die geboekt is met de verwezenlijking van de doelstellingen ervan. Daarbij kijkt het naar de financiële gegevens, de gemeenschappelijke en programmaspecifieke indicatoren, met inbegrip van veranderingen in de resultaatindicatoren en de vooruitgang ten opzichte van de gekwantificeerde streefwaarden, en de informatie afkomstig van het in art. 49 genoemde evaluatieplan en de in het prestatiekader vastgestelde mijlpalen.

Motivering

Om de uitvoering van het programma te evalueren moet tevens rekening worden gehouden met de in art. 49 genoemde evaluaties tijdens de programmeringsperiode.

Wijzigingsvoorstel 35

Artikel 47, nieuw lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Algemene bepalingen	**Algemene bepalingen**
1. Er worden evaluaties verricht om de kwaliteit van het ontwerp en de uitvoering van programma's te verbeteren en de doeltreffendheid, de doelmatigheid en het effect ervan te beoordelen. Het effect van de programma's wordt, overeenkomstig de opdracht van het betrokken GSK-fonds, beoordeeld in het licht van de streefdoelen van de strategie van de Unie voor slimme, duurzame en inclusieve groei ([2]), en in voorkomend geval tevens in het licht van het bruto binnenlands product (bbp) en de werkloosheid.	1. Er worden evaluaties verricht om de kwaliteit van het ontwerp en de uitvoering van programma's te verbeteren en de doeltreffendheid, de doelmatigheid en het effect ervan te beoordelen. Het effect van de programma's wordt, overeenkomstig de opdracht van het betrokken GSK-fonds, beoordeeld in het licht van de streefdoelen van de strategie van de Unie voor slimme, duurzame en inclusieve groei ([2]), en in voorkomend geval tevens in het licht van het bruto binnenlands product (bbp) en de werkloosheid.
	2. Naast het bepaalde in lid 1, kan de impact van de programma's ook worden beoordeeld in het licht van andere aspecten die op grond van de sociaaleconomische kenmerken van een bepaald gebied relevant worden geacht.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
2. De lidstaten verstrekken de nodige middelen om de evaluaties uit te voeren en zorgen voor procedures voor het produceren en verzamelen van de voor de evaluaties vereiste gegevens, waaronder gegevens over gemeenschappelijke en in voorkomend geval programmaspecifieke indicatoren.	3~~2~~. De lidstaten verstrekken de nodige middelen om de evaluaties uit te voeren en zorgen voor procedures voor het produceren en verzamelen van de voor de evaluaties vereiste gegevens, waaronder gegevens over gemeenschappelijke en in voorkomend geval programmaspecifieke indicatoren.
(2) De centrale EU-streefcijfers van EU 2020.	(2) De centrale EU-streefcijfers van EU 2020.

Motivering

Het is van belang dat de evaluaties ook rekening houden met andere aspecten die even belangrijk zijn, volgens de benadering „Het bbp en verder" die wordt beschreven in het CvdR-advies „Het BBP en verder - Meting van de vooruitgang in een veranderende wereld" (CoR 163/2010 fin).

Wijzigingsvoorstel 36

Artikel 48, lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
3. De ex-ante-evaluaties omvatten een beoordeling van:	3. De ex-ante-evaluaties omvatten een beoordeling van:
[….]	[….]
g) of de gekwantificeerde streefwaarden voor indicatoren realistisch zijn, gezien de beoogde steun uit de GSK-fondsen;	g) of de gekwantificeerde streefwaarden voor indicatoren realistisch zijn, gezien de beoogde steun uit de GSK-fondsen;
h) de redenen voor de voorgestelde steunvorm;	h) de redenen voor de voorgestelde steunvorm;
i) de toereikendheid van de personele middelen en de administratieve capaciteit voor het beheer van het programma;	i) de toereikendheid van de personele middelen en de administratieve capaciteit voor het beheer van het programma;
j) de geschiktheid van de procedures voor het toezicht op het programma en voor het verzamelen van de gegevens die voor de evaluaties vereist zijn;	~~j)~~ ~~de geschiktheid van de procedures voor het toezicht op het programma en voor het verzamelen van de gegevens die voor de evaluaties vereist zijn;~~
k) de geschiktheid van de gekozen mijlpalen voor het prestatiekader;	~~k)~~ ~~de geschiktheid van de gekozen mijlpalen voor het prestatiekader;~~
l) de toereikendheid van de geplande maatregelen om gelijke kansen van mannen en vrouwen te bevorderen en discriminatie te voorkomen;	j~~l~~) de toereikendheid van de geplande maatregelen om gelijke kansen van mannen en vrouwen te bevorderen en discriminatie te voorkomen;
m) de toereikendheid van de geplande maatregelen om duurzame ontwikkeling te bevorderen.	k~~m~~) de toereikendheid van de geplande maatregelen om duurzame ontwikkeling te bevorderen.

Motivering

Het Comité is van mening dat de ex-ante-evaluatie geen niet-kwantificeerbare elementen kan bevatten zolang de programma's nog niet worden uitgevoerd noch elementen die al in andere documenten worden genoemd (zoals het beheers- en controlesysteem en het partnerschapscontract); het stelt dan ook voor deze informatie te schrappen.

Wijzigingsvoorstel 37

Artikel 49, nieuw lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Evaluatie tijdens de programmeringsperiode	**Evaluatie tijdens de programmeringsperiode**
1. De beheersautoriteit stelt voor elk programma een evaluatieplan op en dient dit overeenkomstig de fondsspecifieke voorschriften in.	1. De beheersautoriteit stelt voor elk programma een evaluatieplan op en dient dit overeenkomstig de fondsspecifieke voorschriften in.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
2. De lidstaten zorgen ervoor dat geschikte evaluatiecapaciteit beschikbaar is.	2. De lidstaten zorgen ervoor dat geschikte evaluatiecapaciteit beschikbaar is.
3. Tijdens de programmeringsperiode voeren de beheersautoriteiten voor elk programma evaluaties uit op basis van het evaluatieplan, met inbegrip van evaluaties van de doeltreffendheid, de doelmatigheid en het effect. Tijdens de programmeringsperiode wordt ten minste een keer geëvalueerd hoe de steun uit de GSK-fondsen heeft bijgedragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen voor elke prioriteit. Alle evaluaties worden door het toezichtcomité onderzocht en naar de Commissie gezonden.	3. Tijdens de programmeringsperiode voeren de beheersautoriteiten voor elk programma evaluaties uit op basis van het evaluatieplan, met inbegrip van evaluaties van de doeltreffendheid, de doelmatigheid en het effect. Tijdens de programmeringsperiode wordt ten minste een keer geëvalueerd hoe de steun uit de GSK-fondsen heeft bijgedragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen voor elke prioriteit. Alle evaluaties worden door het toezichtcomité onderzocht en naar de Commissie gezonden.
4. De Commissie kan op eigen initiatief evaluaties van programma's uitvoeren.	4. Naar aanleiding van de in lid 3 genoemde evaluaties keuren de beheersautoriteiten de nodige wijzigingen en verbeteringen goed van de instrumenten en uitvoeringsprocedures van het programma. 5 ~~4~~. De Commissie kan op eigen initiatief evaluaties van programma's uitvoeren.

Motivering

Om de resultaatgerichtheid te vergroten is het wenselijk dat de resultaten van de evaluaties tijdens de programmeringsperiode echt worden gebruikt om de doeltreffendheid van de programma's te verbeteren.

Wijzigingsvoorstel 38

Artikel 54, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Inkomstengenererende concrete acties	**Inkomstengenererende concrete acties**
1. Netto-inkomsten die na voltooiing van een concrete actie binnen een specifieke referentieperiode worden gegenereerd, worden van tevoren met een van de volgende methoden bepaald:	1. Netto-inkomsten die na voltooiing van een concrete actie binnen een specifieke referentieperiode worden gegenereerd, worden van tevoren met een van de volgende methoden bepaald:
a) toepassing van een vast inkomstenpercentage voor het betrokken type concrete actie;	a) toepassing van een vast inkomstenpercentage voor het betrokken type concrete actie;
b) berekening van de actuele waarde van de netto-inkomsten van de concrete actie, waarbij rekening wordt gehouden met de toepassing van het beginsel dat de vervuiler betaalt en eventueel met billijkheidsoverwegingen met betrekking tot de relatieve welvaart van de betrokken lidstaat.	b) berekening van de actuele waarde van de netto-inkomsten van de concrete actie, waarbij rekening wordt gehouden met de toepassing van het beginsel dat de vervuiler betaalt en eventueel met billijkheidsoverwegingen met betrekking tot de relatieve welvaart van de betrokken lidstaat.
De subsidiabele uitgaven van de concrete actie waarvoor medefinanciering wordt verleend, mogen niet hoger zijn dan de actuele waarde van de investeringskosten van de concrete actie na aftrek van de actuele waarde van de netto-inkomsten zoals bepaald met een van deze methoden.	De subsidiabele uitgaven van de concrete actie waarvoor medefinanciering wordt verleend, mogen niet hoger zijn dan de actuele waarde van de investeringskosten van de concrete actie na aftrek van de actuele waarde van de netto-inkomsten zoals bepaald met een van deze methoden.
De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 142 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de vaststelling van het onder a) bedoelde vaste percentage.	~~De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 142 gedelegeerde handelingen vast te stellen~~ M~~m~~et betrekking tot de vaststelling van het onder a) bedoelde vaste percentage worden de volgende vaste percentages gehanteerd:
De Commissie stelt de onder b) bedoelde methode vast bij uitvoeringshandelingen volgens de in artikel 143, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure.	c) in het geval van investeringen in infrastructuur die aanzienlijke netto-inkomsten genereren, niet meer dan: i) 40 % van de totale subsidiabele kosten in regio's waarop de convergentiedoelstelling van toepassing is, een percentage dat in lidstaten waarin het cohesiefonds actief is met nog eens maximaal 10 % kan worden vermeerderd; ii) 30 % van de totale subsidiabele kosten in overgangsregio's;

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
	iii) 25 % van de totale subsidiabele kosten in regio's waarop de doelstelling concurrentievermogen van toepassing is; iv) op deze percentages kan een vermeerdering worden toegepast voor financieringsvormen die geen rechtstreekse steun zijn; deze vermeerdering kan echter niet hoger zijn dan 10 % van de totale subsidiabele kosten; d) in het geval van investeringen in ondernemingen, kan de bijdrage niet hoger zijn dan: i) 35 % van de totale subsidiabele kosten in regio's waarop de convergentiedoelstelling van toepassing is; ii) 25 % van de totale subsidiabele kosten in overgangsregio's; iii) 15 % van de totale subsidiabele kosten in regio's waarop de doelstelling concurrentievermogen van toepassing is; iv) in het geval van investeringen in kleine en middelgrote ondernemingen, kunnen deze percentages worden vermeerderd voor financieringsvormen die geen rechtstreekse steun zijn; deze vermeerdering kan echter niet hoger zijn dan 10 % van de totale subsidiabele kosten. De Commissie stelt de onder b) bedoelde methode vast bij uitvoeringshandelingen volgens de in artikel 143, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure.

Motivering

Het CvdR geeft er de voorkeur aan om opnieuw uit te gaan van de voor de periode 2000-2006 geldende voorschriften, die inhielden dat voor inkomstengenererende projecten een **specifiek en uniform (gereduceerd) steunpercentage** werd gehanteerd, om projectontwikkelaars niet af te schrikken.

Wijzigingsvoorstel 39

Artikel 55

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Subsidiabiliteit 1. De subsidiabiliteit van de uitgaven wordt op basis van de nationale voorschriften bepaald, tenzij specifieke voorschriften zijn vastgesteld in of op grond van deze verordening of de fondsspecifieke voorschriften.	**Subsidiabiliteit** 1. De subsidiabiliteit van de uitgaven wordt op basis van de nationale voorschriften bepaald, behalve bij projecten in het kader van het doel „territoriale samenwerking" of wanneer er ~~tenzij~~ specifieke voorschriften zijn vastgesteld in of op grond van deze verordening of de fondsspecifieke voorschriften.
[…]	[…]
6. Netto-inkomsten die tijdens de uitvoering van een concrete actie rechtstreeks door die actie worden gegenereerd en waarmee bij de goedkeuring van de concrete actie geen rekening is gehouden, worden in de door de begunstigde ingediende aanvraag voor de eindbetaling van de subsidiabele uitgaven van de concrete actie afgetrokken. Dit voorschrift is niet van toepassing op financieringsinstrumenten en prijzen.	~~6. Netto-inkomsten die tijdens de uitvoering van een concrete actie rechtstreeks door die actie worden gegenereerd en waarmee bij de goedkeuring van de concrete actie geen rekening is gehouden, worden in de door de begunstigde ingediende aanvraag voor de eindbetaling van de subsidiabele uitgaven van de concrete actie afgetrokken. Dit voorschrift is niet van toepassing op financieringsinstrumenten en prijzen.~~
[…]	[…]
	9. Voor projecten in het kader van het doel „territoriale samenwerking" stelt de Commissie een afzonderlijke steunregeling vast om concurrentievervalsing tussen de actoren te voorkomen.

Motivering

Om de verificaties tijdens de uitvoering van de acties niet te verzwaren zou lid 6 buiten beschouwing moeten worden gelaten. Er moet een nieuw lid 9 worden toegevoegd, aangezien er voor „Territoriale samenwerking" een afzonderlijk steunregeling moet komen omdat het toepassen of gelijktrekken van verschillende nationale voorschriften een te grote administratieve belemmering voor een correcte uitvoering van de projecten zou vormen.

Wijzigingsvoorstel 40

Artikel 59, lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Specifieke subsidiabiliteitsvoorschriften voor subsidies	**Specifieke subsidiabiliteitsvoorschriften voor subsidies**
3. De volgende kosten komen niet voor een bijdrage uit de GSK-fondsen in aanmerking:	3. De volgende kosten komen niet voor een bijdrage uit de GSK-fondsen in aanmerking:
a) debetrente;	a) debetrente;
b) de aankoop van niet-bebouwde en bebouwde grond als dit bedrag meer dan 10 % van de totale subsidiabele uitgaven van de betrokken concrete actie uitmaakt. In uitzonderlijke, naar behoren gemotiveerde gevallen kan een hoger percentage worden toegestaan voor concrete acties ten behoeve van milieubehoud;	b) de aankoop van niet-bebouwde en bebouwde grond als dit bedrag meer dan 10 % van de totale subsidiabele uitgaven van de betrokken concrete actie uitmaakt. In uitzonderlijke, naar behoren gemotiveerde gevallen kan een hoger percentage worden toegestaan voor concrete acties ten behoeve van milieubehoud;
c) belasting op de toegevoegde waarde (btw). Btw-bedragen zijn echter wel subsidiabel als zij niet krachtens de nationale btw-wetgeving terugvorderbaar zijn en betaald worden door een begunstigde die geen niet-belastingplichtige zoals omschreven in artikel 13, lid 1, eerste alinea, van Richtlijn 2006/112/EG is, mits dergelijke btw-bedragen niet verschuldigd zijn voor de totstandbrenging van infrastructuur.	c) terugvorderbare belasting op de toegevoegde waarde (btw). ~~Btw-bedragen zijn echter wel subsidiabel als zij niet krachtens de nationale btw-wetgeving terugvorderbaar zijn en betaald worden door een begunstigde die geen niet-belastingplichtige zoals omschreven in artikel 13, lid 1, eerste alinea, van Richtlijn 2006/112/EG is, mits dergelijke btw-bedragen niet verschuldigd zijn voor de totstandbrenging van infrastructuur~~.

Motivering

Het Comité is van mening dat alleen terugvorderbare btw niet in aanmerking komt voor een bijdrage uit de GSK-fondsen. Als niet-terugvorderbare btw in door openbare instellingen uitgevoerde projecten niet in aanmerking zou komen voor een bijdrage uit de GSK-fondsen, dan zou dit tot een aanzienlijke toename van de nationale medefinanciering leiden en zou het gevaar bestaan dat lokale en regionale overheden niet meer in staat zullen zijn om projecten ten uitvoer te leggen. Ook is het Comité van mening dat de uitzondering op het niet in aanmerking komen van de btw voor de totstandbrenging van infrastructuur discriminerend is ten opzichte van andere soorten acties.

Wijzigingsvoorstel 41

Artikel 64

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Accreditatie en coördinatie	**Accreditatie en coördinatie**
[…]	[…]
3. De accreditatie wordt gebaseerd op een advies van een onafhankelijke auditinstantie die beoordeelt of de instantie aan de accreditatiecriteria voldoet. De onafhankelijke auditinstantie voert haar werkzaamheden volgens internationaal aanvaarde auditnormen uit.	~~3. De accreditatie wordt gebaseerd op een advies van een onafhankelijke auditinstantie die beoordeelt of de instantie aan de accreditatiecriteria voldoet. De onafhankelijke auditinstantie voert haar werkzaamheden volgens internationaal aanvaarde auditnormen uit.~~
[…]	[…]

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
5. De lidstaat kan een coördinerende instantie aanwijzen die tot taak heeft contact met de Commissie te houden en informatie aan de Commissie te verstrekken, te bevorderen dat de voorschriften van de Unie op geharmoniseerde wijze worden toegepast, een syntheseverslag met een nationaal overzicht van alle beheersverklaringen en auditoordelen op te stellen en de uitvoering van corrigerende maatregelen voor tekortkomingen van algemene aard te coördineren.	~~5. De lidstaat kan een coördinerende instantie aanwijzen die tot taak heeft contact met de Commissie te houden en informatie aan de Commissie te verstrekken, te bevorderen dat de voorschriften van de Unie op geharmoniseerde wijze worden toegepast, een syntheseverslag met een nationaal overzicht van alle beheersverklaringen en auditoordelen op te stellen en de uitvoering van corrigerende maatregelen voor tekortkomingen van algemene aard te coördineren.~~

Motivering

Om te voorkomen dat er nog meer instanties in het leven worden geroepen die het beheers- en controlesysteem alleen maar ingewikkelder zouden maken.

Wijzigingsvoorstel 42

Artikel 67

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Gemeenschappelijke voorschriften voor betalingen	**Gemeenschappelijke voorschriften voor betalingen**
1. Betalingen van de Commissie voor de bijdragen uit de GSK-fondsen aan elk programma worden verricht overeenkomstig de begrotingskredieten en onder voorbehoud van de beschikbaarheid van begrotingsmiddelen. Elke betaling wordt afgeboekt op de oudste openstaande vastleggingen van het betrokken Fonds.	1. Betalingen van de Commissie voor de bijdragen uit de GSK-fondsen aan elk programma worden verricht overeenkomstig de begrotingskredieten en onder voorbehoud van de beschikbaarheid van begrotingsmiddelen. Elke betaling wordt afgeboekt op de oudste openstaande vastleggingen van het betrokken Fonds.
2. De betalingen gebeuren in de vorm van een voorfinanciering, tussentijdse betalingen, eventuele betalingen van het jaarlijkse saldo en een betaling van het eindsaldo.	2. De betalingen gebeuren in de vorm van een voorfinanciering, tussentijdse betalingen~~, eventuele betalingen van het jaarlijkse saldo~~ en een betaling van het eindsaldo.
3. Voor de in artikel 57, lid 1, onder b), c) en d), bedoelde vormen van steun worden de aan de begunstigde betaalde bedragen als subsidiabele uitgaven beschouwd.	3. Voor de in artikel 57, lid 1, onder b), c) en d), bedoelde vormen van steun worden de aan de begunstigde betaalde bedragen als subsidiabele uitgaven beschouwd.

Motivering

Het is niet aangewezen naar het „jaarlijkse saldo" te verwijzen, aangezien het impliceert dat het beginsel van de jaarlijkse goedkeuring van rekeningen (jaarlijkse afsluiting) wordt ingevoerd. De voorgestelde jaarlijkse goedkeuring van rekeningen komt in werkelijkheid neer op het invoeren van een jaarlijkse afsluiting. Hierdoor zal de administratieve last toenemen, wordt het verplicht financiële correcties aan te brengen voor door de Europese Commissie en/of de Europese Rekenkamer vastgestelde onregelmatigheden en wordt het minder eenvoudig, vergeleken bij de huidige periode (2007-2013), om „overgedragen" uitgaven aan te geven en te vervangen.

Wijzigingsvoorstel 43

Artikel 75, lid 1, punt a)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Indiening van informatie	**Indiening van informatie**
1. Uiterlijk op 1 februari van het jaar volgend op het einde van het boekjaar dient de lidstaat overeenkomstig [artikel 56] van het Financieel Reglement de volgende documenten en informatie bij de Commissie in:	1. Uiterlijk op 1 februari van het jaar volgend op het einde van het boekjaar dient de lidstaat overeenkomstig [artikel 56] van het Financieel Reglement de volgende documenten en informatie bij de Commissie in:
a) de gecertificeerde jaarrekeningen van de betrokken instanties die overeenkomstig artikel 64 zijn geaccrediteerd;	a) de gecertificeerde jaarrekeningen van de betrokken instanties die overeenkomstig artikel 64 zijn geaccrediteerd indien de certificeringsautoriteit ervoor gekozen heeft de in artikel 128 voorziene procedure voor de jaarrekeningen toe te passen;

Motivering

Het zou zinvol zijn indien de jaarlijkse verrekening een optionele keuze van de certificeringsautoriteit zelf zou blijven, zoals ook in de huidige programmeringsperiode het geval is. Het in artikel 75 vastgelegde tijdpad is te strikt en daardoor niet gemakkelijk in acht te nemen

Wijzigingsvoorstel 44

Artikel 82, lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Investeren in groei en werkgelegenheid	**Investeren in groei en werkgelegenheid**
[…]	[…]
2. De middelen voor het doel „investeren in groei en werkgelegenheid" worden aan de volgende drie categorieën regio's van NUTS-niveau 2 toegewezen:	2. De middelen voor het doel „investeren in groei en werkgelegenheid" worden aan de volgende drie categorieën regio's van NUTS-niveau 2 toegewezen:
a) de minder ontwikkelde regio's, waarvan het bbp per inwoner minder dan 75 % van het gemiddelde bbp van de EU-27 bedraagt;	a) de minder ontwikkelde regio's, waarvan het bbp per inwoner minder dan 75 % van het gemiddelde bbp van de EU-27 bedraagt;
b) de overgangsregio's, waarvan het bbp per inwoner 75 % tot 90 % van het gemiddelde bbp van de EU-27 bedraagt;	b) de overgangsregio's, waarvan het bbp per inwoner 75 % tot 90 % van het gemiddelde bbp van de EU-27 bedraagt;
c) de meer ontwikkelde regio's, waarvan het bbp per inwoner meer dan 90 % van het gemiddelde bbp van de EU-27 bedraagt.	c) de meer ontwikkelde regio's, waarvan het bbp per inwoner meer dan 90 % van het gemiddelde bbp van de EU-27 bedraagt.
De drie categorieën regio's worden vastgesteld aan de hand van het bbp per inwoner, gemeten in koopkrachtpariteiten en berekend op basis van de cijfers van de Unie voor de periode 2006-2008 ten opzichte van het gemiddelde bbp van de EU-27 voor dezelfde referentieperiode.	De drie categorieën regio's worden vastgesteld aan de hand van het bbp per inwoner, gemeten in koopkrachtpariteiten en berekend op basis van de beschikbare cijfers van de Unie voor de ~~periode 2006-2008~~ laatste drie jaar ten opzichte van het gemiddelde bbp van de EU-27 voor dezelfde referentieperiode.

Motivering

Om te beoordelen of een regio in aanmerking komt, dienen de meest recente beschikbare cijfers te worden gebruikt, in plaats van gegevens voor de periode 2006-2008, toen er nog geen sprake was van crisis.

Wijzigingsvoorstel 45

Artikel 83, lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Totale middelen	**Totale middelen**
Onverminderd lid 3 van dit artikel en artikel 84, lid 7, keurt de Commissie door middel van uitvoeringshandelingen een besluit goed tot vaststelling van de jaarlijkse verdeling van de totale middelen over de lidstaten.	Onverminderd lid 3 van dit artikel en artikel 84, lid 7, keurt de Commissie door middel van uitvoeringshandelingen een besluit goed tot vaststelling van de jaarlijkse verdeling van de totale middelen over de lidstaten in het kader van het doel „Investeren in groei en werkgelegenheid" en over de samenwerkingsprogramma's in het kader van het doel „territoriale samenwerking".

Motivering

Het CvdR wil waarborgen dat de Commissie de middelen die voor programma's op het gebied van territoriale samenwerking zijn bestemd, over de samenwerkingsgebieden i.p.v. over de lidstaten verdeelt.

Wijzigingsvoorstel 46

Artikel 84

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Middelen voor de doelen „investeren in groei en werkgelegenheid" en „Europese territoriale samenwerking"	**Middelen voor de doelen „investeren in groei en werkgelegenheid" en „Europese territoriale samenwerking"**
2. De verdeling over de lidstaten geschiedt aan de hand van de volgende criteria:	2. De verdeling over de lidstaten geschiedt aan de hand van de volgende criteria:
a) voor de minder ontwikkelde regio's en overgangsregio's: de in aanmerking komende bevolking, de regionale welvaart en het werkloosheidspercentage;	a) voor de minder ontwikkelde regio's en overgangsregio's: de in aanmerking komende bevolking, de regionale welvaart, ernstige en blijvende natuurlijke en demografische handicaps (volgens de definitie van artikel 111, lid 4) en het werkloosheidspercentage;
b) voor de meer ontwikkelde regio's: de in aanmerking komende bevolking, de regionale welvaart, het werkloosheidspercentage, de arbeidsparticipatie, het opleidingsniveau en de bevolkingsdichtheid;	b) voor de meer ontwikkelde regio's: de in aanmerking komende bevolking, de regionale welvaart, het werkloosheidspercentage, de arbeidsparticipatie, het opleidingsniveau en de ~~bevolkings~~dichtheid, spreiding en vergrijzing van de bevolking;
c) voor het Cohesiefonds: de bevolking, de nationale welvaart en de oppervlakte.	c) voor het Cohesiefonds: de bevolking, de nationale welvaart en de oppervlakte.
3. In elke lidstaat wordt ten minste 25 % van de middelen van de structuurfondsen voor de minder ontwikkelde regio's, 40 % van de middelen voor de overgangsregio's en 52 % van de middelen voor de meer ontwikkelde regio's aan het ESF toegewezen. Voor de toepassing van deze bepaling wordt de steun aan een lidstaat uit het [instrument voor levensmiddelen voor hulpbehoevenden] geacht deel uit te maken van de toewijzing uit de structuurfondsen aan het ESF.	3. In elke lidstaat wordt ten minste 20 ~~25~~ % van de middelen van de structuurfondsen voor de minder ontwikkelde regio's, 35 ~~40~~ % van de middelen voor de overgangsregio's en 40 ~~52~~ % van de middelen voor de meer ontwikkelde regio's aan het ESF toegewezen. Voor de toepassing van deze bepaling wordt de steun aan een lidstaat uit het [instrument voor levensmiddelen voor hulpbehoevenden] geacht deel uit te maken van de toewijzing uit de structuurfondsen aan het ESF.
[….]	[….]
5. De steun uit de structuurfondsen voor [levensmiddelen voor hulpbehoevenden] in het kader van „investeren in groei en werkgelegenheid" bedraagt 2 500 000 000 euro.	5. De steun ~~uit de structuurfondsen~~ voor [levensmiddelen voor hulpbehoevenden] ~~in het kader van „investeren in groei en werkgelegenheid"~~ bedraagt 2 500 000 000 euro.
De Commissie keurt bij uitvoeringshandeling een besluit goed tot vaststelling van het uit de toewijzing van de structuurfondsen voor de hele periode voor elke lidstaat over te schrijven bedrag. Dit bedrag wordt afgetrokken van de toewijzing van de structuurfondsen voor elke lidstaat.	De Commissie keurt bij uitvoeringshandeling een besluit goed tot vaststelling van het ~~uit de toewijzing van de structuurfondsen voor de hele periode voor elke lidstaat~~ uit de rubriek Instandhouding en beheer van natuurlijke hulpbronnen van het financieel kader van de EU over te schrijven bedrag. ~~Dit bedrag wordt afgetrokken van de toewijzing van de structuurfondsen voor elke lidstaat.~~
De jaarlijkse kredieten die overeenstemmen met de in de eerste alinea vermelde steun uit de structuurfondsen, worden vanaf begrotingsjaar 2014 in de betrokken begrotingsonderdelen van [het instrument voor levensmiddelen voor hulpbehoevenden] opgenomen.	~~De jaarlijkse kredieten die overeenstemmen met de in de eerste alinea vermelde steun uit de structuurfondsen, worden vanaf begrotingsjaar 2014 in de betrokken begrotingsonderdelen van [het instrument voor levensmiddelen voor hulpbehoevenden] opgenomen.~~
6. 5 % van de middelen voor het doel „investeren in groei en werkgelegenheid" vormt de prestatiereserve, die overeenkomstig artikel 19 zal worden toegewezen.	~~6. 5 % van de middelen voor het doel „investeren in groei en werkgelegenheid" vormt de prestatiereserve, die overeenkomstig artikel 19 zal worden toegewezen.~~
[…]	[…]
8. De middelen voor het doel „Europese territoriale samenwerking" bedragen 3,48 % van de totale middelen die beschikbaar zijn voor vastleggingen uit de Fondsen voor de periode 2014-2020 (d.w.z. in totaal 11 700 000 004 euro).	8. De middelen voor het doel „Europese territoriale samenwerking" bedragen 3,48 % van de totale middelen die beschikbaar zijn voor vastleggingen uit de Fondsen voor de periode 2014-2020 (d.w.z. in totaal 11 700 000 004 euro). Deze middelen zullen op de totale aan het cohesiebeleid toegekende middelen in mindering worden gebracht op basis van een verdeling over de samenwerkingsprogramma's.

Motivering

Het Comité van de Regio's vraagt dat náást de klassieke criteria voor het toewijzen van middelen aan de lidstaten, ook rekening wordt gehouden met aanvullende criteria, zoals de ernstige en permanente natuurlijke of demografische belemmeringen van de regio's, zoals staat te lezen in art. 174 VWEU. Andere criteria waarmee rekening moet worden gehouden zijn de demografische spreiding, de leegloop van sommige gebieden binnen de regio, met name plattelands- en grensgebieden, en de vergrijzing van de bevolking, die belangrijke gevolgen kunnen hebben voor de economische ontwikkeling en de kosten van de overheidsdiensten.

Bovendien vindt het Comité het niveau dat wordt voorgesteld voor het minimumpercentage voor de toewijzing aan het ESF te hoog. Het vraagt dan ook deze drempel voor iedere categorie regio's te verlagen. De regio's moeten in staat worden gesteld te investeren in sectoren die werkgelegenheid genereren, terwijl tegelijkertijd moet worden gezorgd voor ambitieuze financieringen op het gebied van werkgelegenheid en sociale zaken.

Het regelgevingskader van de structuurfondsen kan een nieuwe rechtsgrond vormen voor het Europees programma voor levensmiddelen voor hulpbehoevenden, maar kan de financiering van dat programma (waarvan de doelstellingen afkomstig zijn van het gemeenschappelijk landbouwbeleid) in geen geval vervangen.

Ten slotte wil het CvdR waarborgen dat de middelen die voor programma's op het gebied van territoriale samenwerking zijn bestemd, door de Europese Commissie over de samenwerkingsgebieden worden verdeeld.

Wijzigingsvoorstel 47

Artikel 86, lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Additionaliteit	**Additionaliteit**
4. Alleen in de lidstaten waar de minder ontwikkelde en overgangsregio's ten minste 15 % van de totale bevolking uitmaken, wordt geverifieerd of het niveau van de structurele overheidsuitgaven of daarmee gelijk te stellen structurele uitgaven voor het doel „investeren in groei en werkgelegenheid" in de betrokken periode is gehandhaafd.	4. Alleen in de lidstaten waar de minder ontwikkelde en overgangsregio's ten minste ~~15 %~~ 20 % van de totale bevolking uitmaken, wordt geverifieerd of het niveau van de structurele overheidsuitgaven of daarmee gelijk te stellen structurele uitgaven voor het doel „investeren in groei en werkgelegenheid" in de betrokken periode is gehandhaafd.
In de lidstaten waar de minder ontwikkelde en overgangsregio's ten minste 70 % van de bevolking uitmaken, vindt de verificatie op nationaal niveau plaats.	~~In de lidstaten waar de minder ontwikkelde en overgangsregio's ten minste 70 % van de bevolking uitmaken, vindt de verificatie op nationaal niveau plaats.~~
In de lidstaten waar de minder ontwikkelde en overgangsregio's meer dan 15 % maar minder dan 70 % van de bevolking uitmaken, vindt de verificatie op nationaal en regionaal niveau plaats. Daartoe verstrekken die lidstaten de Commissie in elke fase van het verificatieproces informatie over de uitgaven in de minder ontwikkelde en overgangsregio's.	In de lidstaten waar de minder ontwikkelde en overgangsregio's meer dan ~~15 %~~ 20 % maar minder dan 70 % van de bevolking uitmaken, vindt de verificatie op nationaal en regionaal niveau plaats. Daartoe verstrekken die lidstaten de Commissie in elke fase van het verificatieproces informatie over de uitgaven in de minder ontwikkelde en overgangsregio's.

Motivering

Het is onnodig en overbodig de verificatie te laten afhangen van het bevolkingspercentage, aangezien het de bevoegdheid van de lidstaten is om vast te stellen of aan dit beginsel wordt beantwoord. Het verdient bovendien bijval dat in die lidstaten op naleving van het bijstandbeginsel wordt toegezien waar slechts een gering percentage van de bevolking minder ontwikkelde of overgangsregio's leeft. Uit evenredigheidsoverwegingen moet ter wille van bestuurlijke vereenvoudiging de drempel op 20 % worden gelegd.

Wijzigingsvoorstel 48

Artikel 87, lid 2, punt c) en h)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Inhoud en vaststelling van operationele programma's voor het doel „investeren in groei en werkgelegenheid"	**Inhoud en vaststelling van operationele programma's voor het doel „investeren in groei en werkgelegenheid"**
2. In een operationeel programma wordt het volgende vastgesteld:	2. In een operationeel programma wordt het volgende vastgesteld:
[…]	[…]
c) de bijdrage tot de in het partnerschapscontract vastgestelde geïntegreerde aanpak voor territoriale ontwikkeling, met inbegrip van:	c) de bijdrage tot de in het partnerschapscontract vastgestelde geïntegreerde aanpak voor territoriale ontwikkeling, met inbegrip van:
i) de mechanismen die zorgen voor coördinatie tussen de Fondsen, het Elfpo, het EFMZV en andere financieringsinstrumenten van de Unie en de lidstaten, alsook met de EIB;	i) de mechanismen die zorgen voor coördinatie tussen de Fondsen, het Elfpo, het EFMZV en andere financieringsinstrumenten van de Unie en de lidstaten, alsook met de EIB;
ii) in voorkomend geval: een geplande geïntegreerde aanpak voor de territoriale ontwikkeling van stedelijke, plattelands, kust- en visserijgebieden, alsook van gebieden met bijzondere territoriale kenmerken, in het bijzonder de uitvoeringsregelingen voor de artikelen 28 en 29;	ii) in voorkomend geval: een geplande geïntegreerde aanpak voor de territoriale ontwikkeling van stedelijke, plattelands, kust- en visserijgebieden, alsook van gebieden met bijzondere territoriale kenmerken, in het bijzonder de uitvoeringsregelingen voor de artikelen 28 en 29;
iii) de lijst van steden waar geïntegreerde maatregelen voor duurzame stedelijke ontwikkeling zullen worden uitgevoerd, de indicatieve jaarlijkse toewijzing van EFRO-steun voor die maatregelen, met inbegrip van de middelen die aan de steden worden gedelegeerd voor beheer krachtens artikel 7, lid 2, van Verordening (EU) nr. [EFRO] en de indicatieve jaarlijkse toewijzing van ESF-steun voor geïntegreerde maatregelen;	iii) de indicatieve lijst van steden waar geïntegreerde maatregelen voor duurzame stedelijke ontwikkeling zullen worden uitgevoerd. Deze lijst zou in samenwerking met de lokale en regionale overheden moeten worden opgesteld, rekening houdend met het institutionele stelsel van iedere lidstaat, om iedere lokale overheid die geïntegreerde stedelijke acties wenst uit te voeren een billijke toegang te verlenen; de indicatieve jaarlijkse toewijzing van EFRO-steun voor die maatregelen, met inbegrip van de middelen die aan de steden worden gedelegeerd voor beheer krachtens artikel 7, lid 2, van Verordening (EU) nr. [EFRO] en de indicatieve jaarlijkse toewijzing van ESF-steun voor geïntegreerde maatregelen;
iv) de aanwijzing van de gebieden waar vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling zal plaatsvinden;	iv) de aanwijzing van de gebieden waar vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling zal plaatsvinden;
v) de regelingen voor interregionale en transnationale acties waarvan de begunstigden in ten minste één andere lidstaat gevestigd zijn;	v) de regelingen voor interregionale en transnationale acties waarvan de begunstigden in ten minste één andere lidstaat gevestigd zijn;
vi) in voorkomend geval, de bijdrage van de geplande steunmaatregelen tot de verwezenlijking van macroregionale strategieën en zeegebiedstrategieën;	vi) een presentatie van coördinatieregelingen tussen de operationele programma's in het kader van het doel „Investeren in groei en werkgelegenheid", de programma's inzake territoriale samenwerking en die programma's van het nabuurschapsbeleid en het EOF die op dezelfde regio's betrekking hebben;
	vii) in voorkomend geval, de bijdrage van de geplande steunmaatregelen tot de verwezenlijking van macroregionale strategieën en zeegebiedstrategieën of functionele berggebieden;
d) de bijdrage aan de in het partnerschapscontract vastgestelde geïntegreerde aanpak om te voorzien in de specifieke behoeften van de geografische gebieden die het hardst door armoede worden getroffen of van doelgroepen die de grootste kans maken gediscrimineerd of uitgesloten te worden, waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan gemarginaliseerde gemeenschappen, met vermelding van de indicatieve financiële toewijzing;	viii~~d~~) de bijdrage aan de in het partnerschapscontract vastgestelde geïntegreerde aanpak om te voorzien in de specifieke behoeften van de geografische gebieden die het hardst door armoede worden getroffen of van doelgroepen die de grootste kans maken gediscrimineerd of uitgesloten te worden, waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan gemarginaliseerde gemeenschappen, met vermelding van de indicatieve financiële toewijzing;
[…]	[…]

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
h) de regelingen voor de tenuitvoerlegging van het operationele programma, onder vermelding van: i) de accreditatie-instantie, de beheersautoriteit, de eventuele certificeringsautoriteit en de auditautoriteit; ii) de instantie waaraan de Commissie de betalingen zal verrichten.	~~g~~h) de regelingen voor de tenuitvoerlegging van het operationele programma, onder vermelding van: i) ~~de accreditatie-instantie,~~ de beheersautoriteit, de eventuele certificeringsautoriteit en de auditautoriteit; ii) de instantie waaraan de Commissie de betalingen zal verrichten.

Motivering

Het Commissievoorstel om een vast aantal steden aan te duiden laat te weinig vrijheid. Daarom wordt een indicatieve lijst voorgesteld. Bovendien zou deze lijst in samenwerking met de lokale en regionale overheden moeten worden vastgesteld.

Voorgesteld wordt om punt d) op te nemen in punt c) (viii), om de geïntegreerde aanpak te vervolledigen. In overeenstemming met het wijzigingsvoorstel m.b.t. artikel 64, lid 3 wordt voorgesteld de verwijzing naar de externe accreditatie-instantie te schrappen.

Wijzigingsvoorstel 49

Artikel 91, lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Aan de Commissie te verstrekken informatie 2. Grote projecten die ter goedkeuring bij de Commissie worden ingediend, moeten in de lijst van grote projecten van een operationeel programma zijn opgenomen. De lijst wordt twee jaar na de vaststelling van een operationeel programma door de lidstaat of de beheersautoriteit geëvalueerd en kan op verzoek van de lidstaat volgens de procedure van artikel 26, lid 2, worden aangepast, met name om er grote projecten in op te nemen die naar verwachting uiterlijk eind 2022 zullen zijn voltooid.	**Aan de Commissie te verstrekken informatie** 2. Grote projecten die ter goedkeuring bij de Commissie worden ingediend, moeten voor zover mogelijk in de lijst van grote projecten van een operationeel programma zijn opgenomen. Grote projecten kunnen ook tijdens de programmeringsperiode worden goedgekeurd. De kosten van een groot project kunnen worden gedeclareerd voordat de Commissie haar goedkeuring heeft gegeven. ~~De lijst wordt twee jaar na de vaststelling van een operationeel programma door de lidstaat of de beheersautoriteit geëvalueerd en kan op verzoek van de lidstaat volgens de procedure van artikel 26, lid 2, worden aangepast, met name om er g~~Grote projecten moeten ~~in op te nemen die naar verwachting~~ uiterlijk eind 2022 ~~zullen~~ zijn voltooid.

Motivering

Het CvdR zou graag zien dat grote projecten die tijdens de programmeringsperiode worden ingediend, van start kunnen gaan zonder de goedkeuring van de Commissie af te wachten, zoals voorgesteld in het kader van de lopende programmering. Het Comité vraagt dat de kosten kunnen worden gedeclareerd voordat de Commissie haar goedkeuring heeft gegeven voor het grote project, om de start van de activiteiten niet te vertragen.

Wijzigingsvoorstel 50

Artikel 93, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
1. Een gezamenlijk actieplan is een concrete actie die wordt vastgesteld en beheerd aan de hand van de te realiseren outputs en resultaten. Een gezamenlijk actieplan omvat een groep projecten die niet uit de totstandbrenging van infrastructuur bestaan en die in het kader van een of	1. Een gezamenlijk actieplan is een concrete actie die wordt vastgesteld en beheerd aan de hand van de te realiseren outputs en resultaten. Een gezamenlijk actieplan omvat een groep projecten ~~die niet uit de totstandbrenging van infrastructuur bestaan en~~ die in het kader van een of

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
meer operationele programma's onder verantwoordelijkheid van de begunstigde worden uitgevoerd. De outputs en resultaten van een gezamenlijk actieplan worden tussen de lidstaat en de Commissie overeengekomen en dragen bij tot de verwezenlijking van de specifieke doelstellingen van de operationele programma's en vormen de basis voor de steun uit de Fondsen. De resultaten betreffen de directe effecten van het gezamenlijke actieplan. De begunstigde moet een publiekrechtelijke instantie zijn. Gezamenlijke actieplannen worden niet als grote projecten beschouwd.	meer operationele programma's onder verantwoordelijkheid van de begunstigde worden uitgevoerd. Wanneer het gezamenlijk actieplan voorziet in de totstandbrenging van infrastructuur, mogen de totale kosten hiervan niet meer dan 8 miljoen euro bedragen. De outputs en resultaten van een gezamenlijk actieplan worden tussen de lidstaat en de Commissie overeengekomen en dragen bij tot de verwezenlijking van de specifieke doelstellingen van de operationele programma's en vormen de basis voor de steun uit de Fondsen. De resultaten betreffen de directe effecten van het gezamenlijke actieplan. De begunstigde moet een publiekrechtelijke instantie zijn. Gezamenlijke actieplannen worden niet als grote projecten beschouwd.

Motivering

Het Comité wijst erop dat het gezamenlijk actieplan met name de uitvoering van het ESF vergemakkelijkt door middel van nauwkeurig omschreven en afgebakende acties. Het betreurt echter dat het gebruik van dit mechanisme wordt bemoeilijkt door het EFRO, dat infrastructuurprojecten uitsluit.

Wijzigingsvoorstel 51

Artikel 93, lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Toepassingsgebied	**Toepassingsgebied**
2. De overheidssteun die aan een gezamenlijk actieplan wordt toegewezen, bedraagt ten minste 10 000 000 euro of, als dit minder is, 20 % van de overheidssteun van het operationele programma of de operationele programma's.	2. De overheidssteun die aan een gezamenlijk actieplan wordt toegewezen, bedraagt ten minste ~~10~~ 5000000 euro of, als dit minder is, ~~20~~ 10 % van de overheidssteun van het operationele programma of de operationele programma's.

Motivering

Er bestaat ruime eensgezindheid over het feit dat een lagere drempel voor de bestaande kritische massa meer aangewezen is. Het gaat hier echter om een wettelijk minimum: in veel lidstaten zal tijdens de onderhandelingen een aanzienlijk hogere drempel worden vastgelegd.

Wijzigingsvoorstel 52

Artikel 102, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Indiening van financiële gegevens	**Indiening van financiële gegevens**
1. Ten behoeve van het toezicht dient de beheersautoriteit uiterlijk op 31 januari, 30 april, 31 juli en 31 oktober voor elk operationeel programma de volgende gegevens elektronisch bij de Commissie in, uitgesplitst naar prioritaire as:	1. Ten behoeve van het toezicht dient de beheersautoriteit uiterlijk op 31 januari, ~~30 april,~~ en 31 juli ~~en 31 oktober~~ voor elk operationeel programma de volgende gegevens elektronisch bij de Commissie in, uitgesplitst naar prioritaire as:
a) de totale en publieke subsidiabele kosten van de concrete acties en het aantal concrete acties dat voor steun is geselecteerd;	a) de totale en publieke subsidiabele kosten van de concrete acties en het aantal concrete acties dat voor steun is geselecteerd;
b) de totale en publieke subsidiabele kosten van contracten of andere juridische verbintenissen die begunstigden bij de uitvoering van de voor steun geselecteerde concrete acties zijn aangegaan;	b) de totale en publieke subsidiabele kosten van contracten of andere juridische verbintenissen tussen de beheersautoriteiten en de ~~die~~ begunstigden ~~bij de uitvoering van de voor steun geselecteerde concrete acties zijn aangegaan~~;
c) de totale subsidiabele uitgaven die door de begunstigden bij de beheersautoriteit zijn gedeclareerd.	c) de totale subsidiabele uitgaven die door de begunstigden bij de beheersautoriteit zijn gedeclareerd.

Motivering

Het Comité wil de indiening van financiële gegevens vereenvoudigen door dit niet 4 maar 2 keer per jaar voor te schrijven. Hetzelfde geldt voor het indienen van informatie over de geselecteerde acties. Alleen de totale en publieke subsidiabele kosten van contracten of andere juridische verbintenissen tussen de beheersautoriteiten en de begunstigden.

Wijzigingsvoorstel 53

Artikel 105

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Voorlichting en publiciteit	**Voorlichting en publiciteit**
1. De lidstaten en beheersautoriteiten zijn verantwoordelijk voor:	1. De lidstaten en beheersautoriteiten zijn verantwoordelijk voor:
(a) de oprichting van één website of portaalsite die informatie over alle operationele programma's in die lidstaat geeft, alsook toegang tot die programma's;	(a) de oprichting van één website of portaalsite die informatie over alle operationele programma's in die lidstaat geeft, alsook toegang tot die programma's;
(b) de voorlichting van potentiële begunstigden over de financieringsmogelijkheden van operationele programma's;	(b) de voorlichting van potentiële begunstigden over de financieringsmogelijkheden van operationele programma's;
(c) het bij de burgers van de Unie onder de aandacht brengen van de rol en de verwezenlijkingen van het cohesiebeleid en van de Fondsen door middel van voorlichtings- en communicatieacties betreffende de resultaten en effecten van partnerschapscontracten, operationele programma's en concrete acties.	(c) het bij de burgers van de Unie onder de aandacht brengen van de rol en de verwezenlijkingen van het cohesiebeleid en van de Fondsen door middel van voorlichtings- en communicatieacties betreffende de resultaten en effecten van partnerschapscontracten, operationele programma's en concrete acties.
2. Om de steun uit de Fondsen inzichtelijk te maken, houden de lidstaten een lijst in CSV- of XML-formaat bij van de concrete acties per operationeel programma en per Fonds, die via de website of portaalsite toegankelijk is en een lijst en samenvatting van alle operationele programma's in die lidstaat bevat.	2. De EU-instellingen en organen kunnen ook bewustmakingsacties aangrijpen om duidelijk te maken hoe het cohesiebeleid werkt en wat de meerwaarde ervan voor de Europese Unie is. ~~2~~ 3. Om de steun uit de Fondsen inzichtelijk te maken, houden de lidstaten een lijst in CSV- of XML-formaat bij van de concrete acties per operationeel programma en per Fonds, die via de website of portaalsite toegankelijk is en een lijst en samenvatting van alle operationele programma's in die lidstaat bevat.
De lijst van concrete acties wordt ten minste elke drie maanden bijgewerkt.	De lijst van concrete acties wordt ten minste elke zes ~~drie~~ maanden bijgewerkt.
In bijlage V is de informatie vastgesteld die in ieder geval in de lijst van concrete acties moet worden opgenomen.	In bijlage V is de informatie vastgesteld die in ieder geval in de lijst van concrete acties moet worden opgenomen.

Motivering

De verordeningen dienen gezamenlijke bewustmakingsacties mogelijk te maken van de Commissie en het Comité van de Regio's om de regionale en lokale overheden te steunen bij de voorlichting over hoe cohesie werkt: ex ante, tijdens en ex post. Het CvdR zou de acties van de regionale en lokale overheden moeten kunnen steunen, die zowel begunstigden van de cohesiefondsen zijn als politieke organen die ter plaatse voor resultaten moeten zorgen. Het CvdR zou dan de middelen moeten hebben om de burgers uit te leggen hoe de fondsen in de regio's en steden ten uitvoer worden gelegd en wat de rol van de EU is in dit proces.

Bovendien wenst het Comité de procedures voor voorlichting en publiciteit te vereenvoudigen. Het volstaat om de lijst van concrete acties twee maal per jaar bij te werken.

Wijzigingsvoorstel 54

Artikel 110, lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Bepaling van de medefinancieringspercentages	**Bepaling van de medefinancieringspercentages**
3. Het medefinancieringspercentage van elke prioritaire as van operationele programma's voor het doel „investeren in groei en werkgelegenheid" bedraagt niet meer dan:	3. Het medefinancieringspercentage van elke prioritaire as van operationele programma's voor het doel „investeren in groei en werkgelegenheid" bedraagt niet meer dan:
a) 85 % voor het Cohesiefonds;	a) 85 % voor het Cohesiefonds;
b) 85 % voor de minder ontwikkelde regio's van de lidstaten waarvan het bbp per inwoner voor de periode 2007-2009 minder dan 85 % van het gemiddelde van de EU-27 voor dezelfde periode bedroeg en voor de ultraperifere gebieden;	b) 85 % voor de minder ontwikkelde regio's van de lidstaten waarvan het bbp per inwoner voor de periode 2007-2009 minder dan 85 % van het gemiddelde van de EU-27 voor dezelfde periode bedroeg en voor de ultraperifere gebieden;
c) 80 % voor de minder ontwikkelde regio's van de andere lidstaten dan bedoeld onder b) die op 1 januari 2014 in aanmerking komen voor de overgangsregeling van het Cohesiefonds;	c) 80 % voor de minder ontwikkelde regio's van de andere lidstaten dan bedoeld onder b) die op 1 januari 2014 in aanmerking komen voor de overgangsregeling van het Cohesiefonds;
d) 75 % voor de minder ontwikkelde regio's van de andere lidstaten dan bedoeld onder b) en c) en voor alle regio's waarvan het bbp per inwoner voor de periode 2007-2013 minder dan 75 % van het gemiddelde van de EU-25 voor de referentieperiode bedroeg, maar waarvan het bbp per inwoner meer dan 75 % van het gemiddelde bbp van de EU-27 bedraagt;	d) 75 % voor de minder ontwikkelde regio's van de andere lidstaten dan bedoeld onder b) en c) en voor alle regio's waarvan het bbp per inwoner voor de periode 2007-2013 minder dan 75 % van het gemiddelde van de EU-25 voor de referentieperiode bedroeg, maar waarvan het bbp per inwoner meer dan 75 % van het gemiddelde bbp van de EU-27 bedraagt;
e) 60 % voor de andere dan de onder d) bedoelde overgangsregio's;	e) 60 % voor de andere dan de onder d) bedoelde overgangsregio's;
f) 50 % voor de andere dan de onder d) bedoelde meer ontwikkelde regio's.	f) 50 % voor de andere dan de onder d) bedoelde meer ontwikkelde regio's.
Het medefinancieringspercentage van elke prioritaire as van operationele programma's voor het doel „Europese territoriale samenwerking" bedraagt niet meer dan 75 %.	Het medefinancieringspercentage ~~van elke prioritaire as~~ van operationele programma's voor het doel „Europese territoriale samenwerking" bedraagt niet meer dan ~~75~~85 %. Voor operationele programma's in het kader van de doelstelling „Europese territoriale samenwerking" waarbij ten minste één deelnemer aan het operationele programma behoort tot de lidstaten waarvan het BBP per hoofd van de bevolking voor de periode van 2001 tot en met 2003 lager was dan 85 % van het gemiddelde van de EU-25 tijdens dezelfde periode, mag de bijdrage uit het EFRO niet hoger zijn dan 85 % van de subsidiabele uitgaven. Voor alle andere operationele programma's mag de bijdrage uit het EFRO niet hoger zijn dan 75 % van de door het EFRO medegefinancierde subsidiabele uitgaven. De bijdragen uit de fondsen op het niveau van de prioritaire assen worden zo vastgesteld dat de op het niveau van het operationele programma vastgestelde maximumbedragen voor bijdragen uit de fondsen en het maximale bijdragepercentage per fonds worden geëerbiedigd.

Motivering

Het voorgestelde medefinancieringspercentage van 75 % voor de operationele programma's van de doelstelling „Europese territoriale samenwerking" bedraagt minder dan het medefinancieringspercentage voor de minder ontwikkelde regio's in het kader van de doelstelling „Investeren in groei en werkgelegenheid". Dit lagere percentage maakt de programma's voor Europese territoriale samenwerking weinig aantrekkelijk voor de minder ontwikkelde regio's. Het CvdR is het er dan ook niet mee eens dat de programma's voor Europese territoriale samenwerking volgens het lagere percentage van 75 % worden medegefinancierd. Het CvdR is van mening dat dit verschil niet gerechtvaardigd is, en vraagt dat voor beide doelstellingen hetzelfde percentage wordt gehanteerd, namelijk 85 %. Om de kwaliteit van de samenwerking te waarborgen moet worden vastgehouden aan de huidige voorwaarden die zijn vastgelegd in Verordening (EG) nr. 1083/2006 van de Raad (algemene bepalingen), artikel 53, lid 3 en 4:

„3. Voor operationele programma's in het kader van de doelstelling „Europese territoriale samenwerking" waarbij ten minste één deelnemer aan het operationele programma behoort tot de lidstaten waarvan het BBP per hoofd van de bevolking voor de periode van 2001 tot en met 2003 lager was dan 85 % van het gemiddelde van de EU-25 tijdens dezelfde periode, mag de bijdrage uit het EFRO niet hoger zijn dan 85 % van de subsidiabele uitgaven. Voor alle andere operationele programma's mag de bijdrage uit het EFRO niet hoger zijn dan 75 % van de door het EFRO gecofinancierde subsidiabele uitgaven.

4. De in lid 3 en bijlage III vastgestelde maxima gelden niet voor de bijdragen uit de fondsen op het niveau van de prioritaire assen. Zij worden evenwel zo vastgesteld dat de op het niveau van het operationele programma vastgestelde maximumbedragen voor bijdragen uit de fondsen en het maximale bijdragepercentage per fonds worden geëerbiedigd."

Het CvdR acht het bovendien geen goede zaak dat het maximale medefinancieringspercentage op het niveau van iedere prioritaire as wordt vastgesteld. Deze maatregel laat niet toe dat het bedrag van de medefinanciering in het kader van iedere prioritaire as wordt gedifferentieerd om de begunstigden aan te moedigen bepaalde strategische prioriteiten te verwezenlijken.

Wijzigingsvoorstel 55

Artikel 111, lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Differentiëring van de medefinancieringspercentages 4) de dekking van gebieden met ernstige en permanente natuurlijke of demografische belemmeringen, die als volgt worden gedefinieerd: a) insulaire lidstaten die voor bijstand uit het Cohesiefonds in aanmerking komen, en andere eilanden, behalve die waar de hoofdstad van een lidstaat gevestigd is of die een vaste verbinding met het vasteland hebben; b) berggebieden als gedefinieerd in de nationale wetgeving van de lidstaat; c) gebieden die dunbevolkt (minder dan 50 inwoners per vierkante kilometer) of zeer dunbevolkt zijn (minder dan 8 inwoners per vierkante kilometer);	**Differentiëring van de medefinancieringspercentages** 4) de dekking van gebieden met ernstige en permanente natuurlijke of demografische belemmeringen, die als volgt worden gedefinieerd: a) insulaire lidstaten die voor bijstand uit het Cohesiefonds in aanmerking komen, en andere eilanden, behalve die waar de hoofdstad van een lidstaat gevestigd is of die een vaste verbinding met het vasteland hebben; b) berggebieden als gedefinieerd in de nationale wetgeving van de lidstaat; c) gebieden die dunbevolkt (minder dan 50 inwoners per vierkante kilometer) of zeer dunbevolkt zijn (minder dan 8 inwoners per vierkante kilometer); d) andere gebieden met ernstige en blijvende geografische nadelen.

Wijzigingsvoorstel 56

Artikel 112, lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Verantwoordelijkheden van de lidstaten 1. De lidstaten zorgen ervoor dat beheers- en controlesystemen voor operationele programma's overeenkomstig de artikelen 62 en 63 worden ingesteld. 2. Onregelmatigheden worden door de lidstaten voorkomen, opgespoord en gecorrigeerd en zij vorderen onverschuldigd betaalde bedragen terug, evenals eventuele rente wegens laattijdige betaling. Zij stellen de Commissie in kennis van dergelijke onregelmatigheden en houden haar op de hoogte van het verloop van de desbetreffende administratieve en gerechtelijke procedures. Wanneer onverschuldigd aan een begunstigde betaalde bedragen door een fout of nalatigheid van een lidstaat niet kunnen worden teruggevorderd, is die lidstaat verantwoordelijk voor de terugbetaling van de betrokken bedragen aan de algemene begroting van de Unie. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 142 gedelegeerde handelingen vast te stellen die voorschriften voor de in dit lid beschreven verplichtingen van de lidstaten bevatten.	**Verantwoordelijkheden van de lidstaten** 1. De lidstaten zorgen ervoor dat beheers- en controlesystemen voor operationele programma's overeenkomstig de artikelen 62 en 63 worden ingesteld. 2. ~~Onregelmatigheden worden door de lidstaten voorkomen, opgespoord en gecorrigeerd~~De lidstaten voeren procedures in om onregelmatigheden te voorkomen, op te sporen en te corrigeren en zij vorderen onverschuldigd betaalde bedragen terug, evenals eventuele rente wegens laattijdige betaling. Zij stellen de Commissie in kennis van dergelijke onregelmatigheden en houden haar op de hoogte van het verloop van de desbetreffende administratieve en gerechtelijke procedures. Wanneer onverschuldigd aan een begunstigde betaalde bedragen door een fout of nalatigheid van een lidstaat niet kunnen worden teruggevorderd, is die lidstaat verantwoordelijk voor de terugbetaling van de betrokken bedragen aan de algemene begroting van de Unie. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 142 gedelegeerde handelingen vast te stellen die voorschriften voor de in dit lid beschreven verplichtingen van de lidstaten bevatten.

Motivering

Er kan worden ingestemd met de precisering in de tekst van de Commissie, maar de invoering van systemen voor elektronische gegevensuitwisseling mag niet beperkt blijven tot publiekrechtelijke begunstigden.

Wijzigingsvoorstel 57

Artikel 113

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Aanwijzing van autoriteiten	**Aanwijzing van autoriteiten**
[…]	[…]
5. Voor het doel „investeren in groei in werkgelegenheid" mogen de beheersautoriteit, de eventuele certificeringsautoriteit en de auditautoriteit deel uitmaken van dezelfde publieke autoriteit of instantie, mits het beginsel van scheiding van functies wordt nageleefd. Voor operationele programma's waarvan het totale steunbedrag uit de Fondsen meer dan 250 000 000 euro bedraagt, mag de auditautoriteit echter geen deel uitmaken van dezelfde publieke autoriteit of instantie als de beheersautoriteit.	5. Voor het doel „investeren in groei in werkgelegenheid" mogen de beheersautoriteit, de eventuele certificeringsautoriteit en de auditautoriteit deel uitmaken van dezelfde publieke autoriteit of instantie, mits het beginsel van scheiding van functies wordt nageleefd. ~~Voor operationele programma's waarvan het totale steunbedrag uit de Fondsen meer dan 250 000 000 euro bedraagt, mag de auditautoriteit echter geen deel uitmaken van dezelfde publieke autoriteit of instantie als de beheersautoriteit.~~
[…]	[…]
7. De lidstaat of de beheersautoriteit kan het beheer van een deel van een operationeel programma aan een intermediaire instantie toevertrouwen door een schriftelijke overeenkomst met die instantie te sluiten („globale subsidie"). De intermediaire instantie verstrekt garanties omtrent haar solvabiliteit, haar competentie op het betrokken werkterrein en haar administratieve en financiële beheer.	7. De lidstaat of de beheersautoriteit kan het beheer van een deel van een operationeel programma aan een intermediaire instantie toevertrouwen door een schriftelijke overeenkomst met die instantie te sluiten („globale subsidie"). De intermediaire instantie verstrekt garanties omtrent haar solvabiliteit, haar competentie op het betrokken werkterrein en haar administratieve en financiële beheer. Een dergelijke garantie is niet vereist als de intermediaire instantie een publiekrechtelijke entiteit is.

Motivering

Het verdient de voorkeur het huidige systeem te handhaven waarbij, zelfs voor programma's van meer dan 250 miljoen euro, de auditautoriteit tot dezelfde publieke autoriteit mag behoren als de beheersautoriteit.

Ook is het CvdR van mening dat de vereiste garantie niet geldt indien de intermediaire instanties publiekrechtelijke rechtspersonen zijn.

Wijzigingsvoorstel 58

Artikel 114, lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Functies van de beheersautoriteit	**Functies van de beheersautoriteit**
2. Ten aanzien van het beheer van het operationele programma moet de beheersautoriteit:	2. Ten aanzien van het beheer van het operationele programma moet de beheersautoriteit:
a) de werkzaamheden van het toezichtcomité ondersteunen en dat comité alle informatie verstrekken die het nodig heeft om zijn taken te verrichten, in het bijzonder gegevens over de vorderingen bij de verwezenlijking van de doelstellingen van het operationele programma, financiële gegevens en gegevens over indicatoren en mijlpalen;	a) de werkzaamheden van het toezichtcomité ondersteunen en dat comité alle informatie verstrekken die het nodig heeft om zijn taken te verrichten, in het bijzonder gegevens over de vorderingen bij de verwezenlijking van de doelstellingen van het operationele programma, financiële gegevens en gegevens over indicatoren en mijlpalen;
b) de jaarverslagen en het eindverslag over de uitvoering opstellen en, na goedkeuring door het toezichtcomité, bij de Commissie indienen;	b) de jaarverslagen en het eindverslag over de uitvoering opstellen en, na goedkeuring door het toezichtcomité, bij de Commissie indienen;
c) aan de intermediaire instanties en begunstigden informatie ter beschikking stellen die van belang is voor de uitvoering van hun taken, respectievelijk voor de uitvoering van concrete acties;	c) aan de intermediaire instanties en begunstigden informatie ter beschikking stellen die van belang is voor de uitvoering van hun taken, respectievelijk voor de uitvoering van concrete acties;

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
d) een systeem opzetten voor de vastlegging en opslag in gecomputeriseerde vorm van de voor toezicht, evaluatie, financieel beheer, verificatie en audit vereiste gegevens over elke concrete actie, in voorkomend geval met inbegrip van gegevens over individuele deelnemers aan concrete acties;	d) een systeem opzetten voor de vastlegging en opslag in gecomputeriseerde vorm van de voor toezicht, evaluatie, financieel beheer, verificatie en audit vereiste gegevens over elke concrete actie~~, in voorkomend geval met inbegrip van gegevens over individuele deelnemers aan concrete acties~~;
e) waarborgen dat de onder d) bedoelde gegevens worden verzameld en in het systeem worden opgeslagen en bewaard, en dat de gegevens over indicatoren naar geslacht zijn uitgesplitst, indien voorgeschreven in bijlage I bij de ESF-verordening.	e) waarborgen dat de onder d) bedoelde gegevens worden verzameld en in het systeem worden opgeslagen en bewaard, en dat de gegevens over indicatoren naar geslacht zijn uitgesplitst, indien voorgeschreven in bijlage I bij de ESF-verordening.

Motivering

Het is van belang dat de gegevens over acties beschikbaar blijven; deze kunnen om diverse redenen nuttig zijn (bijv. in geval van geschillen).

Wijzigingsvoorstel 59

Artikel 117

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Accreditatie en intrekking van de accreditatie van de beheersautoriteit en de certificeringsautoriteit	~~**Accreditatie en intrekking van de accreditatie van de beheersautoriteit en de certificeringsautoriteit**~~
1. De accreditatie-instantie stelt een formeel besluit vast tot accreditatie van de beheersautoriteiten en certificerende autoriteiten die voldoen aan de door de Commissie door middel van gedelegeerde handelingen overeenkomstig artikel 142 vastgestelde accreditatiecriteria.	~~1. De accreditatie-instantie stelt een formeel besluit vast tot accreditatie van de beheersautoriteiten en certificerende autoriteiten die voldoen aan de door de Commissie door middel van gedelegeerde handelingen overeenkomstig artikel 142 vastgestelde accreditatiecriteria.~~
2. Het in lid 1 bedoelde formele besluit wordt gebaseerd op een verslag en op een oordeel van een onafhankelijke auditinstantie die het beheers- en controlesysteem beoordeelt, met inbegrip van de rol die intermediaire instanties daarin hebben en de naleving van de artikelen 62, 63, 114 en 115. De accreditatie-instantie houdt er rekening mee of de beheers- en controlesystemen voor het operationele programma op de in de voorgaande programmeringsperiode gebruikte systemen lijken, alsook met eventuele bewijzen voor de goede werking ervan.	~~2. Het in lid 1 bedoelde formele besluit wordt gebaseerd op een verslag en op een oordeel van een onafhankelijke auditinstantie die het beheers- en controlesysteem beoordeelt, met inbegrip van de rol die intermediaire instanties daarin hebben en de naleving van de artikelen 62, 63, 114 en 115. De accreditatie-instantie houdt er rekening mee of de beheers- en controlesystemen voor het operationele programma op de in de voorgaande programmeringsperiode gebruikte systemen lijken, alsook met eventuele bewijzen voor de goede werking ervan.~~
3. De lidstaat dient het in lid 1 bedoelde formele besluit binnen zes maanden na de goedkeuring van het besluit tot vaststelling van het operationele programma bij de Commissie in.	~~3. De lidstaat dient het in lid 1 bedoelde formele besluit binnen zes maanden na de goedkeuring van het besluit tot vaststelling van het operationele programma bij de Commissie in.~~
4. Als het totale steunbedrag uit de Fondsen aan een operationeel programma meer dan 250 000 000 euro bedraagt, kan de Commissie binnen twee maanden na ontvangst van het in lid 1 bedoelde formele besluit, het verslag en het oordeel van de onafhankelijke auditinstantie opvragen, alsmede de beschrijving van het beheers- en controlesysteem.	~~4. Als het totale steunbedrag uit de Fondsen aan een operationeel programma meer dan 250 000 000 euro bedraagt, kan de Commissie binnen twee maanden na ontvangst van het in lid 1 bedoelde formele besluit, het verslag en het oordeel van de onafhankelijke auditinstantie opvragen, alsmede de beschrijving van het beheers- en controlesysteem.~~
De Commissie kan binnen twee maanden na ontvangst van deze documenten opmerkingen maken.	~~De Commissie kan binnen twee maanden na ontvangst van deze documenten opmerkingen maken.~~
De Commissie houdt er bij haar besluit om deze documenten al dan niet op te vragen rekening mee of de beheers- en controlesystemen voor het operationele programma lijken op de in de voorgaande programmeringsperiode gebruikte systemen, alsook met de vraag of de beheersautoriteit tevens de functie van certificeringsautoriteit vervult en met eventuele bewijzen voor de goede werking van de systemen.	~~De Commissie houdt er bij haar besluit om deze documenten al dan niet op te vragen rekening mee of de beheers- en controlesystemen voor het operationele programma lijken op de in de voorgaande programmeringsperiode gebruikte systemen, alsook met de vraag of de beheersautoriteit tevens de functie van certificeringsautoriteit vervult en met eventuele bewijzen voor de goede werking van de systemen.~~

Motivering

De voorgestelde accreditatie van beheers- en controleautoriteiten wordt afgewezen. Overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel is de tenuitvoerlegging van het cohesiebeleid een nationale zaak. Accreditatie van overheidsinstanties door instanties van andere overheden kent in het bestuursrecht van een aantal lidstaten geen basis en schendt de interne-organisatiebevoegdheid van de lidstaten.

Wijzigingsvoorstel 60

Artikel 118, nieuw lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Samenwerking met auditautoriteiten	**Samenwerking met auditautoriteiten**
	4. Voor operationele programma's waarvoor de totale in aanmerking komende overheidsuitgaven niet meer bedragen van 750 miljoen EUR en waarvoor de medefinanciering door de Gemeenschap niet meer bedraagt dan 40 % van de totale overheidsuitgaven, hoeft de auditautoriteit aan de Commissie geen auditstrategie voor te leggen.

Motivering

Het Comité stelt voor het oude art. 74, lid 1 van de programmeringsperiode 2007-2013 weer in ere te herstellen, om de proportionele controleregeling te vereenvoudigen.

Wijzigingsvoorstel 61

Artikel 121, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Betalingsaanvragen	**Betalingsaanvragen**
1. In betalingsaanvragen wordt voor elke prioritaire as het volgende opgenomen:	1. In betalingsaanvragen wordt voor elke prioritaire as het volgende opgenomen:
a) het totaalbedrag van door begunstigden voor de uitvoering van concrete acties betaalde subsidiabele uitgaven, zoals opgenomen in de rekeningen van de certificeringsautoriteit;	a) het totaalbedrag van door begunstigden voor de uitvoering van concrete acties betaalde subsidiabele uitgaven, zoals opgenomen in de rekeningen van de certificeringsautoriteit;
b) het totaalbedrag van voor de uitvoering van concrete acties betaalde overheidssteun, zoals opgenomen in de rekeningen van de certificeringsautoriteit;	b) het totaalbedrag van voor de uitvoering van concrete acties betaalde overheidssteun, zoals opgenomen in de rekeningen van de certificeringsautoriteit;
c) de overeenkomstige subsidiabele overheidssteun die aan de begunstigde is betaald, zoals opgenomen in de rekeningen van de certificeringsautoriteit.	~~c) de overeenkomstige subsidiabele overheidssteun die aan de begunstigde is betaald, zoals opgenomen in de rekeningen van de certificeringsautoriteit.~~

Motivering

Het CvdR vindt dat gegevens over de overheidssteun die aan de begunstigde is betaald niet thuishoren in betalingsaanvragen aan de Commissie. Het stelt dan ook voor de gevraagde informatie te vereenvoudigen.

Wijzigingsvoorstel 62

Artikel 124, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Betaling van voorfinanciering	**Betaling van voorfinanciering**
1. De initiële voorfinanciering wordt in tranches uitgekeerd, en wel als volgt:	1. De initiële voorfinanciering wordt in tranches uitgekeerd, en wel als volgt:
a) in 2014: 2 % van het steunbedrag uit de Fondsen aan het operationele programma voor de gehele programmeringsperiode;	a) in 2014: 2 % van het steunbedrag uit de Fondsen aan het operationele programma voor de gehele programmeringsperiode;

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
b) in 2015: 1 % van het steunbedrag uit de Fondsen aan het operationele programma voor de gehele programmeringsperiode;	b) in 2015: 3 + % van het steunbedrag uit de Fondsen aan het operationele programma voor de gehele programmeringsperiode;
c) in 2016: 1 % van het steunbedrag uit de Fondsen aan het operationele programma voor de gehele programmeringsperiode.	c) in 2016: 3 + % van het steunbedrag uit de Fondsen aan het operationele programma voor de gehele programmeringsperiode.
Als een operationeel programma in 2015 of later wordt vastgesteld, worden de vroegere tranches in het jaar van vaststelling betaald.	Als een operationeel programma in 2015 of later wordt vastgesteld, worden de vroegere tranches in het jaar van vaststelling betaald.

Motivering

Het Comité is ingenomen met het voorstel om de beheersautoriteiten te verplichten eerst de begunstigden te betalen en pas daarna een vergoeding aan de Commissie te vragen. Deze bepaling vraagt echter wel een versoepeling van het systeem van voorschotten, zodat de beheersautoriteiten over voldoende middelen beschikken om aan de aanvragen van de begunstigden te kunnen voldoen. Het Comité vraagt in dat verband een verhoging van de door de Commissie voorgestelde middelen, om de lidstaten te helpen die in deze tijden van crisis moeite hebben met het aandeel van de nationale overheid.

Wijzigingsvoorstel 63

Artikel 128, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Inhoud van de jaarrekeningen	**Inhoud van de jaarrekeningen**
1. De gecertificeerde jaarrekeningen voor elk operationeel programma betreffen het boekjaar en omvatten op het niveau van elke prioritaire as:	1. De certificerende instantie krijgt de gelegenheid om gecertificeerde jaarrekeningen in te dienen volgens de bepalingen van artikel 75. De gecertificeerde jaarrekeningen voor elk operationeel programma betreffen het boekjaar en omvatten op het niveau van elke prioritaire as:
a) het totaalbedrag van de door begunstigden voor de uitvoering van concrete acties betaalde subsidiabele uitgaven, zoals opgenomen in de rekeningen van de certificeringsautoriteit, en de overeenkomstige betaalde subsidiabele overheidssteun, alsmede het totaalbedrag van de voor de uitvoering van concrete acties betaalde overheidssteun;	a) het totaalbedrag van de door begunstigden voor de uitvoering van concrete acties betaalde subsidiabele uitgaven, zoals opgenomen in de rekeningen van de certificeringsautoriteit, en de overeenkomstige betaalde subsidiabele overheidssteun, alsmede het totaalbedrag van de voor de uitvoering van concrete acties betaalde overheidssteun;
b) de bedragen die tijdens het boekjaar zijn geschrapt en geïnd, de aan het eind van het boekjaar te innen bedragen, de overeenkomstig artikel 61 teruggevorderde bedragen en de oninbare bedragen;	b) de bedragen die tijdens het boekjaar zijn geschrapt en geïnd, de aan het eind van het boekjaar te innen bedragen, de overeenkomstig artikel 61 teruggevorderde bedragen en de oninbare bedragen;
c) voor elke prioritaire as: de lijst van tijdens het boekjaar voltooide concrete acties waarvoor steun uit het EFRO en het Cohesiefonds is ontvangen;	c) voor elke prioritaire as: de lijst van tijdens het boekjaar voltooide concrete acties waarvoor steun uit het EFRO en het Cohesiefonds is ontvangen;
d) voor elke prioritaire as: een vergelijking tussen de overeenkomstig punt a) vermelde uitgaven en de voor hetzelfde boekjaar in betalingsaanvragen gedeclareerde uitgaven, met een uitleg voor eventuele verschillen.	d) voor elke prioritaire as: een vergelijking tussen de overeenkomstig punt a) vermelde uitgaven en de voor hetzelfde boekjaar in betalingsaanvragen gedeclareerde uitgaven, met een uitleg voor eventuele verschillen.

Motivering

Het zou zinvol zijn als de certificerende instantie, net zoals voor de huidige programmeringsperiode, al dan niet kan kiezen voor jaarlijkse afsluiting van de rekeningen. De in artikel 75 vermelde termijnen zijn te krap, waar dus moeilijk aan voldaan kan worden.

Wijzigingsvoorstel 64

Artikel 134

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Schorsing van betalingen	**Schorsing van betalingen**
1. De Commissie kan de tussentijdse betalingen op het niveau van prioritaire assen of operationele programma's geheel of gedeeltelijk schorsen als:	1. De Commissie kan de tussentijdse betalingen op het niveau van prioritaire assen of operationele programma's geheel of gedeeltelijk schorsen als:
a) het beheers- en controlesysteem van het operationele programma ernstige tekortkomingen vertoont waarvoor geen corrigerende maatregelen zijn genomen;	a) het beheers- en controlesysteem van het operationele programma ernstige tekortkomingen vertoont waarvoor geen corrigerende maatregelen zijn genomen;
b) uitgaven in een uitgavenstaat verband houden met een onregelmatigheid met ernstige financiële gevolgen waarvoor geen corrigerende maatregelen zijn genomen;	b) uitgaven in een uitgavenstaat verband houden met een onregelmatigheid met ernstige financiële gevolgen waarvoor geen corrigerende maatregelen zijn genomen;
c) de lidstaat heeft nagelaten de nodige maatregelen te nemen om een einde te maken aan de situatie op grond waarvan de betalingen krachtens artikel 74 zijn uitgesteld;	c) de lidstaat heeft nagelaten de nodige maatregelen te nemen om een einde te maken aan de situatie op grond waarvan de betalingen krachtens artikel 74 zijn uitgesteld;
d) de kwaliteit en betrouwbaarheid van het toezichtsysteem of de gegevens over gemeenschappelijke en specifieke indicatoren ernstige tekortkomingen vertonen;	d) de kwaliteit en betrouwbaarheid van het toezichtsysteem ~~of de gegevens over gemeenschappelijke en specifieke indicatoren~~ ernstige tekortkomingen vertonen;
e) de lidstaat heeft nagelaten in het operationele programma opgenomen maatregelen te nemen die nodig zijn om aan de ex-antevoorwaarden te voldoen;	~~e) de lidstaat heeft nagelaten in het operationele programma opgenomen maatregelen te nemen die nodig zijn om aan de ex-antevoorwaarden te voldoen;~~
f) een evaluatie van de prestaties heeft uitgewezen dat de in het prestatiekader vastgestelde mijlpalen voor een prioritaire as niet zijn bereikt;	~~f) een evaluatie van de prestaties heeft uitgewezen dat de in het prestatiekader vastgestelde mijlpalen voor een prioritaire as niet zijn bereikt;~~
g) de lidstaat niet of niet naar tevredenheid antwoordt overeenkomstig artikel 20, lid 5;	~~g) de lidstaat niet of niet naar tevredenheid antwoordt overeenkomstig artikel 20, lid 5;~~
h) een van de in artikel 21, lid 6, onder a) tot en met e), bedoelde gevallen van toepassing is.	~~h) een van de in artikel 21, lid 6, onder a) tot en met e), bedoelde gevallen van toepassing is.~~
2. De Commissie kan door middel van uitvoeringshandelingen besluiten de tussentijdse betalingen geheel of gedeeltelijk te schorsen nadat zij de lidstaat in de gelegenheid heeft gesteld opmerkingen te maken.	~~2. De Commissie kan door middel van uitvoeringshandelingen besluiten de tussentijdse betalingen geheel of gedeeltelijk te schorsen nadat zij de lidstaat in de gelegenheid heeft gesteld opmerkingen te maken.~~
3. De Commissie heft de gehele of gedeeltelijke schorsing van de tussentijdse betalingen op als de lidstaat de nodige maatregelen heeft genomen om opheffing van de schorsing mogelijk te maken.	~~3. De Commissie heft de gehele of gedeeltelijke schorsing van de tussentijdse betalingen op als de lidstaat de nodige maatregelen heeft genomen om opheffing van de schorsing mogelijk te maken.~~

Motivering

Het Comité van de Regio's vindt dat de gehele of gedeeltelijke schorsing van de tussentijdse betalingen door de Commissie alleen gerechtvaardigd is in geval van ernstige tekortkomingen van het beheers- en controlesysteem.

Wijzigingsvoorstel 65

Artikel 140, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Evenredige controle van operationele programma's	**Evenredige controle van operationele programma's**
1. Concrete acties waarvan de totale subsidiabele uitgaven niet meer dan 100 000 euro bedragen, worden voorafgaand aan de afsluiting van alle betrokken uitgaven uit hoofde van artikel 131 onderworpen aan niet meer dan één audit, die verricht wordt door hetzij de auditautoriteit, hetzij de Commissie. Andere concrete acties worden voorafgaand aan de afsluiting van alle betrokken uitgaven uit hoofde van artikel 131 onderworpen aan niet meer dan één audit per boekjaar, verricht door de auditautoriteit en de Commissie. Deze bepalingen laten lid 4 onverlet.	1. Concrete acties waarvan de totale subsidiabele uitgaven niet meer dan 250 000 ~~100 000~~ euro bedragen, worden voorafgaand aan de afsluiting van alle betrokken uitgaven uit hoofde van artikel 131 onderworpen aan niet meer dan één audit~~, die verricht wordt door hetzij de auditautoriteit, hetzij de Commissie~~. Andere concrete acties worden voorafgaand aan de afsluiting van alle betrokken uitgaven uit hoofde van artikel 131 onderworpen aan niet meer dan één audit per boekjaar~~, verricht door de auditautoriteit en de Commissie~~. Deze bepalingen laten lid 4 onverlet.

Motivering

Om te zorgen voor een echte evenredigheid bij de controle op operationele programma's stelt het Comité voor dat concrete acties waarvan de subsidiabele uitgaven niet meer dan 250 000 euro bedragen, aan niet meer dan één audit worden onderworpen.

Wijzigingsvoorstel 66

BIJLAGE IV

Ex-antevoorwaarden

Thematische ex-antevoorwaarden - punten 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Thematische doelstellingen	Ex-antevoorwaarden	Criteria waaraan moet worden voldaan
1. Versterking van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie ***(streefdoel O&O)*** (als bedoeld in artikel 9, punt 1)	1.1 *Onderzoek en innovatie*: het bestaan van een nationale of regionale strategische aanpak van onderzoek~~s~~ en innovatie~~strategie~~ voor slimme specialisatie in overeenstemming met het nationale hervormingsgprogramma, teneinde particuliere uitgaven voor onderzoek en innovatie te mobiliseren; de kenmerken van de strategie moeten overeenkomen met die van goed functionerende nationale of regionale onderzoek- en innovatiesystemen ([3]).	— Er bestaat een nationale of regionale strategische aanpak van onderzoek~~s~~ en innovatie~~strategie~~ voor slimme specialisatie die: — is gebaseerd op een SWOT-analyse om de middelen te concentreren op een beperkt aantal prioriteiten voor onderzoek en innovatie, rekening houdend – voor zover beschikbaar – met de beoordelingen van de eerder opgedane ervaringen; — maatregelen beschrijft om particuliere O&TO-investeringen te stimuleren; — een systeem voor toezicht en evaluatie omvat. — De lidstaat heeft een kader vastgesteld met de voor onderzoek en innovatie beschikbare begrotingsmiddelen. — ~~De lidstaat heeft een meerjarenplan vastgesteld voor het op de begroting opnemen en prioriteren van investeringen in verband met EU-prioriteiten (Europees strategisch forum voor onderzoekinfrastructuur - ESFRI).~~
2. Verbetering van de toegang tot en het gebruik en de kwaliteit van informatie- en communicatie-technologieën ***(streefdoel breedband)*** (als bedoeld in artikel 9, punt 2)	2.1 *Digitale groei:* de opname in de nationale of regionale strategische aanpak van innovatie~~strategie~~ voor slimme specialisatie van een speciaal hoofdstuk over digitale groei om de vraag naar betaalbare, hoogwaardige, interoperabele en op ICT steunende particuliere en overheidsdiensten te stimuleren en om deze meer ingang te doen vinden bij burgers, met inbegrip van kwetsbare groepen, ondernemingen en het openbaar bestuur; dit omvat ook grensoverschrijdende initiatieven.	— Er is in de nationale of regionale strategische aanpak van innovatie~~strategie~~ voor slimme specialisatie een hoofdstuk over digitale groei opgenomen dat aan de volgende criteria voldoet: — de acties zijn op de begroting opgenomen en geprioriteerd via een SWOT-analyse in overeenstemming met het scorebord van de digitale agenda voor Europa ([4]); — er is een analyse uitgevoerd over het evenwicht tussen vraag en aanbod bij informatie en communicatietechnologieën (ICT); — ~~er zijn meetbare streefdoelen vastgesteld voor de resultaten van steunmaatregelen op het gebied van digitale geletterdheid, vaardigheden, e-inclusie, e-toegankelijkheid en e-gezondheid, die zijn afgestemd op bestaande relevante sectorspecifieke strategieën op nationaal of regionaal niveau;~~ — beoordeling van de behoefte aan een versterking van de ICT-capaciteitsopbouw.
	2.2 *NGA-infrastructuur (toegangsnetwerken van de volgende generatie):* het bestaan van nationale of regionale NGA-plannen waarin rekening wordt gehouden met regionale acties om EU-streefdoelen op het gebied van een snelle internettoegang ([5]) te bereiken, om de territoriale samenhang te bevorderen, waarbij de aandacht vooral is gericht op gebieden waar de markt niet aan de EU-voorschriften betreffende concurrentie en staatssteun voldoet ~~en geen open infrastructuur tegen betaalbare prijs en met toereikende kwaliteit levert~~, en om toegankelijke diensten te bieden aan kwetsbare groepen.	— Er bestaat een nationaal of regionaal NGA-plan met de volgende elementen: — een regelmatig bijgewerkt plan voor infrastructurele investeringen dat gebaseerd is op bundeling van de vraag en het in kaart brengen van infrastructuur en diensten; — duurzame investeringsmodellen die concurrentiebevorderend zijn en toegang geven tot open, betaalbare, hoogwaardige en toekomstbestendige infrastructuur en diensten; — maatregelen om particuliere investeringen te stimuleren.

Thematische doelstellingen	Ex-antevoorwaarden	Criteria waaraan moet worden voldaan
3. Vergroting van de concurrentiekracht van kleine en middelgrote ondernemingen (mkb) (als bedoeld in artikel 9, punt 3)	3.1 Er zijn specifieke acties uitgevoerd voor de effectieve uitvoering van de „Small Business Act" (SBA) en van de evaluatie ervan van 23 februari 2011 ([6]), inclusief het principe „Denk eerst klein".	— De specifieke acties omvatten onder meer: — een mechanisme om toe te zien op de uitvoering van de SBA, inclusief een orgaan voor de coördinatie van mkb-vraagstukken tussen verschillende bestuursniveaus (mkb-gezant); — maatregelen om de voor het starten van een onderneming benodigde tijd en kosten terug te brengen tot respectievelijk drie werkdagen en 100 euro; — maatregelen om de tijd die een onderneming nodig heeft om voor het uitoefenen van een specifieke activiteit een vergunning te verkrijgen tot 3 maanden terug te brengen; — een mechanisme voor de systematische beoordeling van het effect van wetgeving op het mkb ~~door middel van een mkb-toets, waarbij zo nodig rekening wordt gehouden met de grootte van de onderneming.~~
	3.2 Omzetting in nationaal recht van Richtlijn (2011/7/EU) van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties ([7]).	— Omzetting van die richtlijn in overeenstemming met artikel 12 ervan (uiterlijk op 16 maart 2013).
6. Bescherming van het milieu en bevordering van efficiënt gebruik van hulpbronnen (als bedoeld in artikel 9, punt 6)	6.1 *Watersector*: het bestaan van a) een waterprijsbeleid met voldoende prikkels voor gebruikers om efficiënt gebruik te maken van waterreserves en b) een redelijke bijdrage door de diverse watergebruikssectoren aan de terugwinning van de kosten van waterdiensten, overeenkomstig artikel 9 van Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid ([8]).	— De lidstaat heeft in overeenstemming met artikel 9 van Richtlijn 2000/60/EG gewaarborgd dat de diverse watergebruikssectoren een bijdrage leveren aan de terugwinning van de kosten van waterdiensten <u>alsook dat allen gelijke toegang hebben tot dit gemeenschappelijk goed.</u> — Vaststelling van een stroomgebiedsbeheersplan voor het stroomgebiedsdistrict waarin wordt geïnvesteerd overeenkomstig artikel 13 van Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid ([9]).
	6.2 *Afvalsector:* tenuitvoerlegging van Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen ([10]), met name de ontwikkeling van afvalbeheerplannen in overeenstemming met de richtlijn en met de afvalhiërarchie.	— De lidstaat heeft aan de Commissie verslag uitgebracht over de voortgang bij het halen van de doelen van artikel 11 van Richtlijn 2008/98/EG, over de redenen waarom die eventueel niet werden gehaald en over de beoogde maatregelen om die doelen wel te halen. — De lidstaat heeft erop toegezien dat zijn bevoegde instanties in overeenstemming met de artikelen 1, 4, 13 en 16 van Richtlijn 2008/98/EG een of meer van de in artikel 28 van die richtlijn bedoelde afvalbeheerplannen hebben opgesteld. — De lidstaat heeft overeenkomstig de artikelen 1 en 4 van Richtlijn 2008/98/EG uiterlijk op 12 december 2013 de in artikel 29 van die richtlijn bedoelde afvalpreventieprogramma's vastgesteld. — De lidstaat heeft in overeenstemming met artikel 11 van Richtlijn 2008/98/EG de nodige maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat tegen 2020 de doelstellingen inzake hergebruik en recycling worden gehaald.

Thematische doelstellingen	Ex-antevoorwaarden	Criteria waaraan moet worden voldaan
7. Bevordering van duurzaam vervoer en opheffing van knelpunten in centrale netwerk-infrastructuren (als bedoeld in artikel 9, punt 7)	7.1 *Wegen:* ~~het bestaan van een uitgebreid nationaal vervoersplan met~~ een passende prioritering van investeringen in de basisinfrastructuur van het trans-Europese vervoersnetwerk (basis-TEN-T), in het uitgebreide net (investeringen andere dan in het basis-TEN-T) en in secundaire verbindingsmogelijkheden (inclusief openbaar vervoer op regionaal en lokaal niveau).	— ~~Er bestaat een uitgebreid vervoersplan met de volgende elementen:~~ — prioritering van investeringen in het basis-TEN-T, het uitgebreide net en secundaire verbindingsmogelijkheden. Bij de prioritering moet rekening worden gehouden met de bijdrage van de investeringen aan mobiliteit, duurzaamheid, de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en de interne Europese vervoersruimte; — een reserve aan realistische ~~en goed ontwikkelde~~ projecten (inclusief tijdschema, begrotingskader); — een strategische milieubeoordeling die voldoet aan de wettelijke eisen voor het vervoersplan; — maatregelen om de capaciteit van intermediaire instanties en begunstigden te versterken zodat de reserve aan projecten kan worden uitgevoerd.
	7.2 *Spoorwegen:* ~~het bestaan binnen het uitgebreid nationaal vervoersplan van een speciaal hoofdstuk over spoorwegontwikkeling, met een passende~~ prioritering van investeringen in de basisinfrastructuur van het trans-Europese vervoersnetwerk (basis-TEN-T), in het uitgebreide net (investeringen andere dan in het basis-TEN-T) en in secundaire verbindingsmogelijkheden in het spoorwegsysteem volgens hun bijdrage aan mobiliteit, duurzaamheid en nationale en Europese netwerkeffecten. De investeringen bestrijken rollend materieel, interoperabiliteit en capaciteitsopbouw	2. ~~In het uitgebreide vervoersplan~~Er is een hoofdstuk over spoorwegontwikkeling opgenomen met de volgende elementen: — een reserve aan realistische ~~en goed ontwikkelde~~ projecten (inclusief tijdschema, begrotingskader); — een strategische milieubeoordeling die voldoet aan de wettelijke eisen voor het vervoersplan; — maatregelen om de capaciteit van intermediaire instanties en begunstigden te versterken zodat de reserve aan projecten kan worden uitgevoerd.
8. Bevordering van werkgelegenheid en ondersteuning van arbeidsmobiliteit ***(streefdoel werk-gelegenheid)*** (als bedoeld in artikel 9, punt 8)	8.1 *Toegang tot de arbeidsmarkt voor werkzoekenden en inactieven, inclusief lokale werkgelegenheidsinitiatieven, en ondersteuning van de arbeidsmobiliteit*: er wordt in overeenstemming met de werkgelegenheidsrichtsnoeren en de globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten en van de Unie ([11]) een actief arbeidsmarktbeleid opgezet en uitgevoerd om de noodzakelijke voorwaarden voor het creëren van banen te scheppen.	— De diensten voor arbeidsvoorziening hebben de capaciteit voor en behalen de volgende resultaten: — de verlening van individuele diensten en het nemen van vroegtijdige actieve en preventieve arbeidsmarktmaatregelen, die voor alle werkzoekenden toegankelijk zijn; — ~~het anticiperen op en voorlichten over werkgelegenheidsmogelijkheden op lange termijn als gevolg van structurele verschuivingen in de arbeidsmarkt, zoals de overgang naar een koolstofarme economie;~~ — de verstrekking van transparante en systematische informatie over nieuwe vacatures. — De diensten voor arbeidsvoorziening hebben netwerken met werkgevers en onderwijsinstellingen opgezet.
	8.2 *Arbeid als zelfstandige, ondernemerschap en oprichting van bedrijven:* het bestaan van een uitgebreide strategie voor inclusieve ondersteuning van startende ondernemingen overeenkomstig de Small Business Act ([12]) en in overeenstemming met de werkgelegenheidsrichtsnoeren en de globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten en van de Unie ([13]) om de noodzakelijke voorwaarden voor het creëren van banen te scheppen	— Er is een uitgebreide strategie opgesteld met onder meer de volgende elementen: — maatregelen om de voor het starten van een onderneming benodigde tijd en kosten terug te brengen tot respectievelijk drie werkdagen en 100 euro; — maatregelen om de tijd die een onderneming nodig heeft om voor het uitoefenen van een specifieke activiteit een vergunning te verkrijgen tot 3 maanden terug te brengen; — acties om geschikte bedrijfsontwikkelingsdiensten te koppelen aan financiële diensten (toegang tot kapitaal), onder meer ten behoeve van kansarme groepen en gebieden.

Thematische doelstellingen	Ex-antevoorwaarden	Criteria waaraan moet worden voldaan
	8.3 *Modernisering en versterking van arbeidsmarktinstellingen, inclusief acties om de transnationale arbeidsmobiliteit te vergroten* ([14])*:* — de arbeidsmarktinstellingen worden in overeenstemming met de werkgelegenheidsrichtsnoeren gemoderniseerd en versterkt; — de hervorming van arbeidsmarktinstellingen wordt voorafgegaan door een duidelijke strategie en een ex-ante-evaluatie waarbij ook genderaspecten worden onderzocht.	— Acties tot hervorming van de diensten voor arbeidsvoorziening, teneinde hen in staat te stellen de volgende resultaten te bereiken ([15]): — individuele diensten en vroegtijdige actieve en preventieve arbeidsmarktmaatregelen, die voor alle werkzoekenden toegankelijk zijn; — ~~voorlichting over werkgelegenheidsmogelijkheden op lange termijn als gevolg van~~ structurele ~~verschuivingen in de arbeidsmarkt, zoals de overgang naar een koolstofarme economie;~~ — op EU-niveau toegankelijke transparante en systematische informatie over nieuwe vacatures. — De hervorming van de diensten voor arbeidsvoorziening omvat ook de oprichting van netwerken met werkgevers en onderwijsinstellingen.
	8.4 *Actief en gezond ouder worden:* opzet en uitvoering van het beleid inzake actief ouder worden in overeenstemming met de werkgelegenheidsrichtsnoeren ([16]).	— Acties om resultaten te boeken bij uitdagingen in verband met actief en gezond ouder worden ([17]): — belanghebbenden worden bij de opzet en uitvoering van het beleid inzake actief ouder worden betrokken; — ~~de lidstaat heeft maatregelen vastgesteld om actief ouder worden te bevorderen en vervroegde uittreding te beperken.~~
	8.5 *Aanpassing van werknemers, ondernemingen en ondernemers aan veranderingen:* het bestaan van beleid om een betere anticipatie op en een goed beheer van veranderingen en herstructureringen op alle niveaus (nationaal, regionaal, lokaal en sectoraal) te bevorderen ([18]).	— Er bestaan doeltreffende instrumenten om de sociale partners en overheidsinstanties te ondersteunen bij de ontwikkeling van een proactieve benadering van verandering en herstructurering.
9. Investering in onderwijs, vaardigheden en een leven lang leren ***(streefdoel onderwijs)*** (als bedoeld in artikel 9, punt 10)	9.1 *Voortijdig schoolverlaten:* het bestaan van een algemene strategie ter bestrijding van voortijdig schoolverlaten in overeenstemming met de aanbeveling van de Raad van 28 juni 2011 inzake beleid ter bestrijding van voortijdig schoolverlaten ([19]).	— Er bestaat op nationaal, regionaal en lokaal niveau een systeem voor de verzameling en analyse van gegevens en informatie over voortijdig schoolverlaten dat: — voldoende wetenschappelijke basis biedt om gerichte beleidsmaatregelen te ontwikkelen; — systematisch wordt gebruikt om toezicht te houden op ontwikkelingen op het desbetreffende niveau. — Er bestaat een strategie inzake voortijdig schoolverlaten die: — wetenschappelijk gefundeerd is; — ~~algemeen is (d.w.z. alle onderwijssectoren, inclusief de voor- en vroegschoolse educatie, omvat) en~~ <u>waar mogelijk,</u> passende preventie-, interventie-, en compensatiemaatregelen bevat; — doelstellingen vaststelt die in overeenstemming met zijn met de aanbeveling van de Raad inzake beleid ter bestrijding van voortijdig schoolverlaten; — sectoroverschrijdend is, met betrokkenheid van en coördinatie tussen alle beleidssectoren en belanghebbenden die in verband met het voortijdig schoolverlaten relevant zijn.

Thematische doelstellingen	Ex-antevoorwaarden	Criteria waaraan moet worden voldaan
	9.2 *Hoger onderwijs:* het bestaan van nationale of regionale strategische aanpak ~~strategieën~~ om het aantal personen met een voltooide tertiaire opleiding te dien toenemen en om de kwaliteit en efficiëntie te verbeteren in overeenstemming met de mededeling van de Commissie van 10 mei 2006 over de invulling van de moderniseringsagenda voor de universiteiten: onderwijs, onderzoek en innovatie ([20]).	— Er bestaat een nationale of regionale strategische aanpak ~~strategie~~ voor tertiair onderwijs met onder meer twee van de volgende belangrijke maatregelen~~elementen~~: — maatregelen ter bevordering van de participatie en het aantal voltooide opleidingen: — verbetering van de voorlichting aan toekomstige studenten; — verhoging van de participatie aan het hoger onderwijs bij lage-inkomensgroepen en andere ondervertegenwoordigde groepen; — verhoging van de participatie van volwassenen; — (waar nodig) beperking van het uitvalpercentage/verhoging van het percentage afgestudeerden; — maatregelen ter verbetering van de kwaliteit: — stimulering van innovatieve inhoud en een innovatieve opzet van studieprogramma's; — bevordering van een hoge kwaliteit van het onderricht; — maatregelen ter bevordering van inzetbaarheid en ondernemerschap: — stimulering van de ontwikkeling van „transversale vaardigheden", inclusief ondernemerschap, in alle hogeronderwijsprogramma's; — verkleining van genderverschillen bij academische en beroepskeuzes en aanmoediging van studenten te kiezen voor een loopbaan in sectoren waar zij ondervertegenwoordigd zijn, teneinde de gendersegregatie op de arbeidsmarkt te verminderen; — waarborging van onderricht dat door kennis uit onderzoek en ontwikkelingen in de bedrijfspraktijk is ingegeven.
	9.3 *Een leven lang leren:* het bestaan van een nationaal en/of regionaal beleidskader voor een leven lang leren in overeenstemming met de beleidsrichtsnoeren van de Unie ([21]).	— Er bestaat een nationaal of regionaal beleidskader voor een leven lang leren met de volgende elementen: — maatregelen die de uitvoering van acties in verband met een leven lang leren (LLL) en bijscholing ondersteunen en die kunnen voorzien in de betrokkenheid van en partnerschap met belanghebbenden, inclusief sociale partners en maatschappelijke organisaties; — maatregelen die op doeltreffende wijze voorzien in de ontwikkeling van vaardigheden voor jongeren in het beroepsonderwijs en voor volwassenen, herintredende vrouwen, laaggeschoolde en oudere werknemers en andere kansarme groepen; — maatregelen om de toegang tot LLL te verruimen, onder meer door de effectieve toepassing van transparantie-instrumenten (Europees kwalificatiekader, nationaal kwalificatiekader, Europees puntenoverdrachtsysteem voor beroepsonderwijs en -opleiding, Europese kwaliteitsborging voor beroepsonderwijs en –opleiding) en de ontwikkeling en integratie van LLL-diensten (onderwijs en opleiding, begeleiding, validering); — maatregelen ter verbetering van de relevantie van onderwijs en opleiding en tot afstemming van onderwijs en opleiding op de behoeften van specifieke doelgroepen.

Thematische doelstellingen	Ex-antevoorwaarden	Criteria waaraan moet worden voldaan
10. Bevordering van sociale inclusie en bestrijding van armoede ***(streefdoel armoede)*** (als bedoeld in artikel 9, punt 9)	10.1 *Actieve inclusie* *Integratie van gemarginaliseerde gemeenschappen zoals de Roma:* — het bestaan en de uitvoering van een ~~nationale~~ strategie <u>of strategische aanpak</u> voor armoedebestrijding ~~in overeenstemming met de aanbeveling van de Commissie van 3 oktober 2008 over de actieve inclusie van personen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten ([22]) en de werkgelegenheidsrichtsnoeren.~~	— Er bestaat een ~~nationale~~ strategie voor armoedebestrijding die: — wetenschappelijk gefundeerd is. Dit vereist een systeem voor de verzameling en analyse van gegevens en informatie dat voldoende wetenschappelijke basis biedt om een beleid ter bestrijding van de armoede te ontwikkelen. Dit systeem wordt gebruikt om de ontwikkelingen te volgen; — in overeenstemming is met het nationale streefdoel inzake armoede en sociale uitsluiting (zoals gedefinieerd in het nationaal hervormingsprogramma), dat onder meer de uitbreiding van werkgelegenheidsmogelijkheden tot kansarme groepen omvat; — ~~de territoriale concentratie van gemarginaliseerde en kansarme groepen, inclusief de Roma, in kaart brengt op een gedetailleerder niveau dan het regionale/NUTS 3-niveau;~~ — aantoont dat de sociale partners en belanghebbenden bij de opzet van actieve inclusie betrokken zijn; — ~~maatregelen omvat voor een overgang van institutionele naar gemeenschapszorg;~~ — duidelijk aangeeft hoe segregatie op alle terreinen kan worden voorkomen en bestreden.
	— invoering van een nationale integratiestrategie voor de Roma in overeenstemming met het Europees kader voor de nationale strategieën voor integratie van de Roma ([23]);	— Er bestaat een ~~nationale~~ integratiestrategie voor de Roma die: — haalbare ~~nationale~~ doelen voor de integratie van Roma vaststelt om de kloof met de overige bevolking te dichten. Deze moeten ten minste <u>een van</u> de vier EU-doelstellingen voor integratie van de Roma omvatten, namelijk toegang tot onderwijs, werkgelegenheid, gezondheidszorg en huisvesting; — in overeenstemming is met het nationale hervormingsprogramma; — <u>waar mogelijk</u>~~in voorkomend geval~~ aan de hand van reeds beschikbare sociaaleconomische en territoriale indicatoren (zoals zeer laag onderwijsniveau, langdurige werkloosheid enz.) vaststelt waar achtergestelde <u>gebieden</u>~~microregio's~~ of gesegregeerde buurten bestaan met zeer kansarme gemeenschappen; — ~~toereikende financiering uit de nationale begroting toewijst, waar nodig aangevuld met internationale of EU-financiering;~~ — krachtige monitoringmechanismen toepast om het effect van de maatregelen voor de integratie van de Roma te beoordelen, en een toetsingsmechanisme voor aanpassing van de strategie vaststelt; — in nauwe samenwerking en voortdurende samenspraak met maatschappelijke Roma-organisaties en regionale en plaatselijke autoriteiten is ontworpen en wordt uitgevoerd en gemonitord; — ~~een nationaal contactpunt aanwijst met de bevoegdheid om de ontwikkeling en uitvoering van de strategie te coördineren.~~
	— ondersteuning van belanghebbenden bij de toegang tot de fondsen.	— De belanghebbenden ter zake krijgen ondersteuning bij het indienen van aanvragen voor projecten en bij de uitvoering en het beheer van de geselecteerde projecten.

Thematische doelstellingen	Ex-antevoorwaarden	Criteria waaraan moet worden voldaan
	10.2 *Gezondheid:* het bestaan van een nationale of regionale strategische aanpak ~~strategie~~ voor gezondheid die de toegang tot een hoogwaardige gezondheidszorg en economische duurzaamheid waarborgt.	— Er bestaat een nationale of regionale strategie voor gezondheid die: — gecoördineerde maatregelen bevat om de toegang tot een hoogwaardige gezondheidszorg te verbeteren en uit te breiden; — maatregelen bevat om de efficiëntie in de gezondheidszorg te stimuleren, onder meer door de toepassing van doeltreffende innovatieve technologieën, vormen van dienstverlening en infrastructurele componenten; — een monitoring- en evaluatiesysteem omvat. — De lidstaat of regio heeft een kader goedgekeurd met de voor gezondheidszorg beschikbare begrotingsmiddelen.
11. Vergroting van de institutionele capaciteit en een doelmatig openbaar bestuur (als bedoeld in artikel 9, punt 11)	*Bestuurlijke efficiëntie van de lidstaten:* — het bestaan van een strategie ter verbetering van de bestuurlijke efficiëntie van de lidstaat, inclusief hervorming van het openbaar bestuur ([24]).	— Er bestaat een strategie ter verbetering van de bestuurlijke efficiëntie van de lidstaat of de regio, die al wordt uitgevoerd ([25]); deze strategie omvat: — een analyse en strategische planning van maatregelen voor een juridische, organisatorische en/of procedurele hervorming; — de ontwikkeling van systemen voor kwaliteitsbeheer; — geïntegreerde acties ter vereenvoudiging en rationalisering van administratieve procedures; — de ontwikkeling en uitvoering van strategieën en beleid met betrekking tot menselijke hulpbronnen, met inbegrip van ~~aanwervingsplannen en loopbanen van personeel,~~ de opbouw van competenties en de beschikbaarstelling van middelen; — de ontwikkeling van vaardigheden op alle niveaus; — de ontwikkeling van procedures en instrumenten voor toezicht en evaluatie.

([3]) Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: Europa 2020-kerninitiatief Innovatie-Unie (COM(2010) 546 definitief van 6.10.2010). Agendapunten 24 en 25 en bijlage I „Instrument voor zelfevaluatie: Kenmerken van goed werkende nationale en regionale onderzoeks- en innovatiesystemen". Conclusies van de Raad Concurrentievermogen: Conclusies over de innovatie-Unie voor Europa (doc. 17165/10 van 26.11.2010).

([4]) Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: Een digitale agenda voor Europa (COM(2010) 245 definitief/2 van 26.8.2010); werkdocument van de diensten van de Commissie: Digital Agenda Scoreboard (SEC(2011) 708 van 31.5.2011). Conclusies van de Raad Vervoer, Telecommunicatie en Energie over de digitale agenda voor Europa (doc. 10130/10 van 26 mei 2010).

([5]) Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: Een digitale agenda voor Europa (COM(2010) 245 definitief/2 van 26.8.2010); werkdocument van de diensten van de Commissie: Digital Agenda Scoreboard (SEC(2011) 708 van 31.5.2011).

([6]) Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: „Denk eerst klein" - Een „Small Business Act" voor Europa (COM(2008) 394 van 23.6.2008); Conclusies van de Raad Concurrentievermogen: „Denk eerst klein" - Een „Small Business Act" voor Europa (doc. 16788/08 van 1.12.2008); Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: Evaluatie van de „Small Business Act" voor Europa (COM(2008) 78 definitief van 23.2.2011); Conclusies van de Raad Concurrentievermogen: Conclusies over de evaluatie van de „Small Business Act" voor Europa (doc. 10975/11 van 30.5.2011).

([7]) PB L 48 van 23.2.2011, blz. 1.

([8]) PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1.

([9]) PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1.

([10]) PB L 312 van 22.11.2008, blz. 3.

([11]) Aanbeveling (2010/410/EU) van de Raad van 13 juli 2010, PB L 191 van 23.7.2010, blz. 28.

([12]) Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: „Denk eerst klein" - Een „Small Business Act" voor Europa (COM(2008) 394 van 23.6.2008); Conclusies van de Raad Concurrentievermogen: „Denk eerst klein" - Een „Small Business Act" voor Europa (doc. 16788/08 van 1.12.2008); Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: Evaluatie van de „Small Business Act" voor Europa (COM(2008) 78 van 23.2.2011); Conclusies van de Raad Concurrentievermogen: Conclusies over de evaluatie van de „Small Business Act" voor Europa (doc. 10975/11 van 30.5.2011).

([13]) Aanbeveling (2010/410/EU) van de Raad van 13 juli 2010, PB L 191 van 23.7.2010, blz. 28.

(14) Indien in direct verband met deze voorwaarde een landspecifieke aanbeveling van de Raad is aangenomen, wordt bij de beoordeling of aan de desbetreffende criteria is voldaan rekening gehouden met de evaluatie van de vooruitgang bij maatregelen om aan die landspecifieke aanbeveling van de Raad te voldoen.
(15) De termijnen voor de uitvoering van alle hier genoemde elementen kunnen tijdens de looptijd van het programma vallen.
(16) Indien in direct verband met deze voorwaarde een landspecifieke aanbeveling van de Raad is aangenomen, wordt bij de beoordeling of aan de desbetreffende criteria is voldaan rekening gehouden met de evaluatie van de vooruitgang bij maatregelen om aan die landspecifieke aanbeveling van de Raad te voldoen.
(17) De termijnen voor de uitvoering van alle onder dit punt genoemde elementen kunnen tijdens de looptijd van het programma vallen.
(18) Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's - Een gezamenlijk engagement voor de werkgelegenheid – COM(2009) 257 definitief.
(19) PB C 191 van 1.7.2011, blz. 1.
(20) COM (2006) 208 final [(Wordt vervangen door de mededeling die eind september 2011 zal worden bekendgemaakt)].
(21) Conclusies van de Raad van 12 mei 2009 betreffende een strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding („ET 2020") (2009/C 119/02).
(22) Aanbeveling van de Commissie van 3 oktober 2008 over de actieve inclusie van personen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten (PB L 307 van 18.11.2008, blz. 11).
(23) Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: een EU-kader voor de nationale strategieën voor integratie van de Roma tot 2020. COM(2011) 173.
(24) Indien in direct verband met deze voorwaarde een landspecifieke aanbeveling van de Raad is aangenomen, wordt bij de beoordeling of aan de desbetreffende criteria is voldaan rekening gehouden met de evaluatie van de vooruitgang bij maatregelen om aan die landspecifieke aanbeveling van de Raad te voldoen.
(25) De termijnen voor de uitvoering van alle onder dit punt genoemde elementen kunnen tijdens de looptijd van het programma vervallen.

Ex-antevoorwaarden

Algemene ex-antevoorwaarden - punten 2 en 5

Gebied	Ex-antevoorwaarden	Criteria waaraan moet worden voldaan
2. Gendergelijkheid	Het bestaan van een strategie voor de bevordering van gendergelijkheid en een mechanisme voor de effectieve toepassing van dat beginsel	— Effectieve uitvoering en toepassing van een ~~speciale~~ strategie voor de bevordering van gendergelijkheid, door middel van: — een systeem voor de verzameling en analyse van gegevens en indicatoren, onderverdeeld naar geslacht, voor de ontwikkeling van een wetenschappelijk onderbouwd genderbeleid; — een plan en ex-antecriteria om doelstellingen inzake gendergelijkheid ~~door middel van gendernormen en richtsnoeren~~ te integreren; — uitvoeringsmechanisme, met inbegrip van een genderinstantie en deskundigheid om de steunmaatregelen op te stellen, te monitoren en te evalueren.
5. Staatssteun	Het bestaan van een mechanisme voor de effectieve uitvoering en toepassing van de EU-wetgeving inzake staatssteun.	— Effectieve uitvoering en toepassing van de EU-wetgeving inzake staatssteun door middel van: — institutionele regelingen voor de uitvoering en de toepassing van en het toezicht op de EU-wetgeving inzake staatssteun; — ~~een strategie inzake opleiding en informatieverspreiding ten behoeve van personeel dat bij de uitvoering van de fondsen betrokken is;~~ — maatregelen ter versterking van de administratieve capaciteit voor de uitvoering en toepassing van de EU-voorschriften inzake staatssteun.

Motivering

De voorgestelde wijzigingsvoorstellen zijn erop gericht de tekst te verlichten; het voorstel van de Commissie is immers te overladen en te gedetailleerd, met name wat betreft het gedeelte m.b.t. de criteria waaraan moet worden voldaan.

Brussel, 3 mei 2012

De voorzitster
van het Comité van de Regio's
Mercedes BRESSO

Advies van het Comité van de Regio's over het voorstel voor een verordening inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO)

(2012/C 225/08)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

— wijst erop dat buitensporige concentratie de strategische keuzes beperkt en pleit voor een grotere flexibiliteit om het regionale concurrentievermogen verder te versterken;

— dringt erop aan dat de Commissie inhoud en omvang van de investeringsprioriteiten flexibeler formuleert in overleg met de lidstaten en regio's, en dat de zaken daarbij van geval tot geval worden bekeken;

— vindt de gemeenschappelijke indicatoren een goed idee, maar ziet nog ruimte voor verbetering;

— is van mening dat de EFRO-middelen in beginsel flexibel inzetbaar dienen te zijn zonder bepaalde gebiedscategorieën te bevoorrechten of achter te stellen en met inachtneming van zowel plattelands- als peri-urbane als functionele gebieden;

— raadt aan dat het verband tussen Horizon 2020 en de structuurfondsen wordt verbeterd door in beide programma's koppelingen en dwarsverbanden aan te brengen.

— onderstreept dat een lijst van steden waar geïntegreerde maatregelen voor duurzame stedelijke ontwikkeling moeten worden uitgevoerd, een louter indicatief karakter dient te hebben en opgesteld moet worden in overleg met de bevoegde regionale en lokale overheden, op basis van een uitnodiging voor alle steden in de lidstaten om aanvragen in te dienen. De regio's moeten de ruimte hebben om een steunbeleid te voeren aangepast aan de regionale en lokale behoeften;

— wijst erop dat het aandeel van de EFRO-middelen dat in een lidstaat naar duurzame stedelijke ontwikkeling en lokale ontwikkeling in het algemeen gaat, dient voort te vloeien uit de planning van de operationele programma's;

— wijst op de activiteiten in het kader van het programma URBACT en verzoekt de Commissie om de meerwaarde van het door haar voorgestelde platform voor stedelijke ontwikkeling te motiveren;

— biedt de Commissie aan nauw samen te werken om de politieke dialoog over concepten voor stedelijke ontwikkeling op een hoger plan te tillen en de samenwerking tussen stedelijke en plattelandsgebieden in Europa te bevorderen;

— dringt erop aan dat de uitdagingen gerelateerd aan de demografische veranderingen sterker in acht worden genomen dan vastgelegd in artikel 111 van het ontwerp van de algemene verordening.

Rapporteur	Michael SCHNEIDER (DE/EVP), staatssecretaris, gevolmachtigde van de deelstaat Saksen-Anhalt bij de Bondsregering
Referentiedocument	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende specifieke bepalingen met betrekking tot het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling en de doelstelling „Investeren in groei en werkgelegenheid", en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1080/2006 COM(2011) 614 final

I. **BELEIDSAANBEVELINGEN**

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

Algemene beoordeling

1. is ingenomen met het Commissievoorstel, dat zijns inziens een goede basis biedt voor verdere onderhandelingen over de steun in het kader van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO).

2. Niettemin zou het Comité graag een en ander gewijzigd zien om recht te doen aan de belangen van de lokale en regionale overheden.

3. Verwezen zij onder meer naar het CvdR-advies over de kaderverordening ([1]) en naar eerdere adviezen van het Comité over het cohesiebeleid na 2013 ([2]).

Algemene bepalingen (artikelen 1 t/m 5)

4. Het Comité kan zich vinden in de ***taakomschrijving van het EFRO***, zoals vastgelegd in artikel 2**,** om de economische, sociale en territoriale samenhang te versterken door het opheffen van regionale onevenwichtigheden. Ook in de toekomst moet steun in het kader van het EFRO hierop gericht blijven. Het wil evenwel erop wijzen dat het overeenkomstig art. 174 VWEU c.q. art. 176 VWEU óók tot de taken van het EFRO behoort om de verschillen tussen de ontwikkelingsniveaus van de onderscheiden regio's en de achterstand van de minst begunstigde regio's te verkleinen. Wat betreft die regio's wordt bijzondere aandacht besteed aan de plattelandsgebieden, de regio's die een industriële overgang doormaken, en de regio's die kampen met ernstige en permanente natuurlijke of demografische belemmeringen, zoals de meest noordelijke regio's met een zeer geringe bevolkingsdichtheid, alsmede insulaire, grensoverschrijdende en berggebieden.

5. De EFRO-middelen dienen bovendien in de eerste plaats gebruikt te worden om de economische, sociale en territoriale samenhang te versterken. Daarbij moet terdege rekening worden gehouden met de in artikel 349 van het VWEU onderkende specifieke en unieke situatie van ultraperifere regio's.

6. De in artikel 3 genoemde ***toepassingsgebieden van de steunverlening uit het EFRO*** lenen zich in beginsel voor het versterken van de economische, sociale en territoriale samenhang en het ongedaan maken van de regionale onevenwichtigheden met inachtneming van de doelstellingen van de Europa 2020-strategie. Door interne ontwikkelingsverschillen kan het niettemin nodig zijn om ook in meer ontwikkelde regio's te investeren in infrastructuur die basisdiensten aan de burger levert op het gebied van milieu, vervoer en informatie- en communicatietechnologie (ICT).

7. Het Comité dringt er derhalve op aan dat – de „Connecting Europe"-faciliteit" buiten beschouwing gelaten – de uitsluitingsregel voor infrastructuur concreet wordt gemaakt en in overleg met de lidstaten en regio's wordt versoepeld. In dit verband moet de productiestructuur van iedere afzonderlijke regio in aanmerking worden genomen.

8. Het Comité juicht het toe dat het concurrentievermogen van het mkb onder de investeringsprioriteiten is vermeld (artikel 5 EFRO-ontwerpverordening), daar dit vraagstuk vooral van groot belang is in tijden van crisis, wanneer het voor middelgrote en kleine bedrijven zeer lastig is om toegang tot financiering en investeringen te krijgen, terwijl ze toch, gezien de rol die ze spelen op het vlak van werkgelegenheid en innovatie, absoluut essentieel zijn voor de cohesie en het economisch herstel. Anderzijds dient investeringssteun aan grote ondernemingen ook in de toekomst mogelijk te blijven. In het structuurbeleid spelen deze ondernemingen een belangrijke rol, bijv. als partner bij de ontwikkeling van industriële clusters, om de doelstellingen van het vlaggenschipinitiatief „*Industriebeleid in een tijd van mondialisering*" te verwezenlijken, of, niet in de laatste plaats, als opdrachtgever van het mkb.

9. Het Comité acht het principieel noodzakelijk dat het verband tussen de in artikel 3 genoemde toepassingsgebieden en de in artikel 5 genoemde investeringsprioriteiten wordt verduidelijkt en dringt erop aan dat de tekst op dit punt nader wordt uitgewerkt.

10. Vanwege de beperkte overheidsmiddelen kunnen particuliere initiatieven in de toekomst aan belang winnen. Daarom moet het toepassingsgebied van het EFRO steun voor openbare en particuliere instellingen voor onderzoek en innovatie mogelijk maken. Het is belangrijk om gezamenlijk onderzoek van particuliere bedrijven, universiteiten en onderzoeksinstellingen op EU-niveau te blijven bevorderen.

11. De in artikel 3 onder punt 1 d) genoemde vorming van netwerken, samenwerking en uitwisseling van ervaringen tussen regio's, steden en betrokken sociale, economische en ecologische actoren impliceert tevens de participatie van wetenschappelijke en onderzoeksactoren. Dit dient te worden gepreciseerd in de ontwerpverordening.

([1]) CdR 4/2012
([2]) CdR 210/2009 fin

12. Principieel dient een concentratie van de middelen op duidelijke thematische doelstellingen te worden ondersteund. De regionale operationele programma's vormen hiervoor echter het meest aangewezen niveau. Het Comité is derhalve tegen centraal opgelegde quota en begrotingspercentages voor onderscheiden fondsen of investeringsprioriteiten. De in artikel 4 gestipuleerde ***thematische concentratie*** dient, met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel, te worden overgelaten aan het partnerschap. Het partnerschapscontract tussen de lidstaat en de Europese Commissie moet gebaseerd zijn op de afspraken tussen de lidstaat en de regionale en lokale overheden. Bij de programmering moeten lidstaten, regio's en lokale overheden – binnen het kader van hun bevoegdheden – zelf de invulling van hun territoriale ontwikkelingsstrategieën alsook hun individuele prioriteiten in het licht van de Europa-2020-doelstellingen en regionaalpolitieke eisen kunnen bepalen en motiveren.

13. Het Comité is het er niet mee eens om de EFRO-middelen rigoureus te concentreren op „versterking van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie", „verbetering van het concurrentievermogen van het mkb" en „steun voor de overgang naar een koolstofarme economie in alle bedrijfstakken", in het bijzonder in regio's waar het bbp per hoofd van de bevolking in de periode 2007-2013 minder dan 75 % bedroeg van het gemiddelde bbp van de EU-25 tijdens de referentieperiode.

14. Door zich slechts op drie doelstellingen te concentreren worden de mogelijkheden van het EFRO beknot om over de gehele linie slimme, duurzame en inclusieve groei te ondersteunen en economische, sociale en territoriale verschillen binnen de Europese Unie te verkleinen. Volgens artikel 176 van het VWEU is het EFRO bedoeld om een bijdrage te leveren aan het ongedaan maken van de belangrijkste regionale onevenwichtigheden in de Unie. Hoewel het EFRO best gebruikt kan worden ten behoeve van de Europa 2020-strategie, mag de oorspronkelijke doelstelling – ongedaan maken van regionale onevenwichtigheden – er niet door ondermijnd worden. Ook wordt het door de concentratie op deze drie doelstellingen voor de lidstaten en regio's moeilijk om volledig te voldoen aan de vereisten van artikel 7 (bevordering van gelijkheid) en artikel 8 (duurzame ontwikkeling en klimaatverandering), omdat de beperkte thematische doelstellingen zich niet goed lenen om deze kwesties aan te pakken. Buitensporige concentratie beperkt ook de strategische keuzes, die vooraf moeten worden beoordeeld, en devalueert het ex-ante-evaluatieproces. De tenuitvoerlegging van brede programma's ter ondersteuning van een duurzame, geïntegreerde regionale economische ontwikkeling vereist een grotere flexibiliteit op lokaal niveau en is van cruciaal belang om het regionale concurrentievermogen verder te versterken.

15. Het Comité wijst er andermaal op dat het opleggen van starre quota voor afzonderlijke dan wel gebundelde thematische doelstellingen verworpen dient te worden. Tussen de regio's bestaan aanzienlijke verschillen qua potentieel en behoeften, zelfs binnen de onderscheiden soorten regio's. Thematische doelstellingen ongedifferentieerd een bepaald gewicht toekennen staat hier haaks op. De meerwaarde van het cohesiebeleid ligt in regionale en territoriale ontwikkelingsstrategieën die op de regionale en territoriale behoeften zijn toegesneden. Met centraal opgelegde uitgavenquota gaat deze meerwaarde verloren.

16. De in het kader van de thematische doelstellingen door het EFRO te ondersteunen ***investeringsprioriteiten***, die in artikel 5 worden voorgesteld, bestrijken een belangrijk deel van de steunmogelijkheden van het fonds. Het is echter niet duidelijk waarom sommige investeringen, bijv. in de verschuiving van bepaalde vervoersstromen, die onmiskenbaar de Europa 2020-strategie stutten, door de Commissie niet tot de investeringsprioriteiten worden gerekend.

17. Het Comité hecht veel waarde aan de investeringsprioriteit „Overgang naar een koolstofarme economie", die voor de toekomst van Europa van algemeen belang is. Wel zou het Comité willen dat het percentage EFRO-middelen dat wordt uitgetrokken voor deze door de Commissie voorgestelde doelstelling, wordt vastgelegd in het partnerschapscontract tussen de Commissie, de lidstaten en het regionale en lokale niveau. Op deze manier kan er een passend aandeel van de EFRO-middelen worden vastgesteld voor elke afzonderlijke lidstaat en regio.

18. Vooral onder de thematische doelstelling „Verbetering van het concurrentievermogen van het mkb" moet er wat dat betreft meer gebeuren. Gegeven het belang van deze doelstelling voor de groei en werkgelegenheid in Europa en het brede scala van veelbelovende steunmogelijkheden dienen juist hier veel meer investeringsprioriteiten te worden geformuleerd. In eerste instantie moet dan gedacht worden aan het bevorderen van productieve investeringen die middels de oprichting, uitbreiding of diversifiëring van ondernemingen of de fundamentele omschakeling van productieprocessen van goederen en diensten bijdragen tot het creëren of tot de instandhouding van duurzame arbeidsplaatsen. Dergelijke investeringen in ondernemingen zijn belangrijk om de noodzakelijke structurele hervormingen in Europa te doen slagen en de groei- en werkgelegenheidsdoelstellingen daadwerkelijk te verwezenlijken. Wordt de EFRO-steun ter bevordering van bedrijfsinvesteringen beperkt tot investeringen in samenhang met het opstarten van nieuwe bedrijven, zoals de Commissie kennelijk beoogt, dan wordt daarmee geen recht gedaan aan de ontwikkelingsbehoeften van de regio's noch van Europa.

19. Daarnaast dient bij het opstellen van de operationele programma's en de daarbij na te streven thematische concentratie bijzondere aandacht uit te gaan naar het ondersteunen van investeringen in de uitbreiding van de economische infrastructuur, de toeristische infrastructuur en de voorzieningen voor beroepsopleiding en bijscholing, en in starterscentra in alle regio's.

20. Het Comité dringt er derhalve op aan dat de Commissie inhoud en omvang van de investeringsprioriteiten flexibeler formuleert in overleg met de lidstaten en regio's, en dat de zaken daarbij van geval tot geval worden bekeken. Het is beter om geen specifieke EFRO-prioriteiten per lidstaat vast te stellen, maar om voor ieder operationeel programma te bepalen welke prioriteiten van belang zijn.

Indicatoren voor de steunverlening uit het EFRO voor de doelstelling „Investeren in groei en werkgelegenheid" (artikel 6)

21. Het Comité acht het een goed idee om ***gemeenschappelijke indicatoren*** voor te schrijven voor het meten van de resultaten van de steunverlening uit het EFRO voor de doelstelling *„Investeren in groei en werkgelegenheid"*, zoals wordt voorgesteld in artikel 6. Op sommige indicatoren valt echter nog wel wat af te dingen. Zo valt slechts moeilijk of met grote vertraging te meten hoeveel nieuwe producten er na afloop van O&O-projecten op de markt worden gebracht. Bovendien valt op basis van deze indicator, net zomin als van de indicator „Geschatte vermindering van lekkages in het waterleidingnet", een Europees resultatenplaatje op te maken.

22. Het Comité dringt er daarom op aan dat de Commissie samen met de lidstaten en regio's nogmaals de zin, eenduidigheid en vooral uitvoerbaarheid van de 43 gemeenschappelijke indicatoren bekijkt en de indicatoren, indien nodig, vereenvoudigt. Voor elk operationeel programma zouden alleen die indicatoren moeten kunnen worden gekozen die bij hun prioriteiten passen. Anderzijds kunnen beheersautoriteiten en begunstigden niet aansprakelijk worden gesteld voor ondermaats presteren waar het gaat om resultaten waarvoor ze niet rechtstreeks verantwoordelijk zijn.

Specifieke bepalingen inzake de behandeling van bijzondere territoriale kenmerken (artikelen 7-11)

23. Met voldoening stelt het Comité vast dat in het kader van het EFRO ook geïntegreerde maatregelen inzake duurzame stedelijke ontwikkeling kunnen worden genomen om de economische, ecologische, klimatologische en sociale uitdagingen aan te pakken waarmee de stedelijke gebieden kampen. Het merkt op dat het EFRO in de lopende programmeringsperiode de stedelijke dimensie al op diverse vlakken ondersteunt en is dan ook ingenomen met het voornemen van de Europese Commissie om in de komende programmeringsperiode de stedelijke dimensie te versterken.

24. De EFRO-middelen dienen in beginsel flexibel inzetbaar te zijn zonder bepaalde gebiedscategorieën te bevoorrechten of achter te stellen, aangezien plattelands- en peri-urbane en functionele gebieden anders EFRO-steun moeten ontberen. De geografische verdeling van de EFRO-middelen over de verschillende soorten gebieden moet worden vastgelegd bij de programmering, die in partnerschapmet de lokale en regionale overheden dient te gebeuren.

25. Het verband tussen Horizon 2020 en de structuurfondsen zou moeten worden verbeterd door in beide programma's koppelingen en dwarsverbanden aan te brengen. Tot nu toe kan er via het Europese onderzoeksprogramma en de structuurfondsen geen steun worden verleend voor geïntegreerde projecten. Nauwere koppeling van beide programma's maakt het mogelijk om de synergie te vergroten en de kennisbasis in alle regio's te helpen versterken. Daarom moet ook in de operationele programma's en in de strategieën voor onderzoek, innovatie en slimme specialisatie goed tot uitdrukking komen dat Horizon 2020 en de structuurfondsen elkaar aanvullen.

26. Wat betreft de verplichting voor de lidstaten, zoals vastgelegd in artikel 7, om vooraf een lijst op te stellen van steden waar geïntegreerde maatregelen voor ***duurzame stedelijke ontwikkeling*** moeten worden uitgevoerd, wijst het Comité erop dat deze lijst een louter indicatief karakter moet hebben en het resultaat zou kunnen zijn van partnerschapsoverleg met de bevoegde regionale en lokale overheden. Dat dient gestalte te krijgen middels een uitnodiging voor alle steden in de lidstaten om aanvragen in te dienen. *A priori* moeten alle steden, met inbegrip van de kleine en middelgrote, in een bepaald programmagebied de mogelijkheid hebben om duurzame ontwikkeling te bevorderen. De regio's moeten de ruimte hebben om op basis van hun operationele programma's en binnen het kader van hun financiële mogelijkheden een steunbeleid te voeren waarmee tegemoetgekomen wordt aan regionale en lokale behoeften.

27. Het Comité wijst erop dat het aandeel van de EFRO-middelen dat in een lidstaat naar duurzame stedelijke ontwikkeling en lokale ontwikkeling in het algemeen gaat, dient voort te vloeien uit de planning van de operationele programma's. Het vestigt er gelijktijdig de aandacht op dat iedere lidstaat zo nodig de quota ook kan verhogen, zodat duurzame stedelijke en lokale ontwikkeling via de operationele programma's kan worden blijven bevorderd met een breed scala van steunmaatregelen. Dit dient te gebeuren op voorwaarde van een partnerschap met de omliggende peri-urbane, plattelands- en functionele gebieden en in aansluiting op een geïntegreerde strategische planning die zich boven het niveau van een individuele gemeente situeert, wanneer de lokale geografische situatie dit noodzakelijk maakt. Lidstaten en regio's moeten de ruimte krijgen om tijdens de programmeringsperiode al naar gelang de regionaal- en structuurpolitieke behoeften uitvoering te geven aan deze maatregelen en op basis van kwaliteitscriteria projecten te selecteren.

28. Het Comité wijst er nadrukkelijk op dat een overheveling van bevoegdheden naar steden in het kader van het in art. 99 van de algemene verordening omschreven instrument van de „geïntegreerde territoriale investering" als optie moet worden voorgesteld. Lokale en regionale overheden dienen met inachtneming van hun institutionele en technische capaciteit zelf te bepalen of en in hoeverre zij bevoegdheden wensen over te nemen.

29. Wat betreft het in artikel 8 voorgestelde ***platform voor stedelijke ontwikkeling*** wijst het Comité op de activiteiten in het kader van het programma URBACT. Dit programma is met name gericht op de uitwisseling van ervaringen op het gebied van stedelijke ontwikkelingconcepten in de Europese Unie. De Commissie wordt daarom verzocht om de meerwaarde van een door haar voorgesteld nieuw forum te motiveren, overlappingen tussen dit forum en URBACT te vermijden en duidelijkheid te verschaffen over de plaats van het programma URBACT in de nieuwe programmeerperiode.

30. Het Comité biedt de Commissie aan nauw samen te werken en gezamenlijke initiatieven te nemen (jaarlijkse gemeenschappelijke conferenties) om de politieke dialoog over concepten voor stedelijke ontwikkeling op een hoger plan te tillen en de samenwerking tussen stedelijke en plattelandsgebieden in Europa te bevorderen. Het gaat hier om een belangrijke taak voor het Comité.

31. Het ondersteunen van ***innovatieve acties op gebied van duurzame stedelijke ontwikkeling***, zoals voorgesteld in artikel 9, acht het Comité een goede zaak, omdat het de mogelijkheid biedt innovatieve projecten te ondersteunen zonder dat de reguliere steunverlening van de bevoegde regio's hierdoor administratief belast wordt. Tevens strekt het tot tevredenheid dat het begrip „innovatie" niet alleen technologische maar ook sociale innovatie omvat. Ook de regio's zelf zouden de mogelijkheid moeten hebben om binnen hun operationele programma's innovatieve oplossingen, ook op het gebied van intelligente specialisaties, uit te proberen.

32. Met betrekking tot de ***gebieden met natuurlijke of demografische belemmeringen***, die het onderwerp vormen van artikel 10 van de ontwerpverordening, dringt het Comité erop aan dat de uitdagingen gerelateerd aan de demografische veranderingen sterker in acht worden genomen dan vastgelegd in artikel 111 van het ontwerp van de algemene verordening met betrekking tot de aanpassing van de cofinancieringspercentages. Door de duidelijke bevolkingsafname, het wegtrekken van met name jonge en hoogopgeleide mensen en de toenemende vergrijzing vormt de demografische ontwikkeling een ernstig en structureel probleem, waaraan overeenkomstig art. 174 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie bijzondere aandacht dient te worden besteed in het cohesiebeleid. Hiermee moet rekening worden gehouden wanneer men bepaalt waarvoor de EFRO-middelen kunnen worden ingezet. Thematische concentratie en investeringsprioriteiten dienen voldoende ruimte te laten voor de ontwikkeling en het omzetten van innovatieve oplossingen.

33. Het Comité ondersteunt de voorstellen in artikel 11 voor ***ultraperifere gebieden***, waarmee een goede basis wordt geboden voor verdere ondersteuning van deze gebieden. Er moet gezorgd worden voor een adequaat niveau van steunverlening voor deze regio's en meer flexibiliteit wat de thematische concentratie betreft.

Slotbepalingen (artikelen 12 t/m 17)

34. Met betrekking tot de ***uitoefening van de delegatie*** (artikel 13) wijst het Comité op de principiële bedenkingen tegen de toepassing van gedelegeerde wetgevingshandelingen. Overeenkomstig art. 290 VWEU mag de bevoegdheidsoverdracht slechts gelden voor bepaalde niet-essentiële voorschriften en moeten doelstellingen, inhoud, strekking en duur ervan uitdrukkelijk worden afgebakend.

Toetsing aan het subsidiariteits- en evenredigheidsbeginsel

35. Het Comité is van oordeel dat de ontwerpverordening zoals voorgelegd door de Commissie de steunmogelijkheden van het EFRO te zeer beperkt en de lidstaten en regio's op het vlak van het regionaal en structuurbeleid te weinig ruimte laat om middels op de territoriale behoeften toegesneden maatregelen bij te dragen aan de verwezenlijking van de Verdragsdoelstellingen en de tenuitvoerlegging van de Europa 2020-strategie. De mogelijkheden om met steun van het EFRO geïntegreerde territoriale ontwikkelingsstrategieën op te zetten die inspelen op de territoriale troeven en behoeften en daardoor wezenlijk bijdragen tot economische groei en werkgelegenheid, worden hierdoor beperkt.

36. In de lopende onderhandelingen dient er nog meer aandacht te komen voor de subsidiariteits- en evenredigheidsbeginselen, als wij geen gecentraliseerde, overgereguleerde en veel te bureaucratische EFRO-steunverlening willen. Dit laatste zou namelijk niet bepaald bevorderlijk zijn voor het aanzien van het Europees cohesiebeleid en het draagvlak hiervoor bij burgers en bedrijfsleven.

37. Het Comité ziet een groot aantal punten die voor verbetering vatbaar zijn en roept de Commissie op om in dialoog met de Raad en het Europees Parlement de ontwerpverordening te herwerken.

38. Het Comité biedt de Commissie, de Raad en het Europees Parlement bij deze onderhandelingsronde wederom graag de expertise van de lokale en regionale overheden aan.

II. **WIJZIGINGSVOORSTELLEN**

Wijzigingsvoorstel 1

Artikel 2

Tweede alinea toevoegen

Commissievoorstel	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
…	Overeenkomstig artikelen 174 en 176 VWEU behoort het tevens tot de taken van het EFRO om de verschillen tussen de ontwikkelingsniveaus van de onderscheiden regio's en de achterstand van de minst begunstigde regio's te verkleinen. Wat betreft die regio's wordt bijzondere aandacht besteed aan de plattelandsgebieden, de regio's die een industriële overgang doormaken, en de regio's die kampen met ernstige en permanente natuurlijke of demografische belemmeringen, zoals de meest noordelijke regio's met een zeer geringe bevolkingsdichtheid, alsmede insulaire, grensoverschrijdende en berggebieden.

Motivering

Zie par. 4.

Bij verwijzing naar een artikel uit het Verdrag dient het artikel in zijn geheel te worden geciteerd en niet alleen sommige delen ervan.

Wijzigingsvoorstel 2

Artikel 3

Eerste alinea wijzigen

Commissievoorstel	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
In meer ontwikkelde regio's ondersteunt het EFRO geen investeringen in infrastructuur die basisdiensten aan de burger levert op het gebied van milieu, vervoer en ICT.	Om interne ontwikkelingsverschillen te verkleinen kan het nodig zijn om ook ~~i~~in meer ontwikkelde regio's ~~ondersteunt het EFRO geen~~ te investeren~~investeringen~~ in infrastructuur die basisdiensten aan de burger levert op het gebied van milieu, vervoer en ICT.

Motivering

Zie par. 6.

Wijzigingsvoorstel 3

Artikel 3

Lid 1, onder a) wijzigen

Commissievoorstel	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
(a) productieve investeringen die bijdragen tot het creëren en het behoud van duurzame werkgelegenheid, via directe steun aan investeringen in het midden- en kleinbedrijf (mkb);	(a) productieve investeringen die bijdragen tot het creëren en het behoud van duurzame werkgelegenheid, in de eerste plaats via directe steun aan investeringen in het midden- en kleinbedrijf (mkb);

Motivering

Zie par. 8.

Wijzigingsvoorstel 4

Artikel 3

Lid 1, onder c) wijzigen

Commissievoorstel	Wijzigingsvoorstel
(c) investeringen in sociale, gezondheids- en onderwijsinfrastructuur;	(c) investeringen in sociale, gezondheids- en onderwijsinfrastructuur en in cultureel erfgoed;

Wijzigingsvoorstel 5

Artikel 3

Lid 1, onder d) i wijzigen

Commissievoorstel	Wijzigingsvoorstel
(d) ontwikkeling van het eigen potentieel door het ondersteunen van regionale en lokale ontwikkeling, onderzoek en innovatie. Deze maatregelen omvatten:	(d) ontwikkeling van het eigen potentieel door het ondersteunen van regionale en lokale ontwikkeling, onderzoek en innovatie. Deze maatregelen omvatten:
i) investeringen in vaste activa in installaties en kleinschalige infrastructuur;	i) investeringen in vaste activa in installaties en ~~kleinschalige~~ infrastructuur;

Motivering

Dit wijzigingsvoorstel sluit aan op paragraaf 8 van het advies. Het staat haaks op de diverse ontwikkelingsbehoeften van de regio's om de eventuele EFRO-gelden alleen nog te gebruiken als ondersteuning van investeringen in vaste activa in installaties en kleinschalige infrastructuur. Het druist ook in tegen bijvoorbeeld artikel 5, lid 1, sub a), waarin sprake is van de verbetering van de infrastructuur voor onderzoek en innovatie voor de ontwikkeling van topprestaties op dit gebied.

Wijzigingsvoorstel 6

Artikel 3

Lid 1, onder d) wijzigen

Commissievoorstel	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
iii) steun voor openbare instellingen voor onderzoek en innovatie, en investeringen in technologie en toegepast onderzoek in bedrijven;	iii) steun voor ~~openbare~~ instellingen voor onderzoek en innovatie, en investeringen in technologie en toegepast onderzoek in bedrijven, alsook onderzoeks- en innovatieactiviteiten die door openbare onderzoeksinstanties in partnerschap met particuliere bedrijven worden verricht;

Motivering

Zie par. 10.

Wijzigingsvoorstel 7

Artikel 3

Lid 1, onder d) wijzigen

Commissievoorstel	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
iv) vorming van netwerken, samenwerking en uitwisseling van ervaringen tussen regio's, steden en betrokken sociale, economische en ecologische actoren;	iv) vorming van netwerken, samenwerking en uitwisseling van ervaringen tussen regio's, steden en betrokken sociale, economische en ecologische actoren alsook actoren op het terrein van wetenschap en onderzoek;

Motivering

Zie par. 11.

Wijzigingsvoorstel 8

Artikel 4

Wijzigen

Commissievoorstel	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De in artikel 9 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] omschreven thematische doelstellingen en de in artikel 5 van deze verordening vastgestelde corresponderende investeringsprioriteiten waaraan het EFRO kan bijdragen, worden geconcentreerd als volgt:	De in artikel 9 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] omschreven thematische doelstellingen en de in artikel 5 van deze verordening vastgestelde corresponderende investeringsprioriteiten waaraan het EFRO kan bijdragen, worden geconcentreerd als volgt:
(a) in de meer ontwikkelde regio's en overgangsregio's	(a) in de meer ontwikkelde regio's en overgangsregio's
i) wordt ten minste 80 % van de totale EFRO-middelen op nationaal niveau toegewezen aan de in de punten 1, 3 en 4 van artikel 9 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] omschreven thematische doelstellingen; en	i) wordt in principe ten minste ~~80 %~~ 60 % van de totale EFRO-middelen op nationaal niveau toegewezen aan de in de punten 1, 3 en 4 van artikel 9 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] omschreven thematische doelstellingen; en
ii) wordt ten minste 20 % van de totale EFRO-middelen op nationaal niveau toegewezen aan de in punt 4 van artikel 9 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] omschreven thematische doelstelling.	ii) wordt ten minste ~~20 %~~ 15 % van de totale EFRO-middelen op nationaal niveau toegewezen aan de in punt 4 van artikel 9 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] omschreven thematische doelstelling.
(b) in de minder ontwikkelde regio's:	b) in de minder ontwikkelde regio's en overgangsregio's:
i) wordt ten minste 50 % van de totale EFRO-middelen op nationaal niveau toegewezen aan de in de punten 1, 3 en 4 van artikel 9 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] omschreven thematische doelstellingen;	i) wordt ten minste 50 % van de totale EFRO-middelen op nationaal niveau toegewezen aan de in de punten 1, 3 en 4 van artikel 9 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] omschreven thematische doelstellingen;
ii) wordt ten minste 6 % van de totale EFRO-middelen op nationaal niveau toegewezen aan de in punt 4 van artikel 9 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] omschreven thematische doelstelling.	ii) wordt ten minste 6 % van de totale EFRO-middelen op nationaal niveau toegewezen aan de in punt 4 van artikel 9 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] omschreven thematische doelstelling.
In afwijking van punt a), i), wordt in regio's waar het bbp per hoofd van de bevolking in de periode 2007-2013 minder dan 75 % bedroeg van het gemiddelde bbp van de EU-25 tijdens de referentieperiode, maar die in de periode 2014-2020 in aanmerking komen als overgangsregio's of meer ontwikkelde regio's in de zin van artikel 82, lid 2, onder b) en c), van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening], ten minste 60 % van de totale EFRO-middelen op nationaal niveau toegewezen aan elk van de in de punten 1, 3 en 4 van artikel 9 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] omschreven thematische doelstellingen.	In afwijking van punt a), i), wordt in regio's waar het bbp per hoofd van de bevolking in de periode 2007-2013 minder dan 75 % bedroeg van het gemiddelde bbp van de EU-25 tijdens de referentieperiode, maar die in de periode 2014-2020 in aanmerking komen als overgangsregio's of meer ontwikkelde regio's in de zin van artikel 82, lid 2, onder b) en c), van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening], ten minste ~~60 %~~ 50 % van de totale EFRO-middelen op nationaal niveau toegewezen aan elk van de in de punten 1, 3 en 4 van artikel 9 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] omschreven thematische doelstellingen.

Motivering

Zie par. 12 t/m 15.

Wijzigingsvoorstel 9

Artikel 5

Punt 4 c) toevoegen

Commissievoorstel	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
…	c) Bevordering van productieve investeringen die middels de oprichting, uitbreiding of diversifiëring van ondernemingen of de fundamentele omschakeling van productieprocessen van goederen en diensten bijdragen tot het creëren of tot de instandhouding van duurzame arbeidsplaatsen;

Motivering

Zie par. 18.

Wijzigingsvoorstel 10

Artikel 5, lid 3 en 4

Wijzigen

Commissievoorstel	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
(4) verbetering van het concurrentievermogen van het mkb:	(4) verbetering van het concurrentievermogen van in de eerste plaats het mkb:
…	…
(5)	d) bevordering van ondernemingsgerichte infrastructuur
…	(5)
(b) het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in het mkb;	…
…	b) het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie, in de eerste plaats in het mkb;
	…

Motivering

M.b.t. lid 4: het mkb staat centraal in de inspanningen in het kader van het regionaal ontwikkelingsbeleid om het concurrentievermogen van de economie te verhogen. Grote ondernemingen spelen echter een belangrijke rol in het structuurbeleid, o.m. als partner bij de ontwikkeling van industriële clusters. In de lijn van het vlaggenschipinitiatief „Industriebeleid in een tijd van mondialisering" moet het in beginsel mogelijk blijven ook grote ondernemingen te ondersteunen, al dient de nadruk te blijven liggen op het mkb.

M.b.t. lid 4, punt (d): tot de regionale economische steunmaatregelen die van rechtstreeks belang zijn voor de oprichting of ontwikkeling van ondernemingen behoren ondernemingsgerichte infrastructuurprojecten. Een moderne infrastructuur bevordert het prestatievermogen van een onderneming en is een belangrijke factor voor een aantrekkelijk ondernemingsklimaat.

M.b.t. lid 5: De EFRO-verordening dient een realistisch scenario te bieden voor het ondersteunen van maatregelen ter bescherming van het klimaat en het milieu in het kader van duurzame ontwikkeling. Wordt een en ander beperkt tot het mkb, zoals in het oorspronkelijke voorstel, dan biedt dat naar onze mening te weinig ruimte om deze doelstelling ten volle te verwezenlijken.

Wijzigingsvoorstel 11

Artikel 6

Lid 1 wijzigen

Commissievoorstel	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
1. Overeenkomstig artikel 24, lid 3, van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] wordt, indien van toepassing, gebruikgemaakt van de in de bijlage bij deze verordening beschreven gemeenschappelijke indicatoren. Voor de gemeenschappelijke indicatoren bedragen de uitgangswaarden nul en worden cumulatieve streefdoelen voor 2022 bepaald.	1. Overeenkomstig artikel 24, lid 3, van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] wordt, indien van toepassing, in overleg met de lidstaten en de regio's gebruikgemaakt van de in de bijlage bij deze verordening opgesomde ~~beschreven~~ gemeenschappelijke indicatoren. Voor de gemeenschappelijke indicatoren bedragen de uitgangswaarden nul en worden cumulatieve streefdoelen voor 2022 bepaald.

Motivering

Zie par. 21 en 22.

Zoals in paragraaf 22 van het advies is aangegeven, spelen de regio's bij de vaststelling van de indicatoren een belangrijke rol. Daarom moeten ze in wijzigingsvoorstel 11 zeker worden genoemd.

Wijzigingsvoorstel 12

Artikel 7

Lid 2 wijzigen

Commissievoorstel	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
2. Elke lidstaat stelt in zijn partnerschapcontract een lijst op van steden waar geïntegreerde maatregelen voor duurzame stedelijke ontwikkeling moeten worden uitgevoerd en een indicatieve jaarlijkse toewijzing voor deze maatregelen op nationaal niveau. Ten minste 5 % van de op nationaal niveau toegewezen EFRO-middelen wordt bestemd voor geïntegreerde maatregelen voor duurzame stedelijke ontwikkeling waarvan het beheer is gedelegeerd aan de steden via de geïntegreerde territoriale investeringen bedoeld in artikel 99 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening].	2. Elke lidstaat stelt in zijn partnerschapcontract een indicatieve lijst op van steden waar geïntegreerde maatregelen voor duurzame stedelijke ontwikkeling moeten worden uitgevoerd en een indicatieve jaarlijkse toewijzing voor deze maatregelen op nationaal niveau. Deze lijst moet het resultaat zijn van een oproep tot het indienen van aanvragen die openstaat voor alle steden en regio's in elke lidstaat, die de kwaliteit van de geïntegreerde stedelijke strategieën beoordeelt. Ten minste 5 % van de op nationaal niveau toegewezen EFRO-middelen wordt bestemd voor duurzame stedelijke ontwikkeling ~~waarvan het beheer is gedelegeerd aan de steden.~~ Het beheer daarvan kan ook worden gedelegeerd aan geïnteresseerde steden via de geïntegreerde territoriale investeringen bedoeld in artikel 99 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening]. ~~Ten minste 5 % van de op nationaal niveau toegewezen EFRO-middelen wordt bestemd voor geïntegreerde maatregelen voor duurzame stedelijke ontwikkeling waarvan het beheer is gedelegeerd aan de steden via de geïntegreerde territoriale investeringen bedoeld in artikel 99 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening].~~

Motivering

Zie par. 26-28.

In dit wijzigingsvoorstel wordt het voorstel van de Commissie overgenomen om ten minste 5 % van de op nationaal niveau toegewezen EFRO-middelen te bestemmen voor duurzame stedelijke ontwikkeling, maar zonder al bij voorbaat vast te leggen welk instrument daarvoor moet worden gebruikt.

Wijzigingsvoorstel 13

Artikel 8

Lid 1 en 2 wijzigen

Commissievoorstel	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
1. De Commissie zet in overeenstemming met artikel 51 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] een platform voor stedelijke ontwikkeling op ter bevordering van de capaciteitsopbouw, de vorming van netwerken tussen steden en het uitwisselen van ervaringen met betrekking tot stedelijk beleid op Unieniveau op gebieden die verband houden met de investeringsprioriteiten van het EFRO en duurzame stedelijke ontwikkeling.	1. De Commissie organiseert ~~zet~~ in overeenstemming met artikel 51 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] in samenwerking met het Comité van de Regio's op gezette tijden en ondersteund door de desbetreffende programma's voor territoriale samenwerking een platform voor stedelijke ontwikkeling ~~op~~ ter bevordering van de capaciteitsopbouw, de vorming van netwerken ~~tussen steden~~, de politieke dialoog en het uitwisselen van ervaringen met betrekking tot stedelijk beleid op Unieniveau, m.n. op gebieden die verband houden met de investeringsprioriteiten van het EFRO en duurzame stedelijke ontwikkeling.
2. De Commissie stelt door middel van uitvoeringshandelingen op basis van de in de partnerschapcontracten opgestelde lijsten een lijst op van steden die deelnemen aan het platform. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 14, lid 2, bedoelde raadplegingsprocedure vastgesteld.	2. ~~De Commissie stelt door middel van uitvoeringshandelingen op basis van de in de partnerschapcontracten opgestelde lijsten een lijst op van steden die deelnemen aan het platform. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 14, lid 2, bedoelde raadplegingsprocedure vastgesteld.~~
De lijst bevat maximaal 300 steden, en maximaal 20 steden per lidstaat. De steden worden gekozen op basis van de volgende criteria:	Aan dit platform dienen ook de steden deel te nemen die door de lidstaten in de partnerschapsverdragen zijn aangewezen voor de uitvoering van geïntegreerde maatregelen voor duurzame stedelijke ontwikkeling. ~~De lijst bevat maximaal 300 steden, en maximaal 20 steden per lidstaat. De steden worden gekozen op basis van de volgende criteria:~~
(a) bevolking, waarbij rekening wordt gehouden met de bijzonderheden van de nationale stedelijke systemen;	~~(a) bevolking, waarbij rekening wordt gehouden met de bijzonderheden van de nationale stedelijke systemen;~~
(b) het bestaan van een strategie voor geïntegreerde maatregelen om de economische, ecologische, klimatologische en sociale uitdagingen waarmee stedelijke gebieden worden geconfronteerd, aan te pakken.	(b) ~~het bestaan van een strategie voor geïntegreerde maatregelen om de economische, ecologische, klimatologische en sociale uitdagingen waarmee stedelijke gebieden worden geconfronteerd, aan te pakken~~.
3. Het platform ondersteunt ook de vorming van netwerken tussen alle steden die op initiatief van de Commissie innovatieve acties ondernemen.	3. Het platform ondersteunt ook de vorming van netwerken tussen alle steden die op initiatief van de Commissie innovatieve acties ondernemen.

Motivering

Zie par. 29 en 30.

Er is geen reden om de vorming van netwerken en de uitwisseling van ervaringen tussen steden in te perken. Het Urbact-programma zal ook in de toekomst van groot belang zijn voor steden die niet tot het platform behoren, terwijl het ook kan worden gebruikt ter uitbreiding van de samenwerking, zowel binnen als buiten het platform.

Wijzigingsvoorstel 14

Artikel 9

Wijzigen

Commissievoorstel	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Innovatieve acties op gebied van duurzame stedelijke ontwikkeling	**Innovatieve acties op gebied van duurzame stedelijke ontwikkeling**
1. Op initiatief van de Commissie kan het EFRO innovatieve acties op het gebied van duurzame stedelijke ontwikkeling ondersteunen, binnen de grens van 0,2 % van de totale jaarlijkse EFRO-toewijzing. Deze acties omvatten studies en proefprojecten voor het vaststellen of beproeven van nieuwe oplossingen voor kwesties die verband houden met duurzame stedelijke ontwikkeling die van belang zijn op Unieniveau.	1. Op initiatief van de Commissie kan het EFRO steun verlenen aan innovatieve acties op het gebied van duurzame stedelijke ontwikkeling ~~ondersteunen~~, waarbij ook met problemen van peri-urbane en functionele gebieden ~~uitdagingen~~ rekening moet worden gehouden, binnen de grens van 0,2 % van de totale jaarlijkse EFRO-toewijzing. Deze acties omvatten studies en proefprojecten voor het vaststellen of beproeven van nieuwe oplossingen voor kwesties die verband houden met duurzame stedelijke ontwikkeling die van belang zijn op Unieniveau, met inbegrip van projecten waarbij stedelijke actoren in contact worden gebracht met peri-urbane en plattelandsactoren.

Motivering

Duurzame stedelijke ontwikkeling is slechts mogelijk in het kader van een hecht partnerschap tussen steden en omliggende peri-urbane en plattelandsgebieden. Het is belangrijk dat de innovatieve initiatieven de relaties tussen steden en het omliggende platteland bevorderen en verzekeren dat lokale actoren in peri-urbane gebieden als volwaardige partners aan dergelijke innovatieve activiteiten kunnen deelnemen.

Wijzigingsvoorstel 15

Artikel 9

Nieuw lid 4

Commissievoorstel	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
	2. De regio's en de lokale overheden dienen daarnaast in het kader van de desbetreffende operationele programma's de mogelijkheid te hebben om innovatieve steunoplossingen te beproeven.

Motivering

Zie par. 31.

Er moet in aanmerking worden genomen dat er in de lidstaten verschillende institutionele kaders bestaan. Ook zij erop gewezen dat het gemeentelijke systeem in sommige lidstaten uit één niveau bestaat.

Wijzigingsvoorstel 16

Artikel 10

Wijzigen

Commissievoorstel	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
In door het EFRO medegefinancierde operationele programma's voor gebieden met ernstige en permanente natuurlijke of demografische belemmeringen zoals bedoeld in artikel 111, lid 4, van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de algemene verordening] wordt bijzondere aandacht besteed aan de aanpak van de specifieke problemen van deze gebieden.	In door het EFRO medegefinancierde operationele programma's voor gebieden met ernstige en permanente natuurlijke of demografische belemmeringen zoals bedoeld in artikel 111, lid 4, van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de algemene verordening] en in artikel 174 VWEU wordt bijzondere aandacht besteed aan de aanpak van de specifieke problemen van deze gebieden.

Motivering

Zie par. 32.

Wijzigingsvoorstel 17

Artikel 13

Lid 1 aanvullen

Commissievoorstel	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt de Commissie onder de in dit artikel gestelde voorwaarden verleend.	De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt de Commissie onder de in dit artikel gestelde voorwaarden verleend. Overeenkomstig art. 290 VWEU mag de bevoegdheidsoverdracht slechts gelden voor bepaalde niet-essentiële voorschriften en moeten doelstellingen, inhoud, strekking en duur ervan uitdrukkelijkt worden afgebakend.

Motivering

Zie par. 34.

Brussel, 3 mei 2012

De voorzitster
van het Comité van de Regio's
Mercedes BRESSO

Advies van het Comité van de Regio's over het voorstel voor een verordening inzake het Europees Sociaal Fonds

(2012/C 225/09)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

— is ermee ingenomen dat het ESF het karakter behoudt van structureel fonds en een stevig verankerd onderdeel van het EU-cohesiebeleid blijft, in plaats van sectoraal EU-beleid te worden;

— betwijfelt of de bescheiden verhoging van de beschikbare middelen voor het ESF voldoende zal zijn voor de uitvoering van de ambitieuze doelstellingen die het Fonds zijn toegewezen;

— verzoekt dat er voor de voedselhulp onverwijld naar een geschiktere rechtsgrondslag dan die in het ESF gezocht wordt;

— acht het zorgwekkend dat de „volledige stroomlijning" van het ESF met de doelstellingen van de Europa 2020-strategie uitmondt in een beperking van de opdracht van het fonds in het kader van het cohesiebeleid, zoals dit in het Verdrag is voorzien (cf. plattelandsregio's, regio's met industriële reconversie, eiland-, grens- en bergregio's);

— vindt het jammer dat er niet verwezen wordt naar de bevordering van het model van flexibiliteit en zekerheid (flexicurity) op de arbeidsmarkt, dat overigens een geïntegreerd richtsnoer (nr. 7) van de Europa 2020-strategie vormt;

— waardeert het voorstel om voor elke lidstaat ten minste 20 % van de totale ESF-middelen toe te wijzen aan de thematische doelstelling „*bevordering van de sociale inclusie en armoedebestrijding*";

— stemt in met het streven naar thematische concentratie, maar is gekant tegen de manier en procedure van de Commissie voor de verwezenlijking van deze doelstelling en pleit het voor meer flexibiliteit;

— acht het teleurstellend dat in artikel 6 van het voorstel, betreffende de „Betrokkenheid van de partners", alsook in overweging (9), met geen woord gerept wordt van de lokale overheden, maar dat er slechts sprake is van de sociale partners en ngo's;

— vindt het bevreemdend dat het Commissievoorstel niet voorziet in grensoverschrijdende en interregionale samenwerking, naast transnationale samenwerking;

— juicht het toe dat er verwezen wordt naar de behoefte aan „*mobilisatie van regionale en lokale stakeholders*" voor de uitvoering van de Europa 2020-strategie en naar de mogelijkheid om de territoriale pacten hiertoe in te zetten, maar het CvdR zou liever zien dat deze pacten ruimer voor andere fondsen worden ingezet.

Rapporteur	Konstantinos SIMITSIS (EL/PSE), burgemeester van Kavala
Referentiedocument	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Europees Sociaal Fonds en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1081/2006 COM(2011) 607 final – 2011/0268 (COD)

I. **BELEIDSAANBEVELINGEN**

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

A. **Algemene opmerkingen**

1. is ermee ingenomen dat het ESF, als onvervangbaar middel voor steun aan werkgelegenheid, bevordering van de sociale inclusie en bestrijding van armoede, ook na 2013 het karakter behoudt van structureel fonds en een stevig verankerd onderdeel van het EU-cohesiebeleid blijft, in plaats van sectoraal EU-beleid te worden.

2. Het CvdR waardeert het behoud, de herindeling en de uitbreiding van de basisdoelstellingen van de ESF-acties, die uit vier categorieën bestaan, die elk een groot aantal prioriteiten voor investeringen omvatten.

3. Het CvdR is vooral tevreden over de aandacht voor de thematische doelstelling van de ESF-acties die benadrukt wordt voor sociale insluiting en bestrijding van armoede; zeker nu sociale bescherming absoluut nodig is gezien de ernstige economische crisis die een groot aantal Europeanen treft.

4. Het CvdR is ingenomen met de bescheiden verhoging van de beschikbare middelen voor het ESF, die 84 miljard euro zullen bedragen en 25 % zullen uitmaken van de totale begroting voor het cohesiebeleid voor 2014-2020, (terwijl deze in de lopende programmeringsperiode 75 miljard euro en 23 % bedragen).

5. Het CvdR betwijfelt of de bescheiden verhoging van de beschikbare middelen voor het ESF voldoende zal zijn voor de uitvoering van de ambitieuze doelstellingen die het Fonds zijn toegewezen, temeer daar het in feite om een kleinere verhoging gaat dan het lijkt, aangezien in het minimumbedrag voor het ESF ook 2,5 miljard euro voedselhulp gebrepen is, die van het GLB naar het ESF gaat.

6. Het CvdR vraagt zich af in hoeverre voedselhulp voor de armsten, waarvan het overigens sterk voorstander is, onder de doelstellingen van artikel 162 VWEU valt. Het wijst er verder op dat in het ESF-verordeningsvoorstel en de betreffende interventiegebieden (vooral met betrekking tot artikel 3, de reikwijdte van de steunverlening) nergens naar voedselhulp verwezen wordt. Het verzoekt derhalve dat er voor de voedselhulp onverwijld naar een geschiktere rechtsgrondslag dan die in het ESF gezocht wordt.

7. De vraag is of er geen ambitieuzere doelstellingen moeten komen voor de middelen die het cohesiebeleid in het algemeen zijn toegewezen en het ESF in het bijzonder, nu de grootste economische crisis Europa treft en tot dramatische sociale gevolgen leidt.

8. Het is teleurstellend dat de Commissie het opnieuw niet heeft aangedurfd om de standpunten van het CvdR over te nemen voor het meten van vooruitgang op grond van criteria die uitgaan van economische, sociale en milieuparameters in plaats van alleen het bbp.

9. De Commissie wordt, evenals de andere bevoegde EU-organen, verzocht alles in het werk te stellen zodat de meest recente statistische gegevens gebruikt kunnen worden: voor de periode 2009-2011 voor de lidstaten, en voor 2008-2010 voor de regio's (in plaats van de gegevens van 2007-2009 respectievelijk 2006-2008), zodat de uiterst ongunstige economische conjunctuur optimaal in kaart kan worden gebracht en zodat het ESF tegemoet kan komen aan de toegenomen behoeften. Uit oogpunt van rechtsgelijkheid verzoekt het CvdR dat de methode voor de verdeling van de middelen in ieder geval garandeert dat de regio's die onder de Convergentiedoelstelling blijven vallen, hoe dan ook ruimere financiering ontvangen dan de regio's die tot de overgangscategorie behoren.

10. Het CvdR wijst elk voorstel voor de invoering van macro-economische conditionaliteitsclausules af, bij uitstek voor het ESF, omdat de regionale overheden en, in laatste instantie, de begunstigden, die volgens artikel 2, lid 3, van het voorstel met name kansarme groepen zijn zoals langdurig werklozen, gehandicapten, migranten, etnische minderheden, gemarginaliseerde gemeenschappen en mensen die met sociale uitsluiting worden geconfronteerd, alsook ondernemingen, dan „gestraft" zouden worden voor eventuele vertragingen van de nationale overheden in de uitvoering van de hervormingen die zij in het kader van de nationale hervormingsprogramma's hebben toegezegd.

11. Het CvdR is bezorgd over eventuele schending van het beginsel van subsidiariteit en evenredigheid, ten gevolge van enkele punten in het voorstel van de Commissie, wat betreft thematische concentratie, waarbij de mogelijkheid wordt beperkt voor ESF-acties om in te spelen op de behoeften en specifieke kenmerken van de regio in kwestie.

12. Wat de verdragen betreft, zij eraan herinnerd dat de Commissie moet toezien op naleving van het beginsel van subsidiariteit, waaraan het CvdR bijzonder belang hecht. Artikel 2 van het protocol betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid bepaalt verder dat er bij de raadplegingen in de goedkeuringsprocedure van een wetgevingshandeling, altijd „in voorkomend geval, rekening [wordt] gehouden met de regionale en de lokale dimensie van het beoogde optreden." Artikel 5 van hetzelfde protocol geeft overigens concreet aan hoe de Commissievoorstellen toereikend moeten worden gemotiveerd. Het onderhavige voorstel, beperkt tot even algemene als vage oproep tot doeltreffende ESF-acties, strookt nauwelijks met deze specificaties.

13. Door de voorgestelde verplichtingen voor minimumpercentages, overige percentages en de beperkingen op thematische concentratie en transnationale samenwerking dreigt de rol van de Commissie als strategisch partner en adviseur te worden verruild voor die van controleur, die moet nagaan en bevestigen of de programmering van de lidstaten en de regio's wel strookt met de criteria die, vastgesteld op Europees niveau, flink van hun behoeften kunnen afwijken.

14. Het CvdR pleit voor de instelling van een nieuwe intermediaire categorie van regio's, met een bbp van 75 à 90 % van het EU-gemiddelde, maar ook voor behoud van de mogelijkheid, voor alle regio's, om te kunnen profiteren van de ESF-acties, inclusief voor de regio's die, ook al hebben zij geen ontwikkelingsachterstand t.o.v. de statistische gemiddelden, toch vaak op problemen met sociale cohesie stuiten omdat die regio's arme en onderontwikkelde gebieden kennen.

15. Het CvdR staat in ieder geval achter het idee dat de nieuwe regio-indeling niet mag leiden tot een buitengewoon drastische vermindering van de steun die de regio's hebben ontvangen tijdens de lopende programmeringsperiode en verzoekt derhalve om garanties om te voorkomen dat de regio's in de periode 2014-2020 minder dan twee derde zullen ontvangen van het bedrag dat hun in de jaren 2007-2013 is toegewezen.

16. Het CvdR is zeer te spreken over het initiatief om prioriteiten vast te stellen voor de deelname van het ESF, maar verzoekt om de bepaling van lagere percentages zodat deze evenrediger worden en de lidstaten en de regio's de vereiste flexibiliteit verlenen omtrent de programmering; deze moet immers gebeuren zo dicht mogelijk bij het niveau waarop de lokale mogelijkheden en problemen zich voordoen.

17. De minimumpercentages voor deelname van het ESF per categorie regio moeten van indicatieve aard zijn, zodat ze tijdens de onderhandelingen over het partnerschapscontract per regio kunnen worden veranderd.

18. Het is een goede zaak dat de EU blijft streven naar coördinatie en samenhang van de acties van de verschillende Structuurfondsen en, meer in het bijzonder, naar complementariteit tussen de acties van het EFRO en het ESF in het kader van het cohesiebeleid en de Europa 2020-strategie, die aanzienlijke synergie kan opleveren.

19. Enerzijds onderschrijft het CvdR de inspanningen om sociale partners en ngo's te betrekken bij de procedures voor ontwerp en uitvoering van ESF-acties.

20. Het CvdR stelt echter anderzijds afkeurend een wijdverbreid wantrouwen van de Commissie vast jegens de lokale en regionale overheden, die belangrijke actoren zijn (en dat moeten blijven) voor de opzet en uitvoering van de operationele programma's.

B. **Opdracht en reikwijdte van steunverlening van het ESF**

21. Het centrale uitgangspunt, nl. de koppeling van ESF-taken en -acties aan de Europa 2020-strategie, ter wille van een intelligente, duurzame en inclusieve groei, is positief.

22. Zorgwekkend is echter het feit dat de „volledige stroomlijning" van het ESF met de doelstellingen van de Europa 2020-strategie uitmondt in een beperking van de opdracht van het fonds in het kader van het cohesiebeleid, zoals dit in het Verdrag is voorzien, met name in verband met de ondersteuning van zo globaal en geïntegreerd mogelijke programma-oriëntaties, met gepaste aandacht voor de territoriale dimensie.

23. Het CvdR beschouwt als hoofdopdracht van het ESF in het kader van de afstemming van het ESF op de doelstellingen van de strategie Europa-2020 het verkleinen van de achterstand van de meest benadeelde gebieden, die vermeld wordt in artikel 174 VWEU (plattelandsgebieden, gebieden met industriële reconversie, uiterst noordelijke, zeer dunbevolkte gebieden, alsmede eiland-, grens- en berggebieden). Een en ander bevestigt de vrees van het CvdR dat het ESF, als belangrijke hefboom van het cohesiebeleid, verwordt tot een instrument dat uitsluitend de Europa 2020-strategie dient.

24. Bovendien wordt bij de afstemming van het ESF op de Europa 2020-strategie helaas onvoldoende rekening gehouden met de specifieke en unieke, in artikel 349 van het VWEU onderkende situatie van ultraperifere regio's.

25. Het CvdR spreekt zijn tevredenheid en instemming uit omtrent de geïntegreerde en coherente opbouw door de Commissie van het toepassingsgebied van het ESF, dat zowel direct als indirect telkens vier (4) thematische doelstellingen moet steunen, die deel uitmaken van de in totaal elf (11) doelstellingen, die vermeld worden in artikel 9 van de algemene verordening inzake de GSK-fondsen voor intelligente, duurzame en inclusieve groei. Deze thematische doelstellingen worden op hun beurt in 18 investeringsprioriteiten gespecificeerd en onderverdeeld.

26. Op deze manier kan het ESF enerzijds zijn volgens het Verdrag principiële taak blijven vervullen, namelijk „de werkgelegenheid voor de werknemers […] te verbeteren", en anderzijds tegemoet komen aan de behoeften van de samenleving, ten gevolge van de uiterst ongunstige economische omstandigheden, te weten „bevordering van sociale integratie en bestrijding van armoede", wat van een investeringsprioriteit verheven is tot een prominente thematische doelstelling.

27. Het is jammer dat er niet verwezen wordt naar de bevordering van het model van flexibiliteit en zekerheid (flexicurity) op de arbeidsmarkt, dat overigens een geïntegreerd richtsnoer (nr. 7) van de Europa 2020-strategie vormt.

28. Het is positief dat het ESF onderwijs, onderzoek en technologische ontwikkeling speciaal steunt, in een tijd waarin de overheidsinvesteringen op deze gebieden eerder afnemen. Het CvdR bepleit openstelling van het ESF voor investeringen in kapitaalgoederen die samenhangen met de doelstellingen van het ESF, bijv. voor de onderwijsinfrastructuur.

29. Er zou in de ESF-verordening verwezen moeten worden naar gebieden met natuurlijke en demografische belemmeringen, zoals in artikel 10 van de ontwerpverordening inzake het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling.

30. Gezien de enorme demografische veranderingen die in vele lidstaten plaatsvinden, die een ingrijpende aanpassing van de infrastructuur voor het onderwijs vergen, is het nodig dat deze kwestie in het kader van investeringsprioriteiten wordt aangepakt. Het CvdR gaat ervan uit dat gelet op de demografische veranderingen op grond van artikel 3, lid 1, sub b, nr. iii ook investeringen gedaan kunnen worden om duurzame onderwijsstructuren veilig te stellen, met inbegrip van de behoefte aan gekwalificeerd personeel.

31. Het CvdR stelt tevreden vast dat diverse interventiegebieden die investeringsprioriteiten vormen, rechtstreeks gerelateerd zijn aan de bevoegdheden van lokale en regionale overheden en derhalve zullen bijdragen aan de vervulling van hun taken. Tegelijk ontstaat zo een dringende behoefte om deze overheden een stem te verlenen in de besluitvorming over de opzet en uitvoering van de betreffende operationele programma's.

32. De Commissie zou de inhoud van bepaalde investeringsprioriteiten verder moeten verduidelijken, aangezien ze nu uitblinken door een vage inhoud, en andere meer moeten benadrukken, ook door nieuwe prioriteiten te scheppen als dat nodig is, bijv. voor de bevordering van de territoriale dimensie van de ESF-acties.

C. **Samenhang en thematische concentratie**

33. Verheugend is de geplande verplichting voor de lidstaten om te zorgen voor samenhang in hun strategie en hun acties, zoals omschreven in de operationele programma's bij de aanpak van kwesties die zijn vastgelegd in de nationale hervormingsprogramma's, om zo bij te dragen aan de verwezenlijking van de belangrijkste doelstellingen van de Europa 2020-strategie voor werkgelegenheid, onderwijs en armoedebestrijding, aangezien een economisch gezond klimaat noodzakelijk is voor een cohesiebeleid met optimale resultaten.

34. Er zij nogmaals op gewezen dat de voorgestelde formulering („[…] zorgen ervoor dat de in de operationele programma's vastgestelde strategie en acties de nodige samenhang vertonen en **gericht zijn op** […]", terwijl de vigerende verordening vermeldt dat zij „**daartoe bijdragen**") het risico bevestigt dat het ESF niet langer een hefboom van het cohesiebeleid is, maar in plaats daarvan een ondergeschikte rol krijgt, uitsluitend in dienst van de strategie Europa-2020 (zie de paragrafen 21-24).

35. In het kader van het streven naar concentratie van de financiering waardeert het CvdR het voorstel om, voor elke lidstaat ten minste 20 % van de totale ESF-middelen toe te wijzen aan de thematische doelstelling „*bevordering van de sociale inclusie en armoedebestrijding*".

36. Het is de vraag of het voorgenomen minimumpercentage van 20 % voor deze doelstelling, met een budget van 16,8 miljard euro voor de gehele periode, effectief zal zijn, nu de Commissie in haar voorstel zelf erkent dat voor een kwart van de Europese burgers, ofwel ruim 113 miljoen mensen, armoede en sociale uitsluiting op de loer liggen.

37. Hoewel het instemt met het streven naar thematische concentratie is het CvdR gekant tegen de manier en procedure van de Commissie voor de verwezenlijking van deze doelstelling, in de vorm van de bepalingen van artikel 4, lid 3, van het voorstel voor een ESF-verordening. Door de verplichte concentratie van de beschikbare budgetten in elk operationeel programma tot een maximum van vier van de in totaal 18 investeringsprioriteiten en door voor deze concentratie bijzonder hoge percentages voor te schrijven, variërend van 80 tot 60 %, afhankelijk van de categorie waarin de betrokken regio valt, komt de Commissie in aanvaring met de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid, aangezien het instrument wellicht ontoereikend is om in de behoeften en prioriteiten van elke regio te voorzien.

38. Wat betreft de concentratie van financiering pleit het CvdR daarentegen voor een procedure met enerzijds lagere percentages voor de concentratie van de beschikbare middelen voor elk operationeel programma dan de door de Commissie voorgestelde percentages, en anderzijds voor een indicatieve waarde van de vier investeringsprioriteiten, die als Europese drempel moet gelden en die tot zes prioriteiten verhoogd kan worden tijdens de onderhandelingen over de operationele programma's, zodat ook de vermelde concentratie op passende wijze tegemoetkomt aan de behoeften en prioriteiten van elke regio.

D. **Monitoring- en evaluatiesystemen**

39. Het CvdR hecht in beginsel zijn goedkeuring aan de invoering van een systeem van gemeenschappelijke output- en resultaatindicatoren voor de programma's. Deze inspanningen, die vertraging opliepen en toegespitst zijn op harmonisatie op Europese schaal van de regels voor evaluatie van de resultaten van de ESF-acties, zullen in hoge mate bijdragen aan verbetering van de betrouwbaarheid, kwaliteit en zichtbaarheid van de follow-upprocedures.

40. Het CvdR blijft er echter bij dat in het huidige vroege stadium van harmonisatie van prestatie-indicatoren van de programma's, waarin onder andere de door de Commissie voorgestelde elementen nog niet zijn getest, terwijl de gevolgen van door het ESF gefinancierde maatregelen moeilijker te meten zijn dan andere soorten acties, de indicatoren slechts een indicatieve en geen verplichte waarde moeten krijgen en vooral niet gekoppeld mogen worden aan „conditionaliteit van prestaties".

41. Daarentegen kan aan de behoefte aan verbetering van de geloofwaardigheid, kwaliteit en zichtbaarheid van de follow-upprocedures tegemoet worden gekomen met interne, specifieke output-/resultaatindicatoren op programmaniveau, die nationale en subnationale overheden via onderhandelingen bepalen en die, geheel of deels, gestoeld moeten worden op de door de Commissie voorgestelde gemeenschappelijke output- en resultaatindicatoren, met marges voor flexibiliteit bij hun goedkeuring.

E. **Deelname van partners**

42. Het is teleurstellend dat in artikel 6 van het voorstel, betreffende de „Betrokkenheid van de partners", alsook in overweging (9), met geen woord gerept wordt van de lokale overheden, maar slechts sprake is van de sociale partners en ngo's, waarmee blijk wordt gegeven van het eerder vermelde wantrouwen jegens lokale en regionale overheden.

43. Het CvdR acht het onterecht dat de regionale en lokale overheden als het gaat om partnerschappen op hetzelfde niveau worden geplaatst als de economische en sociale partners: de regionale overheden, die het algemeen belang van de door hen bestuurde gemeenschappen vertegenwoordigen, en mede gelet op het institutionele bestel van de lidstaat, zijn immers medebeheerders en medefinancierders van het Cohesiebeleid.

44. Het is jammer dat deze bepaling niet uitdrukkelijk verwijst naar alle, in artikel 5 van het voorstel inzake de gemeenschappelijke bepalingen, vermelde partners. Artikel 5 VGB erkent de bevoegde lokale en regionale overheden als relevante partners van de nationale overheden voor de uitvoering van programma's van de EU-structuurfondsen, inclusief het ESF, samen met de sociale partners en ngo's. Daarom moet deze ontbrekende verwijzing worden vermeld.

45. Het CvdR juicht het toe dat sociale partners en ngo's tot deelname worden aangemoedigd door te waarborgen dat een adequaat deel van de ESF-middelen wordt bestemd voor hun activiteiten voor planning en uitvoering van programma's.

46. Het CvdR pleit evenwel ook voor het stimuleren van de deelname aan en de toegang tot door het ESF gesteunde acties voor kleinere lokale overheden (bijv. kleine plattelandsgemeenten) via passende activiteiten voor capaciteitsopbouw, alsook voor steun van het ESF voor netwerkvorming die lokale overheden in staat stelt om op EU-niveau ervaringen uit te wisselen over zaken van gemeenschappelijk belang (bijv. jongerenwerkloosheid, vergrijzing, integratie van Roma, enz.)

F. **Gendergelijkheid en non-discriminatie**

47. Het CvdR stemt in met de bepalingen van het verordeningsvoorstel voor het ESF betreffende bevordering van gendergelijkheid en gelijke kansen, inclusief toegankelijkheid voor gehandicapten, door overname van het beginsel van non-discriminatie, voor zover deze bepalingen blijk geven van ruimere inspanningen om alle in artikel 19 van het VWEU vastgelegde vormen van discriminatie uit te bannen. Een bijzonder positieve graadmeter voor de verbetering in dit verband is het vereiste dat de lidstaten niet alleen waarborgen dat hun operationele programma's *„een beschrijving bevatten van de manier waarop de gelijkheid van vrouwen en mannen en gelijke kansen […] worden gestimuleerd*" (huidige verordening), maar dat zij een verwijzing naar gelijkheid van vrouwen en mannen en gelijke kansen *„opnemen in wetshandelingen*".

G. **Sociale innovatie en transnationale samenwerking**

48. Het CvdR waardeert de steun voor „sociale innovatie", daar het voor de bevordering daarvan al belangrijke initiatieven heeft ontplooid (bijv. het forum voor sociale innovatie van mei 2011); het acht het echter nuttig om de lokale en regionale overheden speciaal te vermelden, die de ruimte zouden moeten krijgen om, samen met de lidstaten, betrokken te zijn bij het vaststellen van onderwerpen voor sociale innovatie.

49. Het CvdR staat achter de voortzetting en uitbreiding van de transnationale samenwerking met het oog op de bevordering van wederzijds leren en de verbetering van de doeltreffendheid van de door het ESF ondersteunde beleidsmaatregelen.

50. Het is bevreemdend dat het Commissievoorstel niet zoals in de huidige verordening voorziet in interregionale samenwerking, naast transnationale samenwerking, zeker nu, na de stopzetting van het gemeenschappelijke initiatief EQUAL (2000-2006) de transnationale samenwerking sterk verzwakt is en in sommige lidstaten zelfs gewoonweg verdwenen is.

51. Het CvdR verwerpt de overdreven restrictieve bepaling dat de lidstaten thema's voor transnationale samenwerking moeten kiezen uit een door de Commissie voorgestelde en door het ESF-comité goedgekeurde lijst.

H. **Specifieke bepalingen inzake de behandeling van bijzondere territoriale kenmerken**

52. Toe te juichen valt de voorgenomen steun voor door lokale gemeenschappen geleide lokale-ontwikkelingsstrategieën, territoriale pacten, lokale initiatieven voor werkgelegenheid, onderwijs en sociale inclusie en geïntegreerde territoriale investeringen (ITI), die belangrijke factoren zijn voor de aanpak van specifieke territoriale kenmerken. Het CvdR wil dat deze aanpak ook wordt toegepast voor de andere structuurfondsen en beleidsgebieden.

53. Het is goed dat er verwezen wordt naar de behoefte aan *„mobilisatie van regionale en lokale stakeholders*" voor de uitvoering van de Europa 2020-strategie en naar de mogelijkheid om de territoriale pacten hiertoe in te zetten.

54. Het CvdR herinnert aan zijn eerdere pleidooien voor een verruimde inzet van territoriale pacten voor de uitvoering van de Europa 2020-strategie, al dan niet in het kader van het cohesiebeleid, die *„ter beschikking moeten zijn om de partnerschapsovereenkomsten vorm te geven op een niveau „onder" de partnerschapscontracten*."

55. Toe te juichen valt de vermelde noodzaak van complementariteit tussen ESF- en EFRO-acties wanneer het ESF strategieën voor duurzame stedelijke ontwikkeling steunt. Voor veel gemeenten was het vaak moeilijk, zo niet onmogelijk om geïntegreerde maatregelen voor stedelijke ontwikkeling te financieren via een combinatie van ESF- en EFRO-subsidies, omdat beide fondsen zeer verschillende administratieve regels kennen, verschillende beheersorganen en uiteenlopende termijnen.

56. Desalniettemin wordt verzocht deze maatregel uit te breiden tot strategieën voor geïntegreerde ontwikkeling van *plattelands*regio's. Het zou echt heel zinvol zijn om ESF- en EFRO-subsidies te combineren voor de aanpak van problemen in verband met extreme armoede in plattelandsregio's (bijv. Romakampen in Midden- en Oost-Europa).

I. **Vereenvoudigingsmaatregelen en innovatieve financiële instrumenten**

57. Het CvdR verwelkomt de door de Commissie voorgestelde vereenvoudigingsmaatregelen, met name de beperking van het aantal ontvankelijkheidsregels zodat de toegang voor kleinere begunstigden en acties vergemakkelijkt wordt tot ESF-subsidies, de ontvankelijkheid van bijdragen in natura, het ruimere gebruik van globale subsidies, vereenvoudigde kostenopties, zoals forfaitaire bedragen, inclusief de verplichtstelling van het gebruik hiervan voor kleinere acties (tot 50 000 euro). Deze maatregelen zullen, samen met de gedane voorstellen voor de herziening van het Financieel Reglement van de EU, daadwerkelijk leiden tot minder administratieve rompslomp voor begunstigden en beheersorganen, en zijn bijzonder welkom gezien de grote hoeveelheid kleine acties op het gebied van werkgelegenheid en sociale zaken (eerder immateriële dan concrete investeringen). Tegenwoordig kan de administratieve last zo onevenredig zijn dat hij de potentiële voordelen voor de lokale overheden tenietdoet, wat hen ervan doet afzien om aanvragen voor ESF-projecten in te dienen.

58. Volgens het CvdR zijn er echter nog alternatieven voor vereenvoudiging door andere maatregelen goed te keuren, zoals aanbevolen door de ad-hocgroep van het ESF-comité voor de toekomst van het Europees Sociaal Fonds. Zulke maatregelen omvatten de aanpassing van de regels inzake co-financiering voor bepaalde prioriteitsassen en, met name voor kleinere projecten, een beter werkend systeem voor de betaling van middelen (systematischer gebruik van prefinanciering).

59. Het CvdR is voorstander van de voorgestelde innovatieve financiële instrumenten om ESF-projecten te ondersteunen (risicodelingsregelingen, aandelen- en schuldfinanciering, garantiefondsen, holding- en leningfondsen), en verwelkomt de specifieke vermelding van „op beleid gebaseerde garanties" voor een verbeterde toegang voor publieke en particuliere organen tot kapitaalmarkten op nationaal en regionaal niveau.

60. De Commissie wordt in dit verband verzocht de fondsen voor hernieuwbare leningen voor microkredieten toe te voegen, de „sociale obligaties", een nieuw instrument dat besproken is tijdens het CvdR-forum over sociale innovatie, of de „particuliere obligaties", een voorstel dat is geformuleerd tijdens de uitwerking van CvdR-ontwerpadviezen over de herziening van de EU-begroting en het nieuwe meerjarig financieel kader na 2013.

II. **AANBEVELINGEN VOOR WIJZIGINGEN**

Wijzigingsvoorstel 1

Overwegingen (punt 9)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
(9) Een doelmatige en doeltreffende uitvoering van de door het ESF ondersteunde acties hangt af van een goed bestuur en een goed partnerschap tussen alle betrokken territoriale en sociaaleconomische actoren, met name de sociale partners en niet-gouvernementele organisaties. Het is daarom nodig dat de lidstaten de deelname van de sociale partners en de niet-gouvernementele organisaties aan de implementatie van het ESF aanmoedigen.	(9) Een doelmatige en doeltreffende uitvoering van de door het ESF ondersteunde acties hangt af van een goed bestuur en een goed partnerschap tussen alle betrokken territoriale en sociaaleconomische actoren, met name **de lokale en regionale overheden,** de sociale partners en niet-gouvernementele organisaties. Het is daarom nodig dat de lidstaten de deelname van de sociale partners en de niet-gouvernementele organisaties**, maar ook van de lokale en regionale overheden, die momenteel deze mogelijkheid ontberen,** aan de implementatie van het ESF aanmoedigen.

Motivering

Zie hierboven, par. 42 en 43 van de beleidsaanbevelingen.

Wijzigingsvoorstel 2

Artikel 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 1 **Onderwerp** Deze verordening stelt de opdracht van het Europees Sociaal Fonds (ESF), de reikwijdte van de steunverlening, specifieke bepalingen en de soorten uitgaven die voor bijstand in aanmerking komen vast.	*Artikel 1* **Onderwerp** Deze verordening stelt ~~de opdracht~~ **de taken** van het Europees Sociaal Fonds (ESF), de reikwijdte van de steunverlening, specifieke bepalingen en de soorten uitgaven die voor bijstand in aanmerking komen vast.

Motivering

Voor de vaststelling van de opdracht van het ESF zijn de verdragen het uitgangspunt (zie de artikelen 162 en 174-175 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie

Daarom wordt voorgesteld de formulering van de vigerende verordening (Verordening nr. 1081/2006) over te nemen. Dan sluit de formulering van het verordeningsvoorstel geheel aan bij die van het verdrag: volgens artikel 177 VWEU immers „stellen het Europees Parlement en de Raad volgens de gewone wetgevingsprocedure bij verordeningen en na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, de taken, de prioritaire doelstellingen en de organisatie van de structuurfondsen vast, […]."

Wijzigingsvoorstel 3

Artikel 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 2	*Artikel 2*
Opdracht	~~**Opdracht**~~
	Taken
1. Het ESF bevordert hoge niveaus van werkgelegenheid en arbeidskwaliteit, ondersteunt de geografische en beroepsmobiliteit van de werknemers, vergemakkelijkt hun aanpassing aan veranderingen, moedigt een hoog niveau van onderwijs en opleiding aan, bevordert gendergelijkheid, gelijke kansen en non-discriminatie, vergroot de sociale inclusie en bestrijdt armoede, en draagt daardoor bij aan de prioriteiten van de Europese Unie wat de versterking van de economische, sociale en territoriale samenhang betreft.	1. Het ESF bevordert hoge niveaus van werkgelegenheid en arbeidskwaliteit, ondersteunt de geografische en beroepsmobiliteit van de werknemers, vergemakkelijkt hun aanpassing aan veranderingen, moedigt een hoog niveau van onderwijs en opleiding aan, bevordert gendergelijkheid, gelijke kansen en non-discriminatie, vergroot de sociale inclusie en bestrijdt armoede, en draagt daardoor bij aan de prioriteiten van de Europese Unie wat de versterking van de economische, sociale en territoriale samenhang betreft.
2. Daarvoor ondersteunt het de lidstaten bij de verwezenlijking van de prioriteiten en de voornaamste doelstellingen van de Europa 2020-strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei. Het ESF ondersteunt het opzetten en uitvoeren van beleidsmaatregelen en acties, rekening houdend met de geïntegreerde Richtsnoeren voor het economisch en werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten en de aanbevelingen van de Raad over de nationale hervormingsprogramma's.	2. Daarvoor ondersteunt het de lidstaten bij de verwezenlijking van de prioriteiten en de voornaamste doelstellingen van de Europa 2020-strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei. Het ESF ondersteunt het opzetten en uitvoeren van beleidsmaatregelen en acties, mede rekening houdend met de geïntegreerde richtsnoeren voor het economisch en werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten en de aanbevelingen van de Raad over de nationale hervormingsprogramma's.
3. Het ESF komt ten goede aan mensen, inclusief kansarme groepen, zoals langdurig werklozen, mensen met een handicap, migranten, etnische minderheden, gemarginaliseerde gemeenschappen en mensen die met sociale uitsluiting worden geconfronteerd. Het ESF verleent ook steun aan ondernemingen, systemen en structuren om de aanpassing daarvan aan nieuwe uitdagingen te vergemakkelijken en om goed bestuur en de doorvoering van hervormingen, met name op het gebied van het werkgelegenheids-, onderwijs- en sociaal beleid, te bevorderen.	3. Het ESF komt ten goede aan mensen, inclusief kansarme groepen zoals langdurig werklozen, mensen met een handicap, migranten, ~~etnische minderheden,~~ minderheden ~~en Roma~~, gemarginaliseerde gemeenschappen en mensen die met sociale uitsluiting worden geconfronteerd. Het ESF verleent ook steun aan ondernemingen, systemen en structuren om de aanpassing daarvan aan nieuwe uitdagingen te vergemakkelijken en om goed bestuur en de doorvoering van hervormingen, met name op het gebied van het werkgelegenheids-, onderwijs- en sociaal beleid, te bevorderen.

Motivering

1. Zie de opmerking bij artikel 1 voor de titel van dit artikel.

2. Om de territoriale dimensie, die eigen is aan het cohesiebeleid te benadrukken, en om het verband aan te geven tussen de regionale problemen en verschillen en de Europa 2020-strategie, zou het woord „mede" kunnen worden toegevoegd. Dit zou de impact van de richtsnoeren en aanbevelingen van het ESF met betrekking tot de OP's kunnen matigen.

3. Het is opmerkelijk dat „etnische minderheden" bij de begunstigden worden genoemd. Deze aanduiding zou tot ernstige problemen kunnen leiden in het internationale en nationale recht van menig lidstaat.

Wijzigingsvoorstel 4

Artikel 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 3	*Artikel 3*
Reikwijdte van de steunverlening	**Reikwijdte van de steunverlening**
1. In het kader van de hieronder vermelde thematische doelstellingen en overeenkomstig artikel 9 van Verordening (EU) nr. […] verleent het ESF steun aan de volgende investeringsprioriteiten:	1. In het kader van de hieronder vermelde thematische doelstellingen en overeenkomstig artikel 9 van Verordening (EU) nr. […] verleent het ESF steun aan de volgende investeringsprioriteiten:

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
a) Bevordering van de werkgelegenheid en ondersteuning van de arbeidsmobiliteit via:	a) Bevordering van de werkgelegenheid en ondersteuning van de arbeidsmobiliteit via:
i) toegang tot werkgelegenheid voor werkzoekenden en niet-actieven, waaronder plaatselijke werkgelegenheidsinitiatieven en ondersteuning van de arbeidsmobiliteit;	i) toegang tot werkgelegenheid voor werkzoekenden en niet-actieven, waaronder plaatselijke werkgelegenheidsinitiatieven en ondersteuning van de arbeidsmobiliteit, m.n. in de meest noordelijke en bijzonder moeilijk toegankelijke regio's, in eiland- en grensregio's en in de ultraperifere gebieden;
ii) duurzame integratie op de arbeidsmarkt van jongeren die niet werken of geen onderwijs of opleiding volgen;	ii) duurzame integratie op de arbeidsmarkt van jongeren die niet werken of geen onderwijs of opleiding volgen;
iii) werk als zelfstandige, ondernemerschap en oprichting van eigen bedrijf;	iii) werk als zelfstandige, ondernemerschap en oprichting van eigen bedrijf;
iv) gelijkheid van vrouwen en mannen en combinatie van werk en privéleven;	iv) gelijkheid van vrouwen en mannen en combinatie van werk en privéleven;
v) aanpassing van werknemers, ondernemingen en ondernemers aan veranderingen;	v) aanpassing van werknemers, ondernemingen en ondernemers aan veranderingen, met name in gebieden die een industriële overgang doormaken;
vi) actief en gezond ouder worden;	vi) actief en gezond ouder worden;
vii) modernisering en versterking van de arbeidsmarktinstellingen, waaronder acties ter vergroting van de transnationale arbeidsmobiliteit.	vii) modernisering en versterking van de arbeidsmarktinstellingen, waaronder acties ter vergroting van de transnationale arbeidsmobiliteit.
b) Investering in onderwijs, vaardigheden en een leven lang leren via:	b) Investering in onderwijs, vaardigheden en een leven lang leren via:
i) vermindering van de schooluitval en bevordering van de gelijke toegang tot hoogwaardig kleuter-, lager en middelbaar onderwijs;	i) vermindering van de schooluitval en bevordering van de gelijke toegang tot hoogwaardig kleuter-, lager en middelbaar onderwijs;
ii) verbetering van de kwaliteit, de doelmatigheid en de openheid van het hoger en daarmee gelijkwaardig onderwijs met het oog op de verhoging van de participatie- en de onderwijsniveaus;	ii) verbetering van de kwaliteit, de doelmatigheid en de openheid van het hoger en daarmee gelijkwaardig onderwijs met het oog op de verhoging van de participatie- en de onderwijsniveaus;
iii) verbetering van de toegang tot een leven lang leren, vergroting van de vaardigheden en de competenties van de arbeidskrachten en verhoging van de arbeidsmarktrelevantie van de onderwijs- en opleidingsstelsels.	iii) verbetering van de toegang tot een leven lang leren, vergroting van de vaardigheden en de competenties van de arbeidskrachten en verhoging van de arbeidsmarktrelevantie van de onderwijs- en opleidingsstelsels.
c) Bevordering van sociale inclusie en bestrijding van armoede via:	c) Bevordering van sociale inclusie en bestrijding van armoede via:
i) actieve inclusie;	i) actieve inclusie van degenen die van de arbeidsmarkt uitgesloten zijn;
ii) integratie van gemarginaliseerde gemeenschappen zoals de Roma;	ii) integratie van gemarginaliseerde gemeenschappen zoals de Roma;
iii) bestrijding van discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische afstamming, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid;	iii) bestrijding van discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische afstamming, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid;
iv) verbetering van de toegang tot betaalbare, duurzame en hoogwaardige diensten, waaronder gezondheidszorg en sociale diensten van algemeen belang;	iv) verbetering van de toegang tot betaalbare, duurzame en hoogwaardige diensten, waaronder gezondheidszorg en sociale diensten van algemeen belang;
v) bevordering van de sociale economie en sociale ondernemingen;	v) bevordering van de sociale economie en sociale ondernemingen;

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
vi) door de plaatselijke gemeenschappen geleide lokale-ontwikkelingsstrategieën.	vi) door de plaatselijke gemeenschappen geleide lokale-ontwikkelingsstrategieën.
d) Vergroting van de institutionele capaciteit en een efficiënte overheidsadministratie via:	d) Vergroting van de institutionele capaciteit en een efficiënte overheidsadministratie via:
i) investering in institutionele capaciteit en in de efficiency van de overheidsadministratie en overheidsdiensten met het oog op hervormingen, betere regelgeving en goed bestuur. Deze investeringsprioriteit geldt alleen voor het grondgebied van de lidstaten die ten minste één regio van NUTS-niveau 2 hebben, als omschreven in artikel 82, lid 2, onder a), van Verordening (EU) nr. […] of in lidstaten die in aanmerking komen voor steunverlening uit het Cohesiefonds;	i) investering in institutionele capaciteit en in de efficiency van de overheidsadministratie en overheidsdiensten met het oog op hervormingen, betere regelgeving en goed bestuur. Deze investeringsprioriteit geldt alleen voor het grondgebied van de lidstaten die ten minste één regio van NUTS-niveau 2 hebben, als omschreven in artikel 82, lid 2, onder a), van Verordening (EU) nr. […] of in lidstaten die in aanmerking komen voor steunverlening uit het Cohesiefonds;
ii) capaciteitsopbouw voor belanghebbenden die het werkgelegenheids-, onderwijs- en sociaal beleid en sectorale en territoriale pacten ten uitvoer leggen met het oog op hervormingen op nationaal, regionaal en lokaal niveau.	ii) capaciteitsopbouw voor belanghebbenden die het werkgelegenheids-, onderwijs- en sociaal beleid ~~en sectorale en territoriale pacten~~ ten uitvoer leggen ~~met het oog op hervormingen op nationaal, regionaal en lokaal niveau~~. iii) capaciteitsopbouw voor de territoriale pacten en lokale initiatieven, met het oog op de bevordering van het territoriale aspect van het ESF.
2. Op grond van de in lid 1 vermelde investeringsprioriteiten draagt het ESF ook bij aan de andere thematische doelstellingen van artikel 9 van Verordening (EU) nr. […], en wel hoofdzakelijk door:	2. Op grond van de in lid 1 vermelde investeringsprioriteiten draagt het ESF ook bij aan de andere thematische doelstellingen van artikel 9 van Verordening (EU) nr. […], en wel hoofdzakelijk door:
a) de ondersteuning van de omschakeling naar een koolstofarme, klimaatbestendige, middelenefficiënte en uit milieuoogpunt duurzame economie via de hervorming van de onderwijs- en opleidingsstelsels, de aanpassing van de vaardigheden en kwalificaties, de bijscholing van de arbeidskrachten en het creëren van nieuwe banen in sectoren die verband houden met milieu en energie;	a) de ondersteuning van de omschakeling naar een koolstofarme, klimaatbestendige, middelenefficiënte en uit milieuoogpunt duurzame economie via de hervorming van de onderwijs- en opleidingsstelsels, de aanpassing van de vaardigheden en kwalificaties, de bijscholing van de arbeidskrachten en het creëren van nieuwe banen in sectoren die verband houden met milieu en energie;
b) de verbetering van de toegankelijkheid, het gebruik en de kwaliteit van de informatie- en communicatietechnologieën via de ontwikkeling van digitale geletterdheid, investeringen in e-inclusie, e-vaardigheden en bijbehorende ondernemersvaardigheden;	b) de verbetering van de toegankelijkheid, het gebruik en de kwaliteit van de informatie- en communicatietechnologieën via de ontwikkeling van digitale geletterdheid, investeringen in e-inclusie, e-vaardigheden en bijbehorende ondernemersvaardigheden;
c) versterking van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie via de ontwikkeling van postuniversitaire studies, de opleiding van onderzoekers, netwerkingactiviteiten en partnerschappen tussen instellingen voor hoger onderwijs, onderzoek- en technologische centra en ondernemingen;	c) versterking van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie via de ontwikkeling van postuniversitaire studies, de opleiding van onderzoekers, netwerkingactiviteiten en partnerschappen tussen instellingen voor hoger onderwijs, onderzoek- en technologische centra en ondernemingen;
d) vergroting van het concurrentievermogen van het midden- en kleinbedrijf via de bevordering van het aanpassingsvermogen van ondernemingen en werknemers en grotere investeringen in menselijk kapitaal.	d) vergroting van het concurrentievermogen van het midden- en kleinbedrijf via de bevordering van het aanpassingsvermogen van ondernemingen en werknemers en grotere investeringen in menselijk kapitaal.

Motivering

Deze wijzigingsvoorstellen verwijzen naar regio's, zoals vermeld in de artikelen 174 en 349 VWEU. Deze wijzigingen zijn ook bedoeld ter verduidelijking en verbetering van een overigens doeltreffende bepaling, door het benadrukken van de territoriale pacten als instrument.

Wijzigingsvoorstel 5

Artikel 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 4	*Artikel 4*
Samenhang en thematische concentratie	**Samenhang en thematische concentratie**
1. De lidstaten zorgen ervoor dat de in de operationele programma's vastgestelde strategie en acties de nodige samenhang vertonen en gericht zijn op de aanpak van de uitdagingen die worden genoemd in de nationale hervormingsprogramma's en de relevante aanbevelingen van de Raad uit hoofde van artikel 148, lid 4, van het Verdrag, om bij te dragen aan de verwezenlijking van de voornaamste doelstellingen van de Europa 2020-strategie inzake werkgelegenheid, onderwijs en vermindering van armoede.	1. De lidstaten zorgen ervoor dat de in de operationele programma's vastgestelde strategie en acties de nodige samenhang vertonen en ~~gericht zijn op~~ bijdragen aan de aanpak van de uitdagingen die worden genoemd in de nationale hervormingsprogramma's en de relevante aanbevelingen van de Raad uit hoofde van artikel 148, lid 4, van het Verdrag, om bij te dragen aan de verwezenlijking van de voornaamste doelstellingen van de Europa 2020-strategie inzake werkgelegenheid, onderwijs en vermindering van armoede.
2. Ten minste 20 % van de totale ESF-middelen in elke lidstaat wordt toegewezen aan de thematische doelstelling „bevordering van sociale inclusie en bestrijding van armoede", als vastgesteld in artikel 9, lid 9, van Verordening (EU) nr. […].	2. Ten minste 20 % van de totale ESF-middelen in elke lidstaat wordt toegewezen aan de thematische doelstelling „bevordering van sociale inclusie en bestrijding van armoede", als vastgesteld in artikel 9, lid 9, van Verordening (EU) nr. […].
3. De lidstaten streven een thematische concentratie na overeenkomstig de volgende modaliteiten:	3. De lidstaten streven een thematische concentratie na overeenkomstig de volgende modaliteiten:
a) voor meer ontwikkelde regio's concentreren de lidstaten 80 % van de toewijzing voor elk operationeel programma op maximaal vier van de in artikel 3, lid 1, vastgestelde investeringsprioriteiten;	a) voor meer ontwikkelde regio's concentreren de lidstaten ~~80 %~~ 70 % van de toewijzing voor elk operationeel programma op maximaal vier van de in artikel 3, lid 1, vastgestelde investeringsprioriteiten;
b) voor overgangsregio's concentreren de lidstaten 70 % van de toewijzing voor elk operationeel programma op maximaal vier van de in artikel 3, lid 1, vastgestelde investeringsprioriteiten;	b) voor overgangsregio's concentreren de lidstaten ~~70 %~~ 60 % van de toewijzing voor elk operationeel programma op maximaal vier van de in artikel 3, lid 1, vastgestelde investeringsprioriteiten;
c) voor minder ontwikkelde regio's concentreren de lidstaten 60 % van de toewijzing voor elk operationeel programma op maximaal vier van de in artikel 3, lid 1, vastgestelde investeringsprioriteiten.	c) voor minder ontwikkelde regio's concentreren de lidstaten ~~60 %~~ 50 % van de toewijzing voor elk operationeel programma op maximaal vier van de in artikel 3, lid 1, vastgestelde investeringsprioriteiten.
	d) het aantal van vier investeringsprioriteiten, zoals hiervoor vermeld, kan tot zes van de in artikel 3, lid 1, vermelde prioriteiten worden uitgebreid, als dit specifiek gemotiveerd wordt en beter tegemoetkomt aan de bijzondere behoefen en prioriteiten van elke regio.

Motivering

Zie hierboven, par. 37 en 38 van de beleidsaanbevelingen.

Wijzigingsvoorstel 6

Artikel 5

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 5	*Artikel 5*
Indicatoren	**Indicatoren**
1. Gemeenschappelijke indicatoren, als vastgesteld in de bijlage bij deze verordening, en programmaspecifieke indicatoren worden gebruikt overeenkomstig artikel 24, lid 3, en artikel 87, lid 2, onder b) ii), van Verordening (EU) nr. […].	~~1. Gemeenschappelijke indicatoren, als vastgesteld in de bijlage bij deze verordening, en programmaspecifieke indicatoren worden gebruikt overeenkomstig artikel 24, lid 3, en artikel 87, lid 2, onder b) ii), van Verordening (EU) nr. […]. […].~~

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Alle indicatoren worden in absolute getallen uitgedrukt. De gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren betreffen deels of volledig uitgevoerde concrete acties. Wanneer dit relevant is voor de aard van de ondersteunde concrete acties, worden voor 2022 cumulatief gekwantificeerde streefcijfers vastgesteld. De indicatoren betreffende de uitgangssituatie worden op nul gezet. De gemeenschappelijke en programmaspecifieke resultaatindicatoren hebben betrekking op de prioritaire assen of de in het kader van een prioritaire as vastgestelde subprioriteiten. De indicatoren betreffende de uitgangssituatie maken gebruik van de laatste beschikbare gegevens. 2. Tegelijk met de jaarlijkse uitvoeringsverslagen dient de beheersautoriteit elektronisch gestructureerde gegevens voor elke investeringsprioriteit in. De gegevens betreffen de categorisering en de output- en resultaatindicatoren.	~~Alle indicatoren worden in absolute getallen uitgedrukt. De gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren betreffen deels of volledig uitgevoerde concrete acties. Wanneer dit relevant is voor de aard van de ondersteunde concrete acties, worden voor 2022 cumulatief gekwantificeerde streefcijfers vastgesteld.~~ ~~De indicatoren betreffende de uitgangssituatie worden op nul gezet. De gemeenschappelijke en programmaspecifieke resultaatindicatoren hebben betrekking op de prioritaire assen of de in het kader van een prioritaire as vastgestelde subprioriteiten. De indicatoren betreffende de uitgangssituatie maken gebruik van de laatste beschikbare gegevens.~~ ~~2. Tegelijk met de jaarlijkse uitvoeringsverslagen dient de beheersautoriteit elektronisch gestructureerde gegevens voor elke investeringsprioriteit in. De gegevens betreffen de categorisering en de output- en resultaatindicatoren.~~ 1. Na overeenstemming tussen de lidstaten en de deelnemende partners worden in de operationele programma's de output- en resultaatindicatoren vastgesteld, die toegepast worden krachtens artikel 24, lid 3, en artikel 87, lid 2, sub b), punt ii) van Verordening (EU) nr. […]. Alle indicatoren worden in absolute getallen uitgedrukt. 2. Zoals bepaald in de bijlage bij onderhavige verordening zijn de gemeenschappelijke indicatoren indicatief van aard en dienen zij voor de overheden van de lidstaten en de deelnemende partners als leidraad bij de vaststelling van output- en resultaatindicatoren voor elk programma. 3. De voor elk programma overeengekomen indicatoren worden door de Commissie goedgekeurd en gevalideerd krachtens artikel 87, lid 5, van Verordening (EU) nr. […].

Motivering

Het CvdR stelt een grondige wijziging van artikel 5 voor in aansluiting op de in par. 39-41 van de beleidsaanbevelingen omschreven standpunten.

Wijzigingsvoorstel 7

Artikel 6

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 6 **Betrokkenheid van de partners** 1. De betrokkenheid van de sociale partners en andere belanghebbenden, met name niet-gouvernementele organisaties, bij de uitvoering van de operationele programma's, als bedoeld in artikel 5 van Verordening (EU) nr. […], kan de vorm aannemen van globale subsidies, als omschreven in artikel 112, lid 7, van Verordening (EU) nr. […].In dit geval wordt in het operationele programma het deel van het programma aangegeven waarop de globale subsidie betrekking heeft, inclusief een indicatieve financiële toewijzing daarvoor van elke prioritaire as. 2. Ter aanmoediging van de passende deelname van de sociale partners aan door het ESF ondersteunde acties zorgen de beheersautoriteiten van een operationeel programma in een regio als omschreven in artikel 82, lid 2, onder a), van Verordening (EU) nr. […] of in voor steun uit het Cohesiefonds in aanmerking komende lidstaten ervoor dat een passend bedrag aan ESF-middelen wordt toegewezen aan capaciteitsopbouwende activiteiten in de vorm van opleidingen, netwerkingmaatregelen en de versterking van de sociale dialoog, en aan gezamenlijk door de sociale partners uitgevoerde activiteiten.	*Artikel 6* **Betrokkenheid van de partners** 1. De betrokkenheid van de lokale en regionale overheden, de sociale partners en andere belanghebbenden, met name niet-gouvernementele organisaties, bij de uitvoering van de operationele programma's, als bedoeld in artikel 5 van Verordening (EU) nr. […], kan de vorm aannemen van globale subsidies, als omschreven in artikel 112, lid 7, van Verordening (EU) nr. […]. . In dit geval wordt in het operationele programma het deel van het programma aangegeven waarop de globale subsidie betrekking heeft, inclusief een indicatieve financiële toewijzing daarvoor van elke prioritaire as. 2. Ter aanmoediging van de passende deelname van de sociale partners aan door het ESF ondersteunde acties zorgen de beheersautoriteiten van een operationeel programma in een regio als omschreven in artikel 82, lid 2, onder a), van Verordening (EU) nr. […] of in voor steun uit het Cohesiefonds in aanmerking komende lidstaten ervoor dat een passend bedrag aan ESF-middelen wordt toegewezen aan capaciteitsopbouwende activiteiten in de vorm van opleidingen, netwerkingmaatregelen en de versterking van de sociale dialoog, en aan gezamenlijk door de sociale partners uitgevoerde activiteiten.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
3. Ter aanmoediging van de passende deelname aan en de toegang van niet-gouvernementele organisaties tot door het ESF ondersteunde acties, met name op het gebied van sociale inclusie, gendergelijkheid en gelijke kansen, zorgen de beheersautoriteiten van een operationeel programma in een regio als omschreven in artikel 82, lid 2, onder a), van Verordening (EU) nr. […] of in voor steun uit het Cohesiefonds in aanmerking komende lidstaten ervoor dat een passend bedrag aan ESF-middelen wordt toegewezen aan de capaciteitsopbouw voor niet-gouvernementele organisaties.	3. Ter aanmoediging van de passende deelname aan en de toegang van niet-gouvernementele organisaties tot door het ESF ondersteunde acties, met name op het gebied van sociale inclusie, gendergelijkheid en gelijke kansen, zorgen de beheersautoriteiten van een operationeel programma in een regio als omschreven in artikel 82, lid 2, onder a), van Verordening (EU) nr. […] of in voor steun uit het Cohesiefonds in aanmerking komende lidstaten ervoor dat een passend bedrag aan ESF-middelen wordt toegewezen aan de capaciteitsopbouw voor niet-gouvernementele organisaties. 4. Ter aanmoediging van de passende deelname van de kleinere lokale overheden aan door het ESF ondersteunde acties zorgen de beheersautoriteiten van een operationeel programma in een regio als omschreven in artikel 82, lid 2, onder a), van Verordening (EU) nr. […] of in voor steun uit het Cohesiefonds in aanmerking komende lidstaten ervoor dat een passend bedrag aan ESF-middelen wordt toegewezen aan capaciteitsopbouwende activiteiten voor de kleinere lokale overheden.

Motivering

Zie hierboven, par. 42-46 van de beleidsaanbevelingen.

Wijzigingsvoorstel 8

Artikel 9

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 9 **Sociale innovatie**	*Artikel 9* **Sociale innovatie**
1. Het ESF bevordert de sociale innovatie op alle onder de werkingssfeer van het ESF vallende gebieden, als omschreven in artikel 3 van deze verordening, met name met het oog op het testen en het op grotere schaal toepassen van innovatieve oplossingen voor de aanpak van sociale behoeften.	1. Het ESF bevordert de sociale innovatie op alle onder de werkingssfeer van het ESF vallende gebieden, als omschreven in artikel 3 van deze verordening, met name met het oog op het testen en het op grotere schaal toepassen van innovatieve oplossingen voor de aanpak van sociale behoeften.
2. De lidstaten geven in hun operationele programma's de thema's voor sociale innovatie aan die aan hun specifieke behoeften beantwoorden.	2. De lidstaten geven ~~in hun operationele programma's~~ de thema's voor sociale innovatie aan ~~die aan hun specifieke behoeften beantwoorden~~, samen met hun lokale en regionale partners. Deze thema's beantwoorden aan specifieke regionale behoeften en worden vastgesteld in het kader van de operationele programma's.
3. De Commissie vergemakkelijkt de capaciteitsopbouw voor sociale innovatie, met name door het ondersteunen van wederzijds leren, het oprichten van netwerken en het verspreiden van goede praktijken en methodologieën.	3. De Commissie vergemakkelijkt de capaciteitsopbouw voor sociale innovatie, met name door het ondersteunen van wederzijds leren, het oprichten van netwerken en het verspreiden van goede praktijken en methodologieën. Zij draagt tevens zorg voor de samenhang en de complementariteit tussen de acties voor sociale innovatie, die plaatsvinden uit hoofde van het ESF, en de acties die plaatsvinden in het kader van het programma van de EU voor sociale verandering en innovatie.

Motivering

1. Zie hierboven, par. 48 van de beleidsaanbevelingen.

2. Het betreft een verwijzing naar artikel 8 van het voorstel voor een verordening inzake een programma van de EU voor sociale verandering en innovatie, waarover het CvdR een apart advies heeft uitgebracht (CdR 335/2011, rapporteur: de heer Rossi (IT/PSE)), en dat het op 3 mei 2012 heeft goedgekeurd.

Wijzigingsvoorstel 9

Artikel 10

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 10	*Artikel 10*
Transnationale samenwerking	**Grensoverschrijdende, transnationale en interregionale samenwerking**
1. De lidstaten ondersteunen de transnationale samenwerking met het oog op de bevordering van wederzijds leren en de verbetering van de doeltreffendheid van de door het ESF ondersteunde beleidsmaatregelen. Bij een transnationale samenwerking zijn partners van ten minste twee lidstaten betrokken.	1. De lidstaten ondersteunen de **grensoverschrijdende,** transnationale en~~/of~~ interregionale samenwerking met het oog op de bevordering van wederzijds leren en de verbetering van de doeltreffendheid van de door het ESF ondersteunde beleidsmaatregelen. ~~Bij een transnationale en interregionale samenwerking zijn partners van ten minste twee lidstaten betrokken.~~
2. De lidstaten kunnen de thema's voor transnationale samenwerking kiezen uit een door de Commissie voorgestelde en door het ESF-comité goedgekeurde lijst.	2. De lidstaten kunnen de thema's voor grensoverschrijdende, transnationale en interregionale samenwerking kiezen uit een door de Commissie voorgestelde en door het ESF-comité goedgekeurde lijst.
3. De Commissie vergemakkelijkt de transnationale samenwerking betreffende de in lid 2 bedoelde thema's via wederzijds leren en gecoördineerde of gezamenlijke acties. De Commissie zet met name een platform op EU-niveau op om de uitwisseling van ervaringen, de capaciteitsopbouw en de netwerking, alsook de verspreiding van de relevante resultaten te vergemakkelijken. Bovendien ontwikkelt de Commissie een gecoördineerd uitvoeringskader met gemeenschappelijke subsidiabiliteitscriteria, types en tijdschema's voor acties, en gemeenschappelijke methodologische benaderingen voor monitoring en evaluatie, met het oog op de vergemakkelijking van de transnationale samenwerking.	3. De Commissie vergemakkelijkt de grensoverschrijdende, transnationale en interregionale samenwerking ~~betreffende de in lid 2 bedoelde thema's~~ via wederzijds leren en gecoördineerde of gezamenlijke acties. De Commissie zet met name een platform op EU-niveau op om de uitwisseling van ervaringen, de capaciteitsopbouw en de netwerking, alsook de verspreiding van de relevante resultaten te vergemakkelijken. Bovendien ontwikkelt de Commissie een gecoördineerd uitvoeringskader met gemeenschappelijke subsidiabiliteitscriteria, ~~types en tijdschema's voor acties,~~ en gemeenschappelijke methodologische benaderingen voor monitoring en evaluatie, met het oog op de vergemakkelijking van de grensoverschrijdende, transnationale en interregionale samenwerking. De grensoverschrijdende, transnationale en interregionale samenwerking in het kader van het ESF zou moeten worden opgenomen in de verordening betreffende de Europese territoriale samenwerking of daar in ieder geval mee moeten worden gecoördineerd, om te zorgen voor de in die verordening voorziene coördinatie tussen de fondsen.

Motivering

1. Zie hierboven, par. 49-51 van de beleidsaanbevelingen.

2. In de oorspronkelijke formulering is de overeenstemming tussen de transnationale samenwerking in het kader van het ESF en de transnationale samenwerking in het kader van de territoriale samenwerking, niet gewaarborgd.

3. Er zijn drie aspecten van territoriale samenwerking: grensoverschrijdende, transnationale en interregionale samenwerking.

Wijzigingsvoorstel 10

Artikel 12

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 12	*Artikel 12*
Specifieke bepalingen inzake de behandeling van bijzondere territoriale kenmerken	**Specifieke bepalingen inzake de behandeling van bijzondere territoriale kenmerken**
1. Het ESF kan vanuit de plaatselijke gemeenschap geleide, lokale ontwikkelingsstrategieën, als bedoeld in artikel 28 van Verordening (EU) nr. […], territoriale pacten en plaatselijke initiatieven voor werkgelegenheid, onderwijs en sociale inclusie, alsook geïntegreerde territoriale investeringen (ITI), als bedoeld in artikel 99 van Verordening (EU) nr. […], ondersteunen.	1. Het ESF kan vanuit de plaatselijke gemeenschap geleide, lokale ontwikkelingsstrategieën, als bedoeld in artikel 28 van Verordening (EU) nr. […], territoriale pacten en plaatselijke initiatieven voor werkgelegenheid, onderwijs en sociale inclusie, alsook geïntegreerde territoriale investeringen (ITI), als bedoeld in artikel 99 van Verordening (EU) nr. […], ondersteunen.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
2. Ter aanvulling van de steunverlening uit het EFRO, als bedoeld in artikel 7 van Verordening (EU) nr. [EFRO], kan het ESF duurzame stadsontwikkeling ondersteunen via strategieën waarbij geïntegreerde acties worden vastgesteld om de economische, sociale en milieu-uitdagingen aan te pakken waarmee stedelijke gebieden, die zijn opgenomen in het partnerschapscontract, te kampen hebben.	2. Ter aanvulling van de steunverlening uit het EFRO, als bedoeld in artikel 7 van Verordening (EU) nr. [EFRO], kan het ESF duurzame stadsontwikkeling ondersteunen via strategieën waarbij geïntegreerde acties worden vastgesteld om de economische, sociale en milieu-uitdagingen aan te pakken waarmee stedelijke gebieden, die zijn opgenomen in het partnerschapscontract, te kampen hebben. 3. Ter aanvulling van de steunverlening uit het EFRO, als bedoeld in artikel 7 van Verordening (EU) nr. [EFRO], kan het ESF strategieën voor geïntegreerde ontwikkeling van *plattelands*regio's ondersteunen om de economische, sociale en milieu-uitdagingen aan te pakken waarmee deze in het partnerschapscontract opgenomen gebieden te kampen hebben. 4. De in artikel 111, lid 4, van Verordening EU nr. […]/2012 [VGB] vermelde operationele programma's die mede gefinancierd worden door het ESF en betrekking hebben op gebieden met ernstige en permanent natuurlijke of demografische belemmeringen besteden bijzondere aandacht aan de aanpak van de specifieke moeilijkheden in die gebieden.

Motivering

Zie hierboven, par. 29 en 56 van de beleidsaanbevelingen.

Wijzigingsvoorstel 11

Artikel 14

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 14 **Vereenvoudigde kostenopties** 1. Naast de in artikel 57 van Verordening (EU) nr. […] bedoelde methoden kan de Commissie door de lidstaten betaalde uitgaven op basis van door de Commissie vastgestelde standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen terugbetalen. De op deze basis berekende bedragen worden beschouwd als aan de begunstigden betaalde overheidssteun en als subsidiabele uitgaven voor de toepassing van Verordening (EU) nr. […]. Daarom wordt de Commissie gemachtigd om overeenkomstig artikel 16 gedelegeerde wetshandelingen vast te stellen betreffende het type van de in aanmerking komende concrete acties, de definities van de standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen en de maximumbedragen daarvan, die kunnen worden aangepast overeenkomstig de toepasselijke, gezamenlijk overeengekomen methoden. De financiële audit heeft uitsluitend tot doel te verifiëren of is voldaan aan de voorwaarden voor terugbetaling door de Commissie op basis van de standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen. Wanneer deze vormen van financiering worden gebruikt, kunnen de lidstaten hun eigen boekhoudpraktijken voor de ondersteuning van concrete acties toepassen. Voor de uitvoering van deze verordening en Verordening (EU) nr. […] worden deze boekhoudpraktijken en de daaruit voortvloeiende bedragen niet onderworpen aan een audit door de auditautoriteit of door de Commissie.	*Artikel 14* **Vereenvoudigde kostenopties** 1. Naast de in artikel 57 van Verordening (EU) nr. […] bedoelde methoden kan de Commissie door de lidstaten betaalde uitgaven op basis van door de Commissie vastgestelde standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen terugbetalen. De op deze basis berekende bedragen worden beschouwd als aan de begunstigden betaalde overheidssteun en als subsidiabele uitgaven voor de toepassing van Verordening (EU) nr. […]. Daarom wordt de Commissie gemachtigd om overeenkomstig artikel 16 gedelegeerde wetshandelingen vast te stellen betreffende het type van de in aanmerking komende concrete acties, de definities van de standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen en de maximumbedragen daarvan, die kunnen worden aangepast overeenkomstig de toepasselijke, gezamenlijk overeengekomen methoden, afdoende rekening houdend met de ervaringen die zijn opgedaan tijdens de voorgaande programmering. De financiële audit heeft uitsluitend tot doel te verifiëren of is voldaan aan de voorwaarden voor terugbetaling door de Commissie op basis van de standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen. Wanneer deze vormen van financiering worden gebruikt, kunnen de lidstaten hun eigen boekhoudpraktijken voor de ondersteuning van concrete acties toepassen. Voor de uitvoering van deze verordening en Verordening (EU) nr. […] worden deze boekhoudpraktijken en de daaruit voortvloeiende bedragen niet onderworpen aan een audit door de auditautoriteit of door de Commissie.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
2. Overeenkomstig artikel 57, lid 1, onder d) van Verordening (EG) nr. […] kan een vast percentage van maximaal 40 % van de subsiabele directe personeelskosten worden gebruikt ter dekking van de resterende subsidiabele koste van een concrete actie.	2. Overeenkomstig artikel 57, lid 1, onder d) van Verordening (EG) nr. […] kan een vast percentage van maximaal 40 % van de subsiabele directe personeelskosten worden gebruikt ter dekking van de resterende subsidiabele koste van een concrete actie.
3. Terugbetaalde subsidies op basis van de subsidiabele kosten van concrete acties, vastgesteld door middel van financiering aan de hand van een vast percentage, standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen, als bedoeld in artikel 57, lid 1, van Verordening (EU) nr. […] kunnen van geval tot geval worden berekend op grond van een van tevoren door de beheersautoriteit overeengekomen ontwerpbegroting, wanneer de overheidssteun niet meer dan 100 000 euro bedraagt.	3. Terugbetaalde subsidies op basis van de subsidiabele kosten van concrete acties, vastgesteld door middel van financiering aan de hand van een vast percentage, standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen, als bedoeld in artikel 57, lid 1, van Verordening (EU) nr. […] kunnen van geval tot geval worden berekend op grond van een van tevoren door de beheersautoriteit overeengekomen ontwerpbegroting, wanneer de overheidssteun niet meer dan 100 000 euro bedraagt.
4. Subsidies waarvoor de overheidssteun niet meer dan 50 000 bedraagt, nemen de vorm aan van vaste bedragen of standaardschalen van eenheidskosten, behalve voor concrete acties die steun ontvangen in het kader van een staatsteunregeling.	4. Subsidies waarvoor de overheidssteun niet meer dan 50 000 bedraagt, ~~nemen~~ kunnen de vorm aannemen van vaste bedragen of standaardschalen van eenheidskosten, behalve voor concrete acties die steun ontvangen in het kader van een staatsteunregeling.
	5. Bij het plannen van acties ~~wordt~~ **kan** een ~~redelijk~~ deel van de kredieten **worden** gereserveerd in de vorm van globale subsidies voor lokale en/of regionale acties, met speciale toegangsregelingen voor ngo's en lokale partnerschappen, zoals een hoger niveau van co-financiering of vooruitbetaling van contractanten.

Motivering

1. Zie hierboven, par. 57 van de beleidsaanbevelingen.
2. De nieuwe formulering is bedoeld om te garanderen dat de ESF-middelen flexibel beheerd worden.

Wijzigingsvoorstel 12

Artikel 15

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 15	*Artikel 15*
Financiële instrumenten	**Financiële instrumenten**
1. Overeenkomstig artikel 32, lid 1, van Verordening (EG) nr. […] kan het ESF onder zijn werkingssfeer vallende acties en beleidsmaatregelen steunen via financiële instrumenten, zoals risicodelingsregelingen, aandelen- en schuldfinanciering, garantiefondsen, holdingfondsen en leningfondsen.	1. Overeenkomstig artikel 32, lid 1, van Verordening (EG) nr. […] kan het ESF onder zijn werkingssfeer vallende acties en beleidsmaatregelen steunen via financiële instrumenten, zoals risicodelingsregelingen, aandelen- en schuldfinanciering, garantiefondsen, holdingfondsen en leningfondsen**, alsook via roulerende fondsen voor het verstrekken van microkredieten, „sociale obligaties" en „particuliere obligaties".**
2. Het ESF kan worden gebruikt ter verbetering van de toegang tot de kapitaalmarkten voor publieke en particuliere organen op nationaal en regionaal niveau die onder de werkingssfeer van het ESF en het operationele programma vallende acties en beleidsmaatregelen uitvoeren via „op het ESF-beleid gebaseerde garanties", mits de Commissie haar goedkeuring hieraan hecht.	2. Het ESF kan worden gebruikt ter verbetering van de toegang tot de kapitaalmarkten voor publieke en particuliere organen op nationaal en regionaal niveau die onder de werkingssfeer van het ESF en het operationele programma vallende acties en beleidsmaatregelen uitvoeren via „op het ESF-beleid gebaseerde garanties", mits de Commissie haar goedkeuring hieraan hecht.
De Commissie wordt gemachtigd om overeenkomstig artikel 16 gedelegeerde wetshandelingen vast te stellen voor de bepaling van de specifieke regels en voorwaarden voor de aanvragen van de lidstaten, waaronder maximumbedragen, voor beleidsgebaseerde garanties, waarbij er met name op wordt toegezien dat het gebruik daarvan niet leidt tot excessieve schuldniveaus van de overheidsorganen. Elke	De Commissie wordt gemachtigd om overeenkomstig artikel 16 gedelegeerde wetshandelingen vast te stellen voor de bepaling van de specifieke regels en voorwaarden voor de aanvragen van de lidstaten, waaronder maximumbedragen, voor beleidsgebaseerde garanties, waarbij er met name op wordt toegezien dat het gebruik daarvan niet leidt tot excessieve schuldniveaus van de overheidsorganen. Elke

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
aanvraag wordt door de Commissie beoordeeld en de Commissie keurt elke „op het ESF-beleid gebaseerde garantie" goed, mits deze onder het in artikel 87 van Verordening (EU) nr. […] bedoelde operationele programma valt en in overeenstemming is met de vastgestelde specifieke regels en voorwaarden.	aanvraag wordt door de Commissie beoordeeld en de Commissie keurt elke „op het ESF-beleid gebaseerde garantie" goed, mits deze onder het in artikel 87 van Verordening (EU) nr. […] bedoelde operationele programma valt en in overeenstemming is met de vastgestelde specifieke regels en voorwaarden.

Motivering

Zie hierboven, par. 60 van de beleidsaanbevelingen.

Brussel, 3 mei 2012

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
Mercedes BRESSO

Advies van het Comité van de Regio's over het voorstel voor een verordening betreffende het Cohesiefonds

(2012/C 225/10)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

— vindt dat de Europese meerwaarde van de met behulp van het Cohesiefonds gerealiseerde investeringen in infrastructuur in de loop der jaren zeer groot is gebleken. Dankzij deze investeringen biedt de EU de burgers een hoger levenspeil en stelt het ondernemingen in staat om te groeien;

— juicht het voorstel van de Europese Commissie toe om ook voor de periode 2014-2020 een substantieel bedrag voor het Cohesiefonds vrij te maken, zodat er vanuit de EU-begroting steun kan worden verleend voor de verwezenlijking van de Europese beleidsdoelstellingen op het gebied van vervoer, milieu en energie;

— vindt dat het cohesiebeleid een uiting van solidariteit in de EU is en moet blijven en ook een doeltreffend instrument vormt voor de verwezenlijking van de Europese eengemaakte markt;

— pleit voor een sterk op resultaten gerichte aanpak en een betere vaststelling van de investeringsprioriteiten op lokaal en nationaal niveau;

— is van mening dat het Cohesiefonds geïntegreerde projecten op het gebied van energie-efficiëntie van gebouwen zou moeten kunnen financieren;

— is het ermee eens dat er op een slimme manier moet worden geïnvesteerd in de ontwikkeling van infrastructuur op Europees niveau;

— benadrukt dat lokale en regionale overheden evenzeer verantwoordelijk zijn voor het doen van investeringen in vervoersinfrastructuur en het realiseren van secundaire en tertiaire verbindingen in het trans-Europese netwerk. Zij dienen nauw te worden betrokken bij de besluitvorming over de keuze van prioritaire projecten van algemeen belang, zodat er kan worden gezorgd voor samenhang in de publieke en private investeringen op alle niveaus;

— zal zich verzetten tegen elk initiatief dat kan leiden tot aantasting van de aan het cohesiebeleid toegekende begroting en met name van de 10 miljard euro van de *Connecting Europe Facility*-begroting die afkomstig is van het Cohesiefonds.

Rapporteur	De heer STAVARACHE (RO/ALDE), burgemeester van Bacău, district Bacău
Referentiedocument	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake het Cohesiefonds en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1084/2006 van de Raad COM(2011) 612 final

I. **BELEIDSAANBEVELINGEN**

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

Algemene opmerkingen

1. wijst erop dat lokale en regionale overheden een belangrijke politieke, regelgevende en administratieve rol vervullen en vaak over duidelijk op nationaal niveau vastgestelde bevoegdheden beschikken wat betreft de planning van investeringen en de tenuitvoerlegging van het vervoers-, milieu- en energiebeleid en vooral wat betreft de ontwikkeling van infrastructuur op hun grondgebied.

2. Het Comité pleit voor verplichte toepassing van multilevel governance ter waarborging van een evenwichtige territoriale ontwikkeling overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel. Lokale en regionale overheden dienen te worden betrokken bij de besluitvorming over de door het Cohesiefonds gefinancierde investeringsprioriteiten op nationaal en Europees niveau.

3. Het Comité juicht het toe dat de Europese Commissie zich ertoe verbonden heeft om vanuit de Europese begroting steun te verlenen aan investeringen in vervoers-, milieu- en energie-infrastructuur, temeer daar economische ontwikkeling anders niet mogelijk zou zijn. Het is vooral ingenomen met het feit dat er in het voorstel voor het meerjarig financieel kader 2014-2020 rekening wordt gehouden met de huidige verschillen tussen lidstaten en EU-regio's en dat de minder ontwikkelde regio's daarbij voortdurend bijzondere aandacht genieten.

4. Door prioriteiten te stellen voor de ontwikkeling van infrastructuur in heel Europa worden de noodzakelijke voorwaarden geschept voor een goede werking van de Unie als een gemeenschappelijke economische ruimte en voor de voltooiing van de eengemaakte Europese markt in zijn geheel. Tegelijkertijd is dit een uiting van solidariteit met de minder ontwikkelde lidstaten.

5. De Europese meerwaarde van de met behulp van het Cohesiefonds gerealiseerde investeringen in infrastructuur is in de loop der jaren zeer groot gebleken. Zonder financiële ondersteuning van de Unie zouden lidstaten met een laag bbp per hoofd van de bevolking dergelijke investeringen nooit hebben kunnen doen. Dankzij deze investeringen biedt de EU de burgers een hoger levenspeil en stelt het ondernemingen in staat om te groeien.

6. Het Comité herinnert eraan dat op grond van Protocol Nr. 28 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie er uit het Cohesiefonds financiële bijdragen worden verleend voor projecten op het gebied van milieu en trans-Europese netwerken in lidstaten met een bruto nationaal product (bnp) per hoofd van de bevolking van minder dan 90 % van het EU-gemiddelde.

7. Het is bijzonder ingenomen met de Europese solidariteit tussen de lidstaten. Het Cohesiefonds beantwoordt aan de financieringsbehoeften aan intraregionale en stedelijke investeringen in vervoer en milieu in de minder ontwikkelde landen.

8. Het Comité wijst nogmaals op zijn aanbevelingen inzake het nieuwe meerjarig financieel kader na 2013 en schaart zich volledig achter de voorstellen op het gebied van het cohesiebeleid en de randvoorwaarden ([1]).

9. Het juicht het voorstel van de Europese Commissie toe om ook voor de periode 2014-2020 een substantieel bedrag voor het Cohesiefonds vrij te maken, zodat er vanuit de EU-begroting steun kan worden verleend voor de verwezenlijking van de Europese beleidsdoelstellingen op het gebied van vervoer, milieu en energie. Ook schaart het zich achter het voorstel om wat de bijdrage uit het Cohesiefonds betreft, te blijven uitgaan van een derde van het totale steunbedrag dat in de begunstigde lidstaten op nationaal niveau uit hoofde van het cohesiebeleid wordt toegekend.

10. Het Comité beseft terdege dat er op EU-niveau harde economische en fiscale maatregelen moeten worden genomen, en is van mening dat het cohesiebeleid niet mag worden gebruikt om de gevolgen van het strenge begrotingsbeleid in de EU te corrigeren. De structuurfondsen en het Cohesiefonds moeten beantwoorden aan de doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 171, 174, 177 en 192 van het VWEU. Mocht er goedkeuring worden verleend aan het idee van macro-economische conditionaliteit, dan zou dat op alle begrotingsposten van toepassing moeten zijn, en niet alleen op die van het cohesiebeleid.

Een betere strategische planning en een efficiënter gebruik van middelen

11. Het cohesiebeleid is een uiting van solidariteit in de EU en dient dat ook te blijven. Het is een doeltreffend instrument voor de verwezenlijking van de Europese eengemaakte markt. Het bewijs dat het cohesiebeleid werkt, zal worden geleverd door investeringsmogelijkheden voor een slimme, duurzame, inclusieve en evenwichtige groei op EU-niveau, waarmee Europese, nationale, regionale en lokale overheden zich kunnen vereenzelvigen en die in de nieuwe programmeringsperiode zullen worden omgezet in door de structuurfondsen gefinancierde investeringsprogramma's.

([1]) CvdR-advies over „Het nieuwe meerjarig financieel kader na 2013", rapporteur: mevrouw Clucas (UK/ALDE), gemeenteraadslid van Liverpool.

12. Er zij nogmaals op gewezen dat lokale en regionale overheden de komende tijd vooral tot taak hebben om de kwaliteit van de met Europese bijdragen gerealiseerde maatregelen te verbeteren en om optimale en meetbare resultaten neer te zetten op economisch en sociaal terrein en op het gebied van milieu.

13. Het Comité verwelkomt de nieuwe voorstellen in het kader van het wetgevingspakket inzake de toekomst van het EU-cohesiebeleid waarmee een efficiënter gebruik van middelen en meer samenhang tussen beleidsdoelstellingen en de Europese begroting wordt nagestreefd en die er vooral voor moeten zorgen dat er duidelijke prioriteiten worden vastgesteld, dat er met de investeringen een kritische massa wordt bereikt, dat de instrumenten van de financieringsprogramma's flexibeler kunnen worden ingezet en dat de voorschriften voor de toegang tot financiering worden vereenvoudigd.

14. Het benadrukt dat een strategische programmering inzake de besteding van middelen alleen mogelijk is als de begunstigden en met name de lokale en regionale overheden, die het beste de situatie en de mogelijkheden ter plekke kennen, daar daadwerkelijk bij worden betrokken en er zodoende wordt gezorgd voor samenhang in de investeringen met overheidsgeld op decentraal niveau. Daarom moet er worden gestreefd naar een bottom-up aanpak, zodat elke stad of regio zijn of haar potentie kan benutten, met de meest geschikte middelen kan bijdragen tot de verwezenlijking van de Europa 2020-strategie en toegang kan krijgen tot Europese financiering.

15. Investeringen in infrastructuur dragen in aanzienlijke mate bij tot de economische en sociale ontwikkeling van steden en regio's, mits de planning en uitvoering daarvan in overleg plaatsvinden, de territoriale impact daarvan volledig is gerechtvaardigd en het de decentrale actoren en lokale en regionale overheden zijn die deze investeringen op zich nemen.

16. Ter versterking van de geïntegreerde territoriale ontwikkelingsplannen dient de strategische planning van investeringen in trans-Europese vervoers-, energie- en communicatienetwerken op een zo transparant mogelijke wijze en in overleg met lokale en regionale overheden plaats te vinden.

17. Het Comité is voorstander van programmering in overleg met de betrokken partijen. Op grond van de nieuwe wetgevingsbepalingen inzake het cohesiebeleid na 2013 zullen de bevoegde overheden op alle niveaus meer aandacht moeten besteden aan de naleving van het partnerschapsbeginsel in de nieuwe programmeringsperiode en in alle stadia van planningspoces, en zullen er vooral indicatoren worden opgenomen voor de evaluatie van de kwaliteit van partnerschappen in de lidstaten.

18. Het Comité pleit voor een sterk op resultaten gerichte aanpak. Daarvoor zijn er strategische programmeringsinstrumenten nodig waarvan lokale en regionale overheden zich, met het oog op collegiale toetsingen van hun eigen ontwikkelingsstrategieën, kunnen bedienen door gebruik te maken van gemeenschappelijke en adequate sets van indicatoren waarmee de kwaliteit en het multiplicatoreffect van de gedane investeringen kunnen worden gemeten.

19. In de komende programmeringsperiode zou meer nadruk moeten worden gelegd op de vaststelling van de investeringsprioriteiten op lokaal en regionaal niveau. Daarbij moet rekening worden gehouden met de financieringsinstrumenten die via het gemeenschappelijk strategisch kader ter beschikking worden gesteld, zodat dubbele financieringen worden vermeden en er geen plannen worden gemaakt voor grote investeringen zonder financiële dekking.

20. De beheersautoriteiten zouden moeten laten zien dat ze verstandig gebruikmaken van technische ondersteuning, die bijdraagt tot verbetering van de kwaliteit van de strategische programmering, de ontwikkeling van grote projectportefeuilles op lokaal en regionaal niveau en ondersteuning van projectontwikkelaars en -begunstigden, en niet tot andere doelstellingen. De projecten voor technische bijstand moeten op Europees en nationaal niveau beter worden gecoördineerd om versnippering van die bijstand te voorkomen.

21. Het Comité steunt de totstandkoming van partnerschappen tussen de EC, de Europese Investeringsbank (EIB) en andere internationale financieringsinstellingen en de ontwikkeling van financiële engineeringsinstrumenten in aanvulling op het Cohesiefonds, waarmee tegemoet kan worden gekomen aan financieringsbehoeften voor infrastructuurprojecten in de EU.

22. Het schaart zich achter de ambitieuze doelstelling die de Commissie in het Witboek Vervoer heeft geformuleerd om de uitstoot van de vervoerssector tegen 2050 met 60 % te verminderen. De door het Cohesiefonds gefinancierde investeringen zullen nauwkeuriger worden onderzocht op duurzaamheid, de uitkomsten van de milieueffectbeoordeling en de rentabiliteit op lange termijn.

23. Het Comité benadrukt nogmaals dat er een betere afstemming moet komen tussen het Cohesiefonds, het Europees Ontwikkelingsfonds en de *Connecting Europe Facility*, en dat er, ter vermindering van de regeldruk, moet worden gezorgd voor synergie tussen de diverse Europese maar ook nationale financieringsprogramma's en -instrumenten.

Investeringen in basisinfrastructuur

24. Er zij nogmaals op gewezen dat het Cohesiefonds een onmisbaar instrument is voor wie wil investeren in basisinfrastructuur, en dat het zijn nut en efficiëntie volledig heeft bewezen door landen met een verminderd ontwikkelingsniveau te helpen om projecten van gemeenschappelijk Europees belang te financieren.

25. Het Comité kan zich qua doelstelling en werkterreinen vinden in de voorstellen van de Europese Commissie, maar is wel van mening dat het Cohesiefonds ook geïntegreerde projecten op het gebied van energie-efficiëntie van gebouwen zou moeten kunnen financieren.

26. Het uit zijn tevredenheid over het feit dat de stedelijke dimensie is opgenomen in de investeringsprioriteiten van het Cohesiefonds. Daarmee wordt erkend dat steden een belangrijke bijdrage leveren aan de economische, sociale en territoriale cohesie in de EU.

27. Er zou meer aandacht moeten worden besteed aan de richtsnoeren uit de TEN-V-aanbevelingen, de inachtneming van het acquis communautaire en de nationale wetgevingen. Evaluaties vooraf zouden daarbij een aantal van de problemen die vaak tot aanzienlijke vertraging leiden bij de tenuitvoerlegging

van infrastructuurprojecten, zoals de inschrijving in het kadaster, onteigeningsprocedures, vergunningverlening, procedures voor openbare aanbestedingen, de regelgeving inzake bezwaarschriften enz., kunnen voorkomen.

28. De door nationale, regionale en lokale overheden vastgestelde investeringsprioriteiten van het Cohesiefonds dienen te beantwoorden aan de oriëntaties van de Europa 2020-strategie en de thematische prioriteiten van het gemeenschappelijk strategisch kader, maar ook aan de aanbevelingen uit de Territoriale Agenda van de Europese Unie 2020, die door de ministers van Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Ontwikkeling in 2011 is overeengekomen ([2]).

Vervoersnetwerken

29. Het Comité wijst nogmaals op de grote Oost-Westverschillen binnen de EU in de kwaliteit en toegankelijkheid van vervoersnetwerken; in achtergestelde regio's is de roep om verbetering van de vervoersinfrastructuur aanmerkelijk luider.

30. Het Cohesiefonds is een doeltreffend instrument voor investeringen in verbetering van nationale en intraregionale trans-Europese vervoersnetwerken (TEN-V), die op hun beurt van strategisch belang zijn voor de economische, sociale en territoriale ontwikkeling van de Unie. De meerwaarde van het Europees Cohesiefonds staat dan ook buiten kijf.

31. Het Comité is het ermee eens dat er op een slimme manier moet worden geïnvesteerd in de ontwikkeling van infrastructuur op Europees niveau, d.w.z. in de uitbreiding en het onderhoud van vervoersnetwerken, in innovatieve oplossingen en technologieën voor een betere stroomlijning van het verkeer, in geautomatiseerde systemen, in doeltreffende oplossingen voor intermodaal vervoer enz. De concurrentiepositie van het Europese vervoerssysteem staat of valt met het vermogen van de EU om Europese vervoersnetwerken te ontwikkelen en om elke schakel in de logistieke keten te beheren. Op die manier kunnen verkeersvertragingen worden teruggedrongen en kan de kwaliteit van vervoersdiensten worden verbeterd.

32. Het Comité benadrukt dat lokale en regionale overheden evenzeer verantwoordelijk zijn voor het doen van grote investeringen in vervoersinfrastructuur en het realiseren van secundaire en tertiaire verbindingen in het trans-Europese netwerk. Zij dienen nauw te worden betrokken bij de besluitvorming over de keuze van prioritaire projecten van algemeen belang. Op die manier kan er, overeenkomstig Besluit nr. 661/2010/EU betreffende uniale richtsnoeren voor de ontwikkeling van een trans-Europees vervoersnet, worden gezorgd voor samenhang in de publieke en private investeringen op alle niveaus, dus Europees, nationaal, regionaal en lokaal.

33. Het is een goede zaak dat de investeringsprioriteiten van het Cohesiefonds zich ook zullen richten op belangrijke projecten voor mobiliteitsgroei in stedelijke gebieden, de bevordering van milieuvriendelijke vervoersoplossingen en andere financieringsvormen voor de ontwikkeling van slimme en duurzame vervoerssystemen op lokaal en regionaal niveau.

34. Het Comité staat achter de invoering van indicatoren voor een efficiënter gebruik van hulpbronnen op het gebied van vervoer. Het Cohesiefonds kan op die manier als katalysator fungeren voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de Europa 2020-strategie.

35. Naarmate de prioriteitstelling van de investeringen verbetert, zullen de nieuwe oriëntaties inzake de ontwikkeling van trans-Europese vervoersnetwerken een strategisch kader bieden voor de totstandkoming van infrastructurele werken die de toegankelijkheid in de EU aanzienlijk zullen vergroten. Deze investeringen zullen over twee niveaus worden verdeeld – het uitgebreide netwerk („comprehensive network") en het kernnetwerk („core network") – en dankzij nieuwe uitvoeringsmaatregelen ook doeltreffender worden gemaakt, doordat de nadruk zal komen te liggen op de noodzakelijke grensoverschrijdende interconnectiviteit van de verschillende vervoersmodaliteiten en de voornaamste stedelijke knooppunten.

36. Er zij op gewezen dat de coördinatie van investeringen van diverse geldschieters en de planning in verband met de ontwikkeling van slimme vervoerssystemen niet zonder problemen verlopen. Dergelijke systemen zullen door middel van geïntegreerde diensten voor onder meer reserveringen, de uitgifte van kaartjes en multimodale informatie moeten bijdragen tot meer veiligheid, betere milieuprestaties en een betere stroomlijning van het verkeer.

Milieu-infrastructuur en energienetwerken

37. Het Comité onderschrijft ten volle dat er voor de voltooiing van het Europese geïntegreerde energienetwerk moet worden geïnvesteerd in infrastructuur. Blijven zulke investeringen uit, dan zullen de kosten op de lange termijn veel hoger uitvallen, met alle negatieve gevolgen van dien voor de concurrentiepositie van de EU.

38. Het Cohesiefonds is een doeltreffend middel waarmee de doelstellingen van de Unie op het gebied van energiebeleid ([3]) (concurrentievermogen, duurzaamheid en voorzieningszekerheid) kunnen worden verwezenlijkt en waarmee de uitdagingen op het gebied van de economische ontwikkeling van de EU, de Europa 2020-strategie en het kerninitiatief „Efficiënt gebruik van hulpbronnen" kunnen worden aangegaan. Om deze doelstellingen te verwezenlijken is een andere manier van ontwerpen, bouwen en exploiteren van energienetwerken nodig.

39. Het Comité wil nogmaals onderstrepen dat investeringen in energie-infrastructuur ervoor moeten zorgen dat, door het afschaffen van monopolies en het wegnemen van alle concurrentieverstorende obstakels, burgers en ondernemingen in de hele EU onvoorwaardelijk toegang krijgen tot betaalbare energie en dat elke regio kan kiezen tussen twee of meer leveranciers.

40. De methode voor het in kaart brengen en selecteren van infrastructurele werken en projecten van Europees belang dient transparant te zijn en rekening te houden met de situatie in de armste regio's en de gebieden waar de energiezekerheid gevaar loopt.

41. Het is goed dat via het Cohesiefonds ook in de toekomst steun zal worden gegeven aan energieprojecten die gunstig blijken te zijn voor het milieu, zoals investeringen in energie-efficiëntie en hernieuwbare energie. Het Comité benadrukt nogmaals dat zonder betrokkenheid van de lokale en regionale overheden deze investeringen niet kunnen worden gerealiseerd. Dit is alleen mogelijk in samenwerking met lokale en regionale bestuurders, die weten hoe ze het lokale potentieel moeten benutten.

([2]) http://www.eu-territorial-agenda.eu/

([3]) COM(2010) 677 final.

42. Het zijn meestal de gemeenten, steden en regio's in de EU die, al dan niet in partnerschap, investeren in maatregelen voor aanpassing aan de klimaatverandering en ter voorkoming van natuurrampen, in infrastructuur op het gebied van water, riolering en afval, in het behoud van de biodiversiteit, in bodembescherming en de bescherming van ecosystemen, en in de verbetering van de kwaliteit van het milieu.

43. Het Comité juicht het toe dat investeringen in de modernisering van netwerken voor stadsverwarming en -koeling in grootstedelijke gebieden en ter vermindering van conversieverliezen door het Cohesiefonds van de EU kunnen worden gefinancierd. Deze zorgen immers voor een zeer grote meerwaarde.

De Connecting Europe Facility (CEF)

44. Het Comité wijst erop dat de lokale en regionale overheden op hun hoede zullen blijven en zich zullen verzetten tegen elk initiatief dat kan leiden tot aantasting van de aan het cohesiebeleid toegekende begroting: 20 % van de CEF-begroting is afkomstig van het Cohesiefonds. In totaal komt dit neer op 10 miljard euro, die zal worden gebruikt voor de financiering van transnationale vervoersprojecten (waarbij de spoorweginfrastructuur de hoogste prioriteit geniet).

45. Het Comité is geïnteresseerd in de nieuwe *Connecting Europe Facility* waarmee de Commissie, door het aanvullen van ontbrekende schakels, het wegnemen van knelpunten en het creëren van goede grensoverschrijdende verbindingen, de tekortkomingen van de markt wil corrigeren. Dit instrument kan voor een aanzienlijke Europese meerwaarde zorgen.

46. Het Comité acht het zorgwekkend dat er geen duidelijke formule bestaat voor de vaststelling van de nationale CEF-begrotingen, en vindt dat de toegekende bedragen in verhouding zouden moeten staan tot de geschatte waarde van de in de lidstaten te financieren projecten.

47. Een van de problemen waar projectontwikkelaars bij grensoverschrijdende opdrachten tegenaan lopen, en waar het Comité al eens op heeft gewezen, is dat ze, als gevolg van het zeer complexe karakter, minder goed in staat zijn om rijpe projecten uit te werken. Daarom worden middelen die in eerste instantie voor grensoverschrijdende projecten waren bedoeld, in een later stadium van de voorbereiding vaak voor andere projecten aangewend.

48. Het Comité maakt zich zorgen over het feit dat het centrale beheersmechanisme van de CEF geen oplossing zal bieden voor het probleem met de capaciteitsverbetering voor het uitwerken van rijpe grensoverschrijdende projecten. Daardoor bestaat een groot gevaar dat de CEF-begroting niet kan worden gebruikt voor de financiering van reeds door de Commissie vastgestelde projecten.

49. Het Comité maakt enig voorbehoud wat betreft de manier waarop lokale en regionale overheden zullen worden betrokken, het gebrek aan flexibiliteit, de administratieve rompslomp die de CEF met zich mee zou kunnen brengen en de aansluiting op andere financieringsinstrumenten van de EU.

50. Het pleit ervoor dat de door de CEF gefinancierde projectportefeuilles duidelijk worden afgebakend van de door het Cohesiefonds of het EFRO in het kader van partnerschapsovereenkomsten gefinancierde projectportefeuilles. Op die manier zal met de evaluatie vooraf van de institutionele capaciteit kunnen worden vastgesteld wat er voor de voorbereiding van projecten nodig is in termen van verplichte bijstand uit het programma JASPERS of de programma's voor technische bijstand. De benodigde bedragen zullen worden opgenomen als uitgaven die in aanmerking komen voor financiering uit de CEF-begroting.

II. **WIJZIGINGSVOORSTELLEN**

Wijzigingsvoorstel 1

Artikel 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 2	*Artikel 2*
Toepassingsgebied van de steunverlening uit het Cohesiefonds	**Toepassingsgebied van de steunverlening uit het Cohesiefonds**
1. Het Cohesiefonds ondersteunt, met inachtneming van een passend evenwicht en rekening houdende met de specifieke behoeften aan investeringen en infrastructuur van iedere lidstaat:	1. Het Cohesiefonds ondersteunt, met inachtneming van een passend evenwicht en rekening houdende met de specifieke behoeften aan investeringen en infrastructuur van iedere lidstaat:
a) investeringen in het milieu, met inbegrip van gebieden die verband houden met duurzame ontwikkeling en energie waaraan milieuvoordelen zijn verbonden;	a) investeringen in het milieu, met inbegrip van gebieden die verband houden met duurzame ontwikkeling en energie waaraan milieuvoordelen zijn verbonden;
b) trans-Europese netwerken op het gebied van vervoersinfrastructuur, overeenkomstig de bij Besluit nr. 661/2010/EU goedgekeurde richtsnoeren;	b) trans-Europese netwerken op het gebied van vervoersinfrastructuur, overeenkomstig de bij Besluit nr. 661/2010/EU goedgekeurde richtsnoeren;
c) technische bijstand.	c) technische bijstand.
2. Het Cohesiefonds ondersteunt niet:	2. Het Cohesiefonds ondersteunt niet:
a) de ontmanteling van kerncentrales;	a) de ontmanteling van kerncentrales;
b) de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen in installaties die vallen onder Richtlijn 2003/87/EG;	b) de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen in installaties die vallen onder Richtlijn 2003/87/EG;
c) huisvesting.	~~c)~~ ~~huisvesting.~~

Motivering

Het wijzigingsvoorstel sluit aan op de aanbevelingen uit paragraaf 25 van het advies.

Wijzigingsvoorstel 2

Artikel 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 3	*Artikel 3*
Investeringsprioriteiten	**Investeringsprioriteiten**
Overeenkomstig artikel 16 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] ondersteunt het Cohesiefonds de volgende investeringsprioriteiten in het kader van de in artikel 9 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] omschreven thematische doelstellingen:	Overeenkomstig artikel 16 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] ondersteunt het Cohesiefonds de volgende investeringsprioriteiten in het kader van de in artikel 9 van Verordening (EU) nr. […]/2012 [de gemeenschappelijke verordening] omschreven thematische doelstellingen:
(a) steun voor de overgang naar een koolstofarme economie in alle bedrijfstakken door:	(a) steun voor de overgang naar een koolstofarme economie in alle bedrijfstakken door:
i) het bevorderen van de productie en de distributie van hernieuwbare energiebronnen;	i) het bevorderen van de productie en de distributie van hernieuwbare energiebronnen;
ii) het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in het midden- en kleinbedrijf;	ii) het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in het midden- en kleinbedrijf;
iii) het ondersteunen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in openbare infrastructuur;	iii) het ondersteunen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in openbare infrastructuur en op het gebied van energie-efficiëntie van gebouwen;
iv) het ontwikkelen van slimme systemen voor distributie bij een laag spanningsniveau;	iv) het ontwikkelen van slimme systemen voor distributie bij een laag spanningsniveau;
v) het bevorderen van koolstofarme strategieën voor stedelijke gebieden;	v) het bevorderen van koolstofarme strategieën voor stedelijke gebieden;
(b) bevordering van de aanpassing aan de klimaatverandering, risicopreventie en risicobeheer:	(b) bevordering van de aanpassing aan de klimaatverandering, risicopreventie en risicobeheer:
i) het ondersteunen van specifieke investeringen voor de aanpassing aan de klimaatverandering;	i) het ondersteunen van specifieke investeringen voor de aanpassing aan de klimaatverandering;
ii) het bevorderen van investeringen waarmee specifieke risico's het hoofd kan worden geboden, het waarborgen van de capaciteit tot herstel na rampen en het ontwikkelen van systemen voor rampenbeheersing;	ii) het bevorderen van investeringen waarmee specifieke risico's het hoofd kan worden geboden, het waarborgen van de capaciteit tot herstel na rampen en het ontwikkelen van systemen voor rampenbeheersing;
(c) bescherming van het milieu en bevordering van efficiënte omgang met hulpbronnen door:	(c) bescherming van het milieu en bevordering van efficiënte omgang met hulpbronnen door:
i) het aanpakken van de grote behoeften aan investeringen in de afvalsector, om te voldoen aan de vereisten van het milieu*acquis* van de Unie;	i) het aanpakken van de grote behoeften aan investeringen in de afvalsector, om te voldoen aan de vereisten van het milieu*acquis* van de Unie;
ii) het aanpakken van de grote behoeften aan investeringen in de watersector, om te voldoen aan de vereisten van het milieu*acquis* van de Unie;	ii) het aanpakken van de grote behoeften aan investeringen in de watersector, om te voldoen aan de vereisten van het milieu*acquis* van de Unie;
iii) het beschermen en herstellen van de biodiversiteit, onder meer met behulp van groene infrastructuur;	iii) het beschermen en herstellen van de biodiversiteit, onder meer met behulp van groene infrastructuur;
iv) maatregelen tot verbetering van het stadsmilieu, met inbegrip van de sanering van oude bedrijfsterreinen en de vermindering van de luchtverontreiniging;	iv) maatregelen tot verbetering van het stadsmilieu, met inbegrip van de sanering van oude bedrijfsterreinen en de vermindering van de luchtverontreiniging;
(d) bevordering van duurzaam vervoer en opheffing van knelpunten in centrale netwerkinfrastructuren door:	(d) bevordering van duurzaam vervoer en opheffing van knelpunten in centrale netwerkinfrastructuren door:
i) het ondersteunen van een multimodale interne Europese vervoersruimte door middel van investeringen in het trans-Europees vervoersnetwerk;	i) het ondersteunen van een multimodale interne Europese vervoersruimte door middel van investeringen in het trans-Europees vervoersnetwerk;

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
ii) het ontwikkelen van milieuvriendelijke en koolstofarme vervoerssystemen, waaronder het bevorderen van duurzame stedelijke mobiliteit;	ii) het ontwikkelen van milieuvriendelijke en koolstofarme vervoerssystemen, waaronder het bevorderen van duurzame stedelijke mobiliteit;
iii) het ontwikkelen van fijnmazige, kwalitatief hoogwaardige en interoperabele spoorwegsystemen;	iii) het ontwikkelen van fijnmazige, kwalitatief hoogwaardige en interoperabele spoorwegsystemen;
e) verbetering van de institutionele capaciteit en een efficiënt openbaar bestuur door het versterken van de institutionele capaciteit en het verhogen van de doeltreffendheid van het openbaar bestuur en de openbare diensten in verband met de uitvoering van het Cohesiefonds.	e) verbetering van de institutionele capaciteit en een efficiënt openbaar bestuur door het versterken van de institutionele capaciteit en het verhogen van de doeltreffendheid van het openbaar bestuur en de openbare diensten in verband met de uitvoering van het Cohesiefonds.

Motivering

Het wijzigingsvoorstel sluit aan op de aanbevelingen uit paragraaf 25 van het advies.

Brussel, 3 mei 2012

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
Mercedes BRESSO

Advies van het Comité van de Regio's over de herziening van het wetgevingskader voor TEN-T

(2012/C 225/11)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

— wijst erop dat het Europese vervoersbeleid de interne markt voor alle EU-regio's beter toegankelijk moet maken, de duurzame ontwikkeling van alle EU-regio's ten goede moet komen en de economische, sociale en territoriale samenhang van het Europese continent moet bevorderen;

— stemt in met de door de Europese Commissie voorgestelde regelgevingsaanpak waarbij wordt uitgegaan van twee vervoerslagen, opgebouwd rond tien corridors en 30 prioritaire projecten;

— is het ermee eens dat vooral wordt ingezet op interoperabiliteit en intermodaliteit, alsook op de ontbrekende schakels en de knelpunten;

— is er voorstander van dat de inspanningen worden toegespitst op de verschuiving naar meer railvervoer, binnenvaart en zeevervoer;

— onderstreept dat de Europese Commissie inzake TEN-T-projecten dient te beschikken over ruime bevoegdheden op het gebied van beheer en besluitvorming en zou graag zien dat de bevoegdheden van de „Europese coördinator" worden uitgebreid;

— benadrukt de bevoegdheden van de lokale en regionale niveaus op het vlak van besluitvorming, planning en financiering;

— vindt dat lokale en regionale overheden absoluut een plaats moeten krijgen in de corridorplatforms en pleit ervoor dat er „programmacontracten" worden afgesloten tussen de Europese Unie, iedere afzonderlijke lidstaat en de betrokken regio's;

— kan zich er in principe in vinden dat het kernnetwerk wordt gefinancierd via de Connecting Europe Facility, en is voorstander van het creëren van nieuwe Europese financieringsbronnen, zoals Europese obligaties;

— zou graag zien dat er Europese vervoersheffingen worden ingevoerd op basis van internalisering van de externe kosten van de meest vervuilende vervoerswijzen.

Rapporteur	Bernard SOULAGE (FR/PSE), vicevoorzitter van de regioraad Rhône-Alpes
Referentiedocument	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende EU-richtsnoeren voor de ontwikkeling van het trans-Europees vervoersnet COM(2011) 650 final

I. **BELEIDSAANBEVELINGEN**

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

Algemene opmerkingen

1. steunt het voornemen van de Europese Commissie om **vaart te zetten achter de ontwikkeling** van het trans-Europese vervoersnet (TEN-T), want na twintig jaar laat het resultaat daarvan, gezien de belangrijke en ambitieuze doelstellingen, nog te wensen over.

2. Het CvdR onderschrijft de **doelstellingen van het Europese vervoersbeleid** en de rol daarin van het TEN-T, die met name ten doel hebben om:

— de steden en regio's van de EU concurrerender te maken en economisch beter te laten presteren:

— de interne markt voor alle EU-regio's beter toegankelijk te maken;

— de meest geavanceerde technologische en operationele concepten te promoten (art. 4, lid 1c);

— de sociale, economische en territoriale cohesie op het Europese continent te bevorderen;

— bij te dragen tot duurzame ontwikkeling, met name via de doelstellingen betreffende het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen (artikel. 4, lid 1b);

— een evenwichtige ontwikkeling van alle EU-regio's, ook de ultraperifere, te stimuleren (artikel 4, lid 2j).

3. Het CvdR is het met de Europese Commissie eens dat de **huidige vervoersinfrastructuur**, ondanks de vooruitgang die bij de totstandbrenging van een trans-Europees vervoersnetwerk is geboekt, nog steeds te **gefragmenteerd** is, zowel geografisch als tussen de verschillende vervoerswijzen. Met name de regio's met natuurlijke handicaps, zoals eilandregio's, berggebieden en perifere gebieden, hebben hieronder te lijden.

4. De meer algemene doelen die de EU heeft vastgesteld in het kader van de **Europa 2020-strategie**, zouden explicieter tot uiting moeten komen in het voorgestelde vervoersbeleid, dat ook de sociale en territoriale samenhang binnen de gehele Unie zou moeten versterken.

5. Terecht pleit de Europese Commissie voor een **krachtdadige, multimodale en pragmatische** aanpak aan de hand van een investeringsplanning waarin wordt uitgegaan van **twee vervoerslagen**:

— een **uitgebreid netwerk** (*comprehensive network*), dat uiterlijk op 31 december 2050 operationeel moet zijn;

— een **kernnetwerk** (*core network*), dat uit de strategisch belangrijkste delen bestaat, de hoogste Europese meerwaarde biedt en uiterlijk op 31 december 2030 operationeel moet zijn.

6. De **lokale en regionale overheden** zouden volwaardig betrokken moeten worden bij de voorbereiding en uitvoering van de projecten die in het kader van het TEN-T zijn gepland.

7. Aangezien de begrotingen van de lidstaten en de decentrale overheden momenteel onder grote druk staan, vraagt het CvdR zich af welke **financiële middelen** er daadwerkelijk kunnen worden vrijgemaakt om de geplande investeringen te doen teneinde de samenhang en ontwikkeling van het gehele EU-grondgebied te versterken.

Regelgevingskader

8. Het is een goede zaak dat de Europese Commissie als instrument gekozen heeft voor een **verordening**, die rechtstreeks van toepassing is. Dit is:

— de enige manier om ervoor te zorgen dat de vele uiteenlopende actoren, nl. de „lidstaten (…), regionale en lokale autoriteiten, infrastructuurbeheerders, vervoerders en andere openbare en particuliere entiteiten" (art. 5), op gecoördineerde wijze aan de werking van het TEN-T deelnemen;

— de beste manier om ervoor te zorgen dat de betrokkenen zich aan het ambitieuze tijdschema houden;

— een passende manier om de lidstaten te binden wat betreft tijdschema en cofinanciering.

9. Het CvdR is het ermee eens dat in het nieuwe regelgevingskader vooral wordt ingezet op **interoperabiliteit**. Hiermee wordt het daadwerkelijk mogelijk om tot een geïntegreerd Europees vervoerssysteem te komen door te stimuleren dat er voor alle Europese betrokkenen gemeenschappelijke procedures en normen worden uitgewerkt. Het CvdR vindt ook dat er bij de totstandbrenging van infrastructuur voor goederen- en personenvervoer een sleutelrol moet zijn weggelegd voor **intermodaliteit** (art. 34), teneinde een vlotte doorstroming zo veel mogelijk te bevorderen en het begrip vervoersketen concreet

invulling te geven. Er kan nog heel wat verbeterd worden: voor reizigers wat betreft geïntegreerde vervoersbewijzen, duidelijk leesbare dienstregelingen en betere aansluitingen, en voor het goederenvervoer wat betreft de betrouwbaarheid en kwaliteit van de dienstverlening.

Beginselen en opzet van het TEN-T

Beginselen van het TEN-T

10. Het CvdR staat achter het voornemen van de Europese Commissie om bij het realiseren van het TEN-T te streven naar verwezenlijking van de huidige prioriteiten: **30 prioritaire projecten en de horizontale prioriteiten** die bedoeld zijn ter ontwikkeling van verkeersbeheersinstrumenten die de interoperabiliteit ten goede komen. Wat betreft de projecten die eerder tot prioriteit zijn uitgeroepen, wordt de Europese Commissie verzocht terdege rekening te houden met de op het terrein reeds verrichte werkzaamheden, teneinde de continuïteit van het Europese optreden goed te waarborgen.

11. Het CvdR vindt het terecht dat de infrastructuurprojecten **voortbouwen op de bestaande netwerken**, waarbij wel wordt gepoogd deze te verbeteren en aan elkaar te koppelen (art. 7). Zo wordt het met de geselecteerde projecten mogelijk om nieuwe vervoersinfrastructuur te scheppen, maar ook om bestaande vervoersinfrastructuur te onderhouden, te moderniseren en te verbeteren en een zo verstandig mogelijk gebruik van hulpbronnen te bevorderen.

12. Het CvdR is verheugd dat de geselecteerde TEN-T-projecten gebaseerd zijn op het **beginsel van gemeenschappelijk belang** (art. 7):

— ze moeten onderbouwd zijn met een positieve sociaaleconomische kosten-batenanalyse die aantoont dat het project een positieve netto contante waarde heeft;

— ze moeten een aantoonbare Europese meerwaarde bieden;

— ze moeten voldoen aan de bepalingen voor het uitgebreide of het kernnetwerk.

13. Het CvdR neemt met instemming kennis van de **horizontale maatregelen** ten behoeve van een intelligent beheer van verkeersstromen d.m.v. het promoten van systemen zoals ERTMS voor het railvervoer, SESAR voor het luchtvervoer, RIS voor de binnenvaart, ITS voor het wegvervoer en het Europese positiebepalings- en navigatiesysteem Galileo, teneinde de **interoperabiliteit** – een noodzakelijke voorwaarde voor de totstandbrenging van een grote interne markt voor het Europese vervoer – te bevorderen.

14. Het CvdR is nog steeds voorstander van het concept van een „blauwe gordel" en vraagt zich af of de Commissie genoeg belang hecht aan het beginsel van de **snelwegen op zee** (art. 25), omdat deze binnen de tien vervoerscorridors maar een geringe rol krijgen toegemeten. Het CvdR vindt dat er in de ontwerprichtsnoeren van de Commissie onvoldoende aandacht uitgaat naar het zeevervoer.

15. Ook vraagt het CvdR zich af of de Commissie en de lidstaten echt bereid zijn om **iets te doen aan de vraag naar mobiliteit**, of dat ze alsmaar verder willen proberen om de toenemende vraag naar mobiliteit te beantwoorden.

Het uitgebreide netwerk

16. Het CvdR is het ermee eens dat dit netwerk de **draaischijf** van de interne markt moet worden, zodat een onbelemmerd goederen- en personenverkeer in de gehele Unie mogelijk wordt. Uiteindelijk doel is dat in 2050 verreweg de meeste burgers en bedrijven zich op niet meer dan 30 minuten reistijd bevinden van het traject van het uitgebreide netwerk.

17. Het CvdR steunt de **inspanningen die geleverd worden voor het spoorwegvervoer**. Er zijn tal van economische, financiële en milieuargumenten aan te voeren om aan dit soort vervoer prioriteit te schenken.

18. Het CvdR vraagt zich, met inachtneming van het beginsel van territoriale samenhang, af of **het hele EU-grondgebied moet worden bestreken** en of het uitgebreide netwerk na zijn totstandbrenging een ijkpunt kan worden voor ruimtelijke ordening op Europees niveau.

19. Het CvdR wijst er nog eens op dat **instandhouding van het uitgebreide netwerk** de enige mogelijkheid is voor **perifere regio's** zonder prioritaire projecten om te profiteren van de door de EU gefinancierde transportinfrastructuur die alle regio's toegankelijk maakt.

20. Er zou geijverd moeten worden voor verbetering van de vervoersverbindingen **naar en in ultraperifere gebieden, eilandregio's en bergstreken**.

Het kernnetwerk

21. Het plan van de Commissie om op korte termijn (uiterlijk in 2030) een **strategisch netwerk** te creëren dat met name in het licht van de groei- en werkgelegenheidsdoelstellingen van de „Europa 2020-strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei" **een hoge Europese meerwaarde** heeft, kan op bijval van het CvdR rekenen.

22. Terecht wordt belang gehecht aan **multimodale corridors** als middel om een gecoördineerde verwezenlijking van het kernnetwerk te faciliteren, uitgaande van beginselen als intermodale integratie, interoperabiliteit en een gecoördineerd beheer waarin efficiënt met hulpbronnen wordt omgesprongen (art. 48). Jammer genoeg krijgen de snelwegen op zee binnen de voorgestelde corridors een ondergeschikte rol toebedeeld.

23. Het CvdR staat achter de keuze van de Commissie voor **tien corridors**, waaruit blijkt waar de prioriteiten van het kernnetwerk liggen. Het stemt in met de **methodiek** voor de definitie van het kernnetwerk en vindt het een goede zaak dat de Commissie vooral inzet op de financiering (in ieder geval voor de periode 2014-2020) van **grensoverschrijdende projecten** met een grote Europese meerwaarde.

24. Het CvdR kan zich vinden in het principe om de verantwoordelijkheid voor iedere corridor toe te vertrouwen aan een „**Europese coördinator**" (art. 51) die namens en voor rekening van de Commissie optreedt met als doel om het Europese belang te behartigen door de geplande acties zodanig te leiden dat de vastgestelde termijnen en financieringsvoorschriften worden nageleefd. De coördinator brengt verslag uit over de geboekte vooruitgang en over eventuele moeilijkheden die zijn ondervonden, waarbij alle belanghebbende partijen worden geraadpleegd.

25. Het CvdR is verheugd dat de Commissie belang hecht aan de „**knooppunten** van het kernnetwerk" (art. 47) **vanuit het oogpunt van intermodaliteit**, maar stelt wel voor om het **begrip „stedelijk knooppunt"** (art. 3.(o)) te preciseren en breder te definiëren, teneinde daarin ook de bijbehorende logistieke zones en havengebieden op te nemen.

26. Havens die voor de in- en uitvoer van de lidstaten van belang zijn, maar buiten de stedelijke knooppunten liggen, moeten in het kernnetwerk beter geïntegreerd worden. Daarnaast moet in het kader van het kernnetwerk ook worden ingezet op infrastructuurontwikkeling ten dienste van de verbindingen met derde landen, met name de kandidaat-lidstaten, door de landverbindingen en de snelwegen op zee beter op elkaar te laten aansluiten.

Schoon, duurzaam en intelligent vervoer

27. Het CvdR is er voorstander van dat de inspanningen worden toegespitst op de **verschuiving naar meer railvervoer, binnenvaart en zeevervoer**.

28. Samen met de EU moeten de lokale en regionale overheden steun verlenen voor de verdere ontwikkeling van **collectief vervoer** in het algemeen en **openbaar vervoer** in het bijzonder, en werk maken van echte **stedelijke mobiliteitsplannen** om de centra van steden te ontlasten.

29. Als het goederenvervoer en het passagiersvervoer, die elk hun eigen behoeften hebben, los van elkaar worden beheerd, zal het mogelijk worden om ze allebei efficiënter te laten functioneren.

30. Het CvdR verwelkomt de maatregelen voor een **intelligent beheer van verkeersstromen** (ERTMS, SESAR, RIS, SafeSeaNet, ITS), die onontbeerlijk zijn om tot een geïntegreerd Europees vervoerssysteem te komen.

Bestuurssysteem

31. De **Europese Commissie** dient inzake TEN-T-projecten te beschikken over ruime bevoegdheden op het gebied van **beheer** en **besluitvorming**, want alleen zij kan garanderen – in overleg met de andere Europese instellingen en organen – dat de projecten een Europese meerwaarde hebben en dat alle projecten op het gehele EU-grondgebied met elkaar samenhangen; zo kan er een echt Europees netwerk ontstaan dat méér is dan louter de optelsom van de aan elkaar gekoppelde nationale infrastructuurvoorzieningen.

32. De verordening is in overeenstemming met het **subsidiariteitsbeginsel** en biedt de EU de mogelijkheid passende maatregelen te treffen voor het bereiken van doelstellingen die op nationaal en subnationaal niet afdoende kunnen worden gerealiseerd.

33. Het CvdR stemt in met de **regeling voor toezicht** op de maatregelen die door elke lidstaat uit hoofde van het TEN-T zijn genomen. Dankzij deze regeling kan de Commissie door de lidstaten voortdurend op de hoogte worden gehouden van de voortgang bij de uitvoering van projecten van gemeenschappelijk belang en de daartoe gedane investeringen. Ook juicht het CvdR toe dat de Commissie om de twee jaar een voortgangsrapport moet voorleggen aan alle bevoegde Europese organen. Tevens stemt het ermee in dat de Commissie de bevoegdheid krijgt om gedelegeerde handelingen vast te stellen teneinde rekening te houden met eventuele veranderingen die voortvloeien uit de kwantitatieve drempels (art. 54).

34. Het CvdR beschouwt het voorgestelde **systeem voor het bestuur van de corridors** (art. 52), waarmee de verantwoordelijkheid wordt neergelegd bij Europese coördinatoren, als een stap in de goede richting. Dat geldt ook voor de manier waarop deze worden geselecteerd (art. 51, lid 2), het overzicht van hun taken (art. 51, lid 5) en de mogelijkheid die de Commissie krijgt om uitvoeringsbesluiten vast te stellen voor de kernnetwerkcorridors (art. 53, lid 3).

35. Om ervoor te zorgen dat de projecten die deel uitmaken van de corridor goed verlopen, zou het CvdR wel graag zien dat **de bevoegdheden van de Europese coördinator worden uitgebreid**. Deze moet niet alleen kunnen optreden als bemiddelaar in geval van conflicten, maar ook bij Commissie en Parlement aan de bel kunnen trekken als hij van mening is dat de voortgang van een project wordt geblokkeerd (art. 51, lid 5b).

36. Het CvdR stemt in met de oprichting van **corridorplatforms** die verantwoordelijk zijn voor de vaststelling van de algemene doelstellingen en de voorbereiding en controle van de maatregelen voor de ontplooiing van de corridor (art. 52), maar is verbaasd dat er in het bestuur van de kernnetwerkcorridors (art. 52) geen plaats is ingeruimd voor **lokale en regionale overheden**. Het vindt dat deze **verplicht deel moeten uitmaken van de corridorplatforms.** Dat is nodig in het licht van de uitgebreide bevoegdheden die het corridorplatform krijgt en van de bevoegdheden en taken die lokale en regionale overheden zelf hebben: deze zijn immers sleutelactoren in het vervoersbeleid, fungeren vaak in belangrijke mate als medefinancier en beschikken over de democratische legitimiteit om de uitvoering van de projecten te helpen garanderen.

37. Het CvdR dringt erop aan dat **steden en regio's worden meegenomen** in de definitie van trans-Europese vervoersnetwerken en hun prioriteiten, zodat de specifieke situatie van iedere regio in aanmerking kan worden genomen. De lokale en regionale niveaus moeten **qua besluitvorming, planning en financiering bijdragen** tot de geplande vervoersinitiatieven, vooral om voor coördinatie te zorgen met de lokale en regionale ruimtelijkeordeningsplannen.

38. Het CvdR plaatst vraagtekens bij het met de betrokken regio's geplande overleg over de uitwerking van de corridorprojecten; volgens het CvdR zou het **overleg** met de regionale deelnemende partijen moeten worden opgenomen in de

taakomschrijving van de **corridorplatforms** en voornamelijk moeten stoelen op de kennis ter zake van de regionale overheden. Zo lijkt daadwerkelijk overleg moeilijk haalbaar als corridorontwikkelingsplannen al binnen een termijn van zes maanden moeten worden opgesteld (art. 53).

39. Het CvdR pleit ervoor dat er, naar het voorbeeld van de „territoriale pacten", „**programmacontracten**" worden afgesloten tussen de Europese Unie, iedere afzonderlijke lidstaat en de betrokken regio's, waarin hun wederzijdse verbintenissen op het gebied van financiering en tijdschema zijn vastgelegd, niet alleen voor de infrastructuur die deel uitmaakt van het TEN-T, maar ook voor de uitvoering van de secundaire infrastructuur waartoe de lidstaten en regio's zich verbinden om het functioneren van de hoofdnetwerken te garanderen.

Financieringsinstrumenten

Uitgangspunten voor de financiering van het TEN-T

40. Het TEN-T is voor de vitaliteit van de Unie van **strategisch belang**. Het CvdR beseft dat de totstandbrenging van het TEN-T een grote **financiële inspanning** vergt. Er zou daarom gebruik moeten worden gemaakt van een Europese lening, die veel verder zou gaan dan het voorstel van de Commissie om ter financiering van de vervoersinfrastructuur in de EU projectobligaties in te voeren: met een Europese lening zou er massaal kunnen worden geïnvesteerd in een Europees vervoerssysteem dat onmisbaar is voor het concurrentievermogen van het continent, voor het realiseren van de doelstellingen (met name op milieugebied) van de Europa 2020-strategie, en voor het herstel van de Europese economie in deze crisisperiode.

41. Het CvdR is bezorgd over het **financieringspeil** dat door de Raad en het Europees Parlement uiteindelijk zal worden vastgesteld in het volgende **financiële meerjarenkader van de Unie**. De huidige begrotingsproblemen mogen er niet toe leiden dat de Unie afziet van haar ambities m.b.t. deze voor de toekomst essentiële projecten, want dat zou op termijn schadelijk zijn.

42. De benodigde grootschalige investeringen in het TEN-T vereisen dat er voortdurend een grote **politieke bereidheid** bestaat **op het hoogste niveau**.

43. Het CvdR dringt erop aan de financiële prioriteit te leggen bij de ontbrekende schakels (met name de grensoverschrijdende) en de knelpunten.

44. Het CvdR is ingenomen met het **niveau van Europese medefinanciering**, dat voor het kernnetwerk normaliter ligt op ten hoogste 20 % voor de uitvoering van werkzaamheden, 40 % voor grensoverschrijdende spoor- en binnenvaartprojecten en 50 % van de kosten van studies; de Europese bijdrage kan oplopen tot 50 % voor intelligente vervoerssystemen en voor lidstaten die zich in een omschakelingsfase bevinden.

45. Ter aanvulling op de bijdragen van de lidstaten en de EU **dragen ook vele decentrale overheden in belangrijke mate bij** aan het bekostigen van trans-Europese vervoersnetwerken, waardoor het volledig gerechtvaardigd is dat zij een actieve rol krijgen bij het opstellen en ten uitvoer leggen van infrastructuurprojecten.

46. Voor de verwezenlijking van zeer grote projecten moet **de Europese bijdrage contractueel worden vastgelegd** in een globaal financieringsplan; momenteel kan dat niet omdat voor Europese subsidies slechts een begrotingsperiode van zeven jaar wordt gehanteerd (dus korter dan de uitvoeringsduur van zeer grote projecten);

47. Het CvdR kan zich er in principe in vinden dat het kernnetwerk via een infrastructuurfonds wordt gefinancierd en het uitgebreide netwerk via andere nationale en regionale middelen, met inbegrip van het EFRO. Het wijst er echter op dat het Cohesiefonds zijn eigen doelen na te streven heeft en dat de financiering van het uitgebreide netwerk in het kader van de regionaal vastgestelde geïntegreerde ontwikkelingsstrategieën in geen geval tot gevolg mag hebben dat het cohesiebeleid op sectorale leest wordt geschoeid.

48. Wel vraagt het CvdR zich af wat voor **gevolgen** de verordening zou kunnen hebben voor regionale en lokale overheden, met name waar het gaat om hun **bijdrage** aan de cofinanciering van TEN-T-infrastructuur. Deze gevolgen zouden van geval tot geval gepreciseerd en ingeschat moeten worden.

Nieuwe instrumenten voor de financiering van het TEN-T

49. Het CvdR stemt er in beginsel mee in dat **nieuwe financieringsbronnen** worden aangeboord om de uitvoering van TEN-T-maatregelen te versnellen, risico's te spreiden en meer gebruik te maken van particuliere investeringen, maar wijst erop dat deze potentiële nieuwe financieringsbronnen de traditionele financieringswijzen van de Unie absoluut niet mogen vervangen, maar moeten aanvullen.

50. Het CvdR is tot op zekere hoogte voorstander van de ontwikkeling van **publiek-private partnerschappen** (PPP's), omdat ze de financiering transparanter kunnen maken en de betrokkenen kunnen helpen om zich aan de termijnen voor de uitvoering van de werkzaamheden te houden. Het benadrukt evenwel dat PPP's geen panacee zijn en dat waakzaamheid geboden is waar het gaat om de vraag wie er in geval van een PPP eigenaar is van de infrastructuur.

51. Er zouden in EU-verband snel **vervoersheffingen** moeten worden ingevoerd op basis van internalisering van de externe kosten van de meest vervuilende vervoerswijzen. Dit zou zijn beslag moeten krijgen via geharmoniseerde heffingen waarvan de inkomsten vervolgens worden gebruikt voor de aanleg van infrastructuur voor een duurzamer vervoer (met name het Eurovignet).

52. Er mag niet uit het oog worden verloren dat de **Europese Investeringsbank** jaarlijks ca. 10 miljard euro investeert in projecten i.v.m. vervoer. Zo blijft de EIB een solide investeringsbron voor de meest complexe projecten.

53. Het CvdR steunt de **Connecting Europe Facility**, een nieuw EU-financieringsinstrument dat bedoeld is om met name Europa's prioritaire infrastructuur voor vervoer, energie en digitale breedband te bekostigen. Het CvdR is van mening dat hiervan een krachtige **hefboomwerking** zal uitgaan.

II. **AANBEVELINGEN VOOR WIJZIGINGEN**

Wijzigingsvoorstel 1

Artikel 3 (o)

Wijzigen

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
(o) „stedelijk knooppunt": een stedelijk gebied waar de vervoersinfrastructuur van het trans-Europese vervoersnetwerk verbonden is met andere delen van die infrastructuur en met infrastructuur voor regionaal en lokaal verkeer;	(o) „stedelijk knooppunt": een stedelijk gebied ~~waar~~ met inbegrip van alle~~de~~ vervoersinfrastructuur van het trans-Europese vervoersnetwerk (bijv. havens, luchthavens, logistieke platforms en goederenterminals) die zich in en rond een stadsagglomeratie bevindt en verbonden is met andere delen van die infrastructuur en met infrastructuur voor regionaal en lokaal verkeer;

Motivering

Bij de ontwikkeling van het hoofdnetwerk moet het ook gaan om de daarmee plaatselijk verbonden logistieke voorzieningen (havens, luchthavens, logistieke platforms, goederenterminals, enz.). Met de nieuwe formulering wordt deze natuurlijke verbinding expliciet vermeld.

Wijzigingsvoorstel 2

Artikel 4, lid 2j)

Wijzigen

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 4	*Artikel 4*
Doelstellingen van het trans-Europese vervoersnet	**Doelstellingen van het trans-Europese vervoersnet**
2. Bij de ontwikkeling van de infrastructuur voor het trans-Europese vervoersnetnetwerk moeten de volgende doelstellingen worden nagestreefd:	2. Bij de ontwikkeling van de infrastructuur voor het trans-Europese vervoersnetnetwerk moeten de volgende doelstellingen worden nagestreefd:
(j) vervoersinfrastructuur ontwikkelen die is afgestemd op de specifieke situaties in verschillende delen van de Unie en die de Europese regio's, met inbegrip van ultraperifere en andere perifere regio's, op evenwichtige wijze bestrijkt;	(j) vervoersinfrastructuur ontwikkelen die is afgestemd op de specifieke situaties in verschillende delen van de Unie en die de Europese regio's, met inbegrip van berggebieden, ultraperifere en andere perifere regio's, op evenwichtige wijze bestrijkt;

Motivering

Aangezien berggebieden moeilijk toegankelijk zijn, moeten zij in het kader van de ontwikkeling van het TEN-T op gelijke voet worden gesteld met andere kwetsbare gebieden, zoals de perifere en ultraperifere regio's.

Wijzigingsvoorstel 3

Artikel 9, lid 3

Wijzigen

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
3. De lidstaten zorgen ervoor dat het uitgebreide netwerk tegen uiterlijk 31 december 2050 klaar is en volledig aan de toepasselijke bepalingen van dit hoofdstuk voldoet.	3. De lidstaten zorgen ervoor dat het uitgebreide netwerk tegen uiterlijk 31 december 2050 klaar is en volledig aan de toepasselijke bepalingen van dit hoofdstuk voldoet. In dit verband wordt voorgesteld dat er „programmacontracten" worden afgesloten tussen de Europese Unie, iedere afzonderlijke lidstaat en de betrokken regio's.

Motivering

Regionale en lokale overheden staan vaak in hun goed recht, maar hebben dikwijls niet de middelen om het hoofd te bieden aan lidstaten die weigeren om hun verbintenissen na te komen. De rapporteur stelt voor dat er (naar het voorbeeld van de territoriale pacten) „programmacontracten" worden afgesloten.

Wijzigingsvoorstel 4

Artikel 45, lid 1

Wijzigen

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 45 **Eisen** 1. Het kernnetwerk is een weerspiegeling van de evoluerende verkeersbehoefte en de behoefte aan multimodaal vervoer. Om bij het gebruik van de vervoersinfrastructuur efficiënt om te springen met hulpbronnen en in voldoende capaciteit te voorzien, wordt rekening gehouden met vooruitstrevende technologieën en regelgevende en bestuurlijke maatregelen voor het beheer van het infrastructuurgebruik.	*Artikel 45* **Eisen** 1. Het kernnetwerk is een weerspiegeling van de evoluerende verkeersbehoefte en de behoefte aan multimodaal vervoer. Om bij het gebruik van de vervoersinfrastructuur efficiënt om te springen met hulpbronnen en in voldoende capaciteit te voorzien, wordt rekening gehouden met vooruitstrevende technologieën en regelgevende en bestuurlijke maatregelen voor het beheer van het infrastructuurgebruik. Zowel voor het reizigers- als het goederenvervoer moet worden voorzien in voldoende capaciteit; dit houdt in dat wanneer nodig speciale lijnen gereserveerd worden.

Motivering

Het goederenvervoer moet kunnen beschikken over voldoende infrastructuurcapaciteit en moet om efficiënt te zijn voorrang krijgen op het reizigersvervoer.

Wijzigingsvoorstel 5

Artikel 46, lid 3

Wijzigen

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
3. Onverminderd artikel 47, leden 2 en 3, dienen de lidstaten ervoor te zorgen dat het kernnetwerk uiterlijk 31 december 2030 klaar is en aan de bepalingen van dit hoofdstuk voldoet.	3. Onverminderd artikel 47, leden 2 en 3, dienen de lidstaten ervoor te zorgen dat het kernnetwerk uiterlijk 31 december 2030 klaar is en aan de bepalingen van dit hoofdstuk voldoet. In dit verband wordt voorgesteld dat er „programmacontracten" worden afgesloten tussen de Europese Unie, iedere afzonderlijke lidstaat en de betrokken regio's.

Motivering

Regionale en lokale overheden staan vaak in hun goed recht, maar hebben dikwijls niet de middelen om het hoofd te bieden aan lidstaten die weigeren om hun verbintenissen na te komen. De rapporteur stelt voor dat er (naar het voorbeeld van de territoriale pacten) „programmacontracten" worden afgesloten.

Wijzigingsvoorstel 6

Artikel 47

Wijzigen

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 47 **Knooppunten van het kernnetwerk** 1. De knooppunten van het kernnetwerk zijn in bijlage II opgenomen en omvatten: — stedelijke knooppunten, met inbegrip van hun havens en luchthavens;	*Artikel 47* **Knooppunten van het kernnetwerk** 1. De knooppunten van het kernnetwerk zijn in bijlage II opgenomen en omvatten: — stedelijke knooppunten, met inbegrip van hun havens, ~~en~~ luchthavens, logistieke platforms en goederenterminals;

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
— zeehavens; — grensovergangen naar buurlanden.	— zeehavens; — grensovergangen naar buurlanden.

Motivering

Overeenkomstig de definitie van de rapporteur zelf (wijzigingsvoorstel 1 van het ontwerpadvies, m.b.t. art. 3 van het Commissievoorstel waarin een definitie wordt gegeven van het begrip „knooppunt"), omvatten de knooppunten van het kernnetwerk alle lokale logistieke voorzieningen die van belang zijn voor een efficiënt passagiers- en goederenvervoer (havens, luchthavens, logistieke platforms, goederenterminals, enz.).

Wijzigingsvoorstel 7

artikel 51, lid 5(b)

Wijzigen

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
5. Elke Europese coördinator:	5. Elke Europese coördinator:
(b) rapporteert aan de lidstaten, de Commissie en alle andere entiteiten die rechtstreeks bij de ontwikkeling van de kernnetwerkcorridor betrokken zijn, over eventuele moeilijkheden en helpt om passende oplossingen te vinden;	(b) rapporteert aan de lidstaten, de Commissie en alle andere entiteiten die rechtstreeks bij de ontwikkeling van de kernnetwerkcorridor betrokken zijn, over eventuele moeilijkheden en helpt om passende oplossingen te vinden, en zal, als hij van mening is dat er een serieuze belemmering bestaat voor de voortgang van een project, de Commissie ook kunnen waarschuwen, zodat deze de bepalingen van artikel 59 zo snel mogelijk ten uitvoer kan leggen;

Motivering

Om ervoor te zorgen dat de projecten die deel uitmaken van de corridors goed verlopen, pleit de rapporteur ervoor om de bevoegdheden van de Europese coördinator uit te breiden (of te expliciteren). In geval van achterstand op het tijdschema kan de coördinator de Commissie waarschuwen, zodat deze de lidstaten kan vragen waaraan de vertraging te wijten is en met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel passende maatregelen kan treffen.

Wijzigingsvoorstel 8

artikel 52, lid 1

Wijzigen

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
(1) Per kernnetwerkcorridor richten de betrokken lidstaten een corridorplatform op dat verantwoordelijk is voor de vaststelling van de algemene doelstellingen van de kernnetwerkcorridor en de voorbereiding en controle van de in artikel 53, lid 1, bedoelde maatregelen.	(1) Per kernnetwerkcorridor richt~~en~~ de aangewezen Europese coördinator samen met de betrokken lidstaten een corridorplatform op met behulp waarvan ~~dat verantwoordelijk is voor de vaststelling van~~ de algemene doelstellingen van de kernnetwerkcorridor worden vastgelegd en ~~de voorbereiding en controle van~~ de in artikel 53, lid 1, bedoelde maatregelen voorbereid en gecontroleerd worden.

Motivering

Gezien de geplande aanwijzing van een Europese coördinator en de noodzakelijke uitbreiding van diens bevoegdheden, zou het verstandig zijn om deze coördinator verantwoordelijk te maken voor de oprichting van het corridorplatform, teneinde een lastig afstemmingsproces tussen de lidstaten onderling te voorkomen.

Wijzigingsvoorstel 9

Artikel 52, lid 2

Wijzigen

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
2. Het corridorplatform bestaat uit de vertegenwoordigers van de betrokken lidstaten en, waar nodig, andere openbare en particuliere entiteiten. In ieder geval dienen de verantwoordelijke infrastructuurbeheerders als gedefinieerd in Richtlijn 2001/14/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2001 inzake de toewijzing van spoorweginfrastructuurcapaciteit en de heffing van rechten voor het gebruik van spoorweginfrastructuur alsmede inzake veiligheidscertificering [1], deel uit te maken van het corridorplatform.	2. Het corridorplatform bestaat uit de vertegenwoordigers van de betrokken lidstaten en regio's en, waar nodig, andere openbare en particuliere entiteiten. In ieder geval dienen de verantwoordelijke infrastructuurbeheerders als gedefinieerd in Richtlijn 2001/14/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2001 inzake de toewijzing van spoorweginfrastructuurcapaciteit en de heffing van rechten voor het gebruik van spoorweginfrastructuur alsmede inzake veiligheidscertificering [1], deel uit te maken van het corridorplatform.
[1] PB L 75 van 15.3.2001, blz. 29.	[1] PB L 75 van 15.3.2001, blz. 29.

Motivering

Als belangrijke medefinanciers van de vervoersnetwerken moeten de regio's automatisch deel uitmaken van de platforms die de kernnetwerkcorridors beheren.

Wijzigingsvoorstel 10

Artikel 53, lid 1

Wijzigen

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Binnen de zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening stellen de betrokken lidstaten in samenwerking met het corridorplatform voor elke kernnetwerkcorridor een corridorontwikkelingsplan op en stellen zij de Commissie daarvan in kennis.	Binnen een termijn die verenigbaar is met de eventuele wettelijke voorschriften voor overleg met de betrokken bevolking, maar uiterlijk 18 maanden ~~de zes maanden~~ na de inwerkingtreding van deze verordening stellen de betrokken lidstaten in samenwerking met het corridorplatform voor elke kernnetwerkcorridor een corridorontwikkelingsplan op en stellen zij de Commissie daarvan in kennis.

Motivering

Daadwerkelijk overleg lijkt moeilijk haalbaar als corridorontwikkelingsplannen al binnen een termijn van zes maanden moeten worden opgesteld (art. 53, lid 1). In diverse EU-landen hebben burgers een wettelijk recht op inspraak in besluiten over openbare infrastructuur. Zulke inspraakperiodes duren lang, vaak meer dan zes maanden. Het is dan ook belangrijk om termijnen vast te stellen die verenigbaar zijn met het organiseren van de in de lidstaten wettelijk geregelde inspraakrondes.

Brussel, 3 mei 2012

De voorzitster
van het Comité van de Regio's
Mercedes BRESSO

Advies van het Comité van de Regio's — Het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering voor de periode 2014-2020

(2012/C 225/12)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

— verwelkomt het voorstel van de Europese Commissie om het EFG ook na 2013 voort te zetten en ondersteunt met name aspecten van het behoud van de in 2009 herziene werkingssfeer en interventiecriteria;

— betreurt het besluit van de Raad om de „crisisafwijkingsmaatregelen" niet voort te zetten na 31 december 2011;

— beveelt aan om voor de steun in het kader van de ondernemingspijler van het EFG hogere medefinancieringspercentages vast te stellen dan voor de andere pijlers, teneinde ondernemerschap en het oprichten van bedrijven te stimuleren;

— is geen voorstander van uitbreiding van het EFG tot landbouwers zoals wordt voorgesteld, en onderstreept dat bij de onderhandeling van handelsovereenkomsten de samenhang met de doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid moet worden verzekerd;

— benadrukt dat de lidstaten met de huidige Verordening al de mogelijkheid hebben om regio's aan te wijzen die rechtstreeks EFG-steun kunnen aanvragen; raadt de lidstaten daarom aan om regelmatiger van deze optie gebruik te maken;

— is van mening dat het voorstel gebaat zou zijn bij explicietere verwijzingen naar lokale en regionale overheden, met name in artikel 8, lid 2, waarbij de aanvraag gegevens dient te bevatten over de procedures aan de hand waarvan lokale/regionale overheden zijn geraadpleegd en tevens de instanties dient te vermelden die het maatregelenpakket uitvoeren, en in artikel 11, lid 4, waarin wordt gesproken over richtsnoeren voor lokale/regionale overheden met betrekking tot het gebruik van het EFG.

Rapporteur	Gerry BREEN (IE/EVP), lid van de raad van de stad Dublin en van de raad van de regio Dublin
Referentiedocument	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering (2014-2020) COM(2011) 608/3 final

I. **BELEIDSAANBEVELINGEN**

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

1. is van mening dat het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering (EFG) een belangrijk instrument is om ten tijde van moeilijke omstandigheden op de arbeidsmarkt steun te verlenen bij grootschalige afvloeiingen en langdurige werkloosheid te vermijden, en dat het tevens een belangrijk mechanisme van de Europese Unie is om solidariteit te betuigen met werknemers die hun baan hebben verloren;

2. onderkent dat het EFG steun heeft kunnen verlenen aan ongeveer 10 % van de werknemers die in de EU in 2009-2010 werden ontslagen, en dat 40 % van de werknemers aan wie steun uit het fonds was verleend, weer aan een baan is geholpen ([1]), maar dringt er bij de Europese Commissie en de lidstaten nogmaals op aan om bij het gebruik van het EFG de samenwerking met lokale en regionale overheden en andere belanghebbenden te verbeteren;

3. stemt in met steunverlening uit het Europees Sociaal Fonds voor een actief arbeidsmarktbeleid op de lange termijn, evenals voor preventie van werkloosheid en vroegtijdig optreden, maar is van mening dat er behoefte is aan een mechanisme als het EFG, dat snel steun kan verlenen in geval van werkloosheidscrises;

4. verwelkomt het voorstel van de Europese Commissie om het EFG ook na 2013 voort te zetten en ondersteunt met name aspecten van het behoud van de in 2009 herziene werkingssfeer en interventiecriteria. Wijst erop dat uit het toenemend aantal aanvragen sindsdien blijkt dat er duidelijk behoefte is aan steunverlening bij ontslagen van 500 personen of minder, maar dat de inzet van het EFG tot nu toe ver beneden het vastgestelde indicatieve begrotingsplafond is gebleven;

5. steunt de inspanningen om de EFG-procedure te verbeteren en te vereenvoudigen, maar is van mening dat wat de belangrijkste uitdagingen voor de toekomst betreft, het EFG:

— efficiënter en responsiever - een daadwerkelijk mechanisme voor snelle steunverlening - moet worden;

— de lidstaten een geschikte en aantrekkelijke optie moet bieden bij grootschalige afvloeiingen, hetgeen ook betekent dat er eenvoudigere procedures, hogere medefinancieringspercentages en meer flexibiliteit bij de uitvoering nodig zijn, en

— iets moet toevoegen, d.w.z. dat het verder moet gaan dan en een aanvulling moet vormen op wat andere EU-fondsen verschaffen en dat het de maatregelen die op grond van nationale of Europese wetgeving of collectieve overeenkomsten nodig zijn, moet completeren;

6. is van mening dat de voorgestelde uitbreiding van het EFG tot landbouwers die door handelsakkoorden getroffen zijn, aantoont dat er een fundamenteel gebrek aan samenhang tussen het handels- en het landbouwbeleid van de EU bestaat;

7. beschouwt de voorgestelde uitbreiding van het EFG tot de landbouwsector als een zeer drastische verandering van de aard van het EFG, en is bezorgd dat dit voorstel in feite zal leiden tot twee EFG's, nl. één voor werkenden in de agrarische sector en één voor overige werkenden, met verschillen in criteria, aanvraagprocedures en regels voor beheer en financieel toezicht;

8. begrijpt de achterliggende reden, maar vraagt zich af of het EFG en andere voorgestelde crisismechanismen niet buiten het toepassingsgebied van het meerjarige financiële kader moeten worden gehouden;

9. betreurt het besluit van de Raad om de „crisisafwijkingsmaatregelen" niet voort te zetten na 31 december 2011 ([2]), juist nu een aantal economieën te kampen hebben met de gevolgen van de aanhoudende staatsschuldcrisis en met de daaruit voortvloeiende druk op de werkgelegenheid en verslechterende sociale omstandigheden. Betreurt daarnaast dat dit besluit is genomen op een moment waarop het aantal EFG-aanvragen als gevolg van de in 2009 ingevoerde afwijkingen aanzienlijk is gestegen en het fonds positieve resultaten laat zien;

10. benadrukt dat het besluit van de Raad geen afbreuk mag doen aan de onderhandelingen over het voorgestelde EFG voor 2014-2020;

Reikwijdte van het EFG

11. is verheugd dat het EFG is uitgebreid tot eigenaren-bedrijfsleiders van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen en zelfstandigen, maar is van mening dat de inzet van het EFG voor zelfstandigen misschien nader verduidelijkt moet worden, gelet op de verschillen tussen de lidstaten wat betreft de werkloosheidsstatus van deze personen;

12. is verheugd dat flexibiliteit wordt geboden bij de inzet van het EFG op kleine arbeidsmarkten of in uitzonderlijke omstandigheden, maar verzoekt de Europese Commissie om richtsnoeren te geven met betrekking tot de in dergelijke omstandigheden toe te passen criteria; beklemtoont dat niet alleen

([1]) COM(2011) 500 final

([2]) Raad Werkgelegenheid, 1 december 2011

rekening moet worden gehouden met het absolute aantal ontslagen, maar ook met de impact van de ontslagen op een bepaalde gemeente of regio;

13. vindt het een goede zaak dat er een financiële bepaling is opgenomen met betrekking tot investeringen in fysieke bedrijfsmiddelen voor het uitoefenen van een zelfstandige activiteit en het opzetten van een eigen bedrijf, omdat het voor EFG-steun in aanmerking komende pakket diensten hierdoor zal worden verbeterd; en beveelt aan om voor de steun in het kader van de ondernemingspijler van het EFG hogere medefinancieringspercentages vast te stellen dan voor de andere pijlers, teneinde ondernemerschap en het oprichten van bedrijven te stimuleren;

14. merkt op dat steunmaatregelen voor het hoger onderwijs momenteel beperkt worden door de universitaire cyclus, in die zin dat de timing van de ontslagen het EFG beperkt in zijn vermogen om de getroffen werkenden gedurende twee volledige studiejaren te ondersteunen; en stelt voor dat ontslagen werkenden minstens twee gehele studiejaren EFG-steun moeten kunnen ontvangen, waarbij het zaak is de huidige beperkingen te versoepelen of hiertoe vooraf de nodige financiële middelen te verstrekken;

15. onderstreept dat met het EFG alleen aanvullende maatregelen mogen worden gesteund en dat het niet in de plaats mag komen van maatregelen die op grond van nationale of Europese wetgeving of collectieve overeenkomsten vereist zijn; wijst erop dat er conflicten zijn geweest tussen de EFG-doelstellingen en nationale beleidskaders die soms zo onflexibel waren dat de efficiëntie van het EFG erdoor werd belemmerd; zou graag zien dat de lidstaten het EFG gaan beschouwen als een kans om nieuwe en dynamische benaderingen uit te werken om ontslagen werkenden te ondersteunen;

16. verwelkomt het voorstel om de lidstaten toe te staan het pakket diensten ter ondersteuning van werkenden te wijzigen door daaraan andere subsidiabele acties toe te voegen; zou graag zien dat er een maximumtermijn (van bv. een maand) wordt vastgesteld waarbinnen de Europese Commissie met dergelijke wijzigingen moet instemmen;

Aanvraagprocedure - Snellere steunverlening en eenvoudigere procedures

17. begrijpt dat de Europese instellingen de aanvraag- en goedkeuringsprocedures graag willen versnellen, maar betreurt dat het voorstel enigszins tekortschiet waar het erom gaat het EFG in te zetten als een daadwerkelijk snel mechanisme voor steunverlening;

18. is van mening dat een aantal maatregelen tot verbetering van de doelmatigheid van het EFG kan resulteren in hogere administratieve lasten en kosten voor de uitvoerende autoriteiten; wijst erop dat zwaardere controle- en rapportagevereisten ertoe kunnen leiden dat het EFG voor de lidstaten een minder aantrekkelijke optie wordt om voor te kiezen in geval van een werkgelegenheidscrisis;

19. is van mening dat de aanvraagprocedure – bij gebrek aan nationale ontslagregelingen – gebaat zou zijn bij rechtstreekse en vroegtijdige betrokkenheid van werkenden of hun vertegenwoordigers, en vindt dat overheden zouden moeten stimuleren dat werkenden bij de procedure worden betrokken door erop te wijzen dat zij (naast en bovenop de steun waarop ze wettelijk recht hebben) aanvullende steun zullen ontvangen via het EFG;

20. stelt tevens voor om in artikel 8, lid 2, te bepalen dat de aanvragen ook een profiel van de ontslagen werknemers moeten bevatten, alsmede een initiële beoordeling van hun behoeften aan onderwijs en opleiding en van hun ambities inzake het oprichten van een bedrijf, teneinde een toereikend pakket individuele diensten te kunnen aanbieden die tegemoetkomen aan hetgeen werkenden van het fonds verwachten;

21. zou graag zien dat de lidstaten tijdens de aanvraagprocedure niet alleen de sociale partners, maar ook de betrokken lokale en regionale overheden raadplegen en dat in de aanvragen duidelijk wordt aangegeven hoe de tenuitvoerlegging zal verlopen, o.m. waar het gaat om coördinatie tussen instanties, procedures voor de communicatie met werkenden en voorlichting aan werkenden over de beschikbare steun en de aanvraagprocedures;

22. stelt voor dat in de richtsnoeren voor het indienen van aanvragen ook wordt verwezen naar arbeidsmarktinformatie en met name naar het *vaardighedenpanorama* van de EU ([3]), zodat de via het EFG gefinancierde maatregelen beter aansluiten op de arbeidsmarktbehoeften in de EU; is voorts van mening dat de in de EFG-verordening bedoelde mobiliteitstoelage gebruikt zou kunnen worden om ervoor te zorgen dat werkenden bepaalde tekorten aan vaardigheden op de arbeidsmarkt in andere delen van de EU helpen aanvullen;

23. vindt het een goede zaak dat ernaar gestreefd wordt om de kwestie welke kosten er voor steun in aanmerking komen te vereenvoudigen, maar de ervaring leert dat lidstaten weinig geneigd zijn om kosten te maken zolang er geen besluit is over een EFG-aanvraag; wijst erop dat hierdoor onnodige vertraging wordt opgelopen, dat werkenden gedesillusioneerd raken en dat de efficiëntie en geloofwaardigheid van het EFG worden ondermijnd: benadrukt dat er voor een snelle ondersteuning van werkenden meer zekerheid moet worden geboden;

24. zou graag zien dat er met het volgende Interinstitutioneel Akkoord vaart wordt gezet achter de goedkeuringsprocedure, maar stelt bij ontstentenis daarvan voor dat de Europese Commissie na haar eerste beoordeling en toetsing van een aanvraag de lidstaten een voorlopige betaling verstrekt teneinde voor meer zekerheid te helpen zorgen, dat zij de cruciale rol die bij ontslagen gespeeld wordt door de factor tijd aanpakt, en dat zij iets doet aan de vertraging in het verlenen van uit het EFG gefinancierde steun aan mensen die zijn ontslagen;

([3]) Zoals genoemd in het vlaggenschipinitiatief „Een agenda voor nieuwe vaardigheiden en banen" van de Europa 2020-strategie.

25. hoopt dat de toenemende bekendheid met het EFG ertoe zal leiden dat de kwaliteit van de aanvragen verbetert, en spoort de lidstaten in dit verband aan om de algemene kennis over het fonds en de tenuitvoerlegging daarvan in stand te houden; stelt daarnaast voor dat de Europese Commissie een lijst maakt van deskundigen die bekend zijn met de EFG-aanvraagprocedure en die kunnen worden ingezet om vóór het indienen van een aanvraag advies te verlenen en ervaringen uit te wisselen met potentiële nieuwe aanvragers;

Medefinancieringspercentages

26. beseft dat er vanaf 1 januari 2012 op grond van het besluit van de Raad weer een percentage van 50 % geldt, maar blijft voorstander van een hoger medefinancieringspercentage voor het EFG dan voorgesteld, teneinde het gebrek aan medefinancieringsmiddelen te verhelpen en het EFG aantrekkelijker te maken;

27. acht het model dat is voorgesteld voor de differentiëring van het medefinancieringspercentage (van 50 tot 65 %) ongeschikt;

28. is verheugd dat een financiële bijdrage beschikbaar kan worden gesteld voor activiteiten van steunaanvragende autoriteiten op het vlak van voorbereiding, beheer, informatie en publiciteit, controle en rapportage (artikel 7, lid 3), en stelt hiervoor een maximum voor van 5 % van de totale kosten;

Uitbreiding van het EFG tot de landbouwsector

29. is geen voorstander van uitbreiding van het EFG tot landbouwers zoals wordt voorgesteld, en onderstreept dat bij de onderhandeling over handelsovereenkomsten de samenhang met de doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid moet worden verzekerd;

30. beschouwt de uitbreiding tot de landbouw – waardoor boeren in staat worden gesteld om hun activiteiten aan te passen binnen en/of buiten de agrarische sector – als zijnde gedeeltelijk in strijd met het gemeenschappelijk landbouwbeleid, waarmee immers officieel wordt beoogd om landbouw overal in de EU in stand te houden en de diversiteit van de sector op Europees niveau te beschermen;

31. vraagt zich - in de context van het verlaagde begrotingsplafond, de uitbreiding van de potentiële begunstigden en het streven om het EFG toegankelijker/aantrekkelijker te maken - af of de verdeling van de voorgestelde begrotingstoewijzing wel aansluit bij het doel van het fonds, overwegende dat voor de landbouwsector maximaal 2,5 miljard euro (op een totale begroting van 3 miljard euro) wordt uitgetrokken; is van mening dat dit bedrag te hoog is wil het EFG als een instrument voor snel ingrijpen dienen, en te laag om de verwachte reële verliezen van de landbouw- en levensmiddelensector te kunnen compenseren indien bepaalde bilaterale handelsovereenkomsten worden afgesloten;

32. wil naast deze fundamentele kritiek op de uitbreiding van het EFG tot de landbouwsector nog een aantal andere opmerkingen maken over dit aspect van het voorstel:

— acht het voorstel onvoldoende helder wat betreft de vraag wanneer het EFG van toepassing is op individuele boeren; met name is onduidelijk welke „aanpassingen" van de landbouwactiviteit in reactie op marktomstandigheden zullen worden aanvaard;

— is voorts van mening dat er voor de voorgestelde procedures ter verkrijging van EFG-steun voor de landbouwsector een aantal gedelegeerde handelingen moeten worden goedgekeurd door de Europese Commissie, hetgeen nader onderzoek vergt;

— acht het onvoldoende dat er steun wordt verleend gedurende een periode van drie jaar na afsluiting van een handelsovereenkomst, omdat het effect van dergelijke overeenkomsten op de landbouwactiviteit zich soms niet meteen doet gevoelen;

— wijst erop dat de mogelijkheid om een beroep te doen op het EFG voor de landbouwsector niet beperkt mag blijven tot landbouwers en agrarische werknemers, maar ook gebruikt moet worden voor het verlenen van individuele steun aan door handelsovereenkomsten getroffen werkenden en leveranciers in aanverwante activiteiten stroomafwaarts, zoals levensmiddelenverwerking;

33. erkent dat het fonds niet mag worden gebruikt om door handelsovereenkomsten getroffen landbouwers inkomenssteun te geven; is van mening dat de koppeling met het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) in het voorstel onvoldoende uit de verf komt en vraagt de Europese Commissie om ter zake meer details te verschaffen;

Rol van lokale en regionale overheden

34. onderstreept dat de lidstaten bij het gebruik van het EFG het potentieel van de lokale en regionale overheden niet ten volle hebben benut, en wijst op het beginsel van partnerschap en meerlagig bestuur ([4]) bij de voorbereiding en uitvoering van EFG-aanvragen en bij de monitoring en evaluatie van de effectiviteit van het fonds;

35. is op basis van de tot dusverre opgedane ervaring van oordeel dat de effectiviteit van het EFG toeneemt als er bij de vaststelling en uitvoering van het gecoördineerde pakket maatregelen voor werkenden sprake is van coördinatie tussen lokale instanties en als er ter plaatse contactpunten bestaan die heldere en samenhangende adviezen en richtsnoeren geven aan mensen die zijn ontslagen;

36. benadrukt dat de lidstaten met de huidige Verordening al de mogelijkheid hebben om regio's aan te wijzen die rechtstreeks EFG-steun kunnen aanvragen; raadt de lidstaten daarom aan om regelmatiger van deze optie gebruik te maken, met name in geval van regio's die bevoegdheden op het vlak van onderwijs en opleiding hebben en/of een rol spelen bij de ondersteuning en ontwikkeling van bedrijven; zo kunnen aanvragen sneller hun beslag krijgen en kunnen capaciteitsproblemen

([4]) Partnerschap en meerlagig bestuur zoals bedoeld in het voorstel voor een verordening houdende gemeenschappelijke bepalingen voor de Structuurfondsen en overige EU-fondsen (COM(2011) 615 final)

op nationaal niveau worden ondervangen, want vaak zijn nationale ministeries niet in staat of hebben ze onvoldoende middelen om lokale/regionale ondersteunende diensten op te zetten en te verlenen;

37. stelt voor dat de Europese Commissie een databank met beste praktijken op uitvoeringsgebied aanlegt en dat in de leidraad voor de indiening van aanvragen (artikel 12, lid 2) criteria voor meerlagig partnerschap worden opgenomen;

38. raadt in het licht van de aanhoudende staatsschuldcrisis en de daaruit voortvloeiende druk op de overheidsfinanciën aan om na te gaan of het EFG zou kunnen worden uitgebreid tot gevallen waarin de overheidssector aanzienlijke aantallen werknemers afstoot en waar dit in sommige lokale/regionale economieën een negatief effect heeft op de arbeidsmarkt;

39. is van mening dat het voorstel gebaat zou zijn bij explicietere verwijzingen naar lokale en regionale overheden, met name in artikel 8, lid 2, waarbij de aanvraag gegevens dient te bevatten over de procedures aan de hand waarvan lokale/regionale overheden zijn geraadpleegd en tevens de instanties dient te vermelden die het maatregelenpakket uitvoeren, en in artikel 11, lid 4, waarin wordt gesproken over richtsnoeren voor lokale/regionale overheden met betrekking tot het gebruik van het EFG;

40. vindt dat de communicatiekanalen moeten worden verbeterd d.m.v. (a) duidelijkere communicatielijnen tussen de autoriteiten die voor het beheer van het EFG verantwoordelijk zijn, van de Europese Commissie tot nationale en lokale/regionale lichamen, en (b) efficiëntere persoonlijke communicatie met voor steun in aanmerking komende werkenden; stelt in dit verband voor om voor de aanvragen een website op te zetten met algemene informatie en een portaalsite voor de vertrouwelijke uitwisseling van persoonlijke informatie tussen ontslagen werkenden en ondersteunende instanties.

II. AANBEVELINGEN VOOR WIJZIGINGEN

Wijzigingsvoorstel 1

COM(2011) 608 final - tiende overweging

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Bij de opstelling van het gecoördineerde pakket van actieve arbeidsmarktbeleidsmaatregelen moeten de lidstaten de voorkeur geven aan maatregelen die in aanzienlijke mate zullen bijdragen tot de inzetbaarheid van de werkloos geworden werkenden. De lidstaten dienen ernaar te steven dat binnen 12 maanden na de datum van aanvraag ten minste 50 % van de werkenden voor wie steun wordt aangevraagd op de arbeidsmarkt is teruggekeerd of nieuwe activiteiten is begonnen.	Bij de opstelling van het gecoördineerde pakket van actieve arbeidsmarktbeleidsmaatregelen moeten de lidstaten de voorkeur geven aan maatregelen die in aanzienlijke mate zullen bijdragen tot de inzetbaarheid van de werkloos geworden werkenden. De lidstaten dienen ernaar te steven dat binnen 12 maanden na ~~de datum van aanvraag~~ het verstrekken van de middelen ten minste 50 % van de werkenden voor wie steun wordt aangevraagd op de arbeidsmarkt is teruggekeerd of nieuwe activiteiten is begonnen.

Motivering

Doorgaans duurt het 12 tot 17 maanden voordat de aangevraagde middelen ter beschikking worden gesteld. Veel lidstaten en regionale en lokale overheden zijn niet in staat om de middelen ter beschikking te stellen om deze periode financieel te overbruggen. De eis dat ten minste 50 % van de werkenden voor wie steun wordt aangevraagd binnen 12 maanden na de datum van aanvraag op de arbeidsmarkt moet zijn teruggekeerd, zal in veel gevallen dan ook tot gevolg hebben dat helemaal geen financiële steun wordt aangevraagd.

Amendment 2

Artikel 4, lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 4 **Criteria voor steunverlening** 2. Op kleine arbeidsmarkten of in uitzonderlijke omstandigheden, die door de aanvragende lidstaat naar behoren moeten worden onderbouwd, kan een aanvraag voor een financiële bijdrage op grond van dit artikel, zelfs als niet volledig voldaan wordt aan de criteria van lid 1, onder a) en b), als ontvankelijk worden aangemerkt, wanneer de gedwongen ontslagen ernstige gevolgen hebben voor de werkgelegenheid en de lokale economie. De betrokken lidstaat vermeldt aan welke criteria voor steunverlening onder lid 1, onder a) of b), niet volledig wordt voldaan.	*Artikel 4* **Criteria voor steunverlening** 2. Op kleine arbeidsmarkten, zoals kleine lidstaten of afgelegen gebieden, of in uitzonderlijke omstandigheden, die door de aanvragende lidstaat naar behoren moeten worden onderbouwd, kan een aanvraag voor een financiële bijdrage op grond van dit artikel, zelfs als niet volledig voldaan wordt aan de criteria van lid 1, onder a) en b), als ontvankelijk worden aangemerkt, wanneer de gedwongen ontslagen ernstige gevolgen hebben voor de werkgelegenheid en de lokale economie. De betrokken lidstaat vermeldt aan welke criteria voor steunverlening onder lid 1, onder a) of b), niet volledig wordt voldaan.

Motivering

Deze mogelijkheid staat in overweging 6 bij het voorstel vermeld en zou daarom ter wille van de rechtszekerheid ook moeten worden opgenomen in het artikel zelf. In het voorstel voor een EFG-verordening wordt expliciet verwezen naar „afgelegen gebieden". Cruciaal is volgens ons om deze afgelegen gebieden op te vatten als de ultraperifere gebieden van artikel 349 VWEU. Zo kunnen ook zij profiteren van deze reeks uitzonderingen en kunnen ze volledig deelnemen aan het Fonds. Voorts moet in aanmerking worden genomen dat zich onder de ultraperifere gebieden de regio's bevinden met de hoogste werkloosheidspercentages in Europa, en dat er door de beperkte omvang van de economie in deze gebieden geen ondernemingen kunnen worden uitgebouwd met het vereiste aantal werknemers om voor EFG-steun in aanmerking te komen, zodat ze duidelijk in het nadeel zijn.

Wijzigingsvoorstel 3

Artikel 8, lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De aanvraag dient de volgende gegevens te bevatten:	De aanvraag dient de volgende gegevens te bevatten:
a) een beredeneerde analyse van het verband tussen de gedwongen ontslagen en de grote structurele veranderingen in de wereldhandelspatronen of de door een onverwachte crisis veroorzaakte ernstige ontwrichting van de lokale, regionale of nationale economie of de nieuwe marktsituatie in de landbouwsector in de lidstaat, die het gevolg is van een handelsovereenkomst die door de Europese Unie is geparafeerd overeenkomstig artikel XXIV van de GATT of van een multilaterale overeenkomst, geparafeerd in het kader van de Wereldhandelsorganisatie overeenkomstig artikel 2, onder c). Deze analyse is gebaseerd op statistische en andere informatie op het meest geschikte niveau om aan te tonen dat de in artikel 4 bepaalde criteria voor steunverlening vervuld zijn; Deze analyse is gebaseerd op statistische en andere informatie op het meest geschikte niveau om aan te tonen dat de in artikel 4 bepaalde criteria voor steunverlening vervuld zijn;	a) een beredeneerde analyse van het verband tussen de gedwongen ontslagen en de grote structurele veranderingen in de wereldhandelspatronen of de door een onverwachte crisis veroorzaakte ernstige ontwrichting van de lokale, regionale of nationale economie of de nieuwe marktsituatie in de landbouwsector in de lidstaat, die het gevolg is van een handelsovereenkomst die door de Europese Unie is geparafeerd overeenkomstig artikel XXIV van de GATT of van een multilaterale overeenkomst, geparafeerd in het kader van de Wereldhandelsorganisatie overeenkomstig artikel 2, onder c). Deze analyse is gebaseerd op statistische en andere informatie op het meest geschikte niveau om aan te tonen dat de in artikel 4 bepaalde criteria voor steunverlening vervuld zijn; Deze analyse is gebaseerd op statistische en andere informatie op het meest geschikte niveau om aan te tonen dat de in artikel 4 bepaalde criteria voor steunverlening vervuld zijn;
b) een beoordeling van het aantal gedwongen ontslagen overeenkomstig artikel 5 en een uitleg van de gebeurtenissen die tot die ontslagen hebben geleid;	b) een beoordeling van het aantal gedwongen ontslagen overeenkomstig artikel 5 en een uitleg van de gebeurtenissen die tot die ontslagen hebben geleid;
c) indien van toepassing, gegevens van de ondernemingen, leveranciers of downstreamproducenten en sectoren waar de ontslagen vallen, en categorieën werkenden voor wie steun wordt aangevraagd;	c) indien van toepassing, gegevens van de ondernemingen, leveranciers of downstreamproducenten en sectoren waar de ontslagen vallen, en categorieën werkenden voor wie steun wordt aangevraagd;
d) het verwachte effect van de gedwongen ontslagen op de plaatselijke, regionale of nationale economie en de werkgelegenheid;	d) het verwachte effect van de gedwongen ontslagen op de plaatselijke, regionale of nationale economie en de werkgelegenheid;
	e) een profiel van de ontslagen werkenden en een eerste beoordeling van hun behoeften aan onderwijs en opleiding en het potentieel voor het oprichten van een bedrijf;
e) de geschatte begroting van de afzonderlijke onderdelen van het gecoördineerde pakket van individuele dienstverlening ter ondersteuning van de werkenden voor wie steun wordt aangevraagd;	~~e~~f) de geschatte begroting van de afzonderlijke onderdelen van het gecoördineerde pakket van individuele dienstverlening ter ondersteuning van de werkenden voor wie steun wordt aangevraagd;
f) de data waarop met individuele dienstverlening aan de getroffen werkenden en de activiteiten ter implementatie van het EFG als vermeld in artikel 7, respectievelijk leden 1 en 3, is begonnen of waarop gepland is daarmee te beginnen;	~~f~~g) de data waarop met individuele dienstverlening aan de getroffen werkenden en de activiteiten ter implementatie van het EFG als vermeld in artikel 7, respectievelijk leden 1 en 3, is begonnen of waarop gepland is daarmee te beginnen;
g) de procedures aan de hand waarvan de sociale partners of andere belanghebbende organisaties zijn geraadpleegd, voor zover van toepassing;	~~g~~h) de procedures aan de hand waarvan de ontslagen werkenden of hun vertegenwoordigers, sociale partners, lokale en regionale overheden of andere belanghebbende organisaties zijn geraadpleegd, voor zover van toepassing;

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
h) een verklaring dat de aangevraagde EFG-steun in overeenstemming is met de procedurele en materiële voorschriften van de Unie inzake staatssteun, alsook een verklaring dat de individuele dienstverlening niet in de plaats komt van maatregelen waarvoor ondernemingen krachtens de nationale wetgeving of collectieve arbeidsovereenkomsten verantwoordelijk zijn;	~~h~~i) een verklaring dat de aangevraagde EFG-steun in overeenstemming is met de procedurele en materiële voorschriften van de Unie inzake staatssteun, alsook een verklaring dat de individuele dienstverlening niet in de plaats komt van maatregelen waarvoor ondernemingen krachtens de nationale wetgeving of collectieve arbeidsovereenkomsten verantwoordelijk zijn;
	j) het bewijs dat er iets wordt toegevoegd aan bestaande nationale steunmaatregelen en dat er sprake is van synergie met bestaande operationele programma's in het kader van de Structuurfondsen;
i) de bronnen van nationale medefinanciering;	~~i~~k) de bronnen van nationale medefinanciering;
j) indien van toepassing, eventuele verdere voorschriften die zijn neergelegd in de gedelegeerde handeling overeenkomstig artikel 4, lid 3.	~~j~~l) indien van toepassing, eventuele verdere voorschriften die zijn neergelegd in de gedelegeerde handeling overeenkomstig artikel 4, lid 3.

Motivering

Deze aanvullingen zijn bedoeld om ervoor te zorgen dat aanvragen voor EFG-steun beter tegemoetkomen aan de behoeften en verwachtingen van de ontslagen werkenden en dat de gefinancierde maatregelen volledig aansluiten bij de nationale en EU-beleidskaders.

Wijzigingsvoorstel 4

Artikel 11, lid 4

Technische bijstand op initiatief van de Commissie

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De technische bijstand van de Commissie omvat het verstrekken van informatie en richtsnoeren aan de lidstaten voor het gebruik van, het toezicht op en de evaluatie van het EFG. De Commissie kan ook aan de Europese en nationale sociale partners informatie verstrekken over het gebruik van het EFG.	De technische bijstand van de Commissie omvat het verstrekken van informatie en richtsnoeren aan de lidstaten voor het gebruik van, het toezicht op en de evaluatie van het EFG. De Commissie ~~kan~~ zal ook aan de Europese en nationale sociale partners en aan lokale en regionale overheden duidelijke ~~informatie~~ richtsnoeren verstrekken over het gebruik van het EFG.

Motivering

Spreekt voor zich.

Wijzigingsvoorstel 5

Artikel 13, lid 1

Bepaling van de financiële bijdrage

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Op basis van de overeenkomstig artikel 8, lid 3, uitgevoerde beoordeling, voert de Commissie, aan de hand van met name het aantal werkenden voor wie de steun wordt aangevraagd, de voorgestelde acties en de geraamde kosten, een evaluatie uit en doet zo snel mogelijk een voorstel inzake de hoogte van de eventuele financiële bijdrage die kan worden verstrekt binnen de grenzen van de beschikbare middelen. Dit bedrag mag niet hoger zijn dan 50 % van de totale geraamde kosten zoals bedoeld in artikel 8, lid 2, onder e), of 65 % van deze kosten in	Op basis van de overeenkomstig artikel 8, lid 3, uitgevoerde beoordeling, voert de Commissie, aan de hand van met name het aantal werkenden voor wie de steun wordt aangevraagd, de voorgestelde acties en de geraamde kosten, een evaluatie uit en doet zo snel mogelijk een voorstel inzake de hoogte van de eventuele financiële bijdrage die kan worden verstrekt binnen de grenzen van de beschikbare middelen. Dit bedrag mag niet hoger zijn dan ~~50~~60 % van de totale geraamde kosten zoals bedoeld in artikel 8, lid 2, onder e), of ~~65~~75 % van deze kosten in

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
het geval aanvragen, ingediend door een lidstaat op het grondgebied waarvan ten minste één regio volgens de NUTS II-indeling voor steun in aanmerking komt in het kader van de „convergentiedoelstelling" van de structuurfondsen. Bij haar beoordeling van dergelijke gevallen beslist de Commissie of de medefinanciering ten belope van 65 % gerechtvaardigd is.	het geval van aanvragen, ingediend door een lidstaat op het grondgebied waarvan ten minste één regio volgens de NUTS II-indeling ~~voor steun in aanmerking komt in het kader van de „convergentiedoelstelling"~~ als „minder ontwikkeld" is geclassificeerd in het kader van de doelstellingen van de structuurfondsen, of steun uit hoofde van het Europees financieel stabilisatiemechanisme (EFSM) of het betalingsbalansmechanisme (BBM) ontvangt. Bij haar beoordeling van dergelijke gevallen beslist de Commissie of de medefinanciering ten belope van ~~65~~75 % gerechtvaardigd is.

Motivering

Het voorstel van de Europese Commissie is niet duidelijk genoeg, onvoldoende rechtvaardig en biedt te weinig zekerheid. In de context van het besluit van de Raad Werkgelegenheid van 1 december 2011 om het medefinancieringspercentage terug te brengen tot 50 %, wordt met het amendement een hoger basispercentage voor medefinanciering voorgesteld, alsmede een hoger percentage voor lidstaten die het hardst zijn getroffen door de huidige staatsschuldcrisis. Dit moet het gebrek aan medefinancieringsmiddelen helpen tegengaan en moet lidstaten die een aanvraag indienen meer zekerheid bieden.

Brussel, 3 mei 2012

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
Mercedes BRESSO

Advies van het Comité van de Regio's over het programma van de EU voor sociale verandering en innovatie

(2012/C 225/13)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

— herhaalt dat de acties van het programma vooral gericht gericht moeten worden op jongeren, die in het bijzonder door de crisis getroffen worden: met ruim 20 % werkloze jongeren verdienen zij het een prioriteit te worden. Voorts moet er ruime aandacht worden gegeven aan de groep langdurig werklozen, die gemiddeld 3,8 % uitmaken van de inwoners van de EU in de arbeidsgeschikte leeftijd;

— blijft erbij dat een project, wat sociale vernieuwing aangaat, een veel hoger deel van de middelen aan daadwerkelijke experimenten moet besteden dan de Commissie wil, met name waar het gaat om projecten die verband houden met de beleidsprioriteiten, en dan vooral sociale integratie van jongeren;

— meent dat steun voor de geografische mobiliteit van werknemers op Europees niveau van belang is; EURES zal volgens het CvdR een steeds nuttiger instrument worden als het erin slaagt vraag en aanbod van werk doeltreffend op elkaar af te stemmen en als de resultaten ervan doeltreffend kunnen worden beoordeeld. Het benadrukt de bijdrage die de regio's en lokale overheden op dit gebied kunnen leveren;

— spreekt echter twijfel uit over het besluit om uit het programma voor sociale innovatie de verwijzing naar gendergelijkheid en bestrijding van discriminatie te schrappen.

Rapporteur	de heer ROSSI (IT/PSE), Voorzitter van de regioraad van Toscane
Referentiedocument	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad over een Europese Unie voor sociale verandering en innovatie COM(2011) 609 final

I. **BELEIDSAANBEVELINGEN**

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

1. is ingenomen met het besluit van de Commissie om voor de periode 2014-2020 de nieuwe verordeningen voor Progress, Microfinanciering en EURES voor te leggen, die worden ondergebracht in één Programma voor sociale verandering en innovatie.

2. Het blijft van belang sociale innovatie te benadrukken en te beschouwen als een essentieel instrument waarmee gereageerd kan worden op sociale uitsluiting en bestaande uitsluiting kan worden bestreden, vooral in tijden van crisis, waarbij de cohesie en het Europese sociale model op lossen schroeven dreigen te komen staan.

3. Het spreekt echter twijfel uit over het besluit om uit het programma voor sociale innovatie de verwijzing naar gendergelijkheid en bestrijding van discriminatie te schrappen.

4. Nogmaals: de acties van het programma moeten vooral gericht worden op jongeren, die in het bijzonder door de crisis getroffen worden: met ruim 20 % werkloze jongeren verdienen zij het een prioriteit te worden. Voorts moet er ruime aandacht worden gegeven aan de groep langdurig werklozen, die gemiddeld 3,8 % uitmaken van de inwoners van de EU in de arbeidsgeschikte leeftijd.

5. Er moet ook een duidelijker definitie komen van „sociale economie"; in dit verband wordt verwezen naar het verslag van het Europees Parlement over Sociale economie ([1]).

6. Ook is het coherent gebruik van de middelen van belang, zowel voor dit programma als voor de programma's van het Europees Sociaal Fonds. De Commissie en de regionale overheden dienen aan die samenhang te werken, via de door de Commissie vastgestelde maatregelen. Dit is mogelijk omdat het al besloten ligt in de formulering van de richtsnoeren voor aanbestedingen, alsook in die van de analyseprocedures voor projecten.

7. Het CvdR blijft erbij dat een project, wat sociale vernieuwing aangaat, een veel hoger deel van de middelen aan daadwerkelijke experimenten moet besteden dan de Commissie wil, met name waar het gaat om projecten die verband houden met de beleidsprioriteiten, en dan vooral sociale integratie van jongeren.

8. Microkredietacties zijn in de huidige politieke en economische omstandigheden van belang; zij zouden burgers moeten helpen (vooral jongeren en vrouwen) om eigen activiteiten te ontwikkelen, hun ondernemersactiviteiten uit te breiden of om hun beroepskansen te verbeteren.

9. Ook in deze sector moet men zich het eerst richten tot de sociaal zwakkere, gevaar lopende groepen of tot sociale ondernemingen; tot nu toe waren de ervaringen met microfinanciering zinvol, zowel ten aanzien van het succes van de investeringen als wat betreft de geringe verliezen op leningen.

10. Steun voor de geografische mobiliteit van werknemers op Europees niveau is van belang; EURES zal volgens het CvdR een steeds nuttiger instrument worden als het erin slaagt vraag en aanbod van werk doeltreffend op elkaar af te stemmen en als de resultaten ervan doeltreffend kunnen worden beoordeeld. Het benadrukt de bijdrage die de regio's en lokale overheden op dit gebied kunnen leveren.

11. Ondanks de inspanningen van de instellingen zijn er nog steeds aanzienlijke concrete belemmeringen in de intracommunautaire geografische mobiliteit van werknemers, vooral onder werknemers die in ver van het vasteland gelegen of ultraperifere gebieden leven.

12. De procedures voor de beoordeling van de resultaten van het gehele programma moeten verbeterd worden. Het CvdR verzoekt de Commissie snel gevolg te geven aan de geplande eindevaluaties van de lopende programma's, die eventueel tot wijziging van de nieuwe programma's zullen leiden.

13. **Het CvdR beklemtoont dat met sociale innovatie** gereageerd kan worden op sociale uitsluiting en bestaande uitsluiting kan worden bestreden, vooral in tijden van crisis, die de cohesie en het Europese sociale model bedreigen. De dreiging van een „generatiecrisis" is reëel, in verband met onzekere gevolgen voor ons maatschappijmodel en zelfs voor het democratische systeem. Het Comité dringt er dan ook op aan dat Europa zijn verantwoordelijkheid neemt, sociale experimenten bevordert en de goede praktijken ervan verspreidt, zodat voor de hele Unie doeltreffende en bruikbare interventiemaatregelen geformuleerd kunnen worden.

14. Het Comité verwijst naar zijn advies over **microfinanciering** ([2]) van 7 oktober 2009 en herinnert eraan dat dit instrument een belangrijke rol kan vervullen in de bestrijding van uitsluiting. De overwegingen van het Comité over de definitie van de categorieën waarvoor dit instrument bedoeld is, alsook

([1]) Verslag van het Europees Parlement over de Sociale economie (2008/2250(INI)).

([2]) *De Progress-microfinancieringsfaciliteit CdR 224/2009*

de precisering dat het niet gaat om financiering van de consumptie, maar om de opstart of consolidering van kleine innovatieve of sociale ondernemingen, die doorgaans voor banken niet interessant zijn, zijn bestemd om de werking van het instrument beter te omschrijven. Het beklemtoont dat Europa optreedt op de achtergrond, door nationale, regionale en lokale actoren die microkrediet verstrekken te steunen. Het instrument is van belang omdat het een deugdelijk mechanisme op gang brengt dat de begunstigde ondernemingen in staat stelt zichzelf te steunen en dat de beschikbare middelen regenereert dankzij het hoge vergoedingspercentage. Het Comité zou daarom graag zien dat een degelijke Europese regeling wordt ingevoerd met gemeenschappelijke onderdelen op Europees niveau om de praktijken in verband met microkredieten te harmoniseren of algemeen te maken. Verder wil het Comité de Commissie wijzen op een aantal geslaagde voorbeelden waaruit blijkt dat ideële organisaties op dit moment al uitstekend werk verrichten met het verstrekken van kredieten. Om dit niet te verstoren, moet de EU geen eigen parallelle organisatie opzetten, maar doet ze er beter aan om haar steun te geven aan het werk dat nu al wordt verricht.

15. De Commissie wordt verzocht **EURES** steeds doeltreffender te maken door het aanbod af te stemmen op de vraag en gebruik te maken van nationale en regionale arbeidsbureaus. EURES zou beter moeten inspelen op de behoeften van jongeren die naar een eerste baan op zoek zijn door het verkeer van personen zonder werkervaring te stimuleren, door er rekening mee te houden dat er ook in veel kleine steden en op het platteland vraag is naar jonge, gekwalificeerde werknemers. Voorts is een ambitieuze aanpak van de belemmeringen voor het vrije verkeer van werknemers, zoals de grote afstand tot het Europese vasteland, noodzakelijk; EURES dient hierbij te worden ingezet, en mag zich niet beperken tot acties voor job matching.

Specifieke aspecten

16. Het CvdR is bezorgd over de schrapping, in het momenteel lopende programma Progress, van de verwijzing naar gendergelijkheid en non-discriminatie, in verband met twee grote risico's: de verschuiving van de aandacht van de noodzaak om sociale belemmeringen op te heffen naar de loutere en traditionele erkenning van rechten en versnippering van vernieuwende acties op sociaal gebied.

17. Het CvdR bevestigt dat het budget van het programma achterblijft bij wat noodzakelijk is, met name voor sociale experimenten, hoewel de Commissie voorstelt om 17 % van het budget hiervoor te bestemmen.

18. Wat microfinanciering betreft moet verwezen worden naar het advies uit 2009. Er zij ook op gewezen dat het programma – waarvan de cofinanciering in handen is van de EIB en het EIF – ruim een jaar van kracht is. Het CvdR herinnert eraan dat bijzondere en extra aandacht moet worden besteed aan specifieke steunacties voor verstrekkers van microkrediet opdat zij voldoen aan de minimumvoorwaarden voor evenwicht en duurzaamheid, door erop te wijzen dat doeltreffende acties voor microfinanciering nauw samenhangen met de actieradius van operatoren en de kwaliteit van de geboden diensten voor microfinanciering. Vandaar dat nationale en/of regionale microfinancieringsnetwerken aangemoedigd moeten worden om te fungeren als achterliggende structuren voor de lokale operatoren.

19. Het CvdR blijft het nodig vinden dat de Europese acties samenhang vertonen aangezien er diverse programma's zijn op het gebied van innovatie en microfinanciering. Het CvdR wil dat er meer samenhang wordt gegarandeerd tussen het programma voor sociale verandering en innovatie en het ESF, gezien de structurele verschillen tussen de beheerders (de Commissie beheert het programma, de nationale en regionale overheden het Sociaal Fonds). In dit verband oppert het CvdR drie opties: gebruik door de regio's van het Sociaal Fonds of andere fondsen om aldaar verwezenlijkte goede praktijken toe te passen; het Comité van de Regio's zou richtsnoeren kunnen formuleren voor de samenhang als er aanbestedingen worden uitgeschreven; als het project regionaal van omvang is, zouden de regio's of de geïnteresseerde lokale overheden zich in een advies over de ingediende projecten moeten uitspreken om synergie en coördinatie met hun gebruik van het ESF te waarborgen.

20. De drie pijlers van het programma moeten nauwkeuriger op doeltreffendheid geëvalueerd worden, met name voor microfinanciering en EURES; voor het laatstgenoemde om te weten te komen hoeveel mensen feitelijk werk hebben gevonden dankzij dit programma. Het CvdR meent dat de Commissie zou moeten werken aan een snellere presentatie van de resultaten van de lopende programma's, die uitsluitend gepubliceerd worden nadat nieuwe programma's van start zijn gegaan. De Commissie zou eventueel ook wijzigingen of aanvullingen op deze programma's kunnen voorleggen.

II. **WIJZIGINGSVOORSTELLEN**

Wijzigingsvoorstel 1

Overweging (19)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
(19) Uit hoofde van artikel 9 van het Verdrag moet het programma ervoor zorgen dat rekening wordt gehouden met de vereisten in verband met de bevordering van de werkgelegenheid, de waarborging van toereikende sociale bescherming, de bestrijding van sociale uitsluiting bij de vaststelling en uitvoering van het beleid en de activiteiten van de Unie.	(19) Uit hoofde van artikel 9 van het Verdrag **en de doelstellingen van de Europa 2020-strategie** moet het programma ervoor zorgen dat rekening wordt gehouden met de vereisten in verband met de bevordering van de werkgelegenheid, de waarborging van toereikende sociale bescherming, de bestrijding van sociale uitsluiting bij de vaststelling en uitvoering van het beleid en de activiteiten van de Unie.

Motivering

Er moet gewezen worden op de behoefte aan samenhang tussen de uitvoering van dit programma en de EU 2020-strategie.

Wijzigingsvoorstel 2

Artikel 4, lid 1, nieuw punt (f)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 4	*Artikel 4*
Algemene doelstellingen van het programma	*Algemene doelstellingen van het programma*
1. Het programma heeft de volgende algemene doelstellingen:	1. Het programma heeft de volgende algemene doelstellingen:
(a) …	(a) stimuleren dat de belangrijkste Europese en nationale beleidsmakers en andere belanghebbende partijen zich nauwer betrokken voelen bij de doelstellingen van de Unie op het gebied van werkgelegenheid, sociaal beleid en arbeidsvoorwaarden, om concrete en gecoördineerde acties op zowel het niveau van de Unie als op nationaal niveau te bewerkstelligen;
(b) de ontwikkeling van passende, toegankelijke en doelmatige socialezekerheidsstelsels en arbeidsmarkten ondersteunen en beleidshervormingen aanmoedigen door goed bestuur, wederzijdse leerprocessen en sociale innovatie te stimuleren;	(b) de ontwikkeling van passende, toegankelijke en doelmatige socialezekerheidsstelsels en arbeidsmarkten ondersteunen en beleidshervormingen aanmoedigen door **deelname van alle relevante stakeholders,** goed bestuur, wederzijdse leerprocessen en sociale innovatie te stimuleren;
(c) …	(c) de wetgeving van de Unie moderniseren volgens de beginselen voor slimme regelgeving en ervoor zorgen dat de wetgeving van de Unie ten aanzien van arbeidsvoorwaarden doeltreffend wordt toegepast;
(d) de geografische mobiliteit van werknemers verbeteren en de arbeidskansen vergroten door open en voor iedereen toegankelijke arbeidsmarkten in de Unie te creëren;	(d) de geografische mobiliteit van werknemers verbeteren en de arbeidskansen vergroten door open en voor iedereen toegankelijke arbeidsmarkten in de Unie te creëren;
(e) de werkgelegenheid en sociale inclusie stimuleren door de beschikbaarheid en toegankelijkheid van microfinanciering voor kwetsbare groepen en microondernemingen te verbeteren en de toegang tot financiering voor sociale ondernemingen te vergroten.	(e) de werkgelegenheid en sociale inclusie stimuleren door de beschikbaarheid en toegankelijkheid van microfinanciering voor **jongeren,** kwetsbare groepen en microondernemingen te verbeteren en de toegang tot financiering voor sociale ondernemingen te vergroten~~.~~
	(f) ondersteuning voor actieve inzet van alle betrokken actoren bij de follow-up van reeds overeengekomen prioriteiten van de Unie, zoals actieve inclusie, bestrijding van dakloosheid en uitsluiting van de woningmarkt, kinderarmoede, energiearmoede en armoede onder migranten en etnische minderheden;

Motivering

Voor punt b: De deelname van alle relevante stakeholders aan de ontwikkeling van socialezekerheidsstelsels moet bevorderd worden. Voor punt d: microfinanciering is de enige manier waarop jongeren een onderneming kunnen opstarten of ontwikkelen. Voor punt f: de actieve inzet van alle relevante actoren is een voorwaarde voor dit programma.

Wijzigingsvoorstel 3

Artikel 5, lid 2, punt a)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
2. De volgende indicatieve percentages worden als volgt toegewezen aan de in artikel 3, lid 1, bedoelde pijlers:	2. De volgende indicatieve percentages worden als volgt toegewezen aan de in artikel 3, lid 1, bedoelde pijlers:
(a) 60 % aan de Progress-pijler, waarvan ten minste 17 % wordt toegewezen voor de bevordering van sociale experimenten als methode voor het toetsen en evalueren van innovatieve oplossingen om deze op grotere schaal toe te passen;	(a) 60 % aan de Progress-pijler, waarvan ten minste ~~17 %~~ **25 %** wordt toegewezen voor de bevordering van sociale experimenten als methode voor het toetsen en evalueren van innovatieve oplossingen om deze op grotere schaal toe te passen **en ten minste 10 % aan de bestrijding van de jeugdwerkloosheid;** het percentage in kwestie kan met name verdubbeld worden om projecten voor sociale experimenten in verband met beleidsprioriteiten te steunen, met name inclusie van jongeren, in het verlengde van de Mededeling van 20 december 2011 van de Commissie „Initiatief Kansen voor Jongeren"en overeenkomstig de uitvoering van het kerninitiatief „Jeugd in beweging" van de Europa 2020-strategie;
(b) 15 % aan de Eures-pijler;	(b) 15 % aan de Eures-pijler;
(c) 20 % aan de pijler Microfinanciering en sociaal ondernemerschap.	(c) 20 % aan de pijler Microfinanciering en sociaal ondernemerschap.

Motivering

Het is van groot belang te insisteren op bijzondere aandacht voor concrete experimenten om de jeugdwerkloosheid te bestrijden, zeker gezien de recente statistieken.

Wijzigingsvoorstel 4

Artikel 8, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Samenhang en complementariteit	*Samenhang en complementariteit*
1. De Commissie zorgt er, in samenwerking met de lidstaten, voor dat de activiteiten in het kader van het programma consistent zijn met en een aanvulling vormen op andere acties van de Unie, met name in het kader van het Europees Sociaal Fonds (ESF) en op gebieden zoals sociale dialoog, justitie en grondrechten, onderwijs, beroepsopleiding en jeugdbeleid, onderzoek en innovatie, ondernemerschap, gezondheid, uitbreiding en buitenlandse betrekkingen, en algemeen economisch beleid.	1. De Commissie zorgt er, in samenwerking met de lidstaten, voor dat de activiteiten in het kader van het programma consistent zijn met en een aanvulling vormen op andere acties van de Unie, met name in het kader van het Europees Sociaal Fonds (ESF) **en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), alsook het programma voor onderzoek en innovatie Horizon 2020** en op gebieden zoals **sociale bescherming en inclusie,** sociale dialoog, justitie en grondrechten, onderwijs, beroepsopleiding en jeugdbeleid, onderzoek en innovatie, ondernemerschap, gezondheid, uitbreiding en buitenlandse betrekkingen, en algemeen economisch beleid. Hiertoe geven de nationale, regionale en lokale overheden bij de toewijzing van Europese middelen, met name van het Europees Sociaal Fonds, de voorkeur aan de follow-up van geslaagde experimenten. Ter wille van de samenhang van de projecten met de regionale programmering moeten de regio's die rechtstreeks betrokken zijn bij een ingediend project en/of houder zijn van operationele ESF-programma's geraadpleegd worden om advies uit te brengen over de projecten, binnen de termijnen van de Commissie, en over de vermelde samenhang. Dat advies kan bijdragen aan de evaluatie van de projecten.

Motivering

Aangezien de Europese en nationale openbare middelen betrekkelijk schaars zijn, is het essentieel om de samenhang en de synergie tussen de gedane uitgaven te waarborgen. Daarom moet de operationele continuïteit versterkt worden tussen experimentele acties, definitie van goede praktijken en acties van operationele fondsen, zoals het EFRO, en met name het ESF. Vaak is het van belang de samenhang na te gaan tussen de kosten van experimenten en de operationele kosten die zullen volgen, op basis van door de bevoegde regionale overheden bepaalde richtsnoeren, zonder echter de autonome besluitvorming van de Commissie voor de goedkeuring van projecten overeenkomstig de betreffende bepalingen te beperken.

Wijzigingsvoorstel 5

Artikel 13

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Toezicht	*Toezicht*
Met het oog op een regelmatige monitoring van het programma en eventuele aanpassingen van het beleid en de financieringsprioriteiten, stelt de Commissie tweejaarlijkse monitoringverslagen op en zendt zij deze aan het Europees Parlement en de Raad. Deze verslagen beschrijven de resultaten van het programma en de mate waarin overwegingen inzake gendergelijkheid en non-discriminatie, waaronder toegankelijkheidskwesties, in de activiteiten aan de orde zijn gesteld.	Met het oog op een regelmatige monitoring van het programma en eventuele aanpassingen van het beleid en de financieringsprioriteiten, stelt de Commissie tweejaarlijkse monitoringverslagen op en zendt zij deze aan het Europees Parlement**,** ~~en~~ de Raad **en aan het Comité van de Regio's**. Deze verslagen beschrijven de resultaten van het programma en de mate waarin overwegingen inzake gendergelijkheid en non-discriminatie, waaronder toegankelijkheidskwesties, in de activiteiten aan de orde zijn gesteld.

Motivering

Veel van de acties uit het programma hebben belangrijke gevolgen voor regionale acties of vinden daarin hun rechtvaardiging. Daarom moet het CvdR zich kunnen uitspreken om de Commissie voorstellen te doen die stroken met het regionale beleid.

Wijzigingsvoorstel 6

Artikel 22

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 22	*Artikel 22*
Specifieke doelstellingen	*Specifieke doelstellingen*
Naast de in artikel 4 beschreven algemene doelstellingen heeft de pijler Microfinanciering en sociaal ondernemerschap de volgende specifieke doelstellingen:	Naast de in artikel 4 beschreven algemene doelstellingen heeft de pijler Microfinanciering en sociaal ondernemerschap de volgende specifieke doelstellingen:
1. De toegang tot en beschikbaarheid van microfinanciering verbeteren voor:	1. De **administratieve hinderpalen voor de** toegang tot en beschikbaarheid van microfinanciering ~~verbeteren~~ **tot een minimum beperken en opheffen** voor:
(a) personen die hun baan verloren hebben of dreigen te verliezen of die moeilijk toegang krijgen tot of kunnen terugkeren op de arbeidsmarkt, alsook personen die met sociale uitsluiting worden bedreigd of kwetsbare personen die qua toegang tot de traditionele kredietmarkt in een nadelige positie verkeren en die hun eigen micro-onderneming wensen op te richten of uit te breiden;	(a) personen die hun baan verloren hebben of dreigen te verliezen of die moeilijk toegang krijgen tot of kunnen terugkeren op de arbeidsmarkt, alsook personen die met sociale uitsluiting worden bedreigd**, jongeren** of kwetsbare personen die qua toegang tot de traditionele kredietmarkt in een nadelige positie verkeren en die hun eigen micro-onderneming wensen op te richten of uit te breiden **of zulks samen met anderen die zich in dezelfde omstandigheden bevinden, wensen te doen; personen die een micro-onderneming willen oprichten of uitbreiden, moeten kunnen profiteren van begeleidings- en opleidingsprogramma's met steun in de vorm van microfinanciering;**
(b) micro-ondernemingen, met name die waar de in punt a) bedoelde personen in dienst zijn;	(b) micro-ondernemingen, met name die waar de in punt a) bedoelde personen in dienst zijn;

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
2. De institutionele capaciteit van microkredietverstrekkers opbouwen;	2. De institutionele capaciteit van microkredietverstrekkers opbouwen**, door de omstandigheden voor operabiliteit en duurzaamheid ervan te verbeteren**;
3. De ontwikkeling van sociale ondernemingen ondersteunen, met name door de toegang tot financiering te verbeteren.	3. **de begeleiding en opleiding steunen van de in punt (a) vermelde personen die een eigen onderneming willen oprichten of uitbreiden;** 4. De ontwikkeling van sociale ondernemingen ondersteunen, met name door de toegang tot financiering te verbeteren.

Motivering

De wijziging in lid 1 is nodig om de groepen van eindbegunstigden van microkrediet nauwkeurig te vermelden ter wille van productie of professionele ontwikkeling. Het tweede aspect benadrukt een probleem waar de Commissie al op gewezen heeft, alsook maatschappelijke organisaties die zich met microkrediet bezighouden, vooral in tijden waarin ondernemerschap, ook voor kleine ondernemingen, gestimuleerd en begunstigd moet worden.

Wijzigingsvoorstel 7

Artikel 23

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
Deelname	*Deelname*
1. Deelname aan de pijler Microfinanciering en sociaal ondernemerschap staat open voor alle openbare en particuliere organen die op nationaal, regionaal of lokaal niveau gevestigd zijn in de in artikel 16, lid 1, bedoelde landen en in die landen:	1. Deelname aan de pijler Microfinanciering en sociaal ondernemerschap staat open voor alle openbare en particuliere organen die op nationaal, regionaal of lokaal niveau gevestigd zijn in de in artikel 16, lid 1, bedoelde landen en in die landen:
a) microfinanciering voor personen en micro-ondernemingen verstrekken;	a) microfinanciering voor personen en micro-ondernemingen verstrekken;
b) financiering voor sociale ondernemingen verstrekken.	b) financiering voor sociale ondernemingen verstrekken.
2. 2. Om te zorgen dat de uiteindelijke begunstigden worden bereikt en dat er concurrerende en levensvatbare micro-ondernemingen worden opgezet, werken de in lid 1, onder a), bedoelde openbare en particuliere organen die activiteiten uitvoeren nauw samen met organisaties die de belangen behartigen van de uiteindelijke begunstigden van het microkrediet en met organisaties, met name die welke door het ESF worden ondersteund, die begeleidings- en trainingsprogramma's verzorgen voor deze uiteindelijke begunstigden.	2. Om te zorgen dat de uiteindelijke begunstigden worden bereikt en dat er concurrerende en levensvatbare micro-ondernemingen worden opgezet, werken de in lid 1, onder a), bedoelde openbare en particuliere organen die activiteiten uitvoeren nauw samen met organisaties die de belangen behartigen van de uiteindelijke begunstigden van het microkrediet en met organisaties, met name die welke door het ESF worden ondersteund, die begeleidings- en trainingsprogramma's verzorgen voor deze uiteindelijke begunstigden.
3. 3. De openbare en particuliere organen die de in lid 1, onder a), bedoelde activiteiten uitvoeren, houden zich aan hoge normen met betrekking tot bestuur, beheer en consumentenbescherming volgens de principes van de Europese gedragscode voor microkredietverstrekkers en streven ernaar te voorkomen dat personen en ondernemingen zich te diep in de schulden steken.	3. De openbare en particuliere organen die de in lid 1, onder a), bedoelde activiteiten uitvoeren, houden zich aan hoge normen met betrekking tot bestuur, beheer en consumentenbescherming volgens de principes van de Europese gedragscode voor microkredietverstrekkers en streven ernaar te voorkomen dat personen en ondernemingen zich te diep in de schulden steken en dat praktijken worden voorkomen waarbij microkrediet tegen zeer hoge tarieven wordt aangeboden en in het algemeen tegen voorwaarden die tot hoge schulden leiden.

Brussel, 3 mei 2012

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
Mercedes BRESSO

Advies van het Comité van de Regio's — Wetgevingsvoorstellen betreffende de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en het beleid voor plattelandsontwikkeling na 2013

(2012/C 225/14)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

— is van mening dat de Commissievoorstellen nog steeds niets hebben van een grondige hervorming van het GLB, terwijl daarvan toch het voortbestaan van de Europese landbouw en van de plattelandsgebieden afhangt;

— beschouwt het als een strategische fout van de Commissie dat zij de voorkeur geeft aan crisisbeheersing *achteraf* boven marktregulering *vooraf*;

— verzoekt de Commissie om de afschaffing van de diverse quotaregelingen opnieuw te bekijken;

— vindt het essentieel dat de krachtsverhoudingen binnen de voedselvoorzieningsketen evenwichtiger worden gemaakt door de positie van de producenten daarin te versterken;

— acht het voor de landbouwsector van levensbelang dat het handelsbeleid van de EU wordt herzien;

— vindt de herdosering van de diverse steunregelingen onontbeerlijk, maar is van mening dat het voorstel van de Commissie niet volstaat om kleine en middelgrote landbouwbedrijven concurrerender te maken;

— verzoekt de Commissie om de degressiedrempels te verlagen vanaf 100.000 euro, met een bovengrens van 200.000 euro per bedrijf;

— zou graag zien dat er een voorlopig tijdschema voor volledige convergentie in Europa wordt opgesteld;

— zou graag zien dat de lidstaten 10 % van het jaarlijkse nationale maximum mogen gebruiken voor de regeling ten behoeve van gebieden met natuurlijke en specifieke handicaps;

— acht het van essentieel belang dat enerzijds voldoende middelen uit hoofde van het ELFPO voor de ontwikkeling van de lokale infrastructuur in plattelandsgebieden worden uitgetrokken en anderzijds plattelandsgemeenten in het kader van een algemeen plattelandsontwikkelingsbeleid toegang tot de middelen van het cohesiebeleid, uit hoofde van het EFRO, krijgen;

— vindt dat subsidiariteit een grotere rol zou moeten spelen in de hervorming, zodat de lidstaten en de regio's meer flexibiliteit wordt gegarandeerd;

— zou graag zien dat de mogelijkheid om in een regio een betaling voor klimaat- en milieuvriendelijke landbouwpraktijken in te voeren, aanleiding kan geven tot territoriale overeenkomsten tussen de regionale overheden en groepen landbouwers;

— is van mening dat de vertegenwoordigers van plattelandsgebieden volop zouden moeten worden betrokken bij de opstelling van de partnerschapsovereenkomsten.

Rapporteur	René SOUCHON (FR/PSE), voorzitter van de regioraad van Auvergne
Referentiedocumenten	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van voorschriften voor rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van de steunregelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid – COM(2011) 625 final/2
	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een gemeenschappelijke marktordening voor landbouwproducten („Integrale-GMO-verordening") – COM(2011) 626 final/2
	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (ELFPO) – COM(2011) 627 final/2
	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid – COM(2011) 628 final/2
	Voorstel voor een verordening van de Raad houdende maatregelen inzake de vaststelling van steun en restituties in het kader van de gemeenschappelijke marktordening voor landbouwproducten – COM(2011) 629 final
	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 73/2009 van de Raad wat de toepassing van de rechtstreekse betalingen aan landbouwers voor 2013 betreft – COM(2011) 630 final
	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad wat de regeling op de bedrijfstoeslagregeling en de steun voor wijnbouwers betreft – COM(2011) 631 final

I. **BELEIDSAANBEVELINGEN**

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

Prioriteiten van het GLB

1. stemt in met de door de Commissie bepleite doelstellingen voor het toekomstige GLB die betrekking hebben op het duurzame beheer van natuurlijke hulpbronnen, de continuïteit van de voedselvoorziening, de instandhouding van landbouw op het hele grondgebied van de EU, de evenwichtige ontwikkeling van de regio's, het concurrentievermogen van de landbouw overal in de EU en de vereenvoudiging van het GLB.

2. De Commissievoorstellen hebben echter nog steeds niets van een grondige hervorming van het GLB, terwijl daarvan toch het voortbestaan van de Europese landbouw en van de plattelandsgebieden afhangt. Immers, bij die hervorming moet rekening worden gehouden met de behoeften van de Europese landbouwbedrijven, zoals bepaald in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en moet alle Europese landbouwers een gelijke behandeling worden gegarandeerd.

3. Zoals in het VWEU is bepaald, moet het GLB landbouwers een levensstandaard bieden die billijk is in vergelijking met die van de rest van de bevolking. Dit streven moet gepaard gaan met maatregelen om de markten te stabiliseren, met een prijsvorming die producenten gelijkmatige en consumenten redelijke prijzen garandeert.

4. De door de Commissie voorgestelde herdosering van de diverse steunregelingen is onontbeerlijk om kleine en middelgrote ondernemingen, gebieden met een natuurlijke handicap en eilandgebieden alsook bepaalde verzwakte sectoren concurrerender te maken, maar volstaat op zich niet. Voor deze herdosering zouden ook nog andere criteria moeten worden gehanteerd, zoals met name de werkgelegenheid

5. Subsidiariteit zou een grotere rol moeten spelen in de hervorming, zodat de lidstaten en de regio's meer flexibiliteit wordt gegarandeerd.

6. Het CvdR vindt het voor landbouwers erg belangrijk dat de administratieve regels voor de tenuitvoerlegging van het GLB worden vereenvoudigd, maar waarschuwt dat dit niet mag leiden tot een te grote uniformering van de van toepassing zijnde criteria, hetgeen zou betekenen dat minder goed rekening kan worden gehouden met specifieke lokale en regionale omstandigheden.

7. Het GLB moet meer worden gericht op de kwalitatieve verbetering van landbouwproducten, vooral in het geval van landbouwproducten met een officieel kwaliteitskeurmerk. Daarom zou de Commissie moeten zorgen voor een betere afstemming van het GLB en het kwaliteitsbeleid.

Regulering van de markten

8. De marktreguleringsmaatregelen die de Commissie voorstelt, laten te wensen over: daarmee wordt ontegenzeggelijk de klok teruggezet in de ontwikkeling van het GLB. Alhoewel marktstabilisering een doelstelling is van het Verdrag van Lissabon, stelt de Commissie geen enkel systeem voor waardoor overheden de productie doeltreffend in de hand kunnen houden.

9. Een strategische fout van de Commissie is dat zij de voorkeur geeft aan crisisbeheersing *achteraf* boven marktregulering *vooraf* waardoor de prijsvolatiliteit doeltreffend en goedkoper kan worden bestreden.

10. Als de resultaten van de nieuwe effectbeoordelingen eenmaal bekend zijn, zou de Commissie de afschaffing van de diverse systemen betreffende quota en productierechten (suiker, melk en aanplantrechten voor wijngaarden) opnieuw moeten bekijken, vooral in het geval van probleemgebieden en met name berggebieden.

11. Ook zou de Commissie moeten vasthouden aan de regelingen op grond van het beginsel van communautaire preferentie ([1]) en vooral gebruik moeten maken van interventiemechanismen en regelingen voor publieke en particuliere opslag.

12. De Commissie heeft voor het toekomstige GLB als doelstelling vastgelegd dat de continuïteit van de voedselvoorziening wordt verzekerd. Hiertoe moet er beslist voor worden gezorgd dat de producenten sterker staan in de krachtsverhoudingen binnen de voedselvoorzieningsketen.

13. Het is voor de landbouwsector - die niet mag worden ingezet als ruilmiddel met als enig voordeel dat daardoor de uitvoer van diensten en industrieproducten naar landen buiten de EU wordt bevorderd - van levensbelang dat het handelsbeleid van de EU wordt herzien.

14. Het Europees Fonds voor aanpassing aan de mondialisering, met een budget van 2,5 miljard euro, is niet geschikt om de gevolgen voor de landbouw van bepaalde handelsovereenkomsten te ondervangen. Zo behoort het met name niet tot het takenpakket van dit fonds om het te verwachten effect van de bilaterale handelsovereenkomsten waarover momenteel wordt onderhandeld, af te zwakken.

Convergentie

15. Het is niet meer dan terecht dat lokale en regionale overheden, met inachtneming van het institutioneel bestel van elke lidstaat, meewerken aan de toepassing van de eerste pijler van het GLB, omdat steunmaatregelen door die regionale inbreng beter kunnen worden gestuurd: dankzij die regionale inbreng kan rekening worden gehouden met sociale, milieu-, agronomische en territoriale aspecten van de landbouw, met als gevolg dat de middelen doelmatiger worden besteed.

16. Het is een goede zaak dat de Commissie in haar voorstellen niet langer uitgaat van de „historische referenties", een systeem dat ongelijkheid in de hand werkte en tot een oneerlijke verdeling van de steun over de landbouwers heeft geleid.

17. Toch zou de ongelijkheid nog te groot blijven als de steun wordt verdeeld zoals de Commissie voorstelt, wanneer men kijkt naar de nieuwe lidstaten en dan met name naar de Baltische landen, die in de Europese Unie de minste rechtstreekse steun ontvangen. Jammer is ook dat de Commissie geen termijnen verbindt aan de convergentie tussen de lidstaten. De daaruit voortvloeiende voorwaarden en tijdschema's moeten zijn afgestemd op de productiekosten in iedere lidstaat.

18. Er zou in iedere lidstaat geleidelijk moeten worden toegewerkt naar convergentie van de basisbetalingen, maar dan wel binnen een redelijke termijn, waarbij ook rekening wordt gehouden met de verschillende uitgangsposities waarin de lidstaten verkeren. Voor volledige convergentie in Europa zou een voorlopig tijdschema moeten worden opgesteld.

Degressie en maximering

19. De Commissie zou de degressiedrempels moeten verlagen vanaf 100.000 euro, met een bovengrens van 200.000 euro per bedrijf. Daarvan zouden de werkelijk betaalde en als zodanig door de werkgever opgegeven lonen moeten worden afgetrokken, inclusief de arbeid van de exploitant.

20. De middelen die vrijkomen als gevolg van deze degressie zouden gebruikt moeten kunnen worden voor door de lidstaat nader te bepalen maatregelen en acties op zijn grondgebied.

Gekoppelde steun

21. Handhaving van de gekoppelde steun voor bepaalde producties en specifiek aangewezen benadeelde regio's is onontbeerlijk om een bevredigend peil van productie en waardetoevoeging in stand te houden.

([1]) CvdR-advies van 2010 „De toekomst van het GLB na 2013" (rapporteur: René Souchon - CdR 127/2010 fin).

22. De Commissie zou de toekenning van de gekoppelde steun en de bepaling van de steunsectoren in moeilijkheden, die vooral te wijten zijn aan economische, sociale of milieufactoren, aan de lidstaten moeten overlaten. Verder wordt zij verzocht om de regelingen voor gekoppelde steun te consolideren in eilandgebieden, in ultraperifere gebieden en in gebieden met natuurlijke handicaps. Daarbij zou niet alleen moeten worden gekeken naar de al in het voorstel voor een verordening genoemde producties, maar ook naar producties voor de afzet van producten met officiële kwaliteitskeurmerken (voor onder meer de biologische landbouw).

23. Om uitvoering te geven aan de Europese strategieën voor de stabilisering van de landbouwmarkten, zonder dat dit uitmondt in kunstmatige steunregelingen krachtens de tweede pijler, zou het verstandig zijn om te voorzien in risicobeheersmaatregelen, die weggehaald moeten worden uit het plattelandsontwikkelingsbeleid.

Landbouwpraktijken die gunstig zijn voor klimaat en milieu

24. De door de Commissie voorgestelde verandering van landbouwmodel in het kader van de „vergroening" is noodzakelijk. Alleen zijn de desbetreffende maatregelen niet flexibel genoeg voor oplossingen die aan regionale/lokale behoeften tegemoetkomen en daarmee optimaal bijdragen tot de verwezenlijking van de Europa 2020-strategie.

25. De geleidelijke ontwikkeling van duurzame productiemethoden voor Europa's landbouw en de aanpassing daarvan aan de klimaatverandering moeten gepaard gaan met de opvoering van de steun voor agronomische innovatieve toepassingen. Het engagement van de Europese Unie voor een innoverende duurzame economie vraagt om meer synergie tussen duurzaam landbouw- en visserijbeleid, klimaat- en energiebeleid, regionaal en onderzoeksbeleid. Het CvdR benadrukt in dit verband het belang van voedselgerelateerd onderzoek en het potentieel van innovatieve toepassingen in de biobased sector.

26. De door de Commissie voorgestelde maatregelen zijn te algemeen en om die reden ongeschikt. Daarom zou de subsidiariteit meer moeten worden meegewogen om ervoor te zorgen dat die maatregelen zo veel mogelijk aansluiten bij de plaatselijke agronomische, milieu- en sociaaleconomische omstandigheden. Met het oog daarop zouden lokale en regionale overheden het voortouw moeten kunnen nemen voor doelgerichte landbouwmilieumaatregelen en zou hun het beheer daarvan moeten worden toevertrouwd. Ook zou hun de mogelijkheid moeten worden geboden om met landbouwers of hun vertegenwoordigers territoriale overeenkomsten te sluiten. Bovendien moeten de voorwaarden worden geschapen waaronder alle ondernemingen er toegang toe krijgen. Met het oog daarop moeten de diverse soorten steun waarop aanspraak kan worden gemaakt, ruimschoots worden herzien.

27. Landbouwers die door de lidstaten erkende landbouwmilieucertificaten hebben verworven, zouden volwaardig aanspraak moeten kunnen maken op vergroeningssteun. Voorwaarde is wel dat hoge eisen worden gesteld aan de door hen te treffen regelingen en dat de Commissie dit eisenpakket officieel erkent. Zo kan ervoor worden gezorgd dat in alle lidstaten gelijkwaardige eisen worden gesteld.

28. De minimum 7 % van het landbouwareaal van een bedrijf die wordt ontrokken aan de landbouwproductie om als ecologisch aandachtsgebied te worden bestemd, kan in bepaalde situaties aan de hoge kant lijken. Daarom zou de Commissie zich soepeler moeten opstellen en de regio's zelf moeten laten uitmaken hoe deze maatregelen worden uitgevoerd naargelang van de specifieke lokale omstandigheden, en of dit ook kan gelden voor gebieden met blijvend grasland.

29. Via passende instrumenten zou de Commissie voor heel Europa moeten komen tot een „eiwittenplan" ter uitbreiding van de teelt van eiwitrijke gewassen en leguminosen. Dit eiwittenplan zou een drieledig doel moeten dienen: totstandbrenging van de autonomie van Europese veetelers wat eiwitten betreft, terugdringing van het gebruik van stikstofhoudende kunstmest en verbetering van de bodemvruchtbaarheid.

30. De Commissie zou de definitie van „blijvend grasland" in het voorstel moeten wijzigen en moeten vasthouden aan de thans geldende definitie, waarbij niet de eis geldt dat er hoofdzakelijk gras op moet groeien.

Gebieden met natuurlijke handicaps

31. De regeling ten gunste van gebieden met natuurlijke en specifieke handicaps zou voor alle lidstaten bindend moeten worden. Deze regeling zou dan een derde volwaardig steunniveau worden, in aanvulling op de basisbetaling en de vergroeningssteun.

32. De lidstaten zouden voor de regeling ten gunste van gebieden met natuurlijke en specifieke handicaps 10 % van het jaarlijkse nationale maximum moeten kunnen gebruiken.

33. Eerdere aanbevelingen van het CvdR indachtig [2] zouden voor de omschrijving van „een gebied met een natuurlijke of andere specifieke handicap" ook criteria moeten worden gehanteerd als „territoriale samenhang" en „ruimtelijke ordening", zodat de ingesloten ligging van een gebied of de toegang tot infrastructuurvoorzieningen of de kwetsbaarheid van de ecosystemen mede in aanmerking worden genomen.

Startende ondernemingen

34. De Commissie stelt voor om, als aanvulling op de basisbetalingen, specifieke steun toe te kennen aan jonge landbouwers. Deze maatregel gaat de goede kant op, maar is op zich ontoereikend en moet facultatief zijn.

35. De Commissie zal meer vastberadenheid moeten tonen als het erom gaat startende ondernemers te hulp te schieten.

36. De voornaamste moeilijkheden waarop startende ondernemers in de landbouw stuiten, houden verband met de toegang tot grondbezit en de mogelijkheid om bankleningen te verkrijgen. De lidstaten zouden er dan ook toe moeten worden aangespoord om, met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel, regelingen te treffen waardoor op die gebieden de nodige garanties worden geboden.

[2] CvdR-advies van 2010 „Steun voor landbouwers in gebieden met natuurlijke handicaps" (rapporteur: Luis Durnwalder – CdR 314/2009 fin).

Actieve en kleine landbouwers

37. De Commissie zou de definitie van het begrip „actieve landbouwer" moeten preciseren om te voorkomen dat rechtstreekse steun wordt uitgekeerd aan natuurlijke of rechtspersonen die niet meewerken in een landbouwbedrijf, noch betrokken zijn bij het beheer ervan.

38. De Commissie stelt terecht voor om erkenning te geven aan een specifiek statuut voor „kleine landbouwer", omdat er diverse lidstaten zijn waar de landbouw goed is voor zeer veel werkgelegenheid op het platteland. Bovendien wordt het GLB door deze regeling voor kleine landbouwers vereenvoudigd. Alleen zou de minimale steundrempel 1 000 euro moeten worden.

Plattelandsontwikkeling

39. Het voorstel om voor alle structuurfondsen, waaronder het ELFPO, een gemeenschappelijk strategisch kader in het leven te roepen, wordt toegejuicht.

40. De invoering van het gemeenschappelijk strategisch kader kan worden benut om de gebiedsindeling uit het cohesiebeleid ook te gaan gebruiken voor het plattelandsontwikkelingsbeleid. Daarmee zouden de cofinancieringsniveaus meer op één lijn komen te liggen. Het CvdR verzoekt de Commissie om te analyseren wat de gevolgen hiervan zouden zijn.

41. De Commissie wil plattelandsontwikkeling opnemen in de Europa 2020-strategie, maar ook in het nieuwe gemeenschappelijk strategisch kader, net als het EFRO, het ESF, het Cohesiefonds en het EFMZV. Hierin moet een kans worden gezien voor een harmonische en geïntegreerde ontwikkeling van plattelandsgebieden. In tal van lidstaten van de Europese Unie is „platteland" geen synoniem van „landbouw": het platteland is ook een gebied waar kleine ondernemingen actief zijn en waar mensen wonen.

42. Het is dan ook van essentieel belang dat enerzijds voldoende middelen uit hoofde van het ELFPO voor de ontwikkeling van de lokale infrastructuur in plattelandsgebieden worden uitgetrokken en anderzijds plattelandsgemeenten in het kader van een algemeen plattelandsontwikkelingsbeleid toegang tot de middelen van het cohesiebeleid, uit hoofde van het EFRO, krijgen.

43. Voor de omschrijving van probleemgebieden dient te worden uitgegaan van objectieve criteria die voor de gehele Europese Unie gemeenschappelijk en vergelijkbaar zijn. Daartoe moet men zich baseren op de nieuwe definitie van probleemgebieden, die echter met andere criteria moet worden uitgebreid om op Europees niveau te beantwoorden aan de behoeften en specifieke kenmerken van plattelandsgebieden.

44. De zes prioriteiten die de Commissie voorstelt, hangen als los zand aan elkaar en vertonen ook nauwelijks samenhang met de elf thematische doelstellingen van de verordening inzake de algemene bepalingen. Deze nieuwe opzet sluit ook niet aan bij de huidige verordening, die is opgezet rond vier hoofdlijnen („assen"), en is evenmin bevorderlijk om tot een geïntegreerde aanpak te komen met de andere fondsen die deel uitmaken van het gemeenschappelijk strategisch kader.

45. Daarom zou de Commissie een Europese strategie voor plattelandsontwikkeling moeten uitwerken die door iedere lidstaat in het kader van partnerschapsovereenkomsten op regionaal niveau kan worden aangepast.

46. Er kan worden ingestemd met de mogelijkheid om 10 % van de middelen van de eerste naar de tweede pijler over te dragen.

47. Het is een goede zaak dat er in de nieuwe verordening met algemene bepalingen gemeenschappelijke regels worden vastgelegd voor het ELFPO, het EFRO, het ESF, het Cohesiefonds en het EFMZV. Dit is volgens het CvdR een belangrijke doorbraak om een geïntegreerde territoriale aanpak via al deze fondsen samen te garanderen.

48. Van doorslaggevend belang is dat de plattelandsontwikkelingsverordening de dynamiek van niet-agrarische werkgelegenheid op het platteland helpt vergroten. Even belangrijk is echter dat de problematiek van plattelandsgebieden wordt meegenomen in álle structuurfondsen. Zorgwekkend is hoe de door de EU voor plattelandsgebieden geboden steun zich ontwikkelt, temeer daar deze niet worden genoemd in de nieuwe EFRO-verordening.

49. Het is geen goed idee om voor de ontwikkeling van het platteland instrumenten „om de risico's beter te kunnen beheren" in het leven te roepen. De Commissie zou deze maatregel uit de verordening moeten schrappen en daarvoor in de plaats een beroep moeten doen op de reguleringsinstrumenten van de eerste pijler.

50. Het CvdR is ermee ingenomen dat de LEADER-bepalingen zijn uitgebreid tot de andere fondsen via een nieuwe benadering van „vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling". Door die nieuwe benadering wordt het mogelijk om lokale-ontwikkelingsstrategieën op geïntegreerde wijze ten uitvoer te leggen en door een hoofdfonds (*Lead Fund*) te laten ondersteunen.

51. Het CvdR wijst erop dat landbouwers en het platteland in peri-urbane gebieden een bijzondere rol spelen bij het promoten van oplossingen die de doelstellingen van de Europa 2020-strategie kunnen helpen verwezenlijken. Landbouwgebieden rond steden hebben specifieke voor- en nadelen die rechtvaardigen dat daarvoor in het kader van de tweede pijler thematische subprogramma's in het leven worden geroepen.

Governance

52. Lokale en regionale overheden moet in hun hoedanigheid van cofinanciers en als partners van de beheersautoriteiten beslist een centrale rol worden toegekend bij de tenuitvoerlegging van de plattelandsontwikkelingsverordening. Immers, Europese subsidies worden doeltreffender en doelmatiger benut als projecten lokaal en regionaal worden benaderd.

53. De hervorming van het GLB voor de periode na 2013 heeft alleen kans van slagen als de randvoorwaarden worden geschapen voor *multilevel governance* (Europees, nationaal en regionaal).

54. De vertegenwoordigers van plattelandsgebieden zouden volop moeten worden betrokken bij de opstelling van de partnerschapsovereenkomsten.

55. Het voorstel om voor specifieke gebieden, zoals berggebieden en eilandregio's, en voor specifieke sectoren subprogramma's te lanceren, biedt belangwekkende mogelijkheden, maar kan alleen echt meerwaarde hebben als al die subprogramma's tegelijkertijd ook in de structuurfondsenverordeningen worden opgenomen, zodat het scala aan mogelijke territoriale-ontwikkelingsmaatregelen wordt uitgebreid tot alle financieringsinstrumenten van de EU, en als die subprogramma's door lokale of regionale overheden worden begeleid.

56. Als gedelegeerde handelingen moeten worden goedgekeurd, krijgt de Commissie hulp van een „Comité voor plattelandsontwikkeling". In dit comité zou een vertegenwoordiger van de lokale en regionale overheden zitting moeten hebben. Meer in het algemeen zou de samenstelling van de adviesgroepen van DG Landbouw en Plattelandsontwikkeling moeten worden herzien om die groepen representatiever te maken voor de plattelandsbevolking.

Begroting

57. Het budget van 435,6 miljard euro dat in het meerjarig financieel kader voor de periode 2014-2020 is gepland voor het GLB als geïntegreerd beleid, moet in reële termen worden bekrachtigd, voor zowel de eerste als de tweede pijler, omdat de landbouw- en levensmiddelensector de komende jaren met belangrijke uitdagingen te maken krijgt.

58. Daar staat tegenover dat de schuldencrisis in Europa zorg wekt, omdat het budget voor het toekomstige GLB daar niet zonder kleerscheuren vanaf dreigt te komen. Dit maakt het nog noodzakelijker om voor het GLB ook in de toekomst ambitieuze financiële middelen uit te trekken.

II. AANBEVELINGEN VOOR WIJZIGINGEN

COM(2011) 626 final/2

Wijzigingsvoorstel 1

Artikel 21, lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
3. Bij de vaststelling van hun strategie stellen de lidstaten een lijst van de producten van de sector groenten en fruit, de sector verwerkte groenten en fruit en de sector bananen op die in het kader van hun regeling voor steun in aanmerking zullen komen. Er mogen op de lijst evenwel geen producten voorkomen die zijn uitgesloten overeenkomstig door de Commissie middels uitvoeringshandelingen op grond van artikel 22, lid 2, onder a), aangenomen maatregelen. De lidstaten baseren hun productkeuze op objectieve criteria, zoals seizoensgebondenheid, beschikbaarheid van de producten of milieuoverwegingen. De lidstaten kunnen in dit verband de voorkeur geven aan producten van oorsprong uit de Unie.	3. Bij de vaststelling van hun strategie stellen de lidstaten een lijst van de producten van de sector groenten en fruit, de sector verwerkte groenten en fruit en de sector bananen op die in het kader van hun regeling voor steun in aanmerking zullen komen. Er mogen op de lijst evenwel geen producten voorkomen die zijn uitgesloten overeenkomstig door de Commissie middels uitvoeringshandelingen op grond van artikel 22, lid 2, onder a), aangenomen maatregelen. De lidstaten baseren hun productkeuze op objectieve criteria, zoals seizoensgebondenheid, beschikbaarheid van de producten of milieuoverwegingen. De ~~lidstaten kunnen in dit verband de voorkeur geven aan~~ producten die zijn opgenomen in de schoolfruitregeling moeten uitsluitend ~~van oorsprong~~ uit de Unie afkomstig zijn.

Motivering

Op basis van het stelsel van communautaire preferentie moet de voorkeur worden gegeven aan Europese producten boven producten uit derde landen.

Wijzigingsvoorstel 2

Invoeging van nieuwe tekst vóór artikel 101

Door de Commissie voorgestelde tekst	Door het CvdR aanbevolen wijziging
	Uitgaande van de vóór 31 december 2012 geplande effectbeoordelingen met betrekking tot de afschaffing van de melkquotaregeling en de aanplantrechten in de wijnbouwsector, zal de Commissie vóór 30 juni 2013 een voorstel indienen voor de voortzetting of herziening van de procedures waarmee een einde moet worden gemaakt aan de quota en aanplantrechten in de zuivel-, wijn- en suikerbietensector.

Motivering

Meerdere vakkundige studies wijzen uit dat de afschaffing van de aanplantrechten (zie „Onderzoek naar de sociaaleconomische en territoriale gevolgen van het vrijgeven van de aanplantrechten in de wijnbouw", AREV-MOISA-studie, maart 2012) en quota tot een concentratie van de productie in bepaalde gebieden zal leiden. De Commissie heeft verzuimd de economische, territoriale en milieuconsequenties daarvan naar behoren te evalueren.

Wijzigingsvoorstel 3

Artikel 108, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Brancheorganisaties	***Brancheorganisaties***
1. De lidstaten erkennen daarom verzoekende brancheorganisaties die actief zijn in een in artikel 1, lid 2, bedoelde sector en die:	1. De lidstaten erkennen daarom verzoekende brancheorganisaties die actief zijn in een in artikel 1, lid 2, bedoelde sector en die:
a) bestaan uit vertegenwoordigers van beroepsgroepen die betrokken zijn bij het produceren, verhandelen en/of verwerken van producten van één of meer sectoren;	a) bestaan uit vertegenwoordigers van beroepsgroepen die betrokken zijn bij het produceren, verhandelen en/of verwerken van producten van één of meer sectoren;
b) zijn opgericht op initiatief van alle of een deel van de aangesloten organisaties of unies;	b) zijn opgericht op initiatief van alle of een deel van de aangesloten organisaties of unies;
c) een specifieke doelstelling nastreven, die kan bestaan uit ten minste één van de volgende doelen:	c) een specifieke doelstelling nastreven, die kan bestaan uit ten minste één van de volgende doelen:
i) de kennis inzake en de doorzichtigheid van de productie en de markt verbeteren, onder meer door statistische gegevens over de prijzen, de volumes en de looptijd van vooraf gesloten contracten bekend te maken en door analyses van potentiële toekomstige marktontwikkelingen op regionaal of nationaal niveau ter beschikking te stellen;	i) de kennis inzake en de doorzichtigheid van de productie en de markt verbeteren, onder meer door statistische gegevens over de prijzen, de volumes en de looptijd van vooraf gesloten contracten bekend te maken en door analyses van potentiële toekomstige marktontwikkelingen op regionaal of nationaal niveau ter beschikking te stellen;
ii) bijdragen tot een betere coördinatie van de wijze waarop producten worden afgezet, in het bijzonder aan de hand van onderzoek en marktstudies;	ii) bijdragen tot een betere coördinatie van de wijze waarop producten worden afgezet, in het bijzonder aan de hand van onderzoek en marktstudies en door indexcijfers op te stellen waarin de kosten, tendensen en marktontwikkeling zijn verwerkt;
iii) standaardcontracten opstellen die verenigbaar zijn met de EU voorschriften;	iii) standaardcontracten opstellen die verenigbaar zijn met de EU voorschriften;
iv) het potentieel van de producten optimaal benutten;	iv) het potentieel van de producten optimaal benutten;
v) gegevens verschaffen en onderzoek verrichten om de productie te rationaliseren, te verbeteren en te richten op producten die beter op de eisen van de markt en op de smaak en de verwachtingen van de consument zijn afgestemd, met name wat de kwaliteit van de producten betreft, inclusief de specifieke kenmerken van producten met een beschermde oorsprongsbenaming of een beschermde geografische aanduiding, en wat de bescherming van het milieu betreft;	v) gegevens verschaffen en onderzoek verrichten om de productie te rationaliseren, te verbeteren en te richten op producten die beter op de eisen van de markt en op de smaak en de verwachtingen van de consument zijn afgestemd, met name wat de kwaliteit van de producten betreft, inclusief de specifieke kenmerken van producten met een beschermde oorsprongsbenaming of een beschermde geografische aanduiding, en wat de bescherming van het milieu betreft;
vi) methoden zoeken die minder diergeneesmiddelen, gewasbeschermingsmiddelen en andere productiemiddelen vergen en die de kwaliteit van de producten en het behoud van bodem en water garanderen;	vi) methoden zoeken die minder diergeneesmiddelen, gewasbeschermingsmiddelen en andere productiemiddelen vergen en die de kwaliteit van de producten en het behoud van bodem en water garanderen;

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
vii) methoden en instrumenten ontwikkelen om de kwaliteit van het product te verbeteren in alle stadia van de productie en de afzet;	vii) methoden en instrumenten ontwikkelen om de kwaliteit van het product te verbeteren in alle stadia van de productie en de afzet;
viii) het potentieel van de biologische landbouw beter benutten en deze landbouw alsmede oorsprongsbenamingen, kwaliteitslabels en geografische aanduidingen beschermen en bevorderen;	viii) het potentieel van de biologische landbouw beter benutten en deze landbouw alsmede oorsprongsbenamingen, kwaliteitslabels en geografische aanduidingen beschermen en bevorderen;
ix) onderzoek naar een geïntegreerde, duurzame productie of naar andere milieuvriendelijke productiemethoden bevorderen en verrichten;	ix) onderzoek naar een geïntegreerde, duurzame productie of naar andere milieuvriendelijke productiemethoden bevorderen en verrichten;
x) een gezonde consumptie van de producten stimuleren en voorlichting verstrekken over de schade die wordt veroorzaakt door riskante consumptiepatronen;	x) een gezonde consumptie van de producten stimuleren en voorlichting verstrekken over de schade die wordt veroorzaakt door riskante consumptiepatronen;
xi) afzetbevorderingsacties uitvoeren, vooral in derde landen.	xi) afzetbevorderingsacties uitvoeren~~, vooral in derde landen~~.

Motivering

De markt heeft behoefte aan een prijsreferentie, waarin verschillende elementen zijn verwerkt, maar uiteraard is dit niet verplicht. Afzetbevorderende maatregelen ten behoeve van landbouwproducten uit de EU moeten niet bij voorkeur in derde landen maar ook, en vooral, in de EU zelf worden genomen, waar het aanbod onder druk staat van uit derde landen ingevoerde producten.

Wijzigingsvoorstel 4

Artikel 112

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Maatregelen om de aanpassing van het aanbod aan de eisen van de markt te vergemakkelijken	***Maatregelen om de aanpassing van het aanbod aan de eisen van de markt te vergemakkelijken***
Rekening houdend met de noodzaak de initiatieven van de in de artikelen 106, 107 en 108 bedoelde organisaties en unies om de aanpassing van het aanbod aan de eisen van de markt te vergemakkelijken, te stimuleren, uitgezonderd de initiatieven voor het uit de markt nemen van producten, wordt de Commissie ertoe gemachtigd overeenkomstig artikel 160 gedelegeerde handelingen aan te nemen met betrekking tot maatregelen in de sectoren levende planten, rundvlees, varkensvlees, schapen- en geitenvlees, eieren en pluimveevlees die tot doel hebben:	Rekening houdend met de noodzaak de initiatieven van de in de artikelen 106, 107 en 108 bedoelde organisaties en unies om de aanpassing van het aanbod aan de eisen van de markt te vergemakkelijken, te stimuleren, uitgezonderd de initiatieven voor het uit de markt nemen van producten, wordt de Commissie ertoe gemachtigd overeenkomstig artikel 160 gedelegeerde handelingen aan te nemen met betrekking tot alle ~~maatregelen~~ in artikel 1, lid 2, genoemde ~~de~~ sectoren ~~levende planten, rundvlees, varkensvlees, schapen- en geitenvlees, eieren en pluimveevlees die tot~~, met als doel ~~hebben~~:
a) de kwaliteit te verbeteren;	a) de kwaliteit te verbeteren;
b) een betere organisatie van de productie, de verwerking en de afzet te bevorderen;	b) een betere organisatie van de productie, de verwerking en de afzet te bevorderen;
c) de notering van de marktprijstendensen te vergemakkelijken;	c) de notering van de marktprijstendensen te vergemakkelijken;
d) het opstellen van korte- en langetermijnramingen aan de hand van gegevens betreffende de gebruikte productiemiddelen mogelijk te maken.	d) het opstellen van korte- en langetermijnramingen aan de hand van gegevens betreffende de gebruikte productiemiddelen mogelijk te maken.

Motivering

Het is noodzakelijk dat alle, krachtens de EU-regelgeving toegestane, instrumenten kunnen worden ingezet om dergelijke maatregelen in alle sectoren te nemen. Dit is immers een kwestie die alle sectoren aangaat, en niet alleen een paar ervan, en die betrekking heeft op het functioneren van producentenorganisaties, verenigingen van producentenorganisaties en brancheorganisaties in elke sector.

Wijzigingsvoorstel 5

Artikel 117

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Algemene regels	***Algemene regels***
1. Onverminderd de gevallen waarin op grond van deze verordening invoer- of uitvoercertificaten moeten worden overgelegd, kunnen certificaten verplicht worden gesteld wanneer één of meer landbouwproducten in de EU worden ingevoerd om daar in het vrije verkeer te worden gebracht of wanneer één of meer landbouwproducten uit de EU worden uitgevoerd, en dient hierbij rekening te worden gehouden met de behoefte aan certificaten voor het beheer van de betrokken markten en, met name, voor de monitoring van de handel in de betrokken producten.	1. Onverminderd de gevallen waarin op grond van deze verordening invoer- of uitvoercertificaten moeten worden overgelegd, kunnen certificaten verplicht worden gesteld wanneer één of meer landbouwproducten in de EU worden ingevoerd om daar in het vrije verkeer te worden gebracht of wanneer één of meer landbouwproducten uit de EU worden uitgevoerd, en dient hierbij rekening te worden gehouden met de behoefte aan certificaten voor het beheer van de betrokken markten en, met name, voor de monitoring van de handel in de betrokken producten.
2. De certificaten worden door de lidstaten afgegeven aan elke belanghebbende die daarom verzoekt, ongeacht zijn plaats van vestiging in de Unie, tenzij anders is bepaald in een overeenkomstig artikel 43, lid 2, van het Verdrag vastgestelde rechtshandeling, en onverminderd maatregelen die voor de toepassing van dit hoofdstuk worden genomen.	2. De certificaten worden door de lidstaten afgegeven aan elke belanghebbende die daarom verzoekt, ongeacht zijn plaats van vestiging in de Unie, tenzij anders is bepaald in een overeenkomstig artikel 43, lid 2, van het Verdrag vastgestelde rechtshandeling, en onverminderd maatregelen die voor de toepassing van dit hoofdstuk worden genomen.
3. De certificaten zijn in de hele Unie geldig.	3. De certificaten zijn in de hele Unie geldig.
	4. De bepalingen inzake het op de markt brengen van producten die gelden voor de producten uit de Unie, waaronder de voorschriften die in de veterinaire, de fytosanitaire en de voedingsmiddelensector zijn vastgesteld om ervoor te zorgen dat de producten aan de hygiëne- en gezondheidsnormen voldoen en dat de volksgezondheid, de gezondheid van planten en dieren en het dierenwelzijn worden beschermd en de milieunormen worden nageleefd, zijn eveneens van toepassing op geïmporteerde producten. Er kunnen geen invoercertificaten worden afgegeven voor door de Europese Unie ingevoerde producten die niet aan deze voorschriften voldoen.

Motivering

Kwaliteitsnormen zijn de eisen die worden gesteld aan Europese producten die op de markt worden gebracht, te weten de eisen op het gebied van voedselveiligheid en traceerbaarheid en alle voorschriften met betrekking tot hygiëne, plantgezondheid, milieu en dierenwelzijn waaraan Europese producenten moeten voldoen. Deze normen moet ook worden toegepast in het buitenlands beleid in het algemeen en in de overeenkomsten met derde landen in het bijzonder

Wijzigingsvoorstel 6

Artikel 131

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Vrijwaringsmaatregelen	***Vrijwaringsmaatregelen***
1. Vrijwaringsmaatregelen tegen invoer in de Unie worden, met inachtneming van lid 3 van dit artikel, door de Commissie genomen overeenkomstig Verordening (EG) nr. 260/2009 van de Raad van 26 februari 2009 betreffende de gemeenschappelijke invoerregeling [1] en Verordening (EG) nr. 625/2009 van de Raad van 7 juli 2009 betreffende de gemeenschappelijke regeling voor de invoer uit bepaalde derde landen [2].	1. Vrijwaringsmaatregelen tegen invoer in de Unie worden, met inachtneming van lid 3 van dit artikel, door de Commissie genomen overeenkomstig Verordening (EG) nr. 260/2009 van de Raad van 26 februari 2009 betreffende de gemeenschappelijke invoerregeling [1] en Verordening (EG) nr. 625/2009 van de Raad van 7 juli 2009 betreffende de gemeenschappelijke regeling voor de invoer uit bepaalde derde landen [2].
2. Tenzij in andere rechtshandelingen van het Europees Parlement en de Raad, of in andere rechtshandelingen van de Raad anders is bepaald, worden vrijwaringsmaatregelen tegen invoer in de Unie waarin is voorzien in op grond van artikel 218 van het Verdrag gesloten internationale overeenkomsten, door de Commissie genomen overeenkomstig lid 3 van het onderhavige artikel.	2. Tenzij in andere rechtshandelingen van het Europees Parlement en de Raad, of in andere rechtshandelingen van de Raad anders is bepaald, worden vrijwaringsmaatregelen tegen invoer in de Unie waarin is voorzien in op grond van artikel 218 van het Verdrag gesloten internationale overeenkomsten, door de Commissie genomen overeenkomstig lid 3 van het onderhavige artikel.
3. De Commissie kan middels uitvoeringshandelingen de in de leden 1 en 2 van het onderhavige artikel bedoelde maatregelen vaststellen op verzoek van een lidstaat of op eigen initiatief. Deze uitvoeringshandelingen worden overeenkomstig de in artikel 162, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure aangenomen.	3. De Commissie kan middels uitvoeringshandelingen de in de leden 1 en 2 van het onderhavige artikel bedoelde maatregelen vaststellen op verzoek van een lidstaat of op eigen initiatief. Deze uitvoeringshandelingen worden overeenkomstig de in artikel 162, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure aangenomen.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Als de Commissie een dergelijk verzoek van een lidstaat ontvangt, neemt zij daarover binnen vijf werkdagen na ontvangst van het verzoek een besluit middels een uitvoeringshandeling. Deze uitvoeringshandelingen worden overeenkomstig de in artikel 162, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure aangenomen.	Als de Commissie een dergelijk verzoek van een lidstaat ontvangt, neemt zij daarover binnen vijf werkdagen na ontvangst van het verzoek een besluit middels een uitvoeringshandeling. Deze uitvoeringshandelingen worden overeenkomstig de in artikel 162, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure aangenomen.
Om naar behoren gemotiveerde redenen van urgentie neemt de Commissie overeenkomstig de in artikel 162, lid 3, bedoelde procedure onverwijld uitvoeringshandelingen aan die onmiddellijk van toepassing zijn.	Om naar behoren gemotiveerde redenen van urgentie neemt de Commissie overeenkomstig de in artikel 162, lid 3, bedoelde procedure onverwijld uitvoeringshandelingen aan die onmiddellijk van toepassing zijn.
De genomen maatregelen worden onverwijld aan de lidstaten gemeld en zijn met onmiddellijke ingang van toepassing.	De genomen maatregelen worden onverwijld aan de lidstaten gemeld en zijn met onmiddellijke ingang van toepassing.
4. De Commissie kan middels uitvoeringsbepalingen de op grond van lid 3 van het onderhavige artikel vastgestelde vrijwaringsmaatregelen van de Unie intrekken of wijzigen. Deze uitvoeringshandelingen worden overeenkomstig de in artikel 162, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure aangenomen.	4. De Commissie kan middels uitvoeringsbepalingen de op grond van lid 3 van het onderhavige artikel vastgestelde vrijwaringsmaatregelen van de Unie intrekken of wijzigen. Deze uitvoeringshandelingen worden overeenkomstig de in artikel 162, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure aangenomen.
Om naar behoren gemotiveerde redenen van urgentie neemt de Commissie overeenkomstig de in artikel 162, lid 3, bedoelde procedure onverwijld uitvoeringshandelingen aan die onmiddellijk van toepassing zijn.	Om naar behoren gemotiveerde redenen van urgentie neemt de Commissie overeenkomstig de in artikel 162, lid 3, bedoelde procedure onverwijld uitvoeringshandelingen aan die onmiddellijk van toepassing zijn.
	5. Vrijwaringsmaatregelen worden met name genomen wanneer de uit derde landen ingevoerde landbouwproducten niet aan de eisen op het gebied van voedselveiligheid en traceerbaarheid noch aan alle voor de interne markt vastgestelde voorschriften met betrekking tot hygiëne, milieu en dierenwelzijn voldoen, wanneer er sprake is van een crisissituatie op de markt of wanneer de in het invoercertificaat gestelde eisen ten aanzien van de prijs, de hoeveelheid of het tijdschema niet worden nageleefd. Dit toezicht op de naleving van de voorwaarden die aan de invoer van landbouwproducten worden gesteld moet plaatsvinden aan de hand van een geïntegreerd systeem voor *real time*-controle van de EU-invoer.
(1) PB L 84 van 31.3.2009, blz. 1. (2) PB L 185 van 17.7.2009, blz. 1.	(1) PB L 84 van 31.3.2009, blz. 1. (2) PB L 185 van 17.7.2009, blz. 1.

Motivering

Er moeten doeltreffende controleprocedures komen aan de EU-grenzen, zodat ingevoerde landbouwproducten die tot oneerlijke concurrentie of tot verstoring van het marktevenwicht kunnen leiden, snel worden opgespoord en worden tegengehouden.

Wijzigingsvoorstel 7

Artikel 144

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Uitzonderingen met betrekking tot de doelstellingen van het GLB en met betrekking tot landbouwers en verenigingen van landbouwers	***Uitzonderingen met betrekking tot de doelstellingen van het GLB en met betrekking tot landbouwers en verenigingen van landbouwers***
1. Artikel 101, lid 1, van het Verdrag is niet van toepassing op de in artikel 143, lid 1, van deze verordening bedoelde overeenkomsten, besluiten en gedragingen die vereist zijn voor de verwezenlijking van de in artikel 39 van het Verdrag omschreven doelstellingen.	1. Artikel 101, lid 1, van het Verdrag is niet van toepassing op de in artikel 143, lid 1, van deze verordening bedoelde overeenkomsten, besluiten en gedragingen die vereist zijn voor de verwezenlijking van de in artikel 39 van het Verdrag omschreven doelstellingen.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Met name is artikel 101, lid 1, van het Verdrag niet van toepassing op de overeenkomsten, besluiten en gedragingen van landbouwers, verenigingen van landbouwers of unies van deze verenigingen, krachtens artikel 106 van deze verordening erkende producentenorganisaties of krachtens artikel 107 van deze verordening erkende unies van producentenorganisaties, voor zover deze, zonder de verplichting in te houden identieke prijzen toe te passen, betrekking hebben op de productie of de verkoop van landbouwproducten of het gebruik van gemeenschappelijke installaties voor het opslaan, behandelen of verwerken van landbouwproducten, tenzij de mededinging op deze wijze wordt uitgesloten of de doelstellingen van artikel 39 van het Verdrag in gevaar worden gebracht.	Met name is artikel 101, lid 1, van het Verdrag niet van toepassing op a) de overeenkomsten, besluiten en gedragingen van landbouwers, verenigingen van landbouwers of unies van deze verenigingen, krachtens artikel 106 van deze verordening erkende producentenorganisaties of krachtens artikel 107 van deze verordening erkende unies van producentenorganisaties, voor zover deze, zonder de verplichting in te houden identieke prijzen toe te passen, betrekking hebben op de productie of de verkoop van landbouwproducten of het gebruik van gemeenschappelijke installaties voor het opslaan, behandelen of verwerken van landbouwproducten, tenzij de mededinging op deze wijze wordt uitgesloten of de doelstellingen van artikel 39 van het Verdrag in gevaar worden gebracht; b) de overeenkomsten, besluiten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen die voortvloeien uit het bepaalde in titel II, hoofdstuk II, sectie III en IV van deze verordening; c) de overeenkomsten, besluiten en gedragingen die tot doel hebben referentie-indexen vast te stellen met behulp waarvan producenten kostendekkend kunnen werken.
2. Onder voorbehoud van het toezicht van het Hof van Justitie is uitsluitend de Commissie bevoegd om, na de lidstaten te hebben geraadpleegd en de belanghebbende ondernemingen of ondernemersverenigingen, alsmede elke andere door haar als ter zake relevant beschouwde natuurlijke of rechtspersoon te hebben gehoord, in een bij uitvoeringshandeling vastgesteld en te publiceren besluit te bepalen welke overeenkomsten, besluiten en gedragingen aan de in lid 1 bedoelde voorwaarden voldoen. De Commissie gaat tot deze vaststelling over op eigen initiatief of op verzoek van een bevoegde autoriteit van een lidstaat of van een belanghebbende onderneming of ondernemersvereniging.	2. Onder voorbehoud van het toezicht van het Hof van Justitie is uitsluitend de Commissie bevoegd om, na de lidstaten te hebben geraadpleegd en de belanghebbende ondernemingen of ondernemersverenigingen, alsmede elke andere door haar als ter zake relevant beschouwde natuurlijke of rechtspersoon te hebben gehoord, in een bij uitvoeringshandeling vastgesteld en te publiceren besluit te bepalen welke overeenkomsten, besluiten en gedragingen aan de in lid 1 bedoelde voorwaarden voldoen. De Commissie gaat tot deze vaststelling over op eigen initiatief of op verzoek van een bevoegde autoriteit van een lidstaat of van een belanghebbende onderneming of ondernemersvereniging.
3. In het in lid 2, eerste alinea, bedoelde besluit worden de betrokken partijen en de essentiële gedeelten van de besluit bekendgemaakt. Bij de bekendmaking wordt rekening gehouden met het rechtmatige belang van de ondernemingen dat hun zakengeheimen niet aan de openbaarheid worden prijsgegeven.	3. In het in lid 2, eerste alinea, bedoelde besluit worden de betrokken partijen en de essentiële gedeelten van de besluit bekendgemaakt. Bij de bekendmaking wordt rekening gehouden met het rechtmatige belang van de ondernemingen dat hun zakengeheimen niet aan de openbaarheid worden prijsgegeven.

Motivering

Voor de betrekkingen en contractuele onderhandelingen aan het begin van de levensmiddelenketen moet een uitzondering op de concurrentieregels worden gemaakt, te meer daar de zuivelsector en de fruit- en groentesector onder dezelfde GMO vallen (in het laatste geval als gevolg van de wijzigingsvoorstellen bij artikel 105, lid 2 en 3). Deze uitzondering is volstrekt aanvaardbaar in het licht van de uitzonderingsmogelijkheden die in artikel 101, lid 3, van het Verdrag zijn voorzien en gezien de garanties in lid 2 en 3 van het gewijzigde artikel 144. Anderzijds moet worden toegestaan dat onder bepaalde omstandigheden referentie-indexen voor marktprijzen kunnen worden vastgesteld, waarmee rekening kan worden gehouden bij het op de markt brengen van producten en waarin productiekosten, vraag en aanbod, prijsontwikkelingen en andere historische, structurele en conjuncturele factoren die van invloed zijn op de prijzen, zijn verwerkt. Deze zijn niet bindend, maar dienen louter als richtsnoer bij het nemen van beslissingen ten aanzien van koop en verkoop.

Wijzigingsvoorstel 8

Artikel 155, lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De Unie cofinanciert de bijenteeltprogramma's ten belope van 50 % van de uitgaven van de lidstaten voor de in lid 1 bedoelde maatregelen.	De Unie cofinanciert de bijenteeltprogramma's ten belope van 50 % van de uitgaven van de lidstaten voor de in lid 1 bedoelde maatregelen.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Voor de sectoren rundvlees, melk en zuivelproducten, varkensvlees en schapen- en geitenvlees neemt de Unie, in het geval van bestrijding van mond- en klauwzeer, 60 % van deze uitgaven voor haar rekening.	Voor de sectoren rundvlees, melk en zuivelproducten, varkensvlees en schapen- en geitenvlees neemt de Unie, in het geval van bestrijding van mond- en klauwzeer en uitroeiing van ziekten in het kader van nationaal erkende programma's, 60 % van deze uitgaven voor haar rekening.

Motivering

Net als bij de bestrijding van mond- en klauwzeer moet de Unie ook in het geval van nationaal erkende programma's ter bestrijding, preventie en uitroeiing van dierenziekten 60 % van de uitgaven voor haar rekening nemen.

COM (2011) 625 final

Wijzigingsvoorstel 9

Artikel 9, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Er worden geen rechtstreekse betalingen toegekend aan natuurlijke of rechtspersonen dan wel groepen natuurlijke of rechtspersonen, wanneer een van de volgende voorwaarden van toepassing is:	Er worden geen rechtstreekse betalingen toegekend noch mogen zij worden overgeschreven aan natuurlijke of rechtspersonen dan wel groepen natuurlijke of rechtspersonen, wanneer een van de volgende voorwaarden van toepassing is:
a) het jaarlijkse bedrag aan rechtstreekse betalingen is minder dan 5 % van de totale opbrengsten die zij in het meest recente fiscale jaar uit de niet-landbouwactiviteiten hebben verworven;	a) ~~het jaarlijkse bedrag aan rechtstreekse betalingen is minder dan 5 % van de totale opbrengsten die zij in het meest recente fiscale jaar uit de niet-landbouwactiviteiten hebben verworven~~ bedoelde personen nemen niet op regelmatige basis deel aan de werkzaamheden op een landbouwbedrijf of aan het beheer daarvan, waarbij de lidstaten de criteria mogen vaststellen aan de hand waarvan deze deelname wordt gedefinieerd;
b) hun landbouwarealen bestaan hoofdzakelijk uit grond die in een voor beweiding of teelt geschikte natuurlijke staat wordt gehouden en zij verrichten op deze grond geen minimumactiviteit die de betrokken lidstaat overeenkomstig artikel 4, lid 1, onder c), heeft vastgesteld.	b) het bedrag aan rechtstreekse betalingen is hoger dan 10.000 euro in het geval van personen die meer dan 75 % van hun totale inkomsten uit niet-agrarische activiteiten halen. ~~b~~c) ~~hun~~ de landbouwarealen van bedoelde personen bestaan hoofdzakelijk uit grond die in een voor beweiding of teelt geschikte natuurlijke staat wordt gehouden en ~~zij~~ bedoelde personen verrichten op deze grond geen minimumactiviteit die de betrokken lidstaat overeenkomstig artikel 4, lid 1, onder c), heeft vastgesteld.

Wijzigingsvoorstel 10

Artikel 11, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Het bedrag aan rechtstreekse betalingen dat in het kader van deze verordening voor een bepaald kalenderjaar aan een landbouwer moet worden toegekend, wordt als volgt verlaagd:	Het bedrag aan rechtstreekse betalingen dat in het kader van deze verordening voor een bepaald kalenderjaar aan een landbouwer moet worden toegekend, met inbegrip van betalingen ten gunste van klimaat- en milieuvriendelijke landbouwpraktijken overeenkomstig artikel 29, wordt als volgt verlaagd:

Motivering

De aan productie verbonden betalingen ten gunste van klimaat- en milieuvriendelijke landbouwpraktijken en de meeweging daarvan in de degressie- en maximeringsmaatregelen die worden genomen, zijn ook ingegeven door het streven naar een eerlijkere verdeling van de steun.

Wijzigingsvoorstel 11

Artikel 14, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Flexibiliteit tussen de pijlers	***Flexibiliteit tussen de pijlers***
1. Vóór 1 augustus 2013 mogen de lidstaten besluiten om ten hoogste 10 % van hun in bijlage II bij deze verordening vermelde jaarlijkse nationale maxima voor de kalenderjaren 2014 tot en met 2019 beschikbaar te stellen als aanvullende steun voor maatregelen in het kader van plattelandsontwikkelingsprogramma's die overeenkomstig Verordening (EU) nr. […] [POV] uit het ELFPO worden gefinancierd. Het desbetreffende bedrag is daardoor niet meer beschikbaar voor de toekenning van rechtstreekse betalingen.	1. Vóór 1 augustus 2013 mogen de lidstaten besluiten om ten hoogste 10 % van hun in bijlage II bij deze verordening vermelde jaarlijkse nationale maxima voor de kalenderjaren 2014 tot en met 2019 beschikbaar te stellen als aanvullende steun voor maatregelen in het kader van plattelandsontwikkelingsprogramma's die overeenkomstig Verordening (EU) nr. […] [POV] uit het ELFPO worden gefinancierd. ~~Het desbetreffende bedrag is daardoor niet meer beschikbaar voor de toekenning van rechtstreekse betalingen.~~
Het in de eerste alinea bedoelde besluit wordt uiterlijk op de in die alinea genoemde datum aan de Commissie gemeld.	~~Het in de eerste alinea bedoelde besluit wordt uiterlijk op de in die alinea genoemde datum aan de Commissie gemeld.~~
Het percentage dat overeenkomstig de tweede alinea wordt gemeld, is een en hetzelfde percentage voor de in de eerste alinea genoemde jaren.	~~Het percentage dat overeenkomstig de tweede alinea wordt gemeld, is een en hetzelfde percentage voor de in de eerste alinea genoemde jaren.~~ In geval van toepassing van artikel 20 van onderhavige verordening kunnen de lidstaten deze bedragen aan de regio's ter beschikking stellen op basis van objectieve en niet-discriminerende criteria die voor de verdeling van de ELFPO-maxima zijn vastgesteld.

Motivering

Ingeval de middelen bestemd zijn voor plattelandsontwikkeling is het zinvol de verdeling te baseren op verdelingscriteria die onder de tweede pijler zijn vastgesteld. Ook is het nuttig te voorzien in enige flexibiliteit van het systeem. Indien bijvoorbeeld een regionaal gebied „Lombardische vlakte" met een nationaal plafond wordt vastgesteld, zou het voor de regio's die er deel van uitmaken, interessant kunnen zijn een percentage van de middelen voor hun respectieve programma's voor plattelandsontwikkeling uit te trekken ten behoeve van sectoraal beleid.

Wijzigingsvoorstel 12

Artikel 22, lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
3. De lidstaten die gebruikmaken van de in lid 2 geboden mogelijkheid, gebruiken het deel van het maximum dat na de toepassing van het bepaalde in dat lid resteert, om de waarde van de betalingsrechten te verhogen wanneer de overeenkomstig lid 2 berekende totale waarde van de betalingsrechten waarover een landbouwer in het kader van de basisbetalingsregeling beschikt, lager is dan de totale waarde van de toeslagrechten, inclusief de bijzondere toeslagrechten, waarover de landbouwer op **31 december 2013** in het kader van de bedrijfstoeslagregeling overeenkomstig Verordening (EG) nr. 73/2009 beschikte.	3. De lidstaten die gebruikmaken van de in lid 2 geboden mogelijkheid, gebruiken het deel van het maximum dat na de toepassing van het bepaalde in dat lid resteert, om de waarde van de betalingsrechten te verhogen wanneer de overeenkomstig lid 2 berekende totale waarde van de betalingsrechten waarover een landbouwer in het kader van de basisbetalingsregeling beschikt, lager is dan de totale waarde van de toeslagrechten, inclusief de bijzondere toeslagrechten, die~~waarover~~ de landbouwer in portefeuille heeft en die gebruikt zijn voor de betaling van de verzamelaanvraag ~~op 31 december~~ 2013, in het kader van de bedrijfstoeslagregeling overeenkomstig Verordening (EG) nr. 73/2009~~ beschikte~~.
Daartoe wordt de nationale of regionale waarde per eenheid van elk betalingsrecht van de betrokken landbouwer verhoogd met een percentage van het verschil tussen de overeenkomstig lid 2 berekende totale waarde van de betalingsrechten in het kader van de basisbetalingsregeling en de totale waarde van de toeslagrechten, inclusief de bijzondere toeslagrechten, waarover de landbouwer op **31 december 2013** in het kader van de bedrijfstoeslagregeling overeenkomstig Verordening (EG) nr. 73/2009 beschikte.	Daartoe wordt de nationale of regionale waarde per eenheid van elk betalingsrecht van de betrokken landbouwer verhoogd met een percentage van het verschil tussen de overeenkomstig lid 2 berekende totale waarde van de betalingsrechten in het kader van de basisbetalingsregeling en de totale waarde van de toeslagrechten, inclusief de bijzondere toeslagrechten, waarover de landbouwer op 31 december 2013 in het kader van de bedrijfstoeslagregeling overeenkomstig Verordening (EG) nr. 73/2009 beschikte.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Bij de berekening van de verhoging mag een lidstaat ook rekening houden met de steun die uit hoofde van artikel 52, artikel 53, lid 1, en artikel 68, lid 1, onder b), van Verordening (EG) nr. 73/2009 voor kalenderjaar 2013 is verleend, mits de lidstaat heeft besloten om de vrijwillige gekoppelde steun uit hoofde van titel IV van deze verordening niet toe te passen op de desbetreffende sectoren.	Bij de berekening van de verhoging mag een lidstaat ook rekening houden met de steun die uit hoofde van artikel 52, artikel 53, lid 1, en artikel 68, lid 1, onder b), van Verordening (EG) nr. 73/2009 voor kalenderjaar 2013 is verleend, mits de lidstaat heeft besloten om de vrijwillige gekoppelde steun uit hoofde van titel IV van deze verordening niet toe te passen op de desbetreffende sectoren.
Voor de toepassing van de eerste alinea wordt een landbouwer geacht op 31 december 2013 over toeslagrechten te beschikken wanneer uiterlijk op die datum toeslagrechten aan hem waren toegewezen of definitief aan hem waren overgedragen.	Voor de toepassing van de eerste alinea wordt een landbouwer geacht op 31 december 2013 over toeslagrechten te beschikken wanneer uiterlijk op die datum toeslagrechten aan hem waren toegewezen of definitief aan hem waren overgedragen.

Motivering

Bij de vaststelling van de rechten 2014 zal worden voorzien in mechanismen om de rechten van degenen die hun activiteiten hebben gestaakt over te dragen aan degenen die actief zijn. De datum van 31 december zou tot fraude kunnen aanzetten. Het is zaak het bezit van rechten te bepalen op basis van de rechtenportefeuille die gebruikt wordt voor de betaling van de verzamelaanvraag 2013.

Wijzigingsvoorstel 13

Artikel 22, lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Alle betalingsrechten in een lidstaat of, bij toepassing van artikel 20, in een regio hebben vanaf aanvraagjaar 2019 een uniforme waarde per eenheid.	Alle betalingsrechten in een lidstaat of, bij toepassing van artikel 20, in een regio hebben vanaf aanvraagjaar 2019 een uniforme waarde per eenheid. De Commissie komt binnen drie jaar na de inwerkingtreding van de hervorming met een voorstel voor een voorlopig tijdschema voor convergentie van de bedrijfstoeslagrechten in alle 27 lidstaten van de EU.

Motivering

De Commissie stelt convergentie voor in de lidstaten, maar zonder een tijdschema te geven of aan te duiden hoe kan worden gezorgd voor convergentie tussen de lidstaten.

Wijzigingsvoorstel 14

Invoeging van nieuwe tekst vóór artikel 29

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
	De mogelijkheid om in een regio, overeenkomstig de artikelen 20 en 29, een betaling voor klimaat- en milieuvriendelijke landbouwpraktijken in te voeren, kan aanleiding geven tot territoriale overeenkomsten tussen de regionale overheden en groepen landbouwers, voor zover het in artikel 33 vastgelegde maximumpercentage van 30 % niet wordt overschreden. Op grond van die overeenkomsten worden er grootschalige specifieke stimulerende acties ontwikkeld, die collectief ten uitvoer worden gelegd op subsidiabele landbouwgrond en bedoeld zijn om de toestand van de natuurlijke hulpbronnen en van de bodem te verbeteren en de biodiversiteit te vergroten, waarbij de specifieke lokale kenmerken in acht worden genomen en van gedeelde en meetbare doelstellingen wordt uitgegaan.

Wijzigingsvoorstel 15

Invoeging van nieuwe tekst vóór artikel 29

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
	De lidstaten voeren een „eiwittenplan" in voor de teelten van olie- en eiwithoudende gewassen die het best zijn aangepast aan de lokale bodem- en klimaatgesteldheid, voor zover het in artikel 33 vastgelegde maximumpercentage van 30 % niet wordt overschreden.

Wijzigingsvoorstel 16

Artikel 29, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Algemene voorschriften	***Algemene voorschriften***
1. Landbouwers die recht hebben op een betaling in het kader van de in hoofdstuk 1 bedoelde basisbetalingsregeling, nemen op hun subsidiabele hectaren als gedefinieerd in artikel 25, lid 2, de volgende klimaat- en milieuvriendelijke landbouwpraktijken in acht:	1. Landbouwers die recht hebben op een betaling in het kader van de in hoofdstuk 1 bedoelde basisbetalingsregeling, nemen op hun subsidiabele hectaren als gedefinieerd in artikel 25, lid 2, de volgende klimaat- en milieuvriendelijke landbouwpraktijken in acht:
a) zij hebben drie verschillende gewassen op hun bouwland wanneer dit bouwland meer dan drie hectaren omvat en een aanzienlijk deel van het jaar niet volledig wordt gebruikt voor de productie van (ingezaaid of natuurlijk) gras, niet volledig braak ligt of niet volledig wordt beteeld met gewassen die onder water staan;	a) zij hebben drie verschillende gewassen op hun bouwland wanneer dit bouwland meer dan drie hectaren omvat en een aanzienlijk deel van het jaar niet volledig wordt gebruikt voor de productie van (ingezaaid of natuurlijk) gras, niet volledig braak ligt of niet volledig wordt beteeld met gewassen die onder water staan;
b) zij houden bestaand blijvend grasland op hun bedrijf als zodanig in stand;	b) zij houden bestaand blijvend grasland op hun bedrijf als zodanig in stand;
c) zij hebben een ecologisch aandachtsgebied op hun landbouwareaal.	c) zij hebben een ecologisch aandachtsgebied op hun landbouwareaal.
	2. In afwijking van punt 1 kunnen deze bepalingen worden aangepast voor landbouwers die een territoriale overeenkomst hebben gesloten, zoals bedoeld in artikel 29, waarmee het met name mogelijk wordt om het gebruik van productiemiddelen (kunstmest, fytosanitaire producten…) en de hoeveelheid irrigatiewater te verminderen, koolstof beter op te slaan in de bodem, en het gevaar van bodemerosie en -verzilting te verkleinen.

Wijzigingsvoorstel 17

Artikel 29, lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
4. Landbouwers die aan de eisen van artikel 29, lid 1, van Verordening (EG) nr. 834/2007 inzake biologische landbouw voldoen, hebben automatisch recht op de in dit hoofdstuk bedoelde betaling. De eerste alinea is alleen van toepassing op de eenheden van een bedrijf die overeenkomstig artikel 11 van Verordening (EG) nr. 834/2007 worden gebruikt voor biologische productie.	4. Landbouwers die aan de eisen van artikel 29, lid 1, van Verordening (EG) nr. 834/2007 inzake biologische landbouw voldoen, hebben automatisch recht op de in dit hoofdstuk bedoelde betaling. Deze regeling geldt ook voor landbouwers wier arealen zich bevinden in door de lidstaten, op nationaal of regionaal niveau, erkende, voor het milieu beschermde zones, en voor arealen die vallen onder de verbintenissen voor milieumaatregelen in de landbouw in het kader van de programma's voor plattelandsontwikkeling. De eerste alinea is alleen van toepassing op de eenheden van een bedrijf die overeenkomstig artikel 11 van Verordening (EG) nr. 834/2007 worden gebruikt voor biologische productie.

Wijzigingsvoorstel 18

Artikel 30

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Gewasdiversificatie	***Gewasdiversificatie***
1. Wanneer het bouwland van de landbouwer meer dan drie hectaren omvat en een aanzienlijk deel van het jaar niet volledig wordt gebruikt voor de productie van (ingezaaid of natuurlijk) gras, niet volledig braak ligt of niet volledig wordt beteeld met gewassen die onder water staan, worden ten minste drie verschillende gewassen op dit bouwland geteeld. Geen van deze drie gewassen bestrijkt minder dan 5 % van het bouwland en het hoofdgewas bestrijkt niet meer dan 70 % van het bouwland.	1. Wanneer het bouwland van de landbouwer meer dan drie hectaren omvat en een aanzienlijk deel van het jaar niet volledig wordt gebruikt voor de productie van (ingezaaid of natuurlijk) gras, niet volledig braak ligt of niet volledig wordt beteeld met gewassen die onder water staan, worden ten minste drie verschillende gewassen op dit bouwland geteeld. Geen van deze drie gewassen bestrijkt minder dan 5 % van het bouwland en het hoofdgewas bestrijkt niet meer dan 70 % van het bouwland.
2. De Commissie wordt gemachtigd om overeenkomstig artikel 55 gedelegeerde handelingen aan te nemen tot vaststelling van de definitie van „gewas" en van de voorschriften voor de precieze berekening van de percentages voor de verschillende gewassen.	2. De Commissie wordt gemachtigd om overeenkomstig artikel 55 gedelegeerde handelingen aan te nemen tot vaststelling van de definitie van „gewas" en van de voorschriften voor de precieze berekening van de percentages voor de verschillende gewassen.
	3. In afwijking van lid 1 kunnen deze bepalingen worden aangepast voor landbouwers die een territoriale overeenkomst hebben gesloten zoals bedoeld in artikel 29.

Wijzigingsvoorstel 19

Wijziging van artikel 32, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De landbouwers zorgen ervoor dat ten minste 7 % van hun subsidiabele hectaren in de zin van artikel 25, lid 2, exclusief de als blijvend grasland gebruikte arealen, ecologisch aandachtsgebied is, zoals braakland, terrassen, landschapselementen, bufferstroken en beboste gebieden als bedoeld in artikel 25, lid 2, onder b), punt ii).	De landbouwers zorgen ervoor dat ten minste 7 % van hun subsidiabele hectaren ~~in de zin van artikel 25, lid 2, exclusief de als blijvend grasland gebruikte arealen,~~ ecologisch aandachtsgebied is, zoals braakland, terrassen, landschapselementen, bufferstroken, blijvend grasland en beboste gebieden ~~als bedoeld in artikel 25, lid 2, onder b), punt ii)~~. Als lokale overheden en een groep landbouwers een territoriale overeenkomst zoals bedoeld in artikel 29 sluiten, zal het maximumpercentage van 7 % kunnen worden berekend op grond van het totaal aan oppervlakten waarvoor die overeenkomst is gesloten. Voor die berekening kunnen landbouwbedrijven hun arealen bij elkaar op laten tellen.

Motivering

Vanuit agronomisch en milieuoogpunt is de omvang van een landbouwbedrijf geen steekhoudende maatstaf om te bepalen welk deel van een landbouwareaal als ecologisch aandachtsgebied wordt bestemd. Bovendien blijkt dat die maatstaf de landbouwers aan banden legt. Bedoeld percentage moet voor een groep landbouwbedrijven of voor kleine landbouwgebieden worden vastgesteld via een regeling waarbij arealen bij elkaar kunnen worden opgeteld, zodat een gemiddeld percentage voor al die landbouwbedrijven samen kan worden vastgelegd.

Wijzigingsvoorstel 20

Artikel 33, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Artikel 33	Artikel 33
Financiële bepalingen	***Financiële bepalingen***
1. De lidstaten gebruiken 30 % van het in bijlage II vermelde jaarlijkse nationale maximum voor de financiering van de in dit hoofdstuk bedoelde betaling	1. De lidstaten gebruiken 30 % van het in bijlage II vermelde jaarlijkse nationale maximum voor de financiering van de in dit hoofdstuk bedoelde betaling.
	2. In geval van toepassing van artikel 20 kunnen de lidstaten voor regio's zoals bedoeld bij hetzelfde artikel andere financieringen vaststellen.

Motivering

Door in verschillende financieringsniveaus voor vergroening te voorzien, wordt gezorgd voor meer flexibiliteit en subsidiariteit bij de tenuitvoerlegging.

Wijzigingsvoorstel 21

Artikel 34

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Algemene voorschriften	**Algemene voorschriften**
1. De lidstaten kunnen een betaling toekennen aan landbouwers die recht hebben op een betaling in het kader van de in hoofdstuk 1 bedoelde basisbetalingsregeling en wier bedrijf geheel of gedeeltelijk is gelegen in een gebied met natuurlijke beperkingen dat de lidstaten overeenkomstig artikel 33, lid 1, van Verordening (EU) nr. […] [POV] hebben aangewezen.	1. De lidstaten kunnen een betaling toekennen aan landbouwers die recht hebben op een betaling in het kader van de in hoofdstuk 1 bedoelde basisbetalingsregeling en wier bedrijf geheel of gedeeltelijk is gelegen in een gebied met natuurlijke beperkingen dat de lidstaten overeenkomstig artikel 33, lid 1, van Verordening (EU) nr. […] [POV] hebben aangewezen.
2. De lidstaten kunnen besluiten om de in lid 1 bedoelde betaling toe te kennen aan alle gebieden die onder dat lid vallen, of om deze betaling op basis van objectieve en niet-discriminerende criteria te beperken tot een aantal van de gebieden als bedoeld in artikel 33, lid 1, van Verordening (EU) nr. […] [POV].	2. De lidstaten kunnen besluiten om de in lid 1 bedoelde betaling toe te kennen aan alle gebieden die onder dat lid vallen, of om deze betaling op basis van objectieve en niet-discriminerende criteria te beperken tot een aantal van de gebieden als bedoeld in artikel 33, lid 1, van Verordening (EU) nr. […] [POV].
3. Onverminderd lid 2 en onverminderd de toepassing van de financiële discipline, de geleidelijke verlaging en de plafonnering, de lineaire verlaging als bedoeld in artikel 7, en de verlagingen en uitsluitingen die uit hoofde van artikel 65 van Verordening (EU) nr. […] [HZV] worden opgelegd, wordt de in lid 1 bedoelde betaling jaarlijks per subsidiabele hectare toegekend in de gebieden waaraan de lidstaten bij besluit overeenkomstig lid 2 deze betaling hebben toegewezen, en wordt deze betaling uitgekeerd na activering van betalingsrechten op de hectaren waarover de betrokken landbouwer beschikt.	3. Onverminderd lid 2 en onverminderd de toepassing van de financiële discipline, de geleidelijke verlaging en de plafonnering, de lineaire verlaging als bedoeld in artikel 7, en de verlagingen en uitsluitingen die uit hoofde van artikel 65 van Verordening (EU) nr. […] [HZV] worden opgelegd, wordt de in lid 1 bedoelde betaling jaarlijks per subsidiabele hectare toegekend in de gebieden waaraan de lidstaten bij besluit overeenkomstig lid 2 deze betaling hebben toegewezen, en wordt deze betaling uitgekeerd na activering van betalingsrechten op de hectaren waarover de betrokken landbouwer beschikt.
4. De in lid 1 bedoelde betaling per hectare wordt berekend door het bedrag dat voortvloeit uit de toepassing van artikel 35, te delen door het overeenkomstig artikel 26, lid 1, aangegeven aantal subsidiabele hectaren in de gebieden waaraan de lidstaten bij besluit overeenkomstig lid 2 deze betaling hebben toegewezen.	4. De in lid 1 bedoelde betaling per hectare wordt berekend door het bedrag dat voortvloeit uit de toepassing van artikel 35, te delen door het overeenkomstig artikel 26, lid 1, aangegeven aantal subsidiabele hectaren in de gebieden waaraan de lidstaten bij besluit overeenkomstig lid 2 deze betaling hebben toegewezen.
5. De lidstaten mogen onder de in dit lid vastgestelde voorwaarden de in dit hoofdstuk bedoelde betaling op regionaal niveau toepassen.	5. In geval van toepassing van artikel 20 mogen ~~D~~de lidstaten ~~mogen~~ onder de in dit lid vastgestelde voorwaarden de in dit hoofdstuk bedoelde betaling op regionaal niveau toepassen.
Zij stellen de regio's in dat geval vast op basis van objectieve en niet-discriminerende criteria, zoals de kenmerkende natuurlijke beperkingen van de betrokken regio's en de agronomische situatie ervan.	Zij stellen de regio's in dat geval vast op basis van objectieve en niet-discriminerende criteria, zoals de kenmerkende natuurlijke beperkingen van de betrokken regio's en de agronomische situatie ervan.
De lidstaten verdelen het in artikel 35, lid 1, bedoelde nationale maximum op basis van objectieve en niet-discriminerende criteria over de regio's.	De lidstaten verdelen het in artikel 35, lid 1, bedoelde nationale maximum op basis van objectieve en niet-discriminerende criteria over de regio's.
De betaling op regionaal niveau wordt berekend door het regionale maximum dat overeenkomstig de derde alinea is berekend, te delen door het overeenkomstig artikel 26, lid 1, aangegeven aantal subsidiabele hectaren in de gebieden waaraan de lidstaten bij besluit overeenkomstig lid 2 deze betaling hebben toegewezen.	De betaling op regionaal niveau wordt berekend door het regionale maximum dat overeenkomstig de derde alinea is berekend, te delen door het overeenkomstig artikel 26, lid 1, aangegeven aantal subsidiabele hectaren in de gebieden waaraan de lidstaten bij besluit overeenkomstig lid 2 deze betaling hebben toegewezen.

Motivering

Zo kan de betaling op regionaal niveau worden toegepast overeenkomstig artikel 20.

Wijzigingsvoorstel 22

Artikel 35, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De lidstaten mogen uiterlijk op 1 augustus 2013 besluiten om ten hoogste 5 % van hun in bijlage II vermelde jaarlijkse nationale maximum te gebruiken voor de financiering van de in artikel 34 bedoelde betaling.	De lidstaten mogen uiterlijk op 1 augustus 2013 besluiten om ten hoogste ~~5~~ 10 % van hun in bijlage II vermelde jaarlijkse nationale maximum te gebruiken voor de financiering van de in artikel 34 bedoelde betaling.

Motivering

De steun voor probleemgebieden bedraagt in de periode 2007-2013 12,6 miljard euro. Een verdubbeling van het voorgestelde budget (d.w.z. 10 % van de nationale totaalbedragen, ofwel 31,7 miljard euro) zou leiden tot een aanzienlijk evenwichtigere steunverdeling ten gunste van probleemgebieden en gebieden met natuurlijke handicaps.

Wijzigingsvoorstel 23

Wijziging van de leden 1 en 2 van artikel 36

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
1. De lidstaten kennen een jaarlijkse betaling toe aan jonge landbouwers die recht hebben op een betaling in het kader van de in hoofdstuk 1 bedoelde basisbetalingsregeling.	1. De lidstaten kennen een jaarlijkse betaling toe aan ~~jonge landbouwers~~ onlangs gevestigde landbouwers die recht hebben op een betaling in het kader van de in hoofdstuk 1 bedoelde basisbetalingsregeling.
2. In dit hoofdstuk wordt onder „jonge landbouwers" verstaan:	2. In dit hoofdstuk wordt onder „~~jonge landbouwers~~onlangs gevestigde landbouwer" ~~verstaan:~~
a) natuurlijke personen die zich voor het eerst als bedrijfshoofd op een landbouwbedrijf vestigen of die zich al op zo'n bedrijf gevestigd hebben in de periode van vijf jaar voorafgaande aan de eerste indiening van een aanvraag in het kader van de basisbetalingsregeling als bedoeld in artikel 73, lid 1, van Verordening (EU) nr. […] [HZV], en	~~a)~~ natuurlijke personen verstaan die zich voor het eerst als bedrijfshoofd op een landbouwbedrijf vestigen of die zich al op zo'n bedrijf gevestigd hebben in de periode van vijf jaar voorafgaande aan de eerste indiening van een aanvraag in het kader van de basisbetalingsregeling als bedoeld in artikel 73, lid 1, van Verordening (EU) nr. […] [HZV]~~, en~~
b) die jonger zijn dan 40 jaar op het moment van indiening van de onder a) bedoelde aanvraag.	~~b) die jonger zijn dan 40 jaar op het moment van indiening van de onder a) bedoelde aanvraag~~.

Wijzigingsvoorstel 24

Artikel 38, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De lidstaten kunnen landbouwers onder de in dit hoofdstuk gestelde voorwaarden gekoppelde steun verlenen. Gekoppelde steun kan worden verleend voor de volgende sectoren en teelten: granen, oliehoudende zaden, durumtarwe, eiwithoudende gewassen, zaaddragende leguminosen, vlas, hennep, rijst, noten, zetmeelaardappelen, melk en zuivelproducten, zaaizaad, schapen- en geitenvlees, rundvlees, olijfolie, zijderupsen, gedroogde voedergewassen, hop, suikerbieten, suikerriet en cichorei, groenten en fruit, en hakhout met korte omlooptijd.	De lidstaten kunnen ~~landbouwers onder de in dit hoofdstuk gestelde voorwaarden~~ gekoppelde steun verlenen~~. Gekoppelde steun kan worden verleend~~ voor de volgende sectoren en teelten: ~~landbouwproducten met een officieel kwaliteitskeurmerk,~~ granen, oliehoudende zaden, durumtarwe, eiwithoudende gewassen, zaaddragende leguminosen, vlas, hennep, rijst, noten, zetmeelaardappelen, melk en zuivelproducten, zaaizaad, schapen- en geitenvlees, rundvlees, olijfolie, zijderupsen, gedroogde voedergewassen, hop, suikerbieten, suikerriet en cichorei, groenten en fruit, ~~en~~ hakhout met korte omlooptijd, en landbouwproducten met een officieel kwaliteitskeurmerk (waaronder producten van de biologische landbouw). Indien nodig kunnen ze zelf aanvullende sectoren aanwijzen die in aanmerking komen voor gekoppelde steun.

Motivering

Koppeling van de steun is vanuit economisch en territoriaal oogpunt noodzakelijk om van al die producten een voldoende productie te garanderen.

Wijzigingsvoorstel 25

Artikel 38, lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Gekoppelde steun mag alleen worden verleend voor zover dat noodzakelijk is als stimulans om de huidige productie in de betrokken regio's op peil te houden.	Gekoppelde steun mag alleen worden verleend voor zover dat noodzakelijk is als stimulans om de huidige productie in de betrokken regio's op peil te houden, vooral in het geval van gebieden met natuurlijke handicaps, zoals eilandregio's, en ultraperifere gebieden en ten behoeve van productiesectoren die de werkgelegenheid stimuleren.

Motivering

Koppeling van de steun is vanuit economisch en territoriaal oogpunt noodzakelijk om van al die producten een voldoende productie te garanderen.

Wijzigingsvoorstel 26

Artikel 38, lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Algemene voorschriften	***Algemene voorschriften***
1. De lidstaten kunnen landbouwers onder de in dit hoofdstuk gestelde voorwaarden gekoppelde steun verlenen.	1. De lidstaten kunnen landbouwers onder de in dit hoofdstuk gestelde voorwaarden gekoppelde steun verlenen.
Gekoppelde steun kan worden verleend voor de volgende sectoren en teelten: granen, oliehoudende zaden, durumtarwe, eiwithoudende gewassen, zaaddragende leguminosen, vlas, hennep, rijst, noten, zetmeelaardappelen, melk en zuivelproducten, zaaizaad, schapen- en geitenvlees, rundvlees, olijfolie, zijderupsen, gedroogde voedergewassen, hop, suikerbieten, suikerriet en cichorei, groenten en fruit, en hakhout met korte omlooptijd.	Gekoppelde steun kan worden verleend voor de volgende sectoren en teelten: granen, oliehoudende zaden, durumtarwe, eiwithoudende gewassen, zaaddragende leguminosen, vlas, hennep, rijst, noten, zetmeelaardappelen, melk en zuivelproducten, zaaizaad, schapen- en geitenvlees, rundvlees, olijfolie, zijderupsen, gedroogde voedergewassen, hop, suikerbieten, suikerriet en cichorei, groenten en fruit, en hakhout met korte omlooptijd.
2. Gekoppelde steun mag alleen worden verleend in sectoren of in regio's van een lidstaat waar specifieke soorten landbouw of specifieke landbouwsectoren die om economische en/of sociale en/of ecologische redenen van groot belang zijn, bepaalde problemen ondervinden.	2. Gekoppelde steun mag alleen worden verleend in sectoren of in regio's van een lidstaat waar specifieke soorten landbouw of specifieke landbouwsectoren die om economische en/of sociale en/of ecologische redenen van groot belang zijn, bepaalde problemen ondervinden.
3. In afwijking van lid 2 mag gekoppelde steun ook worden verleend aan landbouwers die op 31 december 2013 beschikten over toeslagrechten die overeenkomstig titel III, hoofdstuk 3, afdeling 2, en artikel 71 quaterdecies van Verordening (EG) nr. 1782/2003 en overeenkomstig artikel 60 en artikel 65, vierde alinea, van Verordening (EG) nr. 73/2009 waren toegekend en die geen subsidiabele hectaren hebben voor de activering van betalingsrechten in het kader van de in titel III, hoofdstuk 1, van deze verordening bedoelde basisbetalingsregeling.	3. In afwijking van lid 2 mag gekoppelde steun ook worden verleend aan landbouwers die op 31 december 2013 beschikten over toeslagrechten die overeenkomstig titel III, hoofdstuk 3, afdeling 2, en artikel 71 quaterdecies van Verordening (EG) nr. 1782/2003 en overeenkomstig artikel 60 en artikel 65, vierde alinea, van Verordening (EG) nr. 73/2009 waren toegekend en die geen subsidiabele hectaren hebben voor de activering van betalingsrechten in het kader van de in titel III, hoofdstuk 1, van deze verordening bedoelde basisbetalingsregeling.
4. Gekoppelde steun mag alleen worden verleend voor zover dat noodzakelijk is als stimulans om de huidige productie in de betrokken regio's op peil te houden.	4. Gekoppelde steun mag alleen worden verleend voor zover dat noodzakelijk is als stimulans om de huidige productie in de betrokken regio's op peil te houden.
5. Gekoppelde steun wordt verleend in de vorm van een jaarlijkse betaling, binnen afgebakende kwantitatieve grenzen en op basis van vaste arealen en opbrengsten of een vast aantal dieren.	5. In geval van toepassing van artikel 20 kunnen de lidstaten voor regio's zoals bedoeld in hetzelfde artikel andere financieringen vaststellen.
6. Gekoppelde steun die op grond van dit artikel wordt verleend, is verenigbaar met andere EU-maatregelen en -beleidslijnen.	~~5~~ 6. Gekoppelde steun wordt verleend in de vorm van een jaarlijkse betaling, binnen afgebakende kwantitatieve grenzen en op basis van vaste arealen en opbrengsten of een vast aantal dieren. ~~6~~ 7. Gekoppelde steun die op grond van dit artikel wordt verleend, is verenigbaar met andere EU-maatregelen en -beleidslijnen.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
7. De Commissie wordt gemachtigd om overeenkomstig artikel 55 gedelegeerde handelingen aan te nemen inzake:	~~7~~ 8. De Commissie wordt gemachtigd om overeenkomstig artikel 55 gedelegeerde handelingen aan te nemen inzake:
a) de voorwaarden voor de verlening van de in dit hoofdstuk bedoelde steun;	a) de voorwaarden voor de verlening van de in dit hoofdstuk bedoelde steun;
b) de samenhang met andere EU-maatregelen, alsmede de cumulatie van steun.	b) de samenhang met andere EU-maatregelen, alsmede de cumulatie van steun.

Motivering

Zo kan de betaling op regionaal niveau worden toegepast overeenkomstig artikel 20.

Wijzigingsvoorstel 27

Artikel 47

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Algemene voorschriften	***Algemene voorschriften***
1. Landbouwers die over uit hoofde van artikel 21 voor 2014 toegewezen betalingsrechten beschikken en die voldoen aan de in artikel 10, lid 1, vastgestelde minimumeisen, kunnen kiezen voor deelname aan een vereenvoudigde regeling, hierna de „regeling voor kleine landbouwers" genoemd, onder de in deze titel vastgestelde voorwaarden.	1. Landbouwers die over uit hoofde van artikel 21 voor 2014 toegewezen betalingsrechten beschikken en die voldoen aan de in artikel 10, lid 1, vastgestelde minimumeisen, kunnen kiezen voor deelname aan een vereenvoudigde regeling, hierna de „regeling voor kleine landbouwers" genoemd, onder de in deze titel vastgestelde voorwaarden.
2. De betalingen in het kader van de regeling voor kleine landbouwers treden in de plaats van de betalingen die uit hoofde van de titels III en IV worden toegekend.	2. De betalingen in het kader van de regeling voor kleine landbouwers treden in de plaats van de betalingen die uit hoofde van de titels III en IV worden toegekend.
3. Landbouwers die aan de regeling voor kleine landbouwers deelnemen, worden vrijgesteld van de landbouwpraktijken waarin titel III, hoofdstuk 2, voorziet.	3. Landbouwers die aan de regeling voor kleine landbouwers deelnemen, worden vrijgesteld van de landbouwpraktijken waarin titel III, hoofdstuk 2, voorziet.
4. De lidstaten zorgen ervoor dat geen betalingen worden gedaan aan landbouwers van wie vast komt te staan dat zij vanaf de datum van bekendmaking van het door de Commissie gedane voorstel voor deze verordening hun bedrijf hebben opgesplitst met als enig doel in aanmerking te komen voor de regeling voor kleine landbouwers. Dit geldt ook voor landbouwers wier bedrijf uit deze opsplitsing is ontstaan.	4. De lidstaten zorgen ervoor dat geen betalingen worden gedaan aan landbouwers van wie vast komt te staan dat zij vanaf de datum van bekendmaking van het door de Commissie gedane voorstel voor deze verordening hun bedrijf hebben opgesplitst met als enig doel in aanmerking te komen voor de regeling voor kleine landbouwers. Dit geldt ook voor landbouwers wier bedrijf uit deze opsplitsing is ontstaan.
	5. In geval van toepassing van artikel 20 kunnen de lidstaten voor regio's zoals bedoeld in hetzelfde artikel andere financieringen vaststellen.

Motivering

Zo kan de betaling op regionaal niveau worden toegepast overeenkomstig artikel 20.

Wijzigingsvoorstel 28

Artikel 48

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Landbouwers die aan de regeling voor kleine landbouwers willen deelnemen, dienen daarvoor uiterlijk op 15 oktober 2014 een aanvraag in.	Landbouwers die aan de regeling voor kleine landbouwers willen deelnemen, dienen daarvoor uiterlijk op 15 oktober 2014 een aanvraag in.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Landbouwers die op 15 oktober 2014 nog geen aanvraag voor deelname aan de regeling voor kleine landbouwers hebben ingediend of die besluiten om er na 2014 uit te stappen of die op grond van artikel 20, lid 1, onder c), van Verordening (EU) nr. […] [POV] voor steun zijn geselecteerd, hebben geen recht meer op deelname aan deze regeling.	Landbouwers die op 15 oktober 2014 nog geen aanvraag voor deelname aan de regeling voor kleine landbouwers hebben ingediend kunnen dit in de loop van het jaar 2016 tot uiterlijk 15 oktober alsnog doen. Landbouwers die uiterlijk op 15 oktober 2016 niet zijn toegetreden tot de regeling voor kleine landbouwers of die besluiten om er na de voor 2014 en 2016 vastgestelde termijnen uit te stappen of die op grond van artikel 20, lid 1, onder c), van Verordening (EU) nr. […] [POV] voor steun zijn geselecteerd, hebben geen recht meer op deelname aan deze regeling.

COM(2011) 627 final/2

Wijzigingsvoorstel 29

Artikel 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Het ELFPO draagt bij tot de Europa 2020-strategie door de duurzame ontwikkeling van het platteland in de hele Unie te bevorderen via instrumenten die complementair zijn aan de andere instrumenten van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (hierna het „GLB" genoemd), het cohesiebeleid en het gemeenschappelijk visserijbeleid. Het ELFPO maakt de landbouwsector in de EU territoriaal en ecologisch evenwichtiger, klimaatvriendelijker en -bestendiger en innovatiever.	Het ELFPO draagt bij tot de Europa 2020-strategie, in het kader van een Europese strategie voor plattelandsontwikkeling, door de duurzame ontwikkeling van het platteland in de hele Unie te bevorderen via instrumenten die complementair zijn aan de andere instrumenten van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (hierna het „GLB" genoemd), en aan het cohesiebeleid en het gemeenschappelijk visserijbeleid, waarmee het ELFPO tevens wordt gecoördineerd. Het ELFPO maakt de landbouwsector in de EU territoriaal en ecologisch evenwichtiger, klimaatvriendelijker en -bestendiger en innovatiever.

Motivering

Er moet een daadwerkelijke strategie voor plattelandsontwikkeling worden toegepast op de EU. Deze strategie ontbreekt in de voorstellen van de Commissie. Bedoeld is een strategie die in iedere lidstaat in het kader van partnerschapsovereenkomsten ten uitvoer wordt gelegd en die moet voldoen aan het vereiste van een evenwichtige territoriale ontwikkeling.

Wijzigingsvoorstel 30

Artikel 5, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
(1) bevordering van de kennisoverdracht en innovatie in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden, met bijzondere aandacht voor:	(1) bevordering van de kennisoverdracht en innovatie in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden, met bijzondere aandacht voor de volgende aspecten, waaraan iedere lidstaat minimaal 10 % van de totale bijdrage uit het ELFPO moet besteden:
(a) het stimuleren van innovatie en van de kennisbasis in plattelandsgebieden;	(a) het stimuleren van sectorspecifieke innovatie en van de kennisbasis in plattelandsgebieden;
(b) het verstevigen van de banden tussen de landbouw- en de bosbouwsector en onderzoek en innovatie;	(b) het verstevigen van de banden tussen de landbouw- en de bosbouwsector en onderzoek en innovatie;
(c) het stimuleren van een leven lang leren en beroepsopleiding in de landbouw- en de bosbouwsector;	(c) het stimuleren van een leven lang leren en beroepsopleiding in de landbouw- en de bosbouwsector;

Motivering

Een dergelijke inspanning ten gunste van landbouwkundig onderzoek zal de concurrentiekracht van de Europese landbouw op lange termijn verbeteren, zowel op economisch als milieuvlak, en beantwoorden aan een grote wens van de Europese landbouwers en burgers, die gezonde levensmiddelen van goede kwaliteit willen en eisen dat het milieu wordt beschermd. Voorgesteld wordt om 10 % van de bijdrage te bestemmen voor innovatie, d.w.z. 1,45 miljard euro per jaar op EU-niveau, met als doel zorgvuldiger om te gaan met

natuurlijke hulpbronnen en meer aandacht te schenken aan de klimaatverandering. Ter vergelijking: de 30 % die in de eerste pijler is bestemd voor vergroening, staat voor 13,6 miljard euro. Om de milieuproblematiek te kunnen aanpakken, is meer onderzoek naar innovaties in de landbouw noodzakelijk. Meer onderzoek is in het bijzonder nodig om in te kunnen spelen op de klimaatverandering, waarvan de gevolgen op termijn zullen leiden tot een verplaatsing van de traditionele productiegebieden.

Wijzigingsvoorstel 31

Artikel 5, lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
(2) versterking van het concurrentievermogen van alle landbouwtypen en verbetering van de rendabiliteit van de landbouwbedrijven, met bijzondere aandacht voor:	(1) versterking van het concurrentievermogen van alle landbouwtypen en verbetering van de rendabiliteit van de landbouwbedrijven, met bijzondere aandacht voor:
(a) het faciliteren van de herstructurering van landbouwbedrijven met ernstige structurele problemen, met name landbouwbedrijven met een geringe marktdeelname, marktgerichte landbouwbedrijven in bepaalde sectoren en landbouwbedrijven die hun landbouwactiviteiten moeten diversifiëren;	(a) het faciliteren van de herstructurering en modernisering van landbouwbedrijven ~~met ernstige structurele problemen, met name landbouwbedrijven met een geringe marktdeelname, marktgerichte landbouwbedrijven in bepaalde sectoren en landbouwbedrijven die hun landbouwactiviteiten moeten diversifiëren~~;
(b) het faciliteren van de verjonging in de landbouwsector;	(b) het faciliteren van de verjonging in de landbouwsector;

Wijzigingsvoorstel 32

Wijziging van artikel 5, lid 6

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
(6) bevordering van sociale inclusie, armoedebestrijding en economische ontwikkeling in plattelandsgebieden, met bijzondere aandacht voor:	(6) bevordering van sociale inclusie, armoedebestrijding en economische ontwikkeling in plattelandsgebieden, met bijzondere aandacht voor:
(a) het faciliteren van diversifiëring, de creatie van nieuwe kleine ondernemingen en van extra werkgelegenheid;	(a) het ~~faciliteren~~ bevorderen van economische diversifiëring, de creatie van nieuwe ~~kleine~~ ondernemingen en van extra werkgelegenheid;
(b) het stimuleren van de plaatselijke ontwikkeling in plattelandsgebieden;	(b) het stimuleren van de plaatselijke ontwikkeling in plattelandsgebieden;
(c) het verbeteren van de toegankelijkheid, het gebruik en de kwaliteit van informatie- en communicatietechnologieën (ICT) in plattelandsgebieden.	(c) het verbeteren van de toegankelijkheid, het gebruik en de kwaliteit van nieuwe technologieën en informatie- en communicatietechnologieën ~~(ICT) in plattelandsgebieden.~~;
	d) het faciliteren van de vestiging van jonge mensen, met name vrouwen, in landbouwgebieden, via maatregelen om werk en gezinsleven beter met elkaar te kunnen combineren.

Wijzigingsvoorstel 33

Artikel 7

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Plattelandsontwikkelingsprogramma's	*Plattelandsontwikkelingsprogramma's*
1. Het ELFPO treedt in de lidstaten op door middel van de programma's voor plattelandsontwikkeling. Aan de hand van deze programma's wordt uitvoering gegeven aan een strategie die moet leiden tot de verwezenlijking van de EU-prioriteiten voor plattelandsontwikkeling met behulp van een samenstel van maatregelen die worden omschreven in titel III en voor de verwezenlijking waarvan om steun uit het ELFPO wordt verzocht.	1. Het ELFPO treedt in de lidstaten op door middel van de programma's voor plattelandsontwikkeling. Aan de hand van deze programma's wordt uitvoering gegeven aan een strategie die moet leiden tot de verwezenlijking van de EU-prioriteiten voor plattelandsontwikkeling met behulp van een samenstel van maatregelen die worden omschreven in titel III en voor de verwezenlijking waarvan om steun uit het ELFPO wordt verzocht.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
2. Een lidstaat kan hetzij een enkel programma voor zijn gehele grondgebied, hetzij een reeks regionale programma's indienen.	2. Een lidstaat kan hetzij een enkel programma voor zijn gehele grondgebied, hetzij een reeks regionale programma's indienen. De lidstaten die regionale programma's indienen, kunnen de programmering en de uitvoering van specifieke maatregelen echter reserveren voor nationale programma's; in zulke gevallen mogen de regionale programma's geen maatregelen uit het nationale programma omvatten.
3. Lidstaten met regionale programma's kunnen ook een nationaal kader met gemeenschappelijke elementen voor deze programma's en zonder afzonderlijke begrotingstoewijzing ter goedkeuring voorleggen.	3. Lidstaten met regionale programma's kunnen ook een nationaal kader met gemeenschappelijke elementen voor deze programma's en zonder afzonderlijke begrotingstoewijzing ter goedkeuring voorleggen.

Motivering

Met dit wijzigingsvoorstel kan plattelandsontwikkeling rechtstreeks regionaal geprogrammeerd blijven worden, terwijl bepaalde maatregelen nog steeds op nationaal niveau kunnen worden toegepast (bv. de maatregelen uit het risicobeheerpakket, artikel 37), zodat deze doeltreffender geïmplementeerd kunnen worden in het licht van de noodzaak om te beschikken over middelen van voldoende omvang en over homogene uitvoeringsregels die niet tot concurrentievervalsing leiden. Door ervoor te zorgen dat de in het kader van nationale en regionale programma's uit te voeren maatregelen elkaar wederzijds uitsluiten, kan de Commissie er zich bovendien van vergewissen dat acties en financieringen elkaar niet overlappen.

Wijzigingsvoorstel 34

Artikel 8, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De lidstaten kunnen in hun plattelandsontwikkelingsprogramma's thematische subprogramma's opnemen die bijdragen tot de verwezenlijking van de EU-prioriteiten voor plattelandsontwikkeling en gericht zijn op specifieke behoeften, met name in verband met:	De lidstaten kunnen in hun plattelandsontwikkelingsprogramma's thematische subprogramma's opnemen die bijdragen tot de verwezenlijking van de EU-prioriteiten voor plattelandsontwikkeling en gericht zijn op specifieke behoeften, met name in verband met:
(a) jonge landbouwers;	(a) jonge landbouwers;
(b) kleine landbouwbedrijven zoals bedoeld in artikel 20, lid 2, derde alinea;	(b) kleine landbouwbedrijven zoals bedoeld in artikel 20, lid 2, derde alinea;
(c) berggebieden zoals bedoeld in artikel 33, lid 2;	(c) berggebieden zoals bedoeld in artikel 33, lid 2;
(d) korte voorzieningsketens.	(d) korte voorzieningsketens~~.~~;
Een indicatieve lijst van maatregelen en soorten concrete acties die bijzonder relevant zijn voor elk thematisch subprogramma, is opgenomen in bijlage III.	(e) de ontwikkeling en het promoten van landbouwproducties met een officieel kwaliteitskeurmerk, waaronder de producten van biologische landbouw;
	(f) de landbouw in peri-urbane gebieden.
	Een indicatieve lijst van maatregelen en soorten concrete acties die bijzonder relevant zijn voor elk thematisch subprogramma, is opgenomen in bijlage III.

Wijzigingsvoorstel 35

Artikel 21, lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
In lid 1 bedoelde investeringen komen voor steun in aanmerking wanneer de betrokken concrete acties overeenkomstig de plannen voor de ontwikkeling van de gemeenten in plattelandsgebieden en de gemeentelijke basisdiensten worden uitgevoerd, voor zover dergelijke plannen voorhanden zijn en consistent zijn met de eventueel voorhanden zijne plaatselijke ontwikkelingsstrategie.	In lid 1 bedoelde investeringen komen voor steun in aanmerking wanneer de betrokken concrete acties overeenkomstig de plannen voor de ontwikkeling van de gemeenten in plattelandsgebieden en de gemeentelijke basisdiensten worden uitgevoerd, ~~voor zover dergelijke plannen voorhanden zijn en~~ of~~moeten~~ consistent zijn met elke andere~~de eventueel~~ voorhanden zijn<u>de</u> plaatselijke ontwikkelingsstrategie.

Motivering

De investeringen moeten in ieder geval aansluiten op de plannen voor de ontwikkeling van de gemeenten in plattelandsgebieden en de gemeentelijke basisdiensten, zodat een effectief gebruik van de investeringen en de integratie ervan in de ontwikkeling van de gemeenten gegarandeerd zijn.

Wijzigingsvoorstel 36

Artikel 29, lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De agromilieu- en klimaatbetalingen worden verleend aan landbouwers, groepen van landbouwers of groepen van landbouwers en andere grondbeheerders die zich er op vrijwillige basis toe verbinden concrete acties uit te voeren die bestaan uit een of meer agromilieu- en klimaatverbintenissen voor landbouwgrond. Agromilieu- en klimaatbetalingen kunnen aan andere grondbeheerders of groepen van andere grondbeheerders worden verleend wanneer dit naar behoren gerechtvaardigd is om milieudoelstellingen te bereiken.	De agromilieu- en klimaatbetalingen worden verleend aan landbouwers, groepen van landbouwers of groepen van landbouwers en andere grondbeheerders die zich er op vrijwillige basis toe verbinden concrete acties uit te voeren die <u>overeenkomen met</u> ~~bestaan uit~~ een of meer agromilieu- en klimaatverbintenissen ~~voor landbouwgrond~~. Agromilieu- en klimaatbetalingen kunnen aan andere grondbeheerders of groepen van andere grondbeheerders worden verleend wanneer dit naar behoren gerechtvaardigd is om milieudoelstellingen te bereiken.

Motivering

De beperking „voor landbouwgrond” moet worden geschrapt want die brengt belangrijke milieu- en klimaatdoelstellingen onmiddellijk in gevaar. Daarbij moet worden gedacht aan het beweiden van percelen die niet als landbouwgrond worden aangemerkt en landbouwkundige milieumaatregelen voor vennen, venen en waterloopgebieden.

Wijzigingsvoorstel 37

Artikel 46, lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Uitsluitend de volgende uitgaven worden als subsidiabel beschouwd: (a) uitgaven voor de bouw, verwerving, inclusief leasing, of verbetering van onroerende goederen; (b) uitgaven voor de koop of huurkoop van nieuwe machines en installaties, met inbegrip van computerprogrammatuur, tot maximaal de marktwaarde van de activa; (c) algemene kosten in verband met de onder a) en b) bedoelde uitgaven, zoals voor het inschakelen van architecten, ingenieurs en adviseurs, het uitvoeren van haalbaarheidsstudies en het verkrijgen van octrooien en licenties.	Uitsluitend de volgende uitgaven worden als subsidiabel beschouwd: (a) uitgaven voor de bouw, verwerving, inclusief leasing, of verbetering van onroerende goederen; (b) uitgaven voor de koop of huurkoop van nieuwe machines en installaties, met inbegrip van computerprogrammatuur, tot maximaal de marktwaarde van de activa; <u>(c) investeringen in de modernisering of aanleg van irrigatie-installaties die deel uitmaken van plannen of programma's van lidstaten of regio's en waarvan de resultaten van de milieubeoordeling vanuit het oogpunt van zowel de waterkwaliteit als het kwantitatieve aspect van de bron als gunstig zullen worden aangemerkt;</u> (d) algemene kosten in verband met de onder a) en b) bedoelde uitgaven, zoals voor het inschakelen van architecten, ingenieurs en adviseurs, het uitvoeren van haalbaarheidsstudies en het verkrijgen van octrooien en licenties.

Wijzigingsvoorstel 38

Artikel 64, lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Door de Commissie wordt middels een uitvoeringshandeling een verdeling per lidstaat en per jaar verricht van de in lid 1 genoemde bedragen, na aftrek van het in lid 2 genoemde bedrag en rekening houdend met de in artikel 14, lid 2, van Verordening (EU) nr. RB/2012 bedoelde overdracht van middelen. Bij het maken van de jaarlijkse verdeling houdt de Commissie rekening met:	Door de Commissie wordt middels een uitvoeringshandeling een verdeling per lidstaat en per jaar verricht van de in lid 1 genoemde bedragen, na aftrek van het in lid 2 genoemde bedrag en rekening houdend met de in artikel 14, lid 2, van Verordening (EU) nr. RB/2012 bedoelde overdracht van middelen. Bij het maken van de jaarlijkse verdeling houdt de Commissie rekening met:
a) objectieve criteria die gekoppeld zijn aan de in artikel 4 bedoelde doelstellingen; en	(a) objectieve criteria die gekoppeld zijn aan de in artikel 4 bedoelde doelstellingen; ~~en~~
b) in het verleden behaalde resultaten.	(b) in het verleden behaalde resultaten;
	(c) de bevolkingsdichtheid; en
	(d) de omvang van ecologische aandachtsgebieden.

Wijzigingsvoorstel 39

Artikel 64, lid 6

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Voor de toepassing van de toewijzing van de in artikel 20, lid 2, van Verordening (EU) nr. [GSK/2012] bedoelde prestatiereserve worden de beschikbare bestemmingsontvangsten die overeenkomstig artikel 45 van Verordening (EU) nr. HR/2012 voor het ELFPO zijn geïnd, toegevoegd aan de in artikel 18 van Verordening (EU) nr. [GSK/2012] bedoelde bedragen. De prestatiereserve wordt aan de lidstaten toegewezen in verhouding tot hun aandeel in het totale steunbedrag uit het ELFPO.	~~Voor de toepassing van de toewijzing van de in artikel 20, lid 2, van Verordening (EU) nr. [GSK/2012] bedoelde prestatiereserve worden de beschikbare bestemmingsontvangsten die overeenkomstig artikel 45 van Verordening (EU) nr. HR/2012 voor het ELFPO zijn geïnd, toegevoegd aan de in artikel 18 van Verordening (EU) nr. [GSK/2012] bedoelde bedragen. De prestatiereserve wordt aan de lidstaten toegewezen in verhouding tot hun aandeel in het totale steunbedrag uit het ELFPO.~~

COM(2011) 628 final

Wijzigingsvoorstel 40

Artikel 34, lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Na het besluit van de Commissie tot goedkeuring van het programma keert de Commissie een eerste voorfinanciering voor de gehele programmaperiode uit. Deze eerste voorfinanciering bedraagt 4 % van de bijdrage uit het ELFPO voor het betrokken programma. Zij kan over ten hoogste drie tranches worden gespreid, afhankelijk van de beschikbaarheid van begrotingsmiddelen. De eerste tranche bedraagt 2 % van de bijdrage uit het ELFPO voor het betrokken programma.	Na het besluit van de Commissie tot goedkeuring van het programma keert de Commissie een eerste voorfinanciering voor de gehele programmaperiode uit. Deze eerste voorfinanciering bedraagt ~~4~~ 7 % van de bijdrage uit het ELFPO voor het betrokken programma. Zij kan over ten hoogste drie tranches worden gespreid, afhankelijk van de beschikbaarheid van begrotingsmiddelen. De eerste tranche bedraagt 2 % van de bijdrage uit het ELFPO voor het betrokken programma.

Motivering

Maatregelen ten behoeve van het platteland zijn van groot belang en strekken ver. Daarom moet de 7 %-bijdrage uit het ELFPO worden gehandhaafd. De Commissie wil de voorfinanciering echter substantieel en maar liefst tot 4 % terugbrengen. Dat zal alleen maar resulteren in vertragingen bij de uitvoering van programma's en forse extra administratieve rompslomp.

Wijzigingsvoorstel 41

Artikel 43, lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Verlagingen en schorsingen op grond van dit artikel laten de artikelen 17, 20 en 21 van Verordening (EU) nr. GV/xxx onverlet.	Verlagingen en schorsingen op grond van dit artikel laten ~~de~~ artikel~~en~~ 17~~, 20 en 21~~ van Verordening (EU) nr. GV/xxx onverlet.
Voor de toepassing van de in de artikelen 17 en 20 van Verordening (EU) nr. GV/xxx bedoelde schorsingen wordt de procedure van lid 2 van het onderhavige artikel gevolgd.	Voor de toepassing van de in ~~de~~ artikel~~en~~ 17 ~~en 20~~ van Verordening (EU) nr. GV/xxx bedoelde schorsingen wordt de procedure van lid 2 van het onderhavige artikel gevolgd.

Motivering

In het gemeenschappelijk strategisch kader voor de Structuurfondsen, met inbegrip van het ELFPO en het EFMZV, is bepaald dat op ELFPO-maatregelen kan worden gekort als niet aan de ex-antevoorwaarden is voldaan (artikel 17). Verder wordt een prestatiereserve van 5 % aangehouden en wordt de uitbetaling van de desbetreffende bedragen van het bereiken van de doelstellingen afhankelijk gesteld (artikelen 18, 20 en 21). Die regelingen moeten worden verworpen, omdat zij slechts in een spectaculaire groei van administratieve lasten resulteren zonder dat de doelstellingen dichterbij worden gebracht. Dit wijzigingsvoorstel komt overeen met het CvdR-advies over genoemd kader.

Brussel, 4 mei 2012

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
Mercedes BRESSO

Advies van het Comité van de Regio's — Erasmus voor iedereen

(2012/C 225/15)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

— acht het grotere budget dat wordt voorgesteld voor het programma een goede zaak. De middelen moeten zo over de verschillende onderwijssectoren en het jongerenwerk worden verdeeld dat alle betrokkenen profiteren van het hogere budget.

— Het is belangrijk dat levenslang leren wordt bevorderd, en dat het programma daarom alle leeftijdsgroepen en alle soorten leren gelijkelijk dient te ondersteunen.

— Het meeste geld moet daarom daar terechtkomen waar de behoefte eraan en het mogelijke effect ervan het grootst zijn. Er is dus een herverdeling nodig, waarbij de middelen vooral naar projecten gaan voor doelgroepen die momenteel minder met mobiliteitsprogramma's in aanraking komen, namelijk scholen, jongeren buiten het formele leercircuit en opleidingen en nascholingscursussen voor volwassenen.

— Slaagt men er op lokaal en regionaal niveau in om de grote problemen aan te pakken, dan zijn de mensen klaar voor een toekomst die zal worden gekenmerkt door continue veranderingen. Ze zijn dan uitgerust voor levenslang leren, en in steeds grotere getale zullen zij hun school afmaken, hogere opleidingen volgen, op verschillende plaatsen in Europa studeren en heel Europa als hun arbeidsmarkt zien.

— Er zijn voordelen aan institutionele samenwerking verbonden, ook wat mobiliteitsprojecten betreft. Als er een institutioneel kader is voor mobiliteit, is er een grotere kans op kwaliteit en een duurzamer strategisch effect.

— Het CvdR heeft goede ervaringen met de onderdelen van eerdere programma's, zoals COMENIUS Regio, die het mogelijk maken om behalve onderwijsinstellingen ook andere instellingen bij de werkzaamheden te betrekken en bedoeld zijn om in het onderwijs op lokaal en regionaal niveau voor meer samenwerking te zorgen.

Rapporteur	Yoomi RENSTRÖM (SE/PSE), gemeenteraadslid van Ovanåker
Referentiedocument	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van „Erasmus voor iedereen", het programma van de Unie voor onderwijs, beroepsopleiding, jeugd en sport COM(2011) 788 final

I. **BELEIDSAANBEVELINGEN**

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

Grote problemen

1. merkt op dat Europa heeft te maken met problemen die door de economische en financiële crisis alleen maar zijn toegenomen. Structurele problemen zijn steeds duidelijker aan het licht getreden. Er is sprake van, geringe toename van de productiviteit, grote groepen mensen die niet werken, een groeiend beroep op de welzijnszorg door de vergrijzing, en overheidstekorten.

2. Een wezenlijk en steeds urgenter probleem zijn de toenemende economische verschillen, die een gevaar voor de democratie vormen. Te veel jongeren verlaten de school zonder de kennis die nodig is om mee te draaien in de democratische samenleving en een goed werkzaam leven – dat in het teken van verandering zal staan – te leiden. Voor een sterke democratie en groei in de toekomst geldt als cruciale voorwaarde dat iedereen zijn hele leven lang moet kunnen blijven leren. Werkloosheid en sociale uitsluiting kunnen alleen maar worden aangepakt als ook de seksesegregatie op de arbeidsmarkt wordt aangepakt.

3. Onderwijs is van doorslaggevend belang wil de EU de grote problemen kunnen aanpakken en ervoor zorgen dat de kennismaatschappij iedereen omvat. Het CvdR heeft kennis genomen van het voorstel van de Commissie voor een nieuw programma, dat de huidige programma's voor onderwijs en jongeren bundelt. Het programma kan door de nadruk te leggen op de Europese dimensie het burgerschap verbeteren, en draagt bij aan de sociale cohesie door steeds meer mensen in de loop van hun leven een goede opleiding te laten volgen. Het is belangrijk dat alle groepen die geprofiteerd hebben van eerdere programma's, voldoende mogelijkheden krijgen om ook in de toekomst een beroep te doen op EU-steun.

4. Het CvdR staat volledig achter de twee kerndoelen van de Europa 2020-strategie die het meest relevant zijn voor het voorgestelde onderwijsprogramma: 1) het aantal vroegtijdige schoolverlaters terugdringen tot minder dan 10 % en 2) ervoor zorgen dat ten minste 40 % van de mensen in de leeftijdsgroep 30-34 jaar tertiair onderwijs afrondt. Om deze doelstellingen te kunnen verwezenlijken moet het onderwijs anders georganiseerd en aangestuurd worden dan toen onderwijs nog maar voor een gering aantal was weggelegd. Dat stelt andere eisen aan de manier waarop op lokaal en regionaal niveau wordt geprobeerd om de kwaliteit te verbeteren en het onderwijs voor iedereen toegankelijk te maken.

5. De grote taak om iedereen te bereiken – die ook in de Toelichting van de Commissie aan de orde komt – betekent dat scholen een andere werkwijze moeten gaan hanteren. Als reeds op goed ontwikkelde kleuterscholen hoogwaardig onderwijs wordt gegeven, kan men ervoor zorgen dat kleine kinderen nieuwsgieriger en leergieriger worden dan ze al zijn. Willen mensen hun leven lang blijven leren, dan moeten zij de mogelijkheid hebben om onderwijs en vervolgopleidingen te volgen en om gedurende hun hele leven van baan te veranderen. Maar het is ook noodzakelijk dat kinderen en jongeren, als eerste stap in een leven van permanent leren, op een bepaalde manier tegen onderwijs gaan aankijken.

6. De toelating tot de universiteit moet gedemocratiseerd worden, zodat zoveel mogelijk mensen kunnen gaan studeren. Bovendien stelt de toekomstige arbeidsmarkt nieuwe eisen. De EU, de lidstaten en de lokale en regionale overheden moeten daarom met nog meer inzet blijven proberen om opleidingen beter te laten aansluiten op de arbeidsmarkt. Het is dan ook van belang om de verschillende initiatieven binnen het kader van Europa 2020 te bundelen, en het moet duidelijk zijn dat de prioriteiten van het onderwijsprogramma alle relevante initiatieven ten goede komen. ([1])

7. Om iedereen te kunnen bereiken is een breed scala aan onderwijsmogelijkheden nodig. Bijvoorbeeld: intensief gebruik van technologie (ICT), regionale hogescholen die binnen het bereik van grote doelgroepen liggen, en ondersteuning van informele en niet-formele leervormen voor jongeren en volwassenen, zodat zij gemakkelijker opnieuw onderwijs kunnen gaan volgen, terwijl tegelijkertijd de nodige voorwaarden worden gecreëerd om ervoor te zorgen dat iemand die een opleiding heeft aangevat deze ook afmaakt en mogelijkheden krijgt om levenslang te leren.

Lokale en regionale verantwoordelijkheid

8. Bij de uitvoering van het onderwijsprogramma van de EU en andere initiatieven op dit gebied is voor lokale en regionale overheden een sleutelrol weggelegd. In veel Europese landen zijn deze overheden immers in de eerste plaats verantwoordelijk voor algemeen en beroepsonderwijs op basis- en voortgezet niveau alsmede voor volwassenenonderwijs.

([1]) De meest relevante Europa 2020-vlaggenschipinitiatieven zijn in dit verband „Jeugd in beweging", „Een agenda voor nieuwe vaardigheden en banen", „De Innovatie-Unie" en „Een digitale agenda voor Europa".

9. Verder coördineren lokale en regionale overheden lokale en regionale ontwikkeling en groei, en als zodanig hebben zij er belang bij dat arbeidskrachten hun vaardigheden ontwikkelen. Zij zien ook het snelst en het duidelijkst aan welke nieuwe competenties de arbeidsmarkt behoefte heeft en kunnen zorgen voor een effectief afstemmingsmechanisme dat onder meer permanent leren omvat.

10. Op veel plaatsen wordt momenteel in gemeenten en regio's samengewerkt op het gebied van innovatie en kennis. Overheden, lokale bedrijven, jongerenorganisaties, regionale hogescholen en andere onderwijsinstellingen ontwikkelen er diverse vormen van samenwerkingsmogelijkheden. Dergelijke samenwerkingsverbanden kunnen een goede bijdrage leveren aan maatregelen om opleidingen af te stemmen op datgene waar de samenleving en de arbeidsmarkt en regio's met soortgelijke problemen behoefte aan hebben. De nationale agentschappen moeten daarom voor de uitvoering van de onderwijsprogramma's van de EU aansturen op samenwerking met deze partnerschappen. Zulke partnerschappen zijn namelijk van strategisch belang omdat zij een impuls geven aan grensoverschrijdende samenwerking en kennisoverdracht tussen lokale en regionale overheden.

11. Een andere reden om te zorgen voor een sterke lokale en regionale deelname aan de onderwijsprogramma's is dat er een belangrijk democratisch aspect meespeelt: de mogelijkheid om deel te nemen aan, zich te ontwikkelen in en uit te groeien tot een steunpilaar van de samenleving.

12. Lokale en regionale overheden hebben ook de grootste invloed op nieuwe immigranten en helpen hen bij hun integratie in het nieuwe land. Onderwijs voor kinderen en volwassen speelt hier een cruciale rol. Binnen één en hetzelfde land kunnen de omstandigheden sterk uiteenlopen.

Algemene opmerkingen over het voorgestelde programma

13. Met haar onderwijs- en jongerenprogramma „Erasmus voor iedereen" wil de EU via internationale initiatieven de kwaliteit van onderwijs en kennisverwerving verhogen en de Europese dimensie versterken. Het CvdR staat achter deze overkoepelende doelstelling en denkt dat met het voorstel van de Commissie werkelijke veranderingen mogelijk zijn. Meer uitwisseling leidt tot een betere verspreiding van goede ideeën en werkwijzen en biedt ondersteuning voor de noodzakelijke hervorming van de hedendaagse onderwijsstelsels.

14. Het programma kan een zeer belangrijke bijdrage leveren aan de pogingen om alle betrokken partijen te mobiliseren en zo vaart te zetten achter de hervormingen binnen de onderwijsstelsels en in het jongerenwerk. Op die manier kan worden voorzien in de behoeften van de nieuwe kennismaatschappij en kan de gemeenschap haar ambities met betrekking tot de participatie en verantwoordelijkheid van de mensen in de samenleving verwezenlijken.

15. Het is zeer effectief om gedurende enige tijd algemeen onderwijs, beroepsonderwijs en stages in het buitenland te volgen: dat draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling en is een nuttige ervaring voor latere opleidingen en banen. In een andere omgeving ontwikkelt iemand zowel zijn specifieke en algemene vaardigheden als zijn zelfstandigheid en zijn vermogen tot communiceren.

16. Het Comité is ervan overtuigd dat interculturele vaardigheden en internationale en talenkennis steeds meer aan belang winnen in een periode waarin de globalisering steeds sneller om zich heen grijpt en zich grensoverschrijdende dwarsverbanden vormen tussen alle privé- en arbeidsgebieden.

17. De Commissie heeft gelijk wanneer zij stelt dat mobiliteit van jongeren en internationale projecten leiden tot een sterker besef van Europese identiteit en Europees burgerschap en tot een minder vijandige houding jegens vreemdelingen.

18. Het CvdR spreekt opnieuw de overtuiging uit dat specifieke maatregelen moeten worden genomen om alle doelgroepen van het programma gelijke toegang tot mobiliteit te garanderen, ongeacht de geografische ligging van hun regio van herkomst ([2]). Dit geldt niet in het minst voor dunbevolkte gebieden, eilanden, berggebieden en ultraperifere regio's.

19. Slaagt men er op lokaal en regionaal niveau in om de grote problemen aan te pakken, dan zijn de mensen klaar voor een toekomst die zal worden gekenmerkt door continue veranderingen. Ze zijn dan uitgerust voor levenslang leren, en in steeds grotere getale zullen zij hun school afmaken, hogere opleidingen volgen, op verschillende plaatsen in Europa studeren en heel Europa als hun arbeidsmarkt zien.

De verschillende doelstellingen en brede rol van onderwijs

20. Het CvdR staat volledig achter het streefdoel om de kennis, vaardigheden en ervaringen van individuen te verbeteren, zodat iedereen gemakkelijker toegang kan krijgen tot de arbeidsmarkt en zijn inzetbaarheid kan vergroten. Tegelijkertijd wil het Comité erop wijzen dat verbetering van de inzetbaarheid niet het enige doel van onderwijs is, maar dat het algehele streven erop gericht moet zijn om bij te dragen tot de volledige persoonlijke ontwikkeling van het individu. Daarnaast is het belangrijk dat levenslang leren wordt bevorderd, en dat het programma daarom alle leeftijdsgroepen en alle soorten leren gelijkelijk dient te ondersteunen.

21. Ook heeft onderwijs als taak om de creativiteit en het innovatieve vermogen van elk mens te stimuleren en hem of haar voldoende intellectuele en sociale bagage mee te geven in het leven. Het is verleidelijk om in tijden van economische crisis met de bijbehorende hoge werkloosheidscijfers in het bijzonder de rol van het onderwijs bij het bevorderen van de inzetbaarheid naar voren te halen. Toch wil het CvdR erop wijzen dat er

([2]) CdR 290/2011 fin

ook in tijden van crisis gezorgd moet worden voor goede vooruitzichten op de lange termijn, zodat Europa in de toekomst sterker zal komen te staan. Daarom moeten we werken aan inclusief onderwijs, waarbij wordt gekeken naar het hele individu, en zullen we systemen voor levenslang leren moeten ontwikkelen.

22. In het proces van levenslang leren zal beroepsopleiding een duidelijke plaats moeten innemen. Daarbij wordt veel waarde gehecht aan begrippen als „kennis" en „leren". Ook op de werkplek worden tegenwoordig hogere eisen gesteld aan bijv. talenkennis dan vroeger. Bedacht zal moeten worden dat beroepsopleiding een heel ruim begrip is, en dat deze er in belangrijke mate toe bijdraagt dat gemarginaliseerde personen worden geïntegreerd en er meer topkwaliteit wordt geleverd op de verschillende terreinen van het beroepsleven.

23. Een van de belangrijkste taken van lokale en regionale actoren is de creativiteit en het innovatieve vermogen van jongeren bevorderen en hun de ruimte geven om zich intellectueel en sociaal te ontplooien. Dat is van doorslaggevend belang voor hun persoonlijke ontwikkeling en sociale integratie. Er moeten ook maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat jonge mensen opleiding en werk kunnen combineren met hun gezinsleven.

24. Instellingen voor hoger onderwijs zijn meer dan alleen plekken waar iets wordt geleerd. Ze leveren ook een aanzienlijke bijdrage aan de regionale ontwikkeling en zijn een belangrijke stuwende kracht als het gaat om toekomstige innovaties. Het hoger onderwijs is dan ook toe aan hervorming. In februari 2012 heeft het CvdR zijn standpunt over de veranderingen die zouden moeten worden doorgevoerd in het hoger onderwijs, overgemaakt aan de Commissie ([3]). Het is zaak dat de drie onderdelen van de kennisdriehoek – onderwijs, onderzoek en innovatie – nauw aan elkaar worden gekoppeld. Een dergelijke koppeling zal het regionale niveau versterken, wat omgekeerd ook geldt. Daartoe zal er moeten worden samengewerkt tussen het lokale, regionale, nationale en EU-niveau, met name via lokale en regionale partnerschappen.

25. Volwassenenonderwijs geeft individuele mensen de mogelijkheid om hun vaardigheden het hele leven door te ontwikkelen. Het vergemakkelijkt een herstructurering van het beroepsleven, die nodig is in het licht van een steeds flexibelere en sneller veranderende arbeidsmarkt. Bovendien geeft het een belangrijke meerwaarde aan het sociale, professionele, civiele, culturele en financiële leven van de deelnemers. Op partnerschappen gebaseerde programma's voor volwassenenonderwijs behoren tot de belangrijkste instrumenten om de mogelijkheden die individuen en lokale gemeenschappen hebben om invloed uit te oefenen, te verbeteren. Daarom is het zo belangrijk dat een Europees onderwijsprogramma in staat is om bij te dragen tot de ontwikkeling van het volwassenenonderwijs in de lidstaten en de regio's.

Opmerkingen over het Commissievoorstel

Rechtsgrond in het verdrag en subsidiariteit

26. Het CvdR is het eens met de Commissie dat het voorgestelde programma zijn bestaansrecht ontleent aan de in de artikelen 165 en 166 van het VWEU genoemde doelstellingen en aan het subsidiariteitsbeginsel. Het is dan ook van groot belang dat lokale en regionale overheden en beleidsmakers worden betrokken bij de ontwikkeling, uitvoering en sturing van de maatregelen. Onder verwijzing naar artikel 174 over territoriale samenhang benadrukt het CvdR dat de regionale verschillen in de EU in aanmerking moeten worden genomen en dat de regio's niet allemaal even goed zijn uitgerust om de Europa 2020-doelstellingen te halen.

Opzet van het programma

27. De afzonderlijke activiteiten in het kader van de voorgestelde indeling, met drie grootschalige initiatieven (mobiliteit, institutionele samenwerking en beleidsontwikkeling), dienen zodanig te worden opgezet dat alle doelgroepen goede mogelijkheden voor deelname hieraan worden geboden, zodat de programmadoelstellingen kunnen worden gehaald. De bepleite opzet zou erop moeten gericht zijn nauwere multisectorale samenwerking en verspreiding van goede praktijken en positieve resultaten te bevorderen. Wel merkt het CvdR op dat beter rekening zal moeten worden gehouden met de bijzondere aard van het buitenschoolse en informele leren voor jongeren. Het stelt dan ook voor om, net als voor het thema sport, een eigen hoofdstuk te wijden aan het thema jeugd.

28. In het nieuwe programma is het van het grootste belang dat tegemoet wordt gekomen aan de behoeften die de verschillende doelgroepen hebben aan steun voor deelname. Een samenhangend programma maakt een en ander er voor de aanvragers duidelijk en overzichtelijker op. De activiteiten zullen echter zo moeten worden opgezet dat ze specifiek op elke doelgroep kunnen worden afgestemd. De verschillende voorwaarden om te kunnen deelnemen aan mobiliteits- en samenwerkingsprojecten, hangen af van de onderwijsvorm of het jeugdproject waarbij de deelnemers betrokken zijn. Er zal rekening moeten worden gehouden met de behoefte aan informatie van de verschillende doelgroepen, met de aanvraagprocedures, met de begrotingsregels en met de criteria voor activiteiten. Dit kan bijv. door een bepaald percentage van de middelen te reserveren voor de deelname van verschillende doelgroepen, door speciaal op verschillende doelgroepen afgestemde structuren op te zetten, door activiteiten te organiseren die met name voor bepaalde doelgroepen van belang zijn, enz. Ook is het belangrijk dat kleinere instellingen de kans krijgen om deel te nemen. Deze vinden we vooral in de schoolwereld, de jeugdsector en het volwassenenonderwijs. Het CvdR pleit met name voor maatregelen die de deelname van kansarme personen bevorderen.

29. De duidelijke doelstelling om de effectiviteit te vergroten en het programma te vereenvoudigen is een goede zaak, vooral voor de gebruikers. Het is zeer belangrijk dat de gebruikers profijt hebben van de administratieve vereenvoudigingen.

30. Het CvdR ziet voordelen in institutionele samenwerking, ook wat mobiliteitsprojecten betreft. Als er een institutioneel kader is voor mobiliteit, is er een grotere kans op kwaliteit en een duurzamer strategisch effect. Dat kan ook individuen ten goede komen, bijvoorbeeld doordat zij gemakkelijker erkenning

([3]) CDR 290/2011 fin

van hun vaardigheden kunnen krijgen. Zo'n institutioneel kader moet wel worden afgestemd op de verschillende soorten organisaties die aan het programma deelnemen.

31. Op nationaal, regionaal en lokaal niveau moet worden gezorgd voor een grotere bereidheid om de mobiliteit ook na afloop van mobiliteitsprojecten te blijven steunen en de opgezette structuren en aangegane contacten te onderhouden. De projecten moeten belemmeringen helpen wegnemen en een impuls geven aan een continue uitwisseling, zodat mobiliteit na afloop van de projecten deel kan blijven uitmaken van de reguliere activiteiten.

32. De regelingen van de lidstaten voor studiefinanciering moeten het mede mogelijk maken dat studenten een deel van hun studie in andere lidstaten volgen.

33. Het CvdR neemt kennis van de suggestie van de Commissie om samen met de Europese Investeringsbank een Europees stelsel voor leningen aan studenten in het leven te roepen dat bovenop de systemen van de lidstaten komt. Een en ander mag niet tot gevolg hebben dat de toegang tot mobiliteit een kwestie wordt van geldelijk gewin. De vraag is ook of juist deze groep de meeste steun van het programma moet krijgen, aangezien de kosten voor de garantie aanzienlijk zijn en de behoefte eraan van lidstaat tot lidstaat sterk uiteenloopt.

34. Wat de samenwerking bij beleidsontwikkeling betreft is het belangrijk dat er fora zijn voor overleg met belangrijke actoren in het onderwijs en het bedrijfsleven en dat lokale en regionale overheden betrokken worden bij zowel de open coördinatiemethode als de uitvoering van het programma.

Informeel en niet-formeel leren – jongeren en sport

35. Mobiliteit dient in alle leersituaties tot de mogelijkheden te behoren. Zo moet duidelijk worden gemaakt dat alle leervormen, zowel formeel als informeel en niet-formeel leren, belangrijk zijn. Het CvdR neemt kennis van het streven van de Commissie om alle leervormen in hetzelfde programma onder te brengen. Toch worden voor de organisatie van informeel en niet-formeel leren, zoals dat buiten het officiële onderwijscircuit plaatsvindt, geheel andere eisen gesteld, wat dan ook op een passende wijze in de structuur van het programma zou moeten worden weerspiegeld. In dit verband zijn maatregelen belangrijk die een impuls geven aan het eigen initiatief van jongeren.

36. Het CvdR is vooral voor maatregelen die de participatie bevorderen van mensen die zich in een bepaald opzicht in een minder kansrijke positie bevinden. Door mensen ertoe aan te zetten meer te sporten moet een impuls worden gegeven aan sociale integratie, breedtesport, vrijwilligerswerk, gelijke kansen en fysieke activiteiten die de gezondheid bevorderen. De nadruk moet daarbij liggen op kansarme groepen, zoals geestelijk of lichamelijk gehandicapten.

37. De opzet van het programma kan voor alle leervormen van nut zijn. Het is van groot belang dat lokale en regionale overheden de mogelijkheid krijgen om mee te praten over de uitvoering en follow-up van het programma, zodat passages die lokaal problemen blijken op te leveren, zo goed mogelijk kunnen worden aangepast.

38. Er moet bijvoorbeeld meer duidelijkheid komen over de mogelijkheid om via kleinere organisaties te participeren en op kleinere schaal samen te werken. Dat is vooral relevant voor jongerenverenigingen en instellingen voor volwassenenonderwijs, maar in veel gebieden ook voor scholen en kleuterscholen.

39. Binnen de sport speelt informeel en niet-formeel leren een belangrijke rol. Daarnaast is er een reeks kwesties die specifiek zijn voor de sport en die met name bij de beleidssamenwerking aan de orde komen, namelijk de bestrijding van doping, geweld en racisme en de ondersteuning van goed functionerende sportorganisaties.

40. De initiatieven ter bevordering van de politieke participatie van jongeren in het kader van het bestaande programma „Jeugd in actie", en dan vooral de gestructureerde dialoog en de jongerenseminars die gewijd zijn aan sociale, culturele en politieke onderwerpen waarin jonge mensen geïnteresseerd zijn, hebben zeer positieve resultaten opgeleverd. De betekenis hiervan mag niet worden onderschat. Een en ander zal moeten worden gecontinueerd en verder tot ontwikkeling moeten worden gebracht in het kader van de nieuwe generatie programma's.

41. Als onderdeel van het informele en niet-formele leren zou het programma daarom de mobiliteit van leidinggevenden en leraren beter moeten ondersteunen. Daarvoor zouden tussen regio's en lidstaten overeengekomen normen als basis moeten dienen.

42. Het is ook een goede zaak dat het programma transnationale samenwerkingsprojecten op sportgebied steunt. De mogelijkheid van grensoverschrijdende projecten op de door het programma bestreken gebieden is een essentieel aspect van de toegevoegde waarde die het programma voor Europa heeft.

43. Het CvdR is ook te spreken over de vereenvoudiging van de internationale dimensie. Het CvdR is het met de Commissie eens dat er steun nodig is voor capaciteitsopbouw in derde landen, waaronder toetredingslanden, waarbij bijzondere aandacht uitgaat naar de nabuurschapslanden. De voor externe samenwerking geoormerkte financiële EU-instrumenten moeten echter ten volle worden benut.

Begrotingskwesties

44. Het grotere budget dat wordt voorgesteld voor het programma, is een goede zaak. Uit de omvang van het budget zal kunnen worden opgemaakt hoeveel belang de Commissie hecht aan beter onderwijs, dat van doorslaggevende invloed is op de verwezenlijking van de overkoepelende EU-doelstellingen. De middelen moeten zo over de verschillende onderwijssectoren en het jongerenwerk worden verdeeld dat alle betrokkenen profiteren van het hogere budget.

45. Om de doelstellingen van het programma te verwezenlijken dienen EU-middelen op een zuinige en efficiënte manier te worden ingezet. Er zouden mogelijkheden moeten bestaan om de middelen daarheen te leiden waar ze het meest van nut zijn en het best gebruikt worden, op basis van transparante kwantitatieve en kwalitatieve criteria. Daarom is op alle niveaus een regelmatige follow-up bij het programma noodzakelijk, zodat kan worden nagegaan in welke mate er een herverdeling van middelen nodig is. De herschikking van middelen moet daarnaast vanuit lokaal en regionaal perspectief worden beschouwd, zodat de verdeling ervan binnen een en hetzelfde land in aanmerking wordt genomen. Het moet ook mogelijk zijn om de middelen in een lidstaat te herverdelen uitgaande van de vraag waar ze, in het licht van de specifieke lokale en regionale omstandigheden, het best tot hun recht komen.

46. Over de structuur van de nationale agentschappen zouden de lidstaten moeten beslissen, aangezien zij de bevoegdheid hebben om gedecentraliseerde maatregelen te nemen voor het op nationaal niveau uitvoeren en beheren van het programma.

47. In dit verband zou de Commissie ruim voordat het programma van start gaat, moeten aangeven hoe men de effectiviteit ervan wil meten en welke indicatoren daarbij gebruikt zullen worden. Over deze indicatoren en de bijbehorende criteria moet op voorhand duidelijkheid bestaan, zodat lidstaten, lokale en regionale overheden en deelnemers weten waar ze aan toe zijn. De indicatoren dienen zowel een kwantitatieve als een kwalitatieve dimensie te hebben.

48. Volgens de Commissie zou een deel van de activiteiten die vroeger onder het programma voor levenslang leren vielen, voortaan via het Europees Sociaal Fonds moeten worden gefinancierd. Wil dit goed werken, dan moeten de ESF-regels dit toelaten en dienen de lidstaten en de lokale en regionale overheden ervan op de hoogte te zijn en erachter te staan.

49. De administratieve en verslagleggingseisen moeten in verhouding staan tot de omvang van de bijdrage. Voor kleinere projecten zouden de controles niet zo omvangrijk en arbeidsintensief hoeven te zijn als voor grotere projecten.

50. Verder lopen de voorwaarden en het vermogen om deel te nemen aan programma's uiteen, wat zijn weerslag op de kosten kan hebben. Sommige potentiële deelnemers zijn bijvoorbeeld niet gewend om te studeren, hebben een handicap, kunnen de reis- en verblijfskosten niet betalen of hebben te maken met verschillende regionale omstandigheden.

Sleutelcompetenties als uitgangspunt

51. Voor de verdere activiteiten is het van cruciaal belang dat de Commissie uitgaat van levenslang leren voor iedereen. Ook moet iedereen de mogelijkheid krijgen om de basisvaardigheden te leren die in de aanbeveling over sleutelcompetenties [4] staan beschreven.

52. Doel van het programma moet zijn om iedereen de mogelijkheid te geven zich de sleutelcompetenties eigen te maken. Kinderen en onderwijzers op scholen, jongeren buiten het formele onderwijs en volwassenen die een vervolgopleiding nodig hebben, zijn dan ook de belangrijkste doelgroepen.

Conclusies

Meer inzetten op vroege interventie en doorgeven van informatie

53. Het CvdR verwijst naar een eerder CvdR-advies [5], waarin benadrukt wordt dat de wil om in het buitenland te studeren al in een vroeg stadium moet worden gevoed. Kinderen en jongeren moeten al op jonge leeftijd gemotiveerd worden om zich voor andere culturen te interesseren en de mogelijkheid krijgen om te ontdekken dat van elkaar leren de nodige voordelen biedt. Als zij op die leeftijd al in contact komen met Europese programma's, zijn zij ook eerder bereid en beter in staat om in het buitenland te gaan studeren en werken. Dat is bevorderlijk voor een gemeenschappelijke arbeidsmarkt, groei en een Europees burgerschap. Vooral op jonge leeftijd leren kinderen gemakkelijk vreemde talen.

54. Sociale integratie is voor het CvdR een zeer belangrijke kwestie, en het programma kan daarbij een grote rol gaan spelen. Het gaat in dit verband om grote heterogene groepen leerlingen die door hun leerproblemen, sociale kwetsbaarheid en sociale uitsluiting, of doordat ze terechtkomen in voor hen vreemde landen en culturen, uiteenlopende hulpbehoeften hebben. Grote groepen jongeren gaan tegenwoordig zonder voldoende basiskennis van school af. Het moet mogelijk zijn steun te geven aan kennisoverdracht en het ontwikkelen van methoden om lokale, regionale en nationale beleidsmakers op dit gebied te helpen.

55. Het is tegen deze achtergrond van groot belang om bevolkingsgroepen te bereiken die weinig gewend zijn aan leren en in een economisch kansarme positie verkeren. Daarom ook moeten kinderen op de kleuter- en basisschool al vroeg met Europese projecten te maken krijgen. Zo bereikt men alle leerlingen en kan het programma een compenserende werking krijgen en de Europese dimensie versterken.

56. De Commissie vindt het terecht belangrijk dat hier mensen bij worden betrokken die strategische functies hebben en dankzij hun positie informatie en goede voorbeelden kunnen verspreiden, zoals leraren, opleiders, jongerenwerkers, keuzeadviseurs, voormalige deelnemers aan mobiliteitsactiviteiten, schoolleiders en mensen met beslissingsbevoegdheid. Dat is van cruciale betekenis voor de mobiliteit, en daarom moeten deze groepen expliciet worden genoemd.

[4] Aanbeveling van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake sleutelcompetenties voor een leven lang leren (2006/962/EG).

[5] Advies over het Groenboek „De leermobiliteit van jongeren bevorderen", CdR 246/2009.

57. Het CvdR heeft goede ervaringen met de onderdelen van eerdere programma's, zoals COMENIUS Regio, die het mogelijk maken om behalve onderwijsinstellingen ook andere instellingen bij de werkzaamheden te betrekken en bedoeld zijn om in het onderwijs op lokaal en regionaal niveau voor meer samenwerking te zorgen. Deelnemers kunnen samen werken aan kwesties van gemeenschappelijk belang, ervaringen uitwisselen en samenwerkingsstructuren ontwikkelen.

Prioritaire doelgroepen en oriëntatie

58. Om te verzekeren dat het programma bijdraagt tot de overkoepelende doelstellingen, is er op alle niveaus een regelmatige follow-up nodig. Maar het in de nieuwe generatie programma's moet het ook mogelijk zijn om maatregelen te ondersteunen waarvan het effect moeilijk of pas na afloop van het programma te meten is, maar waarvan de waarde uit andere aanwijzingen kan worden afgeleid. Uit ander onderzoek is namelijk bekend hoe belangrijk vroegtijdige maatregelen zijn, en volgens ons geldt dit ook als het gaat om de versterking van de Europese dimensie.

59. Het CvdR zet vraagtekens bij de al te sterke gerichtheid van de begroting op mobiliteitsprojecten, iets wat ook al blijkt uit de naam van het programma. Betere opleidingen zijn vooral te danken aan samenwerkingsprojecten en institutionele samenwerking, die uit Europees perspectief ook de meeste toegevoegde waarde opleveren. Dat moet duidelijker doorwerken in de begroting. Dan kan ook steun worden verleend aan kleinere samenwerkingsprojecten die beter passen bij bepaalde doelgroepen of die de weg kunnen banen voor grootschaligere samenwerking.

60. De problemen die in de inleiding worden beschreven, worden ook behandeld in de visie die de Commissie in haar toelichting bij het voorstel ontvouwt, maar in de voorgestelde verdeling van de middelen is hier minder expliciet rekening mee gehouden. In plaats daarvan ligt de nadruk op de financiering van projecten en mobiliteit binnen het hoger onderwijs. Europese programma's moeten de ontwikkelingen in de gewenste richting helpen sturen en voor betere kwaliteit zorgen. Het meeste geld moet daarom daar terechtkomen waar de behoefte eraan en het mogelijke effect ervan het grootst zijn. Er is dus een herverdeling nodig, waarbij de middelen vooral naar projecten gaan voor doelgroepen die momenteel minder met mobiliteitsprogramma's in aanraking komen, namelijk scholen, jongeren buiten het formele leercircuit en opleidingen en nascholingscursussen voor volwassenen.

61. Het voornemen om ook in de toekomst de Jean Monnet-activiteiten ter bevordering van academisch onderwijs en onderzoek op het gebied van Europese integratie te ondersteunen, verdient bijval. Wel dient ervoor gewaakt te worden dat deze specifieke steun beperkt blijft tot de twee in het voorstel van de Europese Commissie genoemde instellingen. Het CvdR is veeleer van mening dat alle zes Europese instellingen voor hoger onderwijs die in het kader van het Jean Monnet-programma 2007-2013 werden ondersteund - t.w. de Academie voor Europees recht, het Europacollege, het Europees Universitair Instituut, het Internationaal Centrum voor Europese vorming, het Europees Instituut voor Bestuurskunde en het Europees Agentschap voor de ontwikkeling van het bijzonder onderwijs – ook in de toekomst voor steun in aanmerking dienen te komen, zulks met het oog op een betere geografische verdeling en een bredere culturele diversiteit van deze topinstellingen die voor heel Europa van belang zijn.

62. Er is een nauw verband tussen slechte resultaten op school en sociaaleconomische achterstand, allebei factoren die vaak bepalend zijn voor het aantal jongeren dat noch een baan heeft, noch onderwijs geniet of een opleiding volgt. Het doorbreken van deze vicieuze cirkel is een taak voor lokale en regionale overheden in heel Europa en moet gezien worden als een prioriteit van het programma die tot op zekere hoogte aansluit op de opleidings- en de werkgelegenheidsdoelstelling en bovendien binnen het kader van diverse vlaggenschipinitiatieven valt. Dit perspectief zou in de verdeling van de middelen beter tot zijn recht moeten komen.

63. Het CvdR staat volledig achter het uit de toelichting bij het voorstel op te maken streven van de Commissie naar een nieuw programma op het gebied van onderwijs en jongeren, alsook achter haar wens om allerlei groepen mensen hiervan te laten profiteren, zodat zij zich in verschillende fases van hun leven individueel kunnen ontwikkelen en een hoogwaardige opleiding kunnen volgen. Om ervoor te zorgen dat alle doelgroepen zich aangesproken voelen, moet de voorlichting over het doel van het programma dan ook duidelijk zijn. De naam van het programma – Erasmus voor iedereen – wekt echter de indruk dat het accent op het hoger onderwijs ligt. Dat strookt niet met de grote ambitie die de Commissie toont. Om er zo goed mogelijk voor te zorgen dat de doelstellingen van de Europa 2020-strategie gehaald worden, stelt het CvdR daarom voor de begroting en de naam van het programma aan te passen.

II. AANBEVOLEN WIJZIGINGSVOORSTELLEN

Wijzigingsvoorstel 1

Titel

Commissiedocument	Wijzigingsvoorstel
VOORSTEL VOOR EEN VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot vaststelling van „Erasmus voor iedereen", Het programma van de Unie voor onderwijs, beroepsopleiding, jeugd en sport	**VOORSTEL VOOR EEN VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD** tot vaststelling van „~~Erasmus voor iedereen~~ Learning Europe", Het programma van de Unie voor onderwijs, beroepsopleiding, jeugd en sport

Motivering

Door zijn benaming wekt het huidige Erasmus-programma sterke associaties met hoger onderwijs en mobiliteit. Het nieuwe EU-programma is veel breder en de titel „Erasmus voor iedereen" zou de lezer daarom op het verkeerde been kunnen zetten.

Wijzigingsvoorstel 2

Preambule

Commissiedocument	Wijzigingsvoorstel
Het feit dat bij het algemene publiek in de lidstaten en in de deelnemende derde landen de merknaam „Erasmus" als synoniem voor Europese leermobiliteit geldt, pleit voor een intensiever gebruik van deze merknaam door de belangrijkste onderwijssectoren waarop het programma is gericht.	~~Het feit dat bij het algemene publiek in de lidstaten en in de deelnemende derde landen de merknaam „Erasmus" als synoniem voor Europese leermobiliteit geldt, pleit voor een intensiever gebruik van deze merknaam door de belangrijkste onderwijssectoren waarop het programma is gericht.~~

Motivering

Sluit aan op het verzoek om de programmanaam te wijzigen.

Wijzigingsvoorstel 3

Preambule

Commissiedocument	Wijzigingsvoorstel
Er moeten prestatiecriteria worden vastgesteld waarop de toewijzing van begrotingsmiddelen aan de verschillende lidstaten voor de door de nationale agentschappen beheerde acties wordt gebaseerd.	Er moeten prestatiecriteria worden vastgesteld waarop de toewijzing van begrotingsmiddelen aan en binnen de verschillende lidstaten voor de door de nationale agentschappen beheerde acties wordt gebaseerd, terwijl lokale en regionale kenmerken in de juiste mate in aanmerking moeten worden genomen.

Motivering

Regionale verschillen kunnen van grote invloed zijn op de prestaties en zijn als zodanig mede bepalend voor de verdeling van de middelen.

Wijzigingsvoorstel 4

Preambule

Commissiedocument	Wijzigingsvoorstel
De Europese Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Europese Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid hebben in hun gezamenlijke mededeling getiteld „Inspelen op de veranderingen in onze buurlanden" ([1]) onder meer de doelstelling geformuleerd om de deelname van buurlanden aan acties van de Unie voor mobiliteit en capaciteitsopbouw op het gebied van hoger onderwijs te vergemakkelijken en het toekomstige onderwijsprogramma voor deze landen open te stellen. ([1]) COM(2011)303 final, 25-5-2011.	De Europese Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Europese Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid hebben in hun gezamenlijke mededeling getiteld „Inspelen op de veranderingen in onze buurlanden" ([1]) onder meer de doelstelling geformuleerd om de deelname van buurlanden aan acties van de Unie voor mobiliteit en capaciteitsopbouw op het gebied van scholen (e-twinning) hoger onderwijs te vergemakkelijken en het toekomstige onderwijsprogramma voor deze landen open te stellen. ([1]) COM(2011)303 final, 25-5-2011.

Motivering

De gezamenlijke mededeling maakt het scholen expliciet mogelijk om via het e-twinning-programma samen te werken.

Wijzigingsvoorstel 5

Preambule

Commissiedocument	Wijzigingsvoorstel
Om tijdens de gehele looptijd van het programma snel te kunnen reageren op veranderde behoeften, dient aan de Commissie overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie de bevoegdheid te worden gedelegeerd tot het vaststellen van handelingen betreffende de criteria voor de prestaties en de bepalingen over de acties die door de nationale agentschappen worden beheerd. Het is van bijzonder belang dat de Commissie tijdens haar voorbereidende werkzaamheden het nodige overleg pleegt, ook op deskundigenniveau. De Commissie moet bij de voorbereiding en opstelling van de gedelegeerde handelingen zorgen voor gelijktijdige, snelle en adequate toezending van de desbetreffende documenten aan het Europees Parlement en de Raad.	Om tijdens de gehele looptijd van het programma snel te kunnen reageren op veranderde behoeften, dient aan de Commissie overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie de bevoegdheid te worden gedelegeerd tot het vaststellen van handelingen betreffende de criteria voor de prestaties en de bepalingen over de acties die door de nationale agentschappen worden beheerd. Het is van bijzonder belang dat de Commissie tijdens haar voorbereidende werkzaamheden het nodige overleg pleegt, ook op deskundigenniveau. Het Comité van de Regio's dient ook te worden geraadpleegd, vooral over zaken die met grensoverschrijdende samenwerking te maken hebben. De Commissie moet bij de voorbereiding en opstelling van de gedelegeerde handelingen zorgen voor gelijktijdige, snelle en adequate toezending van de desbetreffende documenten aan het Europees Parlement en de Raad.

Motivering

Conform artikel 307 van het VWEU dient het Comité van de Regio's ook te worden geraadpleegd.

Wijzigingsvoorstel 6

Artikel 1, lid 1

Commissiedocument	Wijzigingsvoorstel
Bij deze verordening wordt een programma vastgesteld voor actie van de Unie op het gebied van onderwijs, beroepsopleiding, jeugd en sport, getiteld „Erasmus voor iedereen", hierna „het programma" genoemd.	Bij deze verordening wordt een programma vastgesteld voor actie van de Unie op het gebied van onderwijs, beroepsopleiding, jeugd en sport, getiteld „~~Erasmus voor iedereen~~ Learning Europe", hierna „het programma" genoemd.

Motivering

Sluit aan het verzoek om de programmanaam te wijzigen.

Wijzigingsvoorstel 7

Artikel 5, lid c

Commissiedocument	Wijzigingsvoorstel
bevordering van het ontstaan van een Europese ruimte voor een leven lang leren, het initiëren van beleidshervormingen op nationaal niveau, ondersteuning van de modernisering van onderwijs- en opleidingsstelsels, met inbegrip van de niet-formele leeromgeving, en ondersteuning van Europese samenwerking op het gebied van jeugdzaken, met name door sterkere beleidssamenwerking, verbetering van de toepassing van instrumenten voor transparantie en de verspreiding van goede praktijken.	bevordering van het ontstaan van een Europese ruimte voor een leven lang leren, het initiëren van beleidshervormingen op nationaal niveau, ondersteuning van de modernisering van onderwijs- en opleidingsstelsels, met inbegrip van de informele en niet-formele leeromgeving, en ondersteuning van Europese samenwerking op het gebied van jeugdzaken, met name door sterkere beleidssamenwerking, verbetering van de toepassing van instrumenten voor transparantie en de verspreiding van goede praktijken.

Motivering

Dit sluit aan bij de definitie van een leven lang leren (artikel 2, lid 1).

Wijzigingsvoorstel 8

Artikel 6

Commissiedocument	Wijzigingsvoorstel
Op het gebied van onderwijs, beroepsopleiding en jeugd zal het programma zijn doelstellingen nastreven door middel van de volgende soorten acties:	Op het gebied van onderwijs, beroepsopleiding en jeugd zal het programma zijn doelstellingen nastreven door middel van de volgende soorten acties:
a) individuele leermobiliteit,	a) individuele leermobiliteit **voor iedereen, onder gelijke voorwaarden en onafhankelijk van de plaats waar men woont**,
b) samenwerking met het oog op innovatie en verspreiding van goede praktijken,	b) samenwerking met het oog op innovatie en verspreiding van goede praktijken,
c) ondersteuning van beleidshervormingen.	c) ondersteuning van beleidshervormingen.

Motivering

De EU zou ervoor moeten zorgen dat alle burgers onder gelijke voorwaarden aan mobiliteitsacties kunnen deelnemen, los van de plaats waar ze wonen. Studenten in ultraperifere regio's van de EU zien hun mobiliteitskansen beknot door de enorme afstand tussen hen en het vasteland. Daarom zouden er op basis van artikel 349 VWEU maatregelen moeten worden getroffen om deze acties, waarvoor 63 % van de middelen zal worden uitgetrokken, voor alle jongeren onder gelijke voorwaarden toegankelijk te maken, waar deze jongeren ook wonen. Net als in het verslag *Europe's Outermost Regions and the Single Market: The EU's influence in the world* („Europa's perifere regio's en de eengemaakte markt: de invloed van de EU in de wereld"), dat Pedro Solbes Mira – voormalig Europees commissaris en voormalig Spaans minister van Landbouw, Economie en Financiën – heeft opgesteld op vraag van Europees commissaris Barnier, wordt er dus gevraagd het beleid inzake mobiliteit van jongeren en universiteitstudenten te versterken door de financiering van het Erasmusprogramma op een manier uitbreiden die ook toelaat de extra kosten te vergoeden die studenten uit ultraperifere regio's dragen om zich naar de hoofdstad van hun lidstaat te begeven; voor studenten uit andere lidstaten die voor hun Erasmusuitwisseling een van de instellingen voor hoger onderwijs in de ultraperifere regio's kiezen, zouden de kosten voor de verplaatsing van de betrokken lidstaat naar de ultraperifere regio moeten worden vergoed. Om de voorwaarden te scheppen die studenten in ultraperifere regio's er in gevorderde onderwijsstadia toe aanzetten aan mobiliteitsprogramma's deel te nemen, is het op nationaal niveau nodig het talenonderwijs en de uitwisselingen op jongere leeftijd te bevorderen en te ondersteunen.

Wijzigingsvoorstel 9

Artikel 10

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel
c) steun te verlenen aan de volgende Europese academische instellingen:	c) steun te verlenen aan de volgende Europese academische instellingen:
i) het Europees Universitair Instituut in Florence;	i) het Europees Universitair Instituut in Florence;
ii) het Europacollege (campussen te Brugge en Natolin);	ii) het Europacollege (campussen te Brugge en Natolin);
	iii) de Academie voor Europees recht te Trier;
	iv) het Internationaal Centrum voor Europese vorming te Nice;
	v) het Europees Instituut voor Bestuurskunde te Maastricht;
	vi) het Europees Agentschap voor de ontwikkeling van het bijzonder onderwijs te Odense;

Motivering

De zes Europese instellingen voor hoger onderwijs die in het kader van het Jean Monnet-programma 2007-2013 werden ondersteund, dienen ook in de toekomst allemaal voor steun in aanmerking te komen, zulks met het oog op een betere geografische verdeling en een bredere culturele diversiteit van deze topinstellingen die voor heel Europa van belang zijn.

Wijzigingsvoorstel 10

Artikel 16, lid 4

Commissiedocument	Wijzigingsvoorstel
De publieke en private organisaties in de belangrijkste onderwijssectoren die onder het programma vallen, kunnen de merknaam „Erasmus" gebruiken voor communicatie- en verspreidingsdoeleinden in verband met het programma; de merknaam wordt in de volgende combinaties gebruikt voor de belangrijkste onderwijssectoren:	De publieke en private organisaties in de belangrijkste onderwijssectoren die onder het programma vallen, kunnen de merknaam „Erasmus" gebruiken voor communicatie- en verspreidingsdoeleinden in verband met het programma; de merknaam wordt in de volgende combinaties gebruikt voor de belangrijkste onderwijssectoren:
— „Erasmus Hoger onderwijs" voor alle soorten hoger onderwijs in Europa en daarbuiten;	— „~~Erasmus~~ Learning Europe en Hoger onderwijs" voor alle soorten hoger onderwijs in Europa en daarbuiten;
— „Erasmus Opleiding" voor beroepsonderwijs en -opleiding en volwasseneneducatie;	— „~~Erasmus~~ Learning Europe en Opleiding" voor beroepsonderwijs en -opleiding en volwasseneneducatie;
— „Erasmus op school" voor schoolonderwijs;	— „~~Erasmus~~ Learning Europe op school" voor schoolonderwijs;
— „Erasmus voor jongeren" voor niet-formeel leren door jongeren.	— „~~Erasmus~~ Learning Europe en jongeren" voor niet-formeel leren door jongeren.

Motivering

Dit sluit aan op het verzoek om de programmanaam te veranderen.

Wijzigingsvoorstel 11

Artikel 18, lid 3

Commissiedocument	Wijzigingsvoorstel
Het programma voorziet in de samenwerking met partners uit derde landen, met name partners uit nabuurschapslanden, aan de in de artikelen 6 en 10 omschreven acties en activiteiten.	Het programma voorziet in de samenwerking met partners uit derde landen, met name partners uit nabuurschapslanden, aan de in de artikelen 6, ~~en~~ 10 en 12 omschreven acties en activiteiten.

Motivering

Dit maakt deelname van partners uit buurlanden aan sportactiviteiten mogelijk.

Brussel, 4 mei 2012

De voorzitster
van het Comité van de Regio's
Mercedes BRESSO

Advies van het Comité van de Regio's — Trans-Europese telecommunicatienetwerken

(2012/C 225/16)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

— is ingenomen met het initiatief van de Europese Commissie voor een verordening met richtsnoeren voor trans-Europese telecommunicatienetwerken;

— benadrukt dat de in het Commissievoorstel genoemde prioriteiten - snelle netwerken, grensoverschrijdende overheidsdiensten, toegang tot overheidsinformatie en meertalige diensten, veiligheid en beveiliging, en slimme energiediensten - allemaal terreinen betreffen waarop steden en regio's tegelijk rechtstreeks betrokkene, aanbieder en begunstigde zijn;

— erkent dat trans-Europese telecommunicatienetwerken belangrijk zijn voor het internationale concurrentievermogen van de EU en voor duurzame ontwikkeling. De uitwisseling van ervaringen en goede praktijkvoorbeelden tussen lidstaten en regio's moet worden geïntensiveerd;

— wijst erop dat het nieuwe financiële kader de mogelijkheid biedt om aanzienlijk bij te dragen aan het verkleinen van de digitale kloof en het verwezenlijken van de doelstellingen van de Europa 2020-strategie, en tegelijkertijd tegemoet te komen aan een aantal van de meest elementaire sociale, culturele en economische behoeften van de Europese burgers;

— onderstreept dat betrouwbare en snelle telecommunicatieverbindingen, aangevuld met efficiënte draadloze mobiele diensten, een belangrijke rol spelen bij het bevorderen van het regionale concurrentievermogen, toegankelijkheid en kansengelijkheid. Alle burgers moeten ongeacht hun woonplaats gebruik kunnen maken van een goed functionerende informatie-infrastructuur.

Rapporteur	Alin-Adrian NICA (RO/ALDE), burgemeester van Dudeștii Noi
Referentiedocument	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende richtsnoeren voor trans-Europese telecommunicatienetwerken en tot intrekking van Beschikking nr. 1336/97/EG COM(2011) 657 final

I. **BELEIDSAANBEVELINGEN**

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

Standpunt van het Comité van de Regio's

1. is ingenomen met het initiatief van de Europese Commissie voor een verordening met richtsnoeren voor trans-Europese telecommunicatienetwerken.

2. De in het Commissievoorstel genoemde prioriteiten - snelle netwerken, grensoverschrijdende overheidsdiensten, toegang tot overheidsinformatie en meertalige diensten, veiligheid en beveiliging, en slimme energiediensten - betreffen allemaal terreinen waarop steden en regio's tegelijk rechtstreeks betrokkene, aanbieder en begunstigde zijn.

3. De lokale en regionale overheden spelen een sleutelrol bij het bevorderen van een informele dialoog met de burgers, bij het van dichtbij aanpakken van hun problemen en bij het vergemakkelijken van samenwerking tussen gebruikers en producenten van ICT-innovaties op de meest uiteenlopende gebieden van overheid en openbaar bestuur.

4. Trans-Europese telecommunicatienetwerken zijn van groot belang voor commerciële en niet-commerciële doeleinden. Het is essentieel te investeren in onderzoek teneinde specifieke activiteiten te ondersteunen, de ontwikkeling van nieuwe toepassingen te stimuleren en aldus het potentieel van de telecommunicatiesector beter te benutten.

5. Trans-Europese telecommunicatienetwerken zijn belangrijk voor het internationale concurrentievermogen van de EU en voor duurzame ontwikkeling. De uitwisseling van ervaringen en goede praktijkvoorbeelden tussen lidstaten en regio's moet worden geïntensiveerd.

6. Infrastructuur is van groot belang voor het beheer van de enorme hoeveelheden data waarvan door de telecommunicatienetwerken gebruik zal worden gemaakt. Publieke en particuliere investeringen op het platteland, in gebieden met een lage bevolkingsdichtheid en in ultraperifere gebieden zouden moeten worden aangemoedigd.

7. Op elk niveau zouden beveiligingseisen moeten worden geformuleerd, zodat de privacy en de bescherming van persoonlijke gegevens optimaal worden gewaarborgd en elke niet via wettelijke bepalingen geregelde vergaring van wat voor persoonlijke gegevens dan ook alsmede het opstellen van profielen, bijv. over aankoopgedrag, medische behandelingen en ziektegeschiedenissen, worden verhinderd.

8. Het Comité van de Regio's (CvdR) staat achter het voorstel van de Commissie voor een nieuw prijsstellingsmodel, waardoor de toegangsprijzen voor kopernetwerken zouden dalen, teneinde zo de overgang van koper- naar glasvezelnetwerken te vergemakkelijken. De netwerken moeten toegankelijk zijn voor verschillende partijen.

9. Het nieuwe financiële kader biedt de mogelijkheid om aanzienlijk bij te dragen aan het verkleinen van de digitale kloof en het verwezenlijken van de doelstellingen van de Europa 2020-strategie, en tegelijkertijd tegemoet te komen aan een aantal van de meest elementaire sociale, culturele en economische behoeften van de Europese burgers.

10. Er is absoluut synergie vereist tussen het kaderprogramma, de structuurfondsen en het nationale beleid wat betreft de meer algemene EU-doelstellingen op het gebied van concurrentievermogen en cohesie.

11. Het is absoluut noodzakelijk om normatief-procedurele oplossingen te zoeken bij de financiële en economische maatregelen om te stimuleren dat meer gebruik wordt gemaakt van reeds bestaande infrastructuur waarin breedbandnetwerken kunnen worden geïntegreerd, zodat de sociale, economische en milieukosten worden verminderd.

12. Het CvdR steunt het voorstel van de Commissie om een deskundigengroep op hoog niveau op te richten met de opdracht een strategie voor trans-Europese telecommunicatienetwerken te formuleren, en verzoekt de Commissie om van meet af aan op de hoogte te worden gehouden van alle ontwikkelingen rond deze groep, m.i.v. haar analyses en beleidsaanbevelingen.

Aanbevelingen van het Comité van de Regio's

13. ICT ligt aan de basis van een informatiemaatschappij die openstaat voor alle burgers, en moet dan ook beantwoorden aan de behoeften van alle leden van de samenleving, met inbegrip van diegenen die dreigen te worden buitengesloten.

14. De Commissie en de lidstaten moeten de noodzakelijke maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de lokale en regionale overheden volledig en adequaat bij het beheer van ICT-initiatieven worden betrokken ([1]).

([1]) CdR 283/2008 fin.

15. Europa moet al zijn mogelijkheden voor de ontwikkeling van ICT-diensten in de publieke en particuliere sector ten volle benutten en moet ICT inzetten als middel om de dienstverlening door lokale en regionale overheden op gebieden als gezondheidszorg, onderwijs, openbare aanbestedingen, veiligheid en sociale zorg te verbeteren.

16. Het CvdR stelt voor om een waarnemingspost op te richten voor de realisering en uitrol van de nieuwe generatie netwerken in de EU. Deze waarnemingspost zou de volgende taken moeten krijgen: verrichten van onderzoek en verzamelen van informatie en statistische gegevens over publieke infrastructuur die geheel of gedeeltelijk voor de realisering van de nieuwe generatie netwerken kan worden benut; beheren van een databank voor de monitoring van deze publieke infrastructuur en met het oog op de invoering van een Europees kadaster van telecommunicatienetwerken; geven van aanwijzingen op technisch vlak en voor regelgeving; opstellen van studies en aanschaffen en verspreiden van technische documentatie.

17. Door de EU gesteunde publiek-private partnerschappen tussen lokale en regionale overheden en kleine en middelgrote ondernemingen die ICT voor overheidsdiensten ontwikkelen, kunnen perfect als basis dienen om in de hele EU lokale vaardigheden en kennis te vergroten ([2]).

18. Er zou gebruik moeten worden gemaakt van publiek-private partnerschappen om met name op het platteland breedbanddiensten te leveren en te voorkomen dat particuliere investeringen worden verdrongen.

19. Het is essentieel dat regionale en lokale overheidsinstellingen intern over voldoende capaciteiten en financiële middelen voor digitalisering beschikken. Publiek-private partnerschappen en de verdere ontwikkeling van de markt voor e-leren bieden alternatieve mogelijkheden om contentdigitalisering te financieren. Met overheidsinformatie kunnen genoeg inkomsten worden gegenereerd om het creëren van data en de digitalisering daarvan te financieren. Daarnaast zijn netwerken en interactieve gemeenschappen van belang omdat zij kostenbesparingen mogelijk maken, bijvoorbeeld via de ontwikkeling van open software ([3]).

20. De Commissie zou speciale aandacht moeten schenken aan het formuleren van non-discriminatiebepalingen en het wegwerken van de kloof tussen spelers die al lang actief zijn en hun nieuwe rivalen, met name bij het verbeteren van de business case voor supersnel breedband in Europa.

21. De implementatie van de Connecting Europe Facility mag niet ten koste gaan van de cohesiedoelstellingen, de tenuitvoerlegging van de voorgestelde maatregelen mag niet leiden tot meer bureaucratie en administratieve rompslomp, en er moet meer duidelijkheid worden verschaft over het gebruik van de nieuwe financiële instrumenten en het hefboomeffect daarvan, en de doeltreffendheid van deze instrumenten moet worden onderzocht. De verplichting tot begrotingsdiscipline en duidelijkheid van de begroting en het verbod om schulden te maken mogen niet worden omzeild. De aansprakelijkheid van de Unie moet tot de oorspronkelijke bijdrage beperkt blijven. Er mogen geen voorwaardelijke verplichtingen ontstaan.

22. Het CvdR dringt aan op een aanzienlijke koersverandering als het gaat over de besteding van structuurfondsmiddelen door regio's: met name de vraag naar onderzoek en innovatie alsook open, door gebruikers aangedreven innovatie - een regionaal potentieel - moeten meer worden gestimuleerd ([4]).

23. Voor de regionale en lokale overheden is een sleutelrol weggelegd, omdat zij eraan kunnen bijdragen dat breedband in regio's waar het marktmechanisme niet goed werkt, wel degelijk voor iedereen tegen een billijke prijs beschikbaar is, omdat zij proefprojecten kunnen leiden om de e-toegankelijkheidskloof te dichten en omdat zij nieuwe benaderingen kunnen ontwikkelen waarbij e-overheidsdiensten worden afgestemd op de behoeften van de burgers ([5]).

24. Financiële en andere steunmaatregelen moeten de uitrol van vrij toegankelijke breedbandnetwerken die zijn gegrond op een horizontaal gelaagde netwerkstructuur ten goede komen. Verder bestaat behoefte aan een bedrijfsmodel waarin de fysieke netwerktoegang is gescheiden van dienstverlening ([6]).

25. Betrouwbare en snelle telecommunicatieverbindingen, aangevuld met efficiënte draadloze mobiele diensten, spelen een belangrijke rol bij het bevorderen van het regionale concurrentievermogen, toegankelijkheid en kansengelijkheid. Alle burgers moeten ongeacht hun woonplaats gebruik kunnen maken van een goed functionerende informatie-infrastructuur ([7]).

26. Meer aandacht moet worden besteed aan bewustmaking op regionaal en lokaal niveau en aan het stimuleren van modernisering van infrastructuur, aangezien beide nodig zijn voor de ontwikkeling en uitrol van trans-Europese telecommunicatienetwerken.

27. Overheden moeten investeren in backhaulinfrastructuur, die netwerkknooppunten verbindt met middelgrote en kleine steden en plattelandsgemeenten, en fungeert als katalysator voor investeringen in modernisering van het toegangsnetwerk.

28. Toegang tot hoogwaardige breedbanddiensten tegen redelijke prijzen kan de beschikbaarheid en de kwaliteit van de door lokale en regionale overheden geleverde diensten verbeteren en de marketing van producten vereenvoudigen ([8]).

([2]) CdR 156/2009 fin.
([3]) CdR 247/2009 fin.
([4]) CdR 263/2007 fin.
([5]) CdR 5/2008 fin.
([6]) CdR 104/2010 fin.
([7]) CdR 104/2010 fin.
([8]) CdR 252/2005 fin.

29. Er moeten gemeenschappelijke regels en methoden voor het hergebruik en de exploitatie van overheidsinformatie worden ontwikkeld om ervoor te zorgen dat voor alle spelers op de Europese informatiemarkt dezelfde uitgangsvoorwaarden gelden, dat de voorwaarden voor hergebruik van overheidsinformatie transparant zijn en dat zich op de interne markt geen verstoringen voordoen ([9]).

30. Om de mogelijkheden die het hergebruik van overheidsinformatie biedt ten volle te kunnen benutten, moeten de lokale en regionale overheden meer daarbij worden betrokken. Dat zou het hergebruik van overheidsinformatie aanzienlijk kunnen stimuleren, hetgeen het concurrentievermogen en de werkgelegenheid ten goede zou komen ([10]).

31. Het CvdR moedigt de lokale en regionale overheden aan om te participeren in grootschalige samenwerkingsinitiatieven, teneinde de interoperabiliteit en efficiëntie van overheidsdiensten te verbeteren ([11]).

32. Ook in het kader van internationale samenwerking is een belangrijke rol weggelegd voor de regio's: met hun onderzoeksbeleid voorzien ze in steunprogramma's en scheppen ze structurele en juridische randvoorwaarden.

33. De in de ontwerpverordening geschetste maatregelen lijken in hun huidige vorm geen vragen op te roepen wat de inachtneming van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel betreft.

II. AANBEVELINGEN VOOR WIJZIGINGEN

Wijzigingsvoorstel 1

Preambule

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
(21) Om rekening te houden met ontwikkelingen op het gebied van informatie- en communicatietechnologieën dient aan de Commissie de bevoegdheid te worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie handelingen vast te stellen met betrekking tot de wijziging van de bijlage bij deze verordening. Het is van bijzonder belang dat de Commissie tijdens haar voorbereidende werkzaamheden het nodige overleg pleegt, ook op deskundigenniveau. Deze bevoegdheidsoverdracht heeft tot doel een antwoord te bieden op nieuwe technologische en marktontwikkelingen, waardoor nieuwe politieke prioriteiten opkomen of kansen ontstaan om gebruik te maken van synergieën tussen verschillende infrastructuren, waaronder de infrastructuren voor vervoer en energie. De bevoegdheidsoverdracht blijft beperkt tot het wijzigen van de beschrijving van de projecten van gemeenschappelijk belang, door toevoeging van een project van gemeenschappelijk belang of weglating van een verouderd project van gemeenschappelijk belang, overeenkomstig voorafbepaalde, duidelijke en transparante criteria.	(21) Om rekening te houden met ontwikkelingen op het gebied van informatie- en communicatietechnologieën dient aan de Commissie de bevoegdheid te worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie handelingen vast te stellen met betrekking tot de wijziging van de bijlage bij deze verordening. Het is bijzonder belangrijk dat de Commissie tijdens haar voorbereidende werkzaamheden passende raadplegingen houdt, inclusief op het niveau van deskundigen en op lokaal en regionaal niveau. Deze bevoegdheidsoverdracht heeft tot doel een antwoord te bieden op nieuwe technologische en marktontwikkelingen, waardoor nieuwe politieke prioriteiten opkomen of kansen ontstaan om gebruik te maken van synergieën tussen verschillende infrastructuren, waaronder de infrastructuren voor vervoer en energie. De bevoegdheidsoverdracht blijft beperkt tot het wijzigen van de beschrijving van de projecten van gemeenschappelijk belang, door toevoeging van een project van gemeenschappelijk belang of weglating van een verouderd project van gemeenschappelijk belang, overeenkomstig voorafbepaalde, duidelijke en transparante criteria.

Motivering

Het zou zeer nuttig zijn om de lokale en regionale overheden bij de raadplegingen te betrekken, aangezien zij bijdragen aan het governanceproces en een schakel vormen tussen centrale overheden, burgers en ondernemingen.

Wijzigingsvoorstel 2

Artikel 4 (a)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
(a) de introductie van supersnelle breedbandnetwerken met datatransmissiesnelheden van 100 Mbps en meer;	(a) de introductie van supersnelle breedbandnetwerken met datatransmissiesnelheden van 100 Mbps en meer, rekening houdend met de vraag naar supersnel internet;

([9]) CdR 247/2009 fin.
([10]) CdR 247/2009 fin.
([11]) CdR 10/2009 fin.

Motivering

Investeringen in supersnelle breedbandnetwerken brengen grote risico's met zich mee. Uit de statistieken blijkt dat het gebruik van supersnel internet aanzienlijk achterblijft bij de gerealiseerde breedbanddekking. Bij de keuze van technologie en te financieren projecten moet daarom rekening worden gehouden met de werkelijke vraag naar breedbandtoegang.

Wijzigingsvoorstel 3

Artikel 4 (b)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
(b) de introductie van breedbandnetwerken om insulaire, niet aan zee grenzende en perifere regio's met de centrale regio's van de Unie te verbinden, waarbij ervoor wordt gezorgd dat de datatransmissiesnelheden in deze regio's toereikend zijn om breedbandverbindingen van 30 Mbps en meer mogelijk te maken;	(b) de introductie van breedbandnetwerken om insulaire, niet aan zee grenzende en perifere regio's met de centrale regio's van de Unie te verbinden, waarbij ervoor wordt gezorgd dat de datatransmissiesnelheden in deze regio's toereikend zijn om breedbandverbindingen van 30 Mbps en meer mogelijk te maken, rekening houdend met de vraag naar supersnel internet;

Motivering

Idem als voor het vorige wijzigingsvoorstel.

Wijzigingsvoorstel 4

Artikel 5, lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
3. Lidstaten en/of andere instanties die belast zijn met de tenuitvoerlegging van projecten van gemeenschappelijk belang of die tot de tenuitvoerlegging daarvan bijdragen, nemen de nodige wettelijke, bestuursrechtelijke, technische en financiële maatregelen in overeenstemming met de desbetreffende specificaties van deze verordening.	3. Lidstaten en/of andere instanties, waaronder de lokale en regionale overheden, die belast zijn met de tenuitvoerlegging van projecten van gemeenschappelijk belang of die tot de tenuitvoerlegging daarvan bijdragen, nemen de nodige wettelijke, bestuursrechtelijke, technische en financiële maatregelen in overeenstemming met de desbetreffende specificaties van deze verordening.

Motivering

Om dezelfde redenen als in het voorafgaande, zou het nuttig zijn om ook hier de lokale en regionale overheden te noemen.

Wijzigingsvoorstel 5

Artikel 5, lid 8 (c)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
(c) het vertoont Europese meerwaarde.	(c) het vertoont Europese meerwaarde, hetgeen is vastgesteld in een haalbaarheidsstudie en kosten-batenanalyse.

Motivering

Een haalbaarheidsstudie is het beste instrument om de meerwaarde van projecten na te gaan.

Wijzigingsvoorstel 6

Artikel 7, lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
4. In deze verslagen evalueert de Commissie eveneens of de werkingssfeer van de projecten van gemeenschappelijk belang de politieke prioriteiten, technologische ontwikkelingen of de situatie in de desbetreffende markten blijft weerspiegelen. Voor grote projecten bevatten deze verslagen een analyse van de milieu-effecten, rekening houdend met de behoeften inzake aanpassing aan en matiging van de klimaatverandering en inzake rampbestendigheid. Deze evaluatie kan eveneens op enig ander ogenblik worden verricht wanneer dit passend wordt geacht.	4. In deze verslagen evalueert de Commissie eveneens of de werkingssfeer van de projecten van gemeenschappelijk belang de politieke prioriteiten, technologische ontwikkelingen en de haalbaarheid van de projecten, gelet op ~~of~~ de situatie in de desbetreffende markten, blijft weerspiegelen. Voor grote projecten bevatten deze verslagen een analyse van de milieu-effecten, rekening houdend met de behoeften inzake aanpassing aan en matiging van de klimaatverandering en inzake rampbestendigheid. Deze evaluatie kan eveneens op enig ander ogenblik worden verricht wanneer dit passend wordt geacht. 5. De Commissie wordt bijgestaan door een waarnemingspost voor de realisering en uitrol van de nieuwe generatie netwerken in de EU. Deze waarnemingspost heeft de volgende taken: verrichten van onderzoek en verzamelen van informatie en statistische gegevens over publieke infrastructuur die geheel of gedeeltelijk voor de realisering van de nieuwe generatie netwerken kan worden benut; beheren van een databank voor de monitoring van deze publieke infrastructuur en met het oog op de invoering van een Europees kadaster van telecommunicatienetwerken; geven van aanwijzingen op technisch vlak en voor regelgeving; opstellen van studies en aanschaffen en verspreiden van technische documentatie.

Motivering

Idem als voor het vorige wijzigingsvoorstel.

Brussel, 4 mei 2012

De voorzitster
van het Comité van de Regio's
Mercedes BRESSO

Advies van het Comité van de Regio's — Een consumentenprogramma 2014-2020

(2012/C 225/17)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

— stemt in met het streven naar versterking en verdere ontwikkeling van de bescherming van consumenten in de EU, omdat dit een conditio sine qua non is voor de werking van de eengemaakte markt;

— meent dat gezien de risico's die zijn verbonden aan de globalisering van de productieketen, de nationale overheden efficiënter moeten gaan samenwerken om te voorkomen dat gevaarlijke producten op de eengemaakte markt worden gebracht en zij de nodige maatregelen moeten nemen als dit toch gebeurt;

— meent dat het door de Commissie voorgestelde budget van 197 miljoen euro voor het consumentenprogramma voor de periode 2014 - 2020, wat neerkomt op minder dan 5 eurocenten per Europese consument, ontoereikend is;

— beklemtoont dat lokale overheden op dit gebied een hoofdrol moeten spelen, omdat zij het dichtst bij de consumenten staan. Vanwege de huidige begrotingskrapte, waardoor de mogelijkheden beperkt zijn, moet meer aandacht worden geschonken aan steun voor regionale samenwerking. De Commissie zou in dit opzicht actiever moeten optreden om bij te dragen aan de totstandbrenging van een netwerk waardoor lokale organisaties gemakkelijker ervaring kunnen uitwisselen;

— is het ermee eens dat de logistieke aspecten van onderwijs die bevorderlijk zijn voor de bewustmaking van consumenten moeten worden beklemtoond, met inachtneming van de wijze waarop de bevoegdheden in de EU zijn verdeeld. De leerprogramma's van de diverse onderwijssystemen lopen zowel qua thema als qua werkwijze ver uiteen. Er zou geharmoniseerd lesmateriaal op het gebied van consumentenbescherming moeten worden uitgewerkt, dat kan worden aanbevolen en waarmee kennis wordt overgedragen die is afgestemd op ieder onderwijsniveau;

— meent dat opvoering van de steun aan consumentenorganisaties van cruciaal belang is;

— vindt het zorgwekkend dat, hoewel de Commissie al voor het consumentenprogramma 2007-2013 haar voornemen had aangekondigd om maatregelen te nemen waardoor consumenten een collectieve actie kunnen ondernemen als regels inzake consumentenbescherming worden overtreden, nog steeds geen enkel wetsvoorstel in die zin is gedaan.

Rapporteur	István SÉRTŐ-RADICS (HU/ALDE), burgemeester van Uszka
Referentiedocument	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een consumentenprogramma 2014 – 2020 (COM(2011) 707 final)

I. **ALGEMENE OPMERKINGEN**

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

1. stemt in met het streven om de eengemaakte markt verder te blijven harmoniseren en de werking ervan te verbeteren voor consumenten en bedrijfsleven. Bij dat laatste moet vooral worden gedacht aan kleine en middelgrote ondernemingen, die de meerderheid van het Europese bedrijfsleven uitmaken (ruim 90 %). Daarnaast moet echter ook worden doorgegaan met de versterking en verdere ontwikkeling van de bescherming van consumenten in de EU, omdat consumentenbescherming een *conditio sine qua non* is voor de werking van de eengemaakte markt.

2. Tegen die achtergrond valt het voorstel om de burgers van de EU als welingelichte consumenten in het middelpunt van de eengemaakte markt te plaatsen, in goede aarde. Immers, op die manier kan ervoor worden gezorgd dat Europa's burgers de mogelijkheden van de eengemaakte markt ten volle benutten. Het doel van het voorgestane programma is voornamelijk om de veiligheid van de Europese bevolking te garanderen en de economische belangen van de burgers te behartigen. Het consumentenbeleid van de EU dient ter ondersteuning en vervollediging van het desbetreffende beleid van de lidstaten. De mobilisering van de enorme economische macht die alle consumenten samen vertegenwoordigen (hun uitgaven zijn goed voor 56 % van het bbp van de EU), zal aanzienlijk bijdragen tot de verwezenlijking van het doel dat de EU zich stelt, nl. om de groei nieuw leven in te blazen.

3. De huidige en toekomstige programma's moeten tot op zekere hoogte op elkaar aansluiten. Dat is een van de conclusies uit de tussentijdse analyse van de strategie en het programma voor consumentenbescherming. In die conclusies wordt de nadruk gelegd op het vrij recente karakter van dit beleid in Europa en op het doorslaggevende belang van continuïteit als garantie dat het programma volledig doel treft.

4. Het aan het consumentenprogramma toegekende budget is ontoereikend. De Commissie beveelt aan om voor de periode van 2014 tot 2020 197 miljoen euro uit te trekken: dat is heel erg weinig, nl. minder dan 5 eurocenten per Europese consument.

5. Elke lidstaat moet over de nodige armslag beschikken om het nationale karakter van de door de overheid verstrekte en gefinancierde diensten op terreinen als bijv. de gezondheidszorg of het onderwijs te beschermen.

II. **SPECIFIEKE OPMERKINGEN**

Veiligheid

6. Vanwege de verschillen in de wijze waarop de lidstaten de wetgeving inzake productveiligheid toepassen, de gevaarlijke producten die worden afgezet op de eengemaakte markt en de risico's die zijn verbonden aan de globalisering van de productieketen, moeten nationale overheden efficiënter gaan samenwerken om te voorkomen dat gevaarlijke producten op de eengemaakte markt worden gebracht en moeten zij de nodige maatregelen nemen als dit toch gebeurt.

7. De regelingen voor markttoezicht (bv. RAPEX) werken goed, in die zin dat de aandacht op de lijst van gevaarlijke producten wordt gevestigd, maar gevaarlijke producten worden niet in alle lidstaten even efficiënt uit de markt gehaald. Het beheer en de goede werking van het RAPEX-netwerk, van het netwerk voor samenwerking op het gebied van consumentenbescherming en van de databanken inzake cosmetische middelen moeten financiële ondersteuning krijgen, maar dat niet alleen: ook de diverse toezichtregelingen moeten in EU-verband worden geharmoniseerd, omdat er op dit gebied nog steeds maar weinig vooruitgang is geboekt.

8. Helaas wordt met de grensoverschrijdende handel, vanwege het gebrek aan productveiligheid, nog steeds niet het gewenste niveau bereikt. In 2010 had 37 % van alle consumenten vertrouwen in grensoverschrijdende transacties, d.w.z. in *online* verkopers die in een andere lidstaat zijn gevestigd. Zoals de economie er nu voorstaat, komt het erop aan dat alle mogelijkheden van de eengemaakte markt worden benut. Daarom moet dit percentage in de komende zeven jaar worden opgetrokken tot 50 %.

9. Acties in EU-verband en samenwerking in het kader van het netwerk dat voor de Richtlijn productveiligheid is opgezet, werpen meer vruchten af dan maatregelen die lidstaten apart nemen, omdat daarmee het euvel van het tekort aan informatie wordt verholpen (met name doordat toegang wordt geboden tot door andere landen – bv. China – vergaarde gegevens) en verschillen op de eengemaakte markt worden voorkomen. Toch kan niet genoeg worden gehamerd op het belang van de participatie van niet-EU-landen aan het Europese systeem voor markttoezicht. De meeste gevaarlijke producten of producten van middelmatige kwaliteit die op de markt worden aangetroffen, komen uit die landen: daarom is het zo belangrijk dat sámen met de overheden van die landen preventief wordt opgetreden.

Voorlichting en educatie

10. Voor een globale analyse van de werking van de eengemaakte markt en de vaststelling van referentiepunten is onontbeerlijk dat er in EU-verband vergelijkbare gegevens worden vergaard en geanalyseerd. Die gegevens moeten betrouwbaar en representatief genoeg zijn om in EU-verband, maar ook in de lidstaten te kunnen worden geëxploiteerd. Onderzoek naar aan beleid verbonden gedragingen en adequate testen zijn evenveel praktische instrumenten om een slimmere regelgeving tot stand te brengen.

11. De steun aan consumentenorganisaties moet beslist worden opgevoerd, omdat die als enige de consumenten eensgezind en krachtdadig kunnen vertegenwoordigen in de EU en de geharmoniseerde gegevens kunnen verstrekken die van de consumenten zelf komen en noodzakelijk zijn voor de besluitvorming van de EU, de instellingen van de EU en de dialoog in de EU.

12. Ook moet in EU-verband en met inachtneming van de wijze waarop de bevoegdheden in de EU zijn verdeeld, – ook in logistiek opzicht - het belang worden benadrukt van onderwijs dat bevorderlijk is voor de bewustmaking van consumenten. De leerprogramma's van de diverse onderwijssystemen lopen zowel qua thema als qua werkwijze ver uiteen. Er zou geharmoniseerd lesmateriaal op het gebied van consumentenbescherming moeten worden uitgewerkt, dat kan worden aanbevolen en waarmee kennis wordt overgedragen die is afgestemd op ieder onderwijsniveau. Door consumenteneducatie kracht bij te zetten in de EU, wordt bijgedragen tot de opheffing van het hierboven beschreven gebrek aan samenhang. Van belang is ook dat consumenteneducatie een vast onderdeel wordt van de leerprogramma's van alle scholen, afgestemd op het onderwijsniveau. De bevoegdheid hiervoor ligt in de EU bij de lidstaten. Erkenning van het belang van consumenteneducatie in EU-verband zou ertoe bijdragen dat hiervoor genoeg tijd wordt uitgetrokken in scholen.

13. Van groot belang is dat de medewerkers van consumentenorganisaties voortdurend worden bijgeschoold, omdat juist die organisaties het meest aangewezen zijn om de consumenten op doeltreffende wijze van algemene informatie te voorzien, vooral in gevallen waarin sprake is van ingewikkelde overeenkomsten met dienstverlenende bedrijven. Op dit gebied is het zo goed als onmogelijk om de voorlichtingstaken in EU-verband te centraliseren. Dergelijke opdrachten zouden door middel van een Europese aanbesteding kunnen worden gegund aan lokale of regionale organisaties. Die organisaties zouden zich vervolgens van die taak kunnen kwijten met inachtneming van de lokale wettelijke voorschriften.

14. Daarnaast moet er oog zijn voor het belang van de opleiding van ambtenaren die voor openbare of gemeentelijke administraties werken en belast zijn met het toezicht op de naleving van wetgeving inzake consumentenbescherming. Het verdient aanbeveling om, door de opleiding op Europees niveau te ondersteunen, de voorwaarden te helpen scheppen waaronder nationale instanties kunnen samenwerken, de normen kunnen worden toegepast en de risico's kunnen worden geëvalueerd.

Rechten en beroepsprocedures

15. De bij deze doelstelling behorende taken zijn nagenoeg dezelfde voor alle instanties die zich met consumentenbescherming bezighouden. Daarom valt te betreuren dat al die verschillende soorten organisaties (maatschappelijke organisaties, openbare instanties of gemeentelijke diensten, voorlichtingscentra en hulpverlenende agentschappen), zowel in EU-verband als in de lidstaten, toch langs elkaar heen of ieder voor zich werken en dat hun doeltreffendheid niet erg groot is.

16. De hier behandelde problematiek houdt nauw verband met de manier waarop klachten van consumenten worden afgewikkeld, omdat organisaties die zich met consumentenbescherming bezighouden, over het algemeen pas een dossier aanleggen als een consument een klacht indient. Aangezien het niet is gelukt om de doeltreffendheid op dit gebied te vergroten, neemt de ontevredenheid onder consumenten toe.

17. Slechts 8 % van het aan dit programma toegekende budget zal worden bestemd voor de uitwerking van nieuwe regels.

18. Er is beslist een herbezinning nodig op de in de wetgeving ingebouwde beperkingen. Doordat door consumenten gesloten overeenkomsten in de nationale wetgevingen zijn opgenomen, is het paradoxaal genoeg voor consumentenorganisaties veel moeilijker geworden om gegronde aangiften waaraan kwalitatieve claims zijn verbonden, te behandelen, omdat hun de bevoegdheid daartoe ontbreekt. De bevoegde rechtsmacht is de belangrijkste beroepsinstantie geworden.

19. Zorgwekkend is dat nog steeds geen enkel wetsvoorstel in die zin is gedaan hoewel de Commissie al voor het consumentenprogramma 2007-2013 haar voornemen had aangekondigd om maatregelen te nemen waardoor consumenten een collectieve actie kunnen ondernemen als regels inzake consumentenbescherming worden overtreden.

20. Slachtoffers kunnen in het geval van collectieve schade (bv. als vluchten worden afgelast, producten gebreken vertonen of onverantwoord financieel advies is gegeven) gemakkelijk schadeloos worden gesteld door een collectieve actie in te stellen. Die mogelijkheid bestaat momenteel – op nationaal niveau – in veertien lidstaten van de EU. Beslist noodzakelijk lijkt dat dit goed werkende instrument ook wordt ingevoerd in de overige lidstaten van de EU en kan worden ingezet voor grensoverschrijdende geschillen. Nu al worden de gederfde schadeloosstellingen voor niet-naleving van de EU-wetgeving betreffende mededingingsregelingen jaarlijks op ruim 20 miljard euro geschat. Collectieve acties met een „opt-out"-clausule, vergelijkbaar met de in de VS gangbare „class actions", moeten echter van de hand worden gewezen. Consumenten moeten zelf het initiatief nemen („opt-in") om zich voor of tegen de eigen deelname aan een claim uit te spreken als een klacht wordt ingediend.

21. De Commissie zou zich in haar voorstellen tot algemene regelgeving moeten beperken. Net als in Richtlijn 98/27/EG betreffende het doen staken van inbreuken in het raam van de bescherming van de consumentenbelangen zou de lidstaten door die voorstellen desnoods minimumnormen moeten worden opgelegd, maar niet meer dan dat: verder zou het aan de lidstaten moeten worden overgelaten om tot in bijzonderheden te bepalen hoe, met inachtneming van de heersende juridische traditie, wordt vormgegeven aan rechtsinstrumenten voor collectieve acties. Mocht de EU aanspraak maken op een regelgevende bevoegdheid voor bijkomende rechtsinstrumenten voor collectieve acties, dan moet die rechtsinstrumenten wel worden afgestemd op het rechtsstelsel van de lidstaten en de systemen die de lidstaten hanteren om recht te handhaven.

22. Toch moet er een online *interface* voor geschillenbeslechting tot stand worden gebracht. Uiteraard kan zo'n systeem de belangen van consumenten alleen naar behoren dienen als het gebruiksvriendelijk is en toegankelijk in alle officiële talen van de EU. Het voordeel van een online systeem is dat de werking ervan niet worden gehinderd door obstakels als gevolg van de verschillen tussen de lidstaten qua regelgeving of de toepassing daarvan.

23. Er valt niet te ontkomen aan de noodzaak om instanties voor buitengerechtelijke geschillenbeslechting wereldwijd toegankelijk te maken en online oplossingen aan te dragen. Wel

moet worden nagedacht over de mogelijkheid om de besluiten van die instanties voor de betrokken partijen een aanvaardbaarder karakter te geven en over de manier waarop dit kan worden gedaan. Ook zouden consumenten toestemming moeten krijgen om uit alle bevoegde instanties in hun land de instantie te kiezen die hun de meeste rechten toekent.

24. Niet-gouvernementele consumentenorganisaties moet specifieke instrumenten worden aangereikt ter ondersteuning van hun activiteiten op het gebied van vertegenwoordiging in rechte en juridische advisering van consumenten. Door consumenten de mogelijkheid te bieden om lid te worden van maatschappelijke organisaties die bevoegd zijn voor de hele EU en door de EU worden gesubsidieerd, krijgen die organisaties een solidere basis en consumenten meer zelfvertrouwen. Ondernemingen leggen zich gemakkelijker neer bij uitspraken in een hen betreffende rechtszaak als zij al in een vroeg stadium kunnen rekenen op doeltreffende juridische vertegenwoordiging die van tevoren kan aangeven welk resultaat van een rechtsgang wordt verwacht.

Omzetting

25. Van belang is dat er in de verordening betreffende consumentenbescherming bepalingen over gemeenschappelijke projecten, gemeenschappelijke uitvoeringsmaatregelen en de uitwisseling van ambtenaren worden opgenomen. Vaststaat dat gecoördineerde acties, d.w.z. acties waar meerdere lidstaten bij zijn betrokken (en die worden gecofinancierd door het programma en die lidstaten), zoals controleactiviteiten, efficiënt zijn.

26. Grensoverschrijdende klachten kunnen alleen doeltreffend worden afgewikkeld als wordt samengewerkt. Van zeer grote betekenis zijn de initiatieven die voor de afwikkeling van klachten worden genomen, waarbij met name moet worden gedacht aan de opzet van een gemeenschappelijke gegevensbank voor heel Europa. Daarbij moet er echter ook aandacht zijn voor de noodzaak om de praktische toepasbaarheid daarvan te ontwikkelen (net als bij andere grote systemen zoals RAPEX), al was het maar omdat dergelijke systemen dan nog vaker kunnen worden gebruikt in samenwerkingsverbanden tussen de diverse overheden.

27. Het door de Commissie en de lidstaten gefinancierde netwerk van Europese centra voor de consument is nodig en erg nuttig. Het geeft informatie en steun op het gebied van consumentenrechten. Bovendien kunnen consumenten de hulp van die centra inroepen als zij vanwege problemen met grensoverschrijdende aankopen in beroep willen gaan tegen marktspelers in een andere lidstaat.

28. Te betreuren valt dat de Europese centra voor de consument vaak nog niet zijn opgenomen in de structuren voor de afwikkeling van klachten en de beslechting van geschillen, omdat die centra niet bevoegd zijn voor concrete schadeloosstellingen. Zolang de bevoegde overheden niet de beschikking hebben over wetsinstrumenten om doeltreffende maatregelen te kunnen nemen, wat op den duur onverenigbaar wordt met de regelgevende beginselen van de EU, moet rekening worden gehouden met aanhoudende en groeiende ontevredenheid.

III. BELEIDSAANBEVELINGEN

29. Lokale en regionale overheden zouden op dit gebied een hoofdrol moeten spelen, omdat zij het dichtst bij de consumenten staan. Vanwege de huidige begrotingskrapte moet meer aandacht worden geschonken aan steun voor regionale samenwerking. De Commissie zou in dit opzicht actiever moeten optreden om bij te dragen aan de totstandbrenging van een netwerk waardoor lokale organisaties gemakkelijker ervaring kunnen uitwisselen.

30. De belangen van consumenten moeten tegelijkertijd op lokaal en op nationaal niveau worden behartigd. Voor een betere kosten/baten-verhouding moeten opleidingen in consumentenbescherming voor territoria worden georganiseerd. Desalniettemin moeten klachten van consumenten worden afgewikkeld volgens een geleidelijke benadering. Juist in tijden van economische crisis is de vraag hoe actief consumenten zijn, van groot belang.

31. Om in aanmerking te komen voor financiering door de Commissie moeten regionale organisaties deel uitmaken van het netwerk van Europese organisaties. Dan kunnen consumenten een beroep doen op de organisaties die geografisch het dichtstbij zijn. Activiteiten plannen via lokale organisaties zou veel efficiënter kunnen blijken te zijn.

32. Een mogelijkheid is om de bevoegdheden van regio's op het gebied van consumentenbescherming kracht bij te zetten door steun te verlenen aan regionale academische centra die daar onderzoek naar doen. Die centra zouden dan de kennisbasis tot stand kunnen brengen die lokale en regionale overheden nodig hebben om regionaal consumentenbeleid doeltreffend ten uitvoer te leggen.

IV. AANBEVELINGEN VOOR WIJZIGINGEN

Wijzigingsvoorstel 1

Artikel 5, lid 1 a)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Door het CvdR voorgestelde wijziging
zij zijn niet-gouvernementele organisaties zonder winstoogmerk, die onafhankelijk van het bedrijfsleven, de handel en het zakenleven zijn en ook geen andere strijdige belangen hebben, en waarvan de belangrijkste doelstellingen en activiteiten betrekking hebben op de bevordering en bescherming van de gezondheid, de veiligheid en de economische en juridische belangen van de consumenten in de Unie;	zij zijn niet-gouvernementele organisaties zonder winstoogmerk, die onafhankelijk van het bedrijfsleven, de handel en het zakenleven zijn en ook geen andere strijdige belangen hebben, en waarvan de belangrijkste doelstellingen en activiteiten betrekking hebben op de bevordering en bescherming van de gezondheid, de veiligheid en de economische, sociale en juridische belangen van de consumenten in de Unie;

Wijzigingsvoorstel 2

Artikel 5, lid 2 a)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Door het CvdR voorgestelde wijziging
zij zijn niet-gouvernementele organisaties zonder winstoogmerk, die onafhankelijk van het bedrijfsleven zijn en ook geen andere strijdige belangen hebben, en waarvan de belangrijkste doelstellingen en activiteiten betrekking hebben op de bevordering en bescherming van de gezondheid, de veiligheid en de economische en juridische belangen van de consumenten;	zij zijn niet-gouvernementele organisaties zonder winstoogmerk, die onafhankelijk van het bedrijfsleven zijn en ook geen andere strijdige belangen hebben, en waarvan de belangrijkste doelstellingen en activiteiten betrekking hebben op de bevordering en bescherming van de gezondheid, de veiligheid en de economische, sociale en juridische belangen van de consumenten;

Wijzigingsvoorstel 3

Artikel 5, lid 2 b)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Door het CvdR voorgestelde wijziging
zij voeren alle volgende activiteiten uit: zij voorzien in een formeel mechanisme voor consumentenvertegenwoordigers uit de Unie en derde landen om bij te dragen aan politieke discussies en beleidsmaatregelen, zij beleggen vergaderingen met beleidsambtenaren en regelgevers om de belangen van de consumenten bij overheidsinstanties te bevorderen en te behartigen, zij identificeren gemeenschappelijke consumentenvraagstukken en uitdagingen, zij bevorderen de standpunten van de consumenten in de context van bilaterale relaties tussen de Unie en derde landen, zij dragen bij tot de uitwisseling en verspreiding van expertise en kennis over consumentenkwesties in de Unie en derde landen, en zij stellen beleidsaanbevelingen op.	zij voeren alle volgende activiteiten uit: zij voorzien in een formeel mechanisme voor consumentenvertegenwoordigers uit de Unie en derde landen om bij te dragen aan politieke discussies en beleidsmaatregelen, zij beleggen vergaderingen met beleidsambtenaren en regelgevers om de belangen van de consumenten bij nationale, regionale en lokale overheden te bevorderen en te behartigen, zij identificeren gemeenschappelijke consumentenvraagstukken en uitdagingen, zij bevorderen de standpunten van de consumenten in de context van bilaterale relaties tussen de Unie en derde landen, zij dragen bij tot de uitwisseling en verspreiding van expertise en kennis over consumentenkwesties in de Unie en derde landen, en zij stellen beleidsaanbevelingen op.

Motivering

Bij de activiteiten van begunstigden die onder het consumentenprogramma vallen, moeten ook de activiteiten van lokale en regionale overheden worden gerekend. Zo wordt ervoor gezorgd dat ook op dat niveau ontmoetingen worden geregeld met ambtenaren die met consumentenbescherming zijn belast.

Wijzigingsvoorstel 4

Artikel 5, lid 7

Door de Commissie voorgestelde tekst	Door het CvdR voorgestelde tekst
Actiesubsidies kunnen worden toegekend aan een overheidsorgaan of een orgaan zonder winstoogmerk dat volgens een transparante procedure is geselecteerd en aangewezen door een lidstaat of een derde land, als bedoeld in artikel 7 van deze verordening. Het aangewezen orgaan moet deel uitmaken van een netwerk van de Unie dat informatie verstrekt en bijstand verleent aan consumenten om hen te helpen hun rechten uit te oefenen en toegang te krijgen tot passende geschillenbeslechting (het netwerk van Europese consumentencentra).	Actiesubsidies kunnen worden toegekend aan een overheidsorgaan (ook lokaal of regionaal) of een orgaan zonder winstoogmerk dat volgens een transparante procedure is geselecteerd en aangewezen door een lidstaat of een derde land, als bedoeld in artikel 7 van deze verordening. Het aangewezen orgaan moet deel uitmaken van een netwerk van de Unie dat informatie verstrekt en bijstand verleent aan consumenten om hen te helpen hun rechten uit te oefenen en toegang te krijgen tot passende geschillenbeslechting (het netwerk van Europese consumentencentra).

Motivering

Ook lokale en regionale overheden moeten in aanmerking kunnen komen voor steun uit het programma.

Brussel, 4 mei 2012

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
Mercedes BRESSO

Advies van het Comité van de Regio's — Gezondheid voor groei, het derde meerjarig actieprogramma van de EU voor de periode 2014-2020

(2012/C 225/18)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

— merkt op dat de voor het programma gekozen titel - „Gezondheid voor groei" - gezondheid reduceert tot louter economische nut, zonder dat hierbij de mens centraal staat;

— verwelkomt de algemene doelstellingen van het programma;

— vraagt zich af of de geplande financiële middelen - ondanks een verhoging in vergelijking met de vorige programma's – ten bedrage van in totaal 446 miljoen euro voor de periode 2014 tot 2020 wel voldoende zijn. Helaas heeft de Commissie niet besloten tot een aanzienlijk hogere toewijzing van middelen, ondanks het economische nut dat ontstaat doordat aldus ziektekosten en ziekteverzuim op de werkvloer worden teruggedrongen;

— verwelkomt in beginsel dat financiële steun enkel verleend wordt indien een duidelijke meerwaarde voor de EU kan worden vastgesteld. Deze innovatieve meerwaarde dient de patiënten ten goede te komen en niet uitsluitend bestemd te worden voor commerciële doeleinden en gericht te zijn op een verlaging van de gezondheidskosten;

— is van mening dat de cofinanciering van de maatregelen in overeenstemming met de structuurfondsen geregeld moet worden, teneinde structureel zwakke regio's op adequate wijze te kunnen ondersteunen;

— verwacht daarom dat regionale en lokale overheden en ngo's betrokken worden bij de vaststelling, implementatie, evaluatie en analyse van het programma en van de afzonderlijke projecten en studies.

Rapporteur	Tilman TÖGEL (DE/PSE), lid van het parlement van de Duitse deelstaat Sachsen-Anhalt
Referentiedocument	Gezondheid voor groei, het derde meerjarig actieprogramma van de EU op het gebied van gezondheid voor de periode 2014-2020 COM(2011) 709 final

1. Het Comité van de Regio's steunt inspanningen en initiatieven die erop gericht zijn, de publieke gezondheidszorg voor de Europese burgers te waarborgen en deze volgens de nieuwste wetenschappelijke inzichten op het welzijn van de mens af te stemmen. Dit moet het doel van alle spelers in het gezondheidsbeleid en in de gezondheidszorg op Europees, nationaal, regionaal en lokaal niveau zijn.

2. Het Comité van de Regio's benadrukt hierbij dat een duurzaam gezondheidsbeleid ook rekening moet houden met gezondheidsbevorderende en ziektevoorkomende factoren, zoals sociale omstandigheden, leefgewoonten, cultuur, onderwijs, toestand van het milieu en maatschappelijke context. Er zijn onderling samenhangende innovaties op alle maatschappelijke terreinen nodig om risicofactoren zo vroeg mogelijk op te sporen en hun negatieve effecten zo vroeg mogelijk tegen te gaan.

3. Het Comité van de Regio's ziet in de focus van het programma het gevaar dat ongelijkheden op gezondheidsvlak gereduceerd worden tot een ongelijke toegang tot bepaalde medische behandelingen. Daardoor kunnen de inspanningen ter bestrijding van de sociale verschillen die aan de basis van deze ongelijkheid liggen, worden overschaduwd.

4. In de titel van het programma wordt het begrip „groei" gebruikt, dat op geen enkele manier wordt gedefinieerd. Zolang er niet nader over de invulling van dit begrip wordt nagedacht, moet het gebruik ervan als programmadoelstelling ter discussie worden gesteld. Ook al bevordert dit programma in de eerste plaats innovaties t.a.v. het communicatiemechanisme tussen de meest verschillende spelers in de gezondheidszorg, toch moet de nadruk blijven liggen op de mens en zijn gezondheid. Weliswaar moet de samenhang tussen economische groei en investeringen in de gezondheidszorg worden beklemtoond, maar dit wordt in het voorstel wat al te veel benadrukt. Hierdoor bestaat het gevaar dat investeringen in de gezondheidszorg enkel vanuit economisch perspectief worden bekeken worden en zou daaruit geconcludeerd kunnen worden dat op EU-niveau niet voluit wordt ingezet op lichamelijk en geestelijk welzijn.

5. Het Comité van de Regio's uit in dit verband opnieuw zijn bezorgdheid over het feit dat de maatregelen ter consolidatie van de nationale financiële stelsels voornamelijk ten koste zullen gaan van investeringen in de openbare sector en dus ook gevolgen zullen hebben voor de kwaliteit en stabiliteit van de gezondheidszorgstelsels. Daarom geeft het Comité voorrang aan waarborging van de gezondheidszorg. Het gaat ervan uit dat de synergieën die uit publiek-private partnerschappen kunnen ontstaan, ook in dit programma benut kunnen worden, zodat de gezondheidszorgstelsels opgewassen zullen zijn tegen de toekomstige uitdagingen.

I. BELEIDSAANBEVELINGEN

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

Algemene opmerkingen vooraf

6. erkent en steunt de inspanningen van de Europese Commissie om met het voornoemde EU-actieprogramma „Gezondheid voor groei" een voortzetting te geven aan haar eerdere gezondheidsprogramma's, zulks ter realisering van de strategische doelstellingen van de „Europa-2020-agenda". Met name de nadruk op innovatieve en duurzame gezondheidszorgstelsels, een verbeterd gebruik van hulpmiddelen, gezondheidsbevorderende acties, ziektepreventie en het opzetten van grensoverschrijdende netwerken ter preventie en bestrijding van gezondheidsbedreigingen, is verheugend;

7. merkt op dat de voor het programma gekozen titel - „Gezondheid voor groei" - gezondheid reduceert tot louter economische nut, zonder dat hierbij de mens centraal staat. De titel van het programma stemt dus niet overeen met de in artikel 4 genoemde doelstellingen van het programma, zoals bijvoorbeeld in lid 2, „De toegang tot een betere en veiligere gezondheidszorg voor burgers verbeteren" en lid 4 „Burgers tegen grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen beschermen";

8. verzoekt de Commissie zich rekenschap te geven van het feit dat de naam die voor het programma werd gekozen, discriminerend kan werken voor zieke en gehandicapte personen, aangezien deze suggereert dat enkel gezonde mensen kunnen bijdragen aan economische groei en dus economisch gewenst zijn. De titel geeft niet weer dat ook deze mensen met gelijke rechten aan het arbeidsleven deelnemen en daardoor een economisch waardevolle bijdrage kunnen leveren, mits ze daarbij gesteund worden door begeleidende maatregelen;

9. stelt in dit verband vast dat de inhoudelijke overeenstemming van het programma met de WHO-strategie „Gezondheid 21 – gezondheid voor iedereen in de 21e eeuw" maar moeilijk te vinden is en het geen vergelijkbare doelen nastreeft. De WHO benadrukt dat een gezondheidsstrategie gericht moet zijn op de dwingende noodzaak om ongelijke kansen op sociaal en economisch gebied te verminderen ter verbetering van de gezondheid van de hele bevolking. Bovendien verlangt ze een coördinatie van maatregelen voor bijzonder hulpbehoevenden en door ziekte getroffen mensen, een vermindering van aanbodtekorten en een aanpak van ongelijkheden op maatschappelijk en gezondheidsvlak (punt II van de inleiding van de WHO-verklaring over „Gezondheid21", zoals goedgekeurd tijdens haar

51e zitting). Deze aspecten ontbreken in het programma, waarin eenzijdig de nadruk wordt gelegd op kansen voor economische ontwikkeling. Het Comité verwacht van de Commissie dat zij in nauwe samenwerking met de regionale commissie van de WHO een toekomstig Europees gezondheidsbeleid (Gezondheid 2020") zal ontwerpen;

Hoofdstuk I, Algemene bepalingen

10. constateert met voldoening dat het de bedoeling is om met het voorgestelde programma het tot 2013 lopende tweede actieprogramma en het eerste actieprogramma (2003-2007) voort te zetten;

11. uit in dit verband kritiek op het feit dat genoemde programma's niet worden geëvalueerd, en merkt op dat de onder 6.5.3. van het financieel memorandum opgenomen „Samenvatting van de evaluatie achteraf van het programma op het gebied van de volksgezondheid 2003-2007 en van de tussentijdse evaluatie van het programma op het gebied van gezondheid 2008-2013" op zich niet voldoende is om de aanbevelingen van de Rekenkamer en de implementatie ervan in dit programma te beoordelen;

12. verwelkomt de in artikel 2 vermelde algemene doelstellingen van het programma, nl:

— streven naar samenwerking met de lidstaten bij het opzetten van een effectief systeem voor de uitwisseling van innovaties in de gezondheidszorg;

— versterking van de financiële duurzaamheid van de nationale gezondheidsstelsels met inachtneming van de demografische en financiële beperkingen;

— verbetering van de bescherming tegen grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen;

— permanente verbetering van de gezondheid van de burgers;

13. merkt op dat geen melding wordt gemaakt van de hiertoe benodigde betrokkenheid van de regionale en lokale overheden, die immers gewoonlijk de verantwoording dragen voor het creëren van passende voorwaarden voor een goede gezondheid en het waarborgen van alle gezondheidszorg waaraan behoefte is, voor de organisatie van gezondheidsdiensten en voor de voorafgaande raadpleging van belanghebbenden;

14. verwacht daarom dat regionale en lokale overheden en ngo's betrokken worden bij de vaststelling, implementatie, evaluatie en analyse van het programma en van de afzonderlijke projecten en studies;

15. heeft kritiek op het feit dat in de ontwerpverordening nieuwe begrippen en instrumenten zijn ingevoerd waarvan de inhoud en het toepassingsgebied slechts gedeeltelijk zijn ingevuld. Zo is onvoldoende duidelijk welke van de in de eerste doelstelling genoemde „instrumenten en mechanismen op EU-niveau […] om tekorten aan menselijke middelen aan te pakken en de invoering van innovatie in de gezondheidszorg te bevorderen …" moeten worden ontwikkeld. Nieuwe instrumenten mogen niet leiden tot overlappende structuren, tot meerkosten of tot een zwaardere administratieve belasting;

Hoofdstuk II, Doelstellingen en acties

16. steunt de doelstelling van het programma om beleidsmakers en gezondheidswerkers aan te moedigen tot het toepassen van innovatieve en hoogwaardige producten en diensten op basis van in de gezondheidszorg ontwikkelde instrumenten, mechanismen en richtsnoeren. Daarmee dienen op de lange termijn besparingen te worden verwezenlijkt en tegelijkertijd de efficiëntie en duurzaamheid van de gezondheidszorgstelsels te worden verbeterd. Op de middellange termijn dient er te worden nagedacht over een belonende en begeleidende stimuleringsregeling die deze gevolgen ondersteunt;

17. verwelkomt de doelstelling om de toegang tot medische vakkennis en gegevens over specifieke ziekten grensoverschrijdend te verbeteren en gezamenlijke oplossingen en richtsnoeren te ontwikkelen om de kwaliteit van de gezondheidszorg en de veiligheid van patiënten te verbeteren. Spelers en beleidsmakers op het vlak van gezondheidsbeleid en gezondheidswerkers moeten ertoe bewogen worden, de vakkennis die in de Europese referentienetwerken is gebundeld, te gebruiken en de opgestelde richtsnoeren toe te passen. Daarbij moet ook worden nagedacht over een uitwisselingsprogramma voor verschillende personeelscategorieën in de gezondheidszorg (bijv. artsen, verplegend personeel en deskundigen);

18. stemt in met de oproep om daartoe de samenwerking bij het evalueren van gezondheidstechnologieën in de medische zorg te bevorderen en het potentieel van e-gezondheid te bepalen, en eist dat bij de beoogde samenwerking op het gebied van een elektronisch patiëntenregister de richtlijnen en vereisten inzake gegevensbescherming, de zwijgplicht van artsen en de zelfbeschikking van patiënten worden gerespecteerd;

19. ziet in de nadruk op het vaststellen, verbreden en bevorderen van de toepassing van beproefde maatregelen en projecten ter bevordering van de gezondheid en ter preventie van ziekten, die bijv. door roken, slechte voeding en beweging, alcoholmisbruik en onbeschermd seksueel contact ontstaan, een stap in de goede richting. Daarnaast zal moeten worden ingegaan op de toenemende antibioticaresistentie en het verband met het gebruik van antibiotica in diervoeding, met name in de intensieve veehouderij preventie middels vaccinaties. Verder moeten kwesties op het gebied van de gezondheidskloof en de psychische gezondheid en alsmede de sociale factoren die medebepalend zijn voor gezondheid en welzijn - allemaal zaken waar op dit moment geen rekening mee wordt gehouden - ook al gezien de aanhoudende financiële en economische crisis, opgenomen worden in het programma;

20. steunt de in artikel 4, lid 1, vastgelegde in aanmerking komende acties - met name t.a.v. het bevorderen van de samenwerking bij de evaluatie van gezondheidstechnologieën en de verhoging van de interoperabiliteit van de e-gezondheidstoepassingen – bedoeld om de rechten van patiënten te versterken;

21. dringt erop aan dat naast samenwerking bij de evaluatie van gezondheidstechnologieën gezondsheidseffectbeoordelingen worden uitgevoerd, met name in verband met actuele of nieuw ten uitvoer te leggen strategieën, plannen en programma's in de gezondheidssector en daarbuiten;

22. vraagt te onderzoeken of in het kader van deze ontwikkeling van op EU-niveau gecoördineerde maatregelen, erop gericht om gebruik te maken van grensoverschrijdende behandelingsmogelijkheden, naast de lidstaten, patiëntenverenigingen en belangengroepen ook zelfhulpgroepen van de betrokkenen in deze samenwerking geïntegreerd kunnen worden;

23. steunt de „verstrekking van deskundigheid" waarop in het programma sterk de nadruk wordt gelegd, en merkt op dat een wezenlijk doel daarbij is om methodologische vaardigheden bij de beleidsmakers en de instellingen die het beleid voorbereiden, op te stellen. Aldus kunnen nationaal en regionaal op maat gesneden oplossingen voor specifieke gebieden worden ontwikkeld, die kunnen worden toegepast binnen de historisch gegroeide, landenspecifieke structuren en systemen.

24. verwelkomt maatregelen die erop zijn gericht om het gebrek aan arbeidskrachten in de gezondheidszorg tegen te gaan, en gaat ervan uit dat maatregelen ter ondersteuning van de duurzame beschikbaarheid van arbeidskrachten in de gezondheidszorg niet teniet worden gedaan worden door vakkrachten weg te lokken uit andere lidstaten;

25. wijst in deze samenhang erop dat de opleiding van vakkrachten in de gezondheidszorg moet worden aangepast aan de eisen van de 21e eeuw, zoals bepleit in het Lancet-rapport „*Health professionals for a new century: transforming education to strengthen health systems in an interdependent world*". Daarnaast dringt het erop aan dat de dialoog over een hervorming van de opleiding van arbeidskrachten in de gezondheidszorg in de bevoegde EU-gremia wordt voortgezet.

26. verwelkomt alle in artikel 4, lid 2 en 3, opgenomen maatregelen om de toegang van burgers tot een betere en veiligere gezondheidszorg en ook de ziektepreventie te bevorderen, en verwacht dat naast de oprichting van referentienetwerken en/of centra, met name voor het onderzoeken, diagnosticeren en behandelen van ziekten die weinig voorkomen in Europa, de overdracht van knowhow en een gezondheidskennissysteem, met name richtsnoeren voor een verstandig gebruik van antibiotica ontwikkeld worden en dat daaraan ook maatregelen verbonden worden die in het algemeen een verstandige omgang van de bevolking met geneesmiddelen beogen, vooral in het geval van geneesmiddelen die zonder voorschrift verkrijgbaar zijn;

27. erkent de doelstelling om burgers te beschermen tegen grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen door de ontwikkeling van gezamenlijke concepten ter versterking van de paraatheid en coördinatie tijdens gezondheidscrises; daarbij moet er wel van worden uitgegaan dat bij de ontwikkeling van concepten de nationale en regionale bevoegdheden moeten worden gewaarborgd en dat met inachtneming van deze bevoegdheden mechanismen voor grensoverschrijdende samenwerking moeten worden vastgelegd;

28. wijst er in dat verband nadrukkelijk op dat, o.g.v. de regionaal en lokaal gestructureerde bevoegdheden inzake civiele en gezondheidsbescherming in de lidstaten, deelname van deze niveaus aan de vaststelling, implementatie, beoordeling en analyse van de maatregelen dringend geboden is;

29. wijst tevens op het belang van de bevordering van de arbeidsgezondheid. De lidstaten dienen de bevordering van de gezondheid in het economische leven en in het arbeidsleven stevig in te bedden in hun gezondheidsbeleid;

Hoofdstuk III, Financiële bepalingen

Hoofdstuk IV, Uitvoering

30. vraagt zich af of de geplande financiële middelen - ondanks een verhoging in vergelijking met de vorige programma's – ten bedrage van in totaal 446 miljoen euro voor de periode 2014 tot 2020 wel voldoende zijn. Helaas heeft de Commissie niet besloten tot een aanzienlijk hogere toewijzing van middelen, ondanks het economische nut dat ontstaat doordat aldus ziektekosten en ziekteverzuim op de werkvloer worden teruggedrongen;

31. verwacht dat deze in feite ontoereikende middelen transparant en billijk verdeeld worden. Het CvdR verwacht dat het tijdig bij de formulering van verdelingscriteria betrokken wordt, met name bij de in artikel 11, lid 1, vastgelegde jaarlijkse werkprogramma's;

32. eist dat het aantal middelen die via de gezamenlijke begroting worden uitgetrokken voor openbare-dienstcontracten, duidelijk wordt afgebakend, en dat de resultaten van de opdrachten voor dienstverlening beschikbaar worden gesteld aan de lidstaten, regio's en andere geïnteresseerden;

33. verwelkomt de openstelling van het programma voor derde landen, omdat met name in het geval van grensoverschrijdende gezondheidszorg, het verhelpen van het tekort aan arbeidskrachten en civiele bescherming „grenzeloos" te werk moet worden gegaan;

34. wijst op het verband met de „Europese groepering voor territoriale samenwerking" (EGTS) en op het gebruik van de positieve effecten en mogelijkheden hiervan, met name in de grensregio's van de lidstaten;

35. verwelkomt in beginsel dat overeenkomstig artikel 7, lid 2, financiële steun enkel verleend wordt indien een duidelijke meerwaarde voor de EU kan worden vastgesteld. Deze innovatieve meerwaarde dient de patiënten ten goede te komen en niet uitsluitend bestemd te worden voor commerciële doeleinden en gericht te zijn op een verlaging van de gezondheidskosten;

36. betreurt echter dat enkel de toepassingen onder punt 6.5.2. van het financieel memorandum een kader voor een dergelijke meerwaarde bieden, doordat ze zorgen voor de nodige Europese coördinatie, sturing en bevordering ter verwezenlijking van de streefdoelen van het programma. Deze zijn echter al voldoende om ingevolge het in artikel 168 geformuleerde subsidiariteitsbeginsel een Europees, d.w.z. supranationaal, optreden te rechtvaardigen;

37. merkt op dat voor de onder punt 6.5.2. van het financieel memorandum als toegevoegde Europese waarde opgevoerde „maatregelen die kunnen leiden tot een benchmarksysteem, het vergroten van schaalvoordelen door verspilling door dubbel werk te voorkomen en door het gebruik van financiële middelen te optimaliseren" een controleerbare basis nodig is om deze toegevoegde waarde te kunnen vaststellen;

38. is van mening dat de cofinanciering van de maatregelen op grond van artikel 7, lid 3, in overeenstemming met de structuurfondsen geregeld moet worden, teneinde structureel zwakke regio's op adequate wijze te kunnen ondersteunen;

39. verwelkomt de beloofde vereenvoudiging van de administratieve en aanvraagprocedure voor de maatregelen en merkt op dat de administratieve rompslomp in het geval van het lopende programma (2007-2013) ertoe geleid heeft dat er weinig gebruik van is gemaakt.

II. **WIJZIGINGSVOORSTELLEN**

Wijzigingsvoorstel 1

Overwegende 14

Voorstel van de Commissie	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
(14) Het programma moet zich vooral richten op samenwerking met nationale voor gezondheid bevoegde instanties en moet een brede participatie van alle lidstaten stimuleren. Vooral de lidstaten met een bruto nationaal inkomen (bni) van minder dan 90 % van het gemiddelde van de Unie moeten actief worden aangemoedigd.	(14) Het programma moet zich vooral richten op samenwerking met ~~nationale~~ voor gezondheid bevoegde instanties in de lidstaten en moet een brede participatie van al~~le~~ deze in de lidstaten opererende instanties stimuleren. Vooral de lidstaten resp. regio's met een bruto ~~nationaal inkomen (bni)~~ binnenlands product (bbp) van minder dan 90 % van het gemiddelde van de Unie moeten actief worden aangemoedigd.

Motivering:

De bevoegdheden op het gebied van volksgezondheid in de lidstaten zijn vaak voorbehouden aan het regionale en/of lokale niveau. Het is niet aan te bevelen om de nadruk uitsluitend op de „cohesielanden" te leggen. In het programma zal moeten worden gestreefd naar de deelname van structureel zwakken regio's, wat nader wordt gemotiveerd in het wijzigingsvoorstel m.b.t. artikel 7, lid 3 c).

Wijzigingsvoorstel 2

Overwegende 16

Voorstel van de Commissie	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
(16) Het programma moet synergieën bevorderen en overlapping met gerelateerde programma's en acties van de Unie voorkomen. Er moet passend gebruik worden gemaakt van de financiële middelen en de programma's van de Unie, met name van de huidige en toekomstige kaderprogramma's van de Unie voor onderzoek en innovatie en de resultaten daarvan, de structuurfondsen, het programma voor sociale verandering en innovatie, het Europees Solidariteitsfonds, de Europese strategie voor gezondheid op het werk, het programma voor concurrentievermogen en innovatie, het kaderprogramma voor milieu en klimaat (LIFE), het programma „Actie van de Unie op het gebied van consumentenbeleid" (2014-2020), het programma „Justitie" (2014-2020), het gemeenschappelijke programma Ambient Assisted Living, het programma Onderwijs in Europa en het statistisch programma van de Unie met hun respectieve activiteiten.	(16) Het programma moet synergieën bevorderen en overlapping met gerelateerde programma's en acties van de Unie voorkomen. Er moet passend gebruik worden gemaakt van de financiële middelen, instrumenten en ~~de~~ programma's van de Unie, met name van de huidige en toekomstige kaderprogramma's van de Unie voor onderzoek en innovatie en de resultaten daarvan, de structuurfondsen en de Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (EGTS), het programma voor sociale verandering en innovatie, het Europees Solidariteitsfonds, de Europese strategie voor gezondheid op het werk, het programma voor concurrentievermogen en innovatie, het kaderprogramma voor milieu en klimaat (LIFE), het programma „Actie van de Unie op het gebied van consumentenbeleid" (2014-2020), het programma „Justitie" (2014-2020), het gemeenschappelijke programma Ambient Assisted Living, het programma Onderwijs in Europa en het statistisch programma van de Unie met hun respectieve activiteiten.

Motivering:

Zie par. 34 van het advies.

Wijzigingsvoorstel 3

Titel

Voorstel van de Commissie	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Gezondheid voor groei	~~Gezondheid voor groei~~ Betere gezondheid voor duurzame groei

Wijzigingsvoorstel 4

Artikel 7, lid 3 c)

Voorstel van de Commissie	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
60 % van de subsidiabele kosten voor acties bedoeld in lid 2, onder a), behalve voor lidstaten met een bruto nationaal inkomen per inwoner van minder dan 90 % van het gemiddelde van de Unie, die een financiële bijdrage van maximaal 80 % van de subsidiabele kosten ontvangen. In gevallen van uitzonderlijk nut kan de financiële bijdrage voor acties bedoeld in lid 2, onder a), worden verhoogd tot maximaal 80 % van de subsidiabele kosten voor bevoegde autoriteiten van alle lidstaten of derde landen die aan het programma deelnemen.	60 % van de subsidiabele kosten voor acties bedoeld in lid 2, onder a), behalve voor lidstaten resp. regio's met een bruto ~~nationaal inkomen~~ binnenlands product (bbp) per inwoner van minder dan 90 % van het gemiddelde van de Unie, die een financiële bijdrage van maximaal 80 % van de subsidiabele kosten ontvangen. In gevallen van uitzonderlijk nut kan de financiële bijdrage voor acties bedoeld in lid 2, onder a), worden verhoogd tot maximaal 80 % van de subsidiabele kosten voor bevoegde autoriteiten van alle lidstaten of derde landen die aan het programma deelnemen.

Brussel, 4 mei 2012

De voorzitster
van het Comité van de Regio's
Mercedes BRESSO

Abonnementsprijzen 2012 (excl. btw, incl. verzendkosten voor normale verzending)

Publicatieblad van de Europese Unie, L- en C-serie, uitsluitend papieren versie	22 officiële talen van de Europese Unie	1 200 EUR per jaar
Publicatieblad van de Europese Unie, L- en C-serie, papieren versie + dvd (jaarlijks)	22 officiële talen van de Europese Unie	1 310 EUR per jaar
Publicatieblad van de Europese Unie, L-serie, uitsluitend papieren versie	22 officiële talen van de Europese Unie	840 EUR per jaar
Publicatieblad van de Europese Unie, L- en C-serie, dvd (maandelijks) (cumulatief)	22 officiële talen van de Europese Unie	100 EUR per jaar
Supplement op het Publicatieblad van de Europese Unie (S-serie: Overheidsopdrachten en aanbestedingen), dvd, verschijnt één keer per week	Meertalig: 23 officiële talen van de Europese Unie	200 EUR per jaar
Publicatieblad van de Europese Unie, C-serie „Vergelijkende onderzoeken”	Taal (talen) van het (de) vergelijkende onderzoek(en)	50 EUR per jaar

Het abonnement op het *Publicatieblad van de Europese Unie*, dat in de officiële talen van de Europese Unie verschijnt, is verkrijgbaar in 22 verschillende taalversies. Het abonnement omvat de L-serie (Wetgeving) en de C-serie (Mededelingen en bekendmakingen).

Ieder abonnement geldt slechts voor één enkele taalversie.

Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 920/2005 van de Raad, bekendgemaakt in Publicatieblad L 156 van 18 juni 2005, waarin is bepaald dat de instellingen van de Europese Unie tijdelijk niet verplicht zijn om alle rechtsbesluiten in het Iers te redigeren en in die taal bekend te maken, worden de in het Iers opgestelde nummers van het Publicatieblad apart verkocht.

Het abonnement op het *Supplement op het Publicatieblad van de Europese Unie* (S-serie: Overheidsopdrachten en aanbestedingen) omvat alle 23 officiële taalversies op één meertalige dvd.

Op verzoek kunnen de abonnees op het *Publicatieblad van de Europese Unie* eveneens de verschillende bijlagen van het Publicatieblad ontvangen. De abonnees worden op de hoogte gebracht van het verschijnen van bijlagen door middel van een „Bericht aan de lezer” in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Verkoop en abonnementen

Abonnementen op verscheidene niet-kosteloze publicaties, zoals het abonnement op het *Publicatieblad van de Europese Unie*, zijn verkrijgbaar bij onze verkoopkantoren. Een lijst met verkoopkantoren is te vinden op het volgende internetadres:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_nl.htm

Via EUR-Lex (http://eur-lex.europa.eu) heeft u direct en gratis toegang tot het recht van de Europese Unie. Op deze website kunt u het *Publicatieblad van de Europese Unie* raadplegen.
U vindt er eveneens de Verdragen, de wetgeving, de jurisprudentie en de voorbereidende wetgevende besluiten.

Meer informatie over de Europese Unie is te vinden op de volgende website: http://europa.eu

Bureau voor publicaties van de Europese Unie
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

NL